מדינת ישראל

דוחות כספיים ליום
31 בדצמבר 2021

(בלתי מבוקרים)

יוני 2022

משרד האוצר
Ministry of Finance

החשב הכללי

ACCOUNTANT GENERAL
STATE OF ISRAEL

ירושלים, 30 ביוני 2022

לכבוד,

משתמשי הדוחות הכספיים,

אני מתכבד להציג בפניכם את הדוחות הכספיים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021, עבור 93 משרדי ממשלה, רשויות מדינה ויחידות הסמך, 81 חברות ממשלתיות ו- 51 תאגידים סטטוטוריים.

בשנת 2021 חל מפנה בהתמודדות עם נגיף הקורונה, אשר השליך באופן ישיר על הזירה הכלכלית. מדיניות הממשלה, בדגש על המשך מבצע החיסונים, הובילו, בין היתר, להתאוששות של המשק ולצמיחה כלכלית. אישור תקציב המדינה בנובמבר 2021 היווה צעד משמעותי נוסף אשר תרם ליכולת הביצוע של הממשלה , אשר לראשונה מזה תקופה בת 22 חודשים חזרה לפעול במתכונת של תקציב מדינה מאושר. שני היבטים אלו, הנובעים מפעולות הממשלה נתנו אותותיהן ומכאן הביאו לצמיחה הכלכלית. ההשפעות הכלכליות באו לידי ביטוי במרבית המדדים הכלכליים: התוצר, שרשם צמיחה של 8.2% בשנת 2021, לעומת צמיחה שלילית של 2.2% אשתקד. במקביל שיעור האבטלה ירד לרמה של 4.2% בדצמבר 2021, לעומת רמה של 4.8% בדצמבר 2020.

גם בזירה הבינלאומית, הירידה ביחס החוב הציבורי לתוצר בולטת לטובה, הן בהשוואה למדינות מפותחות והן בהשוואה למדינות הייחוס של ישראל. בזירה הבינלאומית ניכר חוסנה הכלכלי של ישראל באופן התאוששותה ממשברים . גם דירוג האשראי של ישראל לא נפגע. בשנים 2021-2022 לא שונה דירוג האשראי ישראל על ידי שלושת חברות דירוג האשראי הגדולות, וכן נוספה העלאת תחזית הדירוג על ידי מודי'ס מ'יציבה' ל'חיובית' בחודש אפריל 2022.

בנוסף, במהלך 2021 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים, אנו עדים למגמת קיטון עקבית בגירעון התקציבי של המדינה ביחס לתוצר כאשר שיעור הגירעון לסוף שנת 2021 עמד על כ-4.4% לעומת 11.4% בשנת 2020, כאשר במהלך 2022 נמשכת ירידתו לגובה של 0.04%- שהינו השיעור נמוך ביותר מזה שנים, אודות לעליה מתמשכת בהכנסות ממסים ובירידה בהיקף הוצאות התוכנית הכלכלית.

הדוחות הכספיים של מדינת ישראל לשנת 2021, הערוכים לפי כללי חשבונאות מקובלים, ומבוססים על התקינה החשבונאית הממשלתית, כוללים מידע רב, מפורט ומעניין על פעילותה הכספית של הממשלה, על נכסיה והתחייבויותיה.

אבקש להפנות את תשומת לבכם לגילוי המופיע לראשונה בדוחות הכספיים העוסק בין היתר בנושאי אקלים וקיימות ואשר נוגע גם בעולמות ה-ESG (Environmental, Social, Governance). הנושא הנ"ל, מעבר להיותו במרכז השיח הציבורי מהווה תחום שגם ממשלת ישראל, מתוך הירתמות למאמץ הגלובלי וברוח המדיניות הכוללת הנושא, רואה חשיבות להעלותו כחלק מהדוחות הכספיים של מדינת ישראל, בשים לב לשיח בנושא בקרב גופי תקינה בינלאומיים בנושא כדוגמת ה-IFRS וה-IPSASB ורגולטורים שונים בארץ ובעולם.

מעבר לכך, ברצוני להסב את תשומת לבכם לתיקון החקיקה בפרק ד' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985, אשר כמוזכר בדברי ההסבר לתיקון, עוסק בין השאר בהוראות החלות על תאגידים שהוקמו בחוק ואשר ממלאים תפקידים ציבוריים. טרם חקיקת החוק, לא חלה הסדרה רוחבית ואחידה אשר תאפשר אחידות בין התאגידים השונים בתחום השקיפות והדיווחים הכספיים.

מטרת תיקון החקיקה הינו להבטיח כי תאגידים אשר מהווים חלק מהמגזר הציבורי יכינו דוחות כספיים, אשר יהיו ערוכים ומבוקרים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, וכן פרסומם של הדוחות כאמור, לציבור, לשר הממונה על ביצוע החוק שלפיו הוקם התאגיד ולחשב הכללי במשרד האוצר.

המשמעות של תיקון חקיקה זה מהווה אמון בהמשך הובלת הרפורמה בחשבונאות הממשלתית אשר מובלת על ידי החשב הכללי ואשר באה לידי ביטוי בדוחות הכספיים של מדינת ישראל המורכבים מישויות ציבוריות רבות. כאשר בסופו של דבר המטרה של הדוחות הכספיים הינה לשמש ככלי ניהולי בידי קובעי המדיניות וכן לשקף לציבור את ביצועי המדינה בכללותה.

כולי תקווה כי המגמה הכללית של יציאה מהמשבר והפחתת אותותיה של המגפה תימשך וכי נפעל לשיקום וחיזוק המשק הישראלי תוך צמצום הגירעון בתקציב המדינה ואף צמיחה חיובית של כלכלת ישראל.

לסיום, ברצוני להודות לחטיבת חשבונאות ודיווח באגף החשב הכללי, לחשבים-מנהלי הכספים במשרדי הממשלה, לחשבונאים הראשיים במשרדי הממשלה, לרשות החברות הממשלתיות ולמנהלי הכספים בחברות הממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים, על ההתגייסות לאיסוף המידע, עריכה ופרסום הדוחות הכספיים.

בברכה,

יהלי רוטנברג

תוכן עניינים

	עמוד
חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021	
פרק 1 - כללי	1
פרק 2 - תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים	1
פרק 3 - התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה	2
פרק 4 - גירעון המדינה בשנת 2021 והתפתחות הגירעון כאחוז מהתוצר	9
פרק 5 - התפתחות ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה	15
פרק 6 - מסגרת התקציב המשכי	19
פרק 7 - ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה	21
פרק 8 - תמצית נתוני הדוחות הכספיים	29
חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021	
דוחות על המצב הכספי	37
דוחות על הביצוע הכספי	39
דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון	40
ביאורים לדוחות הכספיים:	
ביאור 1 - כללי	41
ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית	45
ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים	61
ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר	61
ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר	62
ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך	63
ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה	67
ביאור 7 - מלאי	71
ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות	72
ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע	74
ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	75
ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים	76
ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	78
ביאור 13(א) - רכוש קבוע	84
ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה	89
ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים	91
ביאור 15 - מלוות פנים	93
ביאור 16 - מלוות חוץ	98
ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות	103
ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות	105
ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים	108
ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח	116
ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות	118
ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך	119
ביאור 23 - ערבויות המדינה	120
ביאור 24 - התחייבויות תלויות	124

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

ביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות 126
ביאור 26 - הכנסות מהעברות 127
ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין 127
ביאור 28 - הכנסות אחרות 129
ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים 130
ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות 131
ביאור 31 - הוצאות תפעוליות 135
ביאור 32 - הוצאות הנהלה וכלליות 136
ביאור 33 - הוצאות מימון, נטו 137
ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות 138
ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח 142

חלק ב' פרק 2 - דוחות כספיים מאוחדים ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021

דוחות על המצב הכספי 146
דוחות על הביצוע הכספי 148

חלק ב' פרק 3 - נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המתיחסים לממשלת ישראל – סולו ליום 31 בדצמבר 2021

נתונים על המצב הכספי 152
נתונים על הביצוע הכספי 154
נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון 155
מידע נוסף 1 - כללי 156
מידע נוסף 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית 156
מידע נוסף 3 - מזומנים ושווי מזומנים 157
מידע נוסף 4(א) - השקעות בישויות מוחזקות 158
מידע נוסף 4(ב) - התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות 163
מידע נוסף 5 - רכוש קבוע 164
מידע נוסף 6 - מלוות פנים 165
מידע נוסף 7 - מלוות חוץ 165
מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים 166
מידע נוסף 9 - הכנסות ממסים ואגרות 167
מידע נוסף 10 - שכר עבודה והטבות לעובדים 168
מידע נוסף 11 - תמיכות, הקצבות והעברות 169
מידע נוסף 12 - קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות 170

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

חלק ב' פרק 4 - תחומי פעילות

תחומי פעילות 173
תחום פעילות ממשל ומינהל 176
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה 185
תחום פעילות תשתיות 195
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים 206

נספחים לדוחות הכספיים:

נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2021 213
נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל 220
נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות 223
נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים 224
נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי 226

חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021

מבוא לדוחות על ביצוע התקציב 230
הגירעון התקציבי 238
הכנסות המדינה לפי תחומי פעולה 239
ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות 241
ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים 244
השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות 248
השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים 251
ביאורים לדוחות על ביצוע התקציב 254

חלק ד' - מידע נוסף

כללי 361
דיווח בנושא אקלים וקיימות (Sustainability) 363
התחייבויות בתחום החברתי 370
פנסיה תקציבית 378
פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי 408
התקשרויות מהותיות 414
החוב הממשלתי 415
החברות הממשלתיות 425
הכנסה מתמלוגים 431
תוכניות הממשלה בתחום הדיור 432

חלק א'

מבוא לדוחות הכספיים של מדינת ישראל
ליום 31 בדצמבר 2021

1. כללי

הדוחות הכספיים המוגשים להלן מהווים נדבך משמעותי ביישום הרפורמה החשבונאית שמוביל אגף החשב הכללי וכוללים, בנוסף לנתונים החשבונאיים, מידע רב בעל ערך כגון דוחות על ביצוע התקציב לשנת הדוח, ניתוחים ומידע נוסף על פעילות הממשלה.

ממשלת ישראל נמצאת בשנים האחרונות בשלב של השלמת רפורמה מקיפה בחשבונאות הממשלתית, שעיקרה אימוץ הדרגתי של התקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS) ויישומה במשרדי הממשלה ובתאגידים הסטטוטוריים שאופי פעילותם אינו עסקי וזאת במסגרת החלטת ממשלה מס' 2375 שהתקבלה בשנת 2004 ביוזמת אגף החשב הכללי.

רפורמה זו כוללת ניהול חשבונאי של נכסי המדינה והתחייבויותיה, מעבר הדיווח החשבונאי מבסיס מזומן לבסיס מצטבר והגברת אמינות הדיווח הכספי באמצעות ביצוע ביקורת על הדוחות הכספיים. המטרה המרכזית של רפורמה זו היא להעניק לציבור, למקבלי ההחלטות ולמשתמשי הדוחות הכספיים האחרים, מידע אמין ושלם על מצבה הכספי של מדינת ישראל וממשלת ישראל מתוך אמונה כי שקיפות היא אבן יסוד במנהל תקין ויעיל.

לצורך מתן מידע נוסף, מלבד המידע הכספי הנכלל בדוחות הכספיים בהתאם לתקינה החשבונאית הממשלתית, המדינה שוקלת, בין היתר, את הקווים המנחים לפרקטיקה מומלצת (Recommended Practice Guidelines) אשר פורסמו על-ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB).

ביקורת על נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים") אינם מבוקרים. עם זאת, מרבית הדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים מבוקרים, וזאת לאור תהליך שאגף החשב הכללי הוביל בשנים האחרונות של מעבר משרדי הממשלה ויחידותיהם לדיווח כספי על בסיס מצטבר ומינוי רואי חשבון לביצוע ביקורת ומתן חוות דעת על דוחותיהם הכספיים. הדוחות הכספיים המאוחדים נערכו לפי מבנה היררכי המבוסס בעיקרו על כללי חשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים.

חלק ניכר מנתוני הדוחות הכספיים מוצג בהתאם לכללים שנקבעו בתקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS). עם זאת, מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל ואינה כוללת, בשלב זה, נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון חלק מהשקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

בנוסף, יש לציין כי המידע בדבר הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל אינו מנוהל במלואו במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. המידע הכספי בחלקו בלתי מבוקר ומבוסס על מערכות עזר המנוהלות לצד מערכת החשבונות הראשית וכן מדיווחים המתקבלים מגופים שונים המנהלים נכסים והתחייבויות מסוימים עבור מדינת ישראל. בידי אגף החשב הכללי אין מידע מלא על איכות תהליכי הבקרה בחלק מהגופים האמורים. על כן, בשלב זה לא ניתן לבצע בדיקה אפקטיבית לשלמות הנתונים. בדיקה כזו הכרחית לצורך קביעה כי הדוחות על המצב הכספי משקפים באופן נאות את מכלול הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל וכי הדוחות על הביצוע הכספי משקפים באופן נאות את תוצאות פעולותיה.

הגירעון החשבונאי נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל מאחר והוא מחושב בשיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלו מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם באים לידי ביטוי בתקציב המדינה בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם לדרך מדידת גירעון תקציבי.

2. תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים

הדוחות הכספיים כוללים את פעילותן, מצבן וביצוען הכספי של למעלה מ- 200 ישויות ממשלתיות. *בנספחים א' ב', ו- ד'* לדוחות הכספים ניתן פירוט של רשימת הישויות הממשלתיות הנכללות בדוחות הכספיים בפילוח לפי תחומי פעילות.

3. התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה

בסוף שנת 2019 התפשט נגיף הקורונה (COVID-19), נגיף המאופיין בקצב התפשטות גבוה במיוחד, ללא הימצאות חיסון מניעתי עד לתחילת שנת 2021. לצורך מניעת התפשטות המגיפה, ננקטו בעולם ובישראל צעדי הגבלות התקהלות, שהובילו לירידה בהיקף הפעילות הכלכלית. עם פרוץ המשבר, נדרשה הממשלה להוצאה תקציבית ניכרת בטווח המידי, בין היתר לצורך תגבור מערך הבריאות וסיוע לאזרחים ועסקים שנפגעו כתוצאה מהמגבלות. לשם כך אושרה תוכנית סיוע רב שנתית להתמודדות המשק עם המשבר בהיקף של כ-186.2 מיליארדי ₪ לשנים 2020-2022 ואילך[1] (מזה כ-136.8 מיליארד תקציבי). הביצוע המצטבר במזומן והתחייבויות לשנים 2020 ו-2021 עומד על כ- 175.2 מיליארדי ₪ (מזה כ-133.8 מיליארד ₪ סיוע תקציבי), המשקף אחוז ביצוע בהיקף של כ-94% (טבלה 3.2).

השפעת המשבר על כלכלת ישראל התבטאה בעיקר בשנת 2020 (תקופת טרום הימצאות החיסון המניעתי) בהאטת הפעילות במשק, שהתבטאה בצמיחה שלילית של כ-2.2%, ובהיקף מימוש חודשי גבוה יותר של תוכנית הסיוע בשנת 2020 למול היקף המימוש בשנת 2021 ביצוע ממוצע במזומן של סך הסיוע בהיקף של כ-11.8 מיליארדי ₪ בחודש בשנת 2020 למול ממוצע חודשי של כ- 4.9 מיליארדי ₪ בשנת 2021, (תרשים 3.3)

להלן השוואה בין משבר הקורונה למשבר הפיננסי העולמי בשנים 2008-2009 ולמשבר הגיאופוליטי והתפוצצות בועת הדוט-קום בשנים 2000-2003.

טבלה 3.1 – סקירת השפעת המשברים הכלכליים המרכזיים בישראל בשני העשורים האחרונים

הרקע למשבר

משבר הקורונה	המשבר הפיננסי העולמי בשנים 2008-2009	משבר גיאופוליטי והתפוצצות בועת הדוט-קום 2000-2003
בסוף שנת 2019 התפרץ נגיף הקורונה (COVID-19) בכל העולם כולל ישראל. מגיפה זו הביאה מתחילת שנת 2020 לירידה מהותית בהיקפי הפעילות הכלכלית באזורים רבים בעולם, כולל בישראל.	ניצני המשבר הפיננסי העולמי החלו בקיץ 2007 בארה"ב בשל עליה בהיקף חדלות הפירעון של אגרות חוב מגובות משכנתאות (סאב-פריים). המשבר הפיננסי שהתפרץ במלוא עוזו בספטמבר 2008 התרחב למשבר עולמי.	האינתיפאדה השנייה החלה בסוף ספטמבר 2000, וכללה פעולות טרור בדרגות אלימות שונות. במהלך האינתיפאדה, בשנת 2002, יצא צה"ל למבצע "חומת מגן". בנוסף, ההאטה בסחר העולמי והתפוצצות בועת הדוט- קום הובילו את המשק לשפל הארוך ביותר מאז קום המדינה.

הסיוע הכלכלי

משבר הקורונה	המשבר הפיננסי העולמי בשנים 2008-2009	משבר גיאופוליטי והתפוצצות בועת הדוט-קום בשנים 2000-2003
לשם התמודדות עם הפגיעה הכלכלית והצורך בסיוע למערכת הבריאות, ממשלת ישראל אישרה תוכנית סיוע רב שנתית בהיקף של כ-186.2 מיליארדי ₪ (מזה כ-136.8 מיליארדי ₪ תקציבי). זוהי התוכנית הכלכלית הגדולה ביותר מאז קום המדינה. התוכנית חולקה לארבע קטגוריות: 1. מענה בריאותי ואזרחי: רכש של מכונות הנשמה, ציוד מגן, הגדלת מלאי חירום ותרופות, סיוע לאוכלוסיות בסיכון ועוד.	ממשלת ישראל נדרשה לנקוט צעדים להאצת המשק בעת המשבר הפיננסי במספר תחומים: 1. תשתיות: הגדלת ההרשאה להתחייב בהיקף של כ- 10 מיליארדי ₪ לביצוע פרויקטים בתחום התשתית. 2. אשראי: נפתחו קרנות הלוואה לעסקים קטנים, בינוניים וליצואן הבודד. 3. מיסוי: אפשרות לשלם מע"מ על בסיס מזומן וכן צמצום ערבויות הספקים למדינה בכ-8 מיליארדי ₪. 4. שוק ההון: הוקמו קרנות מנוף שנועדו לסייע בתחום האשראי החוץ בנקאי לחברות הזקוקות	המדיניות הכלכלית השתנתה במהלך המשבר; תחילה, בעקבות ההתפתחויות הביטחוניות, יושמה מדיניות פיסקאלית ומוניטרית מרחיבה. לאחר מכן בעקבות עליית האינפלציה צומצמה המדיניות המוניטרית וגדל נטל המס. 1. במחצית הראשונה - מדיניות מרחיבה: יעד הגירעון עודכן כלפי מעלה ל-3 אחוזי תוצר, ריבית בנק ישראל פחתה בכ-2%, הרמה הנמוכה ביותר בשנים אלו. מדיניות זו הובילה בשנים 2001 וב-2002 לפיחות

[1] סך התכנון המעודכן נכון לסוף 2021 ואינו כולל סכום של כ-10 מיליארד ₪ בתקציב 2022.

משבר הקורונה	המשבר הפיננסי העולמי בשנים 2008-2009	משבר גיאופוליטי והתפוצצות בועת הדוט-קום בשנים 2000-2003
2. רשת בטחון סוציאלי: מענקי סיוע לעצמאיים ומענקי סיוע חד-פעמי, הקלות בתשלום דמי אבטלה ועוד. 3. המשכיות עסקית: מענקים להשתתפות בהוצאות עסקים, דחיית תשלומי מע"מ, החזר מקדמות מס, הקלות בתשלומי ארנונה וכן פתיחת קרנות הלוואות בערבות המדינה לעסקים קטנים ובינוניים. 4. האצה כלכלית: סיוע במימון לחברות הייטק, האצת פרויקטים בתחבורה ובתעסוקה, וכן תהליך דיגיטציה למשרדי הממשלה שנועד לשפר את השירות לאזרח.	לאשראי. ניתנו ערבויות מדינה לבנקים לצורך גיוס הון להרחבת מקורות האשראי בסכום של כ- 6 מיליארדי ₪. 5. תעשייה: תקציב המדען הראשי גדל בכ-35 מיליארדי ₪ . בנוסף, הוקצו כ-3 מיליארדי ₪ להקמת מרכזי מחקר ופיתוח. 6. השקעה זרה: הופחת מס על חלוקת דיבידנד מחברות זרות המחוזקות על ידי חברות ישראליות, נקבע פטור ממס על הכנסות מריבית על אג"ח, וכן נקבע פטור למשקיעי חוץ במכירת ני"ע בישראל. 7. רשות מקרקעי ישראל: הואצו מהלכים של שיווק פרויקטים, הופחתו מחירי המינימום בשיווק קרקעות באזורי עדיפות ובירושלים ונפרסו תשלומים במכרזי קרקע לתעסוקה.	השקל (עד לכ-18%), ולעליית הציפיות לאינפלציה. 2. במחצית השנייה - מדיניות מצמצמת: בשל החשש מהתפרצות אינפלציונית שנבעה בעקבות הפיחות החד בשקל והעלייה בציפיות האינפלציה ננקטו הצעדים הבאים: בנק ישראל העלה את הריבית עד לרמה של כ-5.4%. הממשלה החליטה על צעדי צמצום במסגרת תכנית "חומת מגן כלכלית"; נטל המס עלה וקוצצו תשלומי ההעברה וההוצאה הממשלתית. כל זאת לצד העלאת יעד הגירעון עד לרמה של כ-9.3 אחוזי תוצר.
מקור: פרסום החשב הכללי.	מקור: מרכז המחקר והמידע של הכנסת.	מקור: דו"ח בנק ישראל 2002.

את תוכנית הסיוע הכלכלי ניתן לחלק לשני סיווגי הוצאה מרכזיים – (1) סיווג לפי מקור ההוצאה (תקציבי, אשראי והוצאה באמצעות המוסד לביטוח לאומי) ו-(2) סיווג לפי קטגוריות סיוע (מענה בריאותי, ביטחון סוציאלי, המשכיות עסקית והאצת המשק). טבלה 3.2 שלהלן מציגה את הוצאות התכנית הכלכלית לפי מקור ההוצאה. הטבלה כוללת הן את הביצוע במזומן בין השנים 2020-2021 והן את יתרת ההתחייבויות שניתנו בשנים אלו והוצאתן טרם נרשמה.

טבלה 3.2 – התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה בפילוח למקורות סיוע (מיליארדי ₪, % ביצוע)

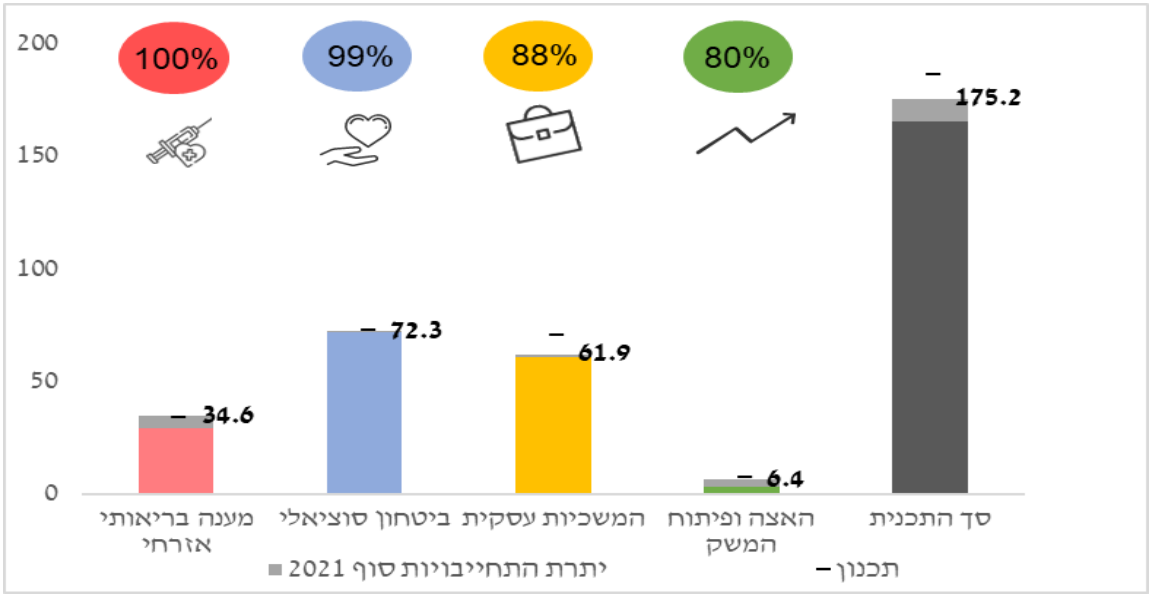
מקור ההוצאה	סך מסגרת	ביצוע מזומן 2020	ביצוע מזומן 2021	ביצוע מזומן מצטבר 2021-2022	מצטבר 2020- 2021 מזומן והתחייבויות	אחוז ביצוע ממסגרת
סיוע מתקציב המדינה	136.8	68.6	55.6	124.2	133.8	98%
סיוע באמצעות אשראי ותזרים	35.1	26.2	2.1	28.4	28.4	81%
סיוע באמצעות המוסד לביטוח לאומי	12.0	11.4	0.4	11.9	11.9	99%
סיוע באמצעות הקטנת הכנסות המדינה	2.4	0.2	1.0	1.2	1.2	49%
סה"כ	**186.2**	**106.4**	**59.2**	**165.6**	**175.2**	**94%**

כאמור, התכנית הכלכלית נחלקה לארבע קטגוריות סיווג. טבלה 3.3 ותרשים 3.1 מציגים את קטגוריות הסיוע בתכנית ואת הביצוע שנרשם בכל אחת מהן בשנים 2020-2021.

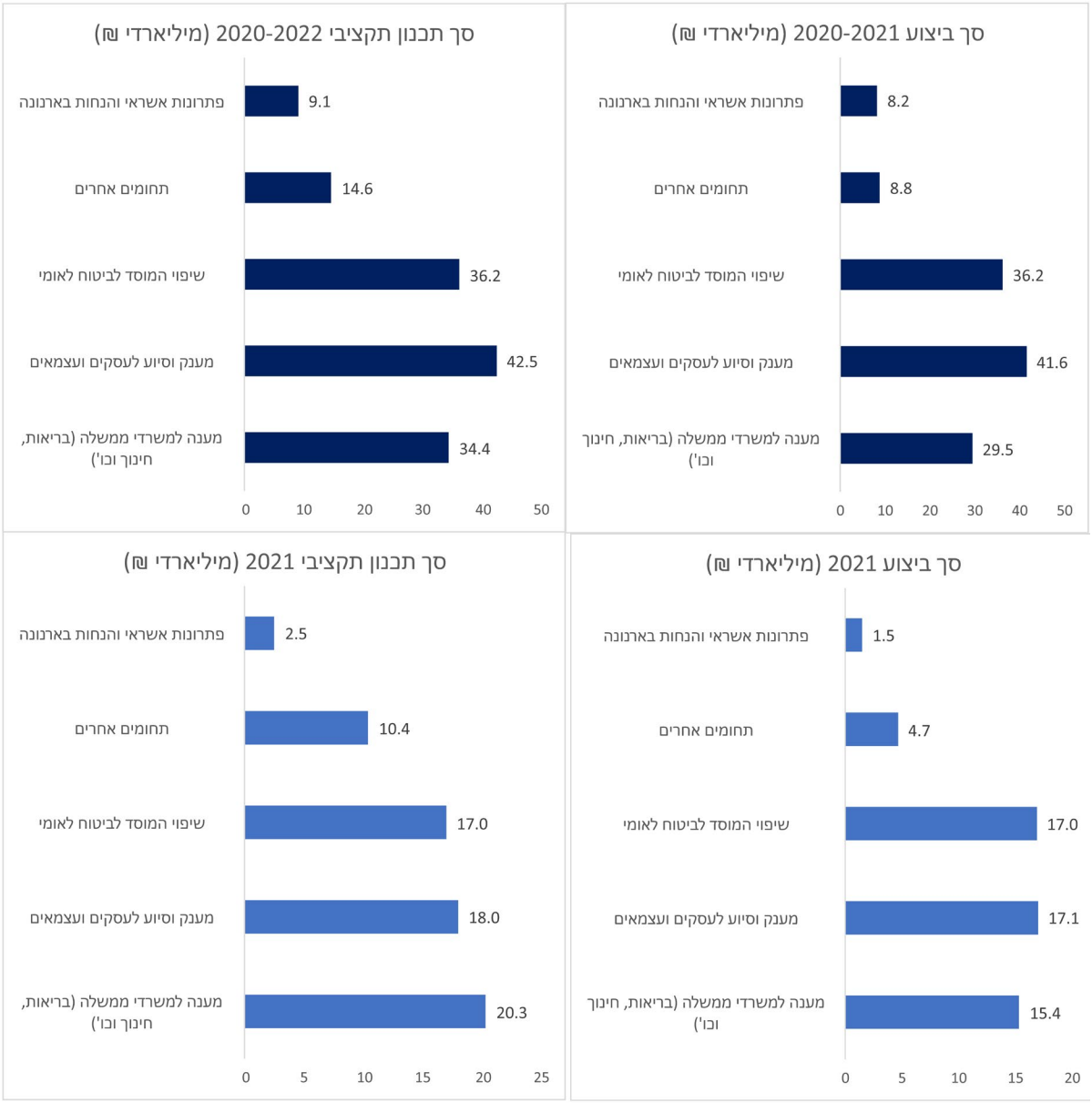
טבלה 3.3 – התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה בפילוח לקטגוריות סיוע (מיליארדי ₪)

קטגוריית סיוע	הסבר	תכנון	ביצוע מזומן 2020	ביצוע מזומן 2021	יתרת התחייבויות סוף 2021	סה"כ ביצוע מזומן 2020-2021	סה"כ ביצוע מזומן והתחייבויות 2020-2021	אחוז ביצוע
מענה בריאותי אזרחי	סיוע מיידי להתמודדות עם נגיף הקורונה. מרבית התקצוב בקטגוריה זו הינו לפעילות משרד הבריאות, ובנוסף תקצוב בגין היערכות משרדי הממשלה ומענה לאוכלוסיות בסיכון שמבוצע בעיקרו על-ידי משרד הרווחה ומשרד החינוך.	34.4	14.1	15.4	5.1	29.5	34.6	100%
ביטחון סוציאלי	רשת ביטחון סוציאלית הכוללת בעיקרה את התשלומים שניתנו בגין אבטלה, חופשות ללא תשלום ומענקי הסיוע לעצמאים. רובד זה כולל גם את המענקים שניתנו לכל אזרח.	73.2	44.8	27.0	0.6	71.7	72.3	99%
המשכיות עסקית	סיוע שניתן לעסקים בעיקר באמצעות מענקים כגון מענק הוצאות קבועות והלוואות לעסקים בערבות המדינה.	70.6	45.4	15.5	0.9	61.0	61.9	88%
האצה ופיתוח המשק	תכנית המבוצעת בעיקרה על ידי האצת פרויקטים בתחבורה ובענפי משק אחרים. תכנית זו כוללת גם עידוד תעשיית "היי-טק" באמצעות הרשות לחדשנות.	8.0	2.1	1.3	3.0	3.4	6.4	80%
סך התכנית		**186.2**	**106.4**	**59.2**	**9.6**	**165.6**	**175.2**	**94%**

תרשים 3.1 – התפלגות ביצוע תכנית הסיוע הכלכלית בין השנים 2020-2021 (מיליארדי ₪)

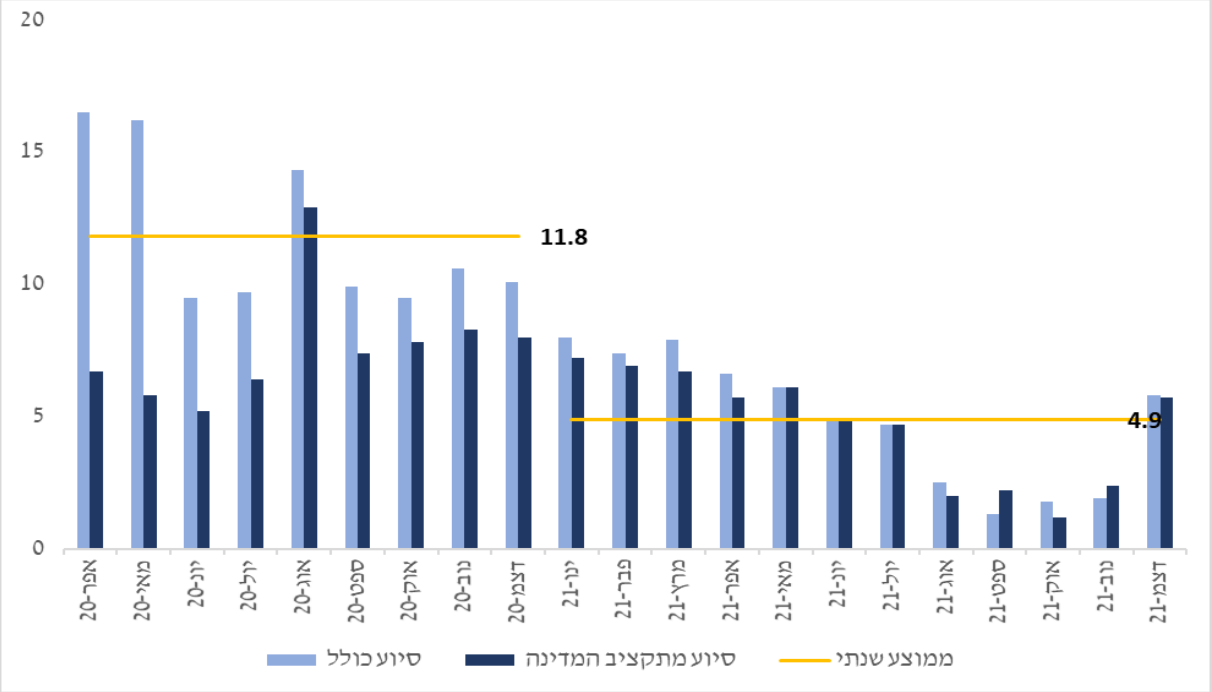

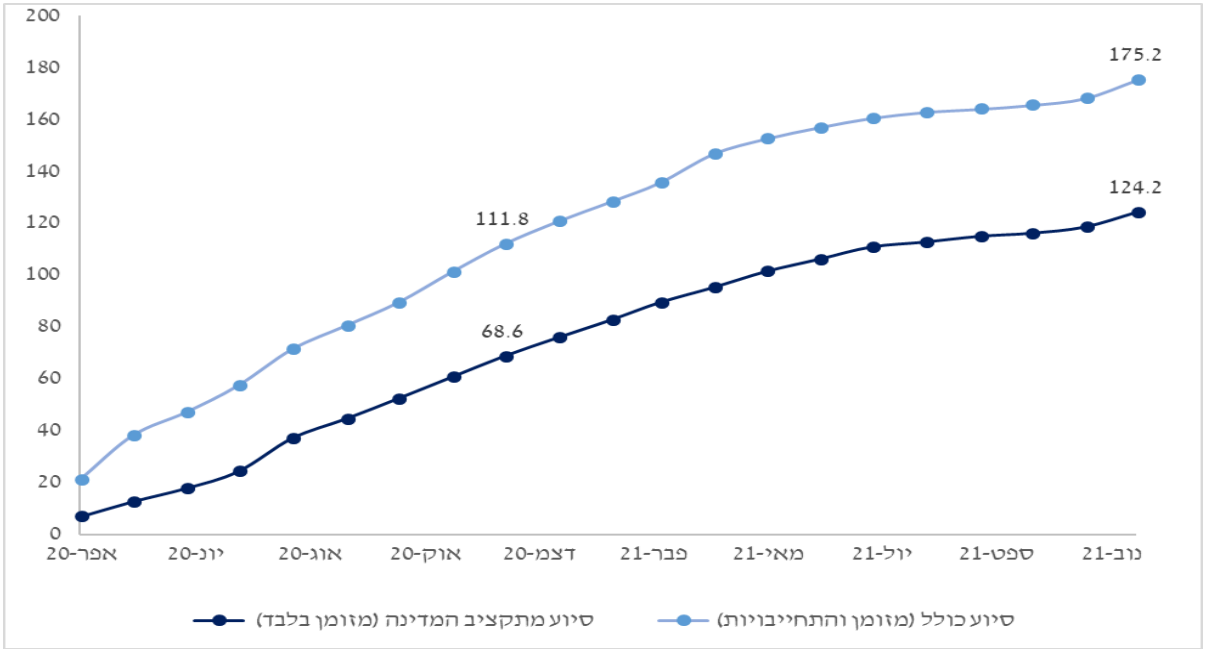
תרשים 3.2 – פילוח מסגרת התכנית הכלכלית לשנת 2021 לפי נושאים עיקריים

כאמור, מבחינת פריסת ביצועים חודשית ניתן להבחין בהתאוששות שחלה בשנת 2021 למול שנת 2020 (תרשים 3.3). החל מחודש אוגוסט 2021 הוצאות התכנית קטנו באופן משמעותי בשל סיומן של תכניות סיוע מרכזיות שנכללו בתכנית כדוגמת מענקים לעצמאים. בחודש דצמבר 2021 הוצאות התכנית עלו באופן חד בשל תשלום בגין התחייבויות התכנית בקטגוריית מענה בריאותי אזרחי.

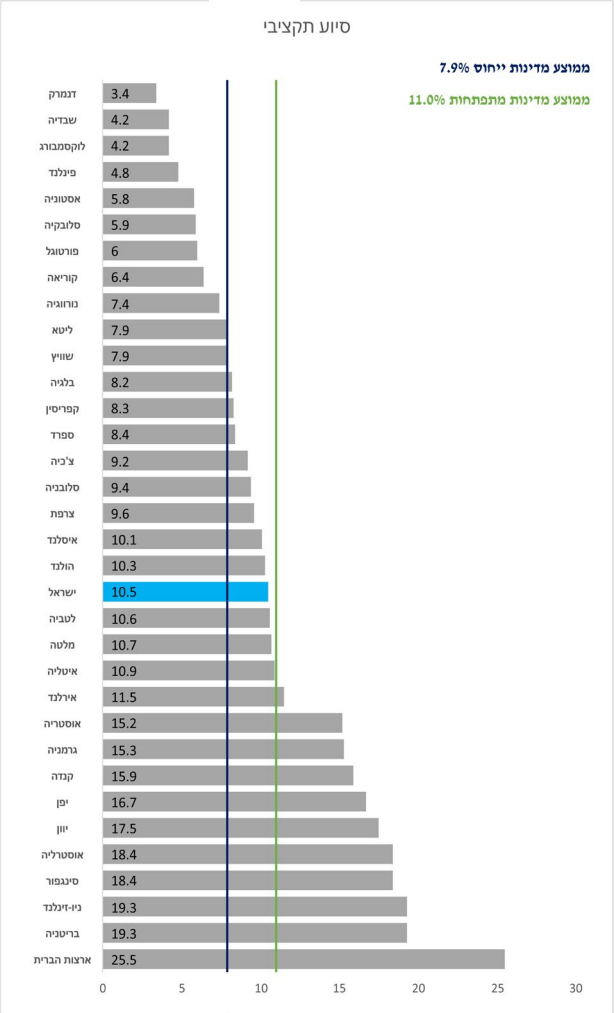
תרשים 3.3 – התפלגות ביצוע תכנית הסיוע הכלכלית במזומן בין השנים 2020-2021 (מיליארדי ₪)

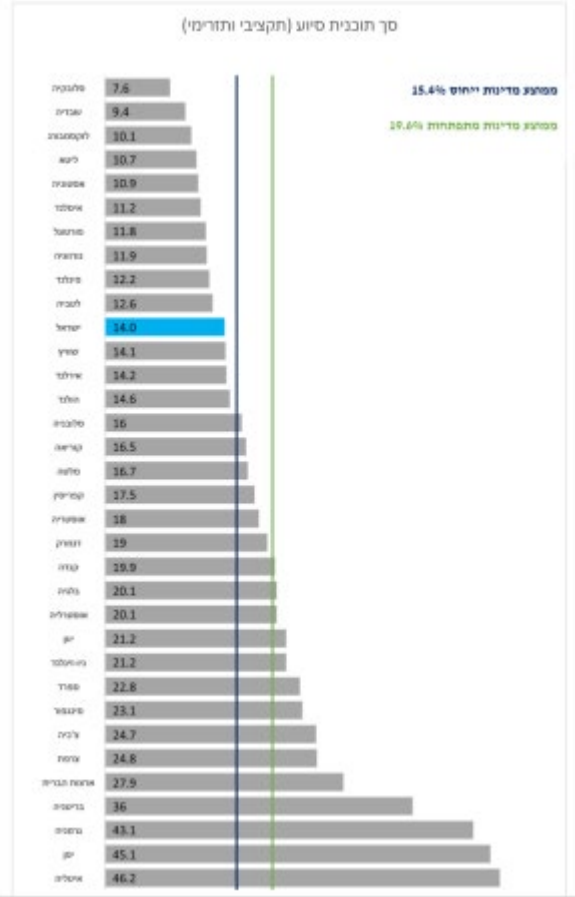

מהשוואה בין לאומית של היקף הסיוע להתמודדות עם משבר הקורונה (תרשים 3.4) עולה כי היקף הסיוע התקציבי בישראל נמוך בכ-0.5 נקודות אחוז תוצר בהשוואה להיקף הסיוע התקציבי של המדינות המפותחות. סך היקף הסיוע (תקציבי ותזרימי) בישראל נמוך בכ-5.6 נקודות אחוז תוצר ממוצע המדינות המפותחות.

תרשים 3.4 – השוואה בין לאומית לתוכניות הסיוע להתמודדות עם משבר הקורונה (תכנית רב שנתית כאחוז מהתוצר בשנת 2020[2])

[2] סיוע רב שנתי. מקור: עיבוד חטיבת מאקרו ותקציב לנתוני ה- IMF (Policy Responses to Covid-19), יולי 2021). ישראל – נתוני התוכנית בהתאם לתכנון בסוף שנת 2021 לאומדן ביצוע תקציב 2021, ובתוספת סכום של 10 מיליארדי ₪ שתוקצבו בשנת 2022. מדינות ייחוס שהוגדרו הן: צ'כיה, מלטה, קוריאה, סלובניה, אסטוניה וסלובקיה.

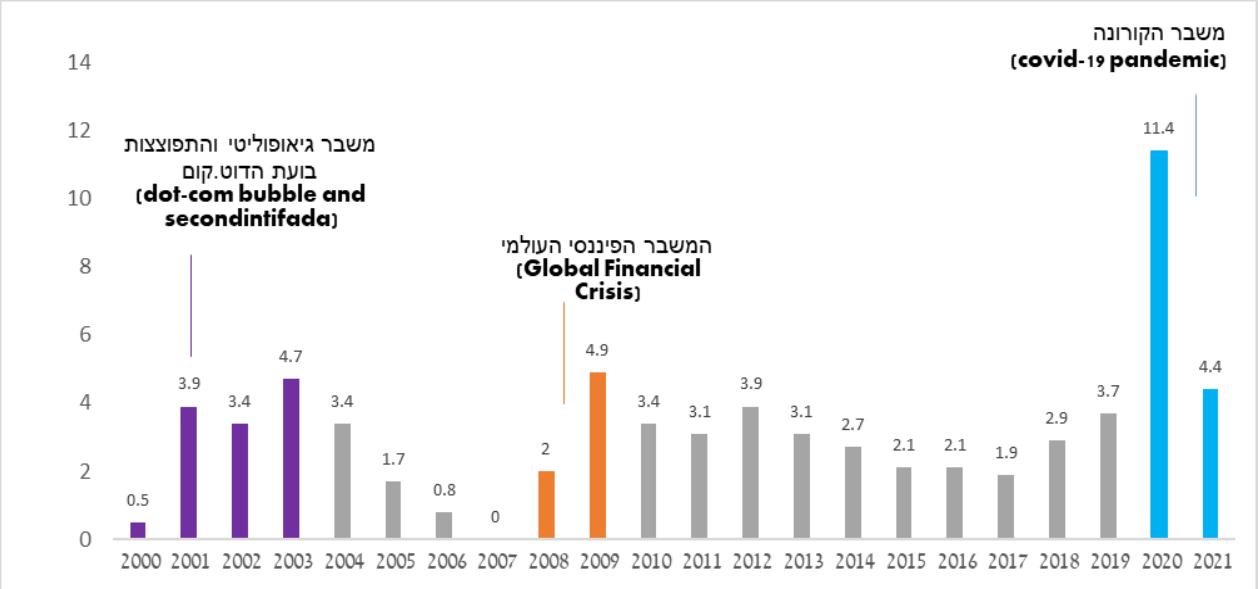

סך תוכנית סיוע (תקציבי ותזרימי)
ממוצע מדינות ייחוס 15.4%
ממוצע מדינות מתפתחות 19.6%
7.6
9.4
10.1
10.7
10.9
11.2
11.8
11.9
12.2
12.6
14.0
14.1
14.2
14.6
16
16.5
16.7
17.5
18
19
19.9
20.1
20.1
21.2
21.2
22.8
23.1
24.7
24.8
27.9
36
43.1
45.1
46.2

4. גירעון המדינה בשנת 2021 והתפתחות הגירעון כאחוז מהתוצר

הגירעון התקציבי הינו הפער בין הכנסות המדינה לבין הוצאותיה. בתקופתנו, למעט שנים בהן מתפרץ במפתיע משבר כלכלי כגון המשבר שנגרם מנגיף הקורונה בשנת 2020, מרבית המדינות בעולם מתנהלות בגירעון תקציבי מתוכנן. הרציונל לכך טמון בעיקרון, שבכדי להגדיל את הצמיחה העתידית, על המדינה להשקיע משאבים במנועי צמיחה, ובכך להגדיל את ההכנסה הלאומית העתידית ובהתאם את הרווחה העתידית. מנגד, גירעון גבוה צפוי להגדיל את יחס החוב לתוצר של המדינה, וככל שהחוב גדול יותר כך גדל נטל תשלומי הריבית על החוב מתקציב המדינה, וכן גדל הסיכון ליציבות הפיננסית של המדינה.

תרשים 4.1 מציג את התפתחות הגירעון בישראל בין השנים 2000-2021. ניתן לראות כי השפעת משבר הקורונה הייתה חריגה ביחס למשברים כלכליים קודמים ומרביתה התבטאה בעלייה החדה בגירעון בשנת 2020 לאור הגידול בהוצאות התכנית הכלכלית והקיטון בהכנסות הממשלה בשנה זו. בשנת 2021 חלה ירידה חדה בגירעון התקציבי ביחס לשנת 2020 והוא הסתכם בכ-69.2 מיליארד ₪ שהם כ-4.4% תוצר. הירידה בגירעון נובעת בעיקרה מהגידול העצום בהכנסות הממשלה בשנה זו לעומת גידול מתון בהוצאות השוטפות ולצד ירידה בהוצאות התכנית הכלכלית.

תרשים 4.1 – התפתחות הגירעון בישראל (אחוז מהתוצר)

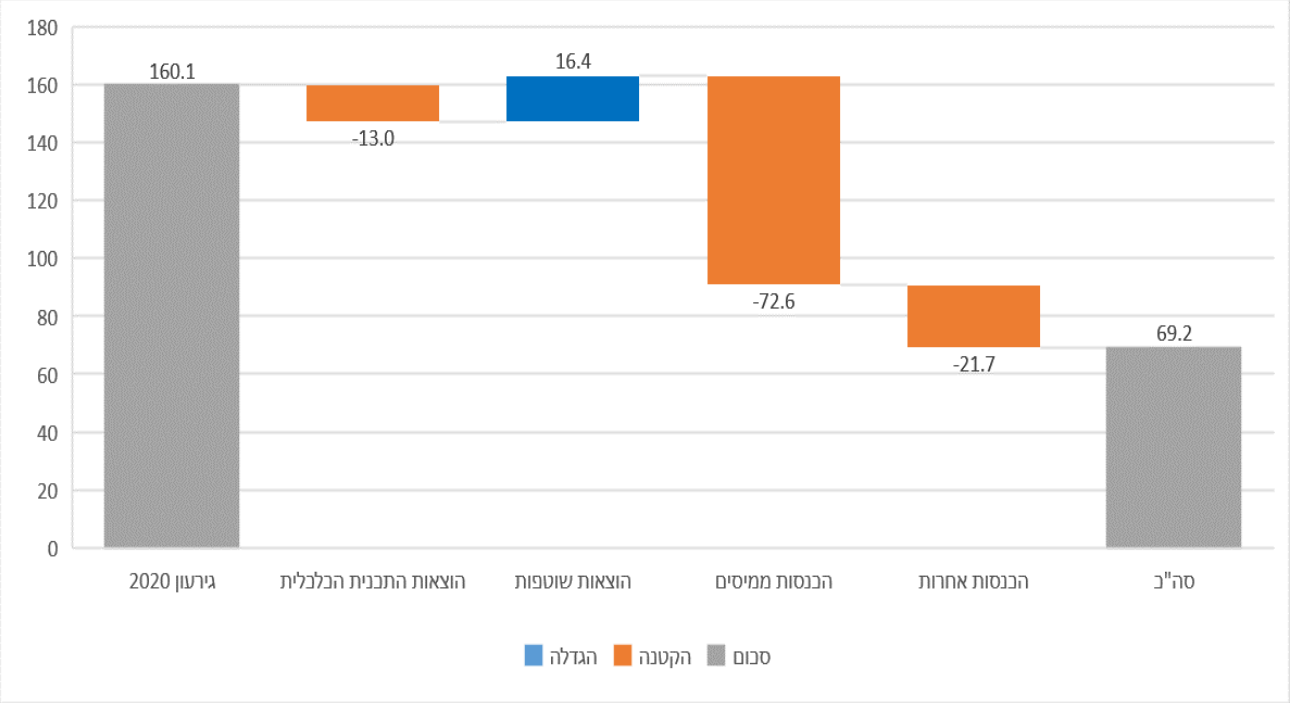

בשנת 2020 הגירעון כאחוז מהתוצר הסתכם בכ-11.4% למול גירעון של כ-4.4% תוצר בשנת 2021, המשקף ירידה של כ-7.0 נקודות אחוז תוצר. עיקר הירידה בגירעון נובעת מהגידול המשתקף בהכנסות המדינה בהיקף של כ-6.1 נקודות אחוז תוצר (ירידה של כ-4.7 נקודות אחוז תוצר כתוצאה מהכנסות ממיסים, וכ-1.4 נקודות אחוז תוצר כתוצאה מהכנסות אחרות), לצד התאוששות המשק המשתקפת בצמיחה של כ-8.2%, שמביאה לקיטון בגירעון בהיקף של כ-1.1 נקודות אחוז תוצר (טבלה 4.1). ניתוח זה מתבסס על השפעת השינוי ברכיבי הגירעון ביחס לתוצר קבוע (תוצר 2020), והשפעת הגידול בתוצר 2021 מתווספת בנפרד.

בצד ההוצאות משתקפת השפעת התקציב ההמשכי בגידול נמוך יחסית בהוצאות המשפיעות על הגירעון בהיקף של כ-1.1 נקודות אחוז תוצר, למול ירידה במימוש תוכנית הסיוע בשל התאוששות המשק המשפיעה על הגירעון בירידה של כ-0.8 נקודות אחוז תוצר.

טבלה 4.1 – השינוי בגירעון ביחס לגירעון אשתקד

רכיב	מיליארדי ₪	אחוז מהתוצר
גירעון 2020	160.1	11.4%
קיטון בהוצאות התכנית הכלכלית	-13.0	-0.8%
גידול בהוצאות שוטפות	16.4	1.1%
גידול בהכנסות ממיסים ואגרות	-72.6	-4.7%
גידול בהכנסות אחרות - בעיקר הפקדות בטל"א	-21.7	-1.4%
גידול בתוצר (נומינאלי)		-1.1%
סה"כ	69.2	4.4%

תרשים 4.2 – השינוי בגירעון ביחס לגירעון אשתקד (מיליארדי ₪)

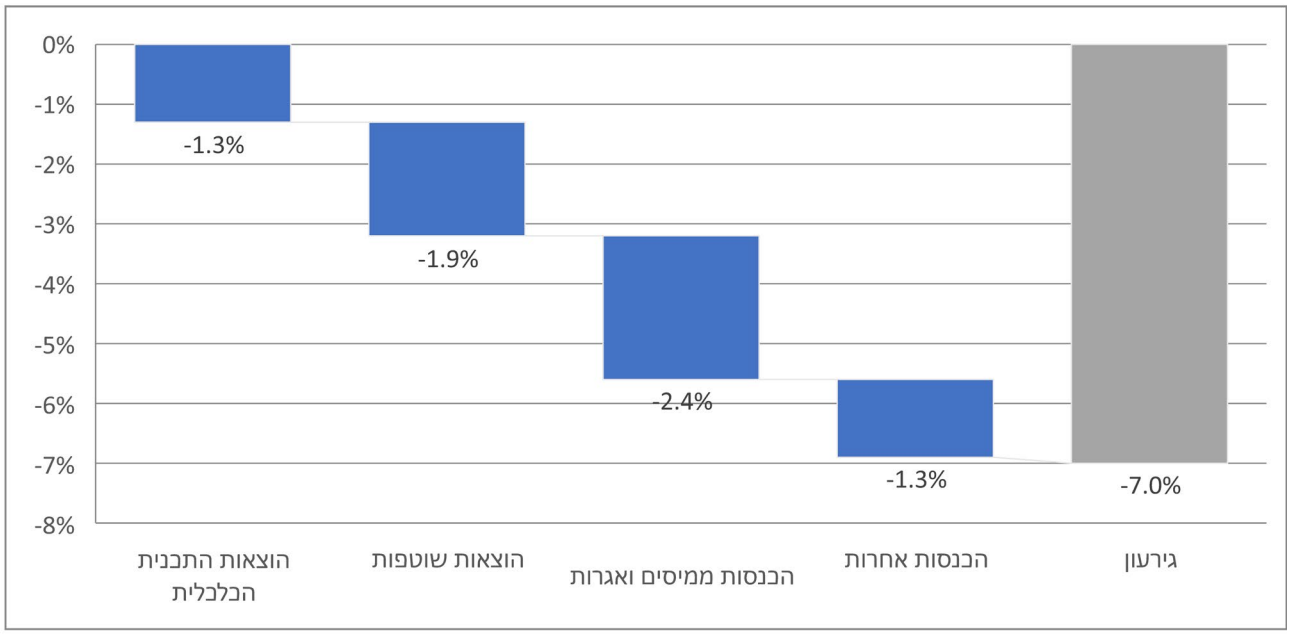

טבלה 4.2 שלהלן מציגה את ההסבר לשינוי בגירעון ביחס לשנת 2020 ואת ההשפעה הנומינאלית וכאחוז מהתוצר בצד ההכנסות ובצד ההוצאות. כאן הניתוח מתבסס על השפעת השינוי ברכיבי הגירעון ביחס לתוצר הנומינאלי שמשתנה גם הוא (בשנים נורמטיביות כל הרכיבים הנומינאליים גדלים, וכך גם התוצר). דהיינו, השינוי בתוצר מגולם כבר בשינוי של הרכיבים כאחוז מהתוצר, כך שאם לכאורה לא היה חל כל שינוי ביחסים לעיל, ההשפעה על הגירעון היא אפס, והגירעון והרכבו היו נותרים זהים ל-2020. הקיטון בהוצאות בגין התוכנית הכלכלית בסך של כ-13.0 מיליארד ₪ תרם לירידה בגירעון של 1.3- נקודות אחוז תוצר, ואילו הגידול הנמוך באופן יחסי בהוצאות השוטפות תרם לירידה בגירעון של כ-1.9 נקודות אחוז תוצר. בצד ההכנסות, הגידול החד בהכנסות ממיסים תרם לקיטון בגירעון של כ-2.4 נקודות אחוז והגידול החד בהכנסות האחרות תרם לקיטון של כ-1.3 נקודות אחוז.

טבלה 4.2 – הסבר לשינוי בגירעון משנת 2020 ((מיליארדי ₪)

רכיב	2020	2021	השפעה על הגירעון (מיליארדי ₪)	השפעה על הגירעון (% תוצר)
הוצאות התכנית הכלכלית	68.6	55.6	-13.0	-1.3%
הוצאות שוטפות	409.6	426.0	16.4	-1.9%
הכנסות ממיסים ואגרות	310.9	383.5	72.6	-2.4%
הכנסות אחרות - בעיקר הפקדות בטל"א	7.3	29.0	-21.7	-1.3%
גירעון	160.1	69.2	-90.9	-7.0%
תוצר נומינלי	1,401.4	1,558.2		
הגירעון כאחוז מהתוצר	**11.4%**	**4.4%**		

תרשים 4.3 – הסבר לשינוי בגירעון משנת 2020 (אחוזי תוצר)

טבלה 4.3 מציגה את ביצוע התקציב בשנת 2021 ביחס לתכנית התקציב הרב שנתית ("הנומרטור"), שפורסמה בחודש ינואר 2020 עת היעדר תקציב מדינה מאושר לשנים 2020-2021 וטרום משבר הקורונה. בהשוואה לתחזית תכנית התקציב הרב שנתית הגירעון בפועל בשנת 2021 גבוה בכ-1.2 נקודות אחוז תוצר, שיעור נמוך יחסית ביחס לשינוי בתמהיל התכנון. כלומר, מחד הוצאות התוכנית הכלכלית הגדילו את סך הוצאות הממשלה למול התכנון, ומנגד תקבולי המיסים הגדילו את הכנסות הממשלה כך שהפער המשתקף בין התכנון לביצוע הוא נמוך (עליה של כ-19.0 מיליארדי ₪ בביצוע למול התכנון)[3].

טבלה 4.3 – גירעון 2021 ביחס לתוכנית התקציב הרב שנתית מחודש ינואר 2020 (מיליארדי ₪)

רכיב	תכנית התקציב הרב שנתית - ינואר 2020	2021	פער בין תכנון לביצוע	השפעה על הגירעון (% תוצר)
הוצאות התכנית הכלכלית	0.0	55.6	55.6	3.6%
הוצאות שוטפות	425.1	426.0	0.9	-0.3%
הכנסות ממיסים ואגרות	343.0	383.5	40.5	-2.3%
הכנסות אחרות - בעיקר הפקדות בטל"א	31.9	29.0	-2.9	0.2%
גירעון	**50.2**	**69.2**	**19.0**	**1.2%**
תוצר נומינלי	1,535.4	1,558.2	22.5	
הגירעון כאחוז מהתוצר	3.3%	4.4%	1.2%	

טבלה 4.4 שלהלן מציגה את ביצוע התקציב ביחס לתקציב 2021 שאושר לקראת סוף השנה בחודש נובמבר 2021. התקציב המופיע בטבלה הינו התקציב הרשמי שאושר בחוק ובתוספת שלושה עדכונים: (1) עדכון תחזית ההכנסות, שנעשה בסמוך למועד אישור התקציב על ידי אגף הכלכלנית הראשית (2) הפחתת סכום הוצאות בתכנית הכלכלית שתוקצב בבסיס התקציב בשנת 2021 והוגדר כהוצאה נדחית לשנים הבאות (3) עדכון תחזית התוצר לשנת 2021 על ידי אגף הכלכלנית הראשית. ביחס לתקציב האמור, שנת 2021 הסתיימה בגירעון נמוך בכ-1.1 נק' אחוז תוצר. מרבית ההשפעה נבעה מסך ההוצאות השוטפות שהיו נמוכות מהתקציב.

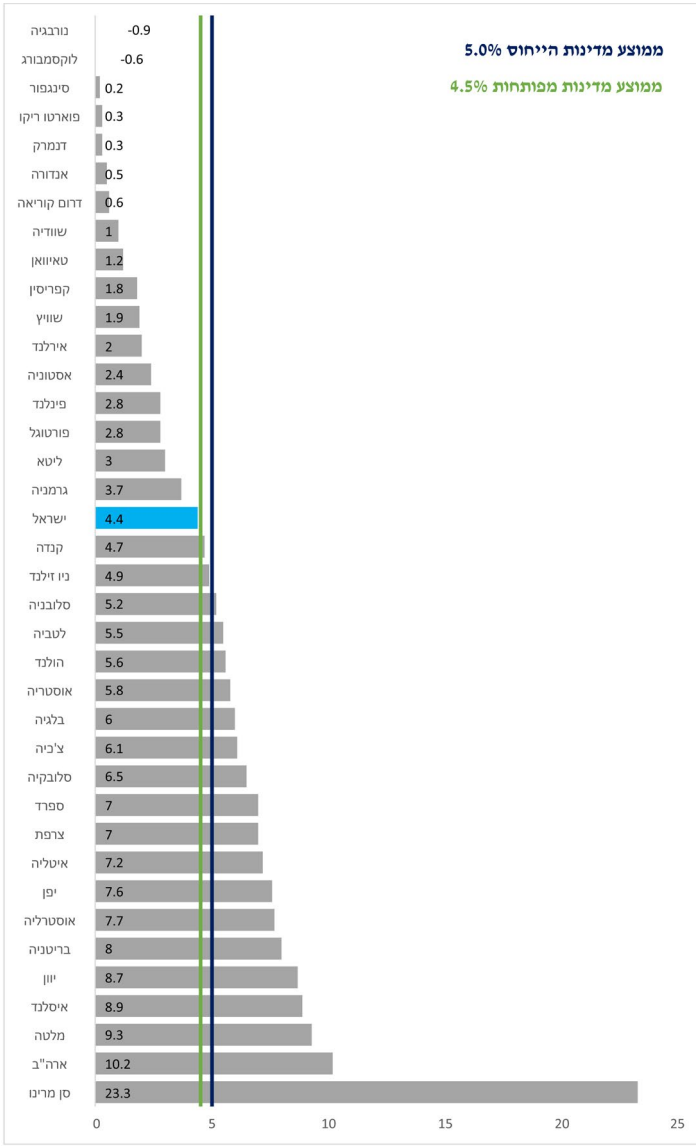
[3] הוצאות שוטפות בהתאם למגבלת ההוצאה בניכוי מתן אשראי (הוצאה לחישוב מגבלת הגירעון) כפי שהופיעה בתכנית התקציב הרב שנתית.

טבלה 4.4 – גירעון 2021 ביחס לתקציב (מיליארדי ₪)

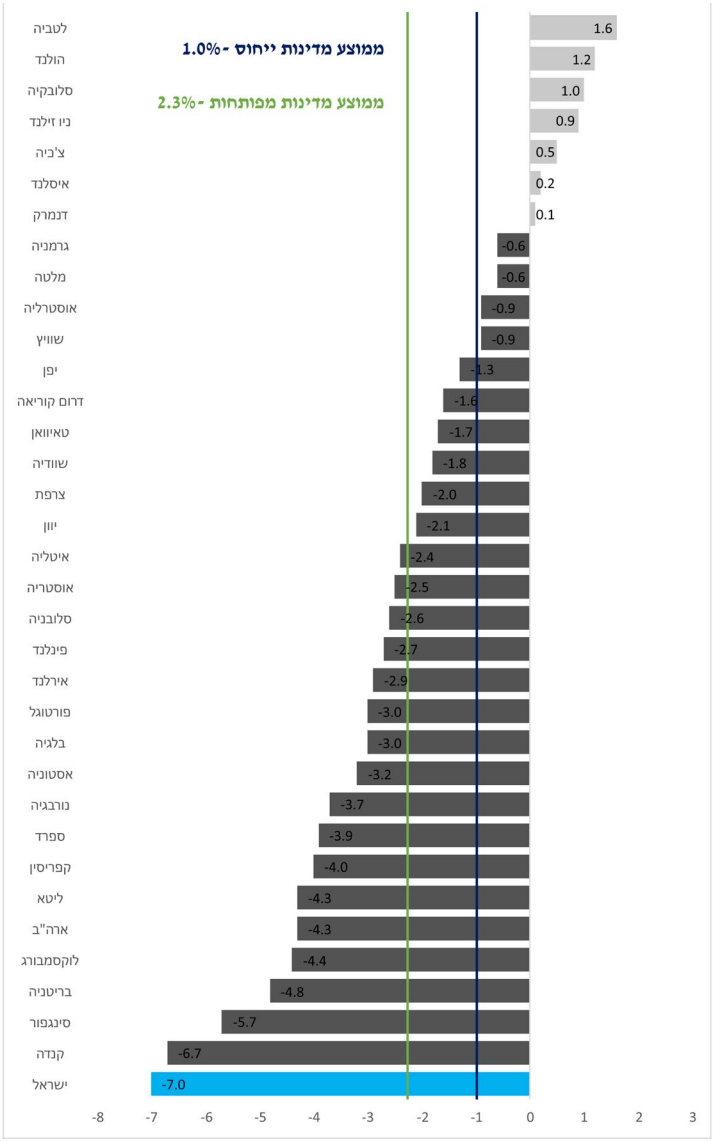
רכיב	תקציב 2021	2021	פער בין תקציב לביצוע	השפעה על הגירעון (% תוצר)
הוצאות התכנית הכלכלית	55.9	55.6	-0.3	-0.1%
הוצאות שוטפות	431.3	426.0	-5.3	-1.0%
הכנסות ממיסים ואגרות	375.9	383.5	7.6	0.1%
הכנסות אחרות - בעיקר הפקדות בטל"א	27.6	29.0	1.4	0.0%
גירעון	**83.7**	**69.2**	**-14.6**	**-1.1%**
תוצר נומינלי	1,521.3	1,558.2		
הגירעון כאחוז מהתוצר	5.5%	4.4%	-1.1%	

מהשוואה בין לאומית לשינוי בגירעון בשנת 2021 ביחס לשנה קודמת, עולה כי הירידה בגירעון בשנת 2021 (כ-7.0 נקודות אחוז תוצר) היא הירידה הגבוהה ביותר שנמדדה מבין המדינות המפותחות, והציבה את ישראל בגירעון כמעט זהה לגירעון הממוצע של המדינות המפותחות (תרשימים 4.4-4.5).

תרשים 4.4 – השוואה בינלאומית לגירעון 2021 (אחוז מהתוצר)[4]

תרשים 4.5 – השוואה בינלאומית לשינוי בגירעון משנה קודמת (נק' אחוז תוצר)[5]

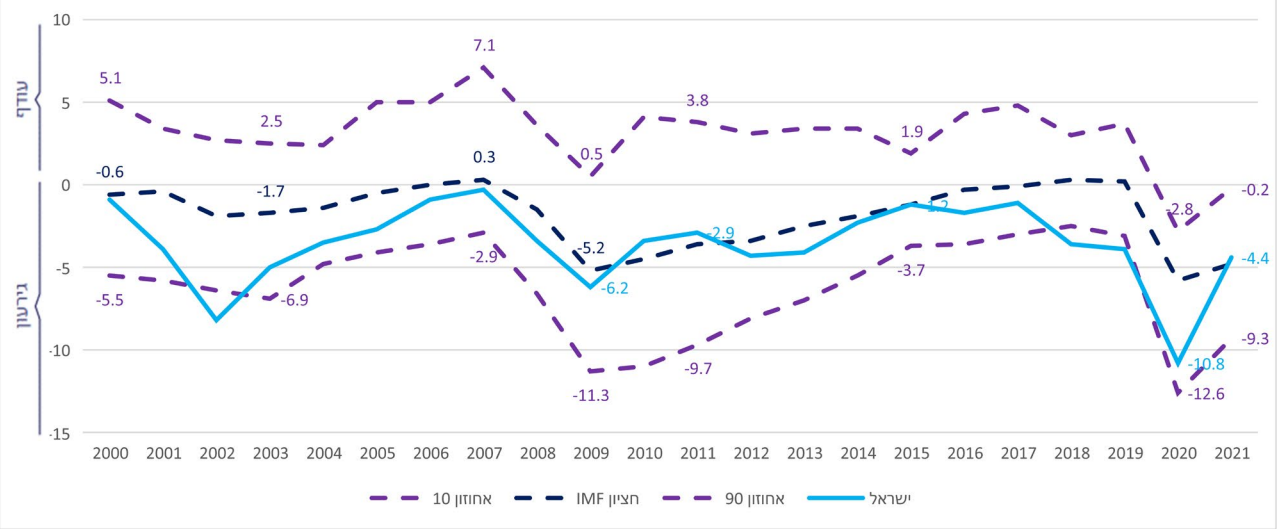

[4] מקור: עיבוד חטיבת מאקרו ותקציב באגף החשב הכללי לנתוני IMF (WEO אפריל 2022) ישראל – נתוני אומדן, אגף החשב הכללי.
מדינות הייחוס שהוגדרו הן: מלטה, סלובקיה, צ'כיה, סלובניה, אסטוניה ודרום קוריאה

[5] שם.

ניתוח התפתחות הגירעון בישראל ביחס למדינות המפותחות בשני העשורים האחרונים מראה כי בתחילת שנות האלפיים (האינתיפאדה השנייה, משבר כלכלי בישראל, הוצאות ממשלתיות גבוהות) הגירעון בישראל היה גבוה מהגירעון החציוני של המדינות המפותחות, ובשנים 2004-2015 לאחר הרפורמות והשינוי במדיניות הכלכלית בכלל, והתקציבית בפרט, במקביל להתאוששות כלכלית עולמית ודעיכה בעוצמת הסכסוך, הוא נע סביב מגמת הגירעון החציוני של המדינות. בשנת 2016 החלה מגמת עליה בגירעון בישראל ביחס לחציון ובשנים 2018-2019 הוא אף עמד סביב האחוזון העשירי של המדינות, קרי, מבין 10% הגירעונות הגבוהים של המדינות המפותחות. בשנת 2020 הנסיבות השתנו, הגירעונות עלו בחדות, וכל מדינה הושפעה רבות מהתפשטות הקורונה והמדיניות הבריאותית והכלכלית שננקטה כנגד. ישראל שהחלה מראש עם גירעון גבוה יותר, נפגעה אולי יותר מהקורונה, ונתנה סיוע תקציבי לא מבוטל נשארה סביב האחוזון העשירי. הירידה החדה בגירעון בשנת 2021 מיקמה את ישראל מעל החציון בהשוואה למדינות המפותחות.

תרשים 4.6[6] – התפתחות הגירעון בישראל ביחס למדינות המפותחות משנת 2000 (אחוז מהתוצר)

אחוזון 10

90% מהמדינות נמצאות בגירעון נמוך יותר / עודף ו-10% מהמדינות בגירעון גבוה יותר.

חציון

50% מהמדינות נמצאות בגירעון נמוך יותר / עודף ו-50% מהמדינות בגירעון גבוה יותר.

אחוזון 90

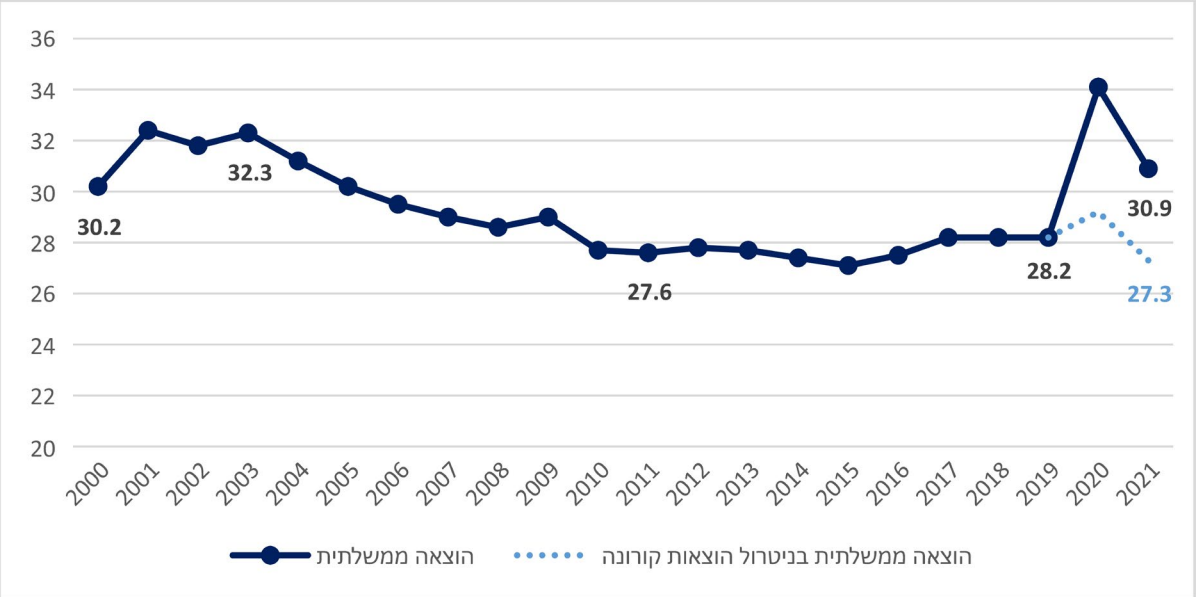
10% מהמדינות נמצאות בגירעון נמוך יותר / עודף.

[6] מקור: עיבוד חטיבת מאקרו ותקציב באגף החשב הכללי לנתוני IMF (WEO אפריל 2022). גירעון ישראל 2021 - נתוני אומדן, אגף החשב הכללי.

5. התפתחות ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה

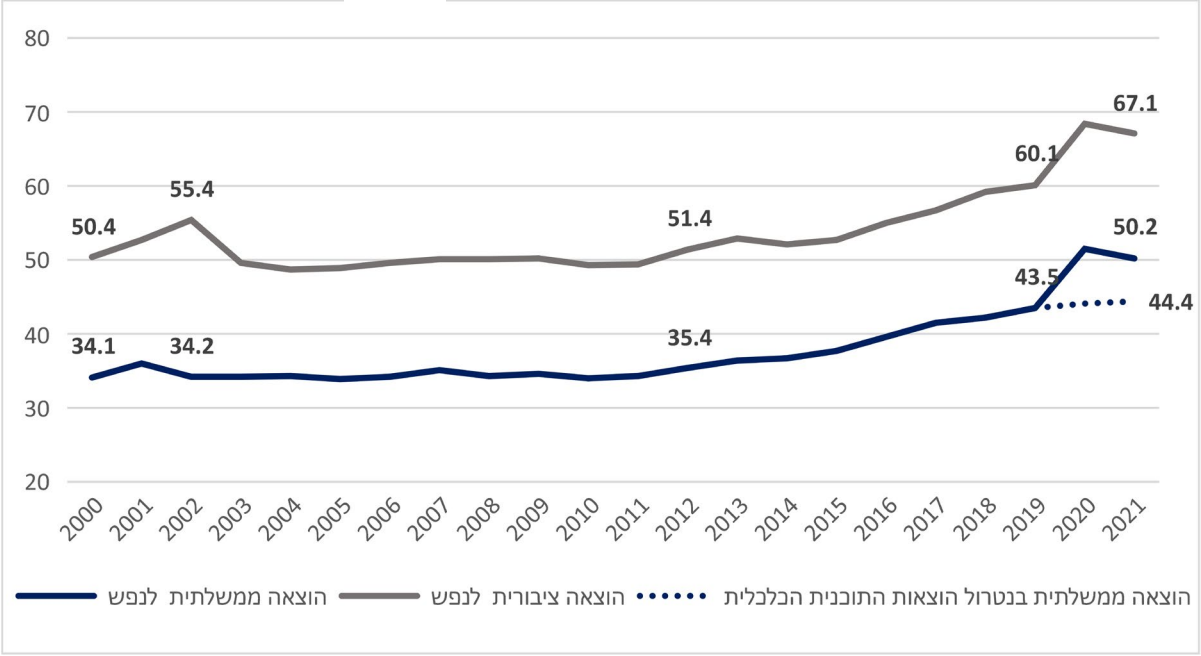
בתרשים 5.1 מוצגת התפתחות ההוצאה הממשלתית כאחוז מהתוצר בין השנים 2000-2021. ניתן לראות כי מתחילת שנות האלפיים ועד 2015 חלה ירידה הדרגתית ולא רציפה בסך הוצאות הממשלה כאחוז מהתוצר. משנת 2016 משתקפת עלייה הדרגתית בהוצאות הממשלה והן עמדו על כ-27.3% תוצר בשנת 2021 בנטרול הוצאות הקורונה.

תרשים 5.1 – התפתחות ההוצאה הממשלתית (אחוז מהתוצר)

בתרשים 5.2 מוצג ניתוח הבוחן את התפתחות ההוצאה הממשלתית לנפש במחירים קבועים משנת 2000. מהניתוח עולה כי בעשור הראשון ההוצאה הממשלתית לנפש נעה סביב 34.4 אלש"ח בממוצע. החל משנת 2011 חלה עלייה מתמדת בהוצאה הממשלתית לנפש שהגיע ל-44.4 אלש"ח בשנת 2021. גידול כ-30.3% ביחס לשנת 2000 (בנטרול הוצאות התכנית הכלכלית). כמו כן, בתרשים מוצגת ההוצאה הציבורית לנפש הכוללת את ההוצאה הממשלתית בתוספת הוצאות רשויות מקומיות, מוסדות לאומיים ומוסדות ללא כוונת רווח.

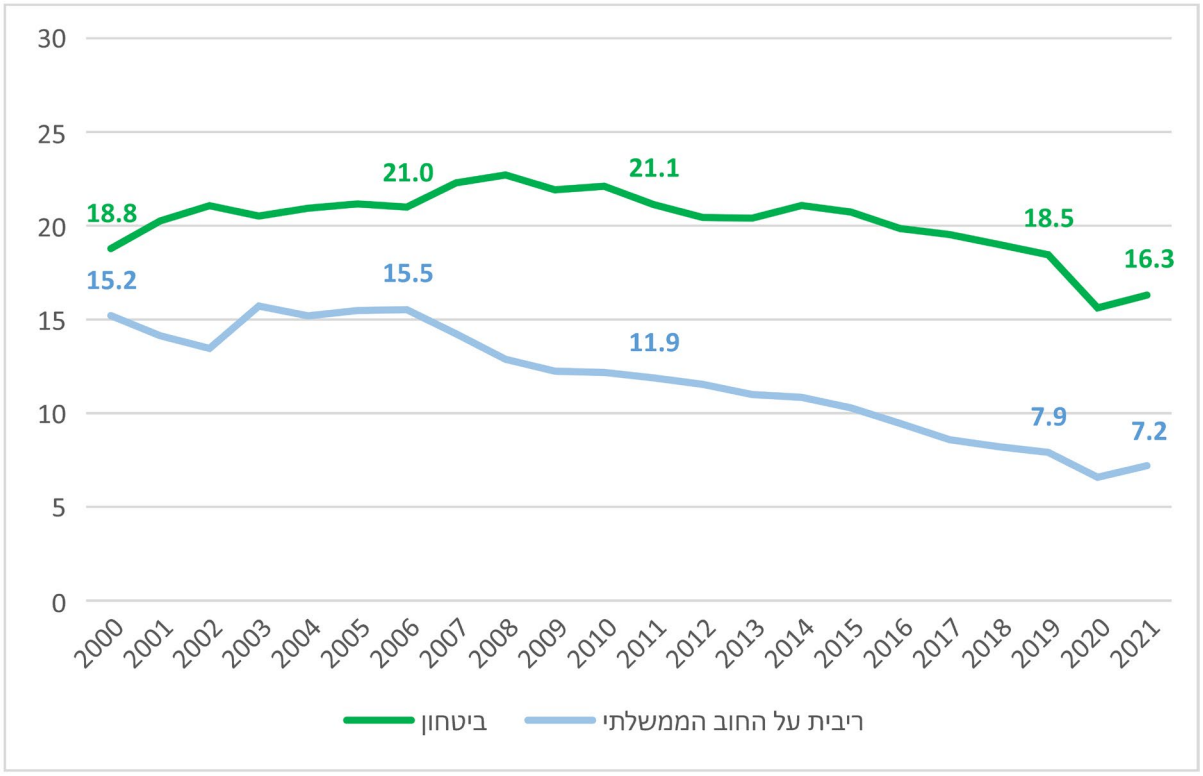
תרשים 5.2 – התפתחות ההוצאה לנפש (אלש"ח במחירים קבועים)[7]

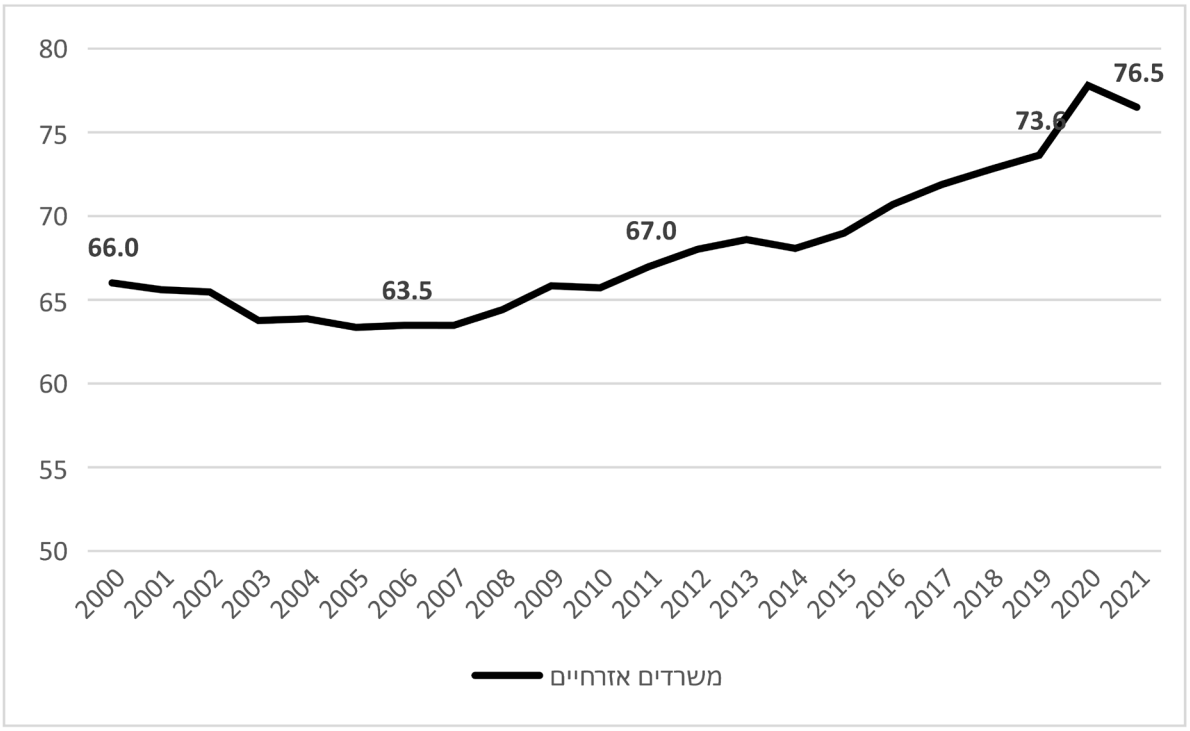

[7] מקור נתוני ההוצאה הציבורית: עיבוד חטיבת מאקרו ותקציב באגף החשב הכללי לנתוני IMF (WEO אפריל 2022).
מקור נתוני ההוצאה הממשלתית: נתוני אומדן, החשב הכללי ועיבוד לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
מחירים קבועים לפי בסיס מחירים ממוצע בשנת 2020.

בתרשימים 5.3 מופיע ניתוח של התפתחות ההוצאות הממשלתיות בחלוקה להוצאות המשרדים האזרחיים, הביטחון והריבית. ניתוח זה מראה כי בעשור האחרון חלה עליה עקבית וניכרת במשקל ההוצאה האזרחית בביצוע התקציב של כ-9.5 נקודות אחוז (העלייה מתבטאת גם בגידול של כ-5.2 נקודות אחוז בשיעור ההוצאה האזרחית בתוצר). עליה זו נובעת בעיקר מירידה בהוצאות הריבית וכן ירידה בהוצאות מערכת הביטחון. בנוסף, העלייה בסך ההוצאות כאחוז מהתוצר תורמת אף היא. מגמה זו תקפה גם בנטרול הוצאות הקורונה.

תרשימים 5.3 – התפתחות הוצאות המשרדים האזרחיים, הביטחון והריבית (הוצאות נטו כ-% מביצוע התקציב)

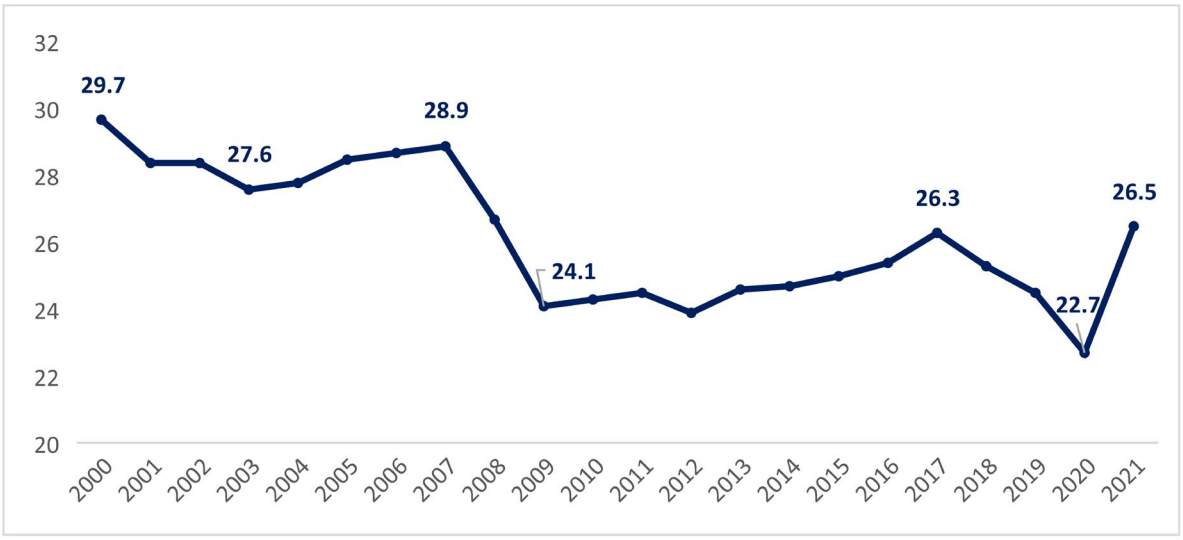

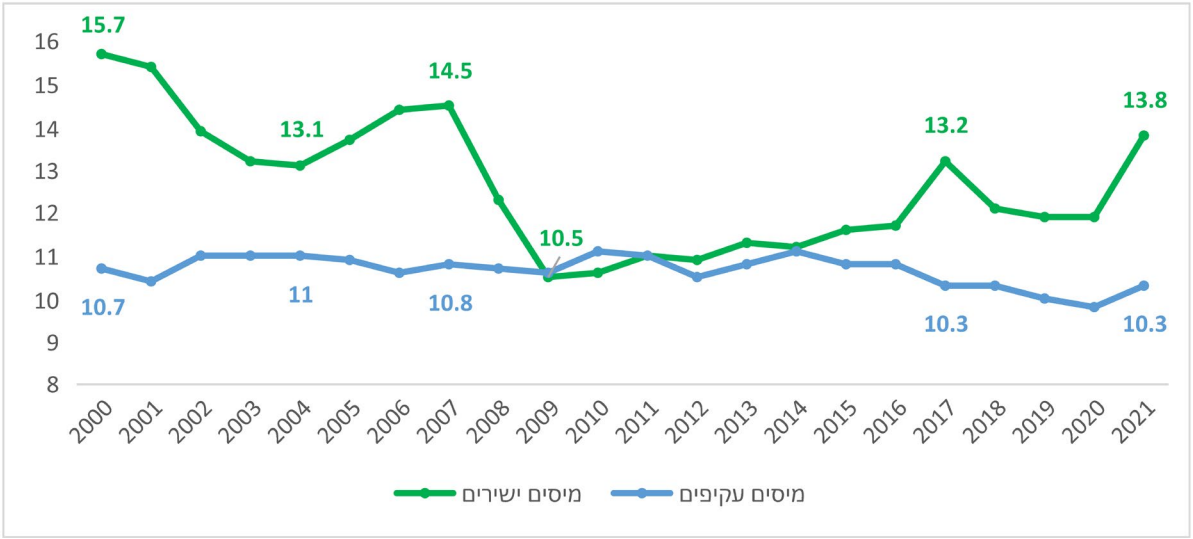
בתרשים 5.4 מוצגת התפתחות הכנסות הממשלה כאחוז מהתוצר בשנים 2000-2021. הכנסות הממשלה כוללות הכנסות ממיסים ואגרות והכנסות אחרות של הממשלה שאינן מיסים ואגרות[8].

בתרשים 5.5 מוצגות הכנסות הממשלה ממיסים בהפרדה למיסים ישירים ולמיסים עקיפים[9]. ניתן לראות כי שיעור הכנסות הממשלה ממיסים ישירים כאחוז מהתוצר לאורך השנים תנודתי (כ-1.5% סטיות תקן) יותר משיעור ההכנסות ממיסים עקיפים בשל היותם מיסים פרוגרסיביים הנתונים לשינויים תכופים יותר במדיניות המס. כמו כן, נמצא כי קיים קשר לינארי בין תקבולי המיסים הישירים למדדי שוק ההון (מתאם של כ-93% עם מדד הנאסד"ק) דבר שיכול אף הוא להסביר את התנודתיות הגבוהה שנראית בשיעור תקבולי מיסים זה. במבט על תרשים 5.5 ניתן לראות כי הירידה החדה ביותר בשיעור המיסים הישירים הייתה בין השנים 2008-2009 עת המשבר הפיננסי העולמי. לאחר שנים אלו החלה מגמת עליה בהכנסות אלו, להוציא את שנת 2017 בה תקבולי המס היו חריגים במיוחד, כתוצאה מ"מבצע דיבידנד" ומרווחים ממכירת חברות. בשנת 2021 נרשמה עלייה חדה בשיעור תקבולי המיסים הישירים שעמדו על כ-13.8% תוצר. מרבית העלייה נובעת מהשקעות נרחבות בסקטור ההייטק ועליה בשווי החברות, גאות בשוק המקרקעין וכן עליה בניכויים משכר וניכויים אחרים. לעומת זאת, שיעור ההכנסות ממיסים עקיפים בין השנים 2000-2016 נותר די יציב ועמד על כ-10.8% בממוצע. החל משנת 2017 נרשמה מגמת ירידה בשיעור ההכנסות ממיסים עקיפים שהסתיימה בגידול חריג בשנת 2021 בה שיעור המיסים העקיפים עמד על כ-10.3%.

תרשים 5.4 – הכנסות הממשלה 2000-2021 (אחוז מהתוצר)

תרשים 5.5 – התפתחות הכנסות ממיסים 2000-2021 (אחוז מהתוצר)

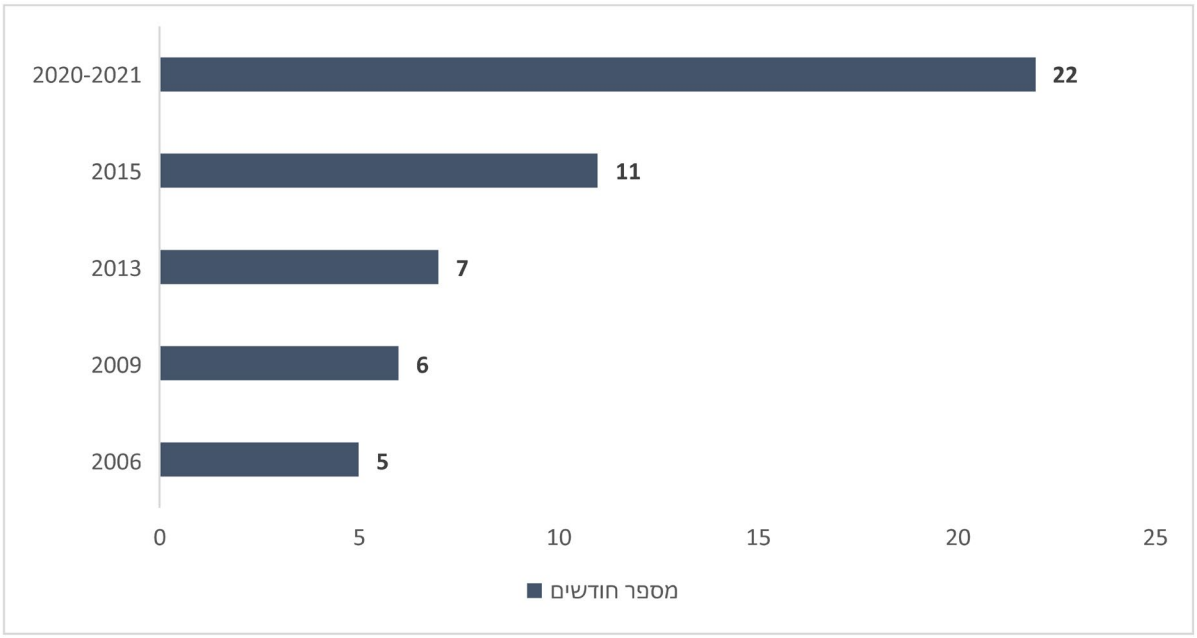

[8] הכנסות אחרות כוללות את כלל הכנסות הממשלה שאינן תשלומי מיסים לרבות הכנסות מריבית, מתמלוגים, מדיבידנד ומהפקדות המוסד לביטוח לאומי.

[9] בהכנסות ממיסים ישירים נכללים: מס הכנסה, מיסים על הוצאות שכר, מס רכישה ומס שבח.
בהכנסות ממיסים עקיפים נכללים: תקבולי מע"מ, מכס ומס קנייה.

6. מסגרת התקציב ההמשכי

בשנת 2021 הסתיימה תקופה של 22 חודשים רצופים בהם התנהלה הממשלה תחת מסגרת של תקציב המשכי. תקופה זו היא הארוכה ביותר מבין התקופות בהן התנהלה הממשלה תחת תקציב המשכי (תרשים 6.1) .

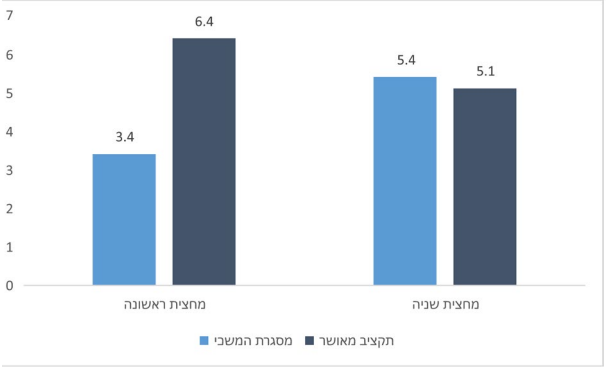
תרשים 6.1 – מספר חודשי תקציב המשכי בשני העשורים האחרונים (תקופה רצופה)[10]

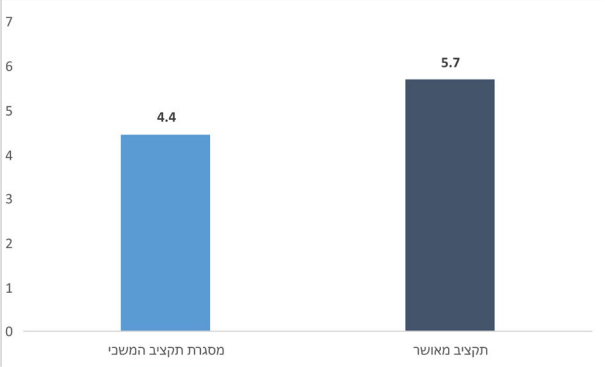

בבחינת השפעת התקציב ההמשכי על הוצאות המשרדים, נבחנו שיעורי הגידול בביצוע התקציב בין השנים 2005-2021, בהשוואה בין שנים בהן התנהלה הממשלה תחת תקציב המשכי ובין שנים בהן התנהלה הממשלה מתחילת השנה תחת תקציב מאושר. השוואה זו העלתה כי בשנים תחת מסגרת תקציב המשכי, שיעור הגידול הממוצע נמוך בכ-1.2 נקודות אחוז. מאחר ואישור התקציב בשנים שהחלו עם מסגרת תקציב המשכי נעשה לרוב במחצית השנייה של השנה, נערכה השוואה דומה לשיעור הגידול החצי שנתי של הוצאות המשרדים (תרשים 6.2). השוואה זו העלתה כי בשנים עם מסגרת תקציב המשכי הגידול הממוצע של הוצאות המשרדים נמוך משמעותית במחצית הראשונה של השנה (3.4% לעומת 6.4%) וגבוה מעט במחצית השנייה של השנה (5.4% לעומת 5.1%) סיבה מרכזית לכך היא אישור התקציב לרוב במחצית השנייה של השנה שמביא להאצת הוצאות המשרדים.

תרשים 6.2 – שיעור גידול ממוצע בהוצאות המשרדים בין השנים 2005-2021

שיעור גידול חצי שנתי

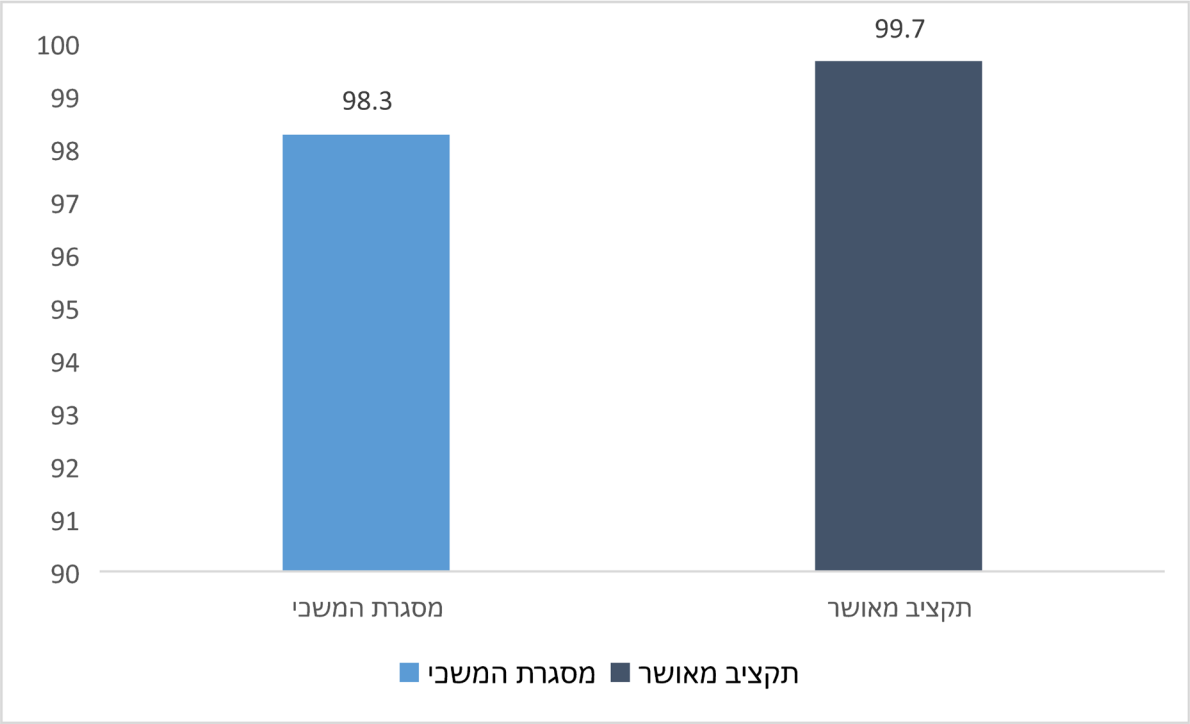

שיעור גידול שנתי

בחינת שיעור ביצוע התקציב בין השנים 2004-2021 (תרשים 6.3) מראה כי בשנים שהחלו עם תקציב המשכי שיעור הביצוע היה נמוך בכ-1.4 נקודות אחוז לעומת שנים שהחלו עם תקציב מאושר, כך שלמעשה תת הביצוע בשנים אלו הוא גם ביחס לתקציב שאושר בהן.

[10] החודש בו אושר התקציב מוגדר כחודש עם תקציב מאושר במידה והתקציב עבר עד ה-15 לחודש (כולל) בקריאה שנייה ושלישית בכנסת.

תרשים 6.3 – אחוז ביצוע התקציב בין השנים 2004-2021[11]

[11] אומדן ביצוע תקציב מתוך התקציב המקורי נטו ללא הוצאה מותנית בהכנסה וכולל מתן אשראי. הניתוח בחן את הוצאות המשרדים ללא הוצאות ריבית, קרן בטל"א, תשלום עבור הסדר קרנות הפנסיה ומענקי הסיוע הביטחוני האמריקאי. כמו כן, הניתוח אינו כולל את שנת 2020 בה פעלה הממשלה לאורך כל השנה ללא תקציב מאושר.

7. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪)

א. ביצוע נטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (*)

משרד ממשלתי	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2021	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי ביצוע 2021 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי /2016 2015	שיעור השינוי /2017 2016	שיעור השינוי /2018 2017	שיעור השינוי /2019 2018	שיעור השינוי /2020 2019	שיעור השינוי /2021 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי /2021 2020	שיעור השינוי /2020 2019 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית
נשיא המדינה	61	56	57	56	56	69	64	64	69	(8%)	2%	(2%)	0%	23%	23%	(7%)	(7%)	23%
כנסת	1,137	692	770	848	1,999	1,455	1,532	1,426	1,455	(39%)	11%	10%	136%	(27%)	(27%)	(2%)	5%	(27%)
ראש הממשלה (א)	1,635	1,780	2,158	2,270	2,329	2,386	2,579	2,511	2,385	9%	21%	5%	3%	2%	2%	5%	8%	2%
אוצר	6,570	7,894	7,857	8,696	9,008	9,190	8,916	8,816	9,176	20%	(1%)	11%	4%	2%	2%	(4%)	(3%)	2%
פנים	1,085	893	987	1,528	1,434	975	1,027	1,027	975	(18%)	11%	55%	(6%)	(32%)	(32%)	5%	5%	(32%)
ביטחון פנים	14,880	15,339	16,908	17,711	18,735	19,454	19,566	19,430	19,251	3%	10%	5%	6%	4%	4%	1%	1%	3%
משפטים	2,984	3,118	3,362	3,706	3,692	3,659	3,903	3,885	3,652	5%	8%	10%	(0%)	(1%)	(1%)	6%	7%	(1%)
חוץ	1,655	1,706	1,569	1,733	1,617	1,483	1,555	1,546	1,473	3%	(8%)	11%	(7%)	(8%)	(8%)	5%	5%	(9%)
מבקר המדינה	401	316	301	318	339	323	344	344	323	(21%)	(5%)	6%	7%	(5%)	(5%)	7%	7%	(5%)
גמלאות ופיצויים	14,275	14,929	15,487	16,397	17,180	18,077	18,522	18,522	18,077	5%	4%	6%	5%	5%	5%	2%	2%	5%
מדע,תרבות וספורט	1,367	1,530	1,735	1,908	2,359	2,456	2,620	2,359	2,386	12%	13%	10%	24%	4%	4%	(1%)	7%	1%
הגנת הסביבה	125	350	257	382	593	983	492	362	554	180%	(27%)	49%	55%	66%	66%	(35%)	(50%)	(7%)
סה"כ משרדים מנהליים	**46,175**	**48,603**	**51,448**	**55,553**	**59,341**	**60,510**	**61,120**	**60,292**	**59,775**	**5%**	**6%**	**8%**	**7%**	**2%**	**2%**	**1%**	**1%**	**1%**
רשויות מקומיות	4,406	4,878	5,565	6,037	6,442	9,424	7,934	6,767	6,066	11%	14%	9%	7%	46%	46%	12%	(16%)	(6%)
חינוך	49,207	51,866	56,361	59,212	62,265	65,842	68,658	66,501	64,079	5%	9%	5%	5%	6%	6%	4%	4%	3%
השכלה גבוהה	9,972	9,908	10,864	10,753	11,666	12,904	12,856	12,596	12,294	(1%)	10%	(1%)	9%	11%	11%	2%	(0%)	5%
דתות	645	665	696	756	859	744	773	763	734	3%	5%	9%	14%	(13%)	(13%)	4%	4%	(15%)
רווחה	5,868	6,434	7,014	7,631	8,163	9,025	8,971	8,640	8,436	10%	9%	9%	7%	11%	11%	2%	(1%)	3%
המוסד לבטוח לאומי	31,650	38,188	40,282	44,044	46,571	65,949	66,917	49,933	46,776	21%	6%	9%	6%	42%	42%	7%	1%	0%
בריאות	27,883	30,312	33,581	35,026	38,541	51,450	54,744	42,584	41,414	9%	11%	4%	10%	34%	34%	3%	6%	8%
בינוי ושיכון	1,803	3,818	4,382	5,347	5,322	5,569	4,233	4,212	5,563	112%	15%	22%	(1%)	5%	5%	(24%)	(24%)	5%
קליטת עליה	1,614	1,702	1,723	1,532	1,598	1,445	1,516	1,484	1,406	6%	1%	(11%)	4%	(10%)	(12%)	6%	5%	
סה"כ משרדים חברתיים	**133,048**	**147,771**	**160,468**	**170,338**	**181,427**	**222,352**	**226,602**	**193,480**	**186,768**	**11%**	**9%**	**6%**	**7%**	**23%**	**3%**	**4%**	**2%**	**3%**

א. ביצוע נטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (המשך) (*)

משרד ממשלתי	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2021	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי ביצוע 2021 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי /2016 2015	שיעור השינוי /2017 2016	שיעור השינוי /2018 2017	שיעור השינוי /2019 2018	שיעור השינוי /2020 2019	שיעור השינוי /2020 2019 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי /2021 2020	שיעור השינוי /2021 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית
חקלאות ופתוח הכפר	1,460	1,679	1,891	1,916	1,828	1,976	1,642	1,819	1,594	15%	13%	1%	(5%)	8%	(1%)	(17%)	(12%)
אנרגיה ומים	369	380	533	769	543	573	596	573	596	3%	40%	44%	(29%)	6%	6%	4%	4%
כלכלה	5,002	5,818	6,472	6,359	6,268	10,859	7,509	5,979	5,516	16%	11%	(2%)	(1%)	73%	(5%)	(31%)	(8%)
תיירות	704	673	751	900	820	548	705	528	462	(4%)	12%	20%	(9%)	(33%)	(36%)	29%	(13%)
תקשורת	84	66	64	76	76	79	88	79	88	(21%)	(3%)	19%	0%	4%	4%	11%	11%
תחבורה	15,308	16,393	19,277	21,758	25,333	31,150	33,423	29,684	32,798	7%	18%	13%	16%	23%	17%	7%	10%
מים וביוב	738	640	640	718	741	795	739	795	739	(13%)	0%	12%	3%	7%	7%	(7%)	(7%)
מרכז למיפוי ישראל	91	98	100	109	102	104	86	104	86	8%	2%	9%	(6%)	2%	2%	(17%)	(17%)
סה"כ משרדים כלכליים	**23,756**	**25,747**	**29,728**	**32,605**	**35,711**	**46,084**	**44,788**	**39,561**	**41,879**	**8%**	**16%**	**10%**	**10%**	**29%**	**11%**	**(3%)**	**6%**
הוצאות שונות (ב)	3,465	3,213	4,109	2,388	2,854	27,122	19,943	2,588	2,000	(7%)	28%	(42%)	20%	850%	(9%)	(26%)	(23%)
סה"כ משרדים אזרחיים	**206,444**	**225,334**	**245,753**	**260,884**	**279,333**	**356,068**	**352,453**	**288,693**	**297,651**	**9%**	**9%**	**6%**	**7%**	**28%**	**3%**	**(1%)**	**3%**
סה"כ מערכת הביטחון (ג)	**61,384**	**62,345**	**64,899**	**67,701**	**69,709**	**71,467**	**74,586**	**70,370**	**73,808**	**2%**	**4%**	**4%**	**3%**	**3%**	**1%**	**4%**	**5%**
סה"כ הוצאות משרדים	**267,828**	**287,679**	**310,652**	**328,585**	**349,042**	**427,535**	**427,039**	**359,063**	**371,459**	**7%**	**8%**	**6%**	**6%**	**23%**	**3%**	**(0%)**	**3%**

(א) במטרה לשמור על עקביות ביחס לשנים קודמות, בשנת 2015 הופרדו סעיפים השייכים למשרד הדתות, משרד רה"מ ומשפטים.
(ב) ללא השקעות בבנקים מולטי-ליטרליים (בשנת 2021 ההשקעה הסתכמה בכ-11מיליון ₪) וללא השקעת הון בקניית מניות אל-על כחלק מתוכנית הקורונה שהסתכמה בכ-22 מיליון ₪. בקטגוריה זו מוכלות ההוצאות בגין הסיוע לעסקים ולעצמאים כחלק מתוכנית הסיוע בעקבות הקורונה.
(ג) בשנת 2017 בוצע שינוי מתודולוגי בתקצוב משרד הביטחון כך שההכנסות ממענקי הסיוע הביטחוני עברו מסיווג כהכנסות מדינה לסיווג כהכנסות מיועדות במשרד הביטחון. לפיכך, בוצעה התאמה לנתונים בשנים 2013-2016 כך שיתאימו להגדרות התקציב בשנים 2017 ואילך.
(*) הערות:

1. הנתונים לעיל הופקו ממערכת מידע ניהולי, ללא סעיפי חובות (כ-119.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021), ריבית ועמלות (כ-40.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021), מפעלים עסקיים (כ-45.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021) והוצאות המותנות בהכנסות מיועדות במשרדי הממשלה (כ-32.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021).
2. נעשו התאמות סיווג על פני השנים.
3. נתוני הנה"ח ביצוע תקציב נטו כולל מתן אשראי. ההוצאות ברוטו בסך המשרדים בשנת 2021 גבוהות בכ-32.4 מיליארדי ₪, מתוכם במערכת הביטחון גבוהות בכ-12.1 מיליארדי ₪.
4. הפילוח לעיל אינו זהה לפילוח בחלק ג'- דוחות על ביצוע התקציב.

ב. ביצוע ברוטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (*)

משרד ממשלתי	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2021	שיעור השינוי ביצוע 2021 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי 2015/ 2014	שיעור השינוי 2016/ 2015	שיעור השינוי 2017/ 2016	שיעור השינוי 2018/ 2017	שיעור השינוי 2019/ 2018	שיעור השינוי 2020/ 2019	שיעור השינוי 2021/ 2020	שיעור השינוי 2021/ 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית
נשיא המדינה	62	57	60	59	58	70	70	65	65	(8%)	5%	(2%)	(2%)	21%	21%	(7%)	(7%)
כנסת	1,137	692	770	848	1,999	1,455	1,455	1,532	1,426	(39%)	11%	10%	136%	(27%)	(27%)	5%	(2%)
ראש הממשלה (א)	1,683	1,920	2,177	2,282	2,341	2,399	2,398	2,587	2,519	14%	13%	5%	3%	3%	2%	8%	5%
אוצר	7,945	8,483	8,677	9,262	9,508	9,679	9,665	9,673	9,573	7%	2%	7%	3%	2%	2%	(0%)	(1%)
פנים	1,208	979	1,090	1,574	1,502	1,021	1,021	1,075	1,075	(19%)	11%	44%	(5%)	(32%)	(32%)	5%	5%
ביטחון פנים	15,721	16,158	17,750	18,429	19,368	20,145	19,942	20,095	19,959	3%	10%	4%	5%	4%	3%	(0%)	0%
משפטים	3,856	4,074	4,353	4,749	4,806	4,907	4,900	5,039	5,021	6%	7%	9%	1%	2%	2%	3%	2%
חוץ	1,671	1,730	1,603	1,757	1,639	1,498	1,488	1,591	1,582	4%	(7%)	10%	(7%)	(9%)	(9%)	6%	6%
מבקר המדינה	401	316	301	318	339	323	323	344	344	(21%)	(5%)	6%	7%	(5%)	(5%)	7%	7%
גמלאות ופיצויים	15,265	15,798	16,255	17,243	18,131	18,836	18,836	19,485	19,485	4%	3%	6%	5%	4%	4%	3%	3%
מדע,תרבות וספורט	1,380	1,552	1,765	1,917	2,474	2,466	2,396	2,632	2,371	13%	14%	9%	29%	(0%)	(3%)	7%	(1%)
הגנת הסביבה	712	825	855	984	1,198	1,629	1,200	1,174	1,044	16%	4%	15%	22%	36%	0%	(28%)	(13%)
סה"כ משרדים מנהליים	**51,041**	**52,584**	**55,656**	**59,422**	**63,363**	**64,428**	**63,694**	**65,292**	**64,464**	**3%**	**6%**	**7%**	**7%**	**2%**	**1%**	**1%**	**1%**
רשויות מקומיות	4,445	4,884	5,571	6,043	6,447	9,429	6,071	7,940	6,773	10%	14%	9%	7%	46%	(6%)	(16%)	12%
חינוך	51,425	54,464	59,757	62,463	66,021	69,767	68,004	72,308	70,151	6%	10%	5%	6%	6%	3%	4%	3%
השכלה גבוהה	9,972	9,908	10,864	10,753	11,666	12,904	12,294	12,856	12,596	(1%)	10%	(1%)	9%	11%	5%	(0%)	2%
דתות	658	680	706	768	872	753	743	782	772	3%	4%	9%	14%	(14%)	(15%)	4%	4%
רווחה	7,769	8,418	9,139	9,878	10,556	11,484	10,895	11,504	11,173	8%	9%	8%	7%	9%	3%	0%	3%
המוסד לבטוח לאומי	31,650	38,188	40,282	44,044	46,571	65,949	46,776	66,917	49,933	21%	6%	9%	6%	42%	0%	1%	7%
בריאות	31,736	34,840	38,292	39,904	42,828	56,138	45,702	59,045	46,885	10%	10%	4%	7%	31%	7%	5%	3%
בינוי ושיכון	5,235	6,601	7,319	7,914	8,313	8,527	8,521	7,927	7,906	26%	11%	8%	5%	3%	3%	(7%)	(7%)
קליטת עליה	1,617	1,705	1,725	1,534	1,601	1,446	1,407	1,518	1,486	5%	1%	(11%)	4%	(10%)	(12%)	5%	6%
סה"כ משרדים חברתיים	**144,507**	**159,688**	**173,655**	**183,301**	**194,875**	**236,397**	**200,413**	**240,797**	**207,675**	**11%**	**9%**	**6%**	**6%**	**21%**	**3%**	**2%**	**4%**

ב. ביצוע ברוטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (המשך) (*)

משרד ממשלתי	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי ביצוע 2021 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2021	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית	שיעור השינוי 2015/ 2014	שיעור השינוי 2016/ 2015	שיעור השינוי 2017/ 2016	שיעור השינוי 2018/ 2017	שיעור השינוי 2019/ 2018	שיעור השינוי 2020/ 2019	שיעור השינוי 2021/ 2020	שיעור השינוי 2021/ 2020 בנטרול הוצאות התוכנית הכלכלית
חקלאות ופתוח הכפר	1,649	1,902	2,113	2,130	2,085	2,230	2,073	1,859	1,907	2,073	15%	11%	1%	(2%)	7%	(1%)	(14%)	(10%)
אנרגיה ומים	376	384	544	775	547	577	577	600	600	577	2%	42%	43%	(29%)	6%	6%	4%	4%
כלכלה	5,753	6,522	6,967	6,960	6,911	11,374	6,494	6,129	8,122	6,494	13%	7%	(0%)	(1%)	65%	(6%)	(29%)	(6%)
תיירות	789	760	800	956	873	590	570	484	727	570	(4%)	5%	20%	(9%)	(32%)	(35%)	23%	(15%)
תקשורת	104	85	76	97	98	110	110	120	120	110	(18%)	(11%)	28%	1%	12%	12%	9%	9%
תחבורה	15,470	17,023	19,623	21,929	26,058	31,394	29,928	33,138	33,763	29,928	10%	15%	12%	19%	21%	15%	8%	11%
מים וביוב	748	647	642	720	742	795	795	739	739	795	(14%)	(1%)	12%	3%	7%	7%	(7%)	(7%)
מרכז למיפוי ישראל	105	110	113	118	112	117	117	99	99	117	5%	3%	4%	(5%)	5%	5%	(15%)	(15%)
סה"כ משרדים כלכליים	**24,994**	**27,433**	**30,878**	**33,685**	**37,426**	**47,187**	**40,664**	**43,168**	**46,077**	**40,664**	**10%**	**13%**	**9%**	**11%**	**26%**	**9%**	**(2%)**	**6%**
הוצאות שונות (ב)	4,259	3,796	4,733	2,995	3,579	27,385	2,851	2,729	20,672	2,851	(11%)	25%	(37%)	20%	665%	(20%)	(25%)	(4%)
סה"כ משרדים אזרחיים	**224,801**	**243,501**	**264,922**	**279,403**	**299,243**	**375,397**	**307,622**	**318,036**	**372,838**	**307,622**	**8%**	**9%**	**6%**	**7%**	**25%**	**3%**	**(1%)**	**3%**
סה"כ מערכת הביטחון (ג)	**77,679**	**80,487**	**82,047**	**85,968**	**86,127**	**87,583**	**86,486**	**85,860**	**86,638**	**86,486**	**4%**	**2%**	**5%**	**0%**	**2%**	**0%**	**(1%)**	**(1%)**
סה"כ הוצאות משרדים	**302,480**	**323,988**	**346,969**	**365,371**	**385,370**	**462,980**	**394,108**	**403,896**	**459,476**	**394,108**	**7%**	**7%**	**5%**	**6%**	**20%**	**2%**	**(1%)**	**2%**

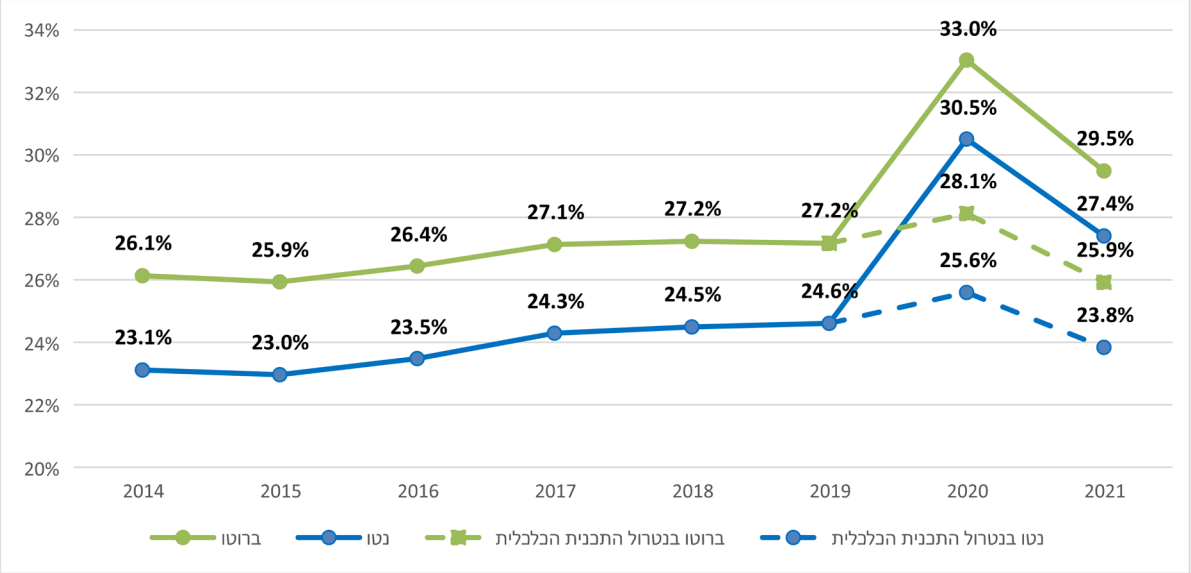
(א) במטרה לשמור על עקביות ביחס לשנים קודמות, בשנת 2015 הופרדו סעיפים השייכים למשרד הדתות, משרד רה"מ ומשפטים.
(ב) ללא השקעות בבנקים מולטי-ליטרליים (בשנת 2021 ההשקעה הסתכמה בכ-11 מיליון ₪), וללא השקעת הון בקניית מניות אל-על כחלק מתוכנית הקורונה שהסתכמה בכ-22 מיליון ₪.
(ג) תקציב וביצוע הוצאות מערכת הביטחון ברוטו כוללים בכל השנים המוצגות את מענקי הסיוע הביטחוני.

(*) הערות:

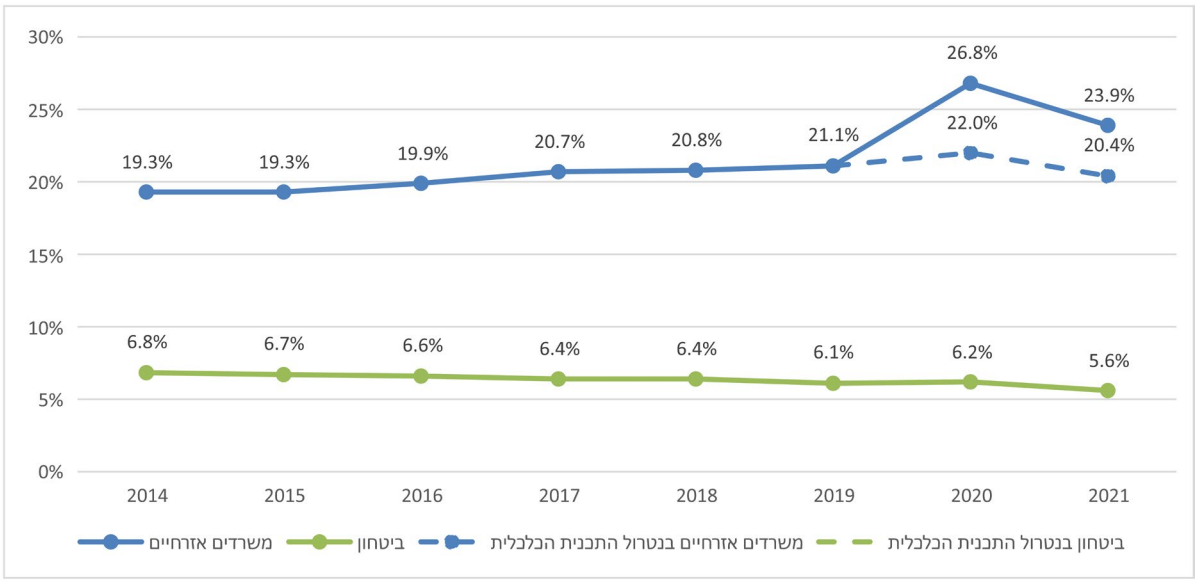
1. הנתונים לעיל הופקו ממערכת מידע ניהולי, ללא סעיפי חובות (כ-119.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021), ריבית ועמלות (כ-40.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021), מפעלים עסקיים (כ-45.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021). הנתונים כוללים הוצאות המותנות בהכנסות מיועדות במשרדי הממשלה (כ-32.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2021).
2. נעשו התאמות סיווג על פני השנים.
3. נתוני הנה"ח ביצוע תקציב ברוטו, כולל מתן אשראי.
4. הפילוח לעיל אינו זהה לפילוח המוצג *בחלק ג'- דוחות על ביצוע התקציב*.

ג. הצגה גרפית ומבט על ביצוע התקציב במשרדי הממשלה ברוטו

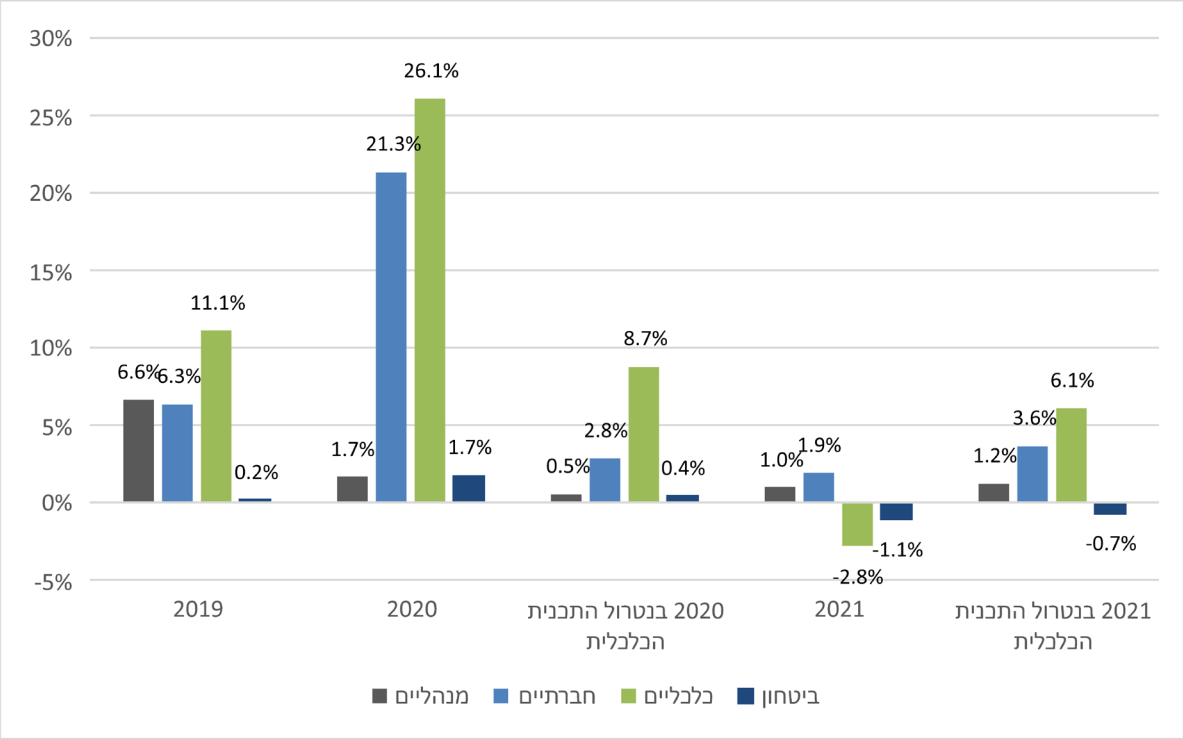
תרשים 7.1– ביצוע תקציב הוצאות משרדים, כאחוז מהתוצר בשנים 2014-2021

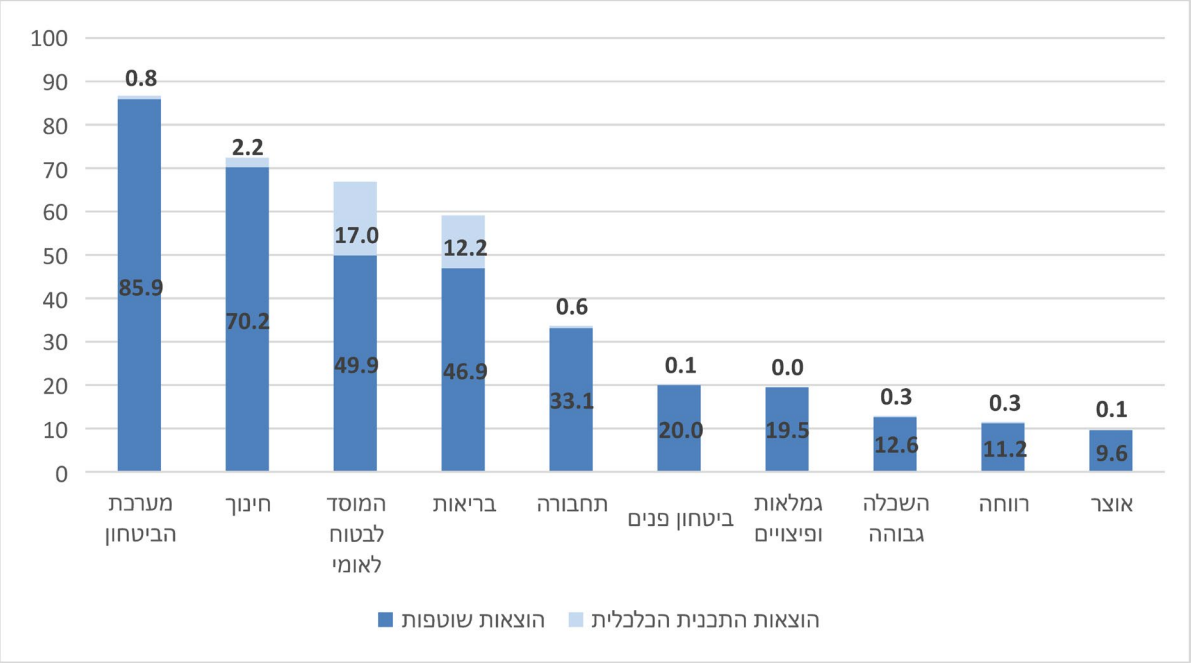

תרשים 7.2 – ביצוע מרכיבי הוצאות ברוטו, כאחוז מהתוצר בשנים 2014-2021

תרשים 7.3 – שיעורי השינוי של הוצאות משרדי הממשלה ברוטו (ביחס לשנה קודמת) בשנים 2019-2021

תרשים 7.4 – ביצוע הוצאות משרדי הממשלה ברוטו בשנת 2021 – עשרת הגבוהים (מיליארדי ₪)

8. תמצית נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים מספקים לממשלה, לכנסת ולכלל הציבור, תמונת מצב מקיפה על האופן בו מנוהלים כלל המשאבים של הישויות הממשלתיות. פעילותה של ממשלת ישראל ממומנת בעיקר מכספי מסים, המשמשים למימוש מדיניותה בתחומי הפעילות הבאים: ממשל ומינהל, חינוך, בריאות, חברה ורווחה, תשתיות, ביטחון וביטחון פנים. מידע מפורט בדבר הכנסותיה והוצאותיה, נכסיה והתחייבויותיה, יחד עם נושאים כספיים חשובים אחרים, מוצג במסגרת הדוחות הכספיים ובביאורים הנלווים אליהם. מידע כאמור, עשוי לתרום להבנה טובה יותר של תהליכים כלכליים בממשלה בעלי השפעה על המדינה ואזרחיה, ומתוך כך, גם לשיפורם וייעולם.

תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל (במיליארדי ₪)

תיאור	מדינת ישראל מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	מדינת ישראל מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)	ממשלת ישראל סולו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	ממשלת ישראל סולו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הביצוע הכספי הכנסות ממסים ואגרות	474	389	419	341
הביצוע הכספי הכנסות מהעברות	14	13	15	14
הביצוע הכספי הכנסות מעסקאות חליפין	107	84	52	32
הביצוע הכספי הכנסות אחרות	10	5	7	4
הביצוע הכספי סך הכל הכנסות	**605**	**491**	**493**	**391**
הביצוע הכספי הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	149	115	125	91
הביצוע הכספי הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	411	382	272	268
הביצוע הכספי הוצאות תפעוליות	128	130	86	92
הביצוע הכספי הוצאות הנהלה ואחרות	12	13	9	9
הביצוע הכספי הוצאות מימון, נטו	40	20	50	27
הביצוע הכספי סך הכל הוצאות	**740**	**660**	**542**	**487**
חלק בהפסדי ישויות מוחזקות	-	-	(82)	(70)
גירעון חשבונאי נטו (**)	**(135)**	**(169)**	**(131)**	**(166)**
המצב הכספי נכסים שוטפים	185	162	124	102
המצב הכספי השקעות פיננסיות והלוואות	42	38	129	123
המצב הכספי רכוש קבוע	551	527	401	383
המצב הכספי חייבים ונכסים אחרים	22	20	14	11
המצב הכספי סך הכל נכסים	800	747	668	619
המצב הכספי התחייבויות שוטפות	222	197	181	161
המצב הכספי מלוות פנים וחוץ לזמן ארוך	1,011	961	1,172	1,112
המצב הכספי התחייבויות בגין זכויות עובדים	970	883	950	863
המצב הכספי עתודות בגין אירועי ביטוח	1,048	952	-	-
המצב הכספי התחייבויות אחרות לזמן ארוך	207	206	1,022	935
המצב הכספי סך הכל התחייבויות	3,458	3,199	3,325	3,071
התחייבויות נטו/ גירעון בהון (**)	**(2,658)**	**(2,452)**	**(2,658)**	**(2,452)**

(*) הוצג מחדש.

(**) הגירעון החשבונאי נטו וההתחייבויות נטו/גרעון בהון בדוחות המאוחדים, כוללים את חלק המיעוט ובעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

גירעון חשבונאי נטו כנגד גירעון תקציבי (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
גירעון תקציבי (*)	**69,157**
זכויות עובדים - הוצאות אקטואריות וגידול בהפרשות אחרות בניכוי תשלומים	6,873
שינויים בישויות מוחזקות שאינם מקבלים ביטוי בתקציב	80,432
מלוות - הוצאות מימון נטו בניכוי תשלומים במזומן	16,545
תמיכה בקרנות פנסיה - הוצאות שהתהוו בניכוי תשלומים	3,265
רכוש קבוע ונכסים קבועים אחרים - הוצאות פחת בניכוי רכישות במזומן השנה	(19,870)
הלוואות המדינה - הכנסות מימון נטו בניכוי גביה במזומן	152
התחייבויות אחרות לזמן ארוך	(4,392)
חייבים בגין עסקאות חליפין ולא חליפין, נטו	(9,999)
הפרשות לזמן קצר ויתרות זכאים	5,960
חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	(1,456)
השקעות בחברות שונות	(1,003)
הכנסות הון ממכירה קרקע	(13,617)
שינויים אחרים בנכסים, התחייבויות ומלוות	2,879
גירעון חשבונאי, נטו	**134,926**

(*) ראה *חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021*.

דוחות כספיים - בסיס מצטבר	**דוח ביצוע התקציב - בסיס מזומן**
• הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים על בסיס מצטבר וכוללים מידע על מצבת הנכסים והתחייבויות המדינה (כלומר: חובות המדינה אל מול התחייבויותיה) וכן מידע על תוצאות הפעילות של המדינה.	• התקציב הינו הכלי המרכזי המשמש את הממשלה לתכנון ובקרה של ההוצאות הממשלתיות. התקציב מחולק לסעיפים שמייצגים פעילויות מרכזיות של הממשלה.
• דוחות כספיים מספקים מידע כולל על המצב הכספי של המדינה אשר מסייע בקבלת החלטות ניהוליות ומציג כיצד המדינה נשאה באחריותיות (Accountability) בעת השימוש בסך המשאבים שהופקדו בידיה.	• דוח ביצוע תקציב מתאר את האופן בו המדינה עשתה שימוש במקורות שעמדו לרשותה במהלך תקופה נתונה, להשגת מטרותיה במהלך אותה תקופה.
• הכנסות - מוכרות בעת התהוותן ללא קשר למועד גבייתן.	• תקבולים - סכומים המתקבלים במזומן כגון מסים ואגרות שנגבו.
• הוצאות - מוכרות בעת היווצרות המחויבות ללא קשר למועד הפירעון.	• תשלומים - סכומים ששולמו במזומן כגון תשלומי קצבאות.
• הדוחות הכספיים כוללים גם את נתוני הישויות המאוחדות – חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים.	• דוח זה איננו כולל את תקציב הישויות המאוחדות בדוח אלא את תקציב משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלהם בלבד.
• עודף הכנסות על הוצאות מציג עודף חשבונאי בתקופה הנתונה ואילו עודף הוצאות על הכנסות מציג גירעון חשבונאי לתקופה.	• עודף תקבולים על תשלומים נקרא "עודף תקציבי" ועודף תשלומים על תקבולים נקרא "גירעון תקציבי".

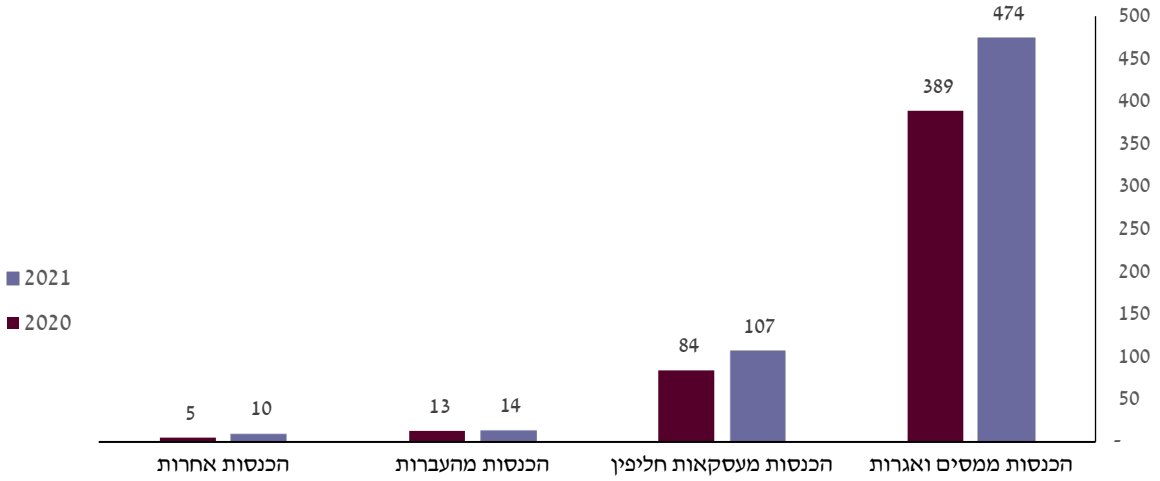
ניתוח נתונים פיננסיים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל

כאמור לעיל הדוחות הכספיים של מדינת ישראל כוללים למעלה מ-200 ישויות : משרדי ממשלה ויחידות סמך, חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים. שנת 2021 הסתיימה בגרעון חשבונאי של כ- 134.9 מיליארדי ₪.

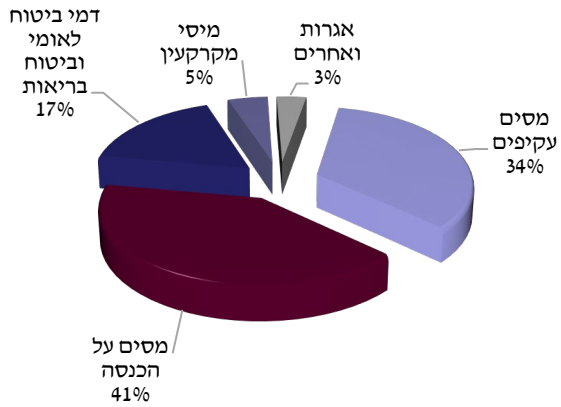
הכנסות

ההכנסות לשנת 2021 הסתכמו לסך של כ- 605 מיליארדי ₪ לעומת כ- 491 מיליארדי ₪ בשנת 2020 (גידול של כ23%). עיקר הגידול נובע מעליה בהכנסות ממיסים בשנת 2021.

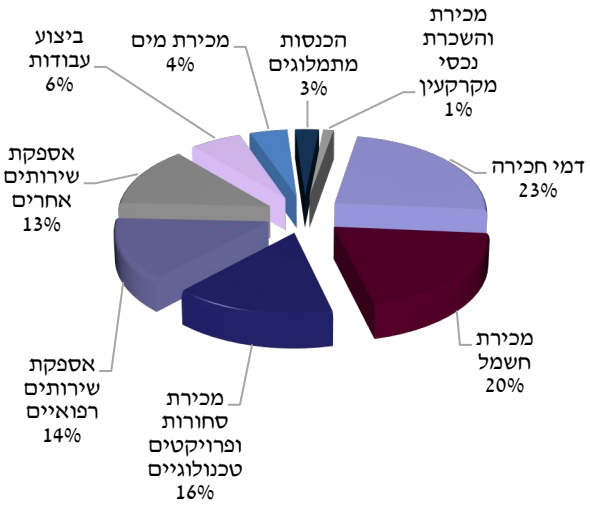
הכנסות מדינת ישראל במיליארדי ₪

פילוח הכנסות ממיסים

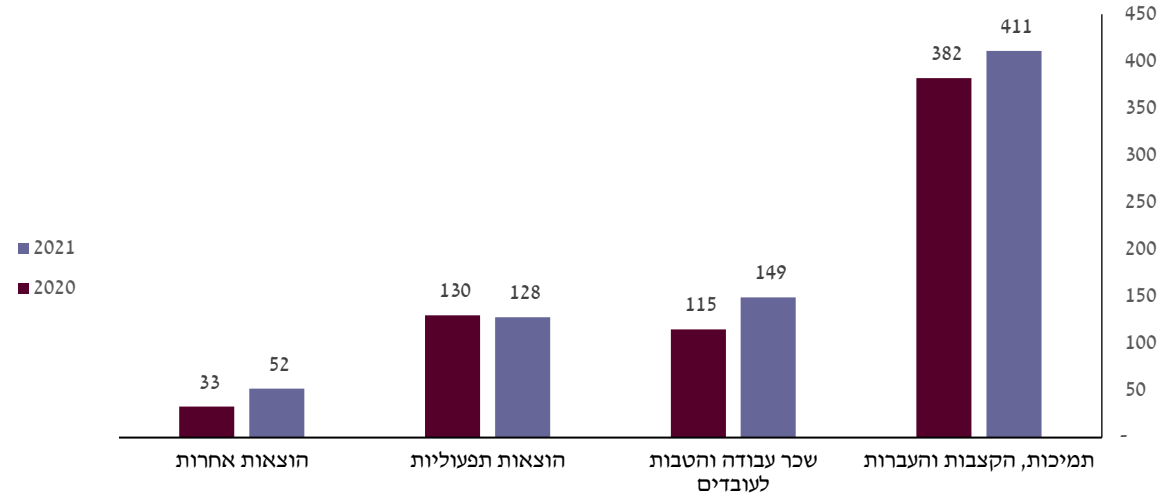
פילוח הכנסות מעסקאות חליפין

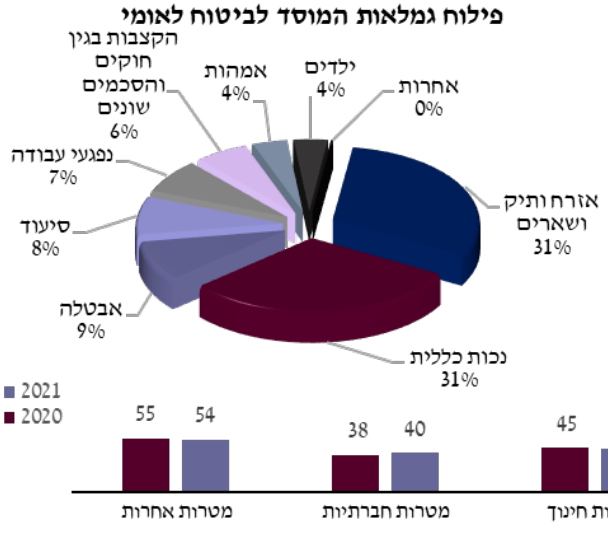
הוצאות

ההוצאות לשנת 2021 הסתכמו לסך של כ- 740 מיליארדי ₪ לעומת כ- 660 מיליארדי ₪ בשנת 2020 (גידול של כ- 12%). עיקר הגידול נובע מעליה בהוצאות בגין תכניות להטבה מוגדרת בעקבות גידול בהתחייבות בגין פנסיה תקציבית כתוצאה מירידה בריבית ההיוון בשנת 2021.

הוצאות מדינת ישראל במיליארדי ₪

פילוח גמלאות המוסד לביטוח לאומי

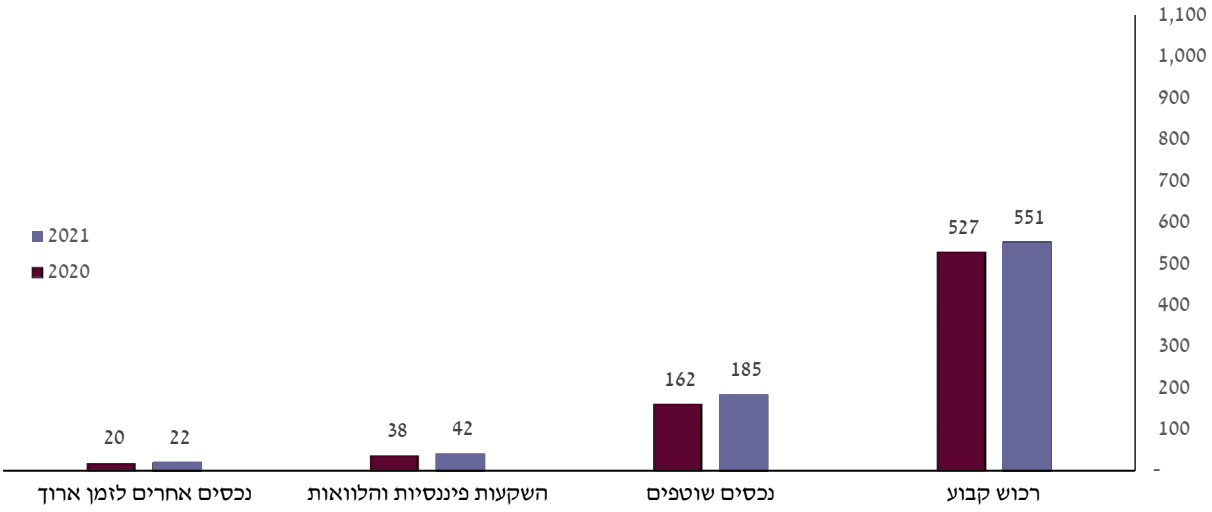

פילוח הוצאות תמיכות במיליארדי ₪

נכסים

הנכסים ליום 31 בדצמבר 2021 הסתכמו לסך של כ- 800 מיליארדי ₪ לעומת כ- 747 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020 (גידול של כ- 7.1%). נכסי המדינה המוצגים בתרשים אינם כוללים נכסים בעלי ערך כגון קרקעות המדינה (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2021 הינו בסך של כ- 685 מיליארדי ₪) וערך זיכיונות ממשאבי טבע (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2021 הינו בסך של כ- 33 מיליארדי ₪).

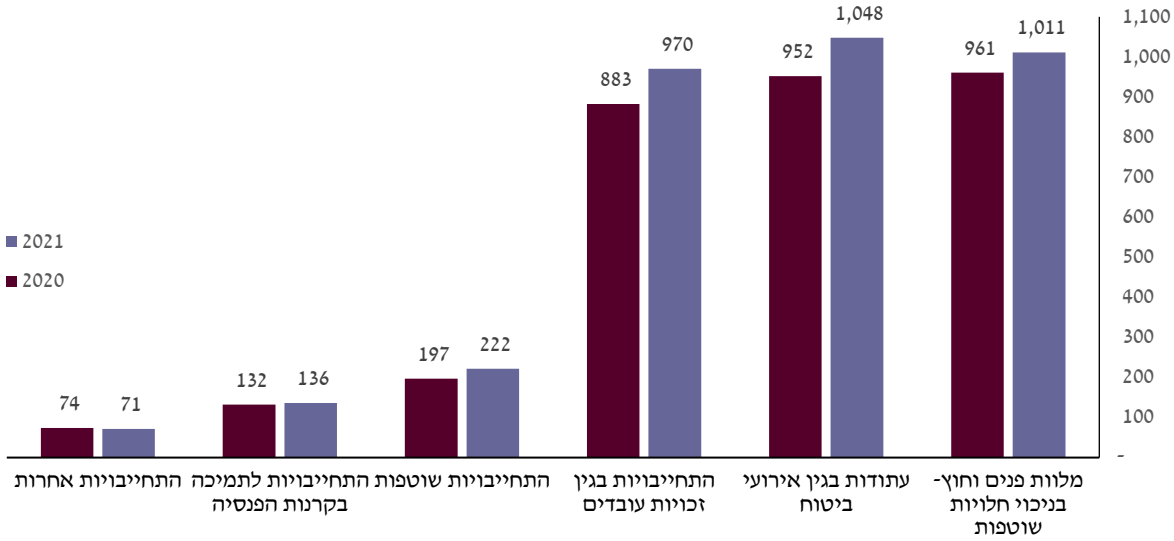
הרכב נכסי מדינת ישראל במיליארדי ₪

התחייבויות

ההתחייבויות ליום 31 בדצמבר 2021 הסתכמו לסך של כ- 3,458 מיליארדי ₪ לעומת כ- 3,199 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020 (גידול של כ- 8.1%).

הרכב התחייבויות מדינת ישראל במיליארדי ₪

חלק ב׳ פרק 1

מדינת ישראל

דוחות כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2021

(בלתי מבוקרים)

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	3(א)	70,978	63,653
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר	4	22,956	21,228
נכסים שוטפים הלוואות לזמן ארוך- חלויות שוטפות	5	1,237	1,267
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה	6	81,956	69,421
נכסים שוטפים מלאי שוטף	7	7,599	6,855
סך הכל נכסים שוטפים		**184,726**	**162,424**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך	5	7,091	7,577
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	8	3,708	4,199
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים	11	31,518	26,365
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	10	8,921	7,577
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף	7	5,795	5,379
נכסים שאינם שוטפים השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	12	30,822	30,584
נכסים שאינם שוטפים רכוש קבוע	13(א)	520,313	496,849
נכסים שאינם שוטפים נכסים בלתי מוחשיים	14	7,355	6,351
סך הכל נכסים שאינם שוטפים		**615,523**	**584,881**
נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע	9		
קרקעות בידי המדינה	13(ב)		
סך הכל נכסים		**800,249**	**747,305**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת בדוח לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר	3(ב)	4,956	2,066
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	15	91,692	90,521
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	16	20,223	10,265
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות	17	105,554	94,062
סך הכל התחייבויות שוטפות		**222,425**	**196,914**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	15	871,231	796,842
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	16	140,153	163,802
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות	18	135,556	132,291
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	19	970,185	882,768
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח	20	1,047,921	952,111
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות	21	7,572	7,802
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך	22	38,561	40,500
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	12	24,348	25,750
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות		**3,235,527**	**3,001,866**
סך הכל התחייבויות		**3,457,952**	**3,198,780**
ערבויות המדינה	23		
התחייבויות תלויות	24		
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)			
מיוחס למדינת ישראל		(2,657,995)	(2,451,725)
מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		292	250
סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון		**(2,657,703)**	**(2,451,475)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון		**800,249**	**747,305**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים*.

30 ביוני 2022

תאריך אישור הדוחות	יהלי רוטנברג, רו"ח החשב הכללי	רות כהן-מרק, רו"ח החשבונאית הראשית

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	25	473,920	388,709
הכנסות מהעברות	26	14,300	13,092
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		**488,220**	**401,801**
הכנסות מעסקאות חליפין	27	107,334	83,865
הכנסות אחרות	28	9,330	5,686
סך הכל הכנסות		**604,884**	**491,352**
שכר עבודה והטבות לעובדים	29	148,912	114,934
תמיכות, הקצבות והעברות	30	411,134	381,620
הוצאות תפעוליות	31	128,386	130,052
הנהלה וכלליות	32	9,526	8,630
הוצאות מימון, נטו	33	39,814	21,331
הוצאות אחרות		1,854	3,929
סך הכל הוצאות		**739,626**	**660,496**
חלק בהפסדי ישויות מוחזקות	8	(177)	(291)
גירעון נטו		**(134,919)**	**(169,435)**
מיוחס ל מדינת ישראל		(134,926)	(169,436)
מיוחס ל בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		7	1
גירעון נטו		**(134,919)**	**(169,435)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי המאוחד נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של מדינת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו מביא לידי ביטוי הוצאות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה במזומן וחיוב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גרעון בהון) מאוחדים (במיליוני ₪)

	ביאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	שינויים בנכסים נטו (**)	גירעון נטו לתקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	מיוחס למדינה	מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
גירעונות נצברים		**(2,475,602)**	(77,331)	(134,919)	**(2,687,852)**	(2,688,144)	292
סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות	34	**24,127**	6,022	-	**30,149**	30,149	-
סך הכל		**(2,451,475)**	**(71,309)**	**(134,919)**	**(2,657,703)**	**(2,657,995)**	**292**

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונאית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות ומרווחים או הפסדים אקטואריים.

הגירעון בהון המאוחד הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים*.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי

א. הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים") מוגשים בהתאם לסעיף 12 בחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], ובהתאם לסעיף 49 בחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985.

ב. הדוחות הכספים המאוחדים משקפים את פעילותה, מצבה והביצוע הכספי של המדינה וכוללים ישויות של הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת, הרשות השופטת, החברות הממשלתיות וכן מרבית התאגידים הסטטוטוריים. לפירוט ראה נספח א-רשימת ישויות בדיווח הכספי שנת 2021.

להלן תיאור תמציתי אודות סוגי הגופים הנכללים בדוחות הכספיים:

(1) **הרשות המחוקקת** - כנסת ישראל (להלן: "הכנסת") היא הרשות המחוקקת ובית הנבחרים של מדינת ישראל. הכנסת מבצעת שלושה תפקידים עיקריים נוספים: פיקוח על עבודת הממשלה, בחירת נשיא המדינה ומבקר המדינה ודיון בענייני המדינה באמצעות ועדות הכנסת ועבודת המליאה. בכנסת פועלות 12 ועדות קבועות בנושאים כגון כספים, כלכלה, חוץ וביטחון, פנים, חוקה וחוק ומשפט. הוועדות דנות בהצעות חוק, בתקנות שקבעה הממשלה, בהצעות לסדר היום ובבקשות שהגישו תושבים לכנסת ולממשלה.

(2) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

(3) **הרשות השופטת** - הרשות השופטת בישראל מורכבת מבתי משפט ומבתי דין, שלהם העניק חוק יסוד השפיטה. התשמ"ד-1984- סמכות שפיטה. בידי בתי המשפט סמכות שפיטה כללית: בעניינים פליליים, אזרחיים ומנהליים. בידי בתי הדין סמכות שפיטה מיוחדת לעניינים מסוימים ולאנשים מסוימים. במילוי תפקידי השפיטה אין הרשות השופטת תלויה באדם או ברשות אחרת, אי התלות היא אישית ועניינית.

(4) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפיקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטתן וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה נתוניהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן. ראה נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021 ו- נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו https://mof.gov.il/gca .

(5) **התאגידים הסטטוטוריים** - התאגידים הסטטוטוריים הוקמו בחקיקה מיוחדת שהיא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים סטטוטוריים שמטרותיהם מגוונות ולחלקם פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה נתוניהן הכספיים של מרבית התאגידים הסטטוטוריים הנשלטים.

בקשר לתאגידים סטטוטוריים יוזכר כי במהלך 2021 אושר תיקון חקיקה בפרק ד' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985, אשר עוסק בין השאר בהוראות החלות על תאגידים שהוקמו בחוק ואשר ממלאים תפקידים ציבוריים. טרם חקיקת החוק, לא חלה הסדרה רוחבית ואחידה אשר תאפשר אחידות בין התאגידים השונים בתחום השקיפות והדיווחים הכספיים.
מטרת תיקון החקיקה הינו להבטיח כי תאגידים אשר מהווים חלק מהמגזר הציבורי יכינו דוחות כספיים, אשר יהיו ערוכים ומבוקרים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, וכן פרסומם של הדוחות כאמור, לציבור, והגשתם לשר הממונה על ביצוע החוק שלפיו הוקם התאגיד ולחשב הכללי במשרד האוצר.
למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מהתאגידים, ראה נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021 ו- נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.

ג. פעילותה הכספיות של מדינת ישראל באמצעות מנגנוני השלטון ובכלל זה משרדי הממשלה, חברות ממשלתיות והגופים סטטוטוריים, הינה רחבה ומגוונת. לצרכי דיווח כספי על בסיס מגזרי, אופיינו ארבעה תחומים מרכזים המורכבים משנים עשר תחומי משנה המשקפים את הפעילות השלטונית, החברתית, התשתיתית והביטחונית. למידע מפורט על פעילותיה של מדינת ישראל לפי תחומי פעילות ראה חלק ב' פרק 4 - תחומי פעילות.

ביאור 1 - כללי (המשך)

ד. מערכות מידע

הדוחות הכספיים מבוססים על נתונים שנרשמו במערכות הפיננסיות ובמערכות השונות של הישויות הממשלתיות: מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה (להלן: "מרכב"ה"[12]); מערכת "אביב פיננסית" בחלק מבתי החולים הממשלתיים; מערכת "אנפה" המרכזת את המידע מהחברות הממשלתיות ומערכות ייעודיות **נוספות הנמצאות בשימוש הישויות הממשלתיות. חלק מנתוני מערכות אלה אינם מבוקרים.**

ה. ביקורת על הנתונים

ביקורת המדינה

כאמור בסעיף א' לעיל, הדוחות הכספיים מוגשים בהתאם לסעיף 12 בחוק מבקר המדינה. מבקר המדינה אחראי על ביצוע ביקורת חיצונית על מגוון פעולותיהם של משרדי ממשלה, השלטון המקומי וגופים ציבוריים שונים, כדי להבטיח שפעולותיהם נעשות בהתאם לחוק, למינהל התקין ולטוהר המידות ועל פי עקרונות של יעילות וחיסכון . ההיבטים שעל מבקר המדינה לבחון הם אלה: חוקיות וסדירות, חיסכון, יעילות, אפקטיביות. טוהר המידות, ושמירה על זכויות הפרט. ביקורת המדינה חלה על כל משרדי הממשלה, מוסדות המדינה, כל זרועות מערכת הביטחון, הרשויות המקומיות, החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים.

ביקורת על הדוחות הכספיים

כמפורט בנספח א' לדוחות הכספיים, מרבית מהישויות הממשלתיות בוקרו על-ידי רואי חשבון חיצוניים. יחד עם זאת, יצוין כי חלק מהמידע, לרבות מספרי ההשוואה, המוצג בדוחות הכספיים אינו מבוקר וייתכן כי קיימות במסגרתו סטיות מהותיות ביחס לתוצאות בפועל. נוסף על כך, המידע הנכלל בדוחות הכספיים המתקבל מהחברות הממשלתיות באמצעות רשות החברות הממשלתיות ומהתאגידים הסטטוטוריים, ברובו מבוקר, אך בחלק מהמקרים מבוסס על דוחות כספיים לא מבוקרים ליום 31 בדצמבר 2021 או על דוחות כספיים לתקופות קודמות (מבוקרים או לא מבוקרים). במקרים אלה הנתונים המבוקרים שיפורסמו לאחר עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, עשוי להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו ואוחדו הדוחות הכספיים.

ו. <u>השלכות משבר נגיף הקורונה</u>

להתפשטות נגיף הקורונה בישראל השלכות רוחביות על פעילותה הכלכלית של המדינה, אשר משפיעות על ביצוע התקציב ופעילות כלל משרדי הממשלה וכן על המקורות של המדינה ואולם ניתן לראות בשנת 2021 התאוששות מהמשבר אשר באה לידי ביטוי בחזרת המשק לצמיחה ולצמצום הגירעון התקציבי ביחס לתוצר.
כמו כן, בנובמבר 2021 אושר תקציב המדינה (לראשונה משנת 2019) נושא אשר תרם ליכולת הביצוע של הממשלה ולמגמת ההתאוששות הכלכלית.

להלן עיקרי השלכות הקורונה כפי שבאים לידי ביטוי במסגרת הדוחות הכספיים:

1. התוכנית הכלכלית חולקה לארבעה רבדים עיקריים של סיוע, מענה בריאותי, ביטחון סוציאלי, המשכיות עסקית והאצת המשק, זאת בנוסף לחלוקה אחרת לפי מקור ההוצאה: תקציבי, אשראי ותזרים, הוצאה באמצעות המוסד לביטוח לאומי וכן הקטנת הכנסות. מידע נוסף בנושא, **ניתן למצוא בהרחבה בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ו- חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021.**

2. בשנת 2020, בנק ישראל הכריז על תוכנית לרכישת אג"ח ממשלתיות בהיקף של 85 מיליארד ₪ (מתוכם 38.6 מיליארד ₪ נרכשו בשנת 2021) וזאת על מנת לתמוך במחירי אגרות החוב של ממשלת ישראל.

גיוס החוב בשנת 2021 נעשה בהתאם לתכנית האסטרטגית לניהול החוב הממשלתי, תוך התאמות טקטיות לאורך השנה. שנת 2021 התאפיינה בצרכי מימון משתנים על רקע חוסר הודאות סביב מגפת הקורונה ולצד המשך ההתאוששות הכלכלית של המשק. סך הגיוסים בשנת 2021 עמד על כ-166 מיליארד ₪, לעומת 265 מיליארד ₪ בשנת 2020. **פירוט לנושא ניתן למצוא בביאור 15 - מלוות פנים ו- ביאור 16 - מלוות חוץ וכן בחלק ד' - מידע נוסף.**

[12] מערכת מרכב"ה הינה מערכת ארגונית- תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מטרת המערכת לנהל ביעילות את הרישום והמעקב אחר נכסי המדינה ומשאביה. הנושאים המנוהלים במרכב"ה כוללים בין היתר את מערך הניהול הפיננסי, ביצוע התשלומים, מצבת התחייבויות המדינה, נכסי המדינה, משאבי אנוש, העברות ותמיכות.

ביאור 1 - כללי (המשך)

3. המשך פעילותן שלתכניות סיוע מיוחדות למגזר הפרטי במטרה לסייע לעסקים לצלוח את מצוקת הנזילות שחוו, כדוגמת קרנות למתן הלוואות לעסקים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה- במסלולים שונים ותכנית טופ אפ קורונה מקבלות ביטוי הן במסגרת *ביאור 23 - ערבויות המדינה* והן במסגרת *ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות*.

4. סיוע לחברות התעופה, בחודש מאי 2021 התקבלה החלטת ממשלה 982 לפיה המדינה תעניק סיוע תזרימי לכלל חברות התעופה ותרכוש מהן מראש, לתקופה של כ- 20 שנה, כרטיסי טיסה לכלל עובדי מערך אבטחת התעופה. בהתאם להסכמים בין המדינה לבין חברות התעופה שילמה המדינה בשנת 2021 סיוע בסך של כ-734 מיליון ₪ (כאשר במהלך שנת 2022 הורחב היקף הסיוע לענף התעופה בסך של כ-212 מיליון ₪ נוספים). עיקר הסיוע ששולם בשנת 2021 קיבלו ביטוי *בביאור* 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך.

ביום 22.11.2021 נחתם הסכם נוסף בין המדינה לחברת אל על אודות סיוע נוסף של 22 מיליון ₪ (7 מיליון דולר ארה"ב) באמצעות הנפקת איגרות חוב ללא ריבית וללא ביטחונות, שניתנות להמרה למניות בתוך שלוש שנים. ההמרה תיעשה במחיר שיהיה נמוך משער המניה במועד ההמרה ב- 7.5%, ורק במקרה שהחברה תונפק ותהפוך לציבורית. ההסכם קיבל ביטוי במסגרת *ביאור* 5- הלוואות לזמן ארוך.

בהתאם להחלטת ממשלה מספר 375 מיום 13.9.2020 בדבר מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ המדינה רכשה תמורת 115 מיליון ₪ כ-14% ממניות החברה במסגרת הנפקת מניות לציבור. יתרת ההשקעה בסך של 47 מיליון ₪ מקבלת ביטוי במסגרת *ביאור* 4- פיקדונות והשקעות לזמן קצר.

5. מתן הקלות בפירעון תשלומי משכנתאות ללווים, כפי שמפורט *בביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך*

6. גידול בהכנסות ממסים כתוצאה מהתאוששות המשק הישראלי, מידע אודות הנושא מובא במסגרת *ביאור 25- הכנסות ממסים ואגרות*.

7. מרבית ההוצאה התקציבית בגין התוכנית הכלכלית, מקבלת ביטוי במסגרת ביאור תמיכות, הקצבות והעברות בו מפורטים סוגי העברות שונות שבוצעו על ידי הממשלה, באמצעות משרדי הממשלה השונים וכן באמצעות המוסד לביטוח לאומי במתווה של מענקים, תמיכות, העברות שונות, תשלומי קצבאות וסיוע לקופות החולים. מבין העברות אלו ניתן למנות את מענקי קורונה לעסקים ועידוד תעסוקה, תשלומי האבטלה והחל"ת, תמיכות בנושא חינוך, תמיכות לרשויות המקומיות, תמיכות בנושא רווחה, תמיכות לתעשייה ועוד, להרחבה ראה *ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות וכן חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021*, שם ניתן גילוי ברמת משרד ממשלתי ביחס לביצועי התוכנית הכלכלית.

8. השלכה נוספת של המשבר מקבלת ביטוי בהוצאה התקציבית הן בצד המלאי והן בצד ההוצאות התפעוליות זאת בשל ההצטיידות שנדרשה במסגרת ההתמודדות עם המשבר. מעבר לכך, הוצאו הוצאות נוספות על ידי ישויות מאוחדות אחרות, אשר לא מומנו באופן ישיר מתקציב המדינה אלא מתוצאות פעילות הישויות. להרחבה בנושא *ראה ביאור 7 - מלאי ו- ביאור 31 - הוצאות תפעוליות*.

9. במהלך שנת 2020 נחתמו הסכמים קיבוציים ייחודים במגזר הציבורי לשם התמודדות עם מגפת הקורונה, בין המדינה להסתדרות העובדים הכללית החדשה וההסתדרות הרפואית ומעסיקים נוספים במגזר הציבורי. הסכמים אלו והנחיות שהועברו לאורך השנה הסדירו את עבודת המגזר הציבורי תחת מגבלות הקורונה לרבות אופן התשלום לעובדים אשר עבודתם לא נדרשה במהלך התקופה, וכן סיפקו כלי גמישות להנהלות על מנת לשפר את רמת הפיריון והשירות לציבור בתקופה בה הוטלו הגבלות על פעילות המשק והמגזר הציבורי. בנוסף נחתמו הסכמים ייחודיים במערכת הבריאות על מנת לסייע להתמודדותה עם הנגיף כגון הסכם לצוותים רפואיים שנכנסו לבידוד או חלו בקורונה במסגרת תפקידם, הסכם להרחבת היקף בדיקות הקורונה ושעות פעילות מעבדות הקורונה והסכמי מתכונת עבודה ייחודית לסקטורים מסוימים בהתאם לצרכים התפעוליים של בתי החולים. לאור המשך התפשטות נגיף הקורונה, במהלך 2021, הוארך תוקפם של חלק מההסכמים וההנחיות שפורטו לעיל, להסכמים ולהנחיות כאמור השפעה על הוצאות השכר השוטפות בתקופת המשבר ועל רכיבי מחויבות מסוימים של המדינה בגין זכויות עובדים, ביניהם הפרשה לחופשה ומחלה.

ביום 19 באפריל 2021 פרסם הממונה על השכר הנחיות לעבודה מרחוק בתקופת שגרה, וזאת מלבד החוזרים האחרים שהיו מיועדים לתקופות בהן חלו הגבלות על הפעילות במגזר הציבורי עקב משבר הקורונה. ביום 27 בפברואר 2022 הוארך תוקף ההנחיות עד ליום 31 בדצמבר 2022.

נוכח האתגרים הכלכליים והצורך של המשק הישראלי ושל המגזר הציבורי להתאושש ממשבר הקורונה, הוכרז ביום 3 בנובמבר 2021 על עסקת חבילה במשק הכוללת את המדינה, המעסיקים הציבוריים, ארגוני המעסיקים הפרטיים והסתדרות העובדים הכללית החדשה. במסגרת עסקת החבילה נחתמו מספר הסכמים קיבוציים, בעלי השלכה מידית על המגזר הציבורי.

ביאור 1 - כללי (המשך)

הסכמים אלו כוללים, בין היתר, א. הסכם גמישות העסקה במגזר הציבורי, ב. הסכם להסדרת העבודה מרחוק במגזר הציבורי, ג. הסכם לשקט תעשייתי לשנת 2022 וכן הקצאת מסגרת עלות לצורך פתרון בעיות שכר והעסקה במגזר הציבורי.

10. במהלך שנת 2021 המשיך מבצע חיסונים של האוכלוסייה אשר סייע רבות בצמצום התחלואה.

סך התוכנית הכלכלית, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים עומדת על כ-186.2 מיליארד ₪[13] (מתוכם כ-136.8 מיליארד ₪ תקציבי). הביצוע המצטבר במזומן והתחייבות לשנים 2020 ו-2021 עומד על 175.2 מיליארד ₪ (מתוכם 133.8 מיליארד ₪ סיוע תקציבי).

נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, צומצם הגירעון התקציבי בעיקר בעקבות גביית מסים, כפי שדווח בגין חודש מאי 2022, הגירעון התקציבי הצטמצם ל-0.04%- מהתוצר לעומת 4.4% בסוף 2021 , **להרחבה בנושא הגירעון, ראה חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים.**

למועד אישור הדוחות הכספיים אין ביכולת המדינה להעריך את ההשפעות העתידיות בגין משבר הקורונה על מצבה הכספי מעבר להערכות והאומדנים ששוקפו בדוחות כספיים אלו.

[13] לא כולל סכום של כ-10 מיליארד ₪ בתקציב 2022, להרחבה בנושא *ראה חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ו- חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021.*

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים") נערכו בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית. תקנים אלה מבוססים על תקני חשבונאות בין לאומיים למגזר הציבורי (IPSAS) המפורסמים על-ידי הוועדה הבין לאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB) של הפדרציה הבין לאומית של רואי החשבון (IFAC), תוך התאמתם לסוגיות מיוחדות העולות מעריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. דוחותיהן של חלק מהישויות המאוחדות, בעיקר של החברות הממשלתיות, נערכו בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבין לאומיים (IFRS) או בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

בקשר לעריכת דוחות כספיים אלה יצוין כדלקמן:

(1) **בסיס הדיווח**

ממשלת ישראל הובילה במהלך השנים האחרונות רפורמה חשבונאית, במהלכה עברה לדיווח על בסיס מצטבר בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית. עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים להלן יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים מאוחדים אלה, למעט במקרים בהם טרם יושמו תקני החשבונאות במלואם או בחלקם וניתן גילוי על כך.

(2) **בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים**

הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בביאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות, אלא אם כן צוין אחרת.

(3) **שימוש באומדנים ושיקול דעת**

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשו הנהלות הישויות הממשלתיות להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות בעלי השפעה על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשות הנהלות הישויות הממשלתיות להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים מתבססות ההנהלות על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. לעניין אומדנים קריטיים ראה סעיף כד' להלן.

(4) **תקופת המחזור התפעולי**

תקופת המחזור התפעולי של מרבית הישויות הממשלתיות הינה שנה. לפיכך הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. בדוחות כספיים אלה

הממשלה	-	ממשלת ישראל.
רשויות המדינה	-	בית נשיא המדינה, הכנסת, ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, משרד מבקר המדינה, מערכת בתי המשפט והנהלת בתי הדין הרבניים.
מדינת ישראל	-	רשויות המדינה, הממשלה והישויות המאוחדות על ידה.
ישות כלולה	-	ישות בה יש למדינה השפעה מהותית ושאינה ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת (להרכב הישויות הכלולות ראה *נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל ונספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות*).
ישות בשליטה משותפת	-	ישות אשר בה יש למדינה שיתוף מוסכם של שליטה בפעילות, על פי הסדר מחייב (להרכב הישויות בשליטה משותפת ראה *נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*.
ישות מאוחדת	-	ישות המאוחדת בדוחות הכספיים של מדינת ישראל (להרכב הישויות המאוחדות ראה *נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021*).
ישות מוחזקת	-	ישות כלולה או ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת.
דוחות כספיים מאוחדים	-	דוחות כספיים של קבוצת ישויות (המורכבת מהישות השולטת ומהישויות הנשלטות), המוצגים כדוחות כספיים של ישות בודדת.
משרד ממשלתי	-	משרד ממשלתי או יחידת סמך של הממשלה (להרכב המשרדים הממשלתיים ראה *נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021*).
ישות ממשלתית	-	משרד ממשלתי או ישות מאוחדת.
חברה ממשלתית	-	חברה ממשלתית או חברה מעורבת כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (לרשימת החברות הממשלתיות ראה *נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*).
תאגיד סטטוטורי	-	ישות משפטית שהוקמה מכוח חוק או חיקוק או צו הממלאת תפקיד בעל אופי ציבורי שלא למטרת השאת רווחים, (לרשימת התאגידים הסטטוטוריים ראה *נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*).
חשכ"ל	-	אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
שווי הוגן	-	מחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או מחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעת לעת.
הוראות תכ"ם	-	הוראות "תקנון כספים ומשק" הכוללות הנחיות אופרטיביות ומקצועיות של אגף החשב הכללי במשרד האוצר, המחייבות את משרדי הממשלה ויחידות הסמך. ההוראות מגדירות את המדיניות הממשלתית ודרכי הפעולה התקינות בנושאים כגון: כספים, התקשרויות, נכסים ולוגיסטיקה. מערך ההוראות מפורסם באתר האינטרנט שכתובתו: www.mof.gov.il/takam.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. דוחות כספיים מאוחדים

כאשר למדינה יש הכוח, בין במישרין ובין בעקיפין, לקבוע את המדיניות הפיננסית והתפעולית של ישות כדי להשיג הטבות מפעולותיה, והוא ניתן למימוש בהווה, מתקיימת שליטה בישות והיא תסווג כישות מאוחדת. בבחינת שליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי.
הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, מציגים את מדינת ישראל כישות כלכלית אחת, הכוללת יישויות החל מהמועד שבו מושגת שליטה ביישות ועד למועד אובדן השליטה בישות.

ככלל, יתרות הדדיות, הכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין ישויות ממשלתיות, בוטלו במסגרת איחוד הדוחות הכספיים. עשויות להיות יתרות ו/או הכנסות והוצאות פנימיות שלא בוטלו במלואן.

המדינה ערכה בשנים האחרונות מבחני שליטה על פי התקינה החשבונאית הממשלתית. בהתאם למבחנים אלה נקבע אם מתקיימת שליטה. ישויות שבהן מתקיימת שליטה נכללו בדוחות הכספיים כמפורט *בנספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021*.
כאשר מתקיימת שליטה בישות בהתאם למבחנים לעיל, נתוני הישות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום אובדן השליטה.
במקרים מסוימים הותאמה המדיניות החשבונאית המיושמת בישויות המאוחדות לפי הצורך, על מנת להבטיח עקביות עם המדיניות החשבונאית שאומצה על ידי המדינה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה מייצגות את החלק בנכסים נטו ואת החלק ברווחים ובהפסדים של ישויות מאוחדות, שאינו מוחזק על-ידי המדינה. אם חלקו של המיעוט בהפסדים של ישות שאוחדה עולה על זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של הישות המאוחדת, עודף ההפסדים, המיוחסים למיעוט, מוקצים למדינה, למעט במקרים שקיימת למיעוט מחויבות ניתנת לאכיפה (binding obligation) ויש לו יכולת לבצע השקעה נוספת כדי לכסות את ההפסדים. אם לאחר מכן הישות שאוחדה מדווחת על עודפים, עודפים אלה מוקצים למדינה, עד אשר יושב במלואו חלק המיעוט בהפסדים שהוכר קודם לכן על ידי המדינה. זכויות שאינן מקנות שליטה מוצגות בסעיף נפרד במסגרת הדוח על המצב הכספי המאוחד של המדינה במסגרת נכסים נטו/הון.

איבוד שליטה

בעת איבוד שליטה בישות מאוחדת, מכירה המדינה ברווח או בהפסד בגובה ההפרש בין ערכם המצרפי של התמורה שהתקבלה והשווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה בישות המאוחדת לשעבר, לבין ערכם בספרים של הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה בישות המאוחדת לשעבר.
השווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה בישות המאוחדת לשעבר נחשב לשווי ההוגן במועד ההכרה לראשונה בנכס פיננסי, או לעלות בעת ההכרה לראשונה בישות כלולה או בהסדר משותף.

יצוין כי נתוני הישויות ששימשו לצורך האיחוד מבוססים על הדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות ליום 31 בדצמבר 2021. במקרים בהם לא התקבלו דוחות כאמור, נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים, הנתונים מבוססים על הדוחות הכספיים לשנה קודמת שהתקבלו מאותן ישויות או על טיוטות של דוחות כספיים. לצורך עריכת הדוחות הכספיים, בחלק מהמקרים, נלקחו נתוני הישויות המאוחדות כלשונם מהדוחות הכספיים של הישויות ללא התאמות הנדרשות למדיניות החשבונאית של המדינה.
עוד יצוין כי המדינה אינה מציגה דוחות כספיים מאוחדים מלאים, הכוללים איחוד של כל התאגידים הסטטוטוריים הנמצאים בשליטתה. נכון לדוחות כספיים אלה, מאוחדים בדוחות הכספיים נתוני 52 תאגידים סטטוטוריים מתוך רשימת התאגידים הסטטוטוריים - ראה נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים. נתוני יתר התאגידים הסטטוטוריים אינם מקבלים ביטוי כלשהו בדוחות כספיים אלה, וטרם הושלמה הבחינה לעניין ההשלכות שבהחזקת תאגידים אלה, העשויים להיות בשליטתה של המדינה בהיבט של דיווח כספי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מטבע הפעילות ועסקאות במטבע חוץ

(1) מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של המדינה מוצגים בשקל חדש (₪) שהינו מטבע הפעילות של המדינה, ומייצג באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית בה פועלת המדינה ואת עסקאותיה ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

(2) עסקאות במטבע חוץ

עסקאות שבוצעו במטבע השונה ממטבע הפעילות (להלן: "מטבע חוץ") מתורגמות למטבע הפעילות לפי שערי החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים, הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה או ביום היווצרות הפריט, כמאוחר, כשהיא מותאמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים בשווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים בדרך כלל בדוח על הביצוע הכספי, פרט להפרשים אשר מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, הנובעים מתרגום של פריטים הנזקפים ישירות לדוח על השינויים בנכסים נטו/הון.

(3) פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. הכנסות והוצאות של פעילויות חוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, ומוצגים במסגרת השינויים בנכסים נטו/הון.

(4) פרטים בדבר מדד המחירים לצרכן ושערי מטבע חוץ

להלן פרטים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של מטבעות עיקריים ושיעורי השינוי בתקופת הדוח:

מדד/מטבע	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
מדד המחירים לצרכן (בנקודות)	117.03	113.84
דולר של ארה"ב (ב- ש"ח ל- 1 דולר)	3.110	3.215
אירו (ב- ש"ח ל- 1 אירו)	3.520	3.944

מדד/מטבע	שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (באחוזים)	שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (באחוזים)
מדד המחירים לצרכן	2.80	(0.7)
דולר של ארה"ב	(3.27)	(6.97)
אירו	(10.75)	1.70

ה. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנות לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה, אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי. שווי מזומנים כוללים, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק ישראל או בבנקים אחרים, אשר מקיימים את הקריטריונים לעיל.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. ירידת ערך נכסים פיננסיים

בכל תאריך דוח על המצב הכספי נבחן אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים.

ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים עשויה לכלול מידע הניתן לצפייה, ושהובא לתשומת לב המדינה באשר לאירועי הפסד של חייב, כגון קשיים פיננסיים משמעותיים, הפרת חוזה, אי עמידה בתנאים (default), פיגור בתשלומי ריבית או קרן, צפי כי החייב ייכנס להליך פשיטת רגל או להסדר פיננסי חדש וסימנים נוספים.

הפרשה לחובות מסופקים

בדוחות הכספיים בוצעו הן הפרשות כלליות והן הפרשות ספציפיות. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר לדעת המדינה גבייתם מוטלת בספק. ההפרשה הכללית לחובות מסופקים נקבעת בין השאר בהתבסס על יתרות חוב למועד הדיווח, גיל החוב ועל פי ניסיון העבר. הפרשה לחובות מסופקים יושמה בהתאם לאמור להלן:

(1) הלוואות שיכון/הלוואות לדיור

הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות לשיכון/הלוואות לדיור הינה בהתאם לדיווחי הבנקים. ההפרשה כוללת הפרשה מזערית שחושבה על פי הוראות המפקח על הבנקים. הפרשה מזערית בגין הלוואות דיור מחושבת לפי נוסחה, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. כל מדרגת הפרשה הינה בשיעור של 8% מהחוב, כאשר המדרגה הראשונה היא בעומק פיגור של מעל 6 חודשים והאחרונה בעומק פיגור של מעל 33 חודשים עם הפרשה מרבית של 80%.

(2) הלוואות אחרות

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעה בהתבסס על הערכה לגבי ההפסדים הגלומים בהלוואות ובהתחשב במכלול הסיכונים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, בהיקף המידע עליו ובטיבו, והביטחונות שנתקבלו בגין ההלוואות.

(3) חייבים אחרים

בוצעו הפרשות נוספות לחובות מסופקים בגין יתרות חייבים מעסקאות חליפין ועסקאות שאינן חליפין, אשר חושבו בחלקן באופן ספציפי ובחלקן בהתאם לאומדן.

ככלל, המדינה רושמת בביאור 28 "הכנסות אחרות" את הסכומים בגין הקטנת הפרשה לחובות מסופקים או גביית חוב שהוכר כאבוד בשנים קודמות.

ז. מלאי שוטף ומלאי בלתי שוטף

מלאי נמדד כנמוך מבין העלות ושווי המימוש נטו. העלות של מלאי כוללת את העלויות לרכישתו ולהבאתו למיקומו ולמצבו הקיים כגון עלויות הובלה, עלויות חומרי גלם, עבודה ישירה, עלויות ישירות אחרות ועלויות תקורה קבועות בייצור, המבוסס על קיבולת נורמלית של מתקני היצור.

כאשר ישות רוכשת מלאי בהסדר הכולל מרכיב אשראי אפקטיבי, ההפרש בין מחיר הרכישה בתנאי אשראי רגילים ובין הסכום ששולם מוכר כהוצאות ריבית במהלך תקופת המימון.

מלאי, המוחזק לצורך חלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, או מלאי, המשמש לצריכה בתהליך ייצור של סחורות המיועדות לחלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, נמדד כנמוך מבין העלות ועלות השחלוף הנוכחית.

מלאי בלתי שוטף הינו מלאי שאינו מיועד ואינו צפוי להתממש בתוך שנה ממועד הדיווח או בתקופת המחזור התפעולי הרגיל של הישות, אם היא עולה על שנה. מלאי בלתי שוטף כולל גם מלאי חירום שהישות מחויבת להחזיק בו לצורך שימוש בעיתות חירום.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

עלות המלאי נקבעת בהתאם לנוסחאות האלה:

חומרי גלם	-	בעיקר עלות מזוהה
תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה	-	ממוצע משוקלל ועלות מזוהה
דלקים	-	ממוצע משוקלל
חלקי חילוף ופריטים כלליים	-	בעיקר ממוצע משוקלל
תרופות	-	ממוצע משוקלל
ציוד עזר רפואי	-	ממוצע משוקלל
מזון	-	ממוצע משוקלל
אחר	-	ממוצע משוקלל ועלות מזוהה

כאשר מלאי נמכר, מוחלף או מחולק, יוכר הערך בספרים של מלאי זה כהוצאה בתקופה שבה הוכרו ההכנסות הקשורות. אם אין הכנסות קשורות, תוכר ההוצאה כאשר הסחורות מחולקות או עם מתן השירות הקשור. הסכום של הפחתה כלשהי של מלאי וכל ההפסדים בגין מלאי מוכרים כהוצאה בתקופה שבה התרחשו. סכום הביטול של ירידת ערך כלשהי של מלאי מוכר כהוצאה בתקופה שבה מתרחש הביטול.

ח. השקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת

(1) ישויות כלולות

ישויות כלולות הינן ישויות שבהן יש למדינה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אשר אינן ישויות בשליטה משותפת או ישויות מאוחדות.

קיימת חזקה הניתנת לסתירה לפיה החזקה בשיעור של 20% או יותר מכוח ההצבעה בישות מושקעת מקנה השפעה מהותית.

בבחינת קיומה של השפעה מהותית מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות הישות המוחזקת.

(2) ישויות בשליטה משותפת

ישויות בשליטה משותפת הינן ישויות שבהן יש למדינה שיתוף מוסכם של שליטה בפעילות, על פי הסדר מחייב.

השקעות בישויות כלולות והשקעות בישויות בשליטה משותפת מטופלות בדוחות הכספיים בהתאם לשיטת השווי המאזני. זאת למעט השקעות בישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת, אשר נרכשו ומוחזקות במטרה לממשן תוך שנה ממועד רכישתן לראשונה, אשר מטופלות לפי שיטת העלות.

על פי שיטת השווי המאזני, ההשקעות מוכרות לראשונה לפי עלותן, לרבות עלויות עסקה, ונכללות בדוח על המצב הכספי בעלות המותאמת לשינויים שאירעו לאחר הרכישה בחלקה של המדינה בנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת. מוניטין הקשור לישות הכלולה או לישות בשליטה משותפת נכלל בערך בספרים של ההשקעה. חלוקות שהתקבלו מהישות מקטינות את הערך בספרים של ההשקעה. כאשר חלקה של המדינה בהפסדי הישות עולה על זכויות המדינה באותה ישות (כולל זכויות כלשהן לזמן ארוך אשר במהותן הינן חלק בהשקעות המדינה נטו בישות), הערך של אותן זכויות מופחת לאפס, והמדינה לא מכירה בהפסדים נוספים של הישות. זאת, אלא אם כן קיימת מחויבות משפטית או משתמעת של המדינה לתמיכה בישות, או מחויבות לשלם או שבוצעו תשלומים בעבור הישות שאם כך מוכרת התחייבות בהתאם. אם הישות מדווחת לאחר מכן על עודפים, המדינה שבה להכיר בחלקה באותם עודפים רק לאחר שחלקה בעודפים משתווה לחלקה בגירעונות שלא הוכרו.

הדוח על הביצוע הכספי משקף את חלקה של המדינה בתוצאותיהן של ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת. כאשר חל שינוי, אשר נזקף ישירות לנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת, המדינה מכירה בחלקה בשינוי האמור בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון. עודפים וגירעונות, הנובעים מעסקאות בין המדינה לבין ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת, בוטלו בהתאם לשיעור ההחזקה של המדינה באותה ישות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) **אובדן השפעה מהותית או שליטה משותפת**

המדינה מפסיקה ליישם את שיטת השווי המאזני החל מאותו מועד שבו איבדה את ההשפעה המהותית או את השליטה המשותפת. אם נותרה השקעה בישות, היא מטופלת כנכס פיננסי. במועד זה המדינה מכירה בדוחות על הביצוע הכספי בכל הפרש בין תמורה כלשהי ממימוש ההשקעה בישות לבין הערך בספרים של ההשקעה.

קביעת השווי המאזני של ההשקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת מבוססת על דוחות כספיים של הישויות ליום 31 בדצמבר 2021 או לתקופות קודמות כמפורט בביאור 2 ג, כפי שהתקבלו מהן או מרשות החברות הממשלתיות.
לרשימת הישויות המוחזקות לרבות שיעורי ההחזקה בהן ומידע על הדוחות הכספיים שעליהם התבססה קביעת השווי המאזני (דוח מבוקר/ טיוטה) - *ראה נספחים ב וג לדוחות הכספיים*.

ט. השקעות אחרות

השקעות בניירות ערך סחירים

מוצגות לפי שווי שוק או לפי ערך הפדיון נכון למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

השקעות בשטרי הון המירים

מוצגות לפי עלות בתוספת ריבית ו/או הצמדה בהתאם לתנאי שטרי ההון.

הלוואות לזמן ארוך

מוצגות לפי יתרה משוערכת למועד הדיווח בתוספת ריבית ו/או הצמדה שנצברה על ההשקעה וטרם נפרעה.

נגזרים פיננסיים

מוצגים לפי אומדן שווי הוגן, המבוסס על תזרים מזומנים עתידי מהווה למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

י. השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

הסדר זיכיון למתן שירות (הסדרי P.P.P -Public Private Partnership), הינו הסדר מחייב בין המדינה לבין המפעיל, שבו המפעיל משתמש בנכס זיכיון למתן שירות על מנת לספק שירותים ציבוריים מטעמה של המדינה למשך תקופת זמן מוגדרת, ומקבל תמורה בגין השירותים שהוא מספק לאורך תקופת ההסדר.

המדינה מכירה בנכס המסופק על ידי המפעיל ו/ או בשדרוג של נכס קיים של המדינה כנכס זיכיון למתן שירות, אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

(1) המדינה שולטת או מסדירה אילו שירותים המפעיל חייב לספק בהקשר לנכס, למי הוא חייב לספק אותם ובאיזה מחיר; וכן,

(2) המדינה שולטת בזכות שייר משמעותית כלשהי בנכס בתום תקופת ההסדר - באמצעות בעלות, זכות מוטב (beneficial entitlement) או בדרך אחרת.

המדינה מודדת לראשונה את נכס הזיכיון למתן שירות לפי שווי הוגן. במקביל, מוכרת התחייבות באותו הסכום שבו נמדד נכס זיכיון למתן שירות, תוך התאמה בגין כל תמורה כספית אחרת כלשהי המועברת מהמדינה למפעיל או מהמפעיל למדינה.

בהסדרים הכוללים מרכיב של הקמה, המדינה מכירה בנכס בשלב ההקמה, אם צפוי שהטבות כלכליות עתידיות או פוטנציאל שירות הקשורים לפריט יזרמו אל המדינה, וכן כאשר עלות הפריט או שוויו ההוגן ניתנים למדידה באופן מהימן. אחרת המדינה מכירה בנכס במועד הראשון שבו התנאים לעיל מתקיימים.

בהסדרים הכוללים נכס קיים, אשר מקיים את התנאים להכרה בנכס זיכיון למתן שירות, הנכס מסווג מחדש כנכס זיכיון למתן שירות.

הסדרי P.F.I - הסדרים שבהם המדינה נושאת בעלויות הספקת השירותים מהנכס

בהסדרים אלה המדינה משלמת למפעיל תשלומים קבועים ו/או משתנים, המעוגנים בחוזה ההסדר, לאורך תקופת ההסדר. במסגרת הסדרים אלה מכירה המדינה בנכס זיכיון למתן שירות ובמקביל בהתחייבות פיננסית,

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כאשר קיימת מחויבות בלתי מותנית לשלם למפעיל מזומן או נכס פיננסי אחר בעבור שירותי ההקמה או השדרוג. ההתחייבות הפיננסית משקפת את התשלומים הבלתי מותנים שעתידים להיות משולמים למפעיל.

הנכס וההתחייבות הפיננסית הקשורה נמדדים לראשונה לפי שוויו ההוגן של הנכס.

מדידת השווי ההוגן של הנכס נעשית בהתאם לשיטת היוון תזרים מזומנים עתידי בגין רכיב ההקמה. היוון תזרים המזומנים נעשה לפי שיעור התשואה הגלום בפרויקט ובהתחשב במאפייני ההסדר והסיכונים הספציפיים של היזם בפרויקט. במקרים שבהם שיעור זה אינו זמין, נעשה שימוש בשיעור התשואה על אג"ח ממשלתית צמודת מדד לתקופה הזהה לתקופת ההסדר.

הסדרי B.O.T - הסדרים שלא כוללים תשלומים למפעיל או הסדרים שכוללים תשלומים מופחתים

בהסדרים אלה המדינה מתגמלת את המפעיל בגין נכס הזיכיון למתן השירות על ידי מתן זכות להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים.

הנכס נמדד לראשונה בהתאם לעלויות שהתהוו למפעיל במהלך תקופת ההקמה. במקביל, מוכרת התחייבות באותו הסכום שבו נמדד נכס זיכיון למתן שירות, תוך התאמה בגין כל תמורה כספית אחרת כלשהי המועברת מהמדינה למפעיל או מהמפעיל למדינה.

התמורה למפעיל מפוצלת לחלק של התחייבות פיננסית ולחלק של הכנסות נדחות בגין הזכות שניתנה למפעיל להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים, אשר יוכרו לאורך תקופת ההסדר.

פחת

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר, על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפריטי נכסי ה- P.P.P, קרקעות אינן מופחתות. אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

כבישים	-	125 שנים
מתקני התפלה	-	40 שנים
רכבת קלה	-	20 שנים
מבני ציבור	-	50 שנים
תחנות כוח סולאריות	-	40 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי.

יא. רכוש קבוע

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך שימוש בייצור או בהספקת סחורות או שירותים, או להשכרה לאחרים או לצרכים מנהליים, אשר חזוי כי ישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ואת שכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. כמו כן, עלות הרכוש הקבוע כוללת את אומדן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ואת שיקום האתר שבו ממוקם הפריט (כאשר קיימת מחויבות לפירוק ופינוי או שיקום האתר). כאשר נכס מתקבל ללא עלות או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המקושר אליה, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

פריט רכוש קבוע, שהוחלף עבור פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, נמדד במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי ההוגן של הנכס שנמסר.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חלקי חילוף, ציוד עזר וציוד גיבוי מסווגים כרכוש קבוע כאשר הם עומדים בהגדרת רכוש קבוע בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 17, אחרת הם מסווגים כמלאי. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

שינויים במחויבות לפירוק ופינוי פריטים ושיקום האתר שבו הם ממוקמים, למעט שינויים הנובעים מחלוף הזמן, מתווספים או מנוכים מעלות הנכס בתקופה שבה הם מתרחשים. הסכום שמנוכה מעלות הנכס לא יעלה על ערכו בספרים. יתרה, אם קיימת, מוכרת מיידית בדוח על הביצוע הכספי.

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, ויירשם בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום לישות וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פחת

פחת הינו הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הינו העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ששיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. קרקעות בבעלות אינן מופחתות. נכסים חכורים בחכירה מימונית, לרבות קרקעות ושיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושיים של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

נכסי תשתית אזרחיים	-	20-125 שנים
נכסי צבא וציוד בטחוני	-	10-50 שנים
מבנים	-	10-25 שנים
נכסי הדיור הציבורי	-	15 שנים ויותר
מכונות וציוד	-	4-10 שנים
ציוד וריהוט משרדי	-	7-15 שנים
כלי רכב ותחבורה	-	4-15 שנים
חומרה ומערכות מחשוב	-	3-10 שנים
ציוד ומכשור רפואי	-	5-14 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסי מורשת

נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית כגון, בניינים היסטוריים, אנדרטאות היסטוריות, אתרים ארכיאולוגים, אתרי שימור, שמורות טבע ויצירות אומנות. ערכם התרבותי, הסביבתי, החינוכי וההיסטורי של נכסי מורשת אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק, לפיכך ניתן גילוי בלבד באשר לנכסי המורשת. עם זאת, כאשר לנכס מורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

מצבת הנכסים, לרבות רכוש קבוע, כפי שמוצגת בדוחות על המצב הכספי אינה שלמה. גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, מוצג במסגרת ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה. בנוסף, טרם הוכרו חלק מנכסי מערכת הביטחון, מהנכסים בחו"ל ומנכסי הנדל"ן בארץ.

במסגרת סקר נכסי הדיור הממשלתי צפויות להתבצע פעולות נוספות במטרה להשלים את מיפוי נכסי המדינה, ביניהן: עדכון השווי הכספי של המבנים הרשומים במערכות המידע אשר חסרים לגביהם נתוני עלות או שווי הוגן בארץ ובחו"ל, השלמת סקרי נכסי מקרקעין, קליטתם במערכות המידע וביצוע רישום בספרי המדינה והשלמת תהליך ההכרה בנכסי מקרקעין של בתי החולים הממשלתיים.

כמו כן יצוין כי בעקבות אילוצים שמקורם בקושי שבאיתור מסמכי הרכישה המקוריים ו/או חוסר יכולת לגזור את העלות ממסמכי בעלות ישנים, הופעל לגבי חלק מהנכסים מודל לקביעת שווי הוגן. לפיכך, המדיניות החשבונאית שיושמה בדוח זה אינה בהכרח עקבית בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

קיימות קבוצות נכסים נוספות של מקרקעי מוסדות חינוך ומבניהם אשר הוקצו על-ידי המדינה ללא תמורה לרשויות מקומיות, ולגביהן בכוונת המדינה לבחון הקמת מערך הערות אזהרה לצורך מעקב ומניעת שינויים בנכסים.

יב. היוון עלויות אשראי

עלויות אשראי ספציפי ועלויות אשראי שאינו ספציפי הוונו לנכסים כשירים במהלך התקופה הנדרשת להשלמה ולהקמה עד למועד שבו הם מוכנים לשימושם המיועד. עלויות אשראי שאינו ספציפי מהוונות באותו אופן לאותה השקעה בנכסים כשירים או לאותו חלק ממנה שלא ממומן באשראי ספציפי, תוך שימוש בשיעור שהוא הממוצע המשוקלל של שיעורי העלות בגין אותם מקורות אשראי שעלותם לא הוונה באופן ספציפי. הפרשי שער הנובעים מאשראי במטבע חוץ, מהוונים אם הם נחשבים כתיאום לעלויות הריבית. עלויות אשראי אחרות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הכנסות מהשקעות זמניות של אשראי ספציפי שהתקבל לצורך השקעה בנכס כשיר מנוכות מעלויות האשראי הכשירות להיוון.

יג. נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או נובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות וממחויבויות אחרות.

הכרה לראשונה

נכס בלתי מוחשי, שנרכש על ידי המדינה, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימושו המיועד. נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה שאינה חליפין נמדדים בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה להחלפת נכסים תמורת נכסים לא כספיים או בתמורה לשילוב של נכסים כספיים ולא כספיים, נמדדים במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי הוגן של הנכסים שנמסרו. יציאה בגין פריט בלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, אינה מוכרת כחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

מחקר ופיתוח

יציאות הקשורות בפעילויות מחקר המבוצעות במטרה לרכוש ידע והבנה מדעיים או טכניים חדשים, נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פעילויות פיתוח קשורות בתכנית לייצור מוצרים או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים או תהליכים קיימים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

עלויות בגין פעילויות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי במידה שמתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

א. ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח;
ב. קיימת היתכנות טכנולוגית להשלמת הנכס הבלתי מוחשי כך שהוא צפוי להיות זמין לשימוש או למכירה;
ג. צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר;
ד. לישות כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו;
ה. קיימים משאבים טכניים, פיננסים ואחרים המתאימים להשלמת הפיתוח ולשימוש בנכס הבלתי מוחשי או למכירתו.

העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר, הוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימושו המיועד ועלויות אשראי שהוונו. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

מדידה עוקבת

נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס שבגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הפחתה

סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות ההפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי אלא אם כן הן נכללות בערך בספרים של נכס אחר. מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי, אלא נבחנת בגינם ירידת ערך לפחות אחת לשנה.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בישות אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך נכסים בלתי מוחשיים אלה, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך אחת לשנה לפחות, עד למועד שבו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

תוכנה ופרויקטי מחשוב	-	3-20 שנים
נכסים בפיתוח	-	3-10 שנים
ידע ופטנטים	-	4-20 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

המדינה בוחנת את אומדן אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת מדי שנה על מנת לקבוע אם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

יד. חכירות

נכסים חכורים

חכירות מצדדים שלישיים שבהן נושאת המדינה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. המדינה מכירה בדוחותיה הכספיים בנכסים החכורים על ידה בחכירה מימונית, כנגד הכרה בהתחייבויות במועד ההכרה לראשונה, לפי הנמוך מבין השווי ההוגן של הנכס החכור והערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים. המדינה מכירה בגין נכסים בחכירה מימונית שהינם בני פחת, בהוצאות פחת, כאשר מדיניות הפחת של נכסים אלה עקבית עם מדיניות הפחת לגבי נכסים בני פחת שבבעלות המדינה. הפחתת הנכס מתבצעת על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ואורך החיים השימושיים של הנכס, אלא אם כן קיימת ודאות סבירה כי המדינה תשיג בעלות על הנכס בתום תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאות המימון מוקצות לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימליים מתעדכנים בגין דמי חכירה מותנים כאשר ההתניה מתבררת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים בדוח על המצב הכספי. המדינה מכירה בתשלומי החכירה בגין חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, כהוצאה בדוח על הביצוע הכספי על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה, לרבות תקופת האופציה הקיימת למדינה אשר במועד ההתקשרות בחכירה קיימת ודאות סבירה שהאופציה תמומש.

המדינה מציגה בדוח על המצב הכספי נכסים המוחכרים על ידה לצדדים שלישיים בחכירה תפעולית, בהתאם למהות הנכס ומכירה בהכנסות מהחכירה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצורכי סיווג החכירות, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

תשלומי חכירה

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, נזקפים לדוח על הביצוע הכספי כהוצאה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימליים המשולמים במסגרת חכירה תפעולית, נזקפים עם התהוותם לדוח על הביצוע הכספי.

תשלומי חכירה מינימליים, המשולמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאת המימון מוקצית לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימאליים מתעדכנים בגין דמי חכירה מותנים כאשר ההתניה מתבררת.

טו. מענקי ממשלה

מענקי ממשלה בלתי מותנים מוכרים לראשונה בשווי הוגן במועד הענקתם.

מענקים מהמדען הראשי שברשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית למטרות עידוד מחקר ופיתוח (להלן: "מענקי מדען") מטופלים כנכס פיננסי בדוחות הכספיים.

מענקי מדען שניתנו נמדדים לפי שוויים ההוגן בניכוי המענקים לתוכניות שנכשלו ולא יניבו הכנסה ובניכוי המענקים שכבר שולמו בגינם התמלוגים. השווי ההוגן מגלם את הסיכון לכישלון בהתאם לענף, ומהוון בהתאם לתקופת ההחזר הצפויה. שינויים בשווי הוגן, אם קיימים, נזקפים לדוח על הביצוע הכספי.

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

טז. נכסים תלויים

נכסים תלויים נובעים בדרך כלל מאירועים בלתי מתוכננים או אירועים לא צפויים, אשר אינם בשליטתה המלאה של הישות, ואשר יוצרים את האפשרות של תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות לישות. בדוחות הכספיים ניתן גילוי לקיומם של נכסים תלויים, רק כאשר תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא צפוי אך אינו ודאי למעשה. נכסים תלויים נאמדים באופן מתמשך, כך שאם הסבירות השתנתה באופן שתזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא ודאי למעשה, וערך הנכס ניתן למדידה באופן מהימן, הנכס וההכנסה הקשורה בו מוכרים בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחש השינוי.

יז. החוב הממשלתי

מלוות הפנים והחוץ של ממשלת ישראל הכוללים איגרות חוב מונפקות, הלוואות ומכשירי חוב אחרים, נמדדים לפי שיטת העלות המופחתת. לפרטים נוספים ראה ביאור 15 - מלוות פנים וביאור 16 - מלוות חוץ.

יח. הפרשות

המדינה מכירה בהפרשות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת למדינה מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, יימדד סכום ההפרשה לפי הערך הנוכחי של ההוצאות הנדרשות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

המדינה מכירה בהשבה כאשר, ורק כאשר, קרוב לוודאי שההשבה תתקבל אם המדינה תסלק את המחויבות. ההשבה תטופל כנכס נפרד. הסכום שמוכר בגין ההשבה אינו עולה על סכום ההפרשה.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חוזים שגלום בהם הפסד

הפרשה לחוזים שגלום בהם הפסד מוכרת כאשר ההטבות הכלכליות או פוטנציאל השירות הצפויים להתקבל מהחוזים שנחתמו על ידי המדינה נמוכים מהעלויות הבלתי נמנעות כתוצאה מעמידה במחויבויותיה החוזיות. ההפרשה נמדדת על פי הנמוך מבין הערך הנוכחי של העלות החזויה נטו לביטול החוזה והערך הנוכחי של העלות החזויה נטו להמשך קיום החוזה. בטרם ההפרשה מוכרת, מכירה המדינה בירידת ערך של הנכסים הקשורים לאותו חוזה.

שינוי מבני

הפרשה לשינוי מבני מוכרת כאשר המדינה מאשרת תוכנית פורמלית ומפורטת לשינוי מבני, והיא יצרה ציפייה תקפה אצל אלה המושפעים מביצוע השינוי המבני, באמצעות התחלת יישום התוכנית או מסירת הודעה בדבר מרכיביה העיקריים לאלה המושפעים ממנה. ההפרשה כוללת את היציאות הישירות הנובעות מהשינוי המבני, הכרוכות בהכרח בשינוי המבני ואשר אינן מיוחסות לפעילויות הנמשכות של המדינה.

שיקום אתר

בהתאם למדיניות של המדינה לשימור הסביבה ובהתאם לדרישות החוק, מוכרת הפרשה לשיקום אתר שבו נמצאת קרקע מזוהמת וההוצאה הנוגעת לדבר במועד שבו מזוהמת הקרקע.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים המצטברים הבאים: למדינה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר ויותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המדינה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

יט. התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין פנסיה תקציבית וצוברת מחושבות תוך שימוש בהערכות אקטואריות. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד, באשר לעובדים שאינם נכללים בפנסיה תקציבית, מחושבות בהתאם לתנאי העסקה של אותם עובדים, לפרטים נוספים ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לעובדים כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למדינה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת, שניתן לאמוד אותה באופן מהימן, למתן מענקים לעובדים, המדינה מכירה בהתחייבות זו החל מהמועד בו קמה המחויבות ובהתאם לתנאיה.

התחייבות המדינה בדוחות הכספיים בגין זכאות עובדיה לימי חופשה ומחלה וכן בגין זכאויות נוספות, אינה נמדדת באמצעות הערכות אקטואריות. כמו כן, בחלק מהנתונים קיימים פערי מידע.

כ. עתודות בגין אירועי ביטוח

המוסד לביטוח לאומי

קרנות הביטוח הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח לתאריך הדוחות הכספיים כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים, שלגביהם נוצרה עד לתאריך הדוחות הכספיים עילה לזכאות לקבלת סכומים ואף אם טרם הוגשה בקשה לגמלה. הקרנות אינן כוללות את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד") הנובעות מייחולי המבוטחים לגמלאות שב"תהליך הרכישה". מאידך אין הדוח על המצב הכספי כולל בצד הנכסים את ייחולי המוסד להכנסות מדמי ביטוח שהמבוטחים יהיו חייבים בעתיד בעד השנים שלאחר שנת הדוח. קרנות הביטוח מתייחסות לענפים האלה: אזרח ותיק ושאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד המוגדרים על ידי המוסד כענפים ארוכי מועד. המוסד אינו מחשב קרן בענף ילדים. כמו כן, המוסד אינו נוהג לחשב קרנות בענפים שהוגדרו על ידו כקצרי מועד. קרנות הביטוח נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית שנתית המבוצעת על ידי אקטואר המוסד.

בחודש ינואר 2019, פרסמה הועדה הבינלאומית לתקינה חשבונאית למגזר הציבורי (IPSASB) של הפדרציה הבינלאומית של רואי החשבון (IFAC) את Social Benefits - IPSAS-42 (להלן-התקן).

התקן קובע את הטיפול החשבונאי- הכרה, מדידה, הצגה וגילוי של ההתחייבויות בגין קרנות הביטוח בגופים של ביטוח סוציאלי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התקן ייושם בתקופות שנתיות המתחילות ב-1 בינואר 2022. בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, נדחה יישום התקן על ידי הועדה הבינלאומית לתקינה חשבונאית למגזר הציבורי (IPSASB) לשנת הכספים 2023 כאשר אימוץ מוקדם הינו אפשרי.

המדינה בוחנת את השלכות התקן על הדוחות הכספיים. במסגרת הבחינה כאמור, תשקול מנהלת המוסד את מדיניותה באשר לאופן חישוב הקרנות בכל אחד מענפי הביטוח. החל מיפוי של הגמלאות השונות והטיפול הנדרש לכל אחת מהן במסגרת תחולת התקן. ליישום התקן צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ועל סעיף קרנות הביטוח, ראה ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח. המוסד לתקינה בחשבונאות ממשלתית טרם אישר את אימוץ התקן בישראל.

הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הערכת היתרות התלויות בענפי הביטוח, המכוסים באמצעות הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה, נעשתה חלקית על בסיס פרטני וחלקית לפי חישוב אקטוארי, ומהווה את סכום אומדן עלות סילוק התביעות שהוגשו.

כא. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות:

(1) **מיסים ואגרות**

מיסים הם סכומים שהמדינה גובה מכוח חוקים ו/או תקנות שנקבעו על מנת לספק הכנסות לממשלה. מיסים אינם כוללים קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק. הכנסות בגין מיסים הוכרו בדוחות הכספיים על בסיס אומדן חובות המס שהוכרו כנכסים, ואשר המדינה סבורה שקיימת בגינם יכולת גבייה.

הכנסות מדמי ביטוח לאומי נרשמות על בסיס מצטבר כמפורט להלן:

(א) הכנסות ממעסיקים בגין עובדים שכירים - על פי דיווחי המעסיקים בהתאם לשכר העובדים. כאשר לא התקבל דיווח נרשם החיוב על פי קביעת המוסד לביטוח לאומי.

(ב) הכנסות מלא שכירים - על פי חיובי המוסד לביטוח לאומי בהתאם לשומת המס האחרונה של המבוטח או בהתאם לשיעור המינימלי הקבוע בחוק. לפירוט נוסף בדבר המדיניות החשבונאית שננקטה בגין הכנסות ממסים ראה ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה וביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות.

(2) **העברות**

העברות הינן הכנסות מעסקאות שאינן חליפין, שאינן מיסים או תקציב. הכנסות מהעברות כוללות סיוע מחו"ל שנוצל, תרומות, מתנות, קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק ועוד.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שוויו ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה. כאשר ההתחייבות מוקטנת במועד מאוחר יותר, בשל התרחשותו של אירוע ההעברה או עקב התקיימותו של תנאי, סכום הקטנת ההתחייבות מוכר כהכנסות.

כב. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

(1) **הכנסות ממכירת סחורות**

הכנסות ממכירת סחורות במהלך העסקים הרגיל נמדדות על פי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה, בניכוי הנחות מסחריות והנחות כמות. במקרים שבהם תקופת האשראי היא קצרה ומהווה את האשראי המקובל בענף התמורה העתידית אינה מהוונת.

במקרים שבהם תקופת האשראי חורגת מהמקובל בענף, המדינה מכירה בתמורה העתידית כאשר היא מהוונת תוך שימוש בריבית הסיכון של הלקוח. ההפרש בין השווי ההוגן והסכום הנקוב של התמורה העתידית מוכר כהכנסת ריבית על פני תקופת האשראי.

הכנסות ממכירת סחורות (כולל מקרקעין ודירות) מוכרות כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת ראיה משכנעת (בדרך כלל ביצוע של הסכם מכירה) שהסיכונים והתשואות המשמעותיים הועברו לקונה,

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

אין להנהלה מעורבות נמשכת עם הסחורה והיא אינה שומרת על שליטה אפקטיבית עליה, צפוי שהטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הקשור לעסקה יזרום אל המדינה וסכומי ההכנסות והעלויות בגין העסקה ניתנים למדידה באופן מהימן.

(2) **הכנסות מהספקת שירותים**

הכנסות משירותים נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי בהתאם לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

(3) **הכנסות מדמי שכירות**

הכנסות מדמי שכירות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

(4) **הכנסות מריבית**

מוכרות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

(5) **הכנסות מדיבידנדים**

הכנסות מדיבידנדים מוכרות בעת התגבשות זכותה של המדינה כבעלת מניות לקבלת הדיבידנד, ואם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה המדינה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

(6) **הכנסות מתמלוגים**

הכנסות מתמלוגים מוכרות בעת הזכאות להן בהתאם למהות ההסכם הרלוונטי. תמלוגים נצברים בהתאם לתנאי ההסכם הרלוונטי ומוכרים כהכנסות לפי אותו בסיס, אלא אם כן, לאור מהותו של ההסכם, נאות יותר להכיר בהכנסות על בסיס שיטתי הגיוני אחר.

(7) **חוזי הקמה**

הכנסות והוצאות מחוזי הקמה נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשיעור השלמת החוזה, כאשר ניתן לאמוד באופן מהימן את תוצאותיו. הכנסות מחוזה הקמה כוללות את הסכום המקורי שנכלל בחוזה בתוספת סכומים בגין שינויים בעבודה, תביעות ותמריצים. עלויות החוזה מוכרות עם היווצרותן, למעט כאשר הן יוצרות נכס המיוחס לפעילות עתידית שנקבעה בחוזה. כאשר אין אפשרות להעריך באופן מהימן את תוצאות חוזה ההקמה, מוכרת ההכנסה מהחוזה רק בגובה העלויות שהתהוו וצפוי שניתן יהיה להשיבן. עלויות החוזה מוכרות בתקופה שבה הן מתהוות. הפסד צפוי מחוזה הקמה נזקף מיידית לדוח על הביצוע הכספי.

כג. תמיכות, העברות והקצבות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המדינה, שבעבורן היא אינה מקבלת תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

תמיכות מוכרות כהוצאות במהלך תקופת הדיווח כאשר הן מקיימות את התנאים שלהלן:

(1) התקיימו תנאי הזכאות לקבלת התמיכה במהלך תקופת הדיווח.

(2) סכום ההוצאה ניתן למדידה באופן מהימן.

תמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחשו אירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

(1) למדינה יש מחויבות קיימת בגין תמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;

(2) צפוי כי יידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן,

(3) ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

כד. אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, ששימשו בהכנת הדוחות הכספיים ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של הנכסים וההתחייבויות, לרבות נכסים והתחייבויות תלויים, המוצגים בדוחות הכספיים:

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חייבים בגין תמלוגים

חייבים בגין תמלוגים נכללים בדוחות הכספיים בהתאם לשוויים ההוגן, המבוסס בין היתר על הנחות באשר ליכולת ההצלחה של פרויקטים שבגינם ניתנו המענקים, גובה התמלוגים ועיתוי התקבול. קיימת אי ודאות מהותית בגין אומדנים אלה ושינויים בהנחות עלולים להשפיע על ערכו של הנכס בספרים, לפרטים נוספים *ראה* ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך.

סכום בר השבה של נכס או יחידה מניבה מזומנים

הסכום בר ההשבה של נכסים בודדים או יחידות מניבות מזומנים מבוסס על אומדנים והנחות, ובין היתר לגבי שיעור היוון לפני מס ושיעור צמיחה. שינויים בהנחות או אומדנים אלה עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכם של נכסים בספרים ולהביא להכרה בהפסד מירידת ערך או לשינוי בסכום ההפסד מירידת ערך שהוכר בדוחות הכספיים.

התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין זכויות עובדים מבוססות על מספר רב של נתונים, ומחושבות תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבויות כרוך בקביעת הנחות, בין השאר לגבי שיעורי ההיוון, שיעורי תשואה צפויים, שיעורי עליות שכר עתידיות, שיעורי תחלופת עובדים, לוחות תמותה, שיעור גידול בקצבה לפנסיה והנחות שונות נוספות. קיימת אי וודאות בגין הנחות אלה ושינויים בהן עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של ההתחייבויות בספרים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

עתודות בגין אירועי ביטוח

העתודות בגין אירועי ביטוח נוגעות בעיקר לקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי, ומבוססות על הנחות אקטואריות של ענפי הביטוח השונים כלפי מבוטחים, שלגביהם נוצרה עילת זכאות לתאריך הדיווח. שינויים בהנחות האקטואריות, כמו שינויים בהנחות לגבי המבוטחים שצריכים להיכלל באומדן ההתחייבות, עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של העתודות בספרים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח*.

התחייבויות תלויות והפרשה לתביעות משפטיות

בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של הישויות הממשלתיות, נקבעים סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד ישויות אלה, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום שאותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה, דבר העשוי לגרום לביטול או ליצירת הפרשה בגין תביעה. לפרטים נוספים ראה ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות וביאור 24 - התחייבויות תלויות.

נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע

אומדן שווי התמלוגים העתידיים לצורכי הגילוי כנכסים תלויים חושב לגבי הסכמי תמלוגים מהותיים בלבד, שלגביהם צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות. האומדן נקבע על פי הערך הנוכחי של סכום התמלוגים הצפוי להתקבל, הנגזר, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, מחיר המכירה הצפוי, תקופת ההפקה ופריסתה וכן שיעור התמלוגים האפקטיבי, המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון כמקובל בענף, לפרטים נוספים ראה ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע.

קרקעות בידי המדינה

המדינה פועלת לקביעת אומדן השווי ההוגן באופן אובייקטיבי ככל שניתן, אך בשל מורכבותם והיקפם של הנתונים, ובשל המגבלות במערך הנתונים הקיים וחוסר במידע כספי היסטורי, עלולים להיגרם שינויים מהותיים בנתונים ובהנחות ששימשו בהערכת אומדן השווי, אשר ישפיעו באופן מהותי על שווי הקרקעות. לפרטים נוספים לגבי קרקעות בידי המדינה ומתודולוגיית ביצוע אומדן השווי ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה.

הפרשה בגין הלוואות שניתנו כנגד ערבויות מדינה

המדינה הכירה בהפרשה בדוחות הכספיים בגין הלוואות שניתנו כנגד ערבות מדינה במסגרת קרנות למתן הלוואות לעסקים שהועמדו כחלק **מההתמודדות הממשלה עם התפשטות נגיף הקורונה.** חישוב ההפרשה נעשה על בסיס שיעור האשראי בסיכון המתקבל מהבנקים וקביעת הנחות נוספות לצורך התאמת החשיפה האפשרית לסיכון בקרנות המוזכרות, לפרטים נוספים ראה ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך.

ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
בשקלים בנק ישראל	32,598	37,022
בשקלים בנקים אחרים	11,451	13,183
סך הכל בשקלים	**44,049**	**50,205**
במטבע חוץ בנק ישראל	1,508	1,127
במטבע חוץ בנקים אחרים	24,947	11,793
סך הכל במטבע חוץ	**26,455**	**12,920**
קופות ודמי מחזור	**474**	**528**
סך הכל	**70,978**	**63,653**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
בנקים בשקלים	3,224	407
בנקים במטבע חוץ	1,732	1,659
סך הכל	**4,956**	**2,066**

א. יתרה זו כוללת בעיקר יתרה של חברת חשמל לישראל בע"מ – לפרטים נוספים ראו את הדוחות הכספיים של חברת החשמל לישראל בע"מ.

ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	בדצמבר 2020 (*)
פיקדונות מיועדים ופיקדונות המוגבלים בשימוש	א	13,568	12,982
השקעות אחרות לזמן קצר	ב	8,280	7,169
פיקדון כספי ניכויים	ג	1,108	1,077
סך הכל		**22,956**	**21,228**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל פיקדונות מיועדים ומוגבלים בשימוש בעיקר של משרדי ממשלה, וחברת דואר ישראל בע"מ.

ב. כולל פיקדונות, איגרות חוב וניירות ערך סחירים אחרים, המוחזקים בעיקר על ידי התעשיות הביטחוניות וחברות ממשלתיות אחרות.

בעקבות משבר הקורונה ובהתאם להחלטת ממשלה מספר 375 מיום 13 בספטמבר 2020 בדבר מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ, ביצעה חברת אל על הנפקה לציבור של 753.35 מיליון מניות, מתוכן רכשה המדינה 173.836 מיליון מניות. בהתאם להחלטת הממשלה, בכוונת המדינה, למכור את המניות שהוקצו לה בעקבות רכישה זו.

ג. פיקדון בגין כספי ניכויים (תשלומים פנסיוניים) משכר עבודתם של עובדי איו"ש וחבל עזה שאינם ישראלים. כספי הפיקדון מנוהלים בנאמנות על ידי בתי השקעות שזכו במכרז החשב הכללי. הזכות לכספי הפיקדון וכספי העובדים אשר נוכו והועברו לחשב הכללי נכללים במסגרת *ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך*.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
שיכון וחטיבה להתיישבות הלוואות שיכון	א(1)	5,772	6,280
שיכון וחטיבה להתיישבות הלוואות החטיבה להתיישבות	א(2)	91	105
סך הכל שיכון וחטיבה להתיישבות		**5,863**	**6,385**
הלוואת לעובדים עובדי מדינה	א(3)	1,166	1,114
הלוואות לעובדים עובדי הוראה וסטודנטים להוראה	א(4)	164	139
סך הכל הלוואות לעובדים		**1,330**	**1,253**
רשויות מקומיות ותאגידי מים	א(5)	**858**	**971**
אחרים	א(6)	552	503
סך הכל הלוואות		**8,603**	**9,112**
בניכוי חלויות שוטפות		(1,237)	(1,267)
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים		(275)	(268)
סך הכל		**7,091**	**7,577**

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט ההלוואות לזמן ארוך

ממשלת ישראל מעמידה הלוואות במטרה לסייע ולתמרץ את המשק בתחומים שונים כגון: שיכון, תיירות, חקלאות ורווחה. העמדת ההלוואות נעשית ישירות ללווים או באמצעות המערכת הבנקאית. סיכון הגבייה בהלוואות המועמדות באמצעות המערכת הבנקאית יכול לחול על המדינה ו/או על הבנקים, בהתאם להסכמים הפרטניים.

(1) **הלוואות שיכון**

(א) הלוואות שיכון הינן הלוואות המועמדות על ידי הממשלה באמצעות הבנקים למשכנתאות, לסיוע בדיור לזכאים כהגדרתם ב"חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב–1992" והתקנות שהותקנו על פיו וכן בהתאם להחלטות ממשלה המתקבלות מעת לעת.

(ב) הכללים להעמדת הלוואות השיכון מוסדרים בהסכמי המסגרת בין אגף החשב הכללי לבנקים למשכנתאות, בהנחיות ובחוזרים משותפים של אגף החשב הכללי ומשרד הבינוי והשיכון המופצים מעת לעת.

(ג) בהתאם להחלטת הממשלה מספר 2212 מיום 12 באוגוסט 2007 ולהסכם שנחתם בין הממשלה לבין הבנקים למשכנתאות בחודש מאי 2008, לחלק מזכאי משרד הבינוי והשיכון מועמדת הלוואת השיכון ממקורות הבנק, במקום ממקורות המדינה, כנגד סבסוד הריבית ותשלום עמלה על ידי המדינה.

(ד) בעקבות משבר נגיף הקורונה החליטו החשב הכללי במשרד האוצר ומשרד הבינוי והשיכון, על מתן הקלות בפירעון תשלומי משכנתא ללווים שנותרה להם הלוואה שניתנה מכוח חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992. ההקלות שניתנו הן, בין היתר: דחיית תשלומי משכנתא לתקופה מצטברת של עד 24 חודשים, פריסת תשלומים, הארכת התקופה לפירעון ועוד.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(2) **הלוואות החטיבה להתיישבות**

החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (להלן: "החטיבה להתיישבות") עוסקת על פי החלטת ממשלת ישראל החל משנת 1967 בהקמה ובביסוס כלכלי וחברתי של ישובים כפריים (חקלאים וקהילתיים). תקציב החטיבה שימש בחלקו למתן הלוואות כדלקמן: הלוואות תשתית, הלוואות לאמצעי ייצור לאגודות למתיישבים והלוואות לבנייה.

במסגרת החלטת ממשלה מס' 1998 מחודש אוקטובר 2016, בנושא אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות, הוחלט כי לא תועמדנה הלוואות חדשות באמצעות החטיבה להתיישבות.

(3) **עובדי מדינה**

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי המדינה על פי קריטריונים המוגדרים מראש על-ידי החשב הכללי. במסגרת זו התקשרה הממשלה עם בנקים מסחריים כמפורט להלן:

(א) ביום 10 במאי 2007 התקשרה הממשלה עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ בהסכם למתן הלוואות, משיכת יתר ושירותים בנקאיים לעובדי המדינה. הסכם זה הוארך בחודש פברואר 2015 עד ליום 30 ביוני 2015.

(ב) ביום 1 במרס 2015 חתמה הממשלה עם בנק יהב על הסכם להעמדת הלוואות תקציביות לעובדי מדינה, לתקופה של שבע שנים, אשר נכנס לתוקף החל מיום 1 ליולי 2015. הלוואות אלה מועמדות מכספי המדינה והן מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן (הן מהלוואות ההסכם הנוכחי והן מהלוואות שהועמדו בהתקשרויות המדינה הקודמות כמפורט לעיל).

(4) **עובדי הוראה וסטודנטים להוראה**

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי הוראה והלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה, על פי קריטריונים ייחודיים לאוכלוסיות הזכאיות להלוואות אלו. במסגרת זו התקשרה המדינה ביום 13 במרס 2014 עם בנק מסד בע"מ (להלן: "בנק מסד") לתקופה של חמש שנים, שנכנס לתוקפו החל מיום 1 ביולי 2014. בחודש אפריל 2019 מומשה האופציה הראשונה בהסכם להארכת תקופת ההתקשרות לשנה נוספת עד ליום 30 ביוני 2020 ובחודש יוני 2020 מומשה האופציה השניה להארכת ההסכם עד ליום 30 ביוני 2021.

ביום 30 ביוני 2021 חתמה הממשלה עם בנק מסד על הסכם למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה, לתקופה של 5 שנים, אשר נכנס לתוקפו החל מיום 30 ביוני 2021.

במסגרת הסכם זה מעמידה המדינה הלוואות בשני מסלולים:

(א) הלוואות לעובדי הוראה שמשכורתם משולמת על ידי משרד החינוך, לרבות גמלאי הוראה.

(ב) הלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה – הלוואות אשר הופכות למענקים לסטודנטים בהתקיים עמידה בקריטריונים הנקבעים על ידי משרד החינוך.

ההלוואות מועמדות הן מקרן מכספי הבנק שהופקד על ידי בנק מסד בחשבון החשב הכללי בבנק ישראל בסכום של 826 מיליוני ₪, והן מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(5) **רשויות מקומיות ותאגידי מים**

הממשלה מעמידה הלוואות לרשויות מקומיות ולתאגידי מים באמצעות בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ אשר רכש את מניות מוניציפל בנק בע"מ (בנק דקסיה לשעבר). הלוואות אלו מועמדות לתקופה של 10 עד 15 שנים. ההסכם עם הבנק הינו לעשר שנים, בהתאם להליך מכרזי משנת 2011 עד ליום 22 בפברואר 2022. בחודש פברואר 2022, לאחר מועד הדיווח הממשלה והבנק חתמו על הארכת ההסכם עד ליום 22 באוגוסט 2022.

(6) **אחרים**

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
הלוואות למימון מפלגות	174	191
הסדרי חוב והסדרי הבראה	101	120
הלוואות למטרות חינוך	42	54
אחר	235	138
סך הכל	**552**	**503**

(*) הוצג מחדש.

(א) **הלוואות למימון מפלגות**

במהלך שנת 2019 העבירה הכנסת 26 הלוואות לזמן ארוך ל-19 מסיעות הכנסת. ההלוואות ניתנו על חשבון כספי מימון מפלגות שוטפים עתידיים, להם הן תהיינה זכאיות על פי חוק מימון מפלגות, תשל"ג 1973. ההלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן ונושאות ריבית בשיעור הנקוב בתקנות פסיקת ריבית והצמדה, תשס"ג 2003.

(ב) **הסדרי חוב והסדרי הבראה**

הסדרים אלו כוללים הלוואה בסך של כ-100 מיליוני ₪ שהועמדה לבית חולים הדסה במסגרת הסכם הבראה שנחתם עימו ביום 24 ביוני 2014 והסדרי חוב שבוצעו למועצות דתיות בשנת 2010 כחלק מתכניות הבראה פרטניות.

(ג) **הלוואות למטרות חינוך**

הלוואות אלו כוללות בעיקרן הלוואה בסך 26 מיליוני אירו לאוניברסיטת בן גוריון שהעמידה הממשלה באמצעות הות"ת לצורך ביצוע פרויקט ייסוד והקמה של המרכז הבינלאומי למאבק במדבור בשדה בוקר.

(ד) **אחרים**

הסעיף כולל רכישת אגרות חוב של חברת אל-על בסך של כ-22 מיליוני ₪, שניתנות להמרה למניות תוך 3 שנים, כחלק מהסיוע לחברות התעופה. לפירוט נוסף ראה ביאור 1 – השלכות משבר נגיף הקורונה.

ב. התפלגות ההלוואות לזמן ארוך לפי מועדי פירעון

שנים	31 בדצמבר 2021
2022	1,237
2023	1,025
2024	839
2025	727
2026 ואילך	4,775
סך הכל	**8,603**

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

ג. מידע בדבר הלוואות עומדות ומענקים מותנים

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
זכאי משרד השיכון		1,533	1,559
הלוואות החטיבה להתיישבות		350	510
סטודנטים להוראה		101	99
אחרים		22	24
סך הכל		**2,006**	**2,192**

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין	א	32,055	24,740
חייבים בגין עסקאות חליפין	א	18,706	17,731
מקדמות לספקים	ב	12,471	11,415
הכנסות לקבל		11,168	9,581
ביטוח לאומי – חובות הציבור	ג	8,379	8,018
הוצאות מראש	ד	3,117	2,023
עבודות בביצוע בניכוי מקדמות		3,565	3,559
חייבים בגין הלוואות	ה	1,493	1,447
חייבים בגין מענקי וגמלאות קורונה		1,259	254
המחאות לגבייה		801	884
הלוואות ומקדמות לעובדים		628	664
אחרים		3,650	3,053
סך הכל חייבים ויתרות חובה		**97,292**	**83,369**
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים	ו	(15,336)	(13,948)
סך הכל		**81,956**	**69,421**

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט חייבים בגין עסקאות חליפין ובגין עסקאות שאינן חליפין

ישות	הערה	עסקאות חליפין 31 בדצמבר 2021	עסקאות שאינן חליפין 31 בדצמבר 2021	סך הכל 31 בדצמבר 2021	סך הכל 31 בדצמבר 2020 (*)
רשות המסים בישראל	(1)	12	21,473	21,485	14,986
חברות ממשלתיות		9,271	33	9,304	8,795
המוסד לביטוח לאומי	ג	-	8,150	8,150	7,279
משרד הבריאות	(2)	3,268	-	3,268	3,332
רשות מקרקעי ישראל	(3)	2,066	-	2,066	1,998
משרד הכלכלה והתעשייה		1,402	-	1,402	644
רשות האכיפה והגבייה		-	1,086	1,086	894
משרד הביטחון		1,083	-	1,083	1,234
משרד הבינוי והשיכון		1,025	-	1,025	1,018
חייבים בגין גמלאות		-	753	753	806
מערכת בתי המשפט		-	279	279	530
תיאום פעולות הממשלה בשטחים		276	-	276	222
תאגידים סטטוטוריים אחרים		48	161	209	193
הרשות הממשלתית למים ולביוב		-	117	117	114
משרדים אחרים		255	3	258	426
סך הכל חייבים		**18,706**	**32,055**	**50,761**	**42,471**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

(1) אומדן חובות לרשות המסים בגין עסקאות שאינן חליפין

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
מסים ישירים מס רכישה	(א)	6,003	4,254
מסים ישירים מס שבח	(ב)	4,617	2,444
מסים ישירים מס הכנסה יחידים	(ג)	3,441	1,926
מסים ישירים מס הכנסה חברות	(ג)	3,432	1,989
מסים ישירים מסים על ניכויים	(ד)	1,761	2,033
מסים ישירים מס רכוש	(ה)	222	223
מסים ישירים מס מכירה	(ו)	90	93
מסים ישירים בניכוי תקבולים במשמורת	(ז)	(1,189)	(1,392)
סך הכל מסים ישירים		**18,377**	**11,570**
מסים עקיפים מס ערך מוסף	(ח)	2,406	2,639
מסים עקיפים בלו דלק	(ט)	653	528
מסים עקיפים מסי ייבוא	(י)	17	126
מסים עקיפים מס קנייה מקומי	(יא)	11	3
מסים עקיפים אחרים		9	93
סך הכל מסים עקיפים		**3,096**	**3,389**
סך הכל		**21,473**	**14,959**

(*) הוצג מחדש.

החובות אשר הוכרו כנכסים בדוחות הכספיים הינם חובות המס אשר בגינם קיימת, קרוב לוודאי, יכולת גבייה, כפי שהוגדרה ברשות המסים בישראל: תיקים פעילים, בקבוצת מיון חוב כוודאי.

(א) מס רכישה - חובות מס רכישה המוטלים על הרוכש זכות במקרקעין או פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של הרוכש ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ב) מס שבח - חובות מס שבח המוטלים על השבח במכירת זכות במקרקעין או על פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ג) מס הכנסה יחידים וחברות - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם על פי דוחות שנתיים שהוגשו לרשות המסים בישראל ו/או על פי שומות שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה. הסכומים המוצגים כוללים הקפאות והסדרים והינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית והצמדה.
דוחות המס בגין שנת הדוח מוגשים רק בשנה העוקבת ולכן החייבים אינם כוללים חובות מס בגין השנה השוטפת, למעט חובות בגין פיגור בתשלומי המקדמות של השנה השוטפת. ההכנסות בגין השנה השוטפת נרשמות על בסיס מזומן, בהתאם למקדמות ששולמו. המקדמות נקבעות על פי אומדן המחושב על בסיס דוחות מס שהוגשו על ידי היחידים והחברות בשנה שקדמה לשנת הדוח.

(ד) מסים על ניכויים (שכר, שוק ההון, דיבידנד וכו') - חובות בגין ניכויי מס במקור של מעבידים/ משלמים על פי דוחות ניכויים (חודשיים/ דו-חודשיים), וכן חובות של חברות בגין ניכוי מס במקור מתשלומי דיבידנד לבעלי מניות, שדווחו לרשות המסים ו/או על פי שומות ניכויים שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה וניכויים בגין רווחים בשוק ההון. בשנת 2020 נעשה טיוב של נתוני החייבים ממערכת מגן החדשה.

(ה) מס רכוש - חובות מס רכוש המוטלים על בעלי קרקע, לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (מס רכוש בוטל החל מיום 1 בינואר 2000). הסכומים המוצגים מורכבים מקרן סכום החוב ומסכומי ההצמדה, אשר קיימת ודאות כי ייגבו בעתיד, על פי שקלול אחוז הגבייה בפועל מהקרן בשנת הדיווח ועל פי סוג החוב.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

(ו) מס מכירה - חובות מס מכירה המוטלים על מוכר זכות במקרקעין או עושה פעולה באיגוד מקרקעין (כולל קבלנים), לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (מס מכירה בוטל החל מיום 1 באוגוסט 2007). הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, והצמדה וכן קנסות.

(ז) תקבולים במשמורת - תקבולי מסים בהם נכון למועד הדוחות הכספיים טרם התבררו זהות החייב וסוג המס.

(ח) מס ערך מוסף - חובות מס של עוסקים המבוססים על הדוחות שהוגשו על ידם או על פי שומות שנקבעו מכוח הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים.

(ט) מיסי בלו דלק - חובות של יצרני הדלק. ככלל, החובות מתייחסים לעשרת הימים האחרונים של תקופת הדיווח, בהתאם לחוק.

(י) מיסי ייבוא - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם המוטלים על טובין שיובאו ולא שולמו מלוא המסים המתחייבים על פי תעריף המכס (החובות נוצרים בדרך כלל לאחר שחרור הטובין).

(יא) מס קנייה מקומי - חובות מס בגין ייצור מקומי של עוסקים פעילים בתחולת החוק.

יצוין כי מערכות המידע של רשות המסים בישראל אינן עונות, בחלק ממערכי המס, על מכלול הצרכים החשבונאיים לצורך ניהול נתוני חייבים על בסיס מצטבר בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. הדבר בא לידי ביטוי בהיעדר קשר חשבונאי בין נתוני המערכות לניהול מצבת החובות לבין תנועות המזומן במערכות הדיווח. בנוסף, קיים קושי בהפרדת הנתונים למרכיבים הנדרשים לצורך הצגה חשבונאית נאותה, כגון הרכב הנכסים, מועד התהוותם ורישום הפרשה לחובות מסופקים.

(2) עיקר החובות כלפי משרד הבריאות הינם בגין חובותיהן של קופות החולים לבתי החולים הממשלתיים בעבור שירותים רפואיים, שניתנו למבוטחי קופות החולים בבתי החולים הממשלתיים.

(3) עיקר החובות כלפי רשות מקרקעי ישראל הינם בגין דמי חכירה שנתיים שוטפים וחובות העבר.

ב. מקדמות לספקים כוללות סך של כ- 10,287 מיליוני ₪ (כ- 9,368 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020) בגין מקדמות של משרד הביטחון לספקים בהתאם לתנאי ההתקשרות עימם.

ג. החובות למוסד לביטוח לאומי הינם בגין הגורמים הבאים:

<u>חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין</u>

(1) חייבים בגין דמי ביטוח - חובות המשולמים למוסד לביטוח לאומי ממעסיקים ומלא שכירים. הסכומים כוללים הפרשי הצמדה וקנסות על פיגור בתשלום דמי ביטוח על פי סעיף 364 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995.

בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (ובעבר לפי חוק מס מקביל שתוקפו היה עד ליום 31 בדצמבר 1995) המוסד לביטוח לאומי גובה בעבור קופות החולים דמי ביטוח בריאות מן המעסיקים והלא שכירים כחלק מדמי הביטוח. סכומים אלה אינם שייכים למוסד, והוא מחויב להעבירם לקופת חולים עם הגבייה.

(2) יתרת חובות מעסיקים שכוללת הכנסות לקבל בגין חודש דצמבר בהתאם לאומדנים המגובשים על ידי המוסד לביטוח הלאומי.

<u>חובות הציבור</u>

(3) חובות הציבור בגין גמלאות, תאגידים בפירוק ופיצויים מצד שלישי.

לעניין הפרשה לחובות מסופקים בגין חייבים למוסד לביטוח לאומי, *ראה סעיף (ו) להלן*.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

ד. הוצאות מראש- היתרה כוללת סך של כ- 1,099 מיליוני ₪ בגין השלמת עלות סל הבריאות - יתרת החוב מייצגת מקדמות שהועברו לקופות החולים על ידי משרד הבריאות, בהתאם לאומדן עלות סל הבריאות לשנת 2021. עלות הסל הסופית נקבעה עם קביעת מדד יוקר הבריאות הממוצע לשנת 2021, במחצית הראשונה של שנת 2022, ולאחר קביעתה תושלם ההתחשבנות. לפירוט נוסף על גובה סל הבריאות שהועבר במהלך השנה לקופות החולים, ראה *ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות*.

ה. חייבים בגין הלוואות

סכום החייבים בגין הלוואות ליום 31 בדצמבר 2021 כולל סכום של 343 מיליוני ₪ בגין הלוואות החטיבה להתיישבות (376 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020). יתרות החובה לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, מוצגות על בסיס דיווח שהתקבל מחשבות החטיבה להתיישבות ובגינן מבוצעת הפרשה מלאה לחובות מסופקים. החטיבה להתיישבות, בשיתוף עם החשב הכללי, פועלת לגביית חובות אלו לרבות ביצוע הסדרי חוב בגינם. בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1998 משנת 2016, החטיבה להתיישבות אינה מעמידה הלוואות חדשות.

ו. הרכב ההפרשה לחובות מסופקים

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
המוסד לביטוח לאומי - בגין חובות הציבור	6,601	6,336
חברות ממשלתיות	2,332	2,239
משרד הכלכלה והתעשייה	1,305	521
חייבים בגין הלוואות	1,169	1,211
המוסד לביטוח לאומי – בגין עסקאות שאינן חליפין	1,052	1,074
משרד הבינוי והשיכון	811	714
חייבים בגין גמלאות	513	499
חייבים בגין גמלאות קורונה	372	153
משרד הבריאות	264	243
אחרים	917	958
סך הכל	**15,336**	**13,948**

(*) הוצג מחדש.

למשלה קיימים נכסי חוב נוספים, בעיקר ברשות המסים בישראל, אשר אינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים. משרדי הממשלה אחראים לשלמות החיובים והחובות ובהתאם לכך פועלים לטיוב נתוניהם ולגבייתם. ביום 14 ביולי 2013 התקבלה החלטת ממשלה מספר 545 בדבר העמקת פעילות הגבייה בממשלה, שעיקרה יצירת מנגנון וכלים פרקטיים להסדרת פעילות הגבייה הממשלתית. במקביל למהלכים שצוינו לעיל, הוקם ברשות האכיפה והגבייה מנהל הגבייה הממשלתי אשר מסייע למשרדי הממשלה בגביית החובות במסלול ההוצאה לפועל ובמרכז גביית קנסות.

ביאור 7 - מלאי (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
מלאי שוטף - חומרי גלם, תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה	א	4,701	4,821
מלאי שוטף - מלאי דלקים		1,497	591
מלאי שוטף - חלקי חילוף ופריטים כלליים	ב	830	908
מלאי שוטף - אחר		571	535
סך הכל מלאי שוטף		**7,599**	**6,855**
מלאי בלתי שוטף - תרופות		1,857	1,755
מלאי בלתי שוטף - מלאי דלקים		1,624	1,742
מלאי בלתי שוטף - חומרי גלם, תוצרת בתהליך		1,066	1,124
מלאי בלתי שוטף - ציוד עזר רפואי		959	502
מלאי בלתי שוטף - ציוד חירום		289	256
סך הכל מלאי בלתי שוטף		**5,795**	**5,379**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל בעיקר מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של התעשייה האווירית לישראל בע"מ בגין מטוסים אזרחיים ומטוסי מנהלים בסך של כ- 2,407 מיליוני ₪, וכן מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ בסך של כ- 1,565 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 2,701 מיליוני ₪ וכ- 1,237 מיליוני ₪, בהתאמה). מלאי חומרי הגלם ומלאי תוצרת בתהליך מוצגים לאחר הפרשות בגין מלאי איטי.

ב. כולל חלקי חילוף ופריטים כלליים מסוגים שונים אשר משמשים את הישויות הממשלתיות לצרכי עבודה שוטפים.

בשל משבר הקורונה ולאור המחסור העולמי בציוד לבתי החולים, הקים משרד הבריאות מרכז שליטה (משל"ט) לביצוע רכש מרכזי. במשל"ט בוצע רכש של ציוד מיגון מתכלה, תרופות, ציוד רפואי כגון מכונות הנשמה ועוד. משרד הביטחון ביצע חלק מתהליכי הרכש כאמור עבור משרד הבריאות.

בחלק ממשרדי הממשלה תהליך ניהול המלאי, רישומו וסיווגו באופן שוטף במערכות המידע, לוקה בחסר ואינו מאפשר הצגה נאותה בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. כמו כן, יצוין כי ייתכן שמידע בדבר עלות המלאי הנמצא במשרדי הממשלה לאחר ניפוקו מהמחסנים (מלאי במצבורים) אינו כלול בדוחות הכספיים אף ששוויו עשוי להיות מהותי. כמו כן, נתוני המלאי של משרד הביטחון, כפי שדווחו על ידו, הינם חלקיים, ללא אחידות בהערכת העלות ומבוססים, בין היתר, על אומדני עלות או הערכות אחרות שאינם בהכרח עקביים למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

סעיף	הפניה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
השקעה בחברות מוחזקות	א	1,487	1,487
השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות	ב	2,221	2,712
סך הכל		**3,708**	**4,199**

א. פירוט התנועה בגין השקעה בחברות מוחזקות (*)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	חלק ברווח/ (הפסד)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2021
חינוך, בריאות, חברה ורווחה קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	737	(48)	(1)	**688**	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	387	43	1	**431**	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה בית התפוצות בע"מ	88	-	2	**90**	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברת בנין הבימה בע"מ	50	(4)	4	**50**	38%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה נכסי חיל בע"מ	48	-	-	**48**	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרים	28	2	-	**30**	
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**1,338**	**(7)**	**6**	**1,337**	
תשתיות חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ	83	(1)	-	**82**	50%
תשתיות פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ	55	-	-	**55**	50%
תשתיות מכון היהלומים הישראלי בע"מ	11	-	2	**13**	24%
סך הכל תשתיות	**149**	**(1)**	**2**	**150**	
סך הכל	**1,487**	**(8)**	**8**	**1,487**	

(*) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2021, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2021 של אותן חברות מוחזקות.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות (*)

ממשלת ישראל, ביחד עם מספר ממשלות זרות, הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כגון מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב-50% מהזכויות בקרנות אלה, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

שם הקרן	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	עליה בהיקף ההשקעה	חלק ברווח / (הפסד)	דיבידנד	שינויים בהון	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2021
GIF	418	-	(9)	-	(44)	365	50%
BARD	174	-	-	-	(5)	169	50%
BIRD	125	-	(1)	-	(4)	120	50%
BSF	77	-	2	-	1	80	50%
USIEF	9	-	-	-	(1)	8	50%
ישראל - סין (**)	10	-	-	-	-	10	50%
אחר	52	-	3	-	-	55	
	865	**-**	**(5)**	**-**	**(53)**	**807**	
ישויות אחרות (***)	**1,847**	**4**	**(164)**	**(22)**	**(251)**	**1,414**	
סך הכל	**2,712**	**4**	**(169)**	**(22)**	**(304)**	**2,221**	

(*) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, לפירוט נוסף ראה נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2021, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2021 של אותן קרנות.

(**) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

(***) ישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת המוחזקות על ידי חברות ממשלתיות המאוחדות בדוחות כספיים אלה ומוצגות על בסיס שווי מאזני.

ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע (במיליוני ₪)

במדינת ישראל קיימים משאבי טבע הכוללים, בין היתר, נפט וגז טבעי, אשלג, ברום, פוספטים, חצץ וחול. המדינה העניקה זיכיונות לגופים שונים (להלן: "הזכיינים") לצורך הפקה וכרייה של משאבי הטבע, ובתמורה הזכיינים משלמים למדינה תמלוגים הנגזרים בעיקר מהמכירות העתידיות (להלן: "הסדרי התמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, החלטות מנהליות, הסכמים והסדרים.

תזרימי המזומנים של המדינה בגין משאבי הטבע הנובעים מהסדרי התמלוגים לא קיבלו ביטוי בדוחות כספיים אלה, שכן מימוש ההכנסה בגינם אינו קרוב לוודאי וזאת בהתאם *לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 19 - הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים*. יחד עם זאת, התקן קובע כי כאשר צפוי תזרים פנימה של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות, יש לתת גילוי לנכסים תלויים ובמידת האפשר לאמוד את שוויים.

אומדני שווי התמלוגים העתידיים לצרכי הגילוי, כנכסים תלויים, נקבעים על-פי הערך הנוכחי של התמלוגים הצפויים להתקבל. אלה נגזרים, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, ממחיר המכירה הצפוי, מתקופת ההפקה ופריסתה, וכן משיעור התמלוגים האפקטיבי המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון כמקובל בענף.

להלן אומדני השווי של נכסים תלויים בגין תמלוגים עתידיים מהותיים שלהם זכאית המדינה ממשאבי טבע:

משאב טבע	הערה	31 בדצמבר 2021
נפט וגז	א	18,825
מחצבי חול וחצץ	ב	12,487
אשלג	ג	961
ברום	ד	756
פוספטים	ה	75
סך הכל		**33,104**

א. נפט וגז

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מנפט וגז, לצורך הגילוי, נקבע רק לגבי אתרים שבהם הוכח כי קיימת בהפקה כדאיות כלכלית ("תגלית מסחרית") וניתנה לזכיין חזקה בשטח החזקה.
אומדן השווי של התמלוגים העתידיים ליום 31 בדצמבר 2021, המצוין לעיל, מתייחס למאגר "תמר" (לא כולל מאגר תמר SW שאין בעבורו תוכנית פיתוח מאושרת), למאגר "לוויתן" ולמאגר "כריש תנין". האומדן לתמלוגים ממאגר "תמר" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 234 BCM גז וקונדנסט[14] נלווה להפקה מדורגת עד לשנת 2051. האומדן לתמלוגים ממאגר "לוויתן" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 487 BCM גז וקונדנסט נלווה להפקה מדורגת משנת 2022 עד לשנת 2064. האומדן לתמלוגים ממאגר "כריש תנין" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 79 BCM גז וקונדנסט נלווה להפקה מדורגת עד לשנת 2035. אומדנים אלו מתייחסים לתמלוגים הצפויים להיות משולמים למדינה מכוח חוק הנפט, התשי"ב - 1952.
יובהר כי סכום זה אינו כולל את אומדן הכנסות המדינה ממיסים מתחום זה, הכוללים: מיסי חברות, מס הכנסה, בהתאם לפקודת מס הכנסה וכן היטל רווחי נפט מכוח חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א - 2011 (חוק "ששינסקי", לפירוט נוסף בנושא החוק וכן בנושא הקמת הקרן לאזרחי ישראל ומוסדותיה *ראה ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות – קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע*.

ב. מחצבי חול וחצץ

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מבוסס על עתודות המשאב במחצבים הפעילים לגביהם יש למדינה הסכמי התקשרות עם זכיינים, או הסכמי התקשרות שעתידים להיחתם עם זכיינים בסבירות גבוהה.

ג. אשלג

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מאשלג ותרכובות אשלג נגזר מהמתווה שהוסכם בין המדינה לבין מפעלי ים המלח, מכוח חוק זיכיון ים המלח, התשכ"א - 1961. האומדן חושב בהתאם לערך הנוכחי של סכום התמלוגים הצפוי במשך יתרת תקופת הזיכיון (עד שנת 2030). שווי התמלוגים שנלקחו לחישוב האומדן הינו בהתאם לפסק הבוררות הסופי בין המדינה לבין חברת מפעלי ים המלח שהתקבל באפריל 2019, במסגרתו הושלמה התחשבנות לגבי תמלוגי העבר והוסדר מנגנון ההתחשבנות והבקרה על התשלומים העתידיים.

[14] נוזל הידרוקרבוני נלווה להפקת הגז הטבעי, המשמש כחומר גלם לייצור דלקים ומהווה תחליף לנפט גולמי קל.

ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע (במיליוני ₪) (המשך)

ד. ברום

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מברום ותרכובות ברום נגזר מהמתווה שהוסכם בין המדינה לבין מפעלי ים המלח, מכוח חוק זיכיון ים המלח, התשכ"א - 1961. האומדן חושב בהתאם לערך הנוכחי של סכום התמלוגים הצפוי במשך יתרת תקופת הזיכיון (עד שנת 2030). שווי התמלוגים שנלקחו לחישוב האומדן הינו בהתאם לפסק הבוררות הסופי בין המדינה לבין חברת מפעלי ים המלח שהתקבל באפריל 2019, במסגרתו הושלמה התחשבנות לגבי תמלוגי העבר והוסדר מנגנון ההתחשבנות והבקרה על התשלומים העתידיים.

ה. פוספטים

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מפוספטים בגין הפקה צפויה למשך 3 שנים.

תשתית הנתונים ועריכתם מבוססת על אומדנים רבים אשר נתונים לתנודתיות רבה, ונועדו לצרכי גילוי במסגרת דוחות כספיים אלה בלבד. יודגש כי הנתונים בפועל עשויים להיות שונים באופן מהותי מאומדנים אלה.

ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך (במיליוני ₪)

סעיף	הפניה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
חייבים בגין תמלוגים	א	4,476	3,616
חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין, נטו	ב	1,850	1,840
הוצאות מראש	ג	1,405	817
יתרות חובה אחרות	ג	1,190	1,304
סך הכל		**8,921**	**7,577**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה כוללת חייבים בגין תמלוגים לרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בסך של כ-3,714 מיליוני ₪ (כ-3,393 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

ב. יתרות חוב אשר הועברו ממשרדי ממשלה שונים לטיפול המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה.

ג. היתרות הינן בניכוי יתרות שוטפות המוצגות במסגרת *ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה*. כמו כן, היתרה כוללת סכומים בגין סיוע לחברות התעופה. לפירוט נוסף ראה *ביאור 1 - כללי*.

ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
עודף נכסים בגין הטבות לאחר סיום העסקה	א	10,200	8,378
יתרות חובה של חשבונות פיקוח נדחים	ב	8,856	7,021
השקעות במניות ושטרי הון המירים	ג	3,295	3,044
השקעות באגרות חוב	ד	1,843	1,979
השקעות מיועדות	ה	1,364	1,542
השקעות בבנקים בין-לאומיים	ו	1,348	1,212
אחרים		4,612	3,189
סך הכל		**31,518**	**26,365**

(*) הוצג מחדש.

א. יתרה זו מורכבת מעודף נכסים על התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד בחברות ממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים כדלקמן:

יישות	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
חברת החשמל לישראל בע"מ	8,280	6,552
חברת נמלי ישראל בע"מ	684	647
חברת נמל אשדוד בע"מ	343	452
חברת נמל חיפה בע"מ	565	564
אחרים	328	163
סך הכל	**10,200**	**8,378**

(*) הוצג מחדש.

ב. סעיף זה כולל בעיקר יתרה של חברת החשמל אשר מיישמת את IFRS 14 - חשבונות פיקוח נדחים, שמשמעותו יישום הפרקטיקה הקיימת בנושא חשבונות פיקוח נידחים וזאת במטרה לשקף וליצור הקבלה נאותה בין ההוצאות בפועל לבין ההכנסות שייווצרו לחברה לפי מועדי ההכרה בהן כתלות בתעריף החשמל.

להלן פירוט יתרות חובה (זכות) של חשבונות פיקוח נדחים, נטו:

נכסי פיקוח	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
מוצג בנכסים שאינם שוטפים- נכסים פיננסים ואחרים	8,856	7,021
מוצג בהתחייבויות שאינן שוטפות- התחייבויות אחרות לזמן ארוך	(5,331)	(5,886)
סך הכל	**3,525**	**1,135**

ג. סעיף זה כולל בעיקר השקעות פיננסיות סחירות אחרות של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (סך של כ- 3,231 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2021 וכ- 3,026 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

ד. סעיף זה כולל בעיקר השקעה באיגרות חוב של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים בסך של כ- 1,415 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2021 וכ- 1,587 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020.

ה. יתרה זו מורכבת מהשקעות בניירות ערך ואיגרות חוב הרשומים למסחר והמוצגים לפי שווי שוק, וכן מפיקדונות וחשבונות נזילים בתאגידים בנקאיים. עיקר היתרה מתייחסת לחברות הממשלתיות הבאות:

(1) **חברת דואר ישראל בע"מ**

השקעות בסך של כ- 503 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2021 וכ- 663 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020. השקעות אלו מיועדות בעיקר לכיסוי גירעון אקטוארי, הנובע מהתחייבויותיה של החברה לפנסיה לעובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית ולהעברת הכספים לכיסוי ההתחייבות לקופה מרכזית לקצבה, כל זאת במסגרת הסכמי המעבר של עובדי רשות הדואר לחברת דואר ישראל בע"מ.

ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪) (המשך)

(2) **נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ**

השקעות בסך של כ- 276 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2021 וכ- 274 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020, המשמשות כחלק מכרית הביטחון לבעלי איגרות החוב. הפיקדונות בבנקים נושאים ריבית שנתית בשיעור של 0.07%-0.28%.

ו. במסגרת אמנות והסכמים שונים, הממשלה משתתפת בהשקעות בבנקים האזוריים לפיתוח ובמוסדות בין-לאומיים הבאים: הבנק האסייתי להשקעות בתשתיות[15], קבוצת הבנק העולמי[16], קבוצת הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח[17] והבנק האירופאי לשיקום ופיתוח[18]. השתתפות זו מקדמת את מעמדה של מדינת ישראל בעולם ואת קשריה הבינלאומיים והכלכליים.

בחודש יולי 2018 אישר חבר המנהלים של הבנק הבין-לאומי לשיקום ולפיתוח (IBRD) שתי החלטות להגדלת הון הבנק (כללית וסלקטיבית), כאשר חלקה של מדינת ישראל בשתי הגדלות הון אלו נאמד בכ- 20 מיליוני דולר. בחודש אוקטובר 2018 אישר חבר המנהלים של החברה הבינלאומית למימון (IFC) שתי החלטות להגדלת הון הבנק (כללית וסלקטיבית), כאשר חלקה של מדינת ישראל בשתי הגדלות הון אלו נאמד בכ- 12 מיליוני דולר.

מעבר לסכומי ההשקעה בפועל, למדינה קיימות התחייבויות נוספות כלפי המוסדות שלעיל, לתשלום על- פי דרישה (Capital Callable), ואותן יוכלו המוסדות לממש רק בעת הצורך. קיימת סבירות נמוכה להתממשותן.

[15] AIIB – Asian Infrastructure Investment Bank
[16] א. IBRD – International Bank For Reconstruction and Development
ב. IDA – International Development Association
ג. MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
ד. IFC – International Finance Corporation
[17] א. IDB – Inter-American Development Bank
ב. IIC – Inter-American Investment Corporation
ג. MIF-Multilateral Investment Fund
[18] EBRD – European Bank for Reconstruction and Development

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעה בפרויקטים לפי תחום

מגזר	השקעה ליום 31 בדצמבר 2020	תוספות	העברות לרכוש קבוע	השקעה ליום 31 בדצמבר 2021	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר 2020	פחת השנה	העברות לרכוש קבוע	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר	השקעה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020
תחבורה כביש חוצה ישראל	9,313 (*)	18	-	9,331	781 (*)	75	-	856	8,532
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים- קו אדום	2,726	-	(2,726)	-	1,225	40	(1,265)	-	1,501
תחבורה כביש 431	1,969 (*)	-	-	1,969	190 (*)	16	-	206	1,779
תחבורה מנהרות הכרמל	1,466	-	-	1,466	119	12	-	131	1,347
תחבורה הנתיב המהיר בת"א	487 (*)	-	-	487	39 (*)	3	-	42	448
תחבורה כביש 16	442	306	-	748	-	-	-	-	442
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים- INET	165	627	-	792	-	-	-	-	165
סך הכל תחבורה	**16,568**	**951**	**(2,726)**	**14,793**	**2,354**	**146**	**(1,265)**	**1,235**	**13,558**	**14,214**
מים מתקן התפלה שורק	1,734	-	-	1,734	258	40	-	298	1,436	1,476
מים מתקן התפלה בחדרה	1,583	-	-	1,583	393	37	-	430	1,153	1,190
מים מתקן התפלה באשקלון	1,221	-	-	1,221	413	28	-	441	780	808
מים מתקן התפלה שורק ב	176	857	-	1,033	-	-	-	-	1,033	176
סך הכל מים	**4,714**	**857**	**-**	**5,571**	**1,064**	**105**	**-**	**1,169**	**4,402**	**3,650**
מבני ציבור קריית ההדרכה של צה"ל	2,285	-	-	2,285	203	46	-	249	2,036	2,082
מבני ציבור בתי משפט	1,171	85	-	1,256	108	23	-	131	1,125	1,063
מבני ציבור המכללה הלאומית	765	-	-	765	114	19	-	133	632	651
מבני ציבור ואחרים	2,073 (*)	364	-	2,437	289	32	-	321	2,116	1,784
סך הכל מבני ציבור	**6,294**	**449**	**-**	**6,743**	**714**	**120**	**-**	**834**	**5,909**	**5,580**
אנרגיה סולארית פלוט A	4,282	-	-	4,282	188	107	-	295	3,987	4,094
אנרגיה סולארית פלוט B	2,919	-	-	2,919	128	73	-	201	2,718	2,791
אנרגיה סולארית פלוט PV1	276	-	-	276	21	7	-	28	248	255
סך הכל אנרגיה סולארית	7,477	-	-	7,477	337	187	-	524	6,953	7,140
סך הכל	**35,053**	**2,257**	**(2,726)**	**34,584**	**4,469**	**558**	**(1,265)**	**3,762**	**30,822**	**30,584**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

הרכב ההתחייבויות בגין פרויקטים לפי תחום

מגזר	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	תוספות	הפחתה/פירעון	עלויות מימון ואחרות	גריעות	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	חלויות שוטפות	התחייבות נטו ליום 31 בדצמבר 2021
תחבורה כביש חוצה ישראל	9,634	18	(1,214)	655	-	9,093	(1,239)	7,854
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים- קו	2,261	-	(75)	50	(2,236)	-	-	-
תחבורה כביש 431	1,028 (*)	-	(146)	106	-	988	(146)	842
תחבורה מנהרות הכרמל	1,236	-	(147)	100	-	1,189	(147)	1,042
תחבורה הנתיב המהיר בת"א	714 (*)	-	(49)	35	-	700	(51)	649
תחבורה כביש 16	442	306	-	-	-	748	-	748
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים- INET	165	627	-	-	-	792	-	792
סך הכל תחבורה	**15,480**	**951**	**(1,631)**	**946**	**(2,236)**	**13,510**	**(1,583)**	**11,927**
מים מתקן התפלה שורק	1,178	-	(106)	29	-	1,101	(106)	995
מים מתקן התפלה בחדרה	972	-	(114)	5	-	863	(114)	749
מים מתקן התפלה באשקלון	632	-	(129)	51	-	554	(129)	425
מים מתקן התפלה שורק ב	176	857	-	-	-	1,033	-	1,033
סך הכל מים	**2,958**	**857**	**(349)**	**85**	**-**	**3,551**	**(349)**	**3,202**
מבני ציבור קריית ההדרכה של צה"ל	1,270	-	(108)	84	-	1,246	(109)	1,137
מבני ציבור בתי משפט	513	81	(54)	11	-	551	(59)	492
מבני ציבור המכללה הלאומית	460	-	(22)	13	-	451	(23)	428
מבני ציבור מבני ציבור ואחרים	1,122	346	(204)	40	-	1,304	(238)	1,066
סך הכל מבני ציבור	**3,365**	**427**	**(388)**	**148**	**-**	**3,552**	**(429)**	**3,123**
אנרגיה סולארית פלוט A	4,046	-	(336)	158	-	3,868	(334)	3,534
אנרגיה סולארית פלוט B	2,677	-	(253)	173	-	2,597	(253)	2,344
אנרגיה סולארית פלוט PV1	248	-	(29)	28	-	247	(29)	218
סך הכל אנרגיה סולארית	**6,971**	**-**	**(618)**	**359**	**-**	**6,712**	**(616)**	**6,096**
סך הכל	**28,774**	**2,235**	**(2,986)**	**1,538**	**(2,236)**	**27,325**	**(2,977)**	**24,348**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

בשנים האחרונות חלה צמיחה משמעותית בהיקף הביצוע של פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (פרויקטים מסוג P.P.P. - Public Private Partnership), אשר הביאו לתנופה בפיתוח התשתיות במדינת ישראל בהיקף של עשרות מיליארדי שקלים. בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי, המדינה מעבירה לזכיין (ישות מהמגזר הפרטי) זכות לספק שירותים לציבור, וזאת באמצעות שימוש בתשתיות או במתקנים קיימים או המוקמים במיוחד למטרה זאת. החוזים שנחתמים עם הזכיינים השונים הם למימון, הקמה, אחזקה ותפעול של הפרויקטים. במסגרת שיטה זו הממשלה מקדמת פרויקטים בתחומי התחבורה, המים, הבינוי, האנרגיה ועוד.

ב. פירוט הפרויקטים

(1) תיאור פרויקטי תחבורה

כביש חוצה ישראל הסכמי זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה שמשתרע משורק בדרום ועד עין תות בצפון לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2029. הקטעים שבין שורק לעירון נפתחו לתנועה בשנת 2004, והקטע הנוסף מעירון ועד עין תות נפתח לתנועה בשנת 2009. זכיין הפרויקט הוא חברת דרך ארץ הייוייז (1997) בע"מ.

כביש חוצה ישראל צפון הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה ממבואות יוקנעם ועד מחלף סומך לתקופה של 34 שנה. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2014, וזכיין הפרויקט הוא חברת שש חוצה צפון בע"מ. הקטע הדרומי ממבואות יוקנעם ועד למחלף תל קשיש (קטע 7) נפתח לתנועה בסוף שנת 2018, והקטע הצפוני שמסתיים במחלף סומך נפתח לתנועה ברבעון הראשון של שנת 2019.

רכבת קלה ירושלים-קו אדום הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לקו הרכבת באורך של 13.8 ק"מ מפסגת זאב בצפון העיר, דרך מרכז העיר ועד להר הרצל בדרום מערב העיר לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הפרויקט החל לפעול בשנת 2011, וזכיין הפרויקט היה חברת CITYPASS בע"מ. במסגרת הליך גישור, הגיעו המדינה והזכיין להסכמות עקרוניות בדבר הליך החזרת הפרויקט למדינה והעברתו לזכיין החדש שנבחר במסגרת הליך מכרזי. במסגרת זו הגיעה המדינה להבנות והסכמות לגבי תביעות הדדיות בהקמת הפרויקט. ביום 16 באפריל 2021 הפרויקט חזר למדינה, ומיד תפעול הפרויקט עבר לאחריותו של הזכיין החדש, חברת כפיר, כתוצאה מכך, ביום 16 באפריל מוין הפרויקט מביאור השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי לביאור רכוש קבוע.

כביש 431 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לדרך פרברית מהירה באורך של כ- 22 ק"מ, המהווה את הציר הדרומי של טבעת הדרכים מסביב למטרופולין גוש דן, לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2031. הכביש נפתח לתנועה בשנת 2009, וזכיין הפרויקט הוא חברת נתיבי היובל בע"מ. במהלך תקופת התפעול יקבל הזכיין תשלום חצי שנתי קבוע בסך של 53 מיליוני ₪ (במחירי מועד חתימת החוזה), וכן תשלום חצי שנתי בהתאם להיקף נסיעת רכבים על הכביש.

מנהרות הכרמל הסכם זיכיון בשיטת B.O.T למערכת כבישי אגרה (כביש 23) באורך של כ- 6.5 ק"מ, מהם כ-4.7 ק"מ מנהרות, הסלולות מתחת לרכס הכרמל ומחברות בין מחלף חיפה מדרום מערב לצומת הצ'ק פוסט במזרח לתקופה של 35 שנה, עד לשנת 2040. הפרויקט החל לפעול בשנת 2010, וזכיין הפרויקט הוא חברת כרמלטון בע"מ. במסגרת ההסכם, הזכיין מחויב להעביר לממשלה, כחוב נחות, תשלומים בסך של כ- 250 מיליוני ₪ שישולמו בהתקיים תנאים מסוימים. בשנת 2019 הזכיין פרע את החוב למדינה באופן מלא במסגרת עסקת מימון מחדש של החוב לפרויקט.

הנתיב המהיר בת"א הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה באורך 13 ק"מ במקביל לכביש מספר 1, המתחיל סמוך לנתב"ג ומסתיים בכניסה לנתיבי איילון בתל אביב (מחלף "קיבוץ גלויות") לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הכביש נפתח לתנועה

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

בשנת 2011, וזכיין הפרויקט הוא חברת הנתיב המהיר בע"מ. במסגרת הפרויקט הוקם חניון "חנה וסע" באזור מחלף שפירים. החניון מכיל 2,000 מקומות חניה, וממנו מופעלים, ללא תשלום, שירותי הסעות (שאטל) לאזור הקריה בתל אביב ולמתחם הבורסה ברמת גן. בדצמבר 2019 נחתמה תוספת להסכם הזיכיון במסגרתה יקים הזכיין קומה נוספת וקומת ביניים שיוסיפו כ- 2,000 מקומות חניה. הגדלת החניון צפויה להסתיים בשנת 2023.

כביש 16 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתכנון, הקמה, מימון, תפעול ואחזקה של כביש כניסה חדש לירושלים מכיוון מערב, המחבר בין כביש ארצי מס' 1 מאזור מוצא לכיוון גבעת שאול ולרחוב בייט בירושלים, סמוך למחלף גבעת מרדכי בשדרות מנחם בגין. הכביש, באורך כ-5 ק"מ, יכלול שתי מנהרות, האחת תחת שכונת הר נוף והשנייה תחת שכונת יפה נוף. בנוסף, שלושה מחלפים הכוללים גישור באזור מוצא, נחל רבידה וצומת בייט. ההסכם הוא לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2044. זכיין הפרויקט הוא חברה בבעלות משותפת של חברות שפיר ופיצרוטי. הסגירה הפיננסית הושלמה בחודש אוקטובר 2019, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה.

רכבת קלה ירושלים-JNET הסכם זיכיון בשיטת P.F.I להקמה של קווי רק"ל באורך של כ-28 ק"מ, שכוללים הארכות לקו הקיים מהר הרצל עד לבית חולים הדסה בדרום, ומפסגת זאב ועד נווה יעקב בצפון, וכן קו נוסף מגילה בדרום ועד הר הצופים בצפון. הסכם הזיכיון כולל הפעלה של הקו הקיים וכן של הקווים החדשים למשך 15 שנה עם אופציה של המדינה להארכת ההפעלה על ידי הזכיין ל-10 שנים נוספות, וכן תחזוקה על ידי הזכיין למשך 25 שנה, עד לשנת 2045. זכיין הפרויקט הוא חברת כפיר.

(2) תיאור פרויקטי מים

עקב מצב חירום במשק המים שהוכרז בשנת 1999, קבעה ממשלת ישראל, בהחלטה מס' 4895 משנת 1999, כי יש להיערך להתפלת מי ים. בעקבות ההחלטה, נכון למועד הדוח הכספי, הוקמו ופועלים חמישה מתקני התפלה (כולל מתקן התפלה בפלמחים בשיטת B.O.O ומתקן התפלה באשדוד, שנכלל במסגרת הרכוש הקבוע), בעלי כושר ייצור חוזי של 585 מיליון קוב מים בשנה (מלמ"ש). למתקנים קיימת יכולת ייצור מים מעבר ליכולת החוזית, אשר ניתן לנצלה במידת הצורך באמצעות הסכמים ייעודיים וזמניים עם הזכיינים.

בהחלטות ממשלה משנת 2007, נקבע כי משק המים יהיה משק סגור והתשלום על המים המותפלים יתבצע באמצעות תעריפי המים. התשלומים לזכיינים המפעילים את המתקנים מתבצע דרך מקורות חברת המים בע"מ, אשר אחראית על העברתם בהתאם להוראות הרשות הממשלתית למים וביוב.

בכל אחד מהמתקנים התשלום עבור המים מורכב ממחיר קבוע וממחיר משתנה. המחיר הקבוע משולם למפעיל בכפוף לעמידתו בדרישות הזמינות בהסכם. המחיר המשתנה משולם למפעיל כנגד כל מ"ק מים מותפלים אשר מתקבל על פי סטנדרטים שנקבעו ותוכנית ההפקה המאושרת על ידי הרשות הממונה. הוראות ההסכם מכילות גם דרישות לעניין איכות המים.

מתקן התפלה שורק הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2037. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2010 והמתקן החל לספק מים בשנת 2013. זכיין הפרויקט הוא חברת SDL בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 150 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה חדרה הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2032. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2006 והמתקן החל לספק מים בשנת 2009. זכיין הפרויקט הוא חברת H2ID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 127 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה אשקלון הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2027. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2001 והמתקן החל לספק מים בשנת 2005. זכיין הפרויקט הוא חברת VID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 118 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה שורק ב' הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ-25 שנה, עד לשנת 2048. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2020 והמתקן נמצא במהלך ההקמה וצפוי להתחיל לספק מים בשנת 2023. זכיין הפרויקט הוא חברת S.M.S IDE בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 200 מיליוני קוב מים בשנה.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

מתקן התפלה פלמחים הסכם זיכיון בשיטת B.O.O להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2029. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2002 והמתקן החל לספק מים בשנת 2007. זכיין הפרויקט הוא חברת דרך הים התפלה בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 90 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה אשדוד הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2038. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2011 והמתקן החל לספק מים בשנת 2015. זכיין הפרויקט הוא חברת אשדוד התפלה בע"מ (חברת בת של מקורות פיתוח וייזום בע"מ). מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 100 מיליון קוב מים בשנה. מאחר שזכיין הפרויקט, חברת אשדוד התפלה בע"מ, מוחזקת ב-100% על ידי חברת בת של מקורות חברת המים בע"מ, המתקן נכלל במסגרת ביאור רכוש קבוע.
הקמת המתקן לוותה בעיכובים ועד היום המתקן סובל מכשלים, בין היתר הנדסיים, מאחר ומשק המים זקוק למים המותפלים מהמתקן, בתחילת 2019 הגיעו הגורמים הרלוונטיים להסדר בנוגע למכירת מלוא מניות הזכיין והמפעיל על ידי מקורות ייזום במכרז פומבי, ותיקונו על ידי הרוכש. לצורך התיקון תועמד לזכות הרוכש קופת משאבים שתשמש אותו לטובת ביצוע התיקונים בפרק זמן של עד שנתיים. ההצעות במכרז הוגשו באפריל 2021 ובנובמבר 2021 נחתם הסכם עם הזוכות במכרז - GES ושפיר.

(3) תיאור פרויקטי מבני ציבור

קרית ההדרכה של צה"ל בנגב הסכם זיכיון בשיטת P.F.I למימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים) של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה, וזכיין הפרויקט הוא חברת מבט לנגב בע"מ. הפרויקט אוכלס בשנת 2016. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיין לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

בתי משפט באשקלון, לוד, פתח תקווה והרצליה הסכמי זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה. הפרויקטים החלו בשנים 2003 – 2009, וזכיין הפרויקטים הוא קבוצת אשטרום בע"מ. בהתאם להסכמים, כ- 60% מהתמורה המשולמת בתקופת תחזוקת המבנה הינה בגין יתרת עלויות ההקמה.

בית משפט בתל אביב הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2034. הפרויקט החל לפעול בשנת 2014, וזכיין הפרויקט הוא חברת סולל בונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל מגדל חדש, חניון תת-קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב.

בית משפט בבת ים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא קבוצת אשטרום בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בבת-ים. הפרויקט החל לפעול בשנת 2020.

בית משפט בחדרה הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2017, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובנוי- סולל ובונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של בית המשפט בחדרה. הפרויקט החל לפעול בשנת 2020. טרם ההפעלה בוצע עדכון לאומדן השווי ההוגן של הפרויקט שהוביל להפחתה של כ-91 מיליוני ש"ח ביתרת ההשקעה וההתחייבות.

מכללה הלאומית לשוטרים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2037. ההסכם עם הזכיין נחתם בשנת 2011 והפרויקט החל לפעול בינואר 2015 וזכיין הפרויקט הוא קבוצת פוליסיטי בע"מ. הפרויקט מהווה מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. מטרתו היא לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים של משטרת ישראל לצורכי ייעול ושדרוג מערך ההדרכה. במהלך תקופת ההפעלה הזכיין זכאי לתשלום רבעוני קבוע מהמדינה ולתשלום משתנה בעבור הסעדה ושירותים אחרים שיוענקו למשתמשי המתקן.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

אגף הכנסת החדש הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2033. הפרויקט החל לפעול בשנת 2008, וזכיין הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ. הפרויקט כולל תכנון הקמה ותחזוקה של אגף משרדים חדש ("אגף קדמה"), חניון תת-קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מערכות וציוד למתקנים, וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו.

מרכז אנרגיה הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2021. הפרויקט החל לפעול בשנת 2001, וזכיין הפרויקט הוא חברת אנרג'י מערכי אנרגיה לירושלים בע"מ. מרכז האנרגיה מיועד לאספקת מערכת קירור וחימום לקריית הממשלה בירושלים. המרכז כולל מערכות הולכה וחלוקה של חשמל ומערך גנראטורים לייצור חשמל. בין החברה למדינה נחתמה אופציה להמשך ההפעלה של הזיכיון עד לשנת 2024.

חניון הלאום הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה, עד לשנת 2023. ההתקשרות הינה משנת 2000, וזכיין הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה בע"מ. החניון תת-קרקעי ומכיל 1,500 מקומות חניה לכלי רכב. לזכיין ניתנה הרשאה להקמה והפעלה של שטח מסחרי על גג החניון. כמו כן לזכיין יש אופציה להארכת תקופת הזיכיון בתשלום עד שנת 2028. לאחר מכן, יעבור המתחם לבעלות משותפת של ממשלת ישראל ועיריית ירושלים.

ג'נרי 2 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2040. הפרויקט החל בשנת 2013, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובינוי- סולל ובונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים ותפעול ותחזוקה של בניין וחניון ג'נרי 1.

משרד המשפטים
בירושלים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא חברת אפי נכסים בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של מבנה משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הפרויקט טרם החל לפעול.

הקריה המחוזית בירושלים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא חברת אפי נכסים בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של הקריה המחוזית בירושלים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הפרויקט טרם החל לפעול.

הקריה המחוזית בנוף הגליל הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 21 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2017, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובנוי- סולל ובונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה, ניהול והפעלה של הקריה המחוזית בנוף הגליל. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הפרויקט טרם החל לפעול.

(4) תיאור פרויקטי אנרגיה סולארית

בהתאם להחלטות ממשלה מס' 2390 מיום 23 בספטמבר 2007 ומס' 3338 מיום 27 במרס 2008, קידמה ועדת מכרזים בין-משרדית המשותפת למשרד האוצר, למשרד האנרגיה ולרשות החשמל, מכרזים להקמת תחנות כוח סולאריות באזור אשלים שבנגב בשיטת B.O.T : שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולרית בהספק של 121 מגה-וואט כל אחת, תחנת כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהספק של 30 מגה-וואט. מכרזים אלה היוו פריצת דרך וראשונים מסוגם בתחום האנרגיה המתחדשת . שלוש התחנות מהוות אבן דרך משמעותית בעמידה ביעדי הממשלה לייצור החשמל במשק ממקורות אנרגיה מתחדשים.

מתקן פלוט A הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולארית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2043. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובספטמבר 2013 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת נגב אנרגיה בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביולי 2015 ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. התחנה החלה לפעול במהלך הרבעון השני של שנת 2019.

מתקן פלוט B הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולרית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2043. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובדצמבר 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת מגלים בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביוני 2014, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. התחנה החלה לפעול במהלך הרבעון השני של שנת 2019.

מתקן פלוט PV1 הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה פוטו-וולטאית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2042. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובאפריל 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה בדצמבר 2013. זכיין הפרויקט הוא חברת אשלים סאן פי-וי בע"מ. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 30 מגה וואט. המתקן החל לפעול ביום 28 בדצמבר 2017.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪)

תאור	נכסי תשתית אזרחיים ב	נכסי צבא וציוד ביטחוני ג	נכסי הדיור הציבורי ו	מבנים ונכסים בהקמה ד, ה	מכונות וציוד ז	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה ח	חומרה ומערכות מחשוב ט	ציוד ומכשור רפואי י	אחר	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**341,838**	**263,723**	**16,370**	**117,205**	**28,753**	**10,444**	**7,433**	**7,431**	**3,929**	**2,352**	**799,478**
עלות תוספות	16,237	15,137	338	19,193	2,365	788	926	717	306	114	**56,121**
עלות גריעות	(3,965)	(4,544)	(272)	(10,894)	(784)	(234)	(644)	(785)	(156)	(2)	**(22,280)**
עלות ליום 31 בדצמבר 2021	**354,110**	**274,316**	**16,436**	**125,504**	**30,334**	**10,998**	**7,715**	**7,363**	**4,079**	**2,464**	**833,319**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**151,482**	**94,614**	**1,575**	**17,298**	**15,757**	**7,190**	**4,556**	**6,346**	**2,805**	**1,006**	**302,629**
פחת נצבר פחת השנה	8,050	6,438	168	1,535	1,645	641	870	636	196	174	**20,353**
פחת נצבר גריעות	(3,485)	(4,050)	(30)	(106)	(677)	(196)	(598)	(764)	(67)	(3)	**(9,976)**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2021	**156,047**	**97,002**	**1,713**	**18,727**	**16,725**	**7,635**	**4,828**	**6,218**	**2,934**	**1,177**	**313,006**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021	**198,063**	**177,314**	**14,723**	**106,777**	**13,609**	**3,363**	**2,887**	**1,145**	**1,145**	**1,287**	**520,313**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**190,356**	**169,109**	**14,795**	**99,907**	**12,996**	**3,254**	**2,877**	**1,085**	**1,124**	**1,346**	**496,849**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, בעיקר את נתוני הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה, ניתן גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. כמו כן נתוני הרכוש הקבוע אינם כוללים פרויקטים הכלולים בביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.

ב. נכסי תשתית אזרחיים

(1) כבישים

מערכת הכבישים הבין-עירוניים בישראל היא נכס מקרקעין בבעלות מדינת ישראל ומשמשת את כלל הציבור. רוב הכבישים הבין-עירוניים מצויים בסביבה פתוחה שייעודה בתוכנית בניין עיר הוא חקלאי (או קרקע שאינה מתוכננת). מקצת הדרכים מצויות בסביבה עירונית בנויה. סך כל אורך מסלולי הכבישים בישראל כ- 8,416- ק"מ והם נחלקים פונקציונלית כדלקמן:

(א) מסלולי כבישים מהירים כ- 409 ק"מ;

(ב) מסלולי כבישים ראשיים כ- 3,368 ק"מ;

(ג) מסלולי כבישים אזוריים כ- 1,942ק"מ;

(ד) מסלולי כבישים מקומיים כ- 2,170 ק"מ;

(ה) מסלולי מחלפים כ- 527 ק"מ.

הנתונים הכספיים בדבר מערכת הכבישים הבין-עירוניים מבוססים על עבודת מיפוי ושומה שנערכה באגף השמאי הממשלתי, בהתאם לאומדני שווי הוגן, ביחס לנתוני הכבישים ליום 31 בדצמבר 2008. החל ממועד זה ועד ליום 31 בדצמבר 2021 נצברו העלויות בפועל בגין השקעות נוספות שבוצעו בכבישים. הנתונים הכספיים בגין הכבישים בכללותם מוצגים החל מיום 1 בינואר 2009 בשיטת העלות המופחתת.

העקרונות ששימשו לאומדן נתוני הכבישים ביישום מודל השווי ההוגן מבוססים, בין היתר, על אומדני שווי לפי סוג הכביש, הקובע את מאפייניו הפיזיים (רוחב רצועת קרקע, רמת ביצוע מלאכות הסלילה, גובה ההשקעה הכספית בהקמה ועוד).

אומדן שווי הכבישים, בכפוף לעקרונות החישוב המתוארים לעיל, הוא מקורב ונועד אך ורק לצורך רישום בדוחות הכספיים.

(2) נכסי תשתית אחרים

נכסי תשתית אחרים כוללים בעיקר תחנות כוח, לרבות קרקעות; תחנות מיתוג וטרנספורמציה; רשתות חלוקה ונכסי תשתית אחרים של חברת החשמל לישראל בע"מ; מפעלי מים לרבות מקרקעין ומחוברים של מקורות חברת המים בע"מ, וכן נכסי תשתית של רכבת ישראל בע"מ; נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ וחברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ג. נכסי צבא וציוד ביטחוני

משרד הביטחון החל בשנים האחרונות למפות חלק מנכסי מערכת הביטחון, לרבות נכסי צבא ונכסי יחידות הסמך.

להלן פירוט הנכסים העיקריים הכלולים בביאור:

(1) פלטפורמות אוויריות, כלי שייט, רק"ם וכלי רכב;
(2) נכסי תשתית ומבנים;
(3) השקעות בנכסים בחו"ל;
(4) רכוש ספציפי במפעלים;
(5) ציוד ביטחוני אחר.

יצוין כי מיפוי הנכסים במערכת הביטחון אינו שלם, ובמקרים רבים מבוסס על הערכות ואומדנים שונים בדבר שוויים. מרבית הנכסים מנוהלים במערכות עזר מבוזרות שאינן מהוות חלק ממערכת הנהלת החשבונות המרכזית. הנתונים נאספו באופן ידני, ולא ניתן לבצע בקרת שלמות לעניין הרישום החשבונאי בגינם. כמו כן, לא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לפירוט נוסף ראה *ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית*.

ד. מבנים ונכסים בהקמה

מבנים ונכסים בהקמה כוללים בעיקר כבישים בהקמה של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, תחנות, מתחמים ותשתיות בהקמה של רכבת ישראל בע"מ, וכן מבנים ונכסים בהקמה של מינהל הדיור הממשלתי.

נכסי מינהל הדיור הממשלתי כוללים בעיקר מבני משרדים, לרבות רכיב הקרקע, אשר באחריות המינהל. חלק מהנכסים נרכשו ו/או נבנו ו/או התקבלו לפני שנים רבות, חלקם עוד לפני קום המדינה, ונתוני העלות ההיסטורית אינם זמינים לגביהם. במקרים אלה בוצעה הערכת שווי הנכסים באמצעות "מודל שווי הוגן" - מודל אשר באמצעותו ניתן לאמוד שווי של נכס על סמך מגוון מאפייניו, כגון מיקום, שטח, גיל המבנה, סוג הבנייה וקומה. במסגרת המודל הוגדרו מקדמים שונים הנותנים מענה למשתנים השונים המשפיעים על שווי נכס, כגון הפחתה לגודל וכיוצא בזה. המודל נבדק סטטיסטית והוגדר כתקף.

תוצאות המודל כוללות את נתוני נכסי הדיור הממשלתי למעט הנכסים הבאים:

(1) נכסי נדל"ן ייעודיים המנוהלים על ידי משרדי ממשלה שונים כגון חלק ממבני המשטרה ובתי הסוהר.
(2) נכסים המנוהלים על ידי מערכת הביטחון.
(3) נכסים בחו"ל.

ה. נכסי מורשת

בשנים האחרונות הוחל בהליך של מיפוי נכסי המורשת המהותיים על ידי משרדי הממשלה. נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית, ולרוב ערכם אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק. לפיכך, ניתן מידע איכותי בלבד לגבי נכסי המורשת, וכאשר לנכסי המורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ו. נכסי הדיור הציבורי

(1) הרכב

חברה משכנת	31 בדצמבר 2021 יחידות	31 בדצמבר 2021 ערך כספי	31 בדצמבר 2020 יחידות	31 בדצמבר 2020 ערך כספי	שינוי נטו יחידות	שינוי נטו ערך כספי
רכוש מנהלי (2)(א) עמידר	18,047	6,274	18,849	6,168	(802)	106
רכוש מנהלי (2)(א) עמיגור	11,206	2,201	11,456	2,235	(250)	(34)
רכוש מנהלי (2)(א) אחרים	7,893	1,374	7,899	1,377	(6)	(3)
סך הכל רכוש מנהלי	**37,146**	**9,849**	**38,204**	**9,780**	**(1,058)**	**69**
רכוש בהשקעה (2)(ב) עמידר	21,069	4,011	21,462	4,130	(393)	(119)
רכוש בהשקעה (2)(ב) אחרים	2,142	862	2,180	886	(38)	(24)
סך הכל רכוש בהשקעה	**23,211**	**4,873**	**23,642**	**5,016**	**(431)**	**(143)**
סך הכל	**60,357**	**14,722**	**61,846**	**14,796**	**(1,489)**	**(74)**

(2) כללי

נכסי הדיור הציבורי הינם דירות המשמשות למתן פתרונות דיור לזכאים. הדירות מנוהלות באמצעות חברות משכנות, המשכירות אותן לזכאים לדיור וכן מבצעות את מכירתן לדייריהן, בהתאם לכללים שנקבעים מעת לעת במשרד האוצר ובמשרד הבינוי והשיכון. הדירות נחלקות לשני סוגים עיקריים - רכוש מנהלי ורכוש בהשקעה:

(א) רכוש מנהלי- כולל דירות שנרכשו על ידי המדינה ו/או דירות שנרכשו על ידי החברות המשכנות, על פי הוראות משרד הבינוי והשיכון, מכספי תקציב המדינה. דירות אלה מנוהלות על ידי החברות המשכנות מכוח הסכמי ניהול שונים שנכרתו עם החברות השונות. הרכוש המנהלי רשום בטאבו על שם המדינה או נמצא בהליך רישום כאמור.

(ב) רכוש בהשקעה- כולל דירות הרשומות ברובן על שם החברות, שנבנו או נרכשו על ידי החברות באמצעות הלוואות מדינה, ואשר קיימת מחלוקת לגבי הבעלות עליהן. בהתאם למבחני שליטה ובעלות, נרשמו הדירות כרכוש קבוע במשרד הבינוי והשיכון.

(3) מדיניות חשבונאית

בשנת 2010 הוצגו לראשונה נכסי הדיור הציבורי בדוחות הכספיים של מדינת ישראל בהתאם למודל שווי הוגן, לרבות הצגה מחדש של נתוני ההשוואה לשנה קודמת. מודל השווי ההוגן של נכסי הדיור הציבורי נקבע כדלקמן:

(א) דירות שנרכשו עד ליום 31 בדצמבר 2009 - לפי אומדן המחיר הממוצע למ"ר בהתאם ליישוב שבו מצויים הנכסים. האומדן מבוסס על נתוני מכירה של דירות בשנים 2007 - 2008 כפי שדווחו על ידי החברות המשכנות (עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ ועמיגור ניהול נכסים בע"מ). הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ב) דירות שנרכשו מיום 1 בינואר 2010 ואילך - לפי עלות הרכישה בפועל. הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ג) קרוונים ומגורונים - לפי עלות של 1,000 ₪ למ"ר, מופחתים בשיטת הקו הישר לתקופה של 15 שנים.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ז. מכונות וציוד

בסעיף זה נכללים בעיקר מכונות וציוד של חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים שונים, כגון חברת רכבת ישראל בע"מ; חברת החשמל לישראל בע"מ; חברות הנמלים- חיפה ואשדוד; רשות שדות התעופה בישראל; רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ והתעשייה האווירית לישראל בע"מ.

ח. כלי רכב ותחבורה

(1) כלי רכב

בסעיף זה נכללו בעיקר כלי הרכב המנוהלים ורשומים במינהל הרכב הממשלתי, במשטרת ישראל ובחברות הממשלתיות. ככלל, כלי הרכב של מערכת הביטחון מוצגים תחת קבוצת נכסי צבא וציוד ביטחוני.

חלק מכלי הרכב שבבעלות המדינה מנוהלים ע"י מינהל הרכב הממשלתי ורשומים בספריו. כלי הרכב הכלולים בדוחות אינם כוללים מידע חשבונאי לגבי חלק מרכבי מערכת הביטחון, חלק מרכבי משרד החוץ בחו"ל ורכבים ייעודיים שונים.

(2) כלי תחבורה אחרים

בסעיף זה נכללים כלי טיס וכלי שיט של משטרת ישראל.

ט. חומרה ומערכות מחשוב

בסעיף זה נכללים חומרה, תוכנות ויישומי מחשב שונים המשמשים לפעילות השוטפת.

י. ציוד ומכשור רפואי

סעיף זה כולל בעיקר את הציוד הרפואי הקיים בתי החולים הממשלתיים, לרבות מכשירי הדמיה, חדרי ניתוח, מכשור רפואי נלווה, ציוד עזר רפואי ופריטים נוספים המשמשים את בתי החולים בפעילותם, כגון מיטות אשפוז, מוצרי טקסטיל וכלי מטבח.
בשל משבר הקורונה ולאור המחסור העולמי בציוד לבתי חולים, הקים משרד הבריאות מרכז שליטה (משל"ט) לביצוע רכש מרכזי. במשל"ט בוצע רכש של ציוד מיגון מתכלה, תרופות, ציוד רפואי כגון מכונות הנשמה ועוד. משרד הביטחון ביצע חלק מתהליכי הרכש כאמור עבור משרד הבריאות.

נתוני הרכוש הקבוע של מדינת ישראל אינם מוצגים בשלמותם, בעיקר עקב אי ניהול מערכות לרישום מאפייניו החשבונאיים של הרכוש הקבוע, בידי חלק מהישויות המדווחות. כמו כן יצוין כי נתוני מערכת הביטחון, כפי שדווחו על ידה, הינם חלקיים, ונערכו בהתבסס על דיווחים ידניים ועל אומדנים שונים שלא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל. למידע נוסף ראה *ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית*.

ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2021 קרקעות תפוסות (ב) אלפי דונם	31 בדצמבר 2021 קרקעות תפוסות (ב) מיליוני ₪	31 בדצמבר 2021 קרקעות פנויות (ג) אלפי דונם	31 בדצמבר 2021 קרקעות פנויות (ג) מיליוני ₪	31 בדצמבר 2021 סך הכל קרקעות בידי המדינה אלפי דונם	31 בדצמבר 2021 סך הכל קרקעות בידי המדינה מיליוני ₪
מגורים	327	5,095	100	221,813	427	226,908
חקלאות ושטחים פתוחים	1,547	23,246	14,405	222,400	15,952	245,646
תעשייה, מסחר ומשרדים	260	3,652	165	127,169	425	130,821
אחר	149	2,269	342	79,585	491	81,854
סך הכל	**2,283**	**34,262**	**15,012**	**650,967**	**17,295**	**685,229**

הנתונים לעיל מוצגים לפי מודל השטחים (להלן: "המודל") בפילוח לפי ייעוד הקרקעות – ראה סעיף ד' להלן.

א. כללי

פעילות רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י") מעוגנת בחוק יסוד מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960, חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960 והאמנה בין מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל משנת 1961. רמ"י מוגדרת כמפעל עסקי ופועלת בהתאם לסעיף 8 לחוק יסודות התקציב בדבר מפעלים עסקיים.

רמ"י מנהלת את קרקעות המדינה, את רשות הפיתוח ואת קרן קיימת לישראל בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל. מועצת מקרקעי ישראל ממונה על ידי הממשלה מכוח סעיף 3 לחוק רשות מקרקעי ישראל ובין תפקידיה העיקריים: קביעת המדיניות הקרקעית שלפיה תפעל הרשות והפיקוח על פעולותיה.

הסכומים המוצגים מבוססים על אומדן השווי ההוגן של הקרקעות שבבעלות המדינה ובבעלות רשות הפיתוח (להלן: "קרקעות בידי המדינה") המנוהלות על ידי רמ"י. קרקעות שבבעלות הקרן הקיימת לישראל, הגם שהן מנוהלות על ידי רמ"י, אינן בבעלות המדינה ולפיכך אינן נכללות בביאור זה.

הקרקעות מהוות נכס מהותי בידי המדינה. לצורך הגברת איכותם ואמינותם של הדוחות הכספים ובמטרה להקנות שקיפות לנכסים, בוצעה בשנים האחרונות עבודה מקיפה של פילוח ואמידת שוויין של הקרקעות.

אומדן השווי ההוגן בוצע בהתאם למתודולוגיה אשר גובשה על ידי אגף החשב הכללי, אגף שומת מקרקעין של משרד המשפטים (להלן: "השמאי הממשלתי") ורמ"י. אומדן השווי מתבסס על מידע ממערכת המידע הגאוגרפית של רמ"י (GIS), מידע כספי מרמ"י ומידע מהשמאי הממשלתי.

להלן עיקרי המתודולוגיה שגובשה לצורך אומדן השווי:

הקרקעות בידי המדינה פולחו לשתי קבוצות על פי הזכות הקניינית, באופן הבא:

(1) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן הועברו (הוחכרו) לגורמים אחרים (להלן: "קרקעות תפוסות");

(2) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן טרם הועברו (הוחכרו) לגורם אחר והינן בידי מדינת ישראל (להלן: "קרקעות פנויות").

לצורך אומדן השווי, הקרקעות פולחו לפי מחוזות, תתי-מחוזות ובחלוקה לפי ייעוד השימוש, על מנת לשקף את רמות המחירים השונות בהתאם לאזור הגיאוגרפי וייעוד השימוש.

ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

ב. קרקעות תפוסות

שטח קרקעות אלה מהווה כ-13% משטח כלל הקרקעות אשר בידי המדינה.

בהתאם לתנאי החכירה של קרקעות אלה, העבירה המדינה לחוכרים את רוב הסיכונים והתשואות הכרוכים בבעלות. אומדן זכויות המדינה בקרקעות אלה הוערך באמצעות היוון ההכנסות הצפויות מניהולן השוטף - גביית דמי חכירה שנתיים, דמי היתר בעת שינויי ייעוד וניצול, וכן תמורה מהקניית בעלות לחוכרים בהתאם להחלטת מועצת רשות מקרקעי ישראל.

תקופת הנבת תזרים המזומנים נקבעה בהתאם לשימושי הקרקעות וייעודן (מגורים, חקלאות, תעשייה ואחר). תזרים המזומנים הוון בשיעורים שבין 0.35% ל-3.08% לשנה, בהתאם לתקופת ההנבה הצפויה. כמו כן, הובאה בחשבון גם החלטת מועצת רמ"י, כאמור לעיל, לפיה תעביר המדינה את הבעלות בקרקעות חכורות, ללא תמורה, או בתמורה מופחתת, לידי חוכריהן, שהם בעלי דירות בבתי קומות או בבתים צמודי קרקע הבנויים על מגרשים של עד 280 מטר.

אומדן השווי ההוגן של קרקעות תפוסות (קרקע חקלאית) כולל רכיבים המשקפים שווי פוטנציאל לשיווק חוזר של קרקעות, אשר בעת שינוי ייעודן המדינה רשאית להחזירן לידיה, ואשר זכות ההנאה העתידית משימוש חוזר בהן הינה בידי המדינה.

ג. קרקעות פנויות

שטח קרקעות אלה מהווה כ- 87% משטח כלל הקרקעות אשר בידי המדינה. שימושן העתידי של מרבית הקרקעות טרם נקבע (בין אם ייעודן יהיה לשימוש המדינה לצורך אספקת שירותים ובין אם לצורך שיווקן בעתיד).

לצורך אומדן שווי הזכויות פולחו הקרקעות על פי ייעודן ומיקומן הגיאוגרפי, והוערכו לפי מחיר ממוצע בעסקאות דומות בתחום המיקום הגיאוגרפי הרלוונטי. האומדן התבסס על תוצאות מכרזים לשיווק קרקע, שומות שנערכו ושיקול דעת השמאי הממשלתי. האומדן מתייחס לשווי הקרקע במצב הפיתוח הקיים (AS IS) ואינו כולל שווי של כבישים ותשתיות לאומיות אחרות, הכלולים במסגרת נכסים בביאורים אחרים בדוחות הכספיים, *לפרטים נוספים ראה ביאורים 12 השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי ו-13(א) רכוש קבוע.*

ד. חישוב שכבת הכמויות

במסגרת התהליך לשיפור איכות המידע בדוחות הכספיים ולצורך חישוב שטחי הקרקעות וייעודיהן, פותח ברמ"י "מודל השטחים" המבצע חיתוך של שכבת הרצף התכנוני העדכני על שכבת הבעלויות, זאת במטרה להביא לדיוק מירבי באמידת השטחים הפנויים והתפוסים.

אומדן שווי הקרקעות בידי המדינה, כמצוין לעיל, נועד אך ורק לצורך מתן גילוי בדוחות הכספיים של המדינה ואינו בגדר שומת מקרקעין. הקרקעות אינן נאמדות באופן פרטני, אלא באמצעות אומדן המבוסס על קבוצות פילוח, ממוצע שווי של מספר שטחים באזור גיאוגרפי מסוים, ללא גריעת שטחים שבוצעה בגינם הקניית בעלות וזאת תוך שימוש באומדנים רבים אחרים ובכפוף למגבלות המידע הקיים במערכות המידע הרלוונטיות.

ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ₪)

נכסים בלתי מוחשיים	תוכנה ופרויקטי מחשוב (א)	נכסים בפיתוח	ידע, פטנטים ואחרים	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	15,398	1,397	840	**17,635**
עלות תוספות/(גריעות), נטו	(953)	335	793	**175**
עלות ליום 31 בדצמבר 2021	**14,445**	**1,732**	**1,633**	**17,810**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	9,956	769	559	**11,284**
פחת נצבר פחת השנה/(גריעות), נטו	(1,103)	15	259	**(829)**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2021	**8,853**	**784**	**818**	**10,455**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021	**5,592**	**948**	**815**	**7,355**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**5,442**	**628**	**281**	**6,351**

(*) הוצג מחדש.

א. להלן המערכות העיקריות המרכיבות את היתרה המופחתת:

(1) חברת החשמל לישראל בע"מ - מערכות מידע ופתרונות התומכים בתהליכים עסקיים בחברה בתחומים: שירות לקוחות וחיוב (Billing), שרשרת החשמל, תכנון והקמה של פרויקטים הנדסיים, תוכנות בנושאי ביטחון ובטיחות וכן תוכנות העוסקות בנושאים ניהוליים, עסקיים ולוגיסטיים. מרבית הגריעות בקבוצת תוכנה ופרויקטי מחשוב מיוחסות לחברת החשמל לישראל בע"מ, בגין גריעת תוכנות שאינם בשימוש, שבוצעה בשנת 2021. היתרה המופחתת הינה כ- 1,188 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 1,217 מיליוני ₪).

(2) המוסד לביטוח לאומי - בשנת 2010 יזם והפעיל המוסד לביטוח לאומי פרויקט חידוש של מערך המידע של המוסד לביטוח לאומי. הפרויקט כולל הקמה של תשתיות טכנולוגיות ויישומיות חדשות אשר ישמשו את דור העתיד של מערכות המוסד לביטוח לאומי ובו בזמן כולל הפרויקט פיתוח של מערך ליבה חדש ומערכות מטה חדשות. במהלך 2021-201 נפרה מערכת נכות כללית ושירותים מיוחדים בכל סניפי הביטוח ונפרסה בכל הארץ מערכת ועדת פטור ממס. כמו כן, רוב החסמים הטכנולוגיים הוסרו והישימות הטכנית להשלמת הפיתוח של המערכת היא גבוהה. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 734 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 716 מיליוני ₪).

(3) שער עולמי - מערכת סחר חוץ של מדינת ישראל (חישובי מסים, חוקיות, יבוא ואכיפה) לרבות סיוע למלחמה בטרור, בקרה ושמירה על חוקי הסחר הבינלאומי. המערכת משרתת מגוון רחב של משתמשים המעורבים בתהליכי היבוא והיצוא של מדינת ישראל ומהווה מרכיב חשוב בקיום סחר החוץ של המדינה. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 222 מיליוני ₪, (ללא שינוי משנה קודמת).

(4) רכבת ישראל בע"מ - בשנת 2015 נחתם הסכם בין רכבת ישראל בע"מ ובין משרד הביטחון על פינוי תדרים. השימוש בתדרים האמורים נחוץ לשם התקנת מערכת שליטה ובקרה על תנועת הרכבות בחברה. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 311 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 300 מיליוני ₪).

(5) "רמיטק" - פרויקט לשדרוג והחלפת מערכות הליבה ברשות מקרקעי ישראל, הפרויקט נמצא בשלבי הפיתוח והיישום. יתרת הנכס הבלתי מוחשי בספרי רשות מקרקעי ישראל הינה כ- 207 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 175 מיליוני ₪).

(6) מרכב"ה - מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה - מערכת מידע אינטגרטיבית לניהול תהליכי העבודה ומשאבי הארגון בתחומי הלוגיסטיקה, פיננסים, תקציב ומשאבי אנוש. היתרה המופחתת הינה כ- 160 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 132 מיליוני ₪).

(7) נט המשפט - מערכת המשדרגת את מערכות המחשוב של בתי המשפט ומאפשרת עבודה ללא נייר. המערכת מבוססת על תיק אלקטרוני המוגש באמצעות כרטיסי הזדהות חכמים וחתימה דיגיטלית. יתרת הנכסים הבלתי מוחשיים בספרי מערכת בתי המשפט הינה כ- 112 מיליוני ₪ ומורכבת בעיקרה מהעלות המופחתת של מערכת נט המשפט (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 103 מיליוני ₪).

ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ₪) (המשך)

(8) מערכת "כלים שלובים" ("נט הוצל"פ") - פרויקט המבוצע ברשות האכיפה והגבייה, ומטרתו, בין היתר, לשדרג את תשתיות המחשוב של לשכות ההוצאה לפועל, תוך תמיכה ברפורמה בתחום ההוצאה לפועל. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 71 מיליוני ₪ (ללא שינוי משנה קודמת).

(9) מערכת "רישוי זמין" - מערכת המפותחת במטרה לנהל את תהליכי הרישוי והבנייה בשלביהם השונים. המערכת מאפשרת הגשה מקוונת של בקשות, ריכוז המענים מהגורמים השונים המעורבים בתהליך, קבלת התראות לגבי זמני הטיפול בבקשות ועוד. המערכת מהווה כלי לניהול אפקטיבי וזמין לכלל העוסקים בתהליכי הרישוי והבנייה. היתרה המופחתת של המערכת הינה כ- 54 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 59 מיליוני ₪).

מיפוי הנכסים הבלתי מוחשיים של ממשלת ישראל אינו מלא ואינו כולל נכסים ששוויים עשוי להיות מהותי. בחלק ממשרדי הממשלה קיים מידע חלקי בלבד בגין נכסים אלה. בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן נאות את היקפם של כלל הנכסים הבלתי מוחשיים בממשלה.

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
מלוות סחירים	(1)	605,622	572,695
קרנות פנסיה	(2)	250,278	209,962
חברות ביטוח	(3)	54,732	54,466
מלוות אחרים שאינם סחירים	(4)	20,411	19,954
אמיסיות	(5)	6,366	6,288
מלוות ופיקדונות חוב שונים	(6)	1,011	946
מלוות חובה ישנים	(7)	208	279
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)		**938,628**	**864,590**
פרמיה וניכיון		24,295	22,773
סך הכל כולל פרמיה וניכיון		**962,923**	**887,363**
בניכוי חלויות שוטפות (*)		(91,692)	(90,521)
סך הכל		**871,231**	**796,842**

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ-9.8 מיליארדי ₪ (כ- 9.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

(1) הגיוס הסחיר בשוק המקומי מתבצע באמצעות הנפקת איגרות חוב קצרות ואיגרות לטווחים 3,5,20 ו- 30 שנה. יתרת ההתחייבות כוללת מלוות שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות בסך של כ-22 מיליארדי ₪ (כ-21.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020) בעיקר על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ. מתוך מלוות אלה 0.2 מיליארדי ₪ הונפקו בערבות ממשלת ישראל (0.2 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020). התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגינן, לפירוט *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

גיוס החוב המקומי לשנת 2021 הסתכם בכ- 161 מיליארדי ₪, מתוכם כ- 119 מיליארדי ₪ בחוב הסחיר וכ- 42 מיליארדי ₪ בחוב הלא סחיר, לעומת גיוס של כ- 191 מיליארדי ₪ בשנת 2020, מתוכם כ- 165 מיליארדי ₪ בחוב הסחיר וכ-26 מיליארדי ₪ בחוב הלא סחיר. להרחבה *ראה פרק החוב הממשלתי בחלק ד' - מידע נוסף*.

(2) איגרות חוב מיועדות לקרנות פנסיה בעלות ריבית קבועה והצמדה למדד. איגרות חוב אלו משיאות תשואה גבוהה יותר מהתשואה המקבילה בשוק הסחיר בשנים האחרונות ומהוות סבסוד בפועל של המדינה לקרנות הפנסיה. החל מיום 1.10.2022 הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה תיושם באמצעות מנגנון הבטחת תשואה אשר יחליף את המנגנון הקיים של הנפקת איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה. להרחבה ראה פרק החוב הממשלתי בחלק ד' – מידע נוסף.

(3) איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בעלות תשואה מובטחת. מתחילת שנות ה- 90 אין אפשרות כניסה למסלול זה למצטרפים חדשים.

(4) מלוות שאינם סחירים שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות בעיקר חברת החשמל לישראל בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ, חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ ורפאל רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ.

(5) האמיסיות כוללות הפקדות בחשב הכללי של קופות גמל מבטיחות תשואה – קופות גמל בבעלות החברות "מנורה" ו"כלל", אשר על פי אישור אגף שוק ההון מבטיחות תשואה מינימלית לעמיתים. על פי ההסכמים עם החשב הכללי, כספי העמיתים מופקדים בחשבון החשב הכללי להבטחת התשואה לתקופה של 17 שנה, הפקדות הניתנות למחזור.

(6) פיקדונות השייכים לגופים שונים שהפקידו את הסכומים האמורים בחשבון החשב הכללי. הכספים ניתנים למשיכה בהתאם לתנאים שסוכמו בין החשב הכללי לבין הגופים המפקידים.

(7) מנהל מלוות המדינה בבנק ישראל מנהל עבור החשב הכללי את מלוות החובה הישנים. יתרת מלוות החובה מוצגת בניכוי הפחתה, הנובעת משום שחלף זמן ניכר מהמועד שבו היו זכאים בעלי מלוות החובה לפדותם ומשום שנערכו מספר מבצעים רחבי היקף לאיתור בעלי המלוות. ההפחתה חושבה בהסתמך על אומדנים שנערכו ביחידת ניהול החוב באגף החשב הכללי. יתרת מלוות החובה לפני הפחתה הינה כ- 554 מיליוני ₪ (כ-560 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות פנים לפי מועדי פירעון

מלווה/שנת פירעון	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	31 בדצמבר 2026	31 בדצמבר 2027 ואילך	31 בדצמבר 2021 סך הכל
מלוות סחירים	78,750	76,166	48,109	64,687	61,341	276,569	**605,622**
קרנות פנסיה	6,359	1,747	4,878	5,311	4,660	227,323	**250,278**
חברות ביטוח	3,282	4,090	4,188	3,928	5,201	34,043	**54,732**
מלוות אחרים שאינם סחירים	2,494	2,500	2,568	2,628	1,160	8,591	**19,941**
אמיסיות	581	637	521	524	529	3,574	**6,366**
פיקדונות חוב שונים	-	-	-	-	-	1,011	**1,011**
מלוות חובה ישנים	5	5	5	5	5	183	**208**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**91,471**	**85,145**	**60,269**	**77,083**	**72,896**	**551,294**	**938,158**
פרמיה וניכיון	285	1,003	2,436	588	1,468	18,515	**24,295**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**91,756**	**86,148**	**62,705**	**77,671**	**74,364**	**569,809**	**962,453**
התאמה למאוחד							**470**
סך הכל							**962,923**

ב. מאגר ההשאלות

החשב הכללי מנהל מאגר השאלות המאפשר לעושי השוק הראשיים באיגרות חוב ממשלתיות, אשר מונו על ידו, לשאול איגרות חוב ממשלתיות ולסחור בהן בשוק המשני. בעת השאלת איגרות החוב מעמיד עושה השוק הראשי בטוחות במזומן על מלוא שווי האיגרת, ואלה מופקדות בחשבונות ייעודיים של הממשלה בבנק ישראל. ככלל, סכום הבטוחות שווה לערך השוק של איגרות החוב המושאלות ומשוערך על בסיס יומי. בהתאם להסכמי ההשאלות, קיימים תנאים ומגבלות באשר לשימוש הממשלה בכספי הבטוחות, ולכן הנכס וההתחייבות כאמור (האיגרת והבטוחה) מקוזזים ומוצגים בנטו בסכום אפס. יתרת הבטוחות המופקדות בבנק ישראל המכסות את איגרות החוב המושאלות המיוחסות להן הינה כ- 8,020 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר, 2021 (כ- 2,636 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

ג. מלוות קצרי מועד (מק"מ)

חוק מלווה קצר מועד, התשמ"ד - 1984 מסמיך את הממשלה להנפיק איגרות חוב שיימכרו לבנק ישראל בלבד. הבנק ימכור אותן לציבור ויקנה אותן ממנו לצורך ויסות אמצעי התשלום במשק ולצורך מילוי תפקידיו. הממשלה חייבת להפקיד בבנק ישראל את מלוא התמורה מאיגרות החוב, ואינה רשאית להשתמש בתמורה זו אלא לשם פירעון המלווה, לפי החוק האמור, או לתשלום הריבית עליו.

הסכום משקף את מחיר הפדיון של המלווה בניכוי יתרת הניכיון שטרם הופחתה. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים של קיזוז מכשירים פיננסיים, הפיקדון מקוזז בגין המלווה מההתחייבות שבגינו. להלן פירוט יתרת ההתחייבות לבנק ישראל בגין מלוות קצרי מועד והפיקדון המיוחס להן:

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
התחייבות לבנק ישראל	113,225	85,656
בניכוי פיקדון בבנק ישראל	(113,225)	(85,656)
סך הכל	**-**	**-**

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ד. ניתוח רגישות- מלוות פנים (ללא חברות ממשלתיות)

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן	-1%
מדד המחירים לצרכן	(5,218)	521,811	5,218
סך הכל	**(5,218)**	**521,811**	**5,218**

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

תיאור	0% לא צמוד	0-3% לא צמוד	3-4.8% לא צמוד	4.8-6% לא צמוד	6-8% לא צמוד	0-3% צמוד למדד המחירים לצרכן	3-4.8% צמוד למדד המחירים לצרכן	4.8-6% צמוד למדד המחירים לצרכן	6-8% צמוד למדד המחירים לצרכן	סך הכל
מלוות סחירים	6,196	254,021	65,681	36,131	15,375	190,213	38,005	-	-	**605,622**
קרנות פנסיה	-	-	-	-	-	-	247,643	2,635	-	**250,278**
חברות ביטוח	-	-	-	-	-	-	10,128	42,836	1,768	**54,732**
מלוות אחרים שאינם סחירים	-	2,552	777	-	-	1,424	7,186	7,900	102	**19,941**
אמיסיות	-	-	-	-	-	-	-	6,366	-	**6,366**
פיקדונות חוב שונים	-	12	-	-	-	36	-	963	-	**1,011**
מלוות חובה ישנים	-	208	-	-	-	-	-	-	-	**208**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**6,196**	**256,793**	**66,458**	**36,131**	**15,375**	**191,673**	**302,962**	**60,700**	**1,870**	**938,158**
פרמיה וניכיון	-	1,334	7,084	4,897	767	6,735	3,478	-	-	**24,295**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**6,196**	**258,127**	**73,542**	**41,028**	**16,142**	**198,408**	**306,440**	**60,700**	**1,870**	**962,453**
בניכוי חלויות שוטפות										**(91,692)**
סך הכל לאחר חלויות שוטפות										**870,761**
התאמות למאוחד										**470**
סך הכל										**871,231**

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

תיאור	0% לא צמוד	0-3% צמוד	3-4.8% צמוד	4.8-6% צמוד	6-8% לא צמוד	0-3% צמוד למדד המחירים לצרכן	3-4.8% צמוד למדד המחירים לצרכן	4.8-6% צמוד למדד המחירים לצרכן	6-8% צמוד למדד המחירים לצרכן	סך הכל 31 בדצמבר 2020
מלוות סחירים	19,455	222,801	62,392	39,052	16,720	153,443	58,832	-	-	**572,695**
קרנות פנסיה	-	-	-	-	-	-	204,682	5,280	-	**209,962**
חברות ביטוח	-	-	-	-	-	-	9,868	42,727	1,871	**54,466**
מלוות אחרים שאינם סחירים	-	896	482	-	-	8,118	1,492	8,844	-	**19,832**
אמיסיות	-	-	-	-	-	-	-	6,288	-	**6,288**
פיקדונות חוב שונים	-	12	-	-	-	35	-	899	-	**946**
מלוות חובה ישנים	-	279	-	-	-	-	-	-	-	**279**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**19,455**	**223,988**	**62,874**	**39,052**	**16,720**	**161,596**	**274,874**	**64,038**	**1,871**	**864,468**
פרמיה וניכיון	-	1,767	6,178	5,055	942	5,554	3,277	-	-	**22,773**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**19,455**	**225,755**	**69,052**	**44,107**	**17,662**	**167,150**	**278,151**	**64,038**	**1,871**	**887,241**
בניכוי חלויות שוטפות										**(90,521)**
סך הכל לאחר חלויות שוטפות										**796,720**
התאמות למאוחד										**122**
סך הכל										**796,842**

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
הנפקות עצמיות	(1)	120,764	129,825
מלוות בערבות מדינה זרה	(2)	21,364	24,212
איגרות הבונדס	(3)	16,678	18,001
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	(4)	1,379	1,618
סך הכל (כולל ריבית צבורה)		**160,185**	**173,656**
פרמיה וניכיון		191	411
בניכוי חלויות שוטפות (*)		(20,223)	(10,265)
סך הכל		**140,153**	**163,802**

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ- 1.6 מיליארדי ₪ (כ- 1.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

(1) איגרות חוב שהונפקו בשווקים פיננסיים בחו"ל ללא ערבות ממשלה זרה. במטרה להקטין ולגוון את חשיפת החוב הממשלתי לשינויים במטבע חוץ, מתבצעות עסקאות גידור בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים הנקבעת על ידי החשב הכללי. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בדבר מכשירים פיננסיים, מוצג הנכס שנוצר מעסקאות אלה במסגרת ההשקעות לזמן קצר או ארוך - לפי העניין וההתחייבות מוצגת תחת סעיף התחייבויות אחרות. לפירוט נוסף בדבר הפוזיציות הפתוחות בגין עסקאות אלה והשינויים שחלו בהן במהלך השנה, ראה ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך. יתרת התחייבויות בגין מלוות שהונפקו על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ בסך של כ- 12.3 מיליארדי ₪ (כ- 12.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020). התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגינן.

גיוס החוב החיצוני הסתכם בשנת 2021 בכ-4 מיליארדי ₪ לעומת כ- 74 מיליארדי ₪ בשנת 2020, להרחבה ראה פרק החוב הממשלתי בחלק ד' – מידע נוסף.

(2) איגרות חוב שהונפקו בשוק ההון בארה"ב בערבות ממשלת ארה"ב.

(3) איגרות ושטרות שהונפקו באמצעות ארגון הבונדס- אגרות חוב לא סחירות ולא עבירות המיועדות בעיקר ללקוחות קמעונאיים ואשר שווקו באמצעות ארגוני הבונדס בחו"ל. האיגרות הונפקו בדולר ארה"ב, דולר קנדי, אירו ולישי"ט.

(4) הלוואות שממשלת ישראל קיבלה ממדינות זרות (בעיקר מארה"ב ומגרמניה), כולל פיקדונות של קרנות דו-לאומיות. ממשלת ישראל ומספר ממשלות זרות הקימו ביחד קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים, כגון מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי וחינוך. כחלק ממדיניות ההשקעה של קרנות אלה הופקדו כספי הקרנות בפיקדונות נושאי ריבית בחשבון החשב הכללי. להלן מבנה פיקדונות של קרנות דו-לאומיות והרכבן:

שם הקרן	יתרת קרן 31 בדצמבר 2021	ריבית לשלם 31 בדצמבר 2021	סך הכל 31 בדצמבר 2021	סך הכל 2020
BARD	342	5	347	359
BIRD	258	1	259	268
BSF	124	1	125	130
USIEF	16	-	16	16
ישראל - סין	16	-	16	16
סך הכל	**756**	**7**	**763**	**789**

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות חוץ לפי זמני פירעון

מלווה/שנת פירעון	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	31 בדצמבר 2026	31 בדצמבר 2027 ואילך	סך הכל 31 בדצמבר 2021
הנפקות עצמיות	13,270	5,564	16,383	-	3,904	81,643	**120,764**
מלוות בערבות מדינה זרה	2,702	8,170	7,098	1,113	772	1,509	**21,364**
איגרות הבונדס	4,114	5,169	2,414	2,044	1,153	1,784	**16,678**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	137	99	83	67	61	932	**1,379**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**20,223**	**19,002**	**25,978**	**3,224**	**5,890**	**85,868**	**160,185**

ב. ניתוח רגישות - מלוות חוץ (ללא חברות ממשלתיות)

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן (*)	-1%
שער הדולר	(1,012)	101,222	1,012
שער היורו	(436)	43,633	436
סך הכל	**(1,448)**	**144,855**	**1,448**

(*) היתרות המאזניות של חלק ממלוות הממשלה ליום 31 בדצמבר 2021, אשר מושפעות משינוי בשערי חליפין של הדולר והיורו, לפני פרמיה וניכיון.

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

תיאור	דולר ארצות הברית ליבור 0-3%	דולר ארצות הברית ליבור 3-4.8%	דולר ארצות הברית ליבור 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 0-3%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 3-4.8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 6-8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה מעל 8%	ין יפני ריבית קבועה 0-3%	31 בדצמבר 2021 סה"כ עובר לטבלה הבאה
הנפקות עצמיות	-	-	-	12,587	50,915	6,957	4,622	-	838	**75,919**
מלוות בערבות מדינה זרה	-	-	-	8,474	-	12,890	-	-	-	**21,364**
איגרות הבונדס	359	-	-	9,572	4,876	-	-	-	-	**14,807**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	6	494	-	16	-	-	253	-	-	**769**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**365**	**494**	**-**	**30,649**	**55,791**	**19,847**	**4,875**	**-**	**838**	**112,859**

תיאור	סה"כ מועבר מטבלה קודמת	ין יפני ריבית קבועה 3-4.8%	יחידת מטבע אירופית Euribor 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 3-4.8%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 0-3%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 6-8%	דולר קנדי ריבית קבועה 0-3%	דולר קנדי ריבית קבועה 3-4.8%	31 בדצמבר 2021 סך הכל
הנפקות עצמיות	75,919	1,479	-	7,216	35,724	-	-	426	-	-	120,764
מלוות בערבות מדינה זרה	21,364	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,364
איגרות הבונדס	14,807	-	-	-	83	-	123	-	524	1,141	16,678
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	769	-	-	-	223	387	-	-	-	-	1,379
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**112,859**	**1,479**	**-**	**7,216**	**36,030**	**387**	**123**	**426**	**524**	**1,141**	**160,185**
בניכוי חלויות שוטפות											**(20,223)**
פרמיה וניכיון											**191**
סך הכל											**140,153**

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

	דולר ארצות הברית ליבור 0-3%	דולר ארצות הברית ליבור 3- 4.8%	דולר ארצות הברית ליבור 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 0- 3%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 3-4.8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 4.8- 6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 6-8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה מעל 8%	ין יפני ריבית קבועה 0-3%	31 בדצמבר 2020 סך הכל עובר לטבלה הבאה
הנפקות עצמיות	-	-	-	13,012	52,634	7,183	4,776	-	968	**78,573**
מלוות בערבות מדינה זרה	-	-	-	10,820	-	13,325	-	67	-	**24,212**
איגרות הבונדס	1,572	-	-	8,308	6,566	-	-	-	-	**16,446**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	6	511	-	16	-	-	262	-	-	**795**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**1,578**	**511**	**-**	**32,156**	**59,200**	**20,508**	**5,038**	**67**	**968**	**120,026**

	סה"כ מועבר לטבלה קודמת	ין יפני ריבית קבועה 3- 4.8%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0-Euribor 3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 3-4.8%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 0-3%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 6-8%	דולר קנדי ריבית קבועה 0-3%	דולר קנדי ריבית קבועה 3-4.8%	31 בדצמבר 2020 סך הכל
הנפקות עצמיות	**78,573**	1,707	-	8,085	41,015	-	-	445	-	-	**129,825**
מלוות בערבות מדינה זרה	**24,212**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**24,212**
איגרות הבונדס	**16,446**	-	33	-	45	-	68	-	528	881	**18,001**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	**795**	-	-	-	340	483	-	-	-	-	**1,618**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**120,026**	**1,707**	**33**	**8,085**	**41,400**	**483**	**68**	**445**	**528**	**881**	**173,656**
בניכוי חלויות שוטפות											**(10,265)**
פרמיה וניכיון											**411**
סך הכל											**163,802**

ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
מקדמות מלקוחות ומזמיני עבודות	א	25,514	20,716
ספקים ונותני שירותים	ב	16,514	16,735
זכאים בגין שכר ומשכורת	ג	16,884	16,374
הוצאות לשלם	ד	7,823	6,821
זכאים לגמלאות הביטוח הלאומי	ה	6,165	5,992
פיקדונות דואר ישראל	ו	5,048	4,971
התחייבויות בגין תמיכות	ז	5,285	4,870
חלויות שוטפות פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	ח	2,977	3,023
זכאים בגין מסים	ט	3,765	2,263
התחייבויות של קבוצת מימוש המוחזקות למכירה	י	1,020	-
הכנסות מראש	יא	2,866	1,436
רשות פלסטינאית	יב	2,086	1,149
הפרשה לתביעות משפטיות	יג	873	901
מקדמות לחברות ביטוח בגין פיצוי צד שלישי	יד	800	-
פיקדונות בתי משפט	טו	322	410
רשויות מקומיות		141	97
אחרים		7,471	8,304
סך הכל		**105,554**	**94,062**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה מורכבת בעיקר מתקבולים ממזמיני עבודות בניכוי הוצאות בגין עבודות בביצוע. מרבית היתרה נובעת מרשות מקרקעי ישראל, מהתעשייה האווירית לישראל בע"מ, וממשרד הבינוי והשיכון.

ב. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות לספקים של משרד הביטחון, התעשייה האווירית לישראל בע"מ, חברת החשמל לישראל בע"מ, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ, רכבת ישראל בע"מ.

ג. הרכב זכאים בגין שכר ומשכורת

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
הוצאות לשלם בגין שכר	8,645	8,575
הפרשות להטבות עובד לזמן קצר	7,735	7,326
אחרים	504	473
סך הכל	**16,884**	**16,374**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. הוצאות לשלם בגין טובין ושירותים שהתקבלו בפועל, אולם טרם הוגשה בגינם דרישת התשלום. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ, משרד הבריאות (לרבות התקשרויות בגין משבר הקורונה) וכן בגין התחייבויות של חברת החשמל לישראל בע"מ ושל רשות מקרקעי ישראל.

ה. הזכאויות לגמלה למבוטחים מחושבות בעבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדוח הכספי והשנים שקדמו לה, אשר טרם שולמו עד ליום 31 בדצמבר 2021 וכן בעבור אומדן תביעות (המבוסס על תחשיב אקטוארי של המוסד לביטוח לאומי) שטרם הוגשו, אולם צפוי שתיווצר בגינן זכאות השייכת לתקופת הדוח הכספי.

ו. פיקדונות לפי דרישה של חברת דואר ישראל בע"מ, מתוכם כ- 4.4 מיליארדי ₪ מהווים פיקדונות הציבור (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 4 מיליארדי ₪).

ז. מרבית היתרה נובעת מהתחייבות משרד החינוך לעובדי הוראה הזכאים בחופשת הקיץ לתשלום משכורתם, בהתאם להיקף משרתם ולתקופת עבודתם במהלך שנת הלימודים ומהתחייבות משרד הבריאות הנובעת בין היתר מתמיכות לשלם לקופות החולים.

ח. לפירוט נוסף *ראה ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

ט. היתרה כוללת בעיקר זכאים בגין החזרי מע"מ, החזרי מס הכנסה יחידים וחברות ומס הכנסה שלילי.

י. ביום 31 בדצמבר 2021 מקורות חברת המים בע"מ סיווגה את פעילויות ההשקעה במניות חברת אשדוד התפלה וחברת אשדוד תפעול, כנכסים מוחזקים למכירה. זאת, בעקבות הסכם שנחתם ביום 2 בנובמבר 2021, בין חברת מקורות ייזום לבין חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ וחברת ג'י.אי.אס גלובל אנוירומנטל סולושנס בע"מ (להלן: "הרוכשות"), למכירת מלוא האחזקות בחברת אשדוד התפלה ובחברת אשדוד תפעול ושטרי ההון שהונפקו על ידי חברת אשדוד התפלה בע"מ. התמורה שתשולם על ידי הרוכשות במועד העסקה מורכבת מסכום בסיס של 909 מיליוני ש"ח שיותאם בהתאם למנגנון שנקבע בהסכם. השלמת העסקה כפופה לרשימת תנאים שנקבעו במסגרת ההסכם.

יא. היתרה כוללת בעיקר הכנסות מראש בגין תמלוגים של חברות אוטובוסים למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים והכנסות מראש של רשות מקרקעי ישראל, הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים ונתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ.

יב. התחייבות שוטפת בגין גביית כספי מסים בעבור הרשות הפלסטינאית והעברתם לידיה. הפעילות מתבצעת באמצעות רשות המסים בישראל, הגובה את כספי המסים בעבור הרשות הפלסטינאית (מסי היבוא על טובין המיובאים לשטחי עזה ויריחו, מס הכנסה מעבודתם של תושבי עזה ויריחו שהועסקו כדין בישראל ומס ערך מוסף).

יג. ההפרשה לתביעות משפטיות כוללת בעיקר הפרשה בחברת החשמל לישראל בע"מ, רכבת ישראל בע"מ, התעשייה האווירית לישראל בע"מ ורפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ.

יד. במהלך שנת 2021 נחתמו הסכמים בין מוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח בקשר לתשלומי שיבוב בגין פיצוי תאונות דרכים להם זכאי מוסד לביטוח לאומי, בהתאם לסעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי, תשנ"ה-1995. בהתאם להסכמים אלו נתקבלה מקדמה מחברות הביטוח שתקוזז מדרישות תשלום שינפיק מוסד לביטוח לאומי.

טו. התחייבות בגין פיקדונות בתי משפט נובעת מהפקדת סכומי כסף על ידי בעלי דין, כתנאי להליכים מסוימים בתיקים. לפירוט נוסף *ראה סעיף ה' בביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך*.

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
סיוע לקרנות הפנסיה הגירעוניות	א	93,953	92,655
התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגירעוניות	ב	20,355	9,209
סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות	ג	12,310	11,386
התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות	ד	3,353	3,180
התחייבות בגין אי העלאת גיל הפרישה	ה	5,180	5,441
התחייבויות מכוח הסכם קואליציוני	ו	405	420
סך הכל		**135,556**	**132,291**

א. סיוע לקרנות הפנסיה הגירעוניות

בסעיף 78 יד. לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), נקבע כי הממשלה תסייע לקרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד (להלן: "הקרנות שבהסדר") ובכלל זה לעמיתיהן, באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה בסך של 78,300 מיליוני ₪. הסכום האמור יועבר לשמונה קרנות הפנסיה שהוגדרו כקרנות גרעוניות ויהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כך שכל סכום יועבר לקרן שבהסדר כשהוא מעודכן לפי שיעור עליית המדד הידוע, במועד העברתו, לעומת המדד לחודש ינואר 2003, ובתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4% לשנה.

העברת הכספים במסגרת הסיוע לכל קרן שבהסדר, תיעשה בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. בהתאם לאמור, קבע המפקח על הביטוח לוח סילוקין המפרט כללים בדבר העברת כספי הסיוע וכולל לוח תזרים מזומנים. התשלומים בגין הסיוע, בהתאם ללוח הסילוקין, כפופים ליכולתו של משק המדינה.

להלן, יתרת התחייבויות המדינה, בהתאמה לסיוע הישיר ששולם בפועל לקרנות עד לתאריך הדיווח:

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
סיוע ישיר במונחי 1 בינואר 2003	67,922	67,922
סיוע ישיר ששולם משנת 2003 ועד לשנה שקדמה לשנת הדיווח במונחי 2003	(30,578)	(28,789)
סיוע ישיר ששולם בגין השנה המדווחת במונחי 2003	(1,788)	(1,790)
יתרת סיוע במונחי 1 בינואר 2003	**35,556**	**37,343**
ריבית והצמדה שנצברו למועד הדיווח	**58,397**	**55,312**
יתרת סיוע ישיר לפירעון במונחים שוטפים	**93,953**	**92,655**
סיוע ישיר שנפרע עד ליום 31 בדצמבר במונחים שוטפים	**58,238**	**53,777**

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגירעוניות

ביום 19 במאי 2003 הודיעו הממונה על התקציבים במשרד האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון דאז, על דעת שר האוצר דאז, לוועדת הכספים של הכנסת, על החלטה להקצות סך של 7 מיליארדי ₪ לטובת "כרית בטחון" להקלת התמודדות הקרנות שבהסדר עם תנודתיות בתשואה. במטרה להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הוחלט להקים ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בה.

ביום 15 בינואר 2014 הגישה הממשלה לכנסת את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012 (להלן: "הצעת חוק כריות הביטחון"), אשר מתבססת על הצעת חוק שהוגשה לפני כן ביום 5 בנובמבר 2012. במסגרת הצעת החוק הוצע לעגן מתן כרית ביטחון לקרנות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בהצעה, כאשר הסכום המרבי שיוקצה יעמוד על 11.32 מיליארדי ₪. סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "המדד"), בין מדד החישוב לעומת מדד חודש דצמבר 2008 ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה בשל התקופה האמורה.

ביום 3 בפברואר 2014 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק כריות הביטחון. הצעת החוק הועברה לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת להכנתה לקריאה שנייה ולקריאה שלישית, וביום 16 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), המסדיר את מתן כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. לנוכח האמור, נכללת בדוחות הכספיים התחייבות של המדינה בגין כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. סכום התחייבות המדינה לקרנות הוערך לפי תקרת הפיצוי כשהיא נושאת ריבית והצמדה כמפורט בחוק.

ג. סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 4 באוגוסט 2003 תוקנה תקנה 41 כ. לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 שבמסגרתה נקבע כי כלל קרנות הפנסיה בישראל ישקיעו באג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של 30% מנכסי הקרנות. האמור התבצע כחלק משינוי מדיניות הממשלה להנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה ובמקביל להסדר ההבראה שיושם לגבי חלק מקרנות הפנסיה הוותיקות ושעוגן בפרק ז'1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. (לעניין זה, ראו הרחבה בחלק ד' לתיקון החקיקה משנת 2021, אשר יחול בשנת 2022 בנוגע למנגנון הבטחת תשואה בקשר לאגרות החוב המיועדות).
לנוכח טענותיהן של 10 קרנות הפנסיה שהסדר זה לא חל לגביהן (להלן: "קרנות הפנסיה המאוזנות"), ובהתאם להודעת הממונה על שוק הון מיום 11 בדצמבר 2003, אישר בשנת 2004 שר האוצר דאז, נוהל בעניין סיוע כספי לקרנות הפנסיה המאוזנות (להלן: "נוהל הסיוע"). בהתאם לאמור בנוהל הסיוע תקבל כל קרן ותיקה מאוזנת סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים משנת הכספים 2004 ואילך. הסיוע, ככלל, מבוסס על שיעור של 1.57% (שהינו ההפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%) על נכסי הקרן שאינם אג"ח "מירון" או "ערד", העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים.

ד. התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 16 בינואר 2017 עבר בקריאה שלישית בכנסת תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). התיקון מעניק סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר באמצעות העמדת כרית ביטחון, כדי למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות, בכפוף לעריכת שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים בהן.

הסכום המרבי של כרית הביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות יהיה 2.5 מיליארדי ש"ח. לסכום כאמור יתווספו הצמדה למדד וריבית של 3.48% לשנה בהתאם לתאריכי תיקון התקנונים של כל אחת מהקרנות, ובניכוי סך הסכומים שהועברו לקרנות אלו מתוך כרית הביטחון, והכל כמפורט בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א – 1981 (להלן בסעיף זה: "החוק"). עבור קרנות שתיקנו את תקנונן לאחר שנת 2012, תקרת הכרית המעודכנת כהגדרתה בחוק התבססה על נתונים שהתקבלו מקרנות אלו.

עד ליום 31 בדצמבר 2020, 3 מתוך 10 קרנות הפנסיה המאוזנות טרם תיקנו את תקנונן בהתאם לזכאות הקיימת להן על פי הוראות החוק. סכומי ההתחייבות בגין קרנות אלו מופיעים בערכים נומינליים, ללא תוספת ריבית והצמדה הקבועים בחוק.

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות (במיליוני ₪) (המשך)

ה. התחייבות בגין אי העלאת גיל הפרישה

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח	(1)	5,175	5,434
התחייבות למימון פרישה מוקדמת	(2)	5	7
סך הכל		**5,180**	**5,441**

(1) סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח

בהתאם לסעיף 78ט (ב)(8) לחוק הפיקוח, כל עוד לא הועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, יכוסה ההפרש על ידי הגדלת הסיוע הממשלתי מעבר לסכום האמור בסעיף 1 לעיל (סיוע לקרנות הפנסיה הגירעוניות).

היתרות המוצגות לשנים 2021 ו- 2020 מתבססות על הערכות מעודכנות של הקרנות שבהסדר, כפי שמפורסמות בדוחות הכספיים המבוקרים שלהן ליום 31 בדצמבר 2021. שיטת חישוב הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי האמור היא בהתאם להפרש בין הערכות אלה:

(א) הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כפי שיהיו אם יועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה (גיל פרישה מעודכן כפי שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה), לבין;

(ב) הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כשגיל הפרישה הוא גיל 67 לגבר שנולד בחודש מאי 1942 ואילך וגיל 64 לאישה שנולדה בחודש מאי 1953 ואילך.

לעניין זה, "התחייבויות פנסיוניות" - התחייבויות צבורות והתחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן, בניכוי דמי גמולים עתידיים.

(2) התחייבות למימון פרישה מוקדמת

בהתאם להחלטת ועדה ציבורית בראשות נשיא בית הדין הארצי בדימוס השופט גולדברג ז"ל ולהסכם בין משרד האוצר ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים משנת 2004, נקבע כי הממשלה תממן את העלות הנוספת הכרוכה בהפיכת פורשים מוקדמים לפנסיונרים בקרן פנסיה שבה הם מבוטחים, בהגיעם לגיל 65 לגבר ו- 60 לאישה. לפיכך יהיו זכאים לקבל מקרן הפנסיה, ממועד הגיעם לגיל האמור ואילך, את הפנסיה שנצברה לזכותם באותה קרן, ולה היו זכאים באותו גיל אלמלא נחקק חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004. לעניין זה "פורשים מוקדמים" - עובדים שפרשו לפרישה מוקדמת עד ליום 31 בדצמבר 2003, אשר הינם עמיתים בקרן ותיקה גירעונית ואשר מעבידם מממן את עלות הפרישה המוקדמת באופן שוטף.

ערך יתרת ההתחייבות חושב בעבור הפורשים העתידיים בהתבסס על אומדן תשלום לפורש.

ו. התחייבויות לתשלום מכוח הסכם קואליציוני

בסיכום הדברים בין שר האוצר לבין יו"ר הסתדרות הכללית החדשה, מיום 5 בינואר 2004, הוסכם כי עמיתים הנמנים על הקבוצות כאמור בסיכום הדברים (פורשים בתקופה שבין 20 למרס 1996 ל- 30 בספטמבר 2003) יהיו זכאים לתוספת לקצבה בשל הפרש שבין הקצבה המחושבת לפי שיטת ממוצע היחסים של השכר לבין קצבה המחושבת לפי שיטת "השנים האחרונות", אשר תחושב בהתאם לאמור בסיכום הדברים.
בהתאם לסיכומים קואליציוניים משנת 2007 והסכם בין משרד האוצר למשרד לענייני גמלאים מיום 20 בינואר 2008, זכאי גם מי שפרש מקרן פנסיה ותיקה בשיטת ממוצעים, בתקופה שמיום 1 בינואר 1987 ליום 19 במרס 1996, למלוא התוספת בהתאם לחישוב כאמור.
הסכומים ששולמו לקרנות הפנסיה בהתאם לאמור לעיל בשנת הכספים 2021 מסתכמים לסך של 43.6 מיליוני ₪ (46 מיליוני ₪ בשנת 2020). הסכום המוצג לעיל הינו אומדן מעודכן של הקרנות שבהסדר בדבר כל ההתחייבויות האקטואריות המפורטות בסעיף זה.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו	א	934,989	848,233
התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו	ב	11,300	10,963
התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך	ג	23,896	23,572
סך הכל		**970,185**	**882,768**

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

תיאור	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020 (*)	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
גמלאים מקבלי קצבה מערכת הביטחון	284,912	260,857	(**)	(**)
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי הוראה	122,046	111,002	64,327	62,207
גמלאים מקבלי קצבה שוטרים וסוהרים	90,118	80,865	23,478	23,090
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי מדינה	76,207	69,630	44,633	44,289
גמלאים מקבלי קצבה התחייבויות אחרות (***)	4,925	4,812	14,214	13,556
גמלאים מקבלי קצבה ביטוח לאומי	4,252	3,801	2,064	1,989
סך הכל גמלאים מקבלי קצבה	**582,460**	**530,967**		
עובדים פעילים עובדי הוראה	136,184	113,995	35,306	36,620
עובדים פעילים מערכת הביטחון	81,197	82,509	(**)	(**)
עובדים פעילים שוטרים וסוהרים	76,247	67,533	12,613	13,323
עובדים פעילים עובדי מדינה	54,984	49,532	16,732	18,044
עובדים פעילים ביטוח לאומי	3,737	3,468	1,069	1,176
סך הכל עובדים פעילים	**352,349**	**317,037**		
אחרים	**180**	**229**		
סך הכל	**934,989**	**848,233**		

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(***) התחייבות בגין פנסיה תקציבית הכוללת בעיקר זכאות של גמלאי מדינה והוראה בגין הקפאת זכויות ורציפות זכויות (ראה סעיף (2)(א)(3) להלן).

יתרת ההתחייבויות בגין פנסיה תקציבית המוצגת בדוח על המצב הכספי משקפת את החבות הקיימת כלפי העובדים הפעילים והגמלאים הזכאים, נכון למועד הדוחות הכספיים (להלן: "החבות היחסית"). חישוב יתרת ההתחייבויות שנצברה התבסס על הוותק הפנסיוני שנצבר לעובד עד מועד הדיווח בהתאם לקבוע בחקיקה ובכפוף להנחות אקטואריות.

יתרת ההתחייבויות, כאמור, אינה כוללת את החבות העתידית שתיווצר בגין עובדים פעילים במהלך שנות עבודתם הצפויות בהתבסס על אומדן הוותק הפנסיוני המקסימלי הצפוי בהתאם לקבוע בחקיקה ובכפוף להנחות אקטואריות. בהתחשב בחבות עתידית זו, החבות המלאה (ללא סעיף "אחרים") ליום 31 בדצמבר 2021, מוערכת בכ- 1,022 מיליארדי ₪. ראה מידע נוסף בדבר ניתוח רגישות של החבות המלאה בסעיף (4) להלן.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

(1) ההתחייבות בגין פנסיה תקציבית כוללת את ההתחייבויות הבאות:

(א) התחייבויות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן: "חוק הגמלאות"), מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן - בסיסים לעריכת נתונים. ההתחייבויות חושבו בגין הקבוצות הבאות:

1) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים פעילים וכן התחייבות לקצבת שאירים וקצבה בשל מצב בריאות לקוי לאותם עובדים בהתבסס על הוותק הפנסיוני שנצבר לעובד עד למועד הדיווח.

2) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים אשר פרשו לגמלאות כתוצאה ממצב בריאות לקוי וכן התחייבויות לקצבת שאירים לאותם עובדים.

3) התחייבויות לקצבה בגין גמלאים אשר זכאים לקצבת פרישה לפי חוק הגמלאות, ופרשו מעבודתם עד ליום 31 בדצמבר 2021, וכן התחייבויות לקצבת שאירים של גמלאים כאמור.

4) התחייבויות לקצבאות שאירים בגין עובדים או גמלאים שנפטרו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

5) התחייבויות להשתתפות בתשלום קצבה של גמלאים שהיו עובדי מדינה, שעברו להיות מבוטחים בקרן פנסיה ותיקה או עברו למעסיק אחר בפנסיה תקציבית, ואשר חל לגביהם הסכם רציפות (להלן: "גמלאי ברציפות זכויות").

(ב) התחייבויות לפי חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985 (להלן: "חוק שירות הקבע") בגין חיילי שירות קבע, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן - בסיסים לעריכת נתונים ולפי הקבוצות המנויות בפסקה א' לעיל, בשינויים המחויבים.

(ג) התחייבויות לפי חוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, בגין נושאי משרה שהחוק חל לגביהם, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן - בסיסים לעריכת נתונים ולפי הקבוצות המפורטות בפסקה א' לעיל, בשינויים המחויבים.

(ד) התחייבויות מכוח הסכמי שכר מהשנים 1988 ו-1993 בין המדינה, המרכז לשלטון מקומי וארגוני המורים, בהם נקבעו מסלולי פרישה מוקדמת לעובדי הוראה שהינם עובדי בעלויות שונות (שלטון מקומי, גופים מוכרים במערכת החינוך וכו'). בשל הקושי להעריך את כמות הזכאים בגין העובדים הפעילים, חושבה הפרשה בגין גמלאים מקבלי קצבה בלבד.

(2) בסיסים לעריכת נתונים

(א) נתונים

1) נתוני שכר ופנסיה - נתוני השכר והפנסיה אשר שימשו להערכת ההתחייבויות לעובדים ולגמלאים הם בעיקר נתוני המשכורות והקצבאות של חודש דצמבר 2021 בתוספת החלק היחסי של התשלומים השנתיים המגיעים לעובדים (כגון ביגוד והבראה).

2) עובדים בחופשה ללא תשלום (להלן: "חל"ת") - עובדים שנכללו בדיווח ליום 31 בדצמבר 2021 כשוהים בחל"ת נכללו באוכלוסיית הפעילים, וההתייחסות אליהם היא כאל עובדים פעילים רגילים, תוך התחשבות בתקופות שאינן מקנות זכויות פנסיוניות ובתקופות זכאות עקב רכישה של זכויות פנסיוניות.

3) הקפאת זכויות[19] והסכמי רציפות[20] - חישוב המחויבות ליום 31 בדצמבר 2021 עבור הקפאת זכויות ורציפות זכויות נערך על בסיס רשימות מקובצות של עובדים אשר התקבלו ממנהלת הגמלאות במשרד האוצר. הרשימות האמורות אינן שלמות עקב מחסור בנתונים זמינים וייתכן שהקפאת זכויות והסכמי רציפות לא קיבלו ביטוי מדויק בהערכת התחייבויות הממשלה לקצבה.

---

[19] **הקפאת זכויות** - עובדים שחוק הגמלאות חל עליהם, עבדו בשירות המדינה מעל 10 שנים והפסיקו את עבודתם בשירות המדינה, יהיו זכאים, ככלל, לפנסיה תקציבית בהגיעם לגיל הפרישה בהתאם למספר שנות עבודתם והשכר הקובע למועד הפסקת העבודה. האמור לא יחול לגבי מי שקיבל פיצויים עקב הפסקת שירותו או לגבי מי שחל לגביו הסכם רציפות. קיים הסדר דומה גם לגבי חייל שחל עליו חוק שירות הקבע.

[20] **הסכמי רציפות** - עובדים שעברו משירות המדינה לגופים עימם יש למדינה הסכמי רציפות (דהיינו: עיריות, קרנות פנסיה ותיקות וכו') וביקשו להחיל לגביהם את ההסכם האמור, תשולם להם פנסיה לפי השכר הקובע בגוף אליו עברו ולפי תקופת שירותם בשירות המדינה (ובלבד שהשכר הקובע לא יעלה על השכר הקובע לפי הדרגה המקסימאלית בסולם הדרוג של העובד בשירות המדינה).

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

4) הסכם קיבוצי עובדי הוראה - ביום 24 באוגוסט 2020 נחתם הסכם קיבוצי בין ממשלת ישראל לבין הסתדרות המורים בישראל בדבר חישוב המשכורת הקובעת לגמלה לגבי כלל עובדי ההוראה אשר הועסקו בתנאי רפורמה במערכת החינוך ערב פרישתם. בהסכם הקיבוצי נקבע, בין היתר, כי תחילתו ביום 1 לספטמבר 2007 וכי הוא ייכנס לתוקף במועד קבלת החלטת ממשלה מכוח סעיף 108 לחוק הגמלאות. ביום 1 בינואר 2021 ניתן תוקף להחלטת הממשלה ובהתאם לכך יושם ההסכם במהלך שנה זו על ידי מנהלת הגמלאות במשרד האוצר. חישוב אומדן המחויבות ליום 31 בדצמבר 2021 לעובדי הוראה פעילים חושב בהתבסס על המשכורת הקובעת לגמלה בהתאם ל"רשת הביטחון" שנקבעה בהסכם. המחויבות בגין גמלאי הוראה חושבה בהתבסס על נתוני הגמלה בפועל.

5) במהלך שנת 2021 סוכם על "עסקת חבילה במשק", בין נציגי הממשלה, העובדים והמעסיקים על מנת להבטיח יציבות תעסוקתית וכלכלית בה בעת עם הטיפול במשבר הבריאותי העולמי תוך העמדת כלים שיאפשרו חזרה מלאה לשגרה וצמיחה מוגברת בפעילות המשק. עיקרי עסקת החבילה: (1) העלאת שכר המינימום במתווה מדורג ל- 6,000 ₪ לחודש; (2) מעבר לחישוב שעות נוספות מחישוב על בסיס יומי לחישוב על בסיס חודשי; (3) מתן מענה לבעיות בסקטורים ייחודיים במגזר הציבורי. בנוסף, בפברואר 2022 נחתם הסכם קיבוצי מנהל ומשק במגזר הבריאות שתחולתו בינואר 2022. ככל הנראה, להסכמים אלו לא תהיה השפעה מהותית על המחויבות בגין פנסיה תקציבית. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, טרם הושלמו הליכי החקיקה לאישור עסקת החבילה.

(ב) חקיקה

1) ביום 6 בינואר 2019 עבר תיקון מס' 63 לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל 1970 (להלן - **תיקון מס' 63**). במסגרת תיקון זה הוקלו תנאי ההכרה בשירות חובה לצורך חישוב תקופת שירותו של מי שפורש כעובד שירות הביטחון, כשוטר או כסוהר ותנאי ההכרה בפנסיה תקציבית כדלקמן:

א. אם פורש משירות הביטחון, המשטרה או שירות בתי הסוהר הצטרף לאחד מהגופים האמורים או לשירות הקבע עד למועד הקבוע בחוק, והשלים עשר שנות שירות לפחות, במצטבר באחד או יותר מהם, תובא בחשבון תקופת שירותו לצורך חוק הגימלאות, תקופת שירות החובה שלו. בהתאם למצב שהיה קיים טרם תיקון מס' 63, עובדים שעברו מגוף אחד כאמור למשנהו או שעברו משירות הקבע לאחד הגופים כאמור, איבדו את זכאותם להכרה בתקופת שירות החובה שלהם לצורך חוק שירות המדינה (גימלאות), תש"ל-1970 (להלן: "חוק הגימלאות") גם אם היו זכאים לכך בטרם המעבר לאותו גוף.

ב. הורחבה קבוצת העובדים הזכאים להסדר פנסיה תקציבית, כך שהוראות חוק הגימלאות הוחלו גם על עובד ביטחון חדש (עובד שירות הביטחון, שוטר או סוהר שהצטרף לשירות אחרי המועד הקובע) שלאחר המועד הקובע היה חייל שהחל לשרת בצבא הגנה לישראל לפי התחייבות לשירות קבע, ובלבד שהתחייב לשירות קבע לפני המועד האמור, והתמלאו לגביו שאר התנאים הקבועים בסעיף 108ח(5) לחוק הגימלאות.

2) העדר ביטחון תעסוקתי - בהחלטת ממשלה 4280, מיום 18 בנובמבר 2018, נקבע כי יש לשלם לשוטרים, סוהרים וגמלאי המוסד ושירות הביטחון הכללי תוספת "היעדר קביעות" כפי ששולם למשרתי הקבע בצה"ל משנת 2006. חישוב אומדן המחויבות ליום 31 בדצמבר 2021 לעובדים הפעילים חושב בהתבסס על המשכורת הקובעת לגמלה הכוללת רכיב "היעדר קביעות". המחויבות בגין הגמלאים חושבה בהתבסס על נתוני הגמלה בפועל הכוללים אף הם רכיב זה. התחייבות בגין הפרשי שכר הנובעים מזכאות העובדים והגמלאים לרכיב זה רטרואקטיבית החל משנת 2007, בהתאם להחלטת הממשלה, מוצגת בביאור 22 "התחייבויות אחרות לזמן ארוך".

3) חקיקה בנושא ניכוי תשלומים משכרו של עובד וגיל הפרישה - בפרק ט"ז בחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004, התשס"ג – 2003), נקבע כי מעסיק (ובכלל זה: המדינה), אשר הסדר הפנסיה החל לגבי עובדיו או חלק מהם הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה, ינכה תשלומים מעובד בהסדר פנסיה תקציבית. הניכוי יהיה בשיעור של 2% מהמשכורת הקובעת שלפיה הייתה משולמת לו קצבה, אילו היה פורש לגמלאות באותו מועד. ההתחייבות אינה כוללת הפחתה בגין הניכוי מתשלומי העובדים.

4) חקיקה בנושא הפרישה - בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, נקבע כי גיל פרישת חובה יעמוד על גיל 67 לגבר ולאישה. בהתאם לזאת, תוקן חוק הגמלאות, כך שגיל פרישת חובה יהא כהגדרתו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, כאמור. נוסף על כך, הועלה בהדרגה גיל זכאות לקצבת פרישה למי שפוטר לאחר עשר שנות שירות (כאמור בסעיף 15(4) לחוק הגמלאות) מגיל 40 לגיל 42, גיל

הפרישה של שוטר וסוהר מגיל 55 לגיל 57, וגיל פרישה של גננת מגיל 57 לגיל 59. בהתאם לסעיף 10 לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה-1985 גיל הפרישה למי שאינו פורש מחמת נכות או תפקוד לקוי, הינו 42 לקצין ו-47 לנגד. כמו כן, נגד הפורש החל מגיל 42 יהיה זכאי לפנסיה תקציבית בהתקיים תנאים מיוחדים שנקבעו בתקנות. במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו- 2022) שפורסם בנובמבר 2021, הועלה בהדרגה גיל הפרישה לנשים מגיל 62 לגיל 65.

5) ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. חוק זה כלל, בין השאר, תיקון לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, וחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985, וכן חל לגבי הסדרי פנסיה תקציבית אחרים המשולמים מאוצר המדינה. התיקונים האמורים כוללים הוראות שונות בעניין הסדרת אופן תשלום חלק מקצבה של זכאי לקצבה לפי החוקים האמורים לבן זוגו לשעבר. כמו כן החוק כולל הכרה בבן זוג לשעבר של עובד או גימלאי כשאיר במקרה של פטירה של העובד או הגימלאי, בכפוף להתקיימות תנאים מסוימים.

6) ביום 28 בפברואר 2022, מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה את הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון מס' 33), התשפ"ב-2022. במסגרת התיקון, מוצע לקבוע את זכאותו של חייל ששירת עשר שנים לפחות בשירות קבע, ואשר פרש מן השירות לאחר גיל 40, גם לתשלום השיעורים הנוספים: (1) אחוז אחד בגין שנת שירות, החל מהשנה ה- 11 לשירות הקבע, ולא יותר משבעה אחוזים; (2) שלושה אחוזים נוספים לחייל ששירת בעיסוק לחימה; (3) ללוחמים אשר תקופת שירות הקבע שלהם לא הייתה רציפה ולעתודאים, אחוז נוסף בגין כל שנה בה לא היה מצוי החייל בשירות קבע, או שהיה בתקופת הלימודים בעתודה, ולא יותר מארבעה אחוזים. ההסדר החדש המוצע יחול על חיילים שבמועד כניסת החוק לתוקף עדיין משרתים בשירות קבע, ושטרם מלאו להם 40. בכל הנוגע לחיילים אשר מלאו להם 40 והם טרם פרשו מהשירות ביום כניסת החוק לתוקף, מוצע לקבוע הוראה אשר תשמר את ההסדר הקודם כפי שנקבע בכללים בעניין הגדלות תקופות שירות שחלו טרם כניסתו של תיקון זה לתוקף. בכל הנוגע לגמלאי צה"ל שכבר פרשו משירות הקבע לפני כניסת החוק לתוקף, מוצע לקבוע כי תישמר זכאותם לשיעור השלמת תקופות השירות כפי שנקבע לו במועד הפרישה, למן מועד פרישתו, ובלבד ששיעור זה הוא בהתאם לכללים לעניין זה שנהגו במועד פרישתו. ההצעה, בעיקרה, מבקשת לעגן בחוק נוהג קיים, כך שההשפעה על החישובים האקטואריים לשנת 2021 אינה מהותית.

(ג) שיטה

1) ההערכות נעשו לפי שווי הוגן ובשיטת Projected unit credit.

2) ריבית ההיוון - לצורך ביצוע ההיוון, נלקח וקטור ריביות של איגרות תלוש אפס (Zero Coupon) אשר חושב על ידי החברה המצטטת ליום 31 בדצמבר 2021. וקטור איגרות חוב ממשלתיות תלוש אפס ירד בשנת 2021 לעומת שנת 2020.

3) לוחות חיים וגריעה - חישוב החבות לשנת 2021, נערך בהתאם ללוחות מתוך חוזר אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמספרו 6-3-2017 "דרך חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן הפנסיה", כדלקמן:
תמותת פנסיונרים – לוח פ3-א לגברים ולוח פ3-ה לנשים.
תמותת אלמנים – לוח פ5-ד.
תמותת אלמנות – לוח פ5-ג.
תמותת פעילים – לוח פ1-ב.
שיפור תמותה עתידי לפי המודל המתואר בחוזר 1-10-2019.

שאר לוחות הגריעה נקבעו לפי אומדן המותאם לעובדי המדינה בפנסיה תקציבית.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

(ד) הנחות יסוד

להלן ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו בסיס לחישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית:

1) כללי - החישוב נערך בהנחה שהעובדים ימשיכו בעבודתם עד למועד פרישתם לפי ניסיון העבר. חישוב ההתחייבויות נערך על פי הוותק הפנסיוני שצבר הזכאי עד למועד הדוחות הכספיים, לפי שכר עתידי צפוי ובהנחה שהעובד יפרוש לפנסיית אזרח ותיק במועד שבו יתמלאו תנאי זכאותו על בסיס שיעורים של פרישות מוקדמות לפנסיה לפי גיל ומין.

2) במהלך שנת 2021 נערכו מחקרי שכר, על מנת לבסס חלק מההנחות האקטואריות העומדות בבסיס הנתונים. המחקרים נערכו לאוכלוסיות עובדי המדינה, שוטרים, סוהרים ומורים. במסגרת ההנחות להלן מפורטים המחקרים והשפעתם.

- נתוני שכר ועובדים - קצב גידול השכר העתידי נקבע בהתאם לגיל העובד, מינו ותנאי העסקתו. שיעורי הגידול בשכר האישי - חישוב החבות האקטוארית מתבסס על מחקרים שנעשו ואשר נבחנו בהם נתוני שכר פנסיוני של קבוצות עובדים מהשנים המפורטות להלן:

  - 2020-2006 - עובדי מדינה, שוטרים וסוהרים;
  - 2004-2001 - משרתי צבא קבע;
  - 2020-2016 - מורים.

  מנגנון עדכון המשכורת הקובעת לגמלה - בעבור רוב הגמלאים, המשכורת הקובעת מעודכנת אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית המדד.

  גידול השכר לאוכלוסיית עובדי ההוראה התבסס על תצפיות מהשנים 2016-2020 עקב גידול שכר חריג שנבע מההסכם הקיבוצי לעובדי ההוראה שנחתם ביום 24 באוגוסט 2020 (ראה סעיף (2)(ב)(4) לעיל).

- פרישות מוקדמות - שיעורי פרישות מוקדמות לצורך החישוב האקטוארי מתבססים על נתוני מחקר בגין שנים 2013-2020 ומשתנים לפי סוג אוכלוסייה, מין וגיל. בנוסף, בקביעת שיעורי הפרישה המוקדמת לנשים הובאה בחשבון העלאת גיל הפרישה מ-62 ל-65, בהדרגה.

- שיעורי העזיבה - יציאת עובדים תוך ויתור על זכויות הקצבה בתמורה לסכום פיצוי חד-פעמי. בחישוב ליום 31 בדצמבר 2021 הובא בחשבון שיעור עזיבה של 0%. דהיינו, עובד הזכאי לפנסיה תקציבית לא יוותר על תשלום הקצבה בתמורה לתשלום חד פעמי. ממחקרי השכר עולה כי אפשרות זו נוצלה בשנים האחרונות במקרים בודדים בלבד.

(3) מגבלות המודל

ההתחייבות האקטוארית מהווה אומדן המתבסס על שיטה, נתונים והנחות כאמור. ההתחייבויות המדויקות של הממשלה לקצבה ייוודעו רק במועד פטירת העובד והגמלאי ושאריהם אשר יהיו המבוטחים האחרונים. עד לאותו מועד, ניתן רק להעריך את ההתחייבויות באמצעות הנחות יסוד באשר לאירועים עתידיים שאינם ודאיים והמשפיעים על רמת הקצבאות שישולמו, מועד תחילת התשלום של כל קצבה עתידית ואורך תקופת התשלום של כל קצבה. הנחות אלה נבחנות מעת לעת ומעודכנות על בסיס נתונים ומחקרים עדכניים.

(4) ניתוחי רגישות

ניתוחי הרגישות לשינויים ביתרת החבות המלאה, נערכו עבור שינויים אפשריים בהנחות האקטואריות המשמעותיות לתום תקופת הדיווח. ניתוח הרגישות המוצג להלן, חושב עבור כל אחד מהפרמטרים ללא תלות הדדית כלשהי ביתר הפרמטרים (כלומר, כאשר שאר הפרמטרים בגין הנחות היסוד מוחזקים כקבועים). כך לדוגמה, הקטנת וקטור הריביות להיוון ב-0.5% יגדיל את הערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה תקציבית (החבות המלאה) בכ- 98 מיליארדי ₪ (כאשר שאר הנחות היסוד נותרות ללא שינוי).

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

פרמטרים לרגישות	31 בדצמבר 2021 חבות מלאה (במיליוני ₪) בהנחת גידול הפרמטר	31 בדצמבר 2021 חבות מלאה (במיליוני ₪) בהנחת קיטון הפרמטר
ווקטור הריביות להיוון	938,215	1,119,894
(± 0.5%)	(8.2%)	9.6%
שיעור זחילת השכר (*)	1,050,247	992,969
(± 1%)	2.8%	(2.8%)
שיעור תמותה	1,005,585	1,040,394
(± 10%)	(1.6%)	1.8%
שיעור פרישות מוקדמות (**)	1,022,555	1,020,780
(± 20%)	0.1%	(0.1%)

(*) ניתוח הרגישות חושב עבור עובדים פעילים בלבד (ללא גמלאים).
(**) ניתוח הרגישות חושב עבור עובדים פעילים ללא עובדי מערכת הביטחון.

לתצוגה גרפית של ניתוחי הרגישות, ראה *חלק ד' – מידע נוסף – פנסיה תקציבית*.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

החבות האמורה **אינה כוללת** את החבויות הבאות:

(א) **פנסיית גישור בצה"ל** - בסעיפים 67ו(א) ו-(ב) לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה-לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה- 1985 (בסעיף זה: "החוק"), נקבעו תנאי זכאות לתשלום קצבת גישור לחיילים חדשים, כהגדרתם בחוק. בהתאם להוראות סעיף 67ו(ו) לחוק, אופן החישוב של קצבת הגישור ייקבע בתקנות. בשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע, בין היתר, בשל הסיבות שלהלן:

1. בחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות) התשמ"ה – 1985 נקבע כי שר הביטחון ושר האוצר יתקינו תקנות, רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע. עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת.

2. בהתאם לאמור בסעיף 9 להסכם העקרונות לאופן יישום סיכום הביטחון לשנים 2015-2020 מיום 9 במאי 2016, (להלן: "הסכם העקרונות") צה"ל נדרש לאשר אצל החשב הכללי את גובה פנסיית הצל התקציבית. על אף האמור, צה"ל טרם העביר את המידע הנדרש לאישור החשב הכללי.

3. בהתאם להחלטת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה מיום 4 במרץ 2019, יש לשלם בשלב זה לפורשים מקדמות בלבד, עד להתקנת תקנות בנושא. צה"ל טרם העביר מידע ברור לאופן היישום, בהתאם לבקשות סגן בכיר לחשב הכללי לראש אכ"א.

(ב) **פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון אחרים** - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית גישור של עובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בגופי הביטחון. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, משולמות לפורשים מקדמות עד להתקנת תקנות לחישוב פנסיית הגישור. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של עובדי שירותי הביטחון האחרים.

(ג) **מענק יובל** - פרק 25.5 לתקשי"ר מסדיר את ההנחיות לתשלום מענק יובל לעובדים פעילים ולגמלאים, ופרק 13.3.3 להוראות התכ"ם מפרט את כללי הזכאות והתשלום עפ"י הדירוגים המזכים במענק יובל. ככלל, הזכאות למענק יובל מתגבשת בעת צבירת וותק של 25 שנים. המחויבות בגין מענק יובל עבור אוכלוסיית העובדים הפעילים שטרם התגבשה זכאותם למענק, אינה כלולה בחישוב המחויבות לפנסיה תקציבית ובשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין בגינה.

(ד) **שי לחג** - הזכאות לשי לחג אינה זכאות הנובעת מהוראות חוק אלא מעוגנת בנהלים פנימיים של נציבות שירות המדינה וטרם נערכה בחינה משפטית בדבר הגדרתה כזכות מוקנית שיש להכלילה במסגרת המחויבות לפנסיה תקציבית. לאור האמור, הזכאות לשי לחג אינה כלולה בחישוב המחויבות לפנסיה תקציבית ובשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין בגינה.

(ה) **היוון עתידי אפשרי** - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

להרחבה נוספת בנושא פנסיה תקציבית, ראה *חלק ד' – מידע נוסף – פנסיה תקציבית*.

ב. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו

בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות הממשלה בגין פיצויי פיטורים על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005), הכוללות קרנות פנסיה, קופות גמל לקצבה שהן קופות ביטוח, קופות גמל לא משלמות לקצבה וקופות גמל אישיות לפיצויים (להלן ביחד: "קופות גמל"), בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות הממשלה הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את הממשלה מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבות הכלולה בדוחות הכספיים הוערכה, כאמור, באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטורים.

התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעסיק, כוללות התחייבות להשלמת פיצויי פיטורים בשיעור 2.33% מהשכר החודשי לכל שנת עבודה בעבור כל העובדים שאינם בפנסיה תקציבית, למעט אזרחים עובדי צה"ל דור א' (אלה שנקלטו לפני ספטמבר 2007), עבורם חושבה התחייבות לפיצויים בשיעור של 8.33% לכל תקופת העבודה. חישוב ההתחייבות האמורה נעשה מטעמי שמרנות, שכן קיימות נסיבות של סיום עבודה אשר אינן מחייבות בהשלמה כאמור.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14 לחוק, אולם סביר כי מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

יצוין כי ההתחייבות עשויה לכלול מרכיבים שונים נוספים בגין סיום יחסי עובד מעסיק, זאת מפאת חוסר האחידות בסיווג הנתונים בהתאם לדיווחים שהתקבלו בגין חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

ג. התחייבות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
חברת החשמל	6,874	6,676
משטרת ישראל	4,178	4,296
משרד החינוך	5,735	5,763
תעשייה אווירית	1,185	1,177
מערכת הביטחון	1,177	1,165
משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים	803	827
דואר ישראל	523	640
שירות בתי הסוהר	516	422
הנהלת בתי המשפט	327	324
רשות שדות התעופה בישראל	218	200
אחרים	2,360	2,082
סך הכל	**23,896**	**23,572**

(*) הוצג מחדש.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך כוללות הפרשות בגין חופשה, מחלה והתחייבויות אחרות לזמן ארוך. יתרת התחייבויות אלה לזמן קצר מוצגות במסגרת *ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות*. לפירוט נוסף ראה *ביאור 2 סעיף יט - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

להסכמים ולהנחיות שפורסמו בשנת הדוח בעקבות משבר הקורונה, בקשר לתנאים ואופן העסקה של עובדים בסקטורים השונים במגזר הציבורי, השפעה על הוצאות השכר השוטפות בתקופת המשבר ועל חלק מרכיבי המחויבות של המדינה בגין זכויות עובדים, ביניהם חופשה ומחלה, ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
קרנות מוסד לביטוח לאומי אזרח ותיק ושאירים	א	560,314	527,003
קרנות מוסד לביטוח לאומי נכות כללית	א	310,951	264,491
קרנות מוסד לביטוח לאומי נפגעי עבודה	א	84,811	75,109
קרנות מוסד לביטוח לאומי סיעוד	א	84,234	79,073
סך הכל קרנות מוסד לביטוח לאומי		**1,040,310**	**945,676**
קרנות אחרות עתודות ביטוח אחרות	ב	7,146	6,002
קרנות אחרות התחייבויות בגין חוזי ביטוח	ב	465	433
סך הכל קרנות אחרות		**7,611**	**6,435**
סך הכל		**1,047,921**	**952,111**

א. קרנות מוסד לביטוח לאומי

(1) קרנות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "הקרנות") הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח בסוף שנת הדיווח כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים של המבוטחים, שלגביהם נוצרה עד למועד הדוח הכספי עילה לזכאות.

(2) הקרנות אינן כוללות התחייבויות הנובעות מהגמלאות אשר המוסד לביטוח לאומי יהיה חייב לשלם למבוטחים אשר הינם ב"תהליך הרכישה" של הגמלאות. מצד שני, הדוח על המצב הכספי אינו כולל בצד הנכסים את ההכנסות מדמי ביטוח אשר המבוטחים יהיו חייבים לשלם בעד השנים שלאחר מועד הדוח הכספי.

(3) הקרנות מתייחסות לענפים: אזרח ותיק ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד המוגדרים על ידי המוסד לביטוח לאומי כענפים ארוכי מועד. המוסד לביטוח לאומי אינו נוהג לחשב קרנות בענפים אחרים.

(4) המוסד לביטוח לאומי מבצע תשלומי גמלאות שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלה מבוצעים בהתאם לסעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, מכוח הסכמים עם המדינה וממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הביטחון. תשלומים אלו אינם מקבלים ביטוי בקרנות המוסד לביטוח לאומי כאמור.

(5) הקרנות נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית על ידי אקטואר המוסד לביטוח לאומי כאשר הנחות היסוד נקבעו על ידי מינהלת המוסד לביטוח לאומי, החישוב נעשה בהתבסס על עיקרי הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר להלן:

(א) בסיסים לעריכת הנתונים:

- כללי - החישובים נעשו על בסיס נתונים מקובצים[21].
- נערך חישוב לגבי מבוטחים או תלויים של מבוטחים שזכאים לקצבה בתאריך הדוחות הכספיים, אף אם טרם הגישו בקשה לקצבה (I.B.N.R - Incurred but not reported).
- החישוב נערך על פי סכום הקצבה העומד לזכות המבוטח במועד החישוב, תוך התאמה לשינויים בסכום הקצבה הצפויים לפי החוק במועד החישוב, כגון פעימות הרשומות בחוק שיגדילו את הקצבה בעתיד.

(ב) השיטה:

הקרנות חושבו לפי שיטת השווי ההוגן.

(ג) ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו את הבסיס לחישוב קרנות הביטוח:

[21] בשנים קודמות בענפים מסוימים החישובים נעשו על בסיס נתונים פרטניים עבור כל מבוטח ובענפים אחרים על בסיס נתונים מקובצים.

ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪) (המשך)

- ריבית ההיוון – שיעורי הריבית בהם נעשה שימוש בחישוב הערך הנוכחי של ההתחייבויות הינם וקטור ריביות של אגרות חוב תלוש אפס (Zero Coupon - חסרות סיכון וצמודות למדד). השימוש בווקטור הריביות העדכני לעומת הווקטור משנה קודמת הביא לגידול בקרנות הביטוח הנאמד בכ-48 מיליארד ש״ח בשנת 2021 (בשנת 2020 – שימוש בווקטור עדכני הביא לגידול הנאמד בכ-28 מיליארד ש״ח).

- לוחות התמותה והגריעה ששימשו בבסיס החישוב הינם:

1) בענף אזרח ותיק ושארים ובתת ענף תלויים של ענף נפגעי עבודה – מאז הדוח הכספי לשנת 2017 נעשה שימוש בשיעורי התמותה שהיוו את הבסיס לחלופה הבינונית מתוך שלוש החלופות ״בתחזית אוכלוסיית ישראל עד שנת 2065״ שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במאי 2017. שיעורי תמותה אלו כוללים שיפורים עתידיים בתוחלת החיים.

2) בתתי ענפים נכות נפגעי עבודה וקצבה מיוחדת - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2012.

3) בתת ענף נכות כללית מבוגרים - נעשה שימוש בלוחות תמותה של מקבלי קצבת נכות כללית, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2018. (בשנים קודמות נעשה שימוש בלוחות תמותה המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2011). השימוש בלוחות התמותה העדכניים הביא לגידול בקרנות הביטוח הנאמד בכ-6 מיליארד ש״ח.

4) בתת ענף שירותים מיוחדים - בשנה הנוכחית נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום ה-31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2019.

5) בתת ענף ילד נכה - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום ה-31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2019.

6) בענף סיעוד - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2012.

ראה הרחבות בנוגע לשינויים בהנחות וכן שינויים נוספים בדוח המוסד לביטוח לאומי לשנת 2021.

(ד) לעניין יישום עתידי של תקן חשבונאות בינלאומי שפורסם בחודש ינואר 2019 בנושא התחייבויות בגין קרנות ביטוח – ראה *ביאור 2כ'*.

ב. קרנות אחרות

הקרנות האחרות כוללות התחייבויות בגין חוזי ביטוח ועתודות אחרות, ומנוהלות על ידי חברות ממשלתיות וקרנות פנימיות.

(1) הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, הינה תאגיד ציבורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל״ה–1975. קרנית עוסקת בנזקי גוף בלבד, ומפצה נפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח היכול לפצותם, במקרים המנויים בחוק.

(2) הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה

הקרן כוללת חבות אקטוארית לכיסוי נזקי רכוש ונזקי ביטוח נוספים במשרדי הממשלה, ומנוהלת על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה. לפירוט נוסף *ראה ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות*.

(3) קרנות של חברות ביטוח ממשלתיות

הקרנות כוללות בעיקר את קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע״מ ואת אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע״מ (להלן: ״אשרא״). קרנות ביטוח של חברות ביטוח ממשלתיות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ״ה-1984, על תיקוניהן. בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לא נדרשת, על פי הנחיות המפקח על הביטוח, הערכה אקטוארית, והתביעות התלויות כוללות תביעות תלויות ידועות, הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו למועד הדיווח. הקרנות כוללות תוספת לתביעות תלויות המחושבות לפי שיטת עודף הכנסות על הוצאות.

אשרא הינה חברה ישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ הנמצאת בבעלות ממשלתית מלאה ומטרתה לסייע ליצואנים הישראלים, תוך מתן ביטוחי אשראי והשקעות בעסקאות יצוא לטווח בינוני וארוך. עתודות בגין ביטוחי סחר חוץ שהוכרו בדוחות הכספיים, חושבו בהתאם לחשיפה של הממשלה בגין התביעות התלויות הקיימות כנגד אשרא למועד הדיווח, וזאת מכוח הסכמי הערבות שנחתמו בין הממשלה לאשרא, לפירוט נוסף *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות (במיליוני ₪)

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדה, אשר בחלקן היא עשויה להיות מחויבת בתשלום פיצוי כספי. ההליך השיפוטי נמשך בדרך כלל על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן הסכום שבו תחויב המדינה עשוי להשתנות. הנהלות הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של המדינה ויועציהן המשפטיים העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות בישויות וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות.

לפירוט נוסף ראה *ביאור 24 - התחייבויות תלויות*.

להלן יתרות ההפרשה בגין תביעות משפטיות, על פי נושאי התביעות:

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
דיני נזיקין	א	5,462	5,540
הפרות חוזיות		601	539
דיני עבודה		99	376
אחר	ב	1,410	1,347
סך הכל		**7,572**	**7,802**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה כוללת הפרשה, המבוססת ברובה על עבודה אקטוארית, בסך של כ-3,799 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 3,621 מיליוני ₪) בענף אחריות מקצועית ברפואה, במוסדות רפואיים ממשלתיים ובלשכות הבריאות המחוזיות, המנוהל על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה. בנוסף היתרה כוללת הפרשה ברשות מקרקעי ישראל, בעיקר בגין תביעות לפיצויים בסך של כ-720 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 1,014 מיליוני ₪).

ב. היתרה כוללת הפרשות שונות שנרשמו בישויות מאוחדות, בעיקר ברשות שדות התעופה בישראל בסך של כ- 793 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 756 מיליוני ₪) ובמוסד לביטוח לאומי בסך של כ- 186 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020 כ- 149 מיליוני ₪).

בנוסף לאמור לעיל, קיימות תביעות משפטיות רבות נגד הישויות הממשלתיות. אשר חלקן אינן מתועדות בספרי הישויות הממשלתיות, ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות הממשלתיות. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות, המטופלות בפרקליטות המדינה, מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצורכי הטיפול החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ומעקב אחר התביעות.

ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

סעיף	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
פיקדונות מיועדים וערבונות	א	9,845	9,906
יתרות זכות של חשבונות פיקוח נדחים	ב	5,331	5,886
התחייבויות לעובדים לזמן ארוך	ג	4,599	4,510
פיקדונות בגין קרנות		2,558	2,230
הכנסות נדחות לזמן ארוך		2,324	2,070
התחייבויות בגין חכירה		1,770	1,571
פיקדונות בתי המשפט	ד	379	532
התחייבות בגין ערבויות המדינה		15	1,803
קרנות מיועדות של ביטוח לאומי		192	257
עסקאות החלף	ה	158	52
התחייבויות אחרות		11,390	11,683
סך הכל		**38,561**	**40,500**

(*) הוצג מחדש.

א. פיקדון מיועד הינו מזומן או נכס אחר, אשר הופקד בידי ישות ממשלתית על ידי גורם חיצוני לאותה ישות באחד מהמקרים הבאים:

(1) הפיקדון משמש כמשמורת או כעירבון, במטרה להחזירו למפקיד בתוך תקופה מוגדרת, בין שבסכום הקרן הנומינלית, ובין שבסכום הכולל ריבית ו/או הצמדה;

(2) כאשר הוטלו מראש על ידי המעביר מגבלות או התניות מוגדרות המוגבלות בזמן באשר למטרת השימוש בכספים, בהתאם להסכם שנחתם בין הצדדים, ואין לישות הממשלתית אפשרות מעשית לשימוש בו, זולת החזרת הכספים. זאת כל עוד לא נעשה בו השימוש למטרתו המיועדת.

ב. סעיף זה כולל בעיקר יתרה של חברת החשמל אשר מיישמת את IFRS 14, שמשמעותו יישום הפרקטיקה הקיימת בנושא חשבונות פיקוח נידחים וזאת במטרה לשקף וליצור הקבלה נאותה בין ההוצאות בפועל לבין ההכנסות שייווצרו לחברה לפי מועדי ההכרה בהן כתלות בתעריף החשמל. לפירוט ראה *סעיף ב' בביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים*.

ג. התחייבויות לעובדים לזמן ארוך כוללות את התחייבויות המדינה לתשלום הפרשים בגין תוספות העדר ביטחון תעסוקתי, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 4280 מיום 18 בנובמבר 2018.

ד. כספים אשר הופקדו בבתי המשפט השונים על ידי בעלי דין, בגין ערבונות, החרמות או כתנאי להליכים מסוימים בתיקים משפטיים שונים. פיקדונות אלה צפויים לחזור למפקידים בתום ההליך המשפטי, לפי החלטת בית המשפט. היתרה מוצגת בניכוי יתרות שוטפות של פיקדונות בתי המשפט המוצגות במסגרת *ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות*.

ה. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי ולצורך גידור החשיפה למטבע חוץ מבצע החשב הכללי עסקאות החלף מטבעיות (SWAP) ועסקאות אקדמה (FORWARD). עסקאות גידור מסוג דולר-שקל, אירו-שקל ויין-שקל מסייעות בהקטנת החשיפה למטבע חוץ, בעוד שעסקאות גידור דולר-יורו מסייעות בפיזור החשיפה. סך היקף העסקאות הפתוחות ליום 31 בדצמבר 2021 עומד על כ- 9.4 מיליארדי דולרים. השווי ההוגן של עסקאות הגידור נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הינו שלילי וזאת לאור התחזקות השקל מול מטבעות הגידור במהלך שנת 2021 (ייסוף).

להלן פירוט השווי ההוגן של עסקאות הגידור הפתוחות בחלוקה למועדי סיום העסקה:

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
שנה עד חמש שנים	(1,138)	(871)
שש עד עשר שנים	(615)	(364)
סך הכל בגין עסקאות החלף	**(1,753)**	**(1,235)**
התחייבות בגין עסקאות CSA	1,595	1,183
סך הכל	**(158)**	**(52)**

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪)

ערבויות המדינה מועמדות ברובן מתוקף חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ערבויות מטעם המדינה"). בהתאם לחוק ערבויות המדינה, סכום ערבויות המדינה התקפות אשר הועמדו מכוחו לא יעלה, בכל עת, על עשרה אחוזים מסכום תקציב המדינה לאותה שנת כספים, למעט תקציב הפיתוח (להלן: "מסגרת הערבויות"). נכון לשנת 2021 עמדה מסגרת הערבויות על סכום של כ- 47 מיליארדי ₪.

מצבת ערבויות המדינה

להלן פירוט סכומי הערבויות שניתנו על ידי המדינה מכוח חוק ערבויות המדינה, וכן מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות למלוות נכים), התשי"ד – 1954; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות להסכמים), התשט"ו-1955, וכן מכוח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-1950.

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2021 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2020 (*) חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2020 (*) חשיפה בפועל
חוק ערבויות מטעם המדינה התשי"ח - 1958	א	20,284	15,667	22,007	16,288
ערבויות לנכים ומשפחות שכולות	ב	37	37	45	45
סך הכל		**20,321**	**15,704**	**22,052**	**16,333**

חשיפה מרבית- סכום הערבות המרבי שבתוקף כפי שנקבע בכתב הערבות או יתרת הערבות בתוקף מתוך מסגרת הערבות, נכון למועד הדוח הכספי. יצוין כי החשיפה המרבית אינה חורגת מהסכום אשר אושר על ידי ועדת הכספים של הכנסת לאותה מטרה, בהתאם לסעיף 2(א) לחוק ערבויות המדינה.

חשיפה בפועל - סכום הערבות המנוצל מתוך המסגרת האפקטיבית נכון למועד הדוח הכספי, אשר טרם מומש, ללא התחייבויות למתן ערבות שניתנו ואשר עשויות להתממש, כגון אישורים עקרוניים לביטוח עסקאות סחר חוץ אשר יתממשו לכדי פוליסות עם יציאת העסקאות לפועל.

א. הרכב לפי מטרת הערבות

כחלק מההתמודדות של הממשלה עם משבר הקורונה, ובמטרה לסייע לעסקים לצלוח את מצוקת הנזילות שחוו, השיק אגף החשב הכללי, במהלך שנת 2020, שתי תכניות סיוע מיוחדות בערבות מדינה. הראשונה, הקרן להלוואות בערבות מדינה לעסקים להתמודדות עם קשיים תזרימיים שנובעים מהתפשטות נגיף הקורונה; והשנייה, תכנית ה-Top-Up (קורונה) לביטוח אשראי ספקים לטווח קצר, תוכניות אלו המשיכו בפעילותם במהלך שנת 2021.

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2021 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2020 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2020 חשיפה בפועל
סחר חוץ	(1)	13,545	9,652	13,915	10,310
קרנות למתן הלוואות לעסקים	(2)	6,387	5,853	6,816	5,163
מחיר למשתכן	(3)	-	-	871	600
חברת החשמל לישראל	(4)	162	162	215	215
קרן להתייעלות אנרגטית	(5)	190	0	190	-
סך הכל		**20,284**	**15,667**	**22,007**	**16,288**

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב לפי מטרת הערבות

(1) סחר חוץ

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2021 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2020 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2020 חשיפה בפועל
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ	(א)	10,884	7,423	11,253	8,145
חברות כלל ביטוח אשראי, ובסס"ח - תוכנית Top Up	(ב)	1	1	2	2
חברות כלל ביטוח אשראי, בסס"ח וקופאס- תוכנית Top Up קורונה	(ג)	2,660	2,228	2,660	2,163
סך הכל		**13,545**	**9,652**	**13,915**	**10,310**

(א) אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ הינה חברה ממשלתית המבטחת עסקאות יצוא מפני חדלות פירעון של הקונה במדינת היעד. פעילות החברה מגובה בערבות המדינה, בסכום מקסימלי של 3,500 מיליוני דולר ארה"ב. יצוין כי המסגרת האפקטיבית כפי שנקבעה בכתב הערבות והחשיפה בפועל בגין הערבות שניתנה לאשרא הן בדולרים ומשתנות בהתאם לשינויים בשער החליפין. כך, בנטרול שינויים בשער החליפין, החשיפה בפועל בגין הערבות שניתנה לאשרא בשנת 2021 פחתה ב- 475 מיליוני ש"ח ביחס לשנת 2020. לפירוט נוסף ראה *ביאור 24 - התחייבויות תלויות*.

(ב) במסגרת תוכנית לעידוד הייצוא משנת 2014 שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מהווה המדינה מבטח משנה בעבור חברות ביטוח האשראי הפרטיות – כלל ביטוח אשראי ובסס"ח בגין התקופה השנייה בעסקאות יצוא לטווח בינוני – ארוך.

(ג) ביום 14 במאי 2020 הקימה המדינה תכנית סיוע ייעודית לשם מתן ביטוח אשראי ספקים לזמן קצר במסגרתה העמיד אגף החשב הכללי ערבות מדינה בסכום כולל של כ- 2.7 מיליארדי ש"ח לשלוש חברות ביטוח האשראי הפרטיות בישראל: בסס"ח - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ, כלל ביטוח אשראי בע"מ וקומפני פרנסיז ד'אשורנס פור לה קומרס אקסטריאר (קופאס). במסגרת התכנית מעמידה המדינה ביטוח לרובד הסיכון השני, מעבר לרובד הסיכון הראשון הקיים לחברות המבטחות בגין אותם מבוטחים (טופ-אפ). בדרך זו, יכולים המבוטחים להגדיל את מכירותיהם בשיעור של עד 100% מהסכום אותו נוטלת חברת הביטוח הפרטית כנגד המבוטח ברובד הסיכון הראשון. התכנית עתידה להסתיים להנפקת ביטוחים חדשים ביום 31 בדצמבר 2022.

(2) קרנות למתן הלוואות לעסקים

		31 בדצמבר 2021 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2021 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2020 חשיפה מרבית	31 בדצמבר 2020 חשיפה בפועל
הקרן למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים	(א)	975	689	1,045	684
קרנות למתן הלוואות לעסקים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה	(ב)	5,412	5,163	5,771	4,479
סך הכל		**6,387**	**5,853**	**6,816**	**5,163**

(א) בשל הקשיים הקיימים לעסקים קטנים ובינוניים בהשגת אשראי למימון פעילות שוטפת וצמיחה, יסדה המדינה קרנות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה. ההלוואות ניתנות מכספי גופים מממנים, כאשר המדינה ערבה לגופים אלה בגין חדלות פירעון של הלוואות בשיעור של כ- 70% מגובה ההלוואה ועד למכסה כוללת בעבור כל גוף מממן. בחודש אפריל 2016 החלה לפעול קרן חדשה להלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה, שבה משתתפים לראשונה, לצד הבנקים, גם הגופים המוסדיים כנותני אשראי.

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב לפי מטרת הערבות (המשך)

(ב) ביום 30 במרץ 2020 על רקע התפרצות נגיף הקורונה הקימה המדינה קרן הלוואות ייעודית לעסקים קטנים, בינוניים וגדולים בעלי מחזור מכירות שנתי של עד 400 מיליון ₪ בשני מסלולים: מסלול כללי ומסלול לעסקים בסיכון מוגבר (להלן: "קרן קורונה לעסקים קטנים ובינוניים"). מטרת הקרן הינה לסייע לעסקים, שנקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהמגבלות שהוטלו על ידי הממשלה להתמודדות עם התפשטות הנגיף, לקבל הלוואות מהמערכת הבנקאית והחוץ בנקאית כנגד ערבות מדינה בשיעור של עד 85% מכל הלוואה ועד 15% מהתיק הכולל במסלול הכללי בקרן, ובשיעור של עד 95% מכל הלוואה ועד 60% מהתיק הכולל במסלול המוגבר בקרן שמאפשר לגופים המממנים הפועלים בה להרחיב את הסיוע גם לעסקים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה יותר. ההלוואות בקרן ניתנו בתנאים מיטיבים נוכח המשבר, ובכלל זה, ניתנה אפשרות לפריסת תשלומי ההלוואה עד 5 שנים, אפשרות לדחיית תשלומי הקרן של ההלוואה לתקופה של עד 12 חודשים, סבסוד עלויות הריבית בשנה הראשונה על ידי המדינה, בטוחות מופחתות, פטור מעלות ואגרות ועוד.

נכון לתום שנת 2021 העמיד אגף החשב הכללי במסגרת פעילותה של הקרן ערבויות מדינה בסכום מצטבר של כ-5 מיליארדי ש"ח לשבעה בנקים וארבעה גופי אשראי חוץ בנקאי, שיוכלו להעמיד הלוואות לעסקים בסכום כולל של עד כ-24.6 מיליארדי ₪ כנגד סכום ערבות המדינה שהועמדה להם. בסוף חודש אפריל 2022, נסגרה הקרן להגשת בקשות חדשות.

במהלך שנת 2021, במטרה להעניק סיוע תזרימי נוסף לעסקים קטנים ובינוניים, על מנת שיוכלו להתאושש ולהחזיר את פעילותם העסקית לסדרה, ניתנה אפשרות להאריך את תקופת החזר האשראי של ההלוואות לתקופה כוללת של עד 10 שנים (במקום 5 שנים עד כה) ומתן אפשרות לדחיית תשלומי קרן ההלוואה לתקופה של עד 12 חודשים נוספים.

יצוין כי במסגרת קרן קורונה לעסקים קטנים ובינוניים, התחייבה המדינה לשאת בעלות הריבית של שנת ההחזר הראשונה בכל הלוואה במקום העסק הלווה, אשר תחושב בהתאם לשיעור שנקבע בהוראת הביצוע להעמדת כל הלוואה ספציפית, או בשיעור של 1.5% מעל ריבית הפריים, לפי הנמוך. התשלום יבוצע באופן אחיד עבור כל ההלוואות בקרן בתום השנה הקלנדרית בה נצטברה הריבית. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 שילמה המדינה ריבית בסכום כולל של 704.2 מיליון ₪.

ביום 28 באפריל 2020 הקימה המדינה קרן הלוואות לעסקים גדולים שנפגעו כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה בשני מסלולים: מסלול כללי ומסלול תעופה (להלן: "קרן קורונה לעסקים גדולים"). קרן זו מיועדת לעסקים בעלי מחזור שנתי של מעל 200 מיליוני ₪, כדי לסייע לעסקים שקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהמגבלות שהוטלו על ידי הממשלה להתמודדות עם התפשטות הנגיף לקבל הלוואות מהמערכת הבנקאית. האשראי בקרן זו מועמד בערבות של 75% מההלוואה ועד 12% מהתיק הכולל במסלול הכללי, ובשיעור של עד 75% מכל הלוואה ועד 75% מהתיק הכולל במסלול תעופה בקרן. בסוף חודש מאי 2021, נסגרה הקרן להגשת בקשות חדשות.

(3) ערבויות לפרויקטי "מחיר למשתכן"

כחלק ממדיניות הממשלה ושר האוצר להקל על חסרי דירה לרכוש דירה, יזמה הממשלה את תוכנית "מחיר למשתכן" במסגרתה מעניקה המדינה הנחות משמעותיות במחיר הקרקע במכרזים בהם מתחרים יזמים על המחיר הנמוך ביותר למ"ר דירה. חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – חוק המכר) קובע מספר חלופות שמטרתן להבטיח את השקעתם של רוכשי דירות, ובהן ערבות בנקאית ("ערבות חוק מכר") וביטוח על ידי מבטח. במכרזי "מחיר למשתכן", אשר פורסמו עד לחודש אפריל 2016, לא נדרשו הקבלנים להעמיד לרוכשים בטוחה מסוג מסוים וחלק מהקבלנים אשר זכו במכרזים אלה בחרו שלא לקבל ליווי פיננסי מתאגיד בנקאי לפרויקט הבניה שאותו התחייבו לבנות ולכן ביקשו להבטיח את זכויות רוכשי הדירות בדירה הנרכשת בפרויקט באמצעות רישום הערת אזהרה על שמם.

על אף האפשרות לרישום הערת אזהרה כאמור, המהווה חלופה אפשרית על פי חוק המכר, בהיעדר בטוחה מסוג ערבות חוק מכר או ביטוח, נוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות על-ידי הבנקים לבין תזרים הפרויקט, כך שהרוכשים אינם מסוגלים לשלם לקבלן את תמורת הדירה במועד שיאפשר מימוש של חוזה רכישת הדירות ובנייתן. לצורך פתרון הבעיה ומימוש הפרויקטים האמורים מועמדת ערבות מדינה לבנקים אשר מעמידים משכנתאות לרוכשים, ערבות אשר תתממש במקרה שבו פרויקט הבנייה לא יושלם.

במהלך השנים 2016 עד 2018, העמידה המדינה לבנקים ערבויות ב-23 פרויקטי מחיר למשתכן, הכוללים את בנייתן של 2,724 יח"ד חדשות. נכון ליום עריכת הדו"ח, הסתיימה חשיפה המדינה בכלל הפרויקטים בהתאם לתנאי כתב הערבות עם הבנקים.

(4) חברת החשמל לישראל בע"מ

ערבויות מדינה להלוואות שלקחה החברה מבנק בארה"ב לצורך מימון הקמת הקו הימי של צנרת הגז הטבעי.

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב לפי מטרת הערבות (המשך)

להלן פירוט בדבר הערבויות לחברת החשמל:

ערבויות	31 בדצמבר 2021 שנת מתן הערבות	31 בדצמבר 2021 שנת סיום הערבות	31 בדצמבר 2021 מיליוני ₪
ערבויות בדולר ארה"ב			
	2006	2025	149
	2007	2025	**13**
סך הכל			**162**

(5) קרן למתן הלוואות לפרויקטי התייעלות אנרגטית

במטרה לסייע בהשגת היעד הלאומי להתייעלות אנרגטית וצמצום צריכת החשמל עד לשנת 2030, כפי שנקבע בהחלטות ממשלה 542, 1403 ו- 3269 בשנים 2015-2017, נחתמו במהלך חודש דצמבר 2018 הסכמים מול ארבעה בנקים, אשר זכו במכרז להעמדת הלוואות בערבות מדינה לפרויקטי התייעלות אנרגטית. במסגרת ההסכם, שנחתם לתקופה של ארבע שנים עם אפשרות להארכה נוספת של עד שלוש שנים, תוכל המדינה להעמיד לבנקים ערבויות בהיקף כולל של כ- 500 מיליון ₪. בשלב הראשון יעמידו הבנקים הלוואות בסכום כולל של כ- 1.43 מיליארד ₪, וזאת כנגד ערבות מדינה בסכום של עד 200 מיליון ₪. בשלב השני, יוכלו הבנקים לקבל ערבות מדינה נוספת בסכום נוסף של 300 מיליון ₪, כך שסך ההלוואות שיועמדו במסגרת פעילותה של הקרן יסתכם לסך של כ- 3.5 מיליארד ₪. ההלוואות שיעמידו הבנקים יגובו בערבות מדינה בשיעור של 75% מסכום ההלוואה, ולתקופה ארוכה של עד 7 שנים. מנגנון הערבות כולל בנוסף הטבה עבור פרויקטים שעיקרם הטמעת טכנולוגיות ישראליות חדשניות, כך ששיעור ערבות המדינה להלוואה לפרויקטים אלה יגדל ל- 85%.

ב. ערבויות לנכים ומשפחות שכולות

ערבויות הניתנות על ידי משרד הביטחון מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; ומכח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-1950 לזכאי משרד הביטחון שאין ביכולתם להמציא את הערבות הנדרשת להלוואות הניתנות להם לצורכי דיור ויצירת מקורות פרנסה.

ג. המלחמה בין רוסיה לאוקראינה

לאור המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, הודיעו חלק מחברות הביטוח הבין-לאומיות המבטחות את חברות התעופה הישראליות כי לא יינתן כיסוי ביטוחי לטיסות לרוסיה, זאת בשל ההחרגה הקיימת בפוליסות הביטוח לגבי יעדים עליהם הוטלו סנקציות.

לפיכך, ביום 3 במרץ 2022, אישרה ועדת הכספים של הכנסת את בקשת שר האוצר והחשב הכללי להעמיד מסגרת ערבות מדינה לחברות התעופה הישראליות בסכום של 2 מיליארד דולר ארה"ב, זאת בעבור כיסוי ביטוח לטיסות של חברות התעופה הישראליות בקו תעופה ישראל-רוסיה, אשר לא יכוסו על ידי חברות הביטוח בשל ההחרגות הקשורות ברוסיה, ובלבד שהנזקים שייגרמו היו אמורים להיות מכוסים על ידי חברות הביטוח בהתאם לפוליסות הביטוח הקיימות של החברה אלמלא היו ההחרגות כאמור. ביום 9 במרץ 2022 הורחבה מסגרת ערבות המדינה לסך של 2.5 מיליארד דולר ארה"ב, וביום 13 ביוני 2022 הורחבה מסגרת ערבות המדינה פעם נוספת לסך של 4 מיליארד דולר ארה"ב.

ערבות המדינה ניתנה לתקופה קצובה והיא מוארכת מעת לעת, בהתאם להתפתחות המלחמה, הצורך בהמשך הפעלת הטיסות וההתפתחויות בסנקציות הבין-לאומיות. ערבות זו ניתנה במהלך שנת 2022 ולפיכך אינה נכללת במצבת הערבויות לשנת 2021.

נכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים, ניתנו בפועל ערבויות מדינה בהיקף של 2 מיליארד דולר ארה"ב. השלכות נוספות בנושא המלחמה ראה *ביאור 35- אירועים לאחר תאריך המאזן*.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות

א. התחייבויות תלויות בגין תביעות משפטיות

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות רבות המוגשות נגדה, אשר לא ניתן להעריך את תוצאותיהן באופן מהימן או לבצע אומדן מהימן של סכום המחויבות הצפוי בגינן. התוצאות הסופיות של תביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של המדינה. מאחר שלא ניתן, כאמור, להעריך את סיכויי התממשותן או לאמוד באופן מהימן את הסכום שעשוי להיפסק בגינן, לא נרשמה בגין תביעות אלה התחייבות בדוחות הכספיים של הישויות אלא ניתן גילוי בלבד, וזאת בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. סכומי התביעות התלויות מפורטים בדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות ואינם מהווים אומדן לתוצאות התביעות בפועל, אלא להיקף החשיפה הנובעת מהסעד הנתבע.

בנוסף לאמור לעיל, קיימות תביעות משפטיות רבות נגד הישויות הממשלתיות אשר חלקן אינן מתועדות בספרי הישויות הממשלתיות ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות הממשלתיות. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות המטופלות בפרקליטות המדינה מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצרכי הטיפול החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ומעקב אחר התביעות.

ב. כתבי שיפוי

כתב שיפוי (או מכתב שיפוי Letter of Indemnity) הינו מכשיר הגנה הדומה במהותו לכתב ביטוח לכיסוי חבות בנזיקין המעניק למקבלו שיפוי בגין נזקים שייתבע בגינם (להלן: "החבות"). המדינה רשאית, במקרים חריגים ומיוחדים שבהם קיימת פעילות חיונית בעבור הציבור, להעניק כתב שיפוי לגופים או ליחידים שאינם עובדי ציבור ומעניקים שירותים למדינה. זאת לשם כיסוי החבות, אשר עלולה להיווצר מהתרחשותו של אירוע שנבע ממתן השירות למדינה (לדוגמה לחברי גופים וועדות לא סטטוטוריים שאינם עובדי מדינה).

כתב השיפוי ניתן כאמור במקרים שבהם אין יכולת ממשית של נותני השירות לרכוש הגנה ביטוחית בעבור השירות הניתן למדינה. במקרים אלה, חלופת הנפקת כתב שיפוי מהווה פתרון קצה שבו המדינה נוטלת על עצמה את החשיפה לסיכון בגובה גבולות האחריות שנקבעו על-ידי כתב השיפוי. המאפיין המרכזי של המקרים שבהם ניתן כתב השיפוי הינו חשיפה גבוהה במיוחד של נותן השירות בגין הפעילות שהוא אמור לבצע, ובלעדי מתן כתב השיפוי לא ניתן יהיה לקיים את הפעילות החיונית.

בידי משרדי הממשלה קיים בסיס חלקי של נתונים ותשתית לניהול כתבי שיפוי שניתנו על-ידי משרדי הממשלה. עדיין חסר תיעוד מלא בגין כתבי השיפוי שניתנו וטרם הושלם תהליך ניהול מובנה ושיטתי במסגרת מערכות המידע. לפיכך, אין בידי הממשלה מידע מלא על היקף החשיפה וסבירות התממשותן של ההתחייבויות על פי כתבי שיפוי שהוענקו על ידה, ואין באפשרותה לבצע הערכה כאמור באופן סביר. לאור זאת, כתבי שיפוי שהוענקו על-ידי המדינה, ובגינם תיתכן חשיפה לממשלה, אינם מקבלים גילוי מלא בדוחות הכספיים. התוצאות הסופיות שייתכן ושיתממשו בגין חלק מכתבי שיפוי אלה, עלולות להשפיע לעיתים על מצבם הכספי של משרדי הממשלה השונים ו/או על תוצאות פעולותיהם השוטפות, וזאת בשל הסטת משאבים תקציביים החיוניים לפעילות השוטפת לכיסוי התחייבויות על פי כתב שיפוי שהונפק.

ג. האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי (להלן: "האפוטרופוס הכללי") הינו יחידה במשרד המשפטים הפועלת מכוח חיקוקים שונים ובהם חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978 (להלן: "חוק האפוטרופוס הכללי"), חוק החברות, התשנ"ט-1999, פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, פקודת פשיטת הרגל, התש"ם-1980, חיקוקים נוספים והחלטות ממשלה. המאפיין המרכזי של האפוטרופוס הכללי הוא מעמדו כנאמן בעבור אחרים, בין כמנהל רכוש ובין כמפקח על נאמנים, חלקם אנשים פרטיים וחלקם רשויות המדינה וגופים אחרים (להלן: "הזכאים").

הפעילות הכספית של האפוטרופוס הכללי הינה ברובה עצמאית ומבוצעת מחוץ לתקציב המדינה. פעילות זו משקפת את מגוון התחומים עליהם מופקד האפוטרופוס הכללי ובהם - איתור נכסים עזובים והשבתם, ניהול נכסים מחולטים, ניהול הליכי פשיטת רגל ופירוקי חברות, קבלת כספי עיזבונות לטובת מדינת ישראל, פיקוח על אפוטרופוסים ומנהלי עיזבון ועוד.

ההיקף הכולל של הנכסים הכספיים הנמצאים בחזקת האפוטרופוס הכללי והמנוהלים על ידו (להלן: "כספי הזכאים"), מסתכם ליום 31 בדצמבר 2021 לסך של כ- 9 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2020, כ- 8.2 מיליארדי ₪). נכסים אלו אינם מאוחדים בדוחות הכספיים של מדינת ישראל נכון לימים 31 בדצמבר 2021 ו-2020.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות (המשך)

כספי הזכאים מנוהלים, על פי חוק, בהשקעה משותפת בקרנות הפועלות במתכונת של קרן נאמנות. כספי הקרנות מושקעים במשותף בניירות ערך ופיקדונות במטבע חוץ ובשקלים, בהתאם למדיניות ולהנחיות של ועדת השקעות הפועלת לפי סעיף 10 לחוק האפוטרופוס הכללי, או, בכל הנוגע לכספי נעדרים, בפיקדון נושא תשואה במשרד האוצר (ליום 31 בדצמבר 2021 כ- 1,126 מיליוני ₪). נוסף על הנכסים הכספיים המנוהלים כמפורט לעיל, האפוטרופוס הכללי מקבל לידיו כנאמן רכוש אחר של נעדרים, פושטי רגל וחברות בפירוק. רכוש זה כולל נכסי מקרקעין ודברי ערך, הנרשמים במערכת נפרדת - "מערכת רכוש"- ללא ערכים כספיים, והמעקב אחריהם מתבצע במערכת זו. למועד הדוח הכספי טרם נערך אומדן מהימן של השווי הכספי של נכסים אלה.

ד. הוצאות בגין מימוש ערבויות

בהתאם לכתב ערבות המדינה לחברת "אשראי" - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ, שהינה חברה ממשלתית המבטחת עסקאות יצוא מפני חדלות פירעון של הקונה במדינות היעד (להלן: "החברה"), ערבה המדינה לתשלומים שהחברה מחויבת לשלם על פי תביעות הביטוח, שהוגשו מכוח הפוליסות שהנפיקה החברה. התפשטות נגיף הקורונה הובילה למשבר בריאותי וכלכלי המשפיע על כלל מדינות העולם ובפרט על המדינות המתפתחות אשר חלקן מתקשות לעמוד בהתחייבויות שנטלו. במהלך שנת 2021, נוכח אי עמידת חלק מהמדינות הלוות בתנאי ההלוואה כפי שנקבעו בהסכם עמן, הוגשו למדינה 18 דרישות לתשלום תביעות מכוח הפוליסות שהנפיקה החברה בהיקף של כ- 130.8 מיליוני דולר. לחלק מהתביעות הללו קיים ביטוח משנה בשיעורים שונים, אשר בגינן התקבלו בשנת 2021 סכומים של כ-20.3 מיליוני דולרים. במהלך שנת 2022 צפויים להתקבל סכומים נוספים של כ-86.7 מיליוני דולרים. כמו כן, צפויות להתקבל תביעות נוספות אשר לא ניתן לאמוד את היקף החשיפה הצפוי בגינן נכון למועד הדוח הכספי.

ה. התקשרויות מהותיות

לפרטים בדבר ההתקשרויות המהותיות ליום 31 בדצמבר 2021, *ראה להלן חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021*.

ו. התחייבויות תלויות אחרות

יצוין כי נוסף על האמור לעיל, עשויות להיות למדינה התחייבויות תלויות נוספות, שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה, ולא ניתן לבצע אומדן סביר של סכום המחויבות הצפוי בגינן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות או תלויות חשבונאיות שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה עלולות להשפיע על מצבן הכספי של הישויות הממשלתיות השונות ו/או על תוצאות פעולתן.

ביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה - יחידים	124,792	100,061
מסים ישירים והכנסות מאגרות דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות	80,979	73,420
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה - חברות	54,974	34,310
מסים ישירים והכנסות מאגרות מיסי מקרקעין	21,561	12,244
מסים ישירים והכנסות מאגרות מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים	14,516	15,804
מסים ישירים והכנסות מאגרות הכנסות מאגרות	8,497	8,242
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה – מיסוי שוק ההון	6,986	4,697
מסים ישירים והכנסות מאגרות הכנסות מהיטל רווחי גז ונפט (**)	535	11
סך הכל מסים ישירים	**312,840**	**248,789**
מסים עקיפים מכס	75,541	64,493
מסים עקיפים מס ערך מוסף	65,745	57,511
מסים עקיפים מיסי דלק	18,395	16,451
מסים עקיפים מס קנייה	700	765
מסים עקיפים אחרים	699	700
סך הכל מסים עקיפים	**161,080**	**139,920**
סך הכל	**473,920**	**388,709**

(*) הוצג מחדש.

(**) ראה פירוט *בביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות*.

בשנת 2021 חל גידול משמעותי בהכנסות ממיסים, בין היתר כתוצאה מהשקעות נרחבות בסקטור ההייטק ועליה בשווי החברות, גאות בשוק המקרקעין ועליה בניכויים משכר וניכויים אחרים וכן מאחר ששנת 2020 אופיינה בהכנסות נמוכות בשל משבר הקורונה.

נתוני ההכנסות ממסים ואגרות נרשמו ברובם בהתבסס על נתונים ממערכות ייעודיות של הישויות השונות שאינן עונות בהכרח על מכלול הצרכים החשבונאיים לניהול נתוני ההכנסות על בסיס מצטבר ולכן תשתית הנתונים ועריכתם התבססו בין היתר על אומדנים שונים. חלק מהותי מנתוני ההכנסות ממסים אינם מנוהלים במתכונת המאפשרת את הצגתם באופן מהימן על בסיס מצטבר מסיבות שונות, לרבות חוסר עקביות בהגדרת יתרות החוב בתחילת השנה ובסופה, היעדר קשר חשבונאי בין מערך הגבייה במזומן למערך ניהול החייבים, חוסר יכולת טכנית להפריד נתוני חייבים שאינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים וכיוצא בזה.

ביאור 26 - הכנסות מהעברות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
סיוע מחו"ל שנוצל	10,527	9,662
מענקים	1,080	589
תרומות	744	399
הכנסות חד-צדדיות אחרות	1,949	2,442
סך הכל	**14,300**	**13,092**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין (במיליוני ₪)

תיאור		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
דמי חכירה	א	25,221	6,984
מכירת חשמל		21,204	22,931
מכירת סחורות ופרויקטים טכנולוגיים		17,024	14,737
אספקת שירותים רפואיים	ב	14,600	13,678
אספקת שירותים אחרים	ג	13,922	11,319
ביצוע עבודות		6,259	6,766
מכירת מים		4,589	4,216
הכנסות מתמלוגים	ד	2,889	1,948
מכירת והשכרת נכסי מקרקעין		1,270	911
אחרות		356	375
סך הכל		**107,334**	**83,865**

(*) הוצג מחדש.

א. סעיף זה כולל דמי חכירה שוטפים ודמי חכירה מהוונים מהקצאת קרקעות במכרזים ברשות מקרקעי ישראל. ההכנסות מדמי חכירה מוצגות בברוטו לפני העברות לקק"ל, *ראה פירוט בביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות*, אך בניכוי הנחות שניתנו. ההנחות הסתכמו לסך של כ- 2,923 מיליוני ₪ (בשנת 2020 כ- 1,303 מיליוני ₪). בשנת 2020 ובראשית 2021 חלה ירידה בהיקף שיווק קרקעות המדינה למגורים, בין היתר עקב השפעת מגפת הקורונה על המשק וקיומו של תקציב המשכי. בהמשך שנת 2021 חל גידול בהיקף שיווקי הקרקעות שגישר במידה רבה על הפער, וזאת כתוצאה מחזרת המשק לפעילות ומיקוד מאמצי הממשלה בתחום השיווקים. הגידול בהיקף השיווקים והעסקאות, ביחד עם עליית מחירי הדיור, וכפועל יוצא גם עליית שווי המקרקעין, הביאו לגידול בתקבולי המדינה מהפרטת מקרקעי ישראל בשנת הדוח.

ב. סעיף זה כולל הכנסות מאספקת שירותים רפואיים הניתנים על ידי בתי החולים הממשלתיים ולשכות הבריאות לקופות החולים וללקוחות נוספים.

ג. סעיף זה כולל הכנסות מאספקת שירותים הניתנים, בין היתר, על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט, רשות שדות התעופה בישראל, חברת נמל אשדוד בע"מ, חברת דואר ישראל בע"מ, חברת נמל חיפה בע"מ וחברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ.

ד. פירוט הכנסות מתמלוגים לפי סוג:

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
גז ונפט	1,227	1,086
מחצבי חול וחצץ	1,022	305
משאבי ים המלח	274	226
תחבורה ציבורית	175	186
אחר	191	145
סך הכל	**2,889**	**1,948**

(*) הוצג מחדש.

לפירוט נוסף *ראה חלק ד, פרק 8- הכנסות מתמלוגים.*

ביאור 28 - הכנסות אחרות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הפחתת התחייבות פרויקטי P.P.P	א	2,598	2,975
הכנסות בעבור פיצוי צד שלישי	ב	807	691
אחרות	ג	5,925	2,020
סך הכל		**9,330**	**5,686**

א. הכנסות מהפחתת התחייבות למימון פרויקטים מסוג P.P.P אשר בהם העבירה הממשלה את זכויותיה לשימוש בנכס ולגביית ההכנסות בגינו. לפירוט נוסף, *ראה ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

ב. הכנסות שהתקבלו במוסד לביטוח לאומי, לפי סעיף 328 לחוק, מחברות ביטוח ואחרים, בגין פיצוי על גמלה ששולמה למבוטחים. *ר' הרחבה בעניין הסכמי השיבוב בביאור 17 – זכאים ובדוח המוסד לביטוח לאומי*.

ג. הכנסות אחרות כוללות סך של 1,637 מיליוני ₪ בגין קיטון הפרשה של קרנות למתן הלוואות לעסקים להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה. כמו כן סעיף הכנסות אחרות כולל סך של כ-2,350 מיליוני ₪ מחברת החשמל לישראל בע"מ, שנובע בעיקר מגידול נטו בנכסי פיקוח (בשנת 2020 נרשמה הוצאה בסך של כ-2,359 מיליון ₪ תחת סעיף הוצאות אחרות) – לפרטים נוספים ראו את הדוחות הכספיים של חברת החשמל לישראל בע"מ.

ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

תאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הוצאות בגין שכר עבודה	א	114,338	109,703
הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים	ב	2,453	2,874
הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת	ג	32,121	2,357
סך הכל		**148,912**	**114,934**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת העובדים של מדינת ישראל לרבות הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים.

להסכמים ולהנחיות שפורסמו בשנת הדוח בעקבות משבר הקורונה, בקשר לתנאי ואופן העסקת עובדים בסקטורים השונים במגזר הציבורי, השפעה על הוצאות השכר השוטפות בתקופת המשבר ועל חלק מרכיבי המחויבות של המדינה בגין זכויות עובדים. יתרה מכך, חלק מהגידול בהוצאות השכר מושפע, בין היתר, כתוצאה מגיוס נטו חיובי של עובדים, בין היתר, במערכת הבריאות במשרד החינוך ובגופים נוספים. להרחבה בנושאים אלה ראה *ביאור 1 – כללי*.

לעניין ההחלטה על עדכון שכרם של העובדים על פי חוזים מיוחדים בשירות המדינה, החל מינואר 2022, בשיעור של 2.1%, ראה *ביאור 35 – אירועים לאחר מועד הדיווח*.

ב. הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים כוללות בעיקר תנועה בהתחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעסיק. לפירוט נוסף *ראה ביאור 2 סעיף יט - התחייבויות בגין זכויות עובדים וביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ג. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

תאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
עלות שירות שוטף	(1)	11,078	10,198
עלות שירות עבר	(2)	-	2,972
עלות היוון	(3)	21,149	(10,716)
רכישת זכויות		(106)	(97)
סך הכל		**32,121**	**2,357**

(1) עלות שירות שוטף מייצגת את הזכויות שנצברו בשנת הדיווח לעובדים הפעילים והגמלאים הזכאים לפנסיה תקציבית.

(2) עלות שירות עבר מייצגת את השינוי בערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת לגבי שירות עובדים בתקופות קודמות, לתקופת הדוח. ההוצאה בגין שנת 2020 נובעת מהסכם קיבוצי עובדי הוראה שנחתם ביום 24 באוגוסט 2020 בין ממשלת ישראל לבין הסתדרות המורים בישראל בדבר חישוב המשכורת הקובעת לגמלה לגבי כלל עובדי ההוראה אשר הועסקו בתנאי רפורמה במערכת החינוך ערב פרישתם. לפירוט נוסף ראה *ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

(3) עלות ההיוון מייצגת שינוי בערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה תקציבית, כתוצאה מהתקרבות בשנה אחת לתקופות הפירעון שבהן יבוצעו תשלומי הפנסיה בפועל. לפירוט נוסף *ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

הרכב לפי מטרות

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
גמלאות המוסד לביטוח לאומי	א	217,441	189,737
סל שירותי בריאות, נטו	ב	54,870	53,070
מטרות חינוך	ג	44,748	45,419
מטרות חברתיות	ד	40,026	38,385
העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות	ה	23,012	26,611
מטרות כלכליות	ו	11,791	7,705
מטרות בריאות שונות	ז	9,128	7,004
מטרות ביטחוניות	ח	5,248	5,577
מטרות תשתיות	ט	4,003	7,332
מטרות ממשלתיות ומנהלתיות		445	434
הקצבות		422	346
סך הכל		**411,134**	**381,620**

(*) הוצג מחדש.

א. גמלאות המוסד לביטוח לאומי - הרכב לפי ענפי הביטוח

סעיף גמלאות המוסד לביטוח לאומי כולל את תשלומי הקצבאות לזכאים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואת השינוי האקטוארי שחל בהתחייבויות המוסד לביטוח לאומי לזכאים (לפירוט נוסף בנושא קרנות המוסד לביטוח לאומי-ראה ביאור 20 לדוחות הכספיים).

להלן הרכב גמלאות המוסד לביטוח לאומי לפי ענפי ביטוח:

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
אזרח ותיק ושארים	67,226	68,303
נכות כללית	66,484	10,605
אבטלה	19,111	23,940
סיעוד	18,395	32,905
נפגעי עבודה	16,282	14,892
הקצבות בגין חוקים והסכמים שונים	12,821	22,131
אמהות	8,469	7,968
ילדים	8,272	8,128
פשיטת רגל ופרוק תאגיד	329	812
אחרות	52	53
סך הכל	**217,441**	**189,737**

(*) הוצג מחדש.

עם התפרצות נגיף הקורונה, בוצעו שורה של צעדים שהרחיבו באופן זמני, אך משמעותי, את זכאות תושבי מדינת ישראל לדמי אבטלה המשולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי. זאת באמצעות התקנה של תקנות שעת חירום, חקיקה של חוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), תש"ף-2020, תיקוני חקיקה שבוצעו בחוק הביטוח הלאומי תשנ"ה-1995, ובאמצעות הסכמים שנחתמו בין משרד האוצר לבין המוסד לביטוח לאומי בהתאם לסעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

בכלל זה, קוצרה תקופת האכשרה; הוארכה תקופת הזכאות; בוטל קיזוז כפל קצבאות למובטלים; בוטלה ההפחתה בתשלומי האבטלה למובטלים בהכשרה מקצועית; בוטלה ההפחתה לצעירים מתחת לגיל 28 שיש להם ילדים; ניתן מענק הסתגלות מיוחד לאוכלוסייה מעל גיל 67 שיצאה ממעגל העבודה ועוד. כלל התשלומים התוספתיים הללו שולמו לזכאים (ועדיין משולמים בחלקם כתלות בתנאי הזכאות שנקבעו ועודכנו עם הזמן) על ידי המוסד לביטוח לאומי, תוך שאוצר המדינה משפה את המוסד לביטוח לאומי על ההוצאות באופן מלא.
בשנת 2021 המשיכו תשלומים אלו שרובם מומנו על ידי אוצר המדינה והופסקו באופן הדרגתי במהלך שנת 2021.
בנוסף, ניתנו הטבות ומענקים נוספים כמו מענק בידוד למעסיקים, מענק חזרה לעבודה והטבות ליולדות בתקופת הקורונה.
יש לציין, כי תחילה המוסד לביטוח לאומי שילם מתקציבו דמי אבטלה לאלו שפוטרו או הוצאו לחל"ת ע"פ חוק הביטוח הלאומי. עם סיום תקופת הזכאות ע"פ החוק, התשלום למובטלים אלה נמשך על חשבון אוצר המדינה, במסגרת הרחבת הזכאות שתוארה לעיל.
תשלומי אבטלה הכלולים בסעיף זה עומדים על כ-19 מיליארדי ₪ כמצוין לעיל, מתוכם כ -4.5 מיליארדי ₪ שולמו מתקציבו של המוסד לביטוח לאומי וכ- 14.5 מיליארדי ₪ שולמו ממסגרת התכנית הכלכלית.
לפירוט נוסף ראה את הדוחות כספיים של המוסד לביטוח לאומי.

ב. סל שירותי בריאות, נטו

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
שירותי בריאות כללית	29,226	28,466
מכבי שירותי בריאות	14,772	14,033
קופת חולים מאוחדת	6,765	6,531
לאומית שירותי בריאות	4,107	4,040
סך הכל	**54,870**	**53,070**

מימון סל שירותי הבריאות נקבע בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 ותקנותיו. עיקר מקורות מימון סל הבריאות הינם מגביית דמי ביטוח בריאות ומתקציב המדינה. סל שירותי הבריאות, נטו מוצג בניכוי דמי מנהל (בגין תפעול מערך גביית דמי הביטוח הלאומי), ואינו כולל השתתפות עצמית של קופות החולים.

ג. מטרות חינוך

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
מוסדות חינוך ממלכתי	29,524	30,326
המועצה להשכלה גבוהה	12,846	12,873
מוסדות תורניים	1,214	1,270
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	168	136
אחרות	996	814
סך הכל	**44,748**	**45,419**

במהלך תקופת משבר הקורונה בוצעו שורה של צעדים במערכת החינוך להתמודדות עם המשבר, בין היתר ע"י הצטיידות בתי ספר, תגבור הסעות, דיגיטציה לשנת הלימודים תשפ"א וכן היערכות לשנת הלימודים תשפ"ב.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. מטרות חברתיות

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
תמיכות ברשויות מקומיות	(1)	10,677	10,781
העברות למפעילי תחבורה ציבורית		8,793	7,395
מתן שירותי רווחה	(2)	7,355	7,456
העברות לניצולי השואה		4,231	4,330
סיוע בתחום שיכון ודיור		2,334	2,367
תרבות וספורט		1,688	1,430
מעונות יום וצהרונים		1,045	1,197
אחרות		3,903	3,429
סך הכל		**40,026**	**38,385**

(*) הוצג מחדש.

(1) כולל מענקי איזון לרשויות המקומיות בסך של כ- 3.29 מיליארדי ₪ (בשנת 2020 כ- 3.28 מיליארדי ₪).

(2) הוצאות מתן שירותי רווחה מוצגות בניכוי השתתפויות רשויות מקומיות ברכש שירותי רווחה, שהסתכמו לסך של כ- 2,133 מיליוני ₪ (בשנת 2020 כ- 2,050 מיליוני ₪). במהלך תקופת משבר הקורונה ניתנה תוספת ממסגרת התכנית הכלכלית למסגרות הרווחה עבור מיגון, ציוד חיטוי, תוספת כ"א.

ה. העברות חד-צדדיות מכוח חוקים ותקנות

הסעיף כולל מענקי קורונה מרשות המיסים בסך של כ- 16.8 מיליארדי ₪. במסגרת המאמצים לצמצם את הפגיעה הכלכלית בעסקים ובמשקי הבית שנגרמה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, החלה הממשלה, בחודש אפריל 2020, במתן מענקי תמיכה וזאת מכוח תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש). יצוין כי במקרים בהם נמצא כי שולמו מענקי קורונה לאזרחים שלא עמדו בכללי הזכאות, צפוי כי הסכומים יוחזרו, אולם נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים לא ניתן לאמוד את היקף ההחזרים האמורים, במהלך שנת 2021 הוחזרו חלק מהסכומים האמורים.

בנוסף, הסעיף כולל העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה בעבור קרקעות הנמצאות בניהולה בסך של כ- 5.42 מיליארדי ₪ (בשנת 2020 כ- 1.96 מיליארדי ₪). העברות אלו מבוצעות מכוח ובהתאם להסכם אמנה בין המדינה לקרן קיימת לישראל.

ו. מטרות כלכליות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
העברות לקרנות פנסיה הוותיקות	8,901	4,818
תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון	1,881	1,890
אחרות	1,009	997
סך הכל	**11,791**	**7,705**

(*) הוצג מחדש.

ז. מטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצובן הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. עלות התמיכה בקופות החולים בשנת 2021 הסתכמה לסך של כ- 6,310 מיליוני ₪ (כ- 4,086 מיליוני ₪ בשנת 2020).

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ח. מטרות ביטחוניות

הקיטון נובע בעיקרו מקיטון בתשלומי מענקי קורונה בנושא חיילים משוחררים.

ט. מטרות תשתית

עיקר הקיטון נובע מקיטון בסיוע של משרד הפנים בתשתית הרשויות המקומיות אשר מומנו במסגרת התכנית הכלכלית בשנים 2020 ו-2021.

ביאור 31 - הוצאות תפעוליות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
צריכת חומרים וביצוע עבודות		38,761	46,733
תפעול ותחזוקה	א	34,322	30,105
קבלני משנה		21,122	20,686
פחת		19,287	19,207
שכירות		1,417	1,312
מחקר ופיתוח		1,369	1,341
אחרות		12,108	10,668
סך הכל		**128,386**	**130,052**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות תפעול ותחזוקה - הרכב לפי תשומות עיקריות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
תפעול ותחזוקה – ביטחון (**)	12,879	12,578
חשמל, אנרגיה, ארנונה ומים	8,917	7,586
תחזוקת מחשוב וציוד	3,423	3,189
אבטחה וניקיון	2,278	2,153
ייעוץ וביטוח	1,520	1,340
תחזוקת מבנים	760	851
תחזוקת רכבים	552	479
אחרות	**3,993**	**1,929**
סך הכל	**34,322**	**30,105**

(*) הוצג מחדש.

(**) הרכב ההוצאות מסווג

ביאור 32 - הוצאות הנהלה וכלליות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
משרדיות	א	1,536	1,387
ייעוץ		1,186	1,367
שכירות מבנים		1,043	1,058
פעילות הסברה, אירועים וטקסים	ב	1,022	911
חובות מסופקים ואבודים		366	740
הנהלה		575	502
הדרכה		206	188
משפטיות	ג	397	(615)
אחרות		3,195	3,092
סך הכל		**9,526**	**8,630**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל בעיקר הוצאות בגין משרדיות, תקשורת, דואר, ציוד משרדי, תרגומים והדפסות, אירוח וספרות מקצועית.

ב. הרכב הוצאות פעילות הסברה, אירועים וטקסים

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
פרסומים והסברה	322	377
אירועים, טקסים וכנסים	243	229
אחרות	457	305
סך הכל	**1,022**	**911**

(*) הוצג מחדש.

ג. כולל בעיקר עדכון ההפרשה לתביעות משפטיות, תשלומים בגין פסקי דין והוצאות בגין תביעות משפטיות.

ביאור 33 - הוצאות מימון, נטו (במיליוני ₪)

הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
מלוות פנים איגרות חוב סחירות	א	16,130	8,493
מלוות פנים קרנות פנסיה	ב	16,328	,516
מלוות פנים חברות ביטוח		3,918	2,442
מלוות פנים אמיסיות		482	301
מלוות פנים פיקדונות חוב שונים		3	56
סך הכל הוצאות מימון נטו בגין מלוות פנים		**36,861**	**19,808**
מלוות חוץ מלוות בערבות מדינה זרה		705	(178)
מלוות חוץ איגרות הבונדס		25	(618)
מלוות חוץ הנפקות עצמיות		(4,410)	(2,972)
מלוות חוץ מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים		(38)	32
מלוות חוץ עסקאות החלף ואקדמה, נטו		1,627	604
סך הכל הוצאות (הכנסות) מימון נטו בגין מלוות חוץ		**(2,091)**	**(3,132)**
סך הכל הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי		**34,770**	**16,676**
הוצאות מימון אחרות, נטו		**5,044**	**4,655**
סך הכל		**39,814**	**21,331**

(*) הוצג מחדש.

א. הרכב הוצאות מימון בגין אגרות חוב סחירות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הוצאות ריבית	11,139	10,983
הפרשי הצמדה והפחתת פרמיה/ נכיון	4,991	(2,490)
סך הכל	**16,130**	**8,493**

ב. הרכב הוצאות מימון נטו בגין אגרות חוב לא סחירות שהונפקו לקרנות הפנסיה

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הוצאות ריבית	11,117	9,475
הפרשי הצמדה	5,211	(959)
סך הכל	**16,328**	**8,516**

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪)

כללי

קרנות הון ממשלתיות משמשות לניהול פעילות ייחודית במסגרת הממשלתית, תוך יצירת הפרדה חשבונאית ותקציבית בין פעילות הקרנות לבין הפעילות הרגילה של הממשלה. תוקפן ומעמדן של קרנות אלה יכול לנבוע מכוח חוק, הוראות חקיקה או מהחלטה מנהלית. מקורות הכנסתן של קרנות אלה, עשויים לנבוע מפעילות מתוקצבת בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 או ממקורות אחרים מחוץ לתקציב המדינה.

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
קרן פיצויים (מס רכוש)	א	17,821	14,913
קרן ערבויות המדינה	ב	5,729	3,619
קרן העתקת מחנות צה"ל	ג	2,356	2,055
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	ד	1,412	1,412
קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע	ה	1,020	484
קרנות הון אחרות		1,811	1,644
סך הכל		**30,149**	**24,127**

א. קרן פיצויים (מס רכוש)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	**14,913**
הכנסות מגביית מסים	3,166
ריבית שנצברה לקרן	117
הוצאות בגין פיצויים	(375)
תנועה בשנת 2021	**2,908**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	**17,821**

קרן פיצויים (מס רכוש) מנוהלת מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), הקובע את מטרותיה ומגדיר את מקורותיה, כדלקמן:

> 2א. קרן פיצויים [תיקון: תשמ"ט, תשנ"ט]
>
> **א.** 25% ממס הרכוש וכן 15% ממס רכישה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963, הנגבים בכל שנה יהיו קרן מיוחדת לתשלום פיצויים בעד נזק (להלן: "קרן פיצויים").
>
> **ב.** שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן (א); הודעה על כך תפורסם ברשומות.
>
> **ג.** כספי קרן הפיצויים שלא הוצאו יושקעו בדרך שיורה שר האוצר; רווחי ההשקעות יצורפו לקרן הפיצויים ויהיו חלק ממנה.

בתוקף סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 2א(ב) לחוק, ביום 29 בינואר 2018 פורסמו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (שיעור ההפרשה לקרן פיצויים) (הוראת שעה), התשע"ח-2018, אשר במסגרתן שונה שיעור ההפרשה לקרן הפיצויים לשנת 2017 ל-75% ולשנים 2018 עד 2020 ל- 0%. לשנת 2021 שיעור ההפרשה עומד על 25%.

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. קרן ערבויות המדינה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	**3,619**
היוון עלויות	400
זקיפת ריבית	45
זקיפת עמלות	49
מימוש ערבויות	(351)
הפרשה לתביעות	1,967
תנועה בשנת 2021	**2,110**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	**5,729**

מדינת ישראל מעמידה ערבויות לגופים שונים במשק. בעבור העמדת הערבויות המדינה גובה עמלות אשר משמשות אותה לכיסוי ההפסדים הנוצרים בעקבות מימוש ערבויות אלה. לפירוט ערבויות אלה ולעניין השפעות הקורונה, *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

תנועה בגין ערבויות שנרשמו בקרן ערבויות המדינה

ערבות	זקיפת עמלות	זקיפת ריבית	היון עלויות	מימוש ערבויות (*)	הפרשה לתביעות	סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו
אשרא	28	-	-	(330)	-	(302)
קורונה	-	-	354	(15)	1,967	2,306
קורונה- Up Top	20	-	-	(5)	-	15
עסקים קטנים ובינוניים	1	-	46	(1)	-	46
אחרים	-	45	-	-	-	45
סך הכל	**49**	**45**	**400**	**(351)**	**1,967**	**2,110**

(*) הוצאות בגין מימוש ערבויות הינן תשלומים של הממשלה בגין אי עמידה של לווים בתנאי ההלוואה/אשראי שקיבלו. יש לציין כי בחלק מהערבויות שניתנו באמצעות המערכת הבנקאית, התשלום מופקד בפיקדון על שם המדינה ומהווה בטוחה להלוואה במקרה של חדלות פירעון (default). לאחר עמידה בתנאי כתב הערבות, הפיקדון מועבר לרשות הבנקים. במידה שנגבים כספים מהלווה, הפיקדון מוחזר לממשלה.

ג. קרן העתקת מחנות צה"ל

ביום 17 באפריל 2011 התקבלה החלטת ממשלת ישראל מספר 3161 בנושא העתקת מחנות צה"ל לנגב, במסגרתה נקבע בין השאר כי ההעתקה תמומן על ידי רשות מקרקעי ישראל, משרד הביטחון ומשרד האוצר. בנוסף להחלטה זו, החליטה הממשלה בהחלטה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015 על פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (תוכנית שוה"ם 3). בהתאם להחלטות הממשלה, נחתם סיכום תקציבי בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה שקבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון.

ביצוע הבינוי החלופי על ידי משרד הביטחון נעשה בקצב שונה מלוחות הזמנים של הפינוי כפי שאושרו על ידי רשות מקרקעי ישראל. המשמעות היא שהעברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. במטרה לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה באגף החשב הכללי קרן חוץ תקציבית. הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ורישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת ענבל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הקרן הפנימית") הינה קרן כספית בבעלות הממשלה שאינה למטרת רווח, אשר כספיה מוחזקים על-ידי החשב הכללי במשרד האוצר. הקרן הפנימית פועלת בהתאם להוראות החשב הכללי כקבוע בפרק 4 לתכ"ם (תקנות כספים ומשק), וכל פעולותיה נעשות בעבור ממשלת ישראל וגופים אשר בשליטתה. הקרן הפנימית מכסה בעיקר:

- רכוש ממשלתי (כולל כלי רכב) ורכוש של גופים הקשורים לממשלה.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי צדי ג'.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי עובדיהם.

ה. קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע

ביום 30 במרס 2011 אישרה הכנסת את חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011, אשר תוקן ביום 30 בנובמבר 2015 במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ו- 2015 (להלן: "תיקון חקיקה 2015"). כחלק מתיקון חקיקה זה השתנה שם החוק לחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (להלן: "החוק"). סעיף 53 לחוק הטיל על הממשלה חובה להקים קרן לניהול כספים המתקבלים מכספי היטל על רווחים ממשאבי טבע שנגבים לפי החוק ובכלל זה: גז, נפט אשלג, ברום וכד', אשר יועברו למטרות חברתיות וכלכליות. בסעיף 53(ב) לחוק נקבע, בין היתר, כי הקרן תוקם בחוק שיסדיר את אופן פעולתה, את אופן הוצאת הכספים שינוהלו בה ואת המטרות שלשמן יועברו, לפירוט *ראה ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע*.

במהלך שנת 2021 תוקן החוק (תיקון מס' 3) במסגרתו נקבע כי היטלים שאינם חלוטים, כגון מקדמות ששולמו על חשבון ההיטל, ינוהלו בידי החשב הכללי במשרד האוצר ב"קרן הביניים" עד שיתקיימו לגביהן התנאים שנקבעו בחוק להעברתן לקרן לאזרחי ישראל או להחזרתן לנישום.

ביום 14 ביולי 2014, אישרה הכנסת את חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-, 2014, אשר תוקן אף הוא במסגרת תיקון חקיקה 2015, הקובע כי תוקם קרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "הקרן").

הקרן תנהל את הכנסות המדינה מההיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "ההיטל") בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה של הקרן לדורות רבים. הכנסות המדינה מההיטל יומרו לנכסים במטבע חוץ ויופקדו בחשבון ייעודי בבנק ישראל (להלן: "חשבון הקרן"). נכסי הקרן יכללו את הכנסות המדינה מההיטל ואת הפירות שינבעו מהכנסות כאמור, נכסי הקרן אינם ניתנים לעיקול, המחאה או שיעבוד. נכסי הקרן יושקעו בנכסים מחוץ למדינת ישראל ובמטבע חוץ. אחת לשנה יועבר לאוצר המדינה מחשבון הקרן סכום כמפורט בחוק (להלן: "סכום ההקצאה השנתי"). סכום ההקצאה השנתי ישמש למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות כפי שתציע הממשלה, ויאושר כחלק מחוק התקציב השנתי. הכנסת, לפי בקשת הממשלה, רשאית לאשר מתן הלוואה מנכסי הקרן לאוצר המדינה, בתנאים הקבועים בחוק.

יתרתה של קרן הביניים ליום 31 בדצמבר 2021 הסתכמה לסך של כ- 1,020 מיליוני ₪ (כ-484 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

בהתאם לחוק, תחילת פעילותה של הקרן לאזרחי ישראל ב-1 בחודש שלאחר המועד שבו הגיעו הכנסות המדינה מההיטלים החלוטים לסכום העולה על מיליארד שקלים חדשים. במועד זה יועבר מאוצר המדינה לחשבון הקרן הסכום האמור לאחר שיומר לנכסים במטבע חוץ.

סכום הכספים החלוטים בקרן הביניים הגיע בחודש מאי 2022 ל- 1,020 מיליוני ש"ח וביום 1 ביוני 2022 שר האוצר פרסם בצו את מועד התחילה של פעילות הקרן. בהתאם לכך מאוצר המדינה הועברו לקרן לאזרחי ישראל סך 341.9 מיליון דולר ארה"ב.

הקרן מנוהלת באמצעות מוסדותיה שהוקמו במהלך 2022 – **מועצת הקרן** שתפקידה, בין היתר, לקבוע את עקרונות מדיניות ההשקעה של הקרן ולעקוב אחר יישומה; **ועדת ההשקעות** של הקרן שתפקידה, בין היתר, לקבוע מדיניות השקעה מפורטת לקרן במטרה להשיא את רווחיה וכן לפקח על פעילותה של מחלקת הניהול של הקרן; **ועדת הביקורת** של הקרן שתפקידה לפקח על תקינות פעילותם של מוסדות הקרן ומחלקת הניהול כמפורט בסעיף 25 לחוק.

במוסדות הקרן חברים נציגים מהממשלה, מבנק ישראל ומהציבור. בהתאם לחוק את נכסי הקרן מנהלת מחלקת ניהול בבנק ישראל. באחריות מחלקת הניהול לערוך דוחות כספיים רבעוניים מסוקרים ודוחות כספיים שנתיים מבוקרים, אלו יוגשו לאישור המועצה.

בנוסף הוקמה ועדה של הכנסת לפיקוח על הקרן.

בהתאם לנתונים ולתחזית הכנסות מהיטלים שהתקבלה מרשות המסים[22]:

סך ההכנסות הנומינליות מהיטל רווחי נפט בין השנים 2022 ל-2064 צפויות להסתכם ב-44 עד 53 מיליארדי דולר ארה"ב. יודגש כי מדובר במידע צופה פני עתיד המבוסס על תחזית מחירי נפט וגז ועל כמויות ההפקה, ולכן ההערכה הזו יכולה להשתנות בעתיד.

[22] תחזית ההכנסות מהיטלים מתבססת על נתונים ותחזיות שפורסמו בבורסה לני"ע בת"א ועל דיווחים לרשות המסים משנת 2021. נכון למועד פרסום הדוחות לא התקבלו נתונים מעודכנים מרשות המסים.

ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח

להלן תיאור אירועים שאירעו לאחר מועד הדוחות הכספיים שאינם מחייבים התאמה ואין בהם משום השפעה על נתוני הדוחות הכספיים למועד הדיווח:

א. הנפקת אג"ח של ממשלת ישראל

ביום 11 בינואר 2022, מדינת ישראל הנפיקה אג"ח בהיקף של 1.5 מיליארד אירו, לטווח של 10 שנים ובקופון של 0.625%, המייצג את העלות הנמוכה ביותר שנרשמה בהנפקה ציבורית של מדינת ישראל בשווקים הבינלאומיים. ההנפקה הציבורית הקודמת במטבע אירו התבצעה בשנת 2019, אז הקופון לטווח של 10 שנים עמד על 1.5%. הצלחת ההנפקה הינה על רקע העוצמה היחסית של הפרמטרים הכלכליים של מדינת ישראל ביחס למדינות העולם.

ב. קרן לאזרחי ישראל

ביום 26 בינואר 2022, הוקמו הקרן לאזרחי ישראל ומוסדותיה. ביום 1 ביוני 2022, שר האוצר פרסם בצו את מועד התחילה של פעילות הקרן, לפי סעיף 47 לחוק הקרן. בהתאם לכך הועברו לקרן לאזרחי ישראל מאוצר המדינה סך כ-341.9 מיליון דולר ארה"ב. להרחבה בנושא ראה ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות.

ג. עדכון שכר עובדי המדינה וקצבאות גמלאי המדינה

ביום 1 בפברואר 2022, נציבות שירות המדינה והממונה על השכר והסכמי העבודה, במשרד האוצר, החליטו על עדכון שכרם של העובדים על פי חוזים אישיים בשירות המדינה, בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בין דצמבר 2019 לבין דצמבר 2021. דהיינו, בשיעור של 2.1% וזאת החל ממשכורת חודש ינואר 2022.

ד. דירוג אשראי

ביום 16 בפברואר 2022, חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה את התחזית על "יציבה". בהודעתה הדגישה החברה את האלמנטים החזקים בכלכלת ישראל וביניהם: התאוששות מהירה של המשק, הורדת הגירעון התקציבי, חשבונות חיצוניים איתנים ומבנה מוסדי חזק. על פי החברה, המגבלות העיקריות על דירוג האשראי הינן סיכונים גיאו-פוליטיים ונטל חוב גבוה באופן יחסי.

ביום 8 באפריל 2022, חברת הדירוג Moody's אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 והעלתה את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל ל"חיובית" לאור הביצועים הפיסקליים החזקים ואיתנות הכלכלה הישראלית, כמו גם קידום רפורמות מבניות שנועדו לטפל באתגרים ארוכי הטווח של הכלכלה הישראלית.

ביום 13 במאי 2022, חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA- והותירה את התחזית על "יציבה". בהודעתה ציינה החברה את המאפיינים העיקריים של דירוג האשראי של מדינת ישראל, ביניהם כלכלה מגוונת ואיתנה, חשבונות חיצוניים חזקים, מבנה חוב מיטבי לצד סיכונים גיאופוליטיים מוגברים.

ה. מלחמת רוסיה – אוקראינה

בחודש פברואר 2022 פרצה מלחמה בין רוסיה לאוקראינה. בשל המלחמה, מדינת ישראל בהובלת משרד העלייה והקליטה, יצאה במבצע "עולים הביתה" להעלאת זכאי חוק השבות, תש"י-1950, מאוקראינה וסביבותיה, לישראל. במהלך מאי 2022 נחצה רף 20,000 העולים אשר עלו לישראל מתחילת המבצע. העלות הכספית של קליטת העולים אשר הגיעו לארץ עד למועד פרסום הדוחות הכספיים, מוערכת בכ-850 מיליון ש"ח, הכוללים כ-355 מיליון ש"ח בגין סיוע ישיר (סל קליטה ומענקים), כ-240 מיליון ש"ח בגין מענק הסתגלות לצורך סבסוד שכר דירה, כ-170 מיליון ש"ח בגין שיכון זמני של העולים בבתי מלון בהגיעם לארץ, וכ-85 מיליון ש"ח להוצאות שונות בקליטה הראשונית. להרחבה בנושא מתן ערבות מדינה לחברות התעופה בעקבות המלחמה ראה פירוט במסגרת ביאור 23 – ערבויות המדינה.

ו. הפרטת חברת דואר ישראל בע"מ

ביום 12 באפריל 2022, התקבלה החלטת ועדת שרים לענייני הפרטה מס' מח/1 בעניינה של חברת דואר ישראל בע"מ, אשר תיקנה את החלטת ועדת שרים מס' מח/7 מיום 2 ביולי 2018, כפי שתוקנה בהחלטה מס' מח/10 מיום 21 בינואר 2020. במסגרת ההחלטה המתוקנת אושרה הפרטת חברת דואר ישראל בע"מ, כך שהמדינה תמכור עד סוף מרץ 2023, 100% ממניות החברה במכירה פרטית למשקיע/ים פוטנציאלי/ים או שימכרו 40% מהון המניות של החברה, בדרך של הצעה לציבור על פי תשקיף בבורסה לני"ע בת"א, ויתרת 60% אחזקות המדינה בחברה תימכר כמקשה אחת, בדרך של מכירה פרטית למשקיע/ים פוטנציאלי/ים. בנוסף הנחו השרים לבצע תיקון לרישיון הכללי של הדואר וככל שנדרש תיקון חקיקת משנה.

ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח (המשך)

עוד קבעה ועדת השרים להפרטה, שיבוצעו שינויי חקיקה להגברת התחרות בשוק הדואר ושייחתם הסכם פרישה לעובדי חברת דואר ישראל בע"מ. ההסכם צפוי להביא לשיפור השירות לאזרח ויאפשר לחברות נוספות להיכנס לענף.

ביום 2 ביוני 2022, דירקטוריון חברת דואר ישראל בע"מ, אישר את הסכם ההבראה שגובש על ידי משרד האוצר, משרד התקשורת ורשות החברות הממשלתיות, לאחר תקופה ארוכה שחברת דואר ישראל בע"מ בגירעונות מבניים. הסכם ההבראה כולל תכנית התייעלות, צמצום משרות והוצאות שכר, מעבר לשירותים דיגיטליים, עדכון הרגולציה, פרישה מחודשת של סניפי הדואר ופתיחת מאות מרכזי מסירה, העברת חלק משמעותי מנכסי חברת דואר ישראל בע"מ לידי המדינה, וכן הפרטה מלאה של
החברה. הסכם ההבראה נועד לטפל בגירעונות המבניים של החברה, לשמור על רציפות תפקודית, לייעל ולשפר את השירותים לציבור הישראלי.

ז. השלמת עסקה לרכישת צוללות

בחודש ינואר 2022 נחתמה עסקה בין משרד הביטחון לחברת "טיסנקרופ" הגרמנית לרכש של שלוש צוללות בהיקף של 3 מיליארד אירו עבור חיל הים. ממשלת גרמניה מממנת חלק מההסכם באמצעות מענק מיוחד, בהתאם להסכם שנחתם בין המדינות בשנת 2017. לפי ההסכם, הצוללת הראשונה תימסר לזרוע הים בתוך כ-9 שנים. ההסכם כולל, בין היתר, גם הקמת סימולטור ייחודי בישראל, חבילת תמיכה לוגיסטית ואספקת חלפים ובנוסף גם הסכם לרכש גומלין בישראל בהיקף של למעלה מ-850 מיליון אירו.

ח. הקמת קרן חדשה להלוואות בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים

ביום 23 במאי 2022 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את בקשת שר האוצר והחשב הכללי להקצות מסגרת ערבות מדינה לפי חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958 עבור הקמת קרן חדשה להלוואות בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים. בקרן ישתתפו נותני אשראי מכל הסוגים, בהם בנקים, חברות כרטיסי אשראי, נותני אשראי חוץ בנקאי בעלי רישיון מורחב ומפעילי מערכת לתיווך באשראי בעלי רישיון מורחב (חברות אשראי P2P). היקף האשראי בקרן צפוי לעמוד, בשלב הראשון, על 6 מיליארד ש"ח. הקרן צפויה להתחיל לפעול בחודש אוגוסט 2022 ולהחליף את פעילות הקרן הקודמת שהוקמה בשנת 2016.

ט. פיזור ממשלת ישראל ה-36

ביום 20 ביוני 2022, ראש הממשלה, נפתלי בנט, וראש הממשלה החלופי, יאיר לפיד, הגישו את הצעת חוק התפזרות הכנסת העשרים וארבע, התשב"פ – 2022. בהתאם להצעתם, ייערכו בחירות לכנסת ה-25, בשלהי 2022. ביום 22 ביוני 2022, הצעת החוק עברה בקריאה טרומית.

חלק ב׳ פרק 2

ממשלת ישראל

תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2021

(בלתי מבוקרים)

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	70,939	63,590
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר	22,956	21,228
נכסים שוטפים חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך	1,191	1,217
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה	81,660	68,873
נכסים שוטפים מלאי שוטף	7,586	6,843
סך הכל נכסים שוטפים	**184,332**	**161,751**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך	6,967	7,436
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	3,708	4,199
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים	31,518	26,365
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	8,921	7,577
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף	5,793	5,379
נכסים שאינם שוטפים השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	30,725	30,477
נכסים שאינם שוטפים רכוש קבוע	519,730	496,252
נכסים שאינם שוטפים נכסים בלתי מוחשיים	7164	6178
סך הכל נכסים שאינם שוטפים	**614,526**	**583,863**
סך הכל נכסים	**798,858**	**745,614**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של ממשלת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה *(ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה)*, חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	31 בדצמבר2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר	4,956	2,066
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	91,692	90,521
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	20,223	10,265
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות	105,708	93,560
סך הכל התחייבויות שוטפות	**222,579**	**196,412**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	871,231	796,842
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	140,153	163,802
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות	135,556	132,291
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	968,735	881,271
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח	1,047,921	952,111
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות	7,542	7,766
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך	37,536	39,968
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	24,232	25,628
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות	**3,232,906**	**2,999,679**
סך הכל התחייבויות	**3,455,485**	**3,196,091**
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)		
מיוחס לממשלת ישראל	(2,656,919)	(2,450,727)
מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	292	250
סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון	**(2,656,627)**	**(2,450,477)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון	**798,858**	**745,614**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת לעיל איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב פרק 1 - בביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.*

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	473,718	388,347
הכנסות מהעברות	14,098	13,039
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	**487,816**	**401,386**
הכנסות מעסקאות חליפין	107,456	83,980
הכנסות אחרות	9,352	5,686
סך הכל הכנסות	**604,624**	**491,052**
הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	146,271	112,324
הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	410,766	381,175
הוצאות הוצאות תפעוליות	127,638	129,395
הוצאות הנהלה וכלליות	9,470	8,542
הוצאות מימון, נטו	39,803	21,320
הוצאות אחרות	1,852	3,930
סך הכל הוצאות	**735,800**	**656,686**
חלק בהפסדי ישויות מוחזקות	(177)	(291)
גירעון נטו	**(131,353)**	**(165,925)**
מיוחס לממשלת ישראל	(131,360)	(165,926)
מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	7	1
גירעון נטו	**(131,353)**	**(165,925)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2021

תמצית הדוחות הכספים המאוחדים של ממשלת ישראל משקפת את פעילותם, מצבם וביצועם הכספי של: הרשות המבצעת[23], החברות הממשלתיות וחלק מהתאגידים הסטטוטוריים. להלן תיאור תמציתי של הגופים הנכללים בתמצית זו:

1) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

2) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפיקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטתן וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן *ראה נספחים א' ו- ב' לדוחות הכספיים*. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו www.mof.gov.il/GCA.

3) **התאגידים הסטטוטוריים** - התאגידים הסטטוטוריים הוקמו בחקיקה מיוחדת שהיא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים סטטוטוריים שמטרותיהם מגוונות ולחלקם פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהם הכספיים של התאגידים הסטטוטוריים הנשלטים. למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מהתאגידים, *ראה נספחים א' ו-ד' לדוחות הכספיים*.

[23] נתוני הדוחות הכספיים של ממשלת ישראל סולו נכללים בחלק ב' פרק 3.

חלק ב׳ פרק 3

ממשלת ישראל

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים

המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל – סולו

ליום 31 בדצמבר 2021

(בלתי מבוקרים)

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	3	57,624	46,721
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר		9,572	8,733
נכסים שוטפים חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך		2,463	2,259
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה		53,206	43,118
נכסים שוטפים מלאי שוטף		1,154	1,184
סך הכל נכסים שוטפים		**124,019**	**102,015**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך		6,934	7,423
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	4(א)	111,899	105,694
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים		9,731	9,666
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך		7,526	6,049
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף		4,116	3,558
נכסים שאינם שוטפים השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי		0,724	30,477
נכסים שאינם שוטפים רכוש קבוע	5	370,275	352,633
נכסים שאינם שוטפים נכסים בלתי מוחשיים		2,807	2,662
סך הכל נכסים שאינם שוטפים		**544,012**	**518,162**
סך הכל נכסים		**668,031**	**620,177**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת לעיל אינה מייצגת את מכלול הנכסים של ממשלת ישראל - סולו. במסגרת מצבת הנכסים לעיל לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי הממשלה *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה*, חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר		-	4
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	6	104,310	100,648
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	7	20,223	10,265
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות		56,087	49,855
סך הכל התחייבויות שוטפות		**180,620**	**160,772**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	6	1,043,714	960,838
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	7	127,875	150,942
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות	4(ב)	826,298	738,758
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות		135,556	132,291
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	8	949,962	862,927
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח		465	433
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות		6,562	6,860
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך		29,666	31,455
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי		24,232	25,628
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות		**3,144,330**	**2,910,132**
סך הכל התחייבויות		**3,324,950**	**3,070,904**
התחייבויות נטו/ גירעון בהון		**(2,656,919)**	**(2,450,727)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון		**668,031**	**620,177**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ולאמור בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

נתונים על הביצוע הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	9	419,290	341,054
הכנסות מהעברות		15,319	13,851
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		**434,609**	**354,905**
הכנסות מעסקאות חליפין		52,187	31,895
הכנסות אחרות		6,575	4,301
סך הכל הכנסות		**493,371**	**391,101**
הוצאות			
הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	10	125,023	91,120
הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	11	272,119	268,245
הוצאות תפעוליות		85,646	91,974
הוצאות הנהלה וכלליות		6,937	6,182
הוצאות מימון, נטו		50,378	26,354
הוצאות אחרות		2,273	3,311
סך הכל הוצאות		**542,376**	**487,186**
חלק בהפסדי ישויות מוחזקות	4(א),4(ב)	**(82,355)**	**(69,841)**
גירעון נטו		**(131,360)**	**(165,926)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו מביא לידי ביטוי הוצאות והכנסות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה/הכנסה במזומן וחיוב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים וחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון (במיליוני ₪)

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	שינויים בנכסים נטו (**)	גירעון נטו לתקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
גירעונות נצברים	**(2,474,854)**	(80,854)	(131,360)	**(2,687,068)**
קרנות הון חוץ תקציביות				
קרן ערבויות המדינה	**3,619**	2,110	-	**5,729**
קרן פיצויים (מס רכוש)	**14,913**	2,908	-	**17,821**
קרן העתקת מחנות צהל לנגב	**2,055**	301	-	**2,356**
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	**1,412**	-	-	**1,412**
קרן היטל על רווחי נפט	**484**	536	-	**1,020**
קרנות הון אחרות	**1,644**	167	-	**1,811**
סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות	**24,127**	6,022	-	**30,149**
סך הכל	**(2,450,727)**	(74,832)	(131,360)	**(2,656,919)**

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונאית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות ומרווחים או הפסדים אקטואריים.

הגירעון בהון המיוחס לממשלת ישראל – סולו הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוח איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

מידע נוסף

1. כללי

א. להלן נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות המאוחדים") המיוחסים לממשלת ישראל עצמה (להלן: "מידע כספי נפרד").

ב. המידע הכספי הנפרד משקף את פעילותה, מצבה וביצועה הכספי של הרשות המבצעת. לפירוט הישויות הנכללות במסגרת המידע הכספי הנפרד, *ראה חלק ב' נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021*.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית אשר פורטו בדוחות המאוחדים של המדינה יושמו על ידי הממשלה בעקביות בתקופות המוצגות במידע הכספי הנפרד (סולו), לרבות האופן שבו סווגו הנתונים הכספיים במסגרת הדוחות המאוחדים בשינויים המתחייבים מהאמור להלן:

א. נתונים על המצב הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר הנכסים וההתחייבויות הכלולים בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל, תוך פירוט לפי סוגי הנכסים וההתחייבויות.

בנתונים אלה מוצגות השקעות בישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של מדינת ישראל, באופן הבא: יתרת ההשקעה מוצגת בסכום נטו של סך הנכסים בניכוי סך ההתחייבויות לפי חלק הממשלה בישויות אלו, בהתבסס על דוחותיהן הכספיים.

ב. נתונים על הביצוע הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר ההכנסות וההוצאות הכלולות בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל, תוך פירוט לפי סוגי ההכנסות וההוצאות.

בנתונים אלה מוצגות תוצאות פעילות הישויות המאוחדות באופן הבא: החלק שמיוחס לממשלה בתוצאות פעילות הישויות המאוחדות, בהתבסס על דוחותיהן הכספיים.

ג. מדיניות חשבונאית

עסקאות עם ישויות מאוחדות ותוצאותיהן, המבוטלות במסגרת הדוחות המאוחדים, נמדדות ומוצגות במסגרת הסעיפים הרלוונטיים בדוח על המצב הכספי ובדוח על הביצוע הכספי, באופן שבו היו נמדדות ומוצגות עסקאות אלה, אילו היו מבוצעות עם צדדים שלישיים.

3. מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
בשקלים-בנק ישראל	31,765	34,023
בשקלים-בנקים אחרים	1,581	1,271
סך הכל בשקלים	**33,346**	**35,294**
במטבע חוץ-בנק ישראל	1,508	1,120
במטבע חוץ-בנקים אחרים	22,346	9,860
סך הכל במטבע חוץ	**23,854**	**10,980**
קופות ודמי מחזור	**424**	**447**
סך הכל	**57,624**	**46,721**

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
השקעה בחברות מוחזקות השקעה במניות חברות מוחזקות	א	66,305	61,733
השקעה בחברות מוחזקות שטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך	ב	38,360	36,343
השקעה בחברות מוחזקות בניכוי חלויות שוטפות	ב	(1,276)	(1,042)
סיכום ביניים השקעה בחברות מוחזקות סך הכל שטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך, נטו		37,084	35,301
סך הכל השקעה בחברות מוחזקות		**103,389**	**97,034**
השקעה בתאגידים סטטוטוריים	ג	**7,703**	**7,795**
השקעה בקרנות דו-לאומיות	ד	**807**	**865**
סך הכל		**111,899**	**105,694**

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

א. פירוט התנועה בגין השקעה במניות (**)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	שינוי בהיקף השקעה	חלק ברווח/ (הפסד)	דיבידנד שהוכרז	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2021
תשתיות חברת החשמל לישראל בע"מ	26,687	-	1,283	-	810	28,780	100%
תשתיות חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	8,639	-	536	-	(159)	9,016	100%
תשתיות מקורות חברת המים בע"מ	3,997	-	386	-	(9)	4,374	100%
תשתיות חברת נמל אשדוד בע"מ	2,879	-	(14)	(90)	108	2,883	100%
תשתיות חברת נמל חיפה בע"מ	1,965	-	271	-	-	2,236	100%
תשתיות תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	1,371	-	47	-	2	1,420	100%
תשתיות נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	1,190	-	252	-	(14)	1,428	100%
תשתיות רכבת ישראל בע"מ	809	-	(5)	-	12	816	100%
תשתיות אחרות	3,652	125	315	(65)	17	4,044	
סך הכל תשתיות	**51,189**	**125**	**3,071**	**(155)**	**767**	**54,997**	
ביטחון וביטחון פנים רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	4,505	-	432	-	(64)	4,873	100%
ביטחון וביטחון פנים התעשייה האווירית לישראל בע"מ	3,382	-	478	-	(196)	3,664	100%
ביטחון וביטחון פנים אחרות	211	43	17	(3)	(25)	243	
סך הכל ביטחון וביטחון פנים	**8,098**	**43**	**927**	**(3)**	**(285)**	**8,780**	
חינוך, בריאות, חברה ורווחה קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	737	-	(48)	-	(1)	688	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	387	-	43	-	1	431	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברת פארק אריאל שרון בע"מ	331	-	(14)	-	30	347	100%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרות	650	-	17	-	19	686	
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**2,105**	**-**	**(2)**	**-**	**49**	**2,152**	
ממשל ומנהל אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	160	-	14	-	(6)	168	100%
ממשל ומנהל ענבל חברה לבטוח בע"מ	88	-	3	(1)	1	91	100%
ממשל ומנהל אחרות	93	-	4	-	20	117	
סך הכל ממשל ומנהל	**341**	**-**	**21**	**(1)**	**15**	**376**	
סך הכל	**61,733**	**168**	**4,017**	**(159)**	**546**	**66,305**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2021, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2021 של אותן חברות מוחזקות.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. פירוט התנועה בגין השקעות עיקריות בשטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	העמדת (פירעון) הלוואות/ יתרות חובה לזמן ארוך	שיערוך יתרות השקעה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (1)	חלויות שוטפות
תשתיות רכבת ישראל בע"מ	26,714	2,013	-	28,727	1,190
תשתיות חברת החשמל לישראל בע"מ	1,833	(19)	43	1,857	19
תשתיות ממשל ומנהל					
ממשל ומנהל אחרות	405	(20)	-	385	67
ממשל ומנהל סך הכל	**36,343**	**1,974**	**43**	**38,360**	**1,276**

(1) התפלגות לפי זמני פירעון

זמני פירעון	31 בדצמבר 2021
2022	1,276
2023	1,077
2024	1,103
2025	1,053
2026	1,090
2027 ואילך וללא תאריכי פירעון	32,761
סך הכל	**38,360**

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט התנועה בגין השקעה בתאגידים סטטוטוריים (**)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	העברת הכנסות נטו למדינה	חלק ברווח/ (הפסד)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
תשתיות רשות שדות התעופה בישראל(***)	4,032	-	(187)	(47)	3,798
תשתיות תאגיד השידור הישראלי	565	-	41	-	606
תשתיות הרשות לפיתוח ירושלים	508	-	52	(15)	545
תשתיות רשויות ניקוז	180	-	(32)	-	148
תשתיות הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	98	-	(2)	1	97
תשתיות המועצה לייצור צמחים ושיווקם	59	-	3	1	63
תשתיות המועצה לענף הלול	45	-	(4)	1	42
תשתיות אחרים	31	-	(1)	(4)	26
סך הכל תשתיות	**5,518**	**-**	**(130)**	**(63)**	**5,325**
חינוך, בריאות, חברה ורווחה יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	1,153	-	12	46	1,211
חינוך, בריאות, חברה ורווחה רשות העתיקות	366	-	(42)	39	363
חינוך, בריאות, חברה ורווחה מכון וינגייט	143	-	8	13	164
חינוך, בריאות, חברה ורווחה מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	107	-	-	(1)	106
חינוך, בריאות, חברה ורווחה המועצה להסדר ההימורים בספורט	80	(731)	731	-	80
חינוך, בריאות, חברה ורווחה יד יצחק בן צבי	66	-	1	-	67
חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרים	164	-	15	0	179
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**2,079**	**(731)**	**725**	**97**	**2,170**
ממשל ומנהל האפוטרופוס הכללי	127	(18)	36	-	145
ממשל ומנהל מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	66	-	-	(6)	60
ממשל ומנהל אחרים	5	-	5	(7)	3
סך הכל ממשל ומנהל	**198**	**(18)**	**41**	**(13)**	**208**
סך הכל	**7,795**	**(749)**	**636**	**21**	**7,703**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהתאגידים הסטטוטוריים, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2021, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2021 של אותם תאגידים סטטוטוריים.

(***) ההפסד נובע מירידה משמעותית בתנועת הנוסעים בנתב"ג בעקבות משבר הקורונה העולמי.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. השקעה בקרנות דו-לאומיות (**)

ממשלת ישראל ביחד עם מספר ממשלות זרות הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כגון: מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב- 50% מהזכויות בקרנות אלו, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	חלק ברווח	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2021
קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF	418	(9)	(44)	365	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי - BARD	174	-	(5)	169	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים - BIRD	125	(1)	(4)	120	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF	77	2	1	80	50%
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך - USIEF	9	-	(1)	8	50%
קרן דו-לאומית ישראל - סין (***)	10	-	-	10	50%
אחרות	52	3	-	55	
סך הכל	**865**	**(5)**	**(53)**	**807**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות*.

(***) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

4(ב). התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההתחייבויות

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים	(א)	817,002	730,723
התחייבות מהשקעה במניות חברות מוחזקות (**)	(ב)	9,296	8,035
סך הכל		**826,298**	**738,758**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, *לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.*

א. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	חלק בהפסד / (ברווח)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
המוסד לביטוח לאומי (**)	730,622	85,322	559	816,503
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	102	379	17	498
אחר	(1)	-	2	1
סך הכל	**730,723**	**85,701**	**578**	**817,002**

(*) הוצג מחדש.

(**) בשנת 2020 חלקה של הממשלה בהפסדי המוסד לביטוח לאומי הסתכם לסך של כ- 70,087 מיליוני ₪.

ב. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה במניות חברות מוחזקות

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	חלק בהפסד/ (ברווח)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
סך הכל (**)	**8,035**	**1,302**	**(41)**	**9,296**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.* יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2021, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2021 של אותן חברות מוחזקות.

5. רכוש קבוע (במיליוני ₪)

תיאור	נכסי תשתית אזרחיים	נכסי צבא וציוד בטחוני	מבנים ונכסים בהקמה	נכסי הדיור הציבורי	מכונות וציוד	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה	חומרה ומערכות מחשוב	ציוד ומכשור רפואי	אחר	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**119,370**	**263,694**	**68,008**	**16,370**	**3,972**	**3,377**	**4,445**	**4,495**	**3,929**	**1,374**	**489,034**
עלות תוספות	4,495	15,123	10,424	338	339	323	307	386	306	99	**32,140**
עלות גריעות	(28)	(4,544)	(2,245)	(272)	(27)	(10)	(342)	(55)	(156)	(11)	**(7,689)**
עלות ליום 31 בדצמבר 2021	**123,837**	**274,285**	**76,175**	**16,436**	**4,284**	**3,690**	**4,410**	**4,826**	**4,079**	**1,463**	**513,485**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**19,900**	**94,602**	**5,988**	**1,575**	**2,128**	**2,171**	**2,702**	**3,893**	**2,805**	**637**	**136,401**
פחת נצבר פחת השנה	2,184	6,435	684	168	330	323	500	396	196	130	**11,346**
פחת נצבר גריעות	(3)	(4,050)	(7)	(30)	(9)	(7)	(325)	(39)	(67)	-	**(4,537)**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2021	**22,081**	**96,987**	**6,665**	**1,713**	**2,449**	**2,487**	**2,877**	**4,250**	**2,934**	**767**	**143,210**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021	**101,756**	**177,298**	**69,510**	**14,723**	**1,835**	**1,203**	**1,533**	**576**	**1,145**	**696**	**370,275**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 (*)	**99,470**	**169,092**	**62,020**	**14,795**	**1,844**	**1,206**	**1,743**	**602**	**1,124**	**737**	**352,633**

(*) הוצג מחדש.

הרכוש הקבוע של ממשלת ישראל הינו הנכס המהותי ביותר מסך הנכסים ומהווה כ- 55% מסך נכסי ממשלת ישראל (בשנת 2020 כ- 57%). נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, כגון הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה*, בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. כמו כן נתוני הרכוש הקבוע אינם כוללים פרויקטים הכלולים *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

6. מלוות פנים (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
מלוות סחירים	583,623	551,165
ביטוח לאומי	227,047	215,607
קרנות פנסיה	250,278	209,962
חברות ביטוח	54,732	54,466
אמיסיות	6,366	6,288
מלוות ופיקדונות חוב שונים	1,011	946
מלוות אחרים שאינם סחירים	464	-
מלוות חובה ישנים	**208**	**279**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	1,123,729	1,038,713
פרמיה וניכיון	**24,295**	**22,773**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	1,148,024	1,061,486
בניכוי חלויות שוטפות (*)	**(104,310)**	**(100,648)**
סך הכל	1,043,714	960,838

(*) כולל ריבית לשלם בסך של 11.3 מיליארדי ₪ (כ- 10.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

7. מלוות חוץ (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020
הנפקות עצמיות	108,486	116,965
מלוות בערבות מדינה זרה	21,364	24,212
איגרות הבונדס	16,678	18,001
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	1,379	1,618
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**147,907**	**160,796**
פרמיה וניכיון	191	411
בניכוי חלויות שוטפות (*)	(20,223)	(10,265)
סך הכל	**127,875**	**150,942**

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ- 1.6 מיליארדי ₪ (כ- 1.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו	א	926,012	839,947
התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו		8,810	7,942
התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך	ב	15,140	15,038
סך הכל		**949,962**	**862,927**

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב התחייבות הממשלה לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

תיאור	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020 (*)	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
גמלאים מקבלי קצבה מערכת הביטחון	284,912	260,857	(**)	(**)
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי הוראה	122,046	111,002	64,327	62,207
גמלאים מקבלי קצבה שוטרים וסוהרים	90,118	80,865	23,478	23,090
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי מדינה	75,411	68,857	44,399	44,047
גמלאים מקבלי קצבה התחייבויות אחרות	4,925	4,812	14,214	13,556
סך הכל גמלאים מקבלי קצבה	**577,412**	**526,393**		
עובדים פעילים עובדי הוראה	136,184	113,995	35,306	36,620
עובדים פעילים מערכת הביטחון	81,197	82,508	(**)	(**)
עובדים פעילים שוטרים וסוהרים	76,247	67,533	12,613	13,323
עובדים פעילים עובדי מדינה	54,972	49,518	16,729	18,041
סך הכל עובדים פעילים	**348,600**	**313,554**		
סך הכל	**926,012**	**839,947**		

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(**) אוכלוסיות בגינן קיימות התחייבויות בגין המרכיבים הבאים: הקפאת זכויות ורציפות זכויות.

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

תיאור	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2020 (*)
משטרת ישראל	4,178	4,296
משרד החינוך	5,735	3,962
עובדי המוסד לביטוח לאומי (**)	1,648	1,487
מערכת הביטחון	1,177	1,165
משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים	803	827
שירות בתי הסוהר	516	422
אחרים	1,083	2,879
סך הכל	**15,140**	**15,038**

(*) הוצג מחדש.

(**) חלק משרד האוצר בהתחייבויות של המוסד לביטוח הלאומי לזכויות עובדים בעת פרישה, פדיון ימי מחלה וימי חופשה שלא נוצלו.

9. הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - יחידים	124,792	100,061
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - חברות	54,485	35,796
מסים ישירים ואגרות- ביטוח בריאות	27,952	25,536
מסים ישירים ואגרות- מיסי מקרקעין	21,561	12,244
מסים ישירים ואגרות- מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים	14,516	15,804
מסים ישירים ואגרות- הכנסות מאגרות	7,447	7,044
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - מיסוי שוק ההון	6,986	4,697
הכנסות מהיטל רווחי גז ונפט	535	11
מסים ישירים ואגרות-סך הכל	**258,274**	**201,193**
מסים עקיפים-מכס	75,541	64,493
מסים עקיפים-מס ערך מוסף	65,745	57,511
מסים עקיפים-מיסי דלק	18,395	16,451
מסים עקיפים-מס קנייה	700	763
מסים עקיפים- אחרים	635	643
מסים עקיפים-סך הכל	**161,016**	**139,861**
סך הכל	**419,290**	**341,054**

(*) הוצג מחדש.

10. שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
הוצאות בגין שכר עבודה	א	90,640	86,518
הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת	ב	32,101	2,357
הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים		2,282	2,245
סך הכל		**125,023**	**91,120**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת העובדים של משרדי הממשלה לרבות כל הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים.

לעניין ההחלטה על עדכון שכרם של העובדים על פי חוזים מיוחדים בשירות המדינה, החל מינואר 2022, בשיעור של 2.1%, *ראה ביאור 35 – אירועים לאחר מועד הדיווח, לדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2021.*

ב. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
עלות שירות שוטף	11,078	10,203
עלות שירות עבר	-	2,972
עלות היוון	21,129	(10,721)
רכישת זכויות	(106)	(97)
סך הכל	**32,101**	**2,357**

לפירוט נוסף *ראה חלק ב' פרק 1 ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.*

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
גמלאות המוסד לביטוח לאומי	א	67,911	66,631
סל שירותי בריאות, נטו	ב	54,870	53,070
מטרות חברתיות	ג	46,587	44,209
מטרות חינוך	ד	44,783	45,452
העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות	ה	23,181	26,900
מטרות כלכליות	ו	11,890	7,854
מטרות בריאות שונות	ז	9,128	7,004
מטרות תשתיות		8,020	11,214
מטרות ביטחוניות		5,248	5,577
הקצבות ומטרות ממשלתיות ומנהלתיות		501	334
סך הכל		**272,119**	**268,245**

(*) הוצג מחדש.

א. גמלאות המוסד לביטוח לאומי – הוצאה זו מורכבת ממימון חלקה של המדינה בתשלומים למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המבוצעות בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי. וכן בגין העברות המדינה למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המחויבות מכוח חוקים שאינם חוק הביטוח הלאומי ואשר מבוצעות על ידי המוסד לביטוח לאומי במימון המדינה.

ב. סל שירותי בריאות, נטו

קופת חולים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר2020
שירותי בריאות כללית	29,226	28,466
מכבי שירותי בריאות	14,772	14,033
קופת חולים מאוחדת	6,765	6,531
לאומית שירותי בריאות	4,107	4,040
סך הכל	**54,870**	**53,070**

ג. תמיכות במטרות חברתיות

תמיכות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
תמיכות ברשויות מקומיות	12,662	12,403
העברות למפעילי תחבורה ציבורית	11,095	9,506
מתן שירותי רווחה	7,457	7,547
העברות לניצולי השואה	4,231	4,330
סיוע בתחום שיכון ודיור	2,334	2,367
תרבות וספורט	1,821	1,588
מעונות יום וצהרונים	1,094	1,257
אחרות	5,893	5,211
סך הכל	**46,587**	**44,209**

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. תמיכות במטרות חינוך

תמיכות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
מוסדות חינוך ממלכתי	29,524	30,326
המועצה להשכלה גבוהה	12,846	12,873
מוסדות תורניים	1,214	1,270
המנהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	189	153
אחרות	1,010	830
סך הכל	**44,783**	**45,452**

ה. העברות חד- צדדיות מכוח חוקים ותקנות

הסעיף כולל מענקי קורונה מרשות המיסים בסך של כ- 16.8 מיליארדי ₪, במסגרת המאמצים לצמצם את הפגיעה הכלכלית בעסקים ובמשקי הבית שנגרמה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, החלה הממשלה בחודש אפריל 2020 במתן מענקי תמיכה וזאת מכח תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש).
בנוסף על האמור לעיל, הסעיף כולל העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה בעבור קרקעות הנמצאות בניהולה בסך של כ- 5.42 מיליארדי ₪ (בשנת 2020 כ- 1.96 מיליארדי ₪). העברות אלו מבוצעות מכוח ובהתאם להסכם אמנה בין המדינה לקרן קיימת לישראל.

ו. תמיכות במטרות כלכליות

תמיכות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (*)
העברות לקרנות פנסיה הוותיקות	8,901	4,818
תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון	1,898	1,912
אחרות	1,091	1,124
סך הכל	**11,890**	**7,854**

(*) הוצג מחדש.

ז. תמיכות במטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצובן הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. עלות התמיכות בקופות החולים בשנת 2021 הסתכמה לסך של כ- 6,310 מיליוני ₪ (כ- 4,086 מיליוני ₪ בשנת 2020).

12. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות (במיליוני ₪)

לממשלת ישראל ישנם קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות רבות עם ישויות המאוחדות על ידה, לפרטים נוספים ראה דוחות כספיים של הישויות.

חלק ב׳ פרק 4

מדינת ישראל

תחומי פעילות

תחומי פעילות

פעילותם הכספית של מנגנוני השלטון ובכלל זה משרדי הממשלה הנעזרים בחברות ממשלתיות וגופים סטטוטוריים, מוצגת בחלק זה בחלוקה לארבעה תחומים מרכזיים המורכבים משנים עשר תחומי משנה המשקפים את הפעילות השלטונית, החברתית, התשתיתית והביטחונית. חלוקת הפעילות לתחומים אלו נעשתה בהתאם לשוני במטרותיהן, באופיין ובמאפייניהן של הפעילויות השונות.

מבנה תחומי הפעילות, תחומי הפעילות המשניים, פרטים אודותיהם ותמצית נתוניהם הכספיים מובאים בחלק זה וכוללים בעיקר התייחסות לרכיבים הבאים:

הכנסות

1. **הכנסות מעסקאות שאינן חליפין -** אלו הכנסות המהוות את מרבית ההכנסות ברוב משרדי הממשלה והן כוללות הכנסות ממסים, הכנסות מאגרות, העברות חד צדדיות, הכנסות מתקציב ועוד.
2. **הכנסות מעסקאות חליפין -** כוללות הכנסות מאספקת שירותים, מכירת סחורות, שימוש בנכסים תמורת דמי שימוש ועוד.

הוצאות

1. **תמיכות, הקצבות והעברות -** העברות מזומנים או שווי מזומנים, שניתנו במסגרת סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, או במסגרת עסקה שאיננה עסקת חליפין והועברה לגורם מבצע, סוכן או ישירות ליחידים. תמיכות מתחלקות לשני סוגים עיקריים:
   - זכאות - העברה שנותן התמיכה חייב לבצע מכוח חוק או מכוח הוראות חקיקה, אם המקבל עונה על דרישות זכאות שנקבעו בהוראת חקיקה זו.
   - מענקים - תמיכות שאינן זכאויות, הנובעות בדרך כלל מכוח הסכמים, מהחלטות ממשלה או מהוראות מנהליות אחרות. אין חובה סטטוטורית להעביר תמיכות אלו, ולנותן התמיכה עשוי להיות שיקול דעת בהעברתן.
2. **הוצאות נוספות -** כוללות שכר עבודה והטבות לעובדים, הוצאות תפעוליות, הוצאות הנהלה וכלליות, הוצאות מימון ועוד.

נכסים

1. **נכסים שוטפים -** כוללים מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, מלאי ועוד.
2. **נכסים שאינם שוטפים -** כוללים השקעה ברכוש קבוע, הנפקת אג"ח ומתן הלוואות לזמן ארוך, פיקדונות לזמן ארוך בבנקים ועוד.

התחייבויות

1. **התחייבויות שוטפות -** כוללות חלויות שוטפות של התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו הן על ידי המדינה והן על ידי חברות ממשלתיות, זכאים שונים ועוד.
2. **התחייבויות שאינן שוטפות -** כוללות התחייבויות בגין זכויות עובדים, התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו בארץ ובחו"ל, עתודות בגין אירועי ביטוח הנובעות בעיקרן מקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי ועוד.

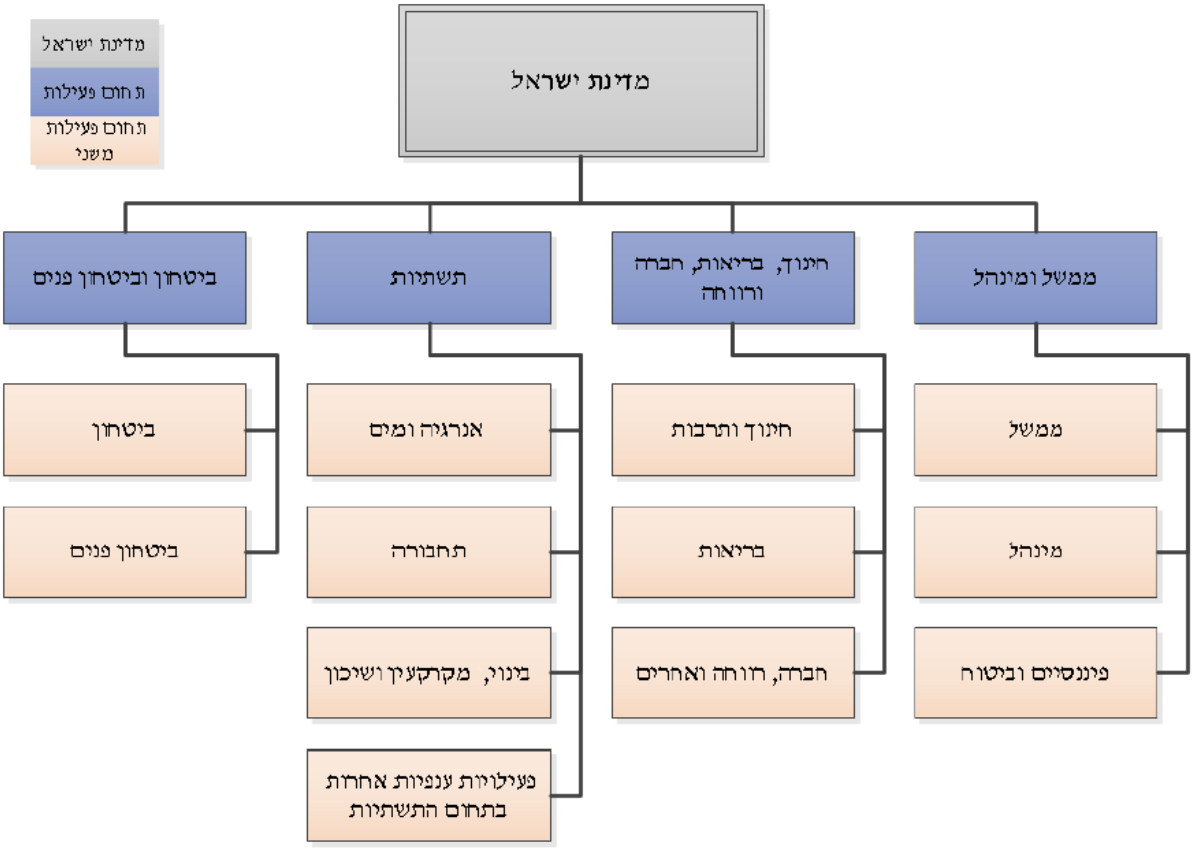
הנתונים הכספיים בחלק זה מתבססים על המידע המופיע *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל* לרבות ההערות וההסתייגות בנוגע למידע חסר ואחר.

<u>השלכות משבר נגיף הקורונה</u>

להתפשטות נגיף הקורונה בישראל השלכות רוחביות על פעילותה הכלכלית של המדינה, אשר, בין היתר, באו לידי ביטוי בתקציב משרדי הממשלה ופעילות כלל היחידות המאוחדות בדוחות הכספיים. השפעות אלו משתקפות גם במסגרת תחומי הפעילות המוצגים בפרק זה.

להרחבה בדבר השלכות משבר נגיף הקורונה *ראה חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים, חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 1 - כללי* וביאורים רלוונטיים נוספים *, וכן חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021*.

הרכב תחומי הפעילות

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל בחלוקה לתחומי פעילות (במיליוני ₪):

31 בדצמבר 2021	ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאוחד (*)	מאוחד
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	124,315	282,409	47,462	107,989	(73,955)	488,220
הכנסות מעסקאות חליפין	2,204	19,304	68,634	18,407	(1,215)	107,334
הכנסות אחרות	5,396	14,114	3,627	181	(13,988)	9,330
סך הכל הכנסות	**131,915**	**315,827**	**119,723**	**126,577**	**(89,158)**	**604,884**
תמיכות, הקצבות והעברות	102,184	315,221	45,158	6,796	(58,225)	411,134
הוצאות נוספות	100,025	87,409	68,801	115,481	(43,224)	328,492
סך הכל הוצאות	**202,209**	**402,630**	**113,959**	**122,277**	**(101,449)**	**739,626**
נכסים שוטפים	140,958	52,399	50,545	37,929	(97,105)	184,726
נכסים שאינם שוטפים	143,793	236,301	333,500	200,038	(298,109)	615,523
סך הכל נכסים	**284,751**	**288,700**	**384,045**	**237,967**	**(395,214)**	**800,249**
התחייבויות שוטפות	177,575	36,813	47,747	32,506	(72,216)	222,425
התחייבויות שאינן שוטפות	2,641,908	1,065,010	83,343	497,829	(1,052,563)	3,235,527
סך הכל התחייבויות	**2,819,483**	**1,101,823**	**131,090**	**530,335**	**(1,124,779)**	**3,457,952**

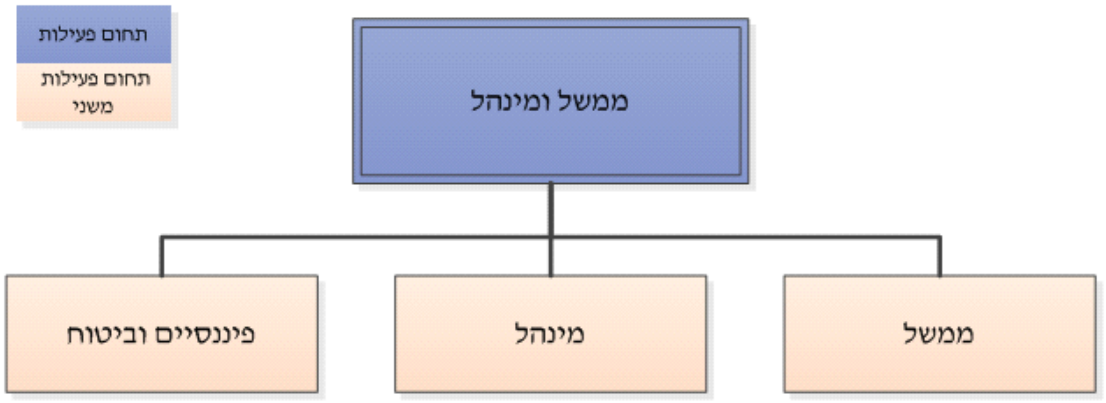
(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

	ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאוחד (*)	מאוחד
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	23,716	264,569	48,932	105,319	(40,735)	401,801
הכנסות מעסקאות חליפין	2,051	17,402	47,973	19,286	(2,847)	83,865
הכנסות אחרות	3,635	8,050	1,259	141	(7,399)	5,686
סך הכל הכנסות	**29,402**	**290,021**	**98,164**	**124,746**	**(50,981)**	**491,352**
תמיכות, הקצבות והעברות	106,604	282,019	25,930	6,952	(39,885)	381,620
הוצאות נוספות	63,503	77,029	65,628	109,314	(36,598)	278,876
סך הכל הוצאות	**170,107**	**359,048**	**91,558**	**116,266**	**(76,483)**	**660,496**
נכסים שוטפים	109,294	47,316	47,143	35,785	(77,114)	162,424
נכסים שאינם שוטפים	137,383	224,463	315,684	190,120	(282,769)	584,881
סך הכל נכסים	**246,677**	**271,779**	**362,827**	**225,905**	**(359,883)**	**747,305**
התחייבויות שוטפות	158,164	32,425	39,767	32,084	(65,526)	196,914
התחייבויות שאינן שוטפות	2,443,103	968,896	82,098	461,127	(953,358)	3,001,866
סך הכל התחייבויות	**2,601,267**	**1,001,321**	**121,865**	**493,211**	**(1,018,884)**	**3,198,780**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

(**) חלק מהיתרות הוצגו מחדש.

1. תחום פעילות ממשל ומינהל

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות ממשל ומנהל בחלוקה לתחומי פעילות משניים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021	ממשל	מנהל	פיננסיים וביטוח	התאמות (*)	ממשל ומנהל
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	6,539	42,291	76,165	(680)	124,315
הכנסות מעסקאות חליפין	31	1,103	1,181	(111)	2,204
הכנסות אחרות	2	140	5,380	(126)	5,396
סך הכל הכנסות	**6,572**	**43,534**	**82,726**	**(917)**	**131,915**
תמיכות, הקצבות והעברות	550	26,167	75,833	(366)	102,184
הוצאות נוספות	5,893	11,691	84,350	(1,909)	100,025
סך הכל הוצאות	**6,443**	**37,858**	**160,183**	**(2,275)**	**202,209**
נכסים שוטפים	1,123	27,859	109,707	2,269	140,958
נכסים שאינם שוטפים	2,911	41,688	119,318	(20,124)	143,793
סך הכל נכסים	**4,034**	**69,547**	**229,025**	**(17,855)**	**284,751**
התחייבויות שוטפות	948	9,169	166,591	867	177,575
התחייבויות שאינן שוטפות	2,135	4,627	2,663,440	(28,294)	2,641,908
סך הכל התחייבויות	**3,083**	**13,796**	**2,830,031**	**(27,427)**	**2,819,483**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

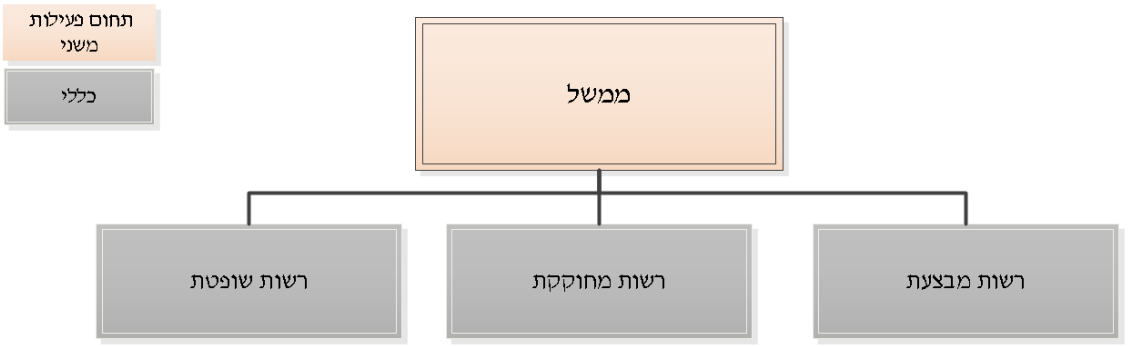
31 בדצמבר 2020(**)	ממשל	מנהל	פיננסיים וביטוח	התאמות (*)	ממשל ומנהל
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	6,182	48,246	(30,109)	(603)	23,716
הכנסות מעסקאות חליפין	54	1,012	1,109	(124)	2,051
הכנסות אחרות	-	98	3,597	(60)	3,635
סך הכל הכנסות	**6,236**	**49,356**	**(25,403)**	**(787)**	**29,402**
תמיכות, הקצבות והעברות	605	35,533	70,782	(316)	106,604
הוצאות נוספות	5,749	11,046	48,312	(1,604)	63,503
סך הכל הוצאות	**6,354**	**46,579**	**119,094**	**(1,920)**	**170,107**
נכסים שוטפים	1,237	19,201	85,775	3,081	109,294
נכסים שאינם שוטפים	2,915	38,397	112,886	(16,815)	137,383
סך הכל נכסים	**4,152**	**57,598**	**198,661**	**(13,734)**	**246,677**
התחייבויות שוטפות	988	3,632	148,969	4,575	158,164
התחייבויות שאינן שוטפות	2,343	4,242	2,460,168	(23,650)	2,443,103
סך הכל התחייבויות	**3,331**	**7,874**	**2,609,137**	**(19,075)**	**2,601,267**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

(**) חלק מהיתרות הוצגו מחדש.

1.1 תחום פעילות משני ממשל

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות

א. בית נשיא המדינה

בית נשיא המדינה הוא מקום משכנו של נשיא המדינה ומיקומו בירושלים. עיקרי פעילות בית הנשיא הם מתן חנינות והקלות בעונשים, הטלת מנדט להרכבת הממשלה, השתתפות בטקסים רשמיים, ייצוג המדינה בחו"ל, חתימה על חוקים, הסמכת שגרירים, קבלת כתבי אמנה של שגרירים זרים ואירוח ראשי מדינות במשכן הנשיא.

ב. משרד ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה הוא המשרד הממשלתי האחראי על תיאום עבודת משרדי הממשלה בתחומים השונים והגשמת מדיניות הממשלה. המשרד אחראי, בין השאר, על גיבוש מדיניות הממשלה, ניהול ישיבות הממשלה, פיקוח על ביצוע מדיניות הממשלה וסיוע לראש הממשלה בניהול הממשלה באופן שוטף. כמו כן, המשרד ממונה על הגופים הממשלתיים הנכללים ישירות באחריותו של ראש הממשלה ובכללם גופים כגון: מערך הסייבר הלאומי, המטה לביטחון לאומי, נציבות שירות המדינה, גנזך המדינה,

לשכת העיתונות הממשלתית ויחידות סמך נוספות. כמו כן, המשרד כולל מיניסטריונים נוספים שבראשם עומדים שרים, בהם משרד המודיעין, המשרד לשוויון חברתי[24], משרד ירושלים ומורשת ועוד.

ג. הכנסת

הכנסת היא הרשות המחוקקת ובית הנבחרים של מדינת ישראל. הכנסת מבצעת שלושה תפקידים עיקריים נוספים: פיקוח על עבודת הממשלה, בחירת נשיא המדינה ומבקר המדינה וכן דיון בענייני המדינה באמצעות ועדות הכנסת ועבודת המליאה.

בכנסת פועלות 12 ועדות קבועות בנושאים שונים, לרבות: כספים, חוץ וביטחון, חוקה חוק ומשפט, הדנות בהצעות חוק, בתקנות שקבעה הממשלה, בהצעות לסדר היום ובבקשות שהגישו תושבים לכנסת ולממשלה.

ד. מערכת בתי המשפט

הרשות השופטת בישראל מורכבת מבתי משפט, להם סמכות שפיטה בעניינים פליליים ואזרחיים ובתי דין לעבודה, להם סמכות שפיטה בסוגיות הנובעות מיחסי עבודה. מערכת בתי המשפט הינה יחידת סמך עצמאית שהיא חלק ממשרד המשפטים. בראשות המשרד עומד מנהל בתי המשפט.

ה. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

בהתאם לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, תפקידה המרכזי של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הוא ארגון וביצוע הבחירות לכנסת. מטה הוועדה נדרש להיות ערוך לבחירות בכל עת, תוך כדי שיפור מתמיד וייעול של תהליכי העבודה, כאשר לנגד עיניו עומדת שמירה מתמדת על עקרונות הדמוקרטיה כפי שנקבעו בסעיף 4 לחוק יסוד הכנסת.

ו. משרד מבקר המדינה

משרד מבקר המדינה אחראי על ביצוע ביקורת חיצונית על מגוון פעולותיהם של מינהל המדינה וגופים ציבוריים שונים, כדי להבטיח פיקוח על כספי ציבור ואחריותיות (Accountability).

ז. הנהלת בתי הדין הרבניים

הנהלת בתי הדין הרבניים הינה יחידת סמך עצמאית במשרד לשירותי דת הממונה על מערך בתי הדין הרבניים ברחבי מדינת ישראל. בתי הדין הרבניים הם חלק ממערכת השיפוט הממלכתית בארץ על פי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג - 1953.

[24] במהלך שנת 2020 הוחלט על העברת שטח הפעולה של הרשות לזכויות ניצולי שואה ממשרד האוצר למשרד לשוויון חברתי.

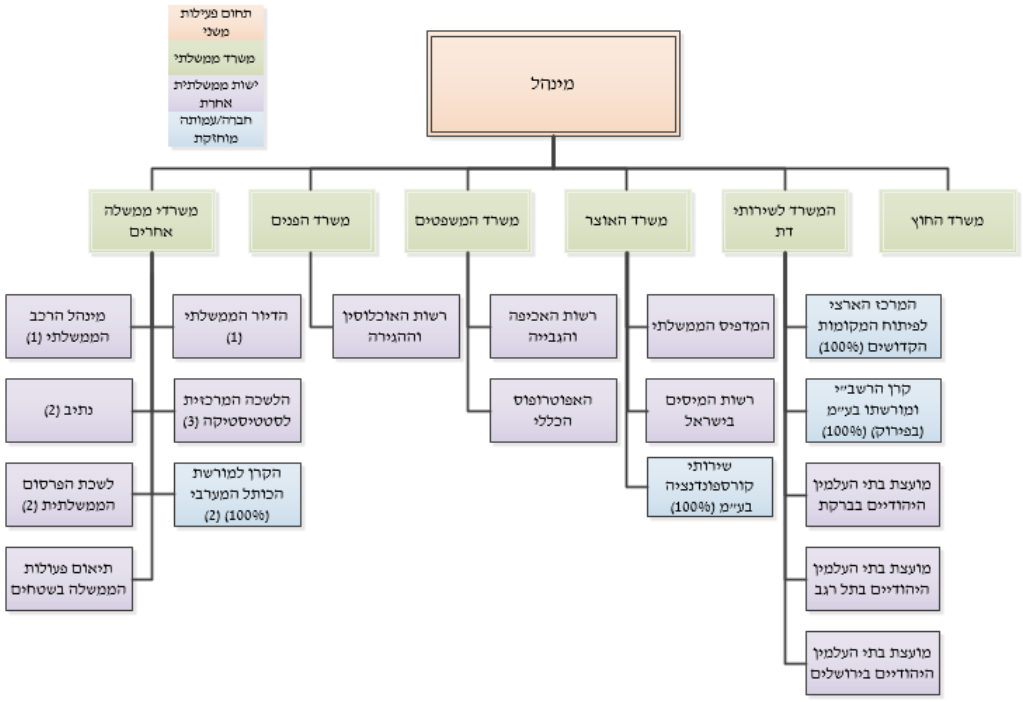
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ממשל לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	6,539	6,182
הכנסות מעסקאות חליפין	31	54
הכנסות אחרות	2	-
סך הכל הכנסות	**6,572**	**6,236**
תמיכות, הקצבות והעברות	550	605
הוצאות נוספות	5,893	5,749
סך הכל הוצאות	**6,443**	**6,354**
נכסים שוטפים	1,123	1,237
נכסים שאינם שוטפים	2,911	2,915
סך הכל נכסים	**4,034**	**4,152**
התחייבויות שוטפות	948	988
התחייבויות שאינן שוטפות	2,135	2,343
סך הכל התחייבויות	**3,083**	**3,331**

1.2 תחום פעילות משני מינהל

הרכב הישויות

(1) כפופות עסקית/תפעולית למטה החשכ"ל.
(2) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
(3) יחידת סמך עצמאית של משרד ראש הממשלה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האוצר

משרד האוצר הינו המשרד הכלכלי המרכזי של הממשלה. המשרד אחראי על תכנון וביצוע המדיניות הכלכלית-פיסקאלית של הממשלה, לרבות הכנת הצעת תקציב המדינה, פיקוח על ביצוע תקציב המדינה, ניהול הכנסות המדינה, גביית מסים ישירים ועקיפים, ופיקוח על שוק ההון, החיסכון והביטוח. במשרד קיימים אגפים, לשכות ויחידות העוסקים בתחומים שונים הקשורים למדיניות הכלכלית במשק ובכללם, אגף החשב הכללי, אגף התקציבים, רשות המסים, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, אגף השכר והסכמי עבודה, רשות החברות ואגף הכלכלן הראשי. בנוסף, הוכפפו מינהל התכנון ורשות מקרקעי ישראל למשרד האוצר. המשרד ממלא תפקידים רבים הקשורים לכלכלת ישראל ומקיים מגעים עם הכנסת וועדותיה בנושאי כלכלה, תקצוב וחקיקה כלכלית. כמו כן, מנהל המשרד מגעים שוטפים עם גורמים כלכליים בארץ ובחו"ל, בנושאים הקשורים לכלכלת המדינה.

רשות המסים בישראל

תפקידה העיקרי של רשות המסים בישראל הוא גביית מסים, ואכיפת חוקי היבוא והיצוא במדינת ישראל.

- בנושאי מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, אמונה הרשות על גביית מסים ישירים, מסי מקרקעין, היטלים מיוחדים, מסים משכר ומסים על הכנסות.
- בנושאי מכס ומע"מ, אמונה הרשות על גביית המסים העקיפים, המוטלים על צריכת סחורות ושירותים. המסים אותם גובים הם: מס ערך מוסף - המוטל בשיעור אחיד על כל הפעולות במשק, מכס - המוטל על יבוא סחורות, מס קנייה - המוטל הן על הייצור המקומי והן על היבוא, בלו על דלק - מס קצוב המוטל על כל סוגי הדלק.
- תפקידים נוספים של הרשות: קיום תנאי חוקיות היבוא והיצוא, פיקוח על היבוא המסחרי לרש"פ, הרחבת שיתוף הפעולה הבינ"ל בענייני מכס, תשלום פיצויים בגין נזקי מלחמה ובצורת, מענק עבודה וצמצום השימוש במזומן.

ב. משרד הפנים

משרד הפנים מספק שירותים ומידע בנושאים אזרחיים, בהם שירותי חירום, פיקוח על הבחירות, מינהל השלטון המקומי, מינהל המים שבסמכותו נמצא ניהול שיקום ופיתוח של מערכת המים ברשויות המקומיות, ותאגידי מים וביוב ופיקוח על אתרי רחצה.

רשות האוכלוסין וההגירה

רשות האוכלוסין וההגירה מופקדת על ניהול מרשם האוכלוסין (לרבות שירותי תיעוד והנפקת תעודות זהות ודרכונים), מתן אזרחות, אישור ופיקוח על כניסה ויציאה מהארץ, וכן על טיפול בשוהים זרים בישראל, לרבות עובדים פלסטינים, שוהים בלתי חוקיים, עובדים זרים ופליטים. פעילות הרשות נשענת על מספר חוקים, בהם חוק השבות, חוק מרשם האוכלוסין וחוק הכניסה לישראל.

ג. משרד החוץ

משרד החוץ מופקד על גיבוש מדיניות החוץ של ממשלת ישראל, על ביצועה והסברתה. המשרד מייצג את המדינה בפני ממשלות זרות וארגונים בינלאומיים, מסביר את עמדותיה ובעיותיה ברחבי העולם, שוקד על קידום קשרי הכלכלה, התרבות והמדע ומקדם את שיתוף הפעולה עם מדינות מתפתחות. המשרד פועל לטיפוח הקשרים עם הקהילות היהודיות בתפוצות ושומר על זכויותיהם של אזרחים ישראלים השוהים בחו״ל. את משימותיו המגוונות מבצע המשרד באמצעות המשרד הראשי בירושלים ונציגויות ישראל בחו״ל.

ד. משרד המשפטים

במסגרת תפקידיו העיקריים של משרד המשפטים נמנים ארגון מערכת בתי המשפט בישראל, הכנת נוסח לרוב הצעות החקיקה לכנסת, ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדי הממשלה ואכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית. המשרד מונה כ- 50 יחידות ותחומי אחריותו רבים ומגוונים ובכללם מערך הייעוץ והחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף השמאי הממשלתי הראשי ונציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. המשרד ממונה על רשות התאגידים שבחסותה רשם החברות, רשם השותפויות, רשם העמותות, רשם המשכונות, רשם ההקדשות, רשם המפלגות, וכן על הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשם גורמים מאשרים על פי חוק חתימה אלקטרונית, הרשות לטכנולוגיה, מידע והגנת הפרטיות ומחלקת זכויות יהודים יוצאי ארצות ערב.

המשרד אמון על הסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

רשות האכיפה והגבייה

רשות האכיפה והגבייה פועלת כיחידה עצמאית במשרד המשפטים וכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות:

- מערכת ההוצאה לפועל פועלת מתוקף חוק ההוצאה לפועל, התשכ״ז-1967, ומשמשת אדם או חברה לשם מימוש פסק דין שניתן לטובתו על ידי בית משפט או בית דין המוסמך לכך, וכן למימוש מסמכים המקנים זכויות כספיות שתוקפן דומה לתוקפו של פסק דין, כגון שטר משכנתא, שטר חוב או המחאה. הליך ההוצאה לפועל מוסדר באמצעות דיני ההוצאה לפועל.
- המרכז לגביית אגרות, קנסות והוצאות פועל מתוקף חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ״ה-1995. על פי חוק זה מוסמך המרכז לגבות קנסות שהטיל בית משפט, קנסות מנהליים, קנסות ברירות משפט, אגרות בתי משפט והוצאות לטובת המדינה.

ה. המשרד לשירותי דת

המשרד לשירותי דת הינו הישות הממשלתית האחראית על מתן שירותי דת איכותיים, נגישים וזמינים לציבור היהודי בישראל. תחומי הפעולה העיקריים של המשרד הינם הסדרה ותקצוב שירותי דת המלווים את האזרח היהודי במהלך חייו: מבני דת, כשרות, מקוואות, נישואין, קבורה, חיזוק הזהות היהודית, טיפול במקומות הקדושים וכו'. המשרד מפקח על 129 מועצות דתיות המספקות את שירותי הדת בערים וברשויות המקומיות, וכן מסדיר את עבודת הפיקוח על פעילותם של כ- 600 גופי קבורה הפזורים ברחבי הארץ. המשרד אחראי על פיתוח מבני דת, מקוואות, בתי כנסת, פיתוח בתי עלמין ומציאת פתרונות קבורה.

כמו כן, למשרד יחידת סמך, הרבנות הראשית לישראל, שאחראית על פעולות הרבנים הראשיים לישראל, בחינות לרבנות, פיקוח על השחיטה בחו"ל ואכיפת חוק איסור הונאה בכשרות התשמ"ג-1983.

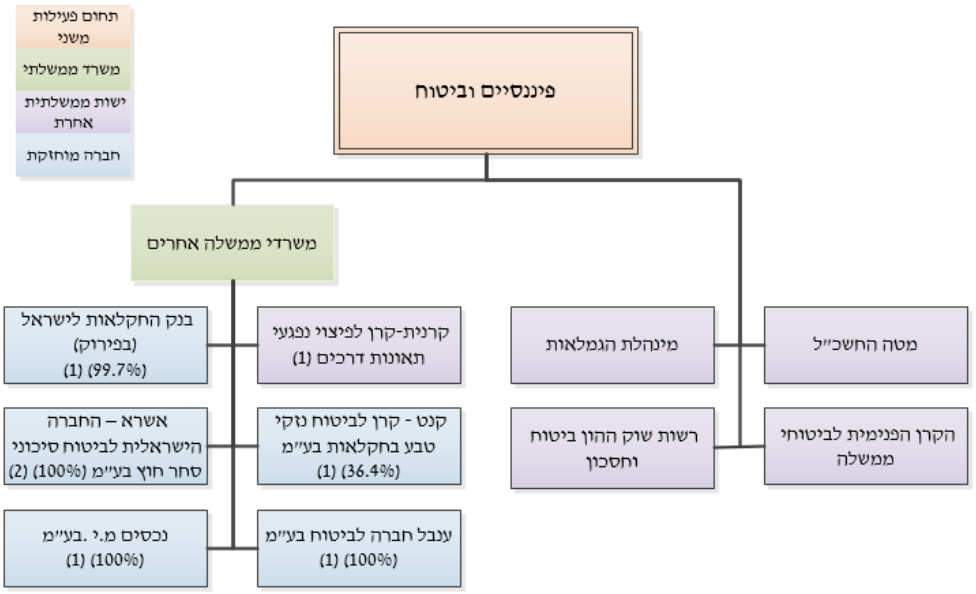
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני מינהל לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	42,291	48,246
הכנסות מעסקאות חליפין	1,103	1,012
הכנסות אחרות	140	98
סך הכל הכנסות	**43,534**	**49,356**
תמיכות, הקצבות והעברות	26,167	35,533
הוצאות נוספות	11,691	11,046
סך הכל הוצאות	**37,858**	**46,579**
נכסים שוטפים	27,859	19,201
נכסים שאינם שוטפים	41,688	38,397
סך הכל נכסים	**69,547**	**57,598**
התחייבויות שוטפות	9,169	3,632
התחייבויות שאינן שוטפות	4,627	4,242
סך הכל התחייבויות	**13,796**	**7,874**

1.3 תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח

הרכב הישויות

(1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. מטה החשכ"ל

מהווה יחידת מטה בתוך משרד האוצר, האחראית על תחומים ייחודים בעלי השפעה מרכזית ורחבה על פעילות הממשלה. החשב הכללי אחראי, בין היתר, על התחומים העיקריים הבאים:

- ביצוע תקציב המדינה, גיוס החוב, ניהול נכסי המדינה ובכללם הדיור והרכב הממשלתי, חתימה על חוזים והתקשרויות שעורכת המדינה, מימון פעילות הממשלה וניהול החוב הממשלתי, ייזום וקידום פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (P.P.P) בתחומי התחבורה, מים, אנרגיה ותשתיות אחרות, ביצוע ביקורת פנימית בממשלה בכל הנוגע לכספים, נכסים והתקשרויות, הפעלת ועדות מכרזים בין-משרדיות בנושאים שונים, עריכת ופרסום הדוחות הכספיים של מדינת ישראל וטיפול בחשבונאות הממשלתית.
- אחריות ישירה על ביצוע מספר חוקים והוראות ובכללם, חוק נכסי המדינה, התשי"א- 1951, חוק יסודות התקציב, התשמ"ה- 1985, חוק מלווה המדינה, התשל"ט- 1979, חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח- 1958, חוק ערבויות סחר חוץ, התשי"ט- 1959, חוק חובת המכרזים, התשנ"ב- 1992, חוק שירות המדינה (גמלאות), התש"ל- 1970, חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב- 1992 (סעיף 2ג') והוראות התכ"ם.

ב. מינהלת הגמלאות

מינהלת הגמלאות של משרד האוצר הינה הגוף האחראי מטעם שר האוצר והחשב הכללי על תשלומי הפנסיה התקציבית לגמלאי השירות הציבורי, בהתאם לחוק שרות המדינה (גמלאות, נוסח משולב), התש"ל- 1970. המינהלת משלמת את הגמלה לכלל הגמלאים בפנסיה התקציבית בממשלה, למעט גמלאי משרד הביטחון, משטרת ישראל, שרות בתי הסוהר וחלק מיחידות הסמך הקשורות למשרד הביטחון. כמו כן, מהווה המינהלת זרועו של שר האוצר והחשב הכללי לביצוע תשלומי הסיוע השונים לקרנות הפנסיה ולמעסיקים, לביצוע הסכמי השכר, לניהול מערך הסליקה של ניכויי השכר לכלל עובדי וגמלאי המדינה ועוד, הכול בהתאם למדיניות הממשלה.

ג. קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975, במטרה לאפשר מתן פיצוי לנפגעי תאונות דרכים במקרים הבאים:

- הנוהג ברכב האחראי לפיצויים – אינו ידוע.
- אין לנוהג ברכב ביטוח רכב חובה או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה.
- המבטח נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה.
- מקרים מיוחדים אשר נקבעו בחוק בעקבות הסכמים מדיניים מול הרשות הפלסטינאית.

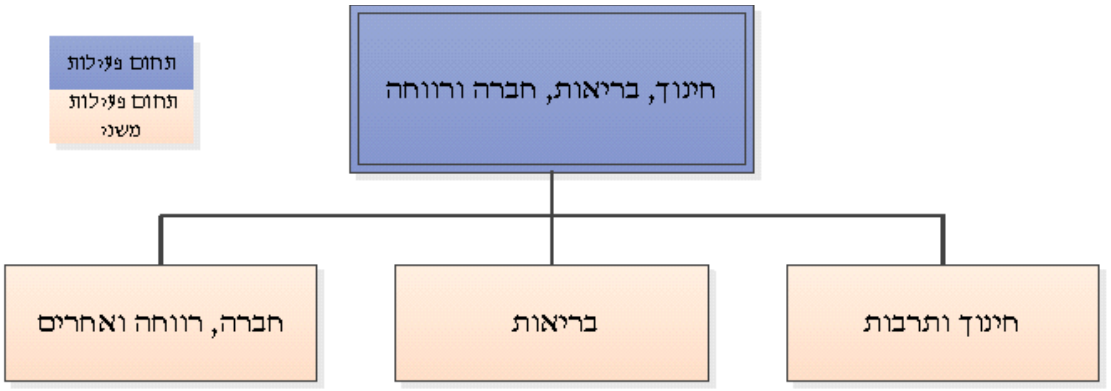
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	76,165	(30,109)
הכנסות מעסקאות חליפין	1,181	1,109
הכנסות אחרות	5,380	3,597
סך הכל הכנסות	**82,726**	**(25,403)**
תמיכות, הקצבות והעברות	75,833	70,782
הוצאות נוספות	84,350	48,312
סך הכל הוצאות	**160,183**	**119,094**
נכסים שוטפים	109,707	85,775
נכסים שאינם שוטפים	119,318	112,886
סך הכל נכסים	**229,025**	**198,661**
התחייבויות שוטפות	166,591	148,969
התחייבויות שאינן שוטפות	2,663,440	2,460,168
סך הכל התחייבויות	**2,830,031**	**2,609,137**

(*) בשל משבר הקורונה חלה עלייה חדה בצרכי המימון אשר הובילה להגדלת היקף הגיוס וכתוצאה מכך הביצוע נטו במטה החשכ"ל בשנת 2020 היה שלילי.

2. תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה בחלוקה לתחומי פעילות משניים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021	חינוך ותרבות	בריאות	חברה, רווחה ואחרים	התאמות (*)	חינוך, בריאות, חברה ורווחה
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	84,921	86,725	111,379	(616)	282,409
הכנסות מעסקאות חליפין	3,894	15,305	466	(361)	19,304
הכנסות אחרות	141	208	13,764	1	14,114
סך הכל הכנסות	**88,956**	**102,238**	**125,609**	**(976)**	**315,827**
תמיכות, הקצבות והעברות	48,035	64,267	202,959	(40)	315,221
הוצאות נוספות	42,883	34,592	7,209	2,725	87,409
סך הכל הוצאות	**90,918**	**98,859**	**210,168**	**2,685**	**402,630**
נכסים שוטפים	2,338	22,763	27,142	156	52,399
נכסים שאינם שוטפים	2,767	16,778	216,757	(1)	236,301
סך הכל נכסים	**5,105**	**39,541**	**243,899**	**155**	**288,700**
התחייבויות שוטפות	7,427	22,228	7,185	(27)	36,813
התחייבויות שאינן שוטפות	10,126	5,609	1,049,276	(1)	1,065,010
סך הכל התחייבויות	**17,553**	**27,837**	**1,056,461**	**(28)**	**1,101,823**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

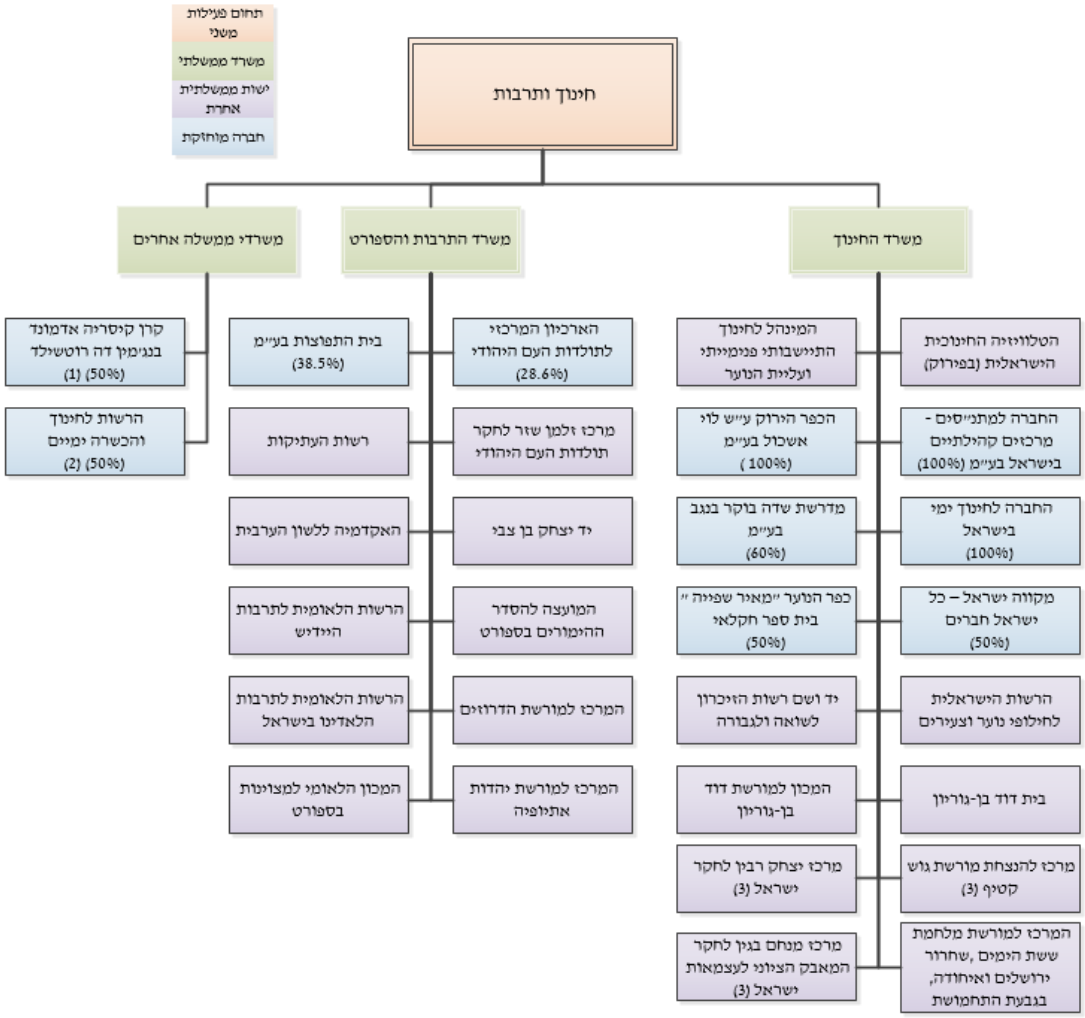
31 בדצמבר 2020 (**)	חינוך ותרבות	בריאות	חברה, רווחה ואחרים	התאמות (*)	חינוך, בריאות, חברה ורווחה
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	82,200	80,652	101,945	(228)	264,569
הכנסות מעסקאות חליפין	3,167	14,184	437	(386)	17,402
הכנסות אחרות	80	270	7,701	(1)	8,050
סך הכל הכנסות	**85,447**	**95,106**	**110,083**	**(615)**	**290,021**
תמיכות, הקצבות והעברות	48,734	60,238	173,084	(37)	282,019
הוצאות נוספות	40,201	30,463	6,556	(191)	77,029
סך הכל הוצאות	**88,935**	**90,701**	**179,640**	**(228)**	**359,048**
נכסים שוטפים	2,310	17,462	27,415	129	47,316
נכסים שאינם שוטפים	2,484	15,913	206,067	(1)	224,463
סך הכל נכסים	**4,794**	**33,375**	**233,482**	**128**	**271,779**
התחייבויות שוטפות	7,092	18,167	7,196	(30)	32,425
התחייבויות שאינן שוטפות	9,588	5,353	953,957	(2)	968,896
סך הכל התחייבויות	**16,680**	**23,520**	**961,153**	**(32)**	**1,001,321**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

(**) חלק מהיתרות הוצגו מחדש.

2.1 תחום פעילות משני חינוך ותרבות

הרכב הישויות

(1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.
(3) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד החינוך

משרד החינוך אחראי על מערכת החינוך, ובכלל זה גנים, בתי ספר, השכלה גבוהה וחינוך בלתי פורמאלי. פעילות המשרד מתמקדת בחקיקה ותכנון שירותי החינוך וההשכלה, רישוי בעלי מקצוע בתחום החינוך וההוראה ופיקוח על מוסדות החינוך. המשרד אחראי על ביצועם של מספר חוקים מרכזיים, לרבות חוק לימוד חובה, התש"ט- 1949, חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג- 1953, חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח- 1958, חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח- 1988, חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה- 1975 ועוד. יעדיו המרכזיים של המשרד כוללים, בין היתר, יישום המלצות כוח המשימה הלאומי לקידום החינוך בישראל, צמצום פערים וקידום ההישגים בלימודים, טיפוח ערכים והנחלת מורשת עם, קידום החינוך המדעי והטכנולוגי, העצמה ושיפור איכות כוח אדם בהוראה ועוד.

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער הינו יחידת סמך של משרד החינוך אשר משמשת כמחוז ארצי לבתי ספר אזוריים - התיישבותיים ובתי הספר בכפרי נוער, כמטה מרכזי לטיפול בחינוך הפנימייתי במשרד החינוך וכמרכז פדגוגי ארצי בתחומי מדעי החיים, החקלאות והחינוך הימי. מערכת החינוך ההתיישבותי כוללת כ- 134 בתי ספר שבהם לומדים כ- 80,000 תלמידים בכיתות ז' עד י"ב.

ב. משרד התרבות והספורט

משרד התרבות והספורט קובע פרויקטים ומקדם פרויקטים באמצעות יחידותיו:

- מינהל הספורט – מעניק סיוע, מקדם פעילויות ספורטיביות, תומך בספורט עממי ובקידום הספורט ברשויות מקומיות וכן בספורט תחרותי והישגי ובבניה ושדרוג של מתקני ספורט ומחזק קשרים עם רשויות וארגוני ספורט בין-לאומיים.
- מינהל התרבות – מסייע למוסדות וליוצרים בתחום התרבות והאומנות ומקצה משאבים ותמיכות בנושא, מסייע למפעלי תרבות ולקיום אירועי תרבות ארציים. כמו כן, המשרד מסייע בקיום קשרי תרבות עם מדינות העולם.
- מרכז ההסברה – אחראי על ביצוע הטקסים והאירועים הממלכתיים במדינת ישראל.

רשות העתיקות

רשות העתיקות הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק רשות העתיקות התשמ"ט - 1989. תפקידה של הרשות הוא לטפל בכל ענייני העתיקות בישראל, לרבות עתיקות תת-ימיות.

מטרותיה העיקריות של הרשות הינן: חפירה, חשיפה של אתרים, שימור, שיחזור ופיתוח של אתרים ועתיקות, קיום פיקוח על חפירות ארכיאולוגיות, הפעלת פיקוח לעניין עבירות לפי חוק העתיקות, ניהול אוצרות העתיקות של המדינה, עריכת מחקרים ארכיאולוגיים וקידומם, קיום ועידוד פעולות חינוך והסברה בתחום הארכיאולוגיה וקיום קשרים מדעיים בינלאומיים בתחום הארכיאולוגיה.

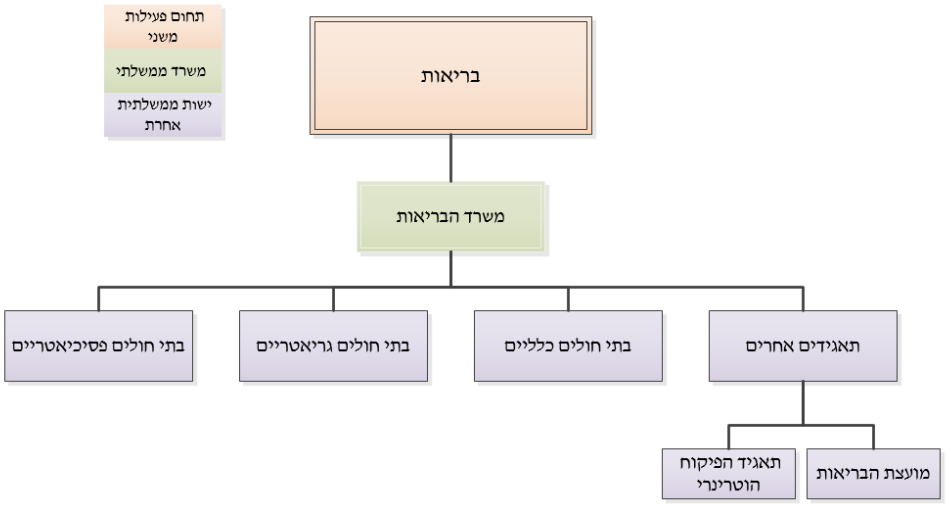
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חינוך ותרבות לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	84,921	82,200
הכנסות מעסקאות חליפין	3,894	3,167
הכנסות אחרות	141	80
סך הכל הכנסות	**88,956**	**85,447**
תמיכות, הקצבות והעברות	48,035	48,734
הוצאות נוספות	42,883	40,201
סך הכל הוצאות	**90,918**	**88,935**
נכסים שוטפים	2,338	2,310
נכסים שאינם שוטפים	2,767	2,484
סך הכל נכסים	**5,105**	**4,794**
התחייבויות שוטפות	7,427	7,092
התחייבויות שאינן שוטפות	10,126	9,588
סך הכל התחייבויות	**17,553**	**16,680**

2.2 תחום פעילות משני בריאות

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד הבריאות

משרד הבריאות מופקד על מערכת שירותי הבריאות במדינת ישראל בהיבטים של קביעת המדיניות הכוללת, הפיקוח, הרישוי, תיאום המערכת והצבת סטנדרטים. כמו כן, מתפעל המשרד, באורח ישיר, כמחצית ממיטות האשפוז לסוגיהן (באמצעות בתי החולים הממשלתיים) ואת עיקר מערכת השירותים האישיים, במסגרת התחנות לבריאות המשפחה. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- תכנון, פיקוח ובקרה, רישוי ורישום של עבודת שירותי מערכת הבריאות בישראל, רישוי בעלי מקצועות רפואיים, הכנת תכנית אב למחקר הרפואי השימושי, הכשרת כוח אדם סיעודי לעבודה במוסדות הרפואה, ארגון והכנת מערכת הבריאות לשעת חירום, מתן תמיכות לעמותות וארגוני בריאות ומתן תמיכות ייחודיות על פי הסכמים עם קופות החולים.
- הבטחת שירותי אשפוז כלליים, פסיכיאטריים, שיקומיים וסיעודיים, הבטחת שירותי רפואה מונעת, פיקוח ובקרה על קופות החולים כמתחייב מחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד- 1994 ופיקוח על ייצור מזון לצריכה מקומית וליצוא.

להלן בתי החולים הכפופים למשרד הבריאות:

בית חולים כלליים	בתי חולים גריאטריים	בתי חולים פסיכיאטריים
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל
הקריה הרפואית רמב"ם	המרכז הרפואי שהם	המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל
המרכז הרפואי ע"ש יצחק שמיר (אסף הרופא)	המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור
המרכז הרפואי זיו בצפת	המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה		המרכז בריאות הנפש באר שבע
המרכז הרפואי הלל יפה		המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון
המרכז הרפואי גליל		המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי		
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי		
המרכז הרפואי בני ציון		

בכותלי בתי החולים הכלליים פועלים תאגידי בריאות הכוללים קרן מחקרים רפואיים, פיתוח תשתיות ושירותי בריאות ליד בית החולים. תאגיד בריאות מהווה ישות משפטית עצמאית.

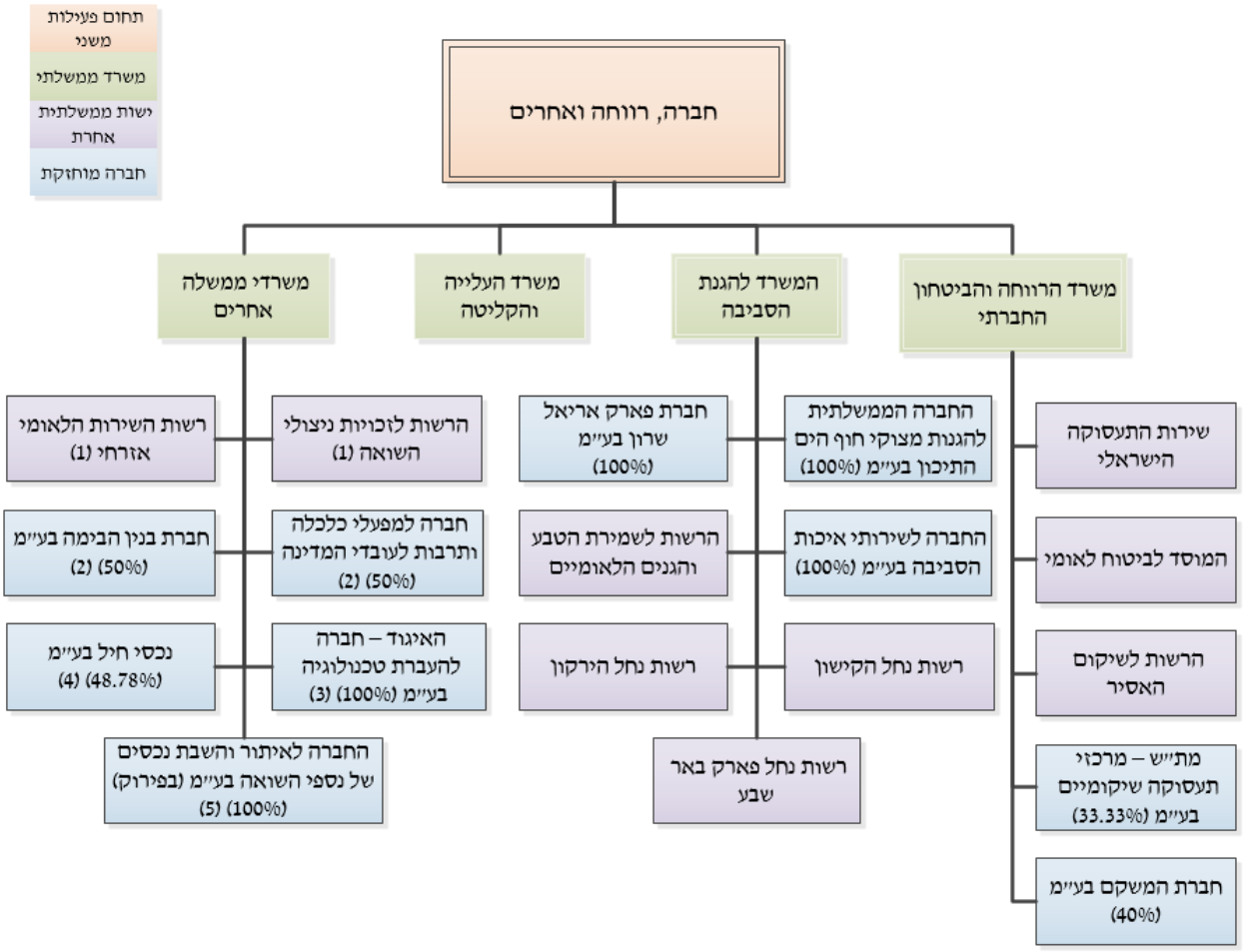
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בריאות לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	86,725	80,652
הכנסות מעסקאות חליפין	15,305	14,184
הכנסות אחרות	208	270
סך הכל הכנסות	**102,238**	**95,106**
תמיכות, הקצבות והעברות	64,267	60,238
הוצאות נוספות	34,592	30,463
סך הכל הוצאות	**98,859**	**90,701**
נכסים שוטפים	22,763	17,462
נכסים שאינם שוטפים	16,778	15,913
סך הכל נכסים	**39,541**	**33,375**
התחייבויות שוטפות	22,228	18,167
התחייבויות שאינן שוטפות	5,609	5,353
סך הכל התחייבויות	**27,837**	**23,520**

2.3 תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים

הרכב הישויות

(1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
(2) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(3) כפופה עסקית/תפעולית למשרד החוץ.
(4) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הביטחון.
(5) כפופה עסקית/תפעולית למשרד המשפטים.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הרווחה והביטחון החברתי

משרד הרווחה והביטחון החברתי פועל במטרה להגן, לשקם ולסייע לכל אדם, משפחה וקהילה הנתונים במצב של משבר זמני או מתמשך מפאת מוגבלות, עוני, סטייה חברתית, קשיי תפקוד, אבטלה, אפליה או ניצול. המשרד מגיש את שירותיו לציבור באמצעות יחידותיו ובאמצעות הרשויות המקומיות, עמותות וארגונים שונים. שירותי הסיוע כוללים : אבחון וטיפול, מניעה והסברה, הכשרה ורישום של בעלי מקצוע, הקמה ואחזקה של פנימיות ומעונות לנפגעי אלימות ולאנשים עם מוגבלויות.

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הינו גוף שהוקם בשנת 1954 ופועל מתוקף חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה- 1995, במטרה להבטיח לאוכלוסיות חלשות ולכאלו שנקלעו למצוקה זמנית או ממושכת בסיס כלכלי לקיומן. פעילותו של המוסד לביטוח לאומי כוללת בין היתר : תשלום גמלאות בגין קצבאות אזרח ותיק ושאירים, אימהות, ילדים, נפגעי עבודה, נכות כללית, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל ופירוק תאגיד. לבד מגמלאות בכסף, נותן המוסד לביטוח לאומי שירותי שיקום

והכשרה מקצועית לנכים, לאלמנות ונפגעי פעולות איבה, שירותי סיעוד, שרותי ייעוץ לקשישים ועוד. המוסד לביטוח לאומי מופקד גם על ביצוע חוקים נוספים והסכמים בתחום הביטוח הסוציאלי, כגון חוק הבטחת הכנסה, תשמ"א- 1980. בנוסף, המוסד לביטוח לאומי גובה את דמי ביטוח הבריאות ומופקד על חלוקת הכספים בין קופות החולים ועל ניהול שוטף של קובץ המבוטחים בביטוח בריאות. מקורות המימון העיקריים של המוסד לביטוח לאומי הינם: דמי הביטוח הלאומי שנגבים מאזרחי המדינה, הקצאת משרד האוצר על פי חוק הביטוח הלאומי, מימון חוקים והסכמים על ידי משרד האוצר והכנסות הריבית על השקעות באג"ח מיועדות המונפקות למוסד על ידי ממשלת ישראל.

ב. משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה אחראי לעידוד עלייה לישראל ומעניק סיוע לעולים ולתושבים חוזרים לצורך השתלבותם בתחומי החיים בישראל. הסיוע לעולים ניתן מתוקף חוקים, נהלים והוראות שעה, ובאמצעות הסכמי התקשרות, תמיכות בארגונים וברשויות ושיתופי פעולה עם משרדי ממשלה אחרים. המשרד מסייע לעולים, בין היתר, בנושאי דיור, תעסוקה חינוך ובקליטה והשתלבות בקהילה, במסגרת תכניות ייעודיות שונות. כמו כן, מפרסם המשרד מחקרים ונתונים הקשורים לקליטת עליה.

ג. המשרד להגנת הסביבה

המשרד להגנת הסביבה פועל לשמירה על הסביבה ועל בריאות הציבור באמצעות קידום חוקים, תקנות ותקנים ופיקוח על יישומם ואכיפתם. המשרד פועל גם מתוקף אמנות בין-לאומיות מחייבות. בתחומי האחריות של המשרד: טיפול באיכות האוויר, ניהול הפסולת, פיקוח על חומרים מסוכנים, הגנת משאבי הטבע והסביבה הימית ועוד. שיתוף הציבור בשמירה על הסביבה מתבטא במסעות הסברה, בחינוך, בפרסום מידע מקצועי מפורט ובתמיכות בפעולות של רשויות מקומיות, מוסדות וארגונים ציבוריים העוסקים בקידום הגנת הסביבה.

המשרד להגנת הסביבה פועל בשלוש רמות:

- ברמה הארצית – המשרד אחראי לניסוח מדיניות ארצית משולבת וכוללנית ולפיתוח אסטרטגיות תקנים וקדימויות להגנת הסביבה.
- ברמה המחוזית – המשרד פועל באמצעות מחוזות בחלוקה גיאוגרפית. המחוזות אחראיים ליישום המדיניות הסביבתית-לאומית בתחומם בהתאם למאפיינים ולצרכים הסביבתיים הייחודיים של ישובי המחוז.
- ברמה המקומית – המשרד תומך ביותר מ-50 יחידות סביבתיות שהוקמו בערים ובאיגודי ערים. הפעילות ביחידות הסביבתיות מקשרת בין יעדי המדיניות הסביבתית-לאומית ובין פעולות היום-יום בשטח ברמה המקומית.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים הוקמה כשני תאגידים נפרדים: רשות הגנים הלאומיים ורשות שמורות הטבע. בהתאם לתיקון לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, בשנת 1998 אוחדו שני התאגידים לתאגיד אחד – הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

מטרות הרשות הן: לשמור על הטבע ועל אתרי המורשת, לטפח אותם לרווחת הציבור ולחנכו בהתאם למטרות אלה.

ד. הרשות לזכויות ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לביצוע חוק נכי רדיפות הנאצים התשי"ז-1957, חוק נכי המלחמה בנאצים התשי"ד 1954 וחוק ההטבות לניצולי שואה התשס"ז- 2007.

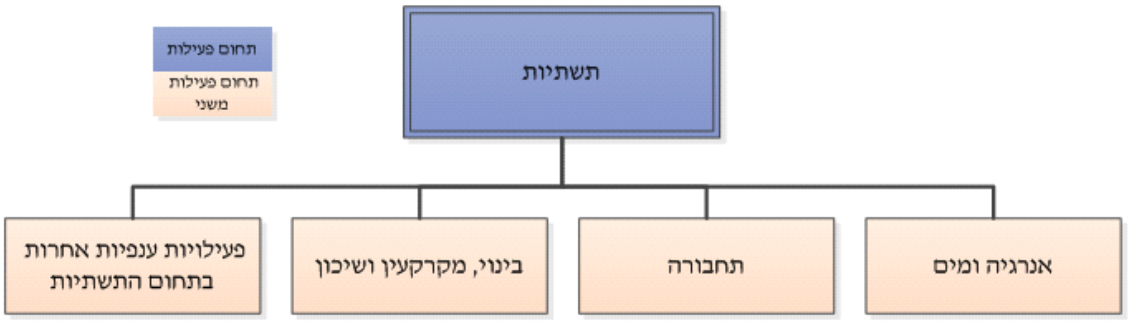
הרשות מעניקה תגמולים חודשיים ומענקים תקופתיים, וכן מגוון שירותים הכוללים, בין היתר: שירותי טיפול רפואי, טיפול נפשי ושירותי שיקום ורווחה לציבור ניצולי השואה על מנת לשפר את רווחתם. כמו כן, הרשות מפעילה תכנית מקיפה לאיתור ניצולי שואה על מנת לסייע להם למצות את זכויותיהם.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	111,379	101,945
הכנסות מעסקאות חליפין	466	437
הכנסות אחרות	13,764	7,701
סך הכל הכנסות	**125,609**	**110,083**
תמיכות, הקצבות והעברות	202,959	173,084
הוצאות נוספות	7,209	6,556
סך הכל הוצאות	**210,168**	**179,640**
נכסים שוטפים	27,142	27,415
נכסים שאינם שוטפים	216,757	206,067
סך הכל נכסים	**243,899**	**233,482**
התחייבויות שוטפות	7,185	7,196
התחייבויות שאינן שוטפות	1,049,276	953,957
סך הכל התחייבויות	**1,056,461**	**961,153**

3. תחום פעילות תשתיות

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות תשתיות בחלוקה לתחומי פעילות משניים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021	אנרגיה ומים	תחבורה	בינוי, מקרקעין ושיכון	פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות	התאמות (*)	תשתיות
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	(48)	32,166	4,032	11,461	(149)	47,462
הכנסות מעסקאות חליפין	29,703	5,143	31,623	2,345	(180)	68,634
הכנסות אחרות	2,513	332	554	296	(68)	3,627
סך הכל הכנסות	**32,168**	**37,641**	**36,209**	**14,102**	**(397)**	**119,723**
תמיכות, הקצבות והעברות	514	13,872	25,410	5,550	(188)	45,158
הוצאות נוספות	29,728	20,866	10,240	8,590	(623)	68,801
סך הכל הוצאות	**30,242**	**34,738**	**35,650**	**14,140**	**(811)**	**113,959**
נכסים שוטפים	16,671	8,115	18,610	7,458	(309)	50,545
נכסים שאינם שוטפים	107,409	200,576	17,815	7,810	(110)	333,500
סך הכל נכסים	**124,080**	**208,691**	**36,425**	**15,268**	**(419)**	**384,045**
התחייבויות שוטפות	15,394	8,000	17,027	7,668	(342)	47,747
התחייבויות שאינן שוטפות	68,410	9,616	2,326	2,968	23	83,343
סך הכל התחייבויות	**83,804**	**17,616**	**19,353**	**10,636**	**(319)**	**131,090**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

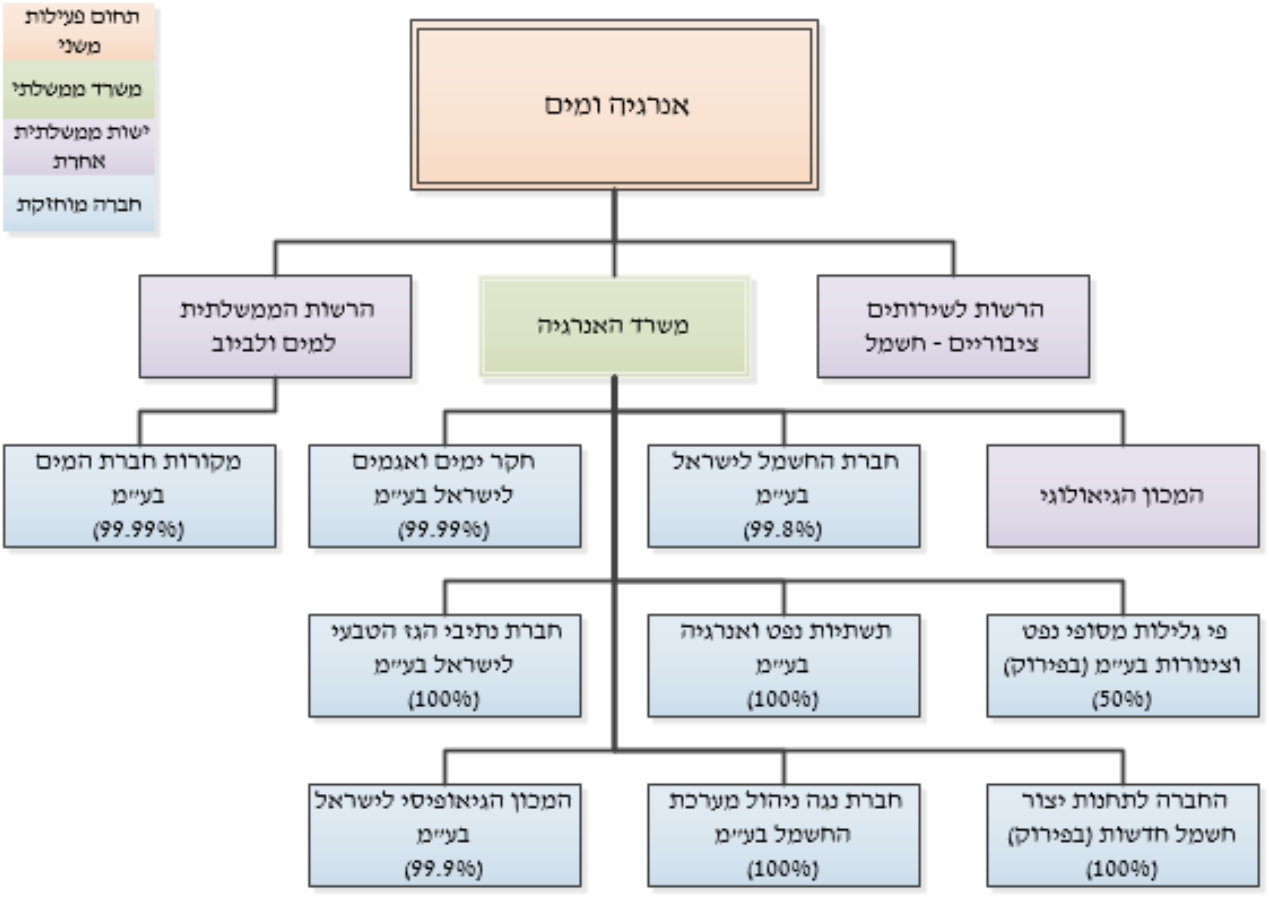
31 בדצמבר 2020 (**)	אנרגיה ומים	תחבורה	בינוי, מקרקעין ושיכון	פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות	התאמות (*)	תשתיות
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	267	31,274	5,441	12,035	(85)	48,932
הכנסות מעסקאות חליפין	30,411	4,467	11,304	2,075	(284)	47,973
הכנסות אחרות	806	11	325	240	(123)	1,259
סך הכל הכנסות	**31,484**	**35,752**	**17,070**	**14,350**	**(492)**	**98,164**
תמיכות, הקצבות והעברות	607	11,218	8,784	5,626	(305)	25,930
הוצאות נוספות	28,517	21,563	7,256	8,834	(542)	65,628
סך הכל הוצאות	**29,124**	**32,781**	**16,040**	**14,460**	**(847)**	**91,558**
נכסים שוטפים	15,450	8,601	15,925	7,307	(140)	47,143
נכסים שאינם שוטפים	101,950	189,788	16,810	7,246	(110)	315,684
סך הכל נכסים	**117,400**	**198,389**	**32,735**	**14,553**	**(250)**	**362,827**
התחייבויות שוטפות	12,521	6,469	13,905	7,185	(313)	39,767
התחייבויות שאינן שוטפות	67,518	9,036	2,707	2,832	5	82,098
סך הכל התחייבויות	**80,039**	**15,505**	**16,612**	**10,017**	**(308)**	**121,865**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

(**) חלק מהיתרות הוצגו מחדש.

3.1 תחום פעילות משני אנרגיה ומים

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האנרגיה

משרד האנרגיה מופקד, בין היתר, על תכנונה וביצועה של מדיניות לאומית בתחום האנרגיה ותשתית משאבי הטבע במדינת ישראל. הפעילות הממשלתית מתבטאת בתכנון התפתחותו של משק האנרגיה, בקביעת מדיניות ויישומה במשק הישראלי, בהסדרת המבנה הענפי של התחומים השונים של משק האנרגיה הישראלי, בפיקוח על משק הדלק ומשק החשמל, בהסדרת חיפושי הנפט והגז, ייעול השימוש באנרגיה, פיתוח מקורות אנרגיה חלופיים ובארגון משק האנרגיה לשעת חירום. כמו כן, מתבצעים באמצעותו מחקרים מקיפים בתחום מדעי האדמה תוך פיתוח תשתיות של מידע טכנולוגי, מדעי וכלכלי לשימוש כלל מגזרי המשק.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1923 ופועלת מכוח רישיונות שניתנו לה על ידי המדינה בייצור, הולכה, חלוקה, סחר ואספקה של חשמל, כולל הקמת תשתיות לטובת פעילויות אלו. החברה מוגדרת כספק שירות חיוני והוכרזה כמונופולין על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים.

החברה מחזיקה 100% בחברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ אשר רוכשת את הפחם עבור תחנות הכוח של החברה.

ב. הרשות הממשלתית למים ולביוב

הרשות הממשלתית למים ולביוב, הוקמה במטרה ליצור גוף בעל ראיה כוללת של צרכי משק המים והביוב, על ידי ריכוז הסמכויות בידי גורם מקצועי - ממשלתי שבידיו הכלים והיכולת לנהל ולפקח בצורה הנכונה והיעילה ביותר את משק המים והביוב בישראל. מנהל הרשות אחראי על ניהול משק המים בהתאם למדיניות הממשלה ובהתאם לכללים שקבעה מועצת הרשות בנושאי מים וביוב, הסדרת משק המים, קביעת כללים, תעריפים ותקנים.

מקורות חברת המים בע"מ

מקורות חברת המים בע"מ נוסדה בשנת 1937, במטרה לפתח את מקורות המים בארץ ישראל ולספקם לתושביה. החברה פועלת כרשות מים בהתאם לחוק המים, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המים"). בשל היקף פעילותה, פריסתה הארצית ובהתאם לסעיף 46 לחוק המים, הוסמכה החברה (בנוסף לפעילותה כחברת המים הלאומית) כ"רשות המים הארצית", אשר תפקידיה הינם להקים את המפעל הארצי, לנהלו, להרחיבו, להחזיקו במצב תקין וכן לספק ממנו מים.

החברה הינה המפיקה וספקית המים הגדולה והעיקרית במדינת ישראל. החברה מפיקה ומספקת כיום כ- 80% מצריכת המים במדינה וכ- 80% מהצריכה הביתית, בעוד שאר המים מופקים על ידי ספקים מקומיים וקטנים יחסית, המפיקים מים לצריכה עצמית - בעיקר לחקלאות.

החברה עוסקת גם בהקמת מפעלי מים חדשים, בהקמה וניהול פרויקטים לטיהור שפכים, במחקרים, בפיתוח טכנולוגיה ובעבודות קבלניות לגורמים חיצוניים.

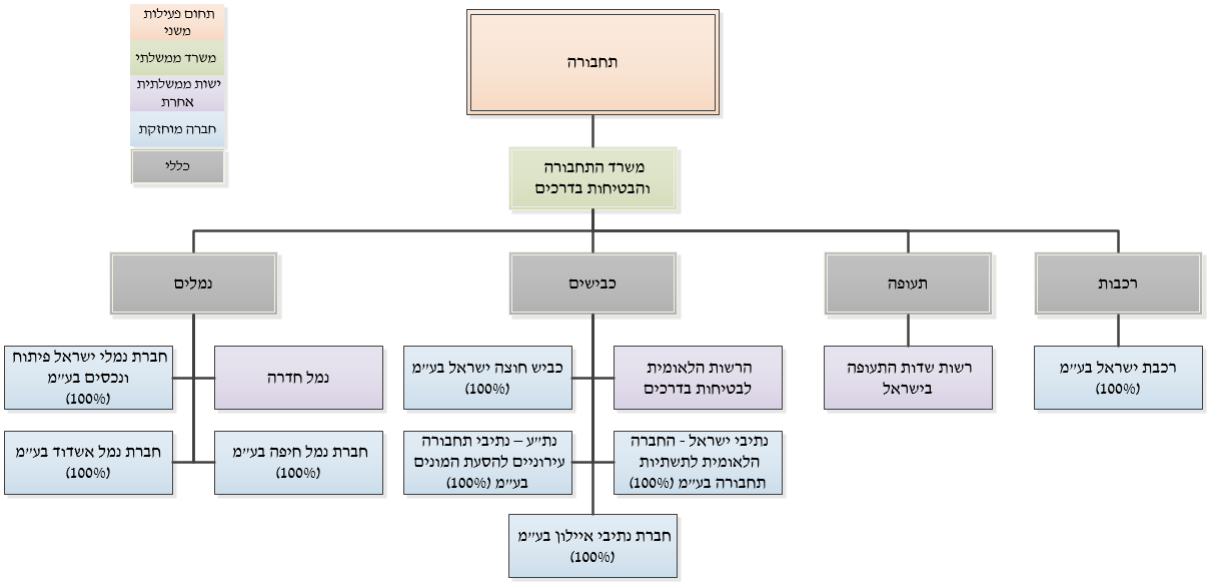
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני אנרגיה ומים לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	(48)	267
הכנסות מעסקאות חליפין	29,703	30,411
הכנסות אחרות	2,513	806
סך הכל הכנסות	**32,168**	**31,484**
תמיכות, הקצבות והעברות	514	607
הוצאות נוספות	29,728	28,517
סך הכל הוצאות	**30,242**	**29,124**
נכסים שוטפים	16,671	15,450
נכסים שאינם שוטפים	107,409	101,950
סך הכל נכסים	**124,080**	**117,400**
התחייבויות שוטפות	15,394	12,521
התחייבויות שאינן שוטפות	68,410	67,518
סך הכל התחייבויות	**83,804**	**80,039**

3.2 תחום פעילות משני תחבורה

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ממונה על קביעת המדיניות בענף התחבורה ועל שירותי התחבורה ביבשה, באוויר ובים. המשרד עוסק בחקיקה המסדירה את ענייני התחבורה, קביעת מחירים בתחבורה, פיקוח ואכיפת חוקי התעבורה על העוסקים בענף ומתן שירותים מטאורולוגיים. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- בתחום התחבורה היבשתית, אחראי המשרד על קיום שירותי תחבורה לצורך הסעת נוסעים והובלת מטענים, הן בזמן רגיעה והן בשעת חירום, פיתוח כבישים עירוניים ובין עירוניים, פיתוח תשתית הרכבות והנמלים, רישוי כלי רכב, פיקוח על חברות התחבורה הציבורית ופעילות לשיפור הבטיחות בדרכים.
- בתחום התחבורה האווירית, אחראי המשרד (באמצעות רשות התעופה האזרחית) על מתן שירותי תעופה בינלאומיים ופנים ארציים, פיקוח על רשות שדות התעופה, פיקוח על חברות התעופה הישראליות, פיקוח על בטיחות הטיסה והכושר האווירי, הענקת זכויות טיס לחברות התעופה, תכנון המרחב האווירי ומתן רישוי לעוסקים ולכלי התעופה.
- בתחום התחבורה הימית, אחראי המשרד (באמצעות מינהל הספנות והנמלים) על קיום שירותי הים והנמלים, פיקוח על חברות הספנות הישראליות ועל כלי שיט ימיים, הכשרת כוח אדם ימי ומתן רישוי למקצועות הימיים ולכלי השיט.

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ הינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל, אשר נוסדה בשנת 2004 והחלה לפעול ביום 17 בפברואר 2005. הקמת החברה הינה תוצאה של שינוי מבני אשר נערך בהתאם לחוק הספנות והנמלים, התשס"ד- 2004, במסגרתו בוטל חוק רשות הנמלים אשר המסמיך את פעולתה של רשות הנמלים ותחתיה הוקמו ארבע חברות ממשלתיות: החברה ושלוש חברות נמל: חברת נמל אשדוד, חברת נמל חיפה וחברת נמל אילת (בשנת 2013 הופרטה חברת נמל אילת). בנוסף, החברה הוסמכה כחברת פיתוח ונכסים לתקופה של 49 שנה מיום התחילה. החל משנת 2013, החברה מפקדת על הקמת הנמלים החדשים – נמל הדרום באשדוד ונמל המפרץ בחיפה.

חברות נמל אשדוד וחיפה

חברות נמל אשדוד וחיפה הינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדו בשנת 2004 כחלק מהיערכות המדינה ליישום הרפורמה בנמלי הים וביום 17 בפברואר 2005 החלה בפעילות העסקית על פי הוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004.

החברות הוסמכו להפעיל את נמלי אשדוד וחיפה, בהתאמה, ולתת בהם שירותי נמל ושירותים נלווים, תוך שמירה על הבטיחות ואיכות הסביבה ובמטרה לתת מענה לציבור צורכי הנמלים ולהפעיל את שטחי הנמלים כנמלים תחרותיים ומודרניים.

רכבת ישראל בע"מ

רכבת ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 1998. החברה עוסקת בהסעת נוסעים, בשינוע מטענים ובהקמת התשתיות הנדרשות לפעילותה. מטרות החברה הינן להקים, לפתח, לנהל, להחזיק ולהפעיל את רשת מסילות הברזל בישראל. החברה פועלת למימוש מדיניות הממשלה בתחום התחבורה הרכבתית. כמו כן, החברה מחויבת להפעיל את שירותי ההסעות לנוסעים, שירותי הובלת מטענים ושירותי התשתית כדין, ברמת שירות נאותה, ובאופן רציף ותקין.

רשות שדות התעופה בישראל

רשות שדות התעופה בישראל הוקמה בשנת 1977 כתאגיד סטטוטורי מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז- 1977. תפקידי הרשות הינם החזקה, הפעלה, פיתוח, ניהול ונתינת שירותים נלווים בשדות תעופה המפורטים בחוק, תכנון והקמה של שדות תעופה כפי שנקבע בתוכנית אב של הרשות וכן נקיטת אמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם.

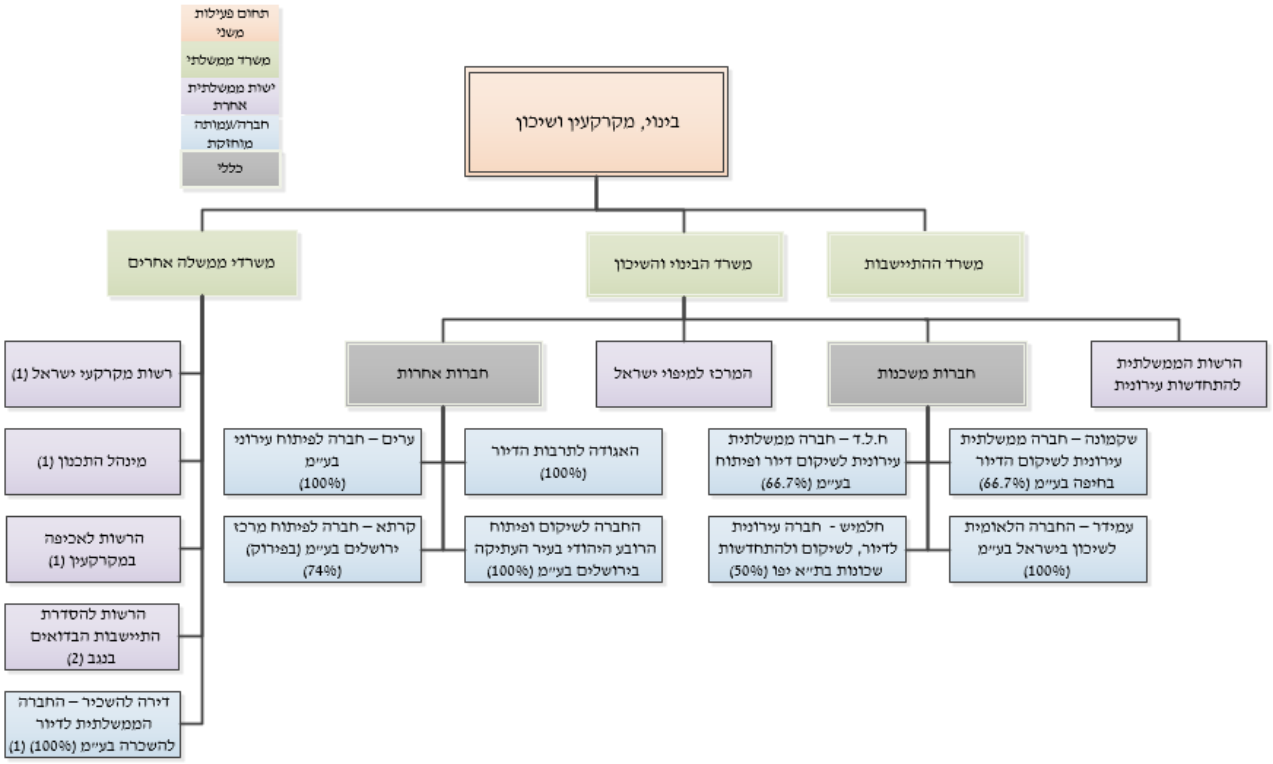
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני תחבורה לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	32,166	31,274
הכנסות מעסקאות חליפין	5,143	4,467
הכנסות אחרות	332	11
סך הכל הכנסות	**37,641**	**35,752**
תמיכות, הקצבות והעברות	13,872	11,218
הוצאות נוספות	20,866	21,563
סך הכל הוצאות	**34,738**	**32,781**
נכסים שוטפים	8,115	8,601
נכסים שאינם שוטפים	200,576	189,788
סך הכל נכסים	**208,691**	**198,389**
התחייבויות שוטפות	8,000	6,469
התחייבויות שאינן שוטפות	9,616	9,036
סך הכל התחייבויות	**17,616**	**15,505**

3.3 תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון

הרכב הישויות

(1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון ממונה על מגוון נושאים בתחום של גיבוש מתן פתרונות הדיור. פעילות המשרד מתמקדת ביצירת תנאים להשגת פתרון דיור נאות במחיר סביר לכל משפחה. בתחום הבינוי, המשרד מאתר קרקעות לתכנון ולבנייה ליצירת מלאי תכנוני במגזר העירוני ובמגזר הכפרי, וכן יוזם פיתוח קרקעות לבנייה למגורים ושיווקן. בהקשר זה, המשרד מסייע בסבסוד עלויות פיתוח באזורי עדיפות לאומית בהתאם לכללים שבהחלטות הממשלה השונות בנושא זה. המשרד מבצע ומעודד פרויקטים של פינוי בינוי ועיבוי בנייה קיימת במרכזי הערים, וכן מבצע השלמת תשתיות בשכונות קיימות לצורך שיפור התפקוד של המרקם הבנוי הקיים. בתחום הסיוע בדיור, המשרד אחראי לתכנון ולביצוע מדיניות הממשלה בנושאים של פתרונות דיור לכלל האוכלוסייה בדגש על סיוע לזכאים מקרב האוכלוסיות החלשות (חסרי דירה, קשישים, עולים, נכים וכיו"ב). הסיוע ניתן בשלושה מסלולים עיקריים:

- מתן נגישות לאשראי לאוכלוסייה חלשה וסבסוד האשראי הניתן לזכאים באמצעות משכנתאות ומענקים לזכאים.
- השתתפות בתשלומי שכר דירה.
- רכישת דירות ותחזוקתן עבור זכאי הדיור הציבורי.

תחת שר השיכון פועלת כיחידת סמך הרשות להתחדשות עירונית, במטרה לקדם ולהאיץ מימוש של פרויקטים להתחדשות עירונית.

רשות מקרקעי ישראל

רשות מקרקעי ישראל היא הגוף המנהל על פי חוק מקרקעי ישראל, התש"ך- 1960, את קרקעות המדינה, קרקעות קרן קיימת לישראל וקרקעות רשות הפיתוח, המהוות כ-93% משטח מדינת ישראל, בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל, המועצה קובעת את המדיניות הקרקעית, שלפיה ינוהלו מקרקעי ישראל ומאשרת את תקציבה של הרשות. בראש המועצה עומד שר האוצר. תחומי הפעילות המרכזיים של הרשות הינם: ניהול מלאי המקרקעין שבאחריות הרשות, יצירת עתודות לקרקע בבעלות ציבורית למטרות לאומיות, שיווק קרקעות והקצאתן לייעודים שונים, טיפול בחוכרים ומשתכנים ופיקוח על שימושי קרקע שונים.

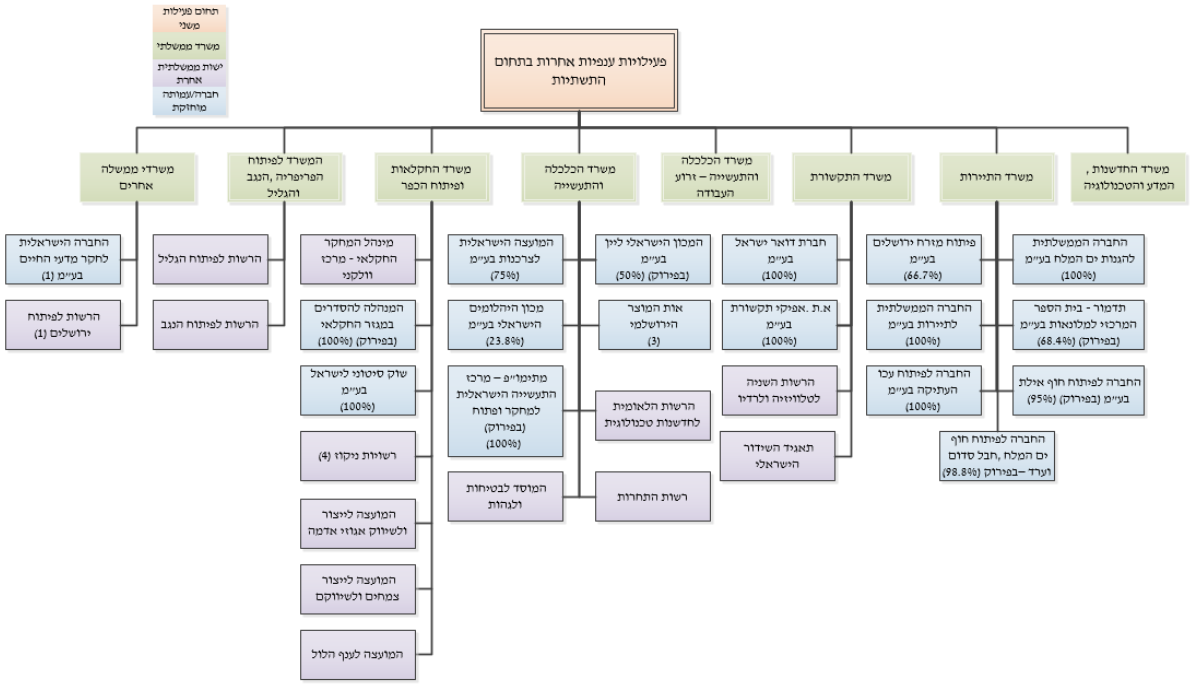
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	4,032	5,441
הכנסות מעסקאות חליפין	31,623	11,304
הכנסות אחרות	554	325
סך הכל הכנסות	**36,209**	**17,070**
תמיכות, הקצבות והעברות	25,410	8,784
הוצאות נוספות	10,240	7,256
סך הכל הוצאות	**35,650**	**16,040**
נכסים שוטפים	18,610	15,925
נכסים שאינם שוטפים	17,815	16,810
סך הכל נכסים	**36,425**	**32,735**
התחייבויות שוטפות	17,027	13,905
התחייבויות שאינן שוטפות	2,326	2,707
סך הכל התחייבויות	**19,353**	**16,612**

3.4 תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות

הרכב הישויות

(1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.

(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה - זרוע העבודה.

(3) מוגדרת כחברה כלולה בדוחות הכספיים של ממשלת ישראל בשל זכות הממשלה במינוי 40% מחברי דירקטוריון החברה.

(4) רשויות הניקוז המאוחדות הינן:

- רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי.
- רשות ניקוז ים המלח.
- רשות ניקוז ירדן דרומי.
- רשות ניקוז ירקון.
- רשות ניקוז כנרת.
- רשות ניקוז כרמל.
- רשות ניקוז ערבה.
- רשות ניקוז קישון.
- רשות ניקוז שקמה – בשור.
- רשות ניקוז שורק – לכיש.
- רשות ניקוז שרון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד התקשורת

משרד התקשורת הוא משרד כלכלי אשר אחראי על כלל תחומי התקשורת במדינה, בכללם עיתונות, רדיו, אינטרנט, טלפון, דואר ועוד.

בתחומי אחריותו של המשרד: קביעת מדיניות התקשורת, פיתוח תשתית התקשורת, רישוי ופיקוח על ספקים של שירותי תקשורת, פיקוח על חברת דואר ישראל בע"מ, מדיניות בקרה וקביעת תעריפים לשירותי התקשורת השונים, ניהול משק התדרים, בקרה ופיקוח על שירותי הטלוויזיה בכבלים וכו'.

חברת דואר ישראל בע"מ

חברת דואר ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 2003 והחלה בפעילותה ביום 1 במרץ 2006. הכנסות החברה נובעות משני תחומי פעילות מרכזיים: תחום שירותי הדואר - הכולל בתוכו את מגוון השירותים של העברת דואר לסוגיו השונים בארץ ובחו"ל, שירותי שליחים, בלדרות שירותי העברת מסרים באמצעים אלקטרוניים ועוד. תחום זה מהווה את מרכיב ההכנסות העיקרי של החברה. תחום השירותים הכספיים ואשנב- הכולל את השירותים הניתנים מטעמה של חברת בנק הדואר (חברה בת), המתבצע ביחידות הדואר השונות והכולל שירותי קבלת תשלומים בעבור מוטבים, ניהול חשבונות עו"ש בהתאם למגבלות וסייגים, שירותים מקוונים שונים, המרת מט"ח והעברת כספים לחו"ל ועוד, לעניין הפרטת חברת דואר ישראל בע"מ ראה *ביאור 35 – אירועים לאחר מועד הדיווח*.

ב. משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה הוא משרד כלכלי המופקד על יישום מדיניות הממשלה בפעילותה לקידום ענפי התעשייה והמסחר. לצורך השגת מטרותיו, מפעיל המשרד מספר כלי סיוע עיקריים: הענקת הטבות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990, השקעות בפיתוח אזורי תעשייה, תמיכה ועידוד היצוא, סיוע לעסקים קטנים ובינוניים, קידום ופיתוח ההון האנושי ועוד.

ג. משרד הכלכלה והתעשייה – זרוע העבודה

משרד הכלכלה והתעשייה - זרוע העבודה - אחראי על נושא התעסוקה בישראל על כל היבטיו, כולל נושא תעסוקת נשים ואוכלוסיות ייחודיות, בטיחות תעסוקתית, הכשרות מקצועיות ועוד. המשרד פועל בין היתר לקידום התעסוקה במשק באמצעות רגולציה על שוק התעסוקה, גיבוש מדיניות ממשלתית בתחום התעסוקה, פיתוח וניהול של תכניות תעסוקה להגברת ההשתתפות של אוכלוסיות ייחודיות בשוק העבודה, הסדרה ואכיפה של חוקי העבודה, הכשרות מקצועיות, פיקוח על מעונות יום לילדים וריכוז ידע מחקרי בתחום ועוד.

ד. משרד התיירות

משרד התיירות הינו משרד כלכלי שאחראי לשיווק ישראל כיעד תיירותי ברחבי העולם באמצעות נציגויות בחו"ל העוסקות בשיווק ישראל ע"י קמפיינים, יחסי ציבור, שיתופי פעולה עם סיטונאים וסוכני תיירות ומעצבי דעת קהל. כמו כן, המשרד עוסק בפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות באמצעות חברת פיתוח כלל ארצית ובאמצעות חברות פיתוח אזוריות. כמו כן, מטפל המשרד בנושא הגנות ים המלח. המשרד מסייע בהקמת מיזמים תיירותיים עסקיים (אטרקציות, בתי מלון וכו') בכל הארץ על ידי מתן מענקים על פי החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990.

ה. משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה

משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה מופקד על קביעת מדיניות מדע מחקרי, תשתית יצירת קשרי חוץ מדעיים, הפצת המדע בקהילה, פיתוח המדע בפריפריה (מו"פ אזורי) וסוכנות החלל הישראלית.

המשרד מרכז את עבודות המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, מסייע למוסדות המחקר בתחום התשתיות, עוסק בקשרי חוץ בתחום המדע, מפתח פעילויות לקירוב המדע לקהילה, מפעיל את הסוכנות לחקר החלל ומפעיל תוכניות מחקר ישימות לתעשייה.

ו. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר הינו המשרד האחראי מטעם הממשלה על החקלאות והמרחב הכפרי. המשרד שותף בהגשמת מטרות ומשימות לאומיות בהתאם לקווי היסוד של הממשלה, ופועל לפיתוח חקלאות ישראל, ביסוס ההתיישבות, הנהגת מדיניות המבטיחה ביטחון מזון לתושבי מדינת ישראל וכן למינוף היתרון היחסי של חקלאות ישראל. המשרד אחראי גם על מדיניות השיווק של תוצרת חקלאית בארץ ובחו"ל, וכן על מחקר ופיתוח, הדרכה, מימון השקעות מועדפות, הגנה על הצומח והחי ופיקוח וטרינרי.

ז. הרשות לפיתוח ירושלים

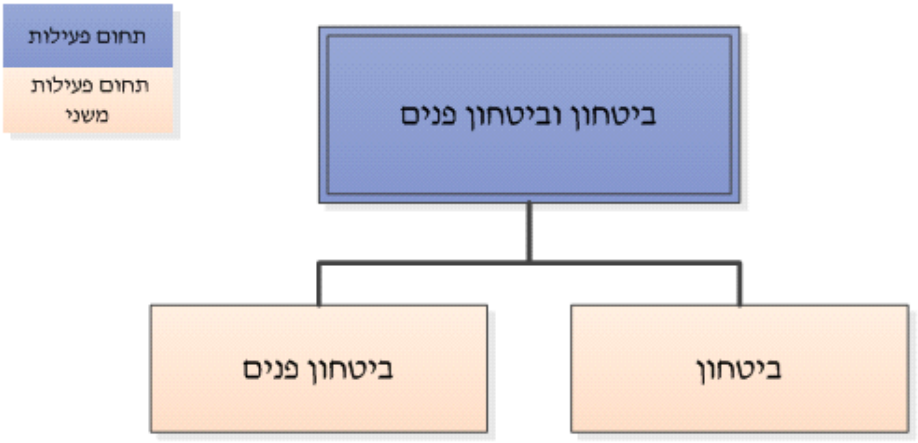
הרשות לפיתוח ירושלים הינו תאגיד שהוקם ביולי 1988 מכוח חוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח – 1988. מטרותיה של הרשות הן: ליזום, לתכנן ולעודד יוזמות ופעולות לפיתוחה הכלכלי של ירושלים, לתאם בין הגופים השונים העושים לפיתוח העיר ולפעול למען ריכוז מוסדות ציבור בירושלים.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות לשנים 2020 ו- 2021 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	11,461	12,035
הכנסות מעסקאות חליפין	2,345	2,075
הכנסות אחרות	296	240
סך הכל הכנסות	**14,102**	**14,350**
תמיכות, הקצבות והעברות	5,550	5,626
הוצאות נוספות	8,590	8,834
סך הכל הוצאות	**14,140**	**14,460**
נכסים שוטפים	7,458	7,307
נכסים שאינם שוטפים	7,810	7,246
סך הכל נכסים	**15,268**	**14,553**
התחייבויות שוטפות	7,668	7,185
התחייבויות שאינן שוטפות	2,968	2,832
סך הכל התחייבויות	**10,636**	**10,017**

4. תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים בחלוקה לתחומי פעילות משניים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2021	ביטחון	ביטחון פנים	התאמות (*)	ביטחון וביטחון פנים
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	88,147	19,888	(46)	107,989
הכנסות מעסקאות חליפין	18,226	181	-	18,407
הכנסות אחרות	168	14	(1)	181
סך הכל הכנסות	**106,541**	**20,083**	**(47)**	**126,577**
תמיכות, הקצבות והעברות	6,757	39	-	6,796
הוצאות נוספות	92,413	23,108	(40)	115,481
סך הכל הוצאות	**99,170**	**23,147**	**(40)**	**122,277**
נכסים שוטפים	36,705	1,260	(36)	37,929
נכסים שאינם שוטפים	196,105	3,934	(1)	200,038
סך הכל נכסים	**232,810**	**5,194**	**(37)**	**237,967**
התחייבויות שוטפות	30,396	2,111	(1)	32,506
התחייבויות שאינן שוטפות	320,487	177,342	-	497,829
סך הכל התחייבויות	**350,883**	**179,453**	**(1)**	**530,335**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

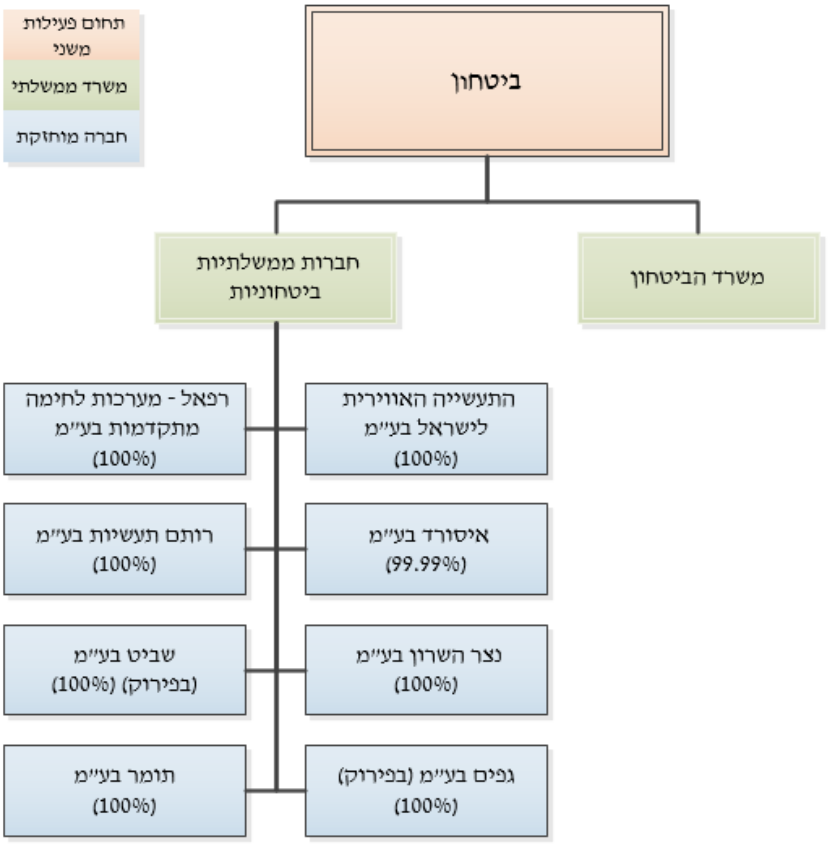
31 בדצמבר 2020 (**)	ביטחון	ביטחון פנים	התאמות (*)	ביטחון וביטחון פנים
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	85,299	20,046	(26)	105,319
הכנסות מעסקאות חליפין	19,062	226	(2)	19,286
הכנסות אחרות	125	16	-	141
סך הכל הכנסות	**104,486**	**20,288**	**(28)**	**124,746**
תמיכות, הקצבות והעברות	6,826	127	(1)	6,952
הוצאות נוספות	92,650	16,702	(38)	109,314
סך הכל הוצאות	**99,476**	**16,829**	**(39)**	**116,266**
נכסים שוטפים	34,776	1,023	(14)	35,785
נכסים שאינם שוטפים	186,090	4,030	-	190,120
סך הכל נכסים	**220,866**	**5,053**	**(14)**	**225,905**
התחייבויות שוטפות	30,221	1,863	-	32,084
התחייבויות שאינן שוטפות	302,023	159,106	(2)	461,127
סך הכל התחייבויות	**332,244**	**160,969**	**(2)**	**493,211**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות.

(**) חלק מהיתרות הוצגו מחדש.

4.1 תחום פעילות משני ביטחון

הרכב הישויות*

* התרשים אינו כולל את כל הישויות הכלולות בתחום פעילות משני ביטחון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הביטחון

ייעוד משרד הביטחון הינו לעצב את יעדי הביטחון הלאומי שבאחריותו ולממשם, לתמוך את בניין הכוח של צה"ל ופעולתו ולהשלימם במישורי חברה, טכנולוגיה, תעשיה ויחסי חוץ ביטחוניים.

תפקידי משרד הביטחון:

- ריכוז פעולות הממשלה בנושאי הביטחון הלאומי שבאחריותו והנחיה של הגופים הכפופים/שותפים לביצועם.
- גיבוש מדיניות המשרד בנושאים ביטחוניים-אסטרטגיים וקיום מערכת קשרי חוץ עם מערכות ביטחון זרות.
- גיבוש תקציב הביטחון ומימושו באופן המיטבי.
- אספקת המשאבים והאמצעים הנדרשים לצה"ל לבניין כוחו ולפעולתו.
- שמירה וטיפוח החוסן החברתי העוטף את השירות בצה"ל.
- פיתוח התשתית המדעית, הטכנולוגית, התעשייתית והלוגיסטיות בתחומי הביטחון הלאומי שבאחריותו.
- פיתוח אמל"ח וטיפוח תשתית תעשייה ביטחונית לאומית ויציבה.
- הגנה על העובדים, הסודות והנכסים של מערכת הביטחון.
- הענקת שרות לציבור נכי צה"ל, תמיכה במשפחות שכולות וסיוע לחיילים משוחררים.

ב. התעשייה האווירית לישראל בע"מ

התעשייה האווירית לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1966 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. החברה והחברות המאוחדות שלה עוסקות בתחום של פיתוח וייצור מטוסי מנהלים, השבחה ותחזוקה של מטוסים צבאיים ואזרחיים, הסבת מטוסי נוסעים לתצורת מטען, יצור חלקי מטוסים, פיתוח וייצור של כלי טיס בלתי מאוישים, פיתוח וייצור לוויינים, מערכות נשק וחימוש ומערכות אלקטרוניות, אלקטרו-אופטיות ואחרות, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות. מוצרי החברה ושירותיה כוללים מגוון רחב של מוצרים, הן לשוק הצבאי/ביטחוני והן לשוק האזרחי. מרבית הכנסות החברה הינן הכנסות מייצוא מוצרי החברה ושירותיה ללקוחות שונים ברחבי העולם. עם זאת, מהווה משרד הביטחון אחד מלקוחותיה העיקריים של החברה.

ג. רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ נוסדה בשנת 1995 והחלה את פעילותה בשנת 2002 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. רפאל מפתחת אמצעי לחימה מתקדמים עבור צה"ל ומערכת הביטחון, תוך ביסוס חוסנה הכלכלי על ידי פעילות בשוק הבינלאומי. החברה מציעה היום ללקוחותיה מגוון רחב ביותר של פתרונות חדשניים בחזית הטכנולוגיה העולמית, ובכלל זה מערכות יבשתיות, אוויריות וימיות וכן מערכות בחלל. הייעוד של החברה ממוקד בצרכים המרכזיים של מערכת הביטחון, תוך התבססות על מגוון טכנולוגיות ויכולות מערכתיות, שחלקן מוגדר כתשתיות לאומיות.

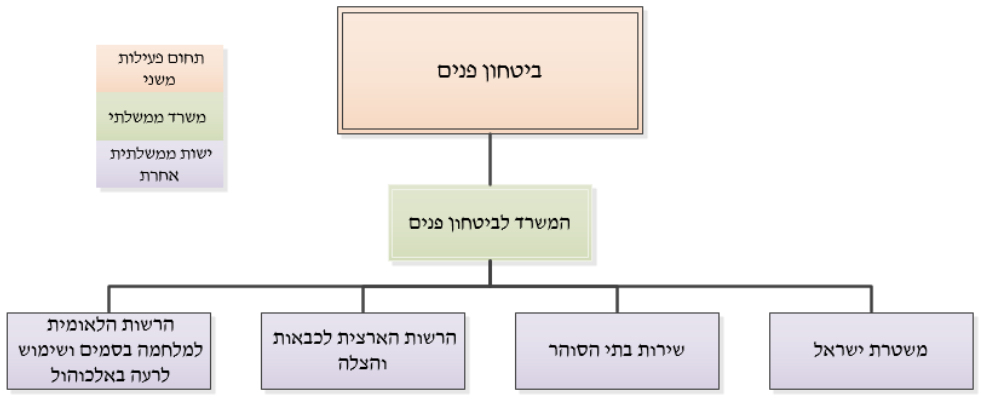
תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון לשנים 2021 ו- 2020 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	88,147	85,299
הכנסות מעסקאות חליפין	18,226	19,062
הכנסות אחרות	168	125
סך הכל הכנסות	**106,541**	**104,486**
תמיכות, הקצבות והעברות	6,757	6,826
הוצאות נוספות	92,413	92,650
סך הכל הוצאות	**99,170**	**99,476**
נכסים שוטפים	36,705	34,776
נכסים שאינם שוטפים	196,105	186,090
סך הכל נכסים	**232,810**	**220,866**
התחייבויות שוטפות	30,396	30,221
התחייבויות שאינן שוטפות	320,487	302,023
סך הכל התחייבויות	**350,883**	**332,244**

4.2 תחום פעילות משני ביטחון פנים

הרכב הישויות

פירוט לגבי הישויות המהותיות

המשרד לביטחון פנים

המשרד לביטחון פנים הוא גוף מטה משולב האחראי לאכיפת החוק ושמירת הסדר הציבורי ולפעילות ביטחון פנים במדינת ישראל באמצעות הגופים הבאים: משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר (שב"ס), הרשות למלחמה בסמים ואלכוהול, הרשות להגנה על עדים, רישוי כלי ירייה ונציבות הכבאות. המשרד הוא הממונה על אכיפת החוק, שמירת הסדר הציבורי ופעילות ביטחון הפנים במדינת ישראל. הקווים המנחים לעבודת המשרד וזרועותיו נגזרים מקווי היסוד של הממשלה ומהבסיס החוקי לעבודת הזרועות.

ייעוד המשרד הוא להוות את הזרוע המרכזית של ממשלת ישראל אשר אמונה על אכיפת חוק, התמודדות מול תופעות פשיעה, שמירה על הסדר הציבורי והגנה על הציבור מפני טרור, כליאת אסירים ושיקומם, שמירה ופיקוח על עצורים, הגנה על עדים במסגרת התוכנית להגנת עדים, מניעת אלימות ועבריינות בחברה ומניעה וטיפול בתחום הסמים והאלכוהול.

משטרת ישראל

משטרת ישראל פועלת לאכיפת חוק, לקיום הסדר הציבורי, לשמירה על ביטחון הנפש והרכוש, תוך כיבוד זכויות היסוד של האדם, כל זאת על פי הסמכויות שהוענקו לכל שוטר בפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א- 1971 ובחיקוקים נוספים, ובכללן, סמכויות לצורך חקירת עבירות ותפיסת עבריינים, תביעת נאשמים לדין, סמכויות בעניין פיקוח והסדרת התנועה בדרכים וסמכויות בנושא רישוי וניהול עסקים. המשטרה אחראית על אכיפת חוק ושמירה על הסדר הציבורי במדינה, ומופקדת על ביצוע התפקידים והמשימות בתחומים אלה:

- לחימה בפשיעה: חקירת עבירות, גילוי עבריינים והבאתם לדין, חשיפה של עבירות בלתי מדווחות ומניעת עבירות.
- שמירה על הסדר הציבורי: טיפול בפניות אזרחים בנושאים של הפרות חוק וסדר, טיפול בהפגנות ובהתקהלויות בלתי חוקיות, טיפול בנושא של רישוי עסקים ואחריות לאבטחת הציבור.
- פיקוח והסדרת התנועה בדרכים: הזרמת התנועה והכוונתה, אכיפה של דיני התעבורה, חקירת תאונות דרכים והבאתם של עברייני תנועה לדין.
- כמו כן, פועלת המשטרה בתחום ביטחון פנים למניעה וסיכול של פיגועים חבלניים.

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר (שב"ס) הוא משרד ביטחוני וזרוע מבצעת של ממשלת ישראל. תחומי הפעילות העיקריים של השירות הם החזקת אסירים ועצורים במשמרת בטוחה ונאותה, תוך מילוי צרכיהם הבסיסיים ושמירה על כבודם. השירות פועל להקניית כלים מתקנים לאסירים, שמטרתם לשפר את יכולתם של האסירים להיקלט ולהשתלב בחברה עם שחרורם. על כן, פועל שירות בתי הסוהר לטיפוח אנשי הסגל, פיתוח מתקני כליאה הולמים ואנושיים, תוך מיצוי טכנולוגיות מתקדמות והתייחסות מעמיקה לאדם שבאסיר.

הרשות הארצית לכבאות והצלה

הרשות הארצית לכבאות והצלה במשרד לביטחון הפנים הוקמה מכח חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה התשע"ב- 2012 במסגרת רפורמה כוללת במערך שירותי הכבאות בישראל.

עד לכינון הרשות פעל מערך הכבאות באמצעות איגודי ערים ומחלקות עירוניות לשירותי כבאות.

הרשות הינה רשות ממלכתית ארצית שאחראית על קיומם של שירותי כבאות והצלה במדינה, לשם הצלת חיי אדם ורכוש, הגברת הבטיחות באש, כיבוי דליקות ומניעת דליקות.

הרשות מחולקת לגוף המטה - נציבות כבאות והצלה ולשבעה מחוזות כבאות והצלה האחראים על למעלה מ- 110 תחנות כיבוי ברחבי הארץ.

תפקידי הרשות כוללים:

- כיבוי שריפות, מניעת התפשטותן והצלת חיי אדם ורכוש מדליקות.
- מניעת דליקות לפי הוראות החוק.
- חילוץ והצלת לכודים.
- טיפול באירוע של חומרים מסוכנים לפי הוראות החוק.
- פעולות נוספות לשם הצלת הנפש והרכוש, שלשם ביצוען נדרש ציוד הנמצא בידי הרשות.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון פנים לשנים 2020 ו-2021 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	19,888	20,046
הכנסות מעסקאות חליפין	181	226
הכנסות אחרות	14	16
סך הכל הכנסות	**20,083**	**20,288**
תמיכות, הקצבות והעברות	39	127
הוצאות נוספות	23,108	16,702
סך הכל הוצאות	**23,147**	**16,829**
נכסים שוטפים	1,260	1,023
נכסים שאינם שוטפים	3,934	4,030
סך הכל נכסים	**5,194**	**5,053**
התחייבויות שוטפות	2,111	1,863
התחייבויות שאינן שוטפות	177,342	159,106
סך הכל התחייבויות	**179,453**	**160,969**

נספחים לדוחות הכספיים

נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2021

להלן רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת הכספים 2021 וכן מידע בדבר חוות הדעת של רואי החשבון:

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
רשויות המדינה			
בית נשיא המדינה	1	✓	חלקה
הכנסת	1	✓	חלקה
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	1	✓	חלקה
משרד מבקר המדינה	1		(**)
מערכת בתי המשפט	1	✓	חלקה
הנהלת בתי הדין הרבניים	1	✓	חלקה
משרדים ממשלתיים תחום פעילות ממשל ומנהל			
משרד ראש הממשלה	1		(*)
משרד האוצר	2	✓	חלקה
משרד החוץ	2		(**)
המשרד לשירותי דת	2	✓	חלקה
משרד המשפטים	2	✓	חלקה
רשות האכיפה והגבייה	2	✓	חלקה
משרד הפנים	2	✓	הסתייגות
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	2	✓	חלקה
המדפיס הממשלתי	2		(*)
רשות האוכלוסין וההגירה	2	✓	הסתייגות
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	2	✓	חלקה
לשכת הפרסום הממשלתית	2	✓	הסתייגות
נתיב	2	✓	הימנעות
רשות המסים בישראל	2	✓	(*)
מינהל הרכב הממשלתי	2	✓	חלקה
מינהל הדיור הממשלתי	2	✓	הסתייגות
מטה החשכ"ל	3	✓	(**)
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	3		(**)
מינהלת הגמלאות	3		(**)
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון	3	✓	חלקה
משרדים ממשלתיים תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
משרד החינוך	4		(*)
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	4	✓	הסתייגות
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	4		(***)
משרד הבריאות	5	✓	הסתייגות

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	5	✓	הסתייגות
הקריה הרפואית רמב"ם	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש יצחק שמיר (אסף הרופא)	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	5		(*)
המרכז הרפואי זיו בצפת	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי הלל יפה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי גליל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי בני ציון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול	5	✓	חלקה
המרכז בריאות הנפש באר שבע	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי שהם	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	5		(**)
המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	5	✓	הסתייגות
משרד הרווחה והביטחון החברתי	6		(**)
משרד התרבות והספורט	6	✓	חלקה
המשרד להגנת הסביבה	6	✓	הסתייגות
משרד העלייה והקליטה	6	✓	חלקה
שירות התעסוקה הישראלי	6	✓	חלקה
רשות לזכויות ניצולי השואה	6	✓	חלקה
רשות השירות הלאומי אזרחי	6		(**)
ישויות מאוחדות תחום פעילות תשתיות			
משרד האנרגיה	7	✓	הסתייגות
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	7	✓	חלקה
הרשות הממשלתית למים ולביוב	7	✓	חלקה
המכון הגיאולוגי	7	✓	חלקה
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	8	✓	חלקה
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	8	✓	(****)
נמל חדרה	8	✓	(****)
משרד הבינוי והשיכון	9	✓	הסתייגות

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית	9	✓	(****)
רשות מקרקעי ישראל	9		(*)
המרכז למיפוי ישראל	9	✓	חלקה
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	9	✓	חלקה
מינהל התכנון	9	✓	חלקה
משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה	10	✓	חלקה
משרד התיירות	10	✓	חלקה
משרד התקשורת	10		(*)
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	10	✓	חלקה
משרד הכלכלה והתעשייה	10	✓	חלקה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	10	✓	חלקה
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	10	✓	חלקה
משרד הכלכלה והתעשייה - זרוע העבודה	10	✓	חלקה
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	10		(**)
רשות התחרות	10	✓	חלקה
משרד ההתיישבות	9		(*)
רשות לאכיפה במקרקעין	9	✓	חלקה
ישויות מאוחדות תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
משרד הביטחון	11		(*)
שירות בתי הסוהר	12		(**)
משטרת ישראל	12	✓	הסתייגות
הרשות הלאומית למלחמה בסמים ושימוש לרעה באלכוהול	12		(****)
המשרד לביטחון פנים	12		(**)
הרשות הארצית לכבאות והצלה	12		(****)
רשות התחרות	12	✓	חלקה
ישויות מאוחדות			
ישויות מאוחדות תחום פעילות ממשל ומנהל			
הקרן למורשת הכותל המערבי	2		(*)
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	2	✓	חלקה
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	2	✓	חלקה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	2		(***)
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	2		(*)
האפוטרופוס הכללי	2		(**)
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	2		(*)
שירותי קורספונדנציה בע"מ	2	✓	חלקה
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	3	✓	חלקה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	3		(*)
נכסים מ.י. בע"מ	3		(*)
ענבל חברה לבטוח בע"מ	3	✓	חלקה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	3	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
בנק החקלאות לישראל בע"מ	3		(***)
ישויות מאוחדות תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	4	✓	חלקה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	4	✓	חלקה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	4	✓	חלקה
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	4		(*)
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	4	✓	חלקה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	4		(**)
רשות העתיקות	4	✓	חלקה
בית דוד בן-גוריון	4	✓	חלקה
האקדמיה ללשון הערבית	4	✓	חלקה
המכון למורשת דוד בן-גוריון	4		(*)
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	4	✓	חלקה
יד יצחק בן צבי	4		(**)
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	4	✓	חלקה
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	4		(*)
הרשות לשיקום האסיר	4		(**)
המועצה להסדר ההימורים בספורט	4	✓	חלקה
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	4	✓	חלקה
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	4	✓	חלקה
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	4	✓	חלקה
המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת	4	✓	חלקה
המרכז למורשת יהדות אתיופיה	4	✓	חלקה
המכון הלאומי למצוינות בספורט	4		(**)
המרכז למורשת הדרוזים	4		(**)
תאגיד הפיקוח הווטרינרי	5		(*)
מועצת הבריאות	5		(**)
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	6		(***)
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	6	✓	חלקה
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	6	✓	חלקה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	6	✓	חלקה
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	6	✓	חלקה
מוסד לביטוח לאומי	6	✓	חלקה
רשות נחל הירקון	6	✓	חלקה
רשות נחל הקישון	6	✓	חלקה
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	6		(*)
ישויות מאוחדות תחום פעילות תשתיות			
המכון הגיאופיסי לישראל	7	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
חברת החשמל לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	7	✓	חלקה
חברת נגה ניהול מערכת החשמל בע"מ	7	✓	חלקה
מקורות חברת המים בע"מ	7	✓	חלקה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	7		(***)
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	7		(*)
המוסד לבטיחות ולגיהות	8		(*)
רכבת ישראל בע"מ	8		(*)
כביש חוצה ישראל בע"מ	8	✓	חלקה
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	8	✓	חלקה
נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נתיבי איילון בע"מ	8		(*)
רשות שדות התעופה בישראל	8	✓	חלקה
חברת נמל אשדוד בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמל חיפה בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	8		(**)
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	9	✓	חלקה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	9	✓	חלקה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	9		(***)
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	9	✓	חלקה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	9	✓	חלקה
דירה להשכיר- החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	9	✓	חלקה
האגודה לתרבות הדיור	9	✓	הסתייגות
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	9	✓	הסתייגות
הרשות לפיתוח הגליל	10	✓	חלקה
הרשות לפיתוח הנגב	10		(*)
הרשות לפיתוח ירושלים	10	✓	חלקה
שוק סיטוני לישראל בע"מ	10		(***)
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	10		(***)
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	10	✓	חלקה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	10		(***)
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	10		(*)
המכון הישראלי ליין בע"מ	10		(*)
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	10		(***)
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	10		(*)
חברת דואר ישראל בע"מ	10	✓	חלקה
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	10	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2021	חוות דעת המבקר
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	10		(***)
מתימו"פ – מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	10		(***)
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ים המלח	10	✓	חלקה
רשות ניקוז - ירדן דרומי	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ירקון	10	✓	חלקה
רשות ניקוז כנרת	10		(**)
רשות ניקוז כרמל	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ערבה	10	✓	חלקה
רשות ניקוז קישון	10	✓	חלקה
רשות ניקוז שקמה-בשור	10	✓	חלקה
רשות ניקוז שורק-לכיש	10	✓	חלקה
רשות ניקוז שרון	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	10	✓	חלקה
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	10		(*)
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	10		(**)
המועצה לענף הלול	10		(**)
תאגיד השידור הישראלי	10	✓	חלקה
הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	10		(**)
ישויות מאוחדות תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
איסורד בע"מ	11	✓	חלקה
גפים בע"מ	11		(***)
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	11		(**)
נצר השרון בע"מ	11		(*)
רותם תעשיות בע"מ	11	✓	חלקה
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	11	✓	חלקה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	11		(***)
תומר בע"מ	11	✓	חלקה

(*) חוות הדעת של ישויות אלו בגין דוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021, טרם פורסמה עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. המידע הכלול בדוחות הכספיים של מדינת ישראל ושישמש לאיחוד אותן ישויות, מבוסס על נתוני הנהלת חשבונות או על טיוטות בלתי מבוקרות ליום 31 בדצמבר 2021. מידע זה אינו סופי וטרם הסתיים בגינו הליך הביקורת החיצונית עד למועד עריכת הדוחות הכספיים. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(**) ישויות אלו אוחדו על בסיס דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2020 או לתקופות מוקדמות יותר, זאת מאחר ודוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021, טרם הוגשו עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(***) חברות שאינן פעילות, בהקמה, בפירוק או הופרטו בשנת הדיווח, אשר חלקן לא הגישו דוחות כספיים לשנת הדוח.

(****) המידע הכספי של ישויות אלו מדווח במסגרת הדוחות הכספיים של ישויות אחרות הנכללות בנספח זה.

מפתח תחום פעילות משני

1. ממשל
2. מינהל
3. פיננסים וביטוח
4. חינוך ותרבות
5. בריאות
6. חברה, רווחה ואחרים
7. אנרגיה ומים
8. תחבורה
9. בינוי, מקרקעין ושיכון
10. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
11. ביטחון
12. ביטחון פנים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל לשנת 2021, נערכו על בסיס מבנה היררכי המבוסס בעיקרו על כללי החשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים וכן בהתאם לצרכי דיווח כספי של הישויות השונות הנכללות במסגרת דוחות המדינה.

לאור מגבלות יישום שונות, הן ברמה המתודולוגית והן בהיבטי עלות תועלת, מגובש המבנה ההיררכי לדיווח הכספי בד בבד עם התקדמות יישומה של הרפורמה החשבונאית בכלל משרדי הממשלה ויחידותיה ולכן אינו בהכרח מוצג בתצורתו הסופית.

כמו כן, טרם הוגדר המבנה ההיררכי לצרכי דיווח כספי בגין החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים, לפיכך משויכות ישויות אלו בשלב זה לרמה ההיררכית העליונה, למרות שיתכן כי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, יש להציג כמה מהן תחת משרד ממשלתי זה או אחר.

נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל (ממוין לפי תחום פעילות) (*)

שם חברה	תחום פעילות משני	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
תחום פעילות ממשל ומנהל			
הקרן למורשת הכותל המערבי	1	100	שליטה
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	1	100	שליטה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	1	100	שליטה
שירותי קורספונדנציה בע"מ	1	100	שליטה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	2	100	שליטה
נכסים מ.י. בע"מ	2	100	שליטה
ענבל חברה לבטוח בע"מ	2	100	שליטה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	2	36.37	שליטה
בנק החקלאות לישראל בע"מ	2	99.72	שליטה
החברה לניהול קרן השתלמות לאקדמאים במדעי החברה והרוח	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות למשפטנים בע"מ	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי מדינה בדירוג האחיד בע"מ	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לרוקחים בע"מ	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לשופטים בע"מ	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדים הסוציאליים בע"מ (ק.ל.ע)	2	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לביו כימאים ומיקרוביולוגים (ק.ס.מ)	2	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים העל יסודיים	2	30	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים וגננות	2	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים תיכוניים, סמינרים ומפקחים	2	37.5	(**)
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	3	50	שליטה משותפת
הרשות לחינוך והכשרה ימיים	3	50	שליטה משותפת
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	3	100	שליטה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	3	100	שליטה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	3	100	שליטה
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	3	60	שליטה
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	3	50	שליטה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	3	50	שליטה
הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	3	28.57	כלולה
בית התפוצות בע"מ	3	38.46	כלולה
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	4	100	שליטה
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	4	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	4	100	שליטה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	4	100	שליטה
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	4	100	שליטה
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	4	50	שליטה משותפת
חברת "המשקם"- לתעסוקה קשישים ובעלי כושר עבודה מוגבל בע"מ	4	40	כלולה
נכסי חיל בע"מ	4	48.78	כלולה
חברת בנין הבימה בע"מ	4	50	שליטה משותפת

שם חברה	תחום פעילות משני	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
מת"ש מרכזי תעסוקה שיקומיים בע"מ	4	33.33	כלולה
אולם נחמני 4 בע"מ	4	50	שליטה משותפת
תחום פעילות תשתיות			
פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ	5	50	שליטה משותפת
המכון הגיאופיסי לישראל	5	99.9	שליטה
חברת החשמל לישראל בע"מ	5	99.846	שליטה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	5	100	שליטה
חברת נגה ניהול מערכת החשמל בע"מ	5	100	שליטה
מקורות חברת המים בע"מ	5	99.99	שליטה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	5	100	שליטה
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	5	100	שליטה
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	5	99.99	שליטה
רכבת ישראל בע"מ	6	100	שליטה
כביש חוצה ישראל בע"מ	6	100	שליטה
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	6	100	שליטה
נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	6	100	שליטה
חברת נתיבי איילון בע"מ	6	100	שליטה
חברת נמל אשדוד בע"מ	6	100	שליטה
חברת נמל חיפה בע"מ	6	100	שליטה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	6	100	שליטה
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	7	100	שליטה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	7	66.68	שליטה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	7	74	שליטה
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	7	66.67	שליטה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	7	100	שליטה
דירה להשכיר- החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	7	100	שליטה
האגודה לתרבות הדיור	7	100	שליטה
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	7	100	שליטה
חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ	7	50	שליטה משותפת
שוק סיטוני לישראל בע"מ	8	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	8	98.76	שליטה
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	8	100	שליטה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	8	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	8	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	8	95	שליטה
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	8	75	שליטה
המכון הישראלי ליין בע"מ	8	50	שליטה
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	8	68.42	שליטה
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	8	66.66	שליטה
חברת דואר ישראל בע"מ	8	100	שליטה

שם חברה	תחום פעילות משני	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	8	100	שליטה
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	8	100	שליטה
מתימו"פ – מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	8	100	שליטה
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	8	100	שליטה
מכון היהלומים הישראלי בע"מ	8	23.81	כלולה
אות המוצר הירושלמי	8	-	כלולה
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
איסורד בע"מ	9	99.99	שליטה
גפים בע"מ	9	100	שליטה
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	9	100	שליטה
נצר השרון בע"מ	9	100	שליטה
רותם תעשיות בע"מ	9	100	שליטה
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	9	100	שליטה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	9	100	שליטה
תומר בע"מ	9	100	שליטה

(*) חלק מהחברות הממשלתיות מהוות זרוע ביצוע לתחומי התמחותן.

(**) קרנות ההשתלמות נשלטות על-ידי הממשלה, שליטה זו אינה מקנה לה זכויות ברווחים ו/או בהון.

<u>מפתח תחום פעילות משני</u>

1. מינהל
2. פיננסים וביטוח
3. חינוך ותרבות
4. חברה, רווחה ואחרים
5. אנרגיה ומים
6. תחבורה
7. בינוי, מקרקעין ושיכון
8. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
9. ביטחון

נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות (ממוין לפי שם הקרן)

שם הקרן	דוח כספי 31 בדצמבר 2021	אחוז אחזקה 31 בדצמבר 2021
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך – USIEF	מבוקר ספטמבר 2021	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF	מבוקר ספטמבר 2021	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים – BIRD	טיוטה ספטמבר 2021	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי – BARD	טיוטה דצמבר 2021	50
קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF	מבוקר דצמבר 2020	50
קרן דו-לאומית ישראל – סין	טרם התקבל	50
קרן דו-לאומית ישראל - קוריאה	מבוקר דצמבר 2020	50
קרן דו-לאומית ישראל - סינגפור	מבוקר מרץ 2021	50
קרן דו-לאומית ישראל - קנדה	מבוקר מרץ 2021	50

נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים

תאגידים סטטוטוריים המאוחדים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2021 (*)

שם התאגיד	תחום פעילות משני	דוח כספי
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	1	מבוקר
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	1	מבוקר
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	1	טיוטה
האפוטרופוס הכללי	1	מבוקר 2020
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	2	מבוקר
רשות העתיקות	3	מבוקר
בית דוד בן-גוריון	3	מבוקר
האקדמיה ללשון הערבית	3	מבוקר
המכון למורשת דוד בן-גוריון	3	טיוטה
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	3	מבוקר
יד יצחק בן צבי	3	מבוקר 2020
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	3	מבוקר
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	3	טיוטה
המועצה להסדר ההימורים בספורט	3	מבוקר
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	3	מבוקר
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	3	מבוקר
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	3	מבוקר
הרשות לשיקום האסיר	3	מבוקר 2020
המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת	3	מבוקר
המרכז למורשת יהדות אתיופיה	3	מבוקר
המכון הלאומי למצוינות בספורט	3	מבוקר 2020
המרכז למורשת הדרוזים	3	מבוקר 2020
מוסד לביטוח לאומי	4	מבוקר
רשות נחל הירקון	4	מבוקר
רשות נחל הקישון	4	מבוקר
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	4	טיוטה
המוסד לבטיחות ולגיהות	5	טיוטה
רשות שדות התעופה בישראל	5	מבוקר
הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	6	מבוקר 2020
הרשות לפיתוח הגליל	6	מבוקר
הרשות לפיתוח הנגב	6	טיוטה
הרשות לפיתוח ירושלים	6	מבוקר
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	6	מבוקר
רשות ניקוז ים המלח	6	מבוקר
רשות ניקוז - ירדן דרומי	6	מבוקר
רשות ניקוז ירקון	6	מבוקר
רשות ניקוז כנרת	6	מבוקר 2020
רשות ניקוז כרמל	6	מבוקר
רשות ניקוז ערבה	6	מבוקר
רשות ניקוז קישון	6	מבוקר
רשות ניקוז שקמה-בשור	6	מבוקר
רשות ניקוז שורק-לכיש	6	מבוקר
רשות ניקוז שרון	6	מבוקר
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	6	טיוטה
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	6	מבוקר 2020
המועצה לענף הלול	6	מבוקר 2020
תאגיד השידור הישראלי	6	מבוקר
תאגיד הפיקוח הווטרינרי	7	טיוטה
מועצת הבריאות	7	מבוקר 2020

(*) לתאגידים אלו בוצעו מבחני שליטה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35 – דוחות כספיים מאוחדים, ונמצא כי לממשלה יש בהם שליטה מלאה (100%).

<u>מפתח תחום פעילות משני</u>

(1) מינהל
(2) פיננסים וביטוח
(3) חינוך ותרבות
(4) חברה, רווחה ואחרים
(5) תחבורה
(6) פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
(7) בריאות

תאגידים סטטוטוריים שאינם נכללים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2021 (*)

שם התאגיד	שם התאגיד
בנק ישראל	הרשות הלאומית להסמכת מעבדות
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים	רשות ניירות ערך
האקדמיה ללשון העברית	קרן לשיקום מחצבות
המרכז הישראלי לקידום תרבות האדם	הספרייה הלאומית
המועצה להשכלה גבוהה	

(*) תהליך יישום מבחני השליטה על התאגידים הסטטוטוריים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35 – דוחות כספיים מאוחדים, נמצא בעיצומו. בחלק מהתאגידים לעיל נמצא כי לממשלה קיימת שליטה ובחלקם טרם הושלמה הבחינה והיא תימשך בשנים הבאות. רשימה זו אינה כוללת תאגידים שנמצא כי לממשלה אין שליטה בהם. הרשימה לעיל אינה סופית וייתכן כי קיימים תאגידים נוספים שנדרש לבדוק לגביהם את הצורך באיחוד.

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪)

תמצית הדוחות על המצב הכספי	הערות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
נכסים שוטפים (**)	א	26	27
נכסים שאינם שוטפים (**)	ב	214	204
סך הכל נכסים		**240**	**231**
התחייבויות שוטפות	ג	8	7
התחייבויות שאינן שוטפות	ד	1,049	954
סך הכל התחייבויות		**1,057**	**961**
גרעון בהון	ה	(817)	(730)
סך הכל התחייבויות וגרעון בהון		**240**	**231**

(**) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

א. כולל בעיקר חלויות שוטפות בגין אגרות חוב של ממשלת ישראל אשר הונפקו עבור המוסד לביטוח לאומי על ידי ממשלת ישראל בסך של כ- 16 מיליארדי ₪ (כ- 15 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020), לפירוט ראה סעיף ב. סעיף זה כולל בנוסף את יתרות חשבונות המוסד לביטוח לאומי בבנק ישראל, בבנקים אחרים ויתרות חייבים. במסגרת יתרות החייבים מוצגות יתרות בגין חובות הציבור וחייבים בגין עסקאות שאינן חליפין בניכוי הפרשה לחובות מסופקים, *ראה ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל*.

ב. כולל בעיקר יתרת אגרות חוב של ממשלת ישראל אשר הונפקו עבור המוסד לביטוח לאומי על ידי ממשלת ישראל בסך של כ- 210.5 מיליארדי ₪ (כ- 200 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020). המדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הינה מדידת מכשירים פיננסים מסוג זה בעלותם המופחתת, *ראה ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית*. המוסד לביטוח לאומי מיישם מדיניות חשבונאית של שווי הוגן למדידת אגרות חוב אלו.

ג. כולל שלושה רכיבים עיקריים:

(1) יתרות של כ- 6 מיליארדי ₪ (כ- 6 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020), המשקפות את הזכאויות לגמלה למבוטחים, אשר מחושבות עבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדיווח והשנים שקדמו לה, אשר טרם שולמו עד לתאריך הדוח, וכן בגין אומדן תביעות שטרם הוגשו, אולם תיווצר בגינן זכאות לתקופה שלפני תאריך זה, *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 17 - זכאים ויתרות זכות*.

(2) יתרה של כ- 0.8 מיליארדי ₪, המשקפת את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין מקדמות חברות ביטוח בגין פיצוי צד שלישי (0 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

(3) יתרה של כ- 0.4 מיליארדי ₪, המשקפת את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין תשלומי גמלאות (0.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020).

ד. כולל את היתרות הבאות:

(1) קרנות הביטוח הלאומי בסך של כ- 1,040 מיליארדי ₪ (כ- 946 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020), *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח*.

(2) התחייבויות בגין זכויות עובדים בסך של כ- 8 מיליארדי ₪ (כ- 7 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020) הכוללות בעיקר את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין פנסיה תקציבית, אשר מוצגות כחלק מהיתרות *בסעיף א' בביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪) (המשך)

ה. כתוצאה מהשפעת ההתאמה למדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הגירעון בהון/ הגרעון החשבונאי נטו המוצגים לעיל ולהלן שונים מהמדווח בדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (ראה פירוט בסעיף ב לעיל).

תמצית הדוחות על הביצוע הכספי	הערות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
דמי ביטוח	ו	56	51
הכנסות מהעברות	ז	36	32
הכנסות מימון (*)	ח	13	7
הכנסות אחרות		1	1
סך הכל הכנסות		**106**	**91**
גמלאות, תשלומים ותמיכות	ט	96	100
גידול בקרנות הביטוח	ט	95	59
שכר עבודה ונלוות	י	1	1
הנהלה וכלליות		1	1
סך הכל הוצאות		**193**	**161**
גירעון נטו		**(87)**	**(70)**

(*) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ו. מורכב מדמי ביטוח מעסיקים ודמי ביטוח לא שכירים, *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות*.

ז. מורכב מהשתתפות ממשלת ישראל במימון הגמלאות בענפים: ילדים, אזרחים ותיקים ושארים, נכות כללית, נכות מעבודה, תאונות, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל, אימהות והענקות מטעמי צדק ומתבצעת בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995.

ח. הכנסות המימון משקפות בעיקר את הכנסות הריבית והפרשי ההצמדה הנובעות מהחזקת אגרות החוב של ממשלת ישראל. בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לא נכללו הכנסות מימון בגין התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב (ראה פירוט בסעיף ב לעיל).

ט. הוצאות אלו מוצגות במסגרת *ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות*.

י. הוצאות אלו מוצגות במסגרת *ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים*.

ביום 6 בספטמבר 2018 הודיע המוסד לביטוח לאומי על אי חידושו של הסכם השקעות העודפים עם ממשלת ישראל, החל מיום 1 בינואר 2019. ביום 6 בינואר 2019 נחתם מסמך בין הביטוח הלאומי לנציגי הממשלה, לפיו חודש הסכם השקעת העודפים בכפוף לכך שהביטוח הלאומי רשאי החל מיום 1 במרץ 2019 להודיע על ביטול ההסכם להשקעת העודפים, וזאת בהודעה מוקדמת של לא פחות מחודשיים. ביום 15 ביולי 2019 הודיע המוסד לביטוח לאומי על ביטול ההסכם. לאור התנגדות משרד האוצר להודעת ביטול ההסכם ובהתאם לעמדת משרד המשפטים, ביטול הסכם העודפים בין המוסד לממשלת ישראל טרם נכנס לתוקפו.

להלן נושאים עיקריים אשר השפיעו על המוסד לביטוח לאומי בעקבות משבר הקורונה: במהלך 2021 ההשלכות הכספיות על הדוחות הכספיים פחתו לעומת שנת 2020, בעיקר במחצית השניה של 2021 וחלה הפחתה משמעותית בתשלומי קצבת אבטלה. עם זאת הביטוח הלאומי המשיך לשלם מענקים שונים על חשבון תקציב המדינה כגון: תשלומי הקלות באבטלה, מענק הסתגלות לגילאי 67+, דמי בידוד, מענק עידוד תעסוקה וכו'. מנגד ההתאוששות המהירה וצמיחה כלכלית גבוהה השפיעו לחיוב והביאו לגידול הכנסות הביטוח הלאומי בשנת 2021, ראה דוח המוסד לביטוח לאומי אותו ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי שכתובתו https://btl.gov.il.

חלק ג'

מדינת ישראל

דוחות על ביצוע התקציב

לשנת 2021

ונתוני ביצוע רב שנתי

(בלתי מבוקרים)

מבוא לדוחות על ביצוע התקציב

תקציב המדינה משקף את תכנית העבודה של הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים החשובים והמשפיעים על עבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה ומטרותיה. התקציב הינו כלי העבודה העיקרי למימוש פעילותה של הממשלה, מגדיר את היקפי הפעילות בתוכניות התקציב השונות ומאפשר בקרה אחר פעילות הממשלה. ביצוע התקציב משקף את אופן מימוש המשימות שהוגדרו לביצוע במסגרת תקציב המדינה.

סעיף 3ב לחוק יסוד משק המדינה (להלן: החוק) מעגן את הכללים לביצוע הוצאות המדינה בשנה ללא תקציב מדינה מאושר (להלן: תקציב המשכי). בדומה לשנת 2020, בשנת 2021 המשיכה המדינה להתנהל במתכונת של תקציב המשכי עד לאישור תקציב לשנת 2021 בחודש נובמבר 2021. מדובר בתקופה הרצופה הארוכה ביותר מקום המדינה בה התנהלה הממשלה תחת תקציב המשכי, דהיינו 22 חודשים (מינואר 2020 עד אוקטובר 2021).

החוק מגדיר מגבלת הוצאה (שנתית וחודשית), מגבלת התחייבויות וכן מדרג חשיבות לביצוע ההוצאות ונטילת ההתחייבויות. מגבלות אלו נקבעו על רקע העדר תקציב מדינה שאושר כדין בידי הכנסת מתוך הרצון שלא לקבע את שיקול הדעת של הממשלה הנכנסת והכנסת הבאה, וזאת כחלק ממכלול השיקולים שמחייבים את הממשלה היוצאת באיפוק וריסון בתקופת בחירות וממשלת מעבר. מערכות שיקולים אלו יבואו לידי ביטוי במסגרת הפעלת שיקול הדעת בהקצאת התקציב ההמשכי.

החל מחודש ינואר 2021 נכנסו לתוקף מספר שינויים בחוק יסוד משק המדינה, ובפרט שונתה מגבלת ההוצאה בתקציב ההמשכי כך שקרן החוב, למעט קרן למוסד לביטוח לאומי, לא תיכלל במסגרת ההוצאה המותרת.

בנוסף, במטרה לספק מענה למשבר הקורונה, הוגדרה, במהלך שנת 2020, מסגרת הוצאה נפרדת לשנת 2021 בחוק היסוד כהוראת שעה[25]. עם אישור תקציב המדינה לשנת 2021, התכנית הכלכלית אושרה כחלק מחוק התקציב.

להלן ריכוז מסגרות ההוצאה המותרות בשנת 2021, טרם אישור התקציב:

1. מסגרת לביצוע התקציב ההמשכי – מסגרת הוצאה שנתית בהיקף של כ-419.9 מיליארדי ₪, וכל חודש מכסת הוצאה השווה לחלק השנים עשר ממסגרת ההוצאה. כלומר, מכסה חודשית בהיקף של כ-35.0 מיליארדי ₪.
2. מסגרת הוצאה עבור תכנית הסיוע הכלכלית (להלן: "התוכנית הכלכלית") – מסגרת הוצאה תקציבית בהיקף של כ-68.2 מיליארדי ₪ לשנת 2021, מתוכם תכנון תקציב של 52.3 מיליארדי ₪ בתוספת יתרת הסכום שהוקצה בשנת 2020 שיוקצה בשנת 2021 לאותם נושאים.

ביום 4 בנובמבר 2021 אושר תקציב המדינה לשנת 2021. בתקציב זה בוצעה הפרדה בחוק המסגרות בין מגבלת ההוצאה עבור התקציב השוטף, לבין תקציב תכנית הסיוע:

1. תקציב שוטף - מגבלת ההוצאה לביצוע התקציב השוטף אושרה בהיקף של כ-432.3 מיליארדי ₪.
2. תקציב תכנית הסיוע - מסגרת הוצאה עבור התכנית הכלכלית בהיקף של כ-68.2 מיליארדי ₪.

לפירוט נוסף בנושא מסגרת וביצוע התכנית הכלכלית *ראה פרק 3 בנושא גירעון המדינה בחלק א' – מבוא לדוחות הכספיים*.

מתכונת הצגת דוחות התקציב וביצועו הינה בהתאם למסגרות התקציב המאושר, כפי שיוצג בהמשך חלק זה, ובהתאם לעקרונות ההצגה הבאים:

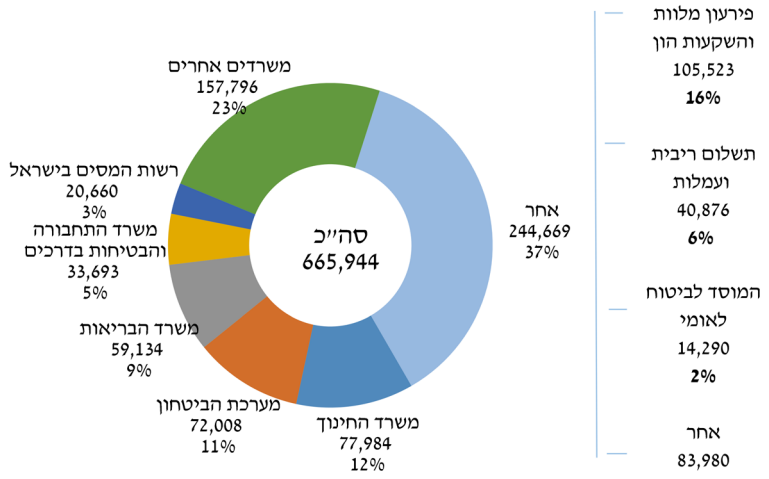
1. נתוני התקציב והביצוע מוצגים הן על פי החשבות המבצעת והן על פי סעיפי התקציב כפי שאושרו ע"י הכנסת. בנוסף, קיים פירוט של המסגרת והביצוע עבור ההתמודדות עם משבר הקורונה על פי סעיפי התקציב ועל פי החשבויות. מתכונת ההצגה כאמור, מאפשרת מעקב יעיל אחר ביצוע התקציב לפי יחידות הממשלה השונות ומביאה לנטילת אחריות הדיווח (Accountability) של הגורמים המבצעים על נתוני הביצוע שבאחריותם. כמו כן, הצגה זו הינה בהתאם לגילוי הנדרש בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 24 בדבר "הצגה של מידע בדבר תקציב בדוחות הכספיים" ובהתאם לנורמות המומלצות על ידי ארגון ה- OECD.
2. לצד נתוני התקציב וביצועו של כל יחידת ביצוע ממשלתית, ניתן פירוט לפי תחומי פעולה (רמת הפירוט המצרפית השנייה בהיררכית תקציב המדינה) מהותיים באופיים או בהיקפם הכספי (ביצוע ברוטו הגבוה מכ-10 מיליוני ₪), לרבות הסברים לתחומי פעולה מרכזיים בפעילותה של היחידה הממשלתית, וכן לתת ביצוע מהותי בתקציב המזומנים ובהכנסה המיועדת (ביצוע הנמוך מכ-60% או תת ביצוע של 50 מיליוני ₪ ומעלה), ביחס לתקציב שעמד לרשות היחידה הממשלתית בפועל. בנוסף, ניתן פירוט בדבר המסגרת והביצוע בהתאם לנתוני המערכות ולדיווחי משרדי הממשלה בגין התמודדות עם משבר הקורונה, זאת מתוך נתוני התקציב הביצוע לפי תחומי הפעולה כאמור.

[25] הוראת שעה לחוק יסוד משק המדינה מיום 29.12.2020

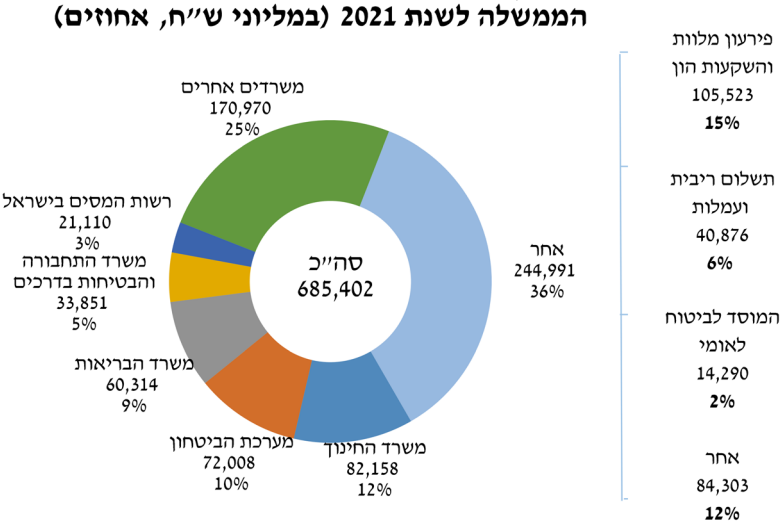
3. בנוסף, מוצגים נתוני ביצוע רב שנתיים ומידע לגבי השינויים התקציביים שחלו במהלך שנת 2021. **בהשוואות בין השנים יש לנקוט משנה זהירות לאור שינויים שחלו במבנה תקציב המדינה.**

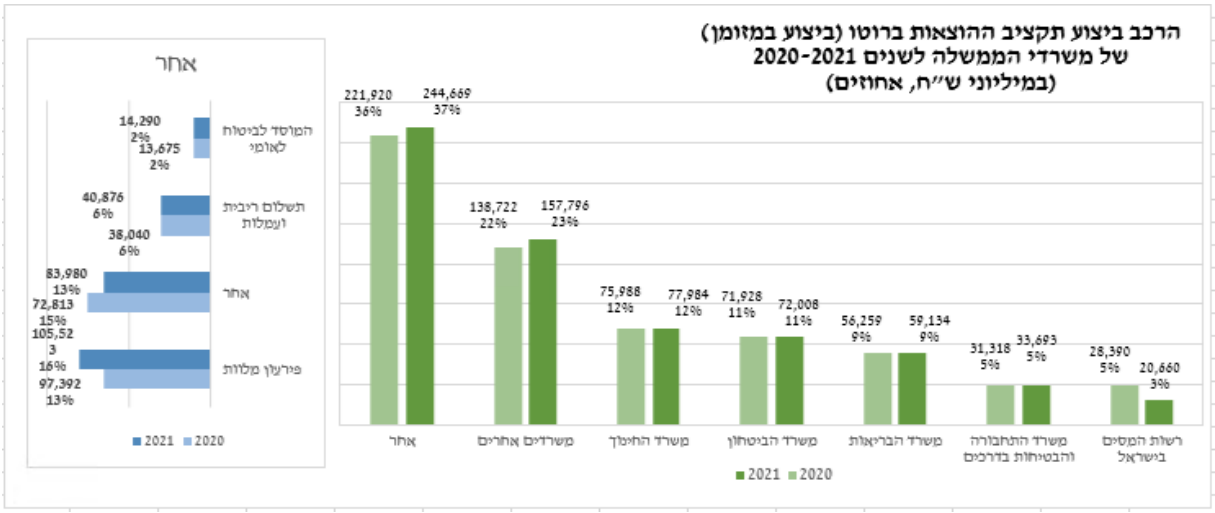
4. במסגרת הביאורים לדוחות על ביצוע התקציב, ניתן מידע בדבר התקשרויות (ובכללן תמיכות) מהותיות עם גורמי חוץ, שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליוני ₪ (במערכת הביטחון מעל 100 מיליוני ₪) או התקשרויות שנדרש לפרסמן, בכפוף לקריטריונים אחרים שבוצעו על ידי יחידות הממשלה השונות. ליחידות הממשלתיות השונות עשויות להיות התקשרויות מהותיות נוספות אשר לא מוצגות במסגרת הדוח, כיוון שיתרתן למועד הדיווח נמוכה מ- 50 מיליוני ₪ או שלא ניתן היה לאמוד אותן למועד הדיווח. כמו כן, לאור ההתמשכות בביצוע התקציב, ייתכן מצב שבו היקף ההתקשרות ויתרתה זהים. יש לציין כי התקשרויות מהותיות רוחביות שבוצעו על ידי מנהל הרכש אינן מוצגות במסגרת הביאורים, שכן ברמת החשבויות התקשרויות אלו לרוב אינן מהותיות.

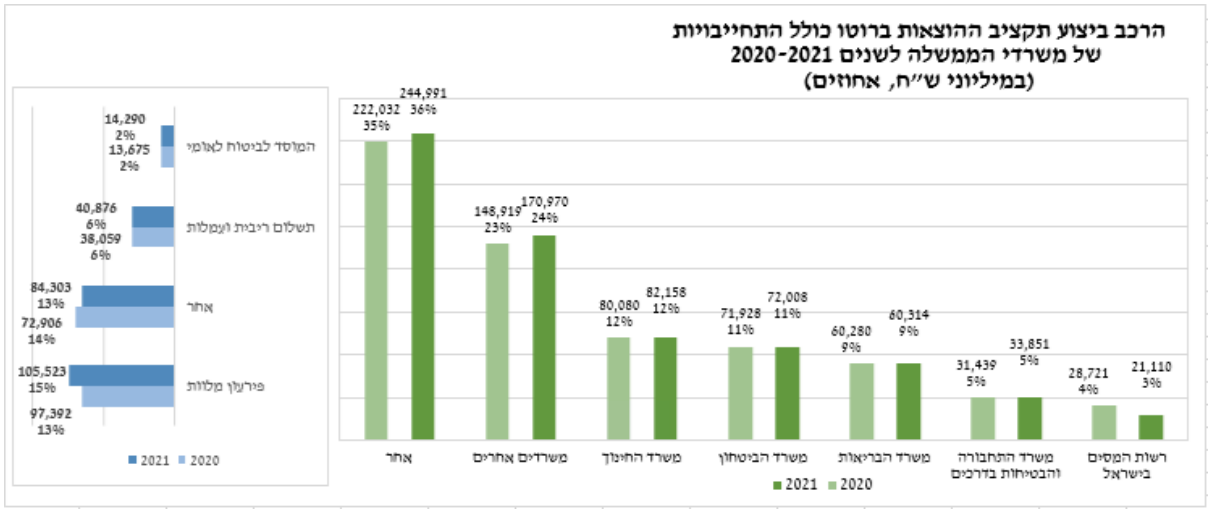
הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו (ביצוע במזומן) של משרדי הממשלה לשנת 2021 (במליוני ש"ח, אחוזים)

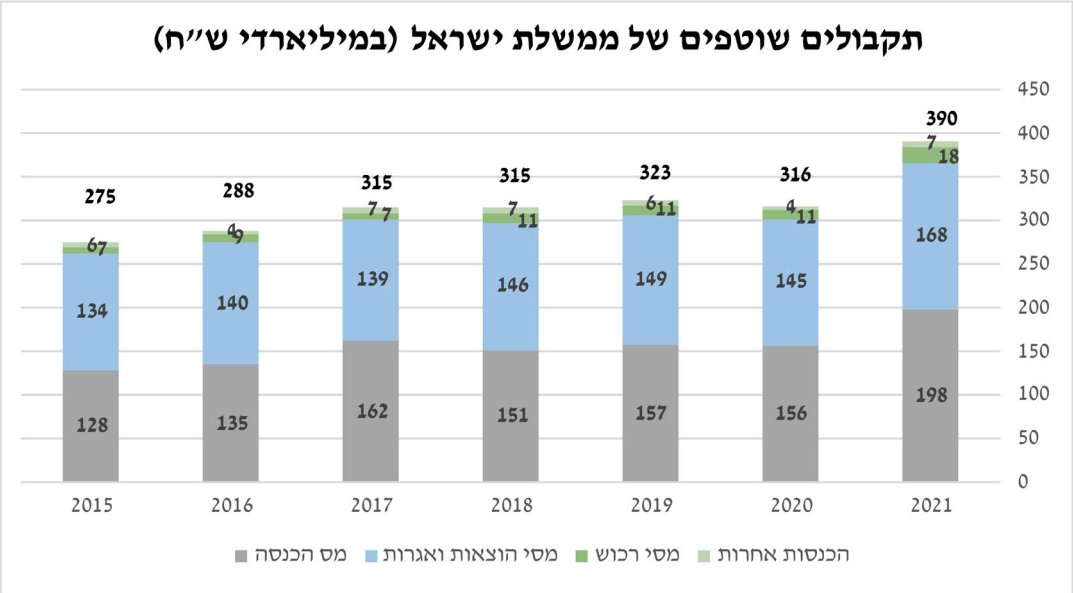

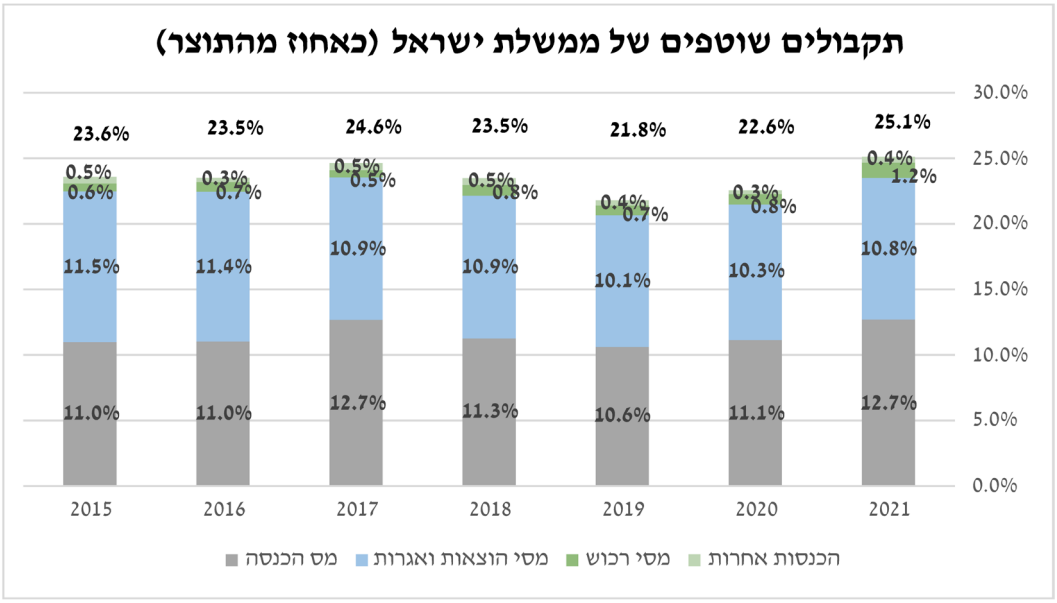

הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו כולל התחייבויות של משרדי הממשלה לשנת 2021 (במליוני ש"ח, אחוזים)

הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו (ביצוע במזומן)
של משרדי הממשלה לשנים 2020-2021
(במיליוני ש"ח, אחוזים)
221,920 36%
244,669 37%
138,722 22%
157,796 23%
75,988 12%
77,984 12%
71,928 11%
72,008 11%
56,259 9%
59,134 9%
31,318 5%
33,693 5%
28,390 5%
20,660 3%
אחר
משרדים אחרים
משרד החינוך
משרד הביטחון
משרד הבריאות
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
רשות המסים בישראל
2021 2020
אחר
14,290 2%
13,675 2%
המוסד לביטוח לאומי
40,876 6%
38,040 6%
תשלום ריבית ועמלות
83,980 13%
72,813 15%
אחר
105,52 3 16%
97,392 13%
פירעון מלוות
2021 2020

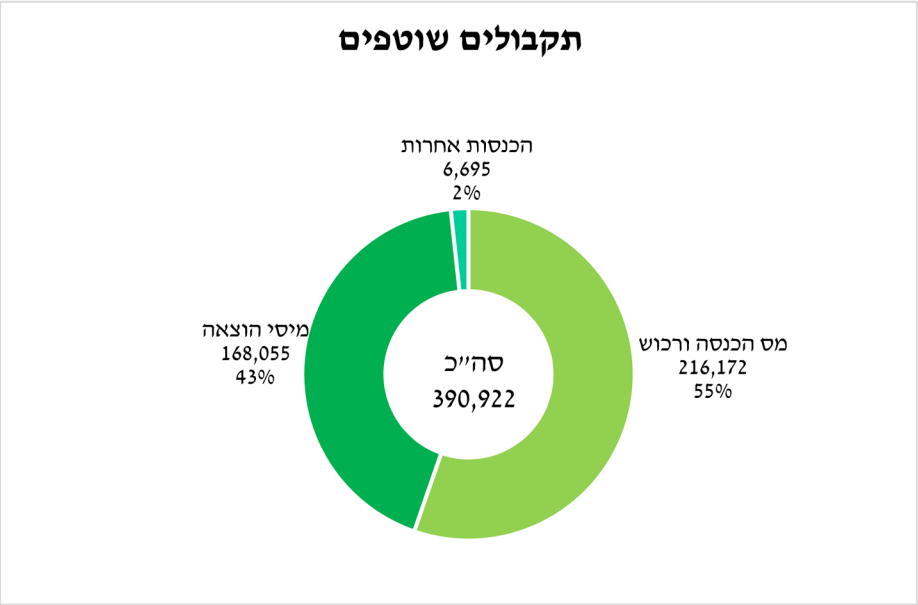

הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו כולל התחייבויות
של משרדי הממשלה לשנים 2020-2021
(במיליוני ש"ח, אחוזים)
222,032 35%
244,991 36%
148,919 23%
170,970 24%
80,080 12%
82,158 12%
71,928 11%
72,008 11%
60,280 9%
60,314 9%
31,439 5%
33,851 5%
28,721 4%
21,110 3%
אחר
משרדים אחרים
משרד החינוך
משרד הביטחון
משרד הבריאות
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
רשות המסים בישראל
2021 2020
14,290 2%
13,675 2%
המוסד לביטוח לאומי
40,876 6%
38,059 6%
תשלום ריבית ועמלות
84,303 13%
72,906 14%
אחר
105,523 15%
97,392 13%
פירעון מלוות
2021 2020

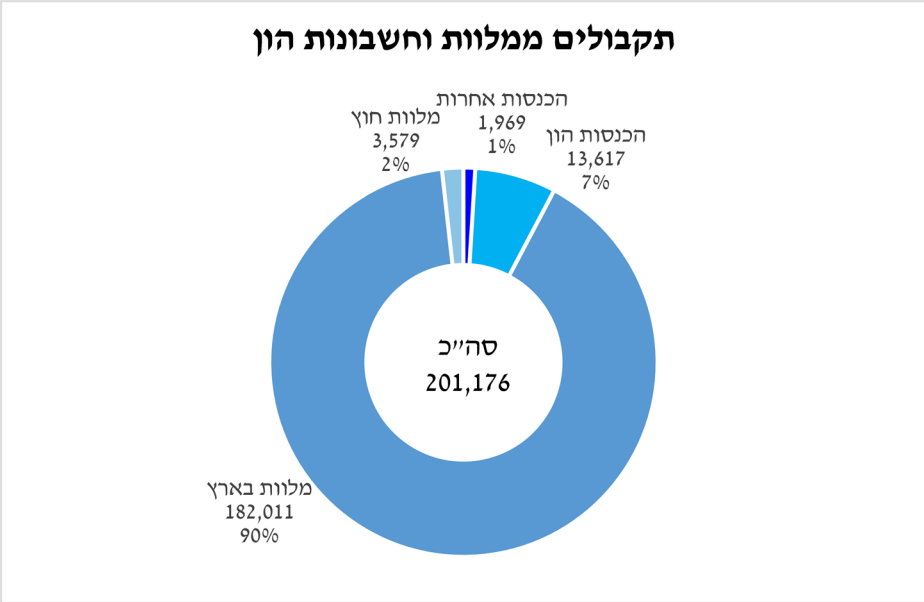

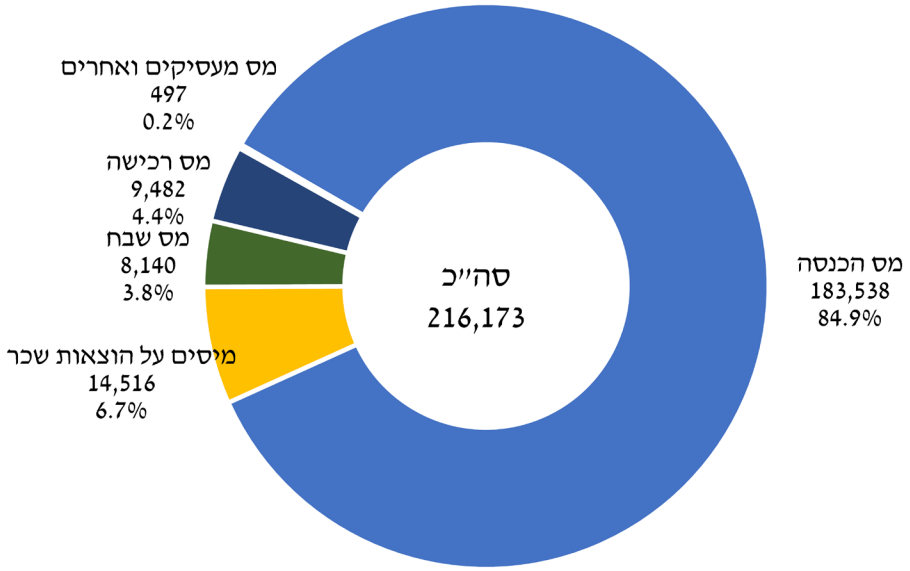

(*) התקבולים השוטפים כאחוז מהתוצר[26] המוצגים לעיל מחושבים לפי הסדרה המעודכנת שפורסמה על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נכון לחודש מרץ 2022, לפיכך יתכן כי גובה התקבולים בשנים הקודמות השתנה במעט מהנתונים שהוצגו בדוחות התקציב הקודמים.
(**) כולל מיסים על הוצאות שכר ומס מעסיקים.

[26] בכל מקום בחלק זה בו ישנה התייחסות לתוצר, הכוונה לתוצר מקומי גולמי במחירים שוטפים.

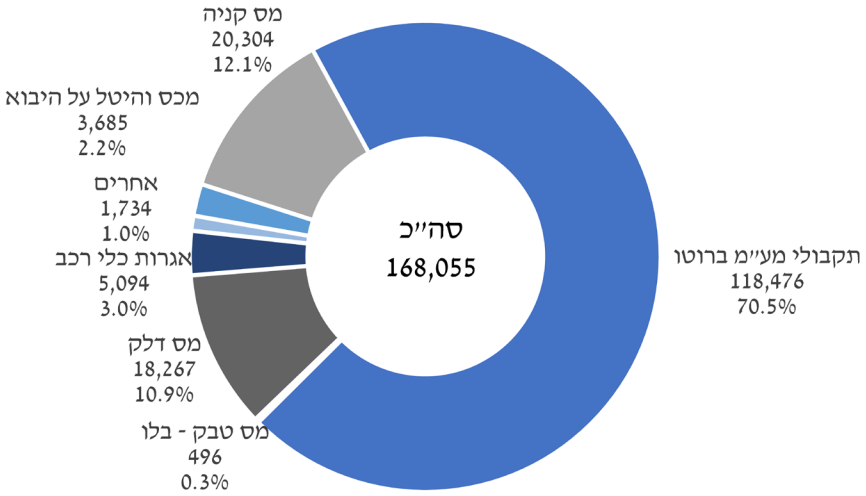

תקבולים שוטפים
הכנסות אחרות
6,695
2%
מיסי הוצאה
168,055
43%
סה"כ
390,922
מס הכנסה ורכוש
216,172
55%

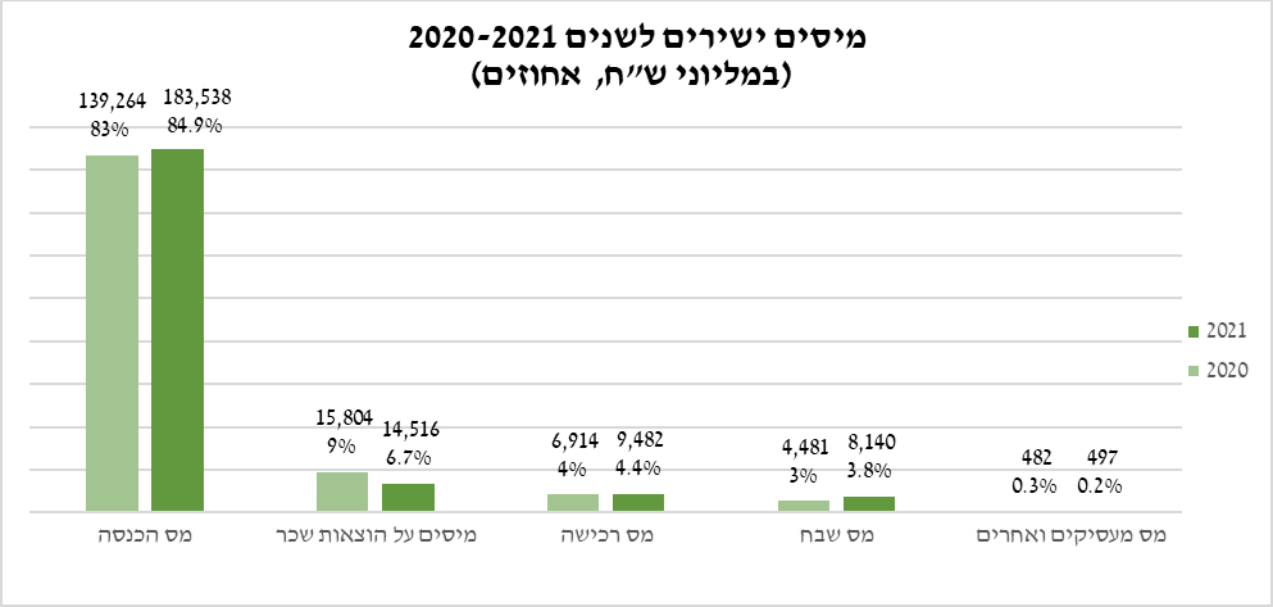

תקבולים ממלוות וחשבונות הון
הכנסות אחרות
1,969
1%
מלוות חוץ
3,579
2%
הכנסות הון
13,617
7%
סה"כ
201,176
מלוות בארץ
182,011
90%

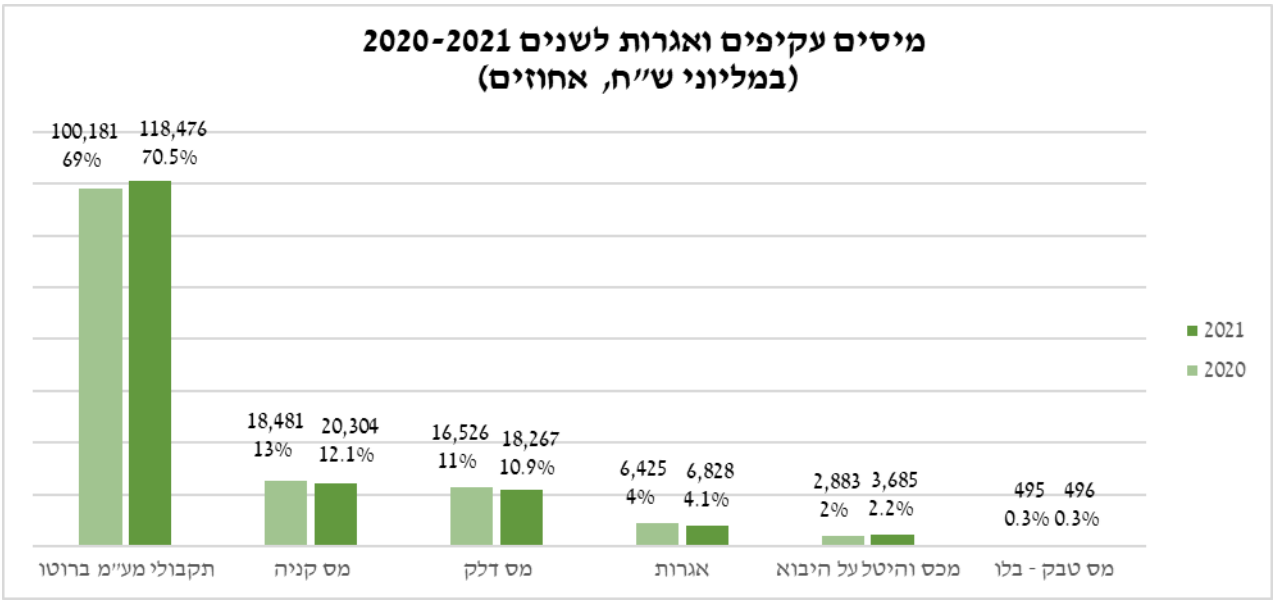
מיסים ישירים לשנת 2021 (במליוני ש"ח, אחוזים)

מיסים עקיפים ואגרות לשנת 2021 (במליוני ש"ח, אחוזים)

מיסים ישירים לשנים 2020-2021
(במליוני ש"ח, אחוזים)
139,264
83%
183,538
84.9%
15,804
9%
14,516
6.7%
6,914
4%
9,482
4.4%
4,481
3%
8,140
3.8%
482
0.3%
497
0.2%
מס הכנסה
מיסים על הוצאות שכר
מס רכישה
מס שבח
מס מעסיקים ואחרים
2021
2020

מיסים עקיפים ואגרות לשנים 2020-2021
(במליוני ש"ח, אחוזים)
100,181
69%
118,476
70.5%
18,481
13%
20,304
12.1%
16,526
11%
18,267
10.9%
6,425
4%
6,828
4.1%
2,883
2%
3,685
2.2%
495
0.3%
496
0.3%
תקבולי מע"מ ברוטו
מס קניה
מס דלק
אגרות
מכס והיטל על היבוא
מס טבק - בלו
2021
2020

בעת עיון בניתוח נתוני ביצוע התקציב המוצג במסגרת הפרק יש להתחשב בהערות הבאות:

א. כאמור לעיל, עד לחודש נובמבר 2021, הממשלה התנהלה ללא תקציב מדינה מאושר לשנת 2021 ופעלה במסגרת מנגנון התקציב ההמשכי.
ב. עד לאישור תקציב שנת 2021, ביצוע התקציב ההמשכי התנהל על בסיס עקרונות חוק יסוד משק המדינה אשר הגדיר את מסגרות ההוצאה החודשית והשנתית וכן את מדרג החשיבות להוצאות שנוהלו על ידי ועדות החריגים באגף החשב הכללי.
ג. בתקציב שנת 2021 בוצעה הפרדה בחוק המסגרות בין מגבלת ההוצאה עבור התקציב השוטף, לבין תקציב תכנית הסיוע.
ד. הדוחות הראשיים של התקציב והביצוע וכן ביאורי החשבויות כוללים בשנה זו מידע בדבר מסגרת וביצועי משרדי הממשלה בגין התמודדות עם מגפת הקורונה.
ה. התכנון התקציבי מושפע לעתים ממספר רב של אי ודאויות כגון: מדדי מחירים, ריביות, שערי חליפין, הסכמי שכר ואישורים סטטוטוריים.
ו. שינויים בתקציב המבוצעים בסוף השנה משפיעים באופן משמעותי על ביצוע התקציב הסופי.
ז. מפעלים עסקיים כהגדרתם בסעיף 8 לחוק יסודות התקציב פועלים כמשק סגור. תקציבם אינו משפיע לצרכי חישוב מגבלת ההוצאה וחישוב הגירעון. מקור הכנסות המפעלים העסקיים יכול ויהיה ממתן שירות לציבור הרחב, שירות למשרדי הממשלה, מתקציב או מכירת נכסים אשר בבעלות המדינה. באופן דומה אופן ביצוע ורישום ההוצאות והתחייבויות של המפעלים העסקיים יכול ויקבע גם בהתאם לחוקים ולתקנות ספציפיים החלים על הגוף העסקי בנוסף לחוק יסודות התקציב. השוני בין מקור הסמכות של המפעל העסקי לבין חוק יסודות התקציב יכול להביא לפרשנויות שונות לגבי אופן הרישום של ההכנסות וההוצאות של המפעל העסקי.
ח. בדוחות הראשיים של ביצוע תקציב ההוצאות (לפי חשבויות ולפי סעיפים תקציביים) ובביאורים לדוחות אלו, מחושב אחוז הביצוע מתוך התקציב שעמד לרשות המשרד בפועל. כלומר, תקציב ההוצאה נטו בתוספת סכום ההכנסה המיועדת שנתקבלה בפועל בשנת התקציב.
ט. ההתחייבויות לשנים הבאות המוצגות בדוחות הראשיים של ביצוע תקציב ההוצאות (לפי חשבויות ולפי סעיפים תקציביים) וכן בביאורים לדוחות אלו, משקפות את יתרת ההזמנות לסוף השנה, למעט יתרת הזמנות בתקנות הרשאה להתחייב.
י. יתרת התחייבויות בביאורי מסגרת וביצוע התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה משקפת את יתרות ההזמנות לסוף השנה, לרבות תקנות הרשאה להתחייב ויתרת הזמנות לפירעון בשנים הבאות.
יא. אגף התקציבים במשרד האוצר אחראי על בניית התקציב המפורט והצעת התקציב מובאת לאישור הכנסת. חוק התקציב לשנת 2021 אושר בכנסת בתאריך 4 בנובמבר 2021.

אגף החשב הכללי משתמש בשתי מערכות עיקריות לניהול ביצוע תקציב המדינה: מערכת מרכב"ה (מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה) - המערכת הפיננסית העיקרית הכוללת את מערך התשלומים, הניהול החשבונאי והרישום התקציבי, ומערכת פנימית של אגף החשב הכללי (להלן: "מערכת המידע הניהולי") - העוסקת בניהול יעדי המאקרו של תקציב המדינה ומספקת מידע וניתוח כלכלי וסטטיסטי יומי של הפעילות התקציבית וזאת לצורך ניהול קופת הממשלה.

מערכת מרכב"ה הינה מערכת ארגונית-תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מערכת מרכב"ה הוטמעה בכל משרדי הממשלה למעט מערכת הביטחון ומשרד מבקר המדינה בהם ניהול החשבונות מתבצע במערכות פנימיות. הדיווח הכולל של הביצוע נעשה על ידי איחוד וטיוב של נתוני כלל המערכות.

מערכת המידע הניהולי מייצרת את "אומדן ביצוע התקציב" המבוסס על תזרים המזומנים היומי המותאם לשינוי היתרות של הממשלה בבנקים. מערכת המידע הניהולי מספקת מידע יומי עדכני, מפורט ומורכב על הגירעון ומימונו, ההכנסות, ההוצאות ומשתנים מאקרו-כלכליים נוספים, ומשמשת ככלי תומך בקבלת החלטות בזמן אמת.

נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2021 ובהתאמה לשנים קודמות, מדידת הגירעון הממשלתי נעשית על פי מערכת המידע הניהולי בהתאם למתודולוגית המדידה התקציבית, ואילו הדיווח הסופי המפורט של ביצוע התקציב במשרדי הממשלה נעשה על פי מערכת מרכב"ה. כפועל יוצא ממתודולוגיות דיווח שונות על ידי המערכות, מוצגת בדוח הגירעון התקציבי התאמה של כ-24.5 מיליוני ₪ בין דיווח אומדן הגירעון המבוסס על מערכת המידע הניהולי לבין המידע ממערכת מרכב"ה.

בחודש ינואר 2022 פורסם בהתאם לנתוני מערכת המידע הניהולי, אומדן גירעון ראשוני לשנת 2021 של כ-68.7 מיליארדי ₪ שהיוו כ-4.5% מהתוצר בהתאם לתחזית התוצר באותה עת. הגירעון עודכן עקב תנועות שעברו בהתאמה לדוחות הכספיים, ומסתכם בכ-69.2 מיליארדי ₪ המהווים כ-4.4% מהתוצר לפי אומדן עדכני לתוצר שנת 2021 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסם בחודש אפריל 2022. לפירוט בדבר שיעור הגירעון מהתוצר והשפעת משבר הקורונה על הגירעון *ראה פרק 3 בנושא גירעון המדינה בחלק א' – מבוא לדוחות הכספיים*.

דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021

הגירעון התקציבי (במיליוני ₪)

תאור	הערה	תקציב מקורי	תקציב על שינוייו	ביצוע	הפרש מתקציב מקורי	אחוז ביצוע מתקציב מקורי	הפרש מתקציב על שינויו	אחוז ביצוע מתקציב על שינויו
הכנסות המדינה		609,143.2	609,143.2	592,097.3	17,045.9	97.2%	17,045.9	97.2%
הכנסה מיועדת במשרדי הממשלה		40,623.1	40,755.5	32,434.9	8,188.2	79.8%	8,320.6	79.6%
הכנסה ממפעלים עסקיים		30,485.6	30,614.3	45,896.8	(15,411.2)	150.6%	(15,282.5)	149.9%
סך הכל הכנסות		**680,251.9**	**680,513.0**	**670,429.0**	**9,822.9**	**98.6%**	**10,084.0**	**98.5%**
הוצאות תקציבים רגילים		429,180.9	446,828.5	411,908.7	17,272.2	96.0%	34,919.8	92.2%
הוצאות תקציבי פיתוח		56,903.7	59,574.7	47,599.7	9,304.0	83.6%	11,975.0	79.9%
הוצאות תקציבי מפעלים עסקיים		30,485.6	30,614.3	45,779.4	(15,293.8)	150.2%	(15,165.1)	149.5%
הוצאות פירעון מלוות		122,899.4	122,928.4	119,779.6	3,119.8	97.5%	3,148.8	97.4%
הוצאות תשלום ריבית ועמלות		40,782.6	40,928.6	40,876.4	(93.8)	100.2%	52.2	99.9%
סך הכל הוצאות		**680,252.2**	**700,874.5**	**665,943.8**	**14,308.4**	**97.9%**	**34,930.7**	**95.0%**
הפרש				4,485.2				
בניכוי תקבולים ממלוות ומחשבונות הון	(1)	221,898.2	221,898.2	179,833.8	42,064.4	81.0%	42,064.4	81.0%
בניכוי פירעון מלוות והשקעות הון	(2)	(108,640.7)	(108,640.5)	(105,522.9)	(3,117.8)	97.1%	(3,117.6)	97.1%
בניכוי מתן אשראי		(966.8)	(904.8)	(644.1)	(322.7)		(260.7)	
בניכוי התאמה נדרשת לבסיס מזומן	(3)			(24.5)				
הגרעון הכולל ללא אשראי נטו		**(112,290.7)**		**(69,157.1)**				

(1) למעט הכנסות שוטפות מרשות מקרקעי ישראל בסך של כ- 590 מיליוני ₪, תקבולים בגין הפרשות לפנסיה ופיצויים ומלווה מהמוסד לביטוח לאומי.

(2) למעט מהמוסד לביטוח לאומי.

(3) התאמות שונות הנדרשות לצורך הצגת הגירעון הממשלתי על בסיס מזומן בהתאם לשינויים ביתרות המזומנים בבנקים.

הכנסות המדינה לפי תחומי פעולה (במיליוני ₪)

פרטים	הערה	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
תקבולים שוטפים	(1)	368,214.3	390,921.8	(22,707.5)	106.2%
תקבולים ממלוות ומחשבונות הון	(2)	240,928.9	201,175.5	39,753.4	83.5%
סך הכל		**609,143.2**	**592,097.3**	**17,045.9**	**97.2%**

(1) תקבולים שוטפים

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0001	מס הכנסה	166,700.0	183,537.9	(16,837.9)	110.1%
0002	מיסים על הוצאות שכר	16,300.0	14,515.5	1,784.5	89.1%
0003	מס שבח	6,500.0	8,140.4	(1,640.4)	125.2%
0004	מס רכישה	8,800.0	9,481.6	(681.6)	107.7%
0005	מס רכוש וריבוי נכסים	-	17.5	(17.5)	***
0006	מס מכירה	-	2.9	(2.9)	***
0007	מס מעסיקים	600.0	476.4	123.6	79.4%
	מס הכנסה ורכוש	**198,900.0**	**216,172.2**	**(17,272.2)**	**108.7%**
0011	מכס והיטל על היבוא	3,100.0	3,684.8	(584.8)	118.9%
0013	מס קניה	20,500.0	20,304.1	195.9	99.0%
0014	תקבולי מע"מ ברוטו	115,508.0	118,475.6	(2,967.6)	102.6%
0015	מס טבק - בלו	-	496.0	(496.0)	***
0018	מס דלק	17,900.0	18,266.6	(366.6)	102.0%
0024	אגרות כלי רכב	5,000.0	5,094.4	(94.4)	101.9%
0025	אגרות קנסות ורשיונות אחרים	1,800.0	1,733.6	66.4	96.3%
	מיסי הוצאה	**163,808.0**	**168,055.1**	**(4,247.1)**	**102.6%**
0034	ריבית במט"ח	-	10.4	(10.4)	***
0035	גביית ריבית	243.0	293.7	(50.7)	120.9%
0041	ריבית מבנק ישראל	130.0	123.6	6.4	95.1%
	ריבית ורווחים	**373.0**	**427.7**	**(54.7)**	**114.7%**
0042	תמלוגים ממפעלים עסקיים	550.0	1,452.1	(902.1)	264.0%
0043	תמלוגים מאוצרות טבע	1,641.0	1,475.2	165.8	89.9%
0044	תמלוגים מחברות ממשלתיות	1,202.9	118.0	1,084.9	9.8%
0045	דיבידנדים מחברות ממשלתיות	766.0	168.4	597.6	22.0%
	תמלוגים ודיבידנדים	**4,159.9**	**3,213.7**	**946.2**	**77.3%**
0046	החזר ע"ח שנים קודמות	-	90.2	(90.2)	***
0047	הכנסות שונות	723.4	2,060.0	(1,336.6)	284.8%
0048	הכנסה מיועדת מעל האומדן	-	619.5	(619.5)	***
0050	דמי שימוש בנכסים ממשלתיים	250.0	283.4	(33.4)	113.4%
	תקבולים שונים	**973.4**	**3,053.1**	**(2,079.7)**	**313.7%**
סך הכל	**תקבולים שוטפים**	**368,214.3**	**390,921.8**	**(22,707.5)**	**106.2%**

(*) תקציב על שינוייו.

(2) תקבולים ממלוות ומחשבונות הון

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0051	גביית קרן	1,400.0	1,358.0	42.0	97.0%
0053	גביית קרן במט"ח	25.0	18.8	6.2	75.2%
0063	הכ. ממנהל מקרקעי ישראל	300.0	590.0	(290.0)	196.7%
	החזר השקעות והלוואות	**1,725.0**	**1,966.8**	**(241.8)**	**114.0%**
0071	הפרשות לפנסיה-יח' משקיות	1.0	0.5	0.5	50.0%
0073	הפרשות לפנסיה - חברות	1.7	1.2	0.5	70.6%
	הפרשות לפנסיה ופיצויים	**2.7**	**1.7**	**1.0**	**63.0%**
0075	הכנסות הון	1,420.0	13,617.4	(12,197.4)	959.0%
0076	הכנסות הון אחרות	200.0	-	200.0	0.0%
	הכנסות הון	**1,620.0**	**13,617.4**	**(11,997.4)**	**840.6%**
0081	מלווה מהמוסד לבטוח לאומי	18,528.0	20,750.0	(2,222.0)	112.0%
0082	הכנסה מאמיסיות והפקדות	6.0	5.4	0.6	90.0%
0083	מלוות פנים	214,047.2	161,255.5	52,791.7	75.3%
	מלוות בארץ	**232,581.2**	**182,010.9**	**50,570.3**	**78.3%**
0084	מלוות חוץ	5,000.0	3,578.7	1,421.3	71.6%
	מלוות חוץ	**5,000.0**	**3,578.7**	**1,421.3**	**71.6%**
סך הכל	**תקבולים ממלוות ומחשבונות הון**	**240,928.9**	**201,175.5**	**39,753.4**	**83.5%**

(*) תקציב על שינוייו.

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי חשבויות (במיליוני ₪)

שם המשרד	ביאור	תקציב כולל על שינוייו ברוטו	תקציב כולל על שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל ביצוע הכנסה מיועדת	תקציב כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
משרד החינוך	1	83,571.5	(3,730.1)	77,984.4	(3,430.1)	5,287.1	93.7%	4,174.1	98.7%	3,028.3	2,320.6	707.7	76.6%	607.0	96.7%
מערכת הביטחון	2	78,093.3	(14,972.0)	72,007.6	(10,492.2)	1,605.9	97.8%	-	97.8%	132.0	73.3	58.7	55.5%	-	55.5%
משרד הבריאות	3	64,255.4	(4,373.7)	59,134.3	(4,302.1)	5,049.5	92.1%	1,180.1	94.0%	16,035.0	12,160.0	3,875.0	75.8%	4,015.0	100.9%
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	37,694.6	(1,513.3)	33,692.9	(339.7)	2,828.1	92.3%	158.3	92.7%	3,288.0	625.3	2,662.7	19.0%	2,140.8	84.1%
רשות המסים בישראל	5	22,037.5	(585.7)	20,659.5	(547.2)	1,339.5	93.9%	450.7	96.0%	17,884.9	17,020.9	864.0	95.2%	-	95.2%
מינהלת הגמלאות	6	19,652.5	(968.0)	19,523.9	(956.8)	117.4	99.4%	2.1	99.4%	-	-	-	-	-	-
רשות מקרקעי ישראל	7	16,579.0	(16,351.1)	31,833.5	(31,649.6)	44.0	99.9%	3,085.0	109.5%	178.0	60.0	118.0	33.7%	-	33.7%
משטרת ישראל	8	15,208.4	(519.5)	14,480.5	(302.0)	510.4	96.6%	204.6	98.0%	171.2	99.6	71.6	58.2%	44.7	84.3%
בתי חולים ממשלתיים	9	13,763.4	(13,763.4)	13,870.4	(13,870.4)	-	100.0%	229.0	101.7%	-	-	-	-	-	-
משרד הרווחה והביטחון החברתי	10	13,169.7	(2,575.0)	11,423.4	(2,533.4)	1,704.7	87.0%	1,301.3	96.9%	670.0	330.5	339.5	49.3%	61.6	58.5%
משרד הבינוי והשיכון	11	12,605.4	(3,691.3)	7,693.1	(3,693.7)	4,914.7	61.0%	260.7	63.1%	177.0	21.2	155.8	12.0%	173.3	109.9%
משרד הפנים	12	9,174.9	(8.0)	8,280.5	(5.9)	892.3	90.3%	600.4	96.8%	1,383.7	1,167.8	215.9	84.4%	212.5	99.8%
רשות לזכויות ניצולי השואה	13	5,605.5	(67.7)	5,466.4	(53.2)	124.6	97.8%	115.0	99.8%	6.0	2.8	3.2	46.7%	2.9	95.0%
המינהל לחינוך התיישבותי	14	4,689.7	(278.5)	4,252.6	(213.2)	371.8	92.0%	307.1	98.6%	50.6	34.8	15.8	68.8%	15.0	98.4%
פנימייתי ועליית הנוער	15	4,257.3	(227.6)	3,985.0	(217.1)	261.8	93.8%	174.2	97.9%	28.6	26.8	1.8	93.7%	2.0	100.7%
שירות בתי הסוהר	16	4,007.2	(33.3)	3,123.6	(29.1)	879.4	78.0%	491.0	90.3%	598.5	106.1	492.4	17.7%	343.4	75.1%
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע העבודה	17	4,005.6	(17.7)	2,122.4	(10.4)	1,875.9	53.1%	916.9	76.0%	879.6	195.7	683.9	22.2%	249.3	50.6%
משרד ראש הממשלה	18	3,316.8	(72.6)	2,632.0	(11.5)	623.7	80.8%	464.1	95.1%	401.2	260.3	140.9	64.9%	147.7	101.7%
משרד התרבות והספורט	19	2,937.8	(642.7)	2,426.7	(633.2)	501.6	82.9%	497.7	99.9%	33.0	12.2	20.8	37.0%	20.8	100.0%
משרד המשפטים הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	20	2,493.5	(499.0)	2,129.8	(495.6)	360.3	85.5%	52.4	87.6%	814.0	520.8	293.2	64.0%	424.0	116.1%
משרד הכלכלה והתעשייה	21	2,375.2	(188.4)	1,515.4	(83.5)	754.9	66.7%	419.8	85.2%	915.0	424.6	490.4	46.4%	722.8	125.4%
מערכת בתי המשפט	22	2,234.2	(235.8)	2,051.2	(236.4)	183.6	91.8%	178.6	99.8%	16.0	6.4	9.6	40.0%	2.3	54.4%

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי חשבויות (במיליוני ₪) (המשך)

שם המשרד	ביאור	תקציב כולל תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב כולל תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל ביצוע הכנסה מיועדת	תקציב כולל כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
מרכז החינוך העצמאי	23	2,116.1	-	1,990.8	-	125.3	94.1%	70.9	97.4%	84.3	39.1	45.2	46.4%	17.7	67.4%
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	24	2,097.4	(164.4)	1,518.9	(142.4)	556.5	73.2%	480.0	96.3%	115.3	38.0	77.3	33.0%	77.3	100.0%
משרד העלייה והקליטה	25	2,069.3	(106.1)	1,518.4	(1.6)	446.4	77.3%	309.1	93.0%	52.0	31.9	20.1	61.3%	6.1	73.1%
קרנות הגנת הסביבה	26	1,920.8	(788.6)	293.6	(648.1)	1,486.7	16.5%	158.8	25.4%	-	-	-	-	-	-
המשרד לביטחון פנים	27	1,889.4	(27.0)	1,629.1	(14.0)	247.3	86.8%	233.3	99.3%	30.3	9.6	20.7	31.7%	20.3	98.7%
משרד החוץ	28	1,881.9	(78.2)	1,591.4	(36.1)	248.4	86.5%	160.2	95.2%	10.0	9.2	0.8	92.0%	0.8	100.0%
המשרד להגנת הסביבה	29	1,492.5	(391.9)	995.8	(149.7)	254.5	79.6%	225.8	97.7%	201.0	130.5	70.5	64.9%	44.3	87.0%
הכנסת	30	1,468.8	-	994.1	-	474.7	67.7%	72.7	72.6%	-	-	-	-	-	-
משרד התיירות	31	1,159.4	(107.0)	709.3	(21.1)	364.2	66.1%	191.3	83.9%	400.3	243.0	157.3	60.7%	7.7	62.6%
מעיין החינוך התורני	32	1,105.0	(7.2)	1,018.4	(6.4)	85.8	92.2%	56.1	97.3%	27.8	23.1	4.7	83.1%	1.0	86.7%
רשות האוכלוסין וההגירה	33	988.2	(97.5)	737.2	(48.4)	201.9	78.5%	401.0	121.2%	-	-	-	-	-	-
מינהל הדיור הממשלתי	34	853.2	(393.9)	264.0	(53.6)	248.9	51.5%	2.8	52.0%	-	-	-	-	-	-
משרד האוצר	35	821.8	(24.9)	600.7	(3.0)	199.2	75.1%	174.0	96.9%	100.0	97.1	2.9	97.1%	0.1	97.2%
הרשות הממשלתית למים ולביוב	36	777.3	-	739.3	(0.2)	38.2	95.1%	37.4	99.9%	-	-	-	-	-	-
משרד האנרגיה	37	727.5	-	530.4	-	197.1	72.9%	122.5	89.7%	40.0	-	40.0	0.0%	37.1	92.8%
המשרד לשירותי דת	38	697.3	(10.0)	581.3	(6.4)	112.4	83.8%	98.3	98.0%	12.0	9.7	2.3	80.8%	2.3	100.0%
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	39	607.0	(310.0)	189.4	(141.3)	248.9	43.2%	8.8	45.2%	-	-	-	-	-	-
רשות האכיפה והגבייה	40	603.9	(266.9)	505.4	(266.9)	98.5	83.7%	95.1	99.4%	-	-	-	-	-	-
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	41	542.5	-	533.4	-	9.1	98.3%	46.7	106.9%	151.9	106.1	45.8	69.8%	-	69.8%
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	42	504.8	-	346.5	-	158.3	68.6%	55.9	79.7%	-	-	-	-	-	-
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	43	475.3	(6.9)	292.7	(3.9)	179.6	62.0%	57.4	74.1%	-	-	-	-	-	-
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	44	444.5	(207.5)	343.9	(197.0)	90.1	79.2%	77.4	97.1%	45.0	41.3	3.7	91.8%	3.7	100.0%

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי חשבויות (במיליוני ₪) (המשך)

שם המשרד	ביאור	תקציב כולל על תקציב שינוייו ברוטו	תקציב כולל על תקציב שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל הכנסה מיועדת	תקציב כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
מינהל המחקר החקלאי -															
מרכז וולקני	45	427.8	(159.2)	358.1	(123.0)	33.5	91.4%	80.1	111.9%	10.0	9.6	0.4	96.0%	-	96.0%
שירות התעסוקה הישראלי	46	420.5	(5.0)	358.7	(5.0)	61.8	85.3%	61.5	99.9%	167.5	128.7	38.8	76.8%	38.3	99.7%
מינהל התכנון	47	410.4	(40.0)	358.0	(37.8)	50.2	87.7%	23.9	93.6%	-	-	-	-	-	-
משרד מבקר המדינה	48	390.0	-	344.0	-	46.0	88.2%	-	88.2%	-	-	-	-	-	-
לשכת הפרסום הממשלתית	49	375.2	(375.2)	301.0	(297.9)	(3.1)	101.0%	8.7	104.0%	-	-	-	-	-	-
משרד ההתיישבות	50	269.2	-	167.5	-	101.7	62.2%	35.8	75.5%	-	-	-	-	-	-
הנהלת בתי הדין הרבניים	51	238.7	(3.6)	200.9	(3.2)	37.4	84.3%	37.5	100.0%	-	-	-	-	-	-
רשות השירות הלאומי אזרחי	52	201.7	-	130.5	-	71.2	64.7%	71.1	100.0%	7.0	3.2	3.8	45.7%	3.8	100.0%
המשרד לחיזוק וקידום קהילתי	53	156.5	-	94.9	-	61.6	60.6%	60.0	99.0%	-	-	-	-	-	-
מטה החשכ"ל	54	249,860.6	(2,242.9)	244,668.8	(1,844.3)	4,793.2	98.1%	322.6	98.2%	20,023.0	19,213.6	809.4	96.0%	65.6	96.3%
משרד התקשורת	55	155.4	(32.3)	119.8	(32.0)	35.3	77.2%	36.0	100.4%	-	-	-	-	-	-
המרכז למיפוי ישראל	56	144.1	(20.9)	99.6	(12.7)	36.3	73.3%	36.2	99.9%	-	-	-	-	-	-
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	57	129.0	(21.5)	79.4	(20.3)	48.4	62.1%	49.2	100.6%	-	-	-	-	-	-
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	58	110.9	(0.2)	70.0	-	40.7	63.2%	26.7	87.4%	-	-	-	-	-	-
המכון הגיאולוגי	59	104.8	(12.8)	69.7	(4.0)	26.3	72.6%	19.6	93.0%	-	-	-	-	-	-
המדפיס הממשלתי	60	82.6	(82.6)	41.6	(49.3)	7.7	84.4%	17.2	119.2%	-	-	-	-	-	-
בית נשיא המדינה	61	76.1	(1.8)	65.0	(1.2)	10.5	86.1%	11.1	100.7%	-	-	-	-	-	-
רשות התחרות	62	73.6	(0.4)	58.1	-	15.1	79.4%	11.4	94.9%	-	-	-	-	-	-
נתיב	63	73.0	-	57.9	-	15.1	79.3%	12.4	96.3%	-	-	-	-	-	-
הרשות לאכיפה במקרקעין	64	62.2	(2.0)	55.0	(1.2)	6.4	89.6%	6.4	100.0%	-	-	-	-	-	-
מינהל הרכב הממשלתי	65	54.1	(25.0)	(29.2)	(23.8)	82.1	-55.2%	113.4	159.2%	-	-	-	-	-	-
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	66	43.8	-	32.7	-	11.1	74.7%	9.4							
נמל חדרה	67	42.0	(42.0)	28.7	(29.6)	0.9	97.0%	10.8							
סך הכל		**700,874.5**	**(71,369.8)**	**665,943.8**	**(78,331.7)**	**41,892.7**	94.1%	**19,459.4**	96.8%	**68,168.0**	**55,603.4**	**12,564.7**	81.6%	**9,511.2**	95.5%

(*) על פי חוק יסודות התקציב ניתן לבצע, על בסיס תקציב ההוצאות בשנת התקציב, התחייבויות לפירעון בשנה העוקבת. יתרת ההתחייבויות השוטפות בטבלה זו משקפת את יתרת ההתחייבויות (והביצוע בדרך) של החשבות לסוף השנה, ללא תקנות הרשאה להתחייב. נתונים אלה אינם כוללים את נתוני מערכת הביטחון.

(**)יתרת התחייבויות בביאורי הביצוע של התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה משקפת את יתרות ההזמנות לסוף השנה, לרבות תקנות הרשאה להתחייב ויתרת הזמנות לפירעון בשנים הבאות.

(***) נתוני הביצוע המופיעים במסגרת עמודת ביצוע התוכנית הכלכלית, מהווים את נתוני הביצוע לצורך התמודדות עם משבר הקורונה מתוך נתוני הביצוע הכולל, לפי נתוני המערכת ודיווחי המשרדים (האמור חל גם הביאורים לפרק זה).

(****) ראה נתוני התקציב והביצוע של משרד מבקר המדינה וועדת הבחירות המרכזית לכנסת בביאורים הרלוונטיים.

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב כולל על שינוייו ברוטו	תקציב כולל על שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל ביצוע הכנסה מיועדת	תקציב כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
01	נשיא המדינה ולשכתו	76.1	(1.8)	64.9	(1.2)	10.6	86.0%	11.1	100.7%	-	-	-	-	-	-
02	הכנסת	1,044.9	-	695.8	-	349.1	66.6%	72.8	73.6%	-	-	-	-	-	-
04	משרד ראש הממשלה	4,214.4	(11.0)	2,545.5	(8.0)	1,665.9	60.4%	1,146.6	87.7%	195.6	67.7	127.9	34.6%	126.0	99.0%
05	משרד האוצר	4,376.3	(658.4)	3,451.4	(593.0)	859.5	80.1%	887.2	100.6%	100.0	97.1	2.9	97.1%	0.1	97.2%
06	משרד הפנים	452.1	-	338.0	-	114.1	74.8%	86.4	93.9%	1.7	0.8	0.9	47.1%	0.8	94.1%
07	המשרד לביטחון הפנים	21,022.1	(764.1)	19,854.9	(525.7)	928.8	95.5%	612.1	98.5%	163.1	112.8	50.3	69.2%	23.4	83.5%
08	משרד המשפטים	5,773.5	(1,145.3)	4,981.1	(1,136.4)	783.5	86.4%	771.6	99.8%	49.0	18.6	30.4	38.0%	23.1	85.1%
09	משרד החוץ	1,881.9	(78.2)	1,591.4	(36.1)	248.4	86.5%	160.2	95.2%	10.0	9.2	0.8	92.0%	0.8	100.0%
10	מטה לביטחון לאומי	57.3	-	41.3	-	16.0	72.1%	14.7	97.7%	-	-	-	-	-	-
11	מבקר המדינה	390.0	-	344.1	-	45.9	88.2%	-	88.2%	-	-	-	-	-	-
12	גמלאות ופיצויים	19,608.5	(968.0)	19,485.3	(963.1)	118.3	99.4%	2.1	99.4%	-	-	-	-	-	-
13	הוצאות שונות	18,871.3	-	17,974.0	-	897.3	95.2%	32.7	95.4%	17,884.9	17,020.9	864.0	95.2%	-	95.2%
14	בחירות ומימון מפלגות	966.5	-	836.1	-	130.4	86.5%	46.7	91.3%	151.9	106.1	45.8	69.8%	-	69.8%
15	משרד הביטחון	78,093.3	(14,972.0)	72,007.6	(10,492.2)	1,605.9	97.8%	-	97.8%	132.0	73.3	58.7	55.5%	-	55.5%
16	הוצאות חירום אזרחיות	1,127.0	(125.0)	694.1	(46.6)	354.5	66.2%	-	66.2%	254.0	192.9	61.1	75.9%	-	75.9%
17	תאום הפעולות בשטחים	444.4	(207.5)	343.7	(197.0)	90.2	79.2%	77.2	97.0%	45.0	41.3	3.7	91.8%	3.7	100.0%
18	הרשויות המקומיות	8,717.8	(8.0)	7,940.0	(5.9)	775.7	91.1%	514.1	97.0%	1,382.0	1,167.0	215.0	84.4%	211.7	99.8%
19	מדע, תרבות וספורט	3,316.9	(72.6)	2,631.9	(11.5)	623.9	80.8%	464.1	95.1%	401.2	260.3	140.9	64.9%	147.7	101.7%
20	משרד החינוך	74,948.8	(3,189.7)	69,204.1	(2,823.6)	5,378.6	92.8%	4,542.7	98.9%	2,385.0	2,010.4	374.6	84.3%	243.0	94.5%
21	ההשכלה הגבוהה	12,856.5	-	12,856.4	-	0.1	100.0%	0.1	100.0%	260.0	260.0	-	100.0%	-	100.0%
22	המשרד לשירותי דת	936.0	(13.5)	782.2	(9.6)	149.9	83.9%	135.7	98.5%	12.0	9.7	2.3	80.8%	2.3	100.0%
23	משרד הרווחה	13,291.5	(2,574.9)	11,504.4	(2,533.5)	1,745.7	86.8%	1,366.1	97.1%	670.0	330.5	339.5	49.3%	61.6	58.5%
24	משרד הבריאות	62,802.4	(4,225.8)	58,213.3	(4,247.0)	4,610.3	92.7%	1,170.2	94.5%	15,683.0	12,069.3	3,613.7	77.0%	3,745.8	100.8%

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי סעיפים תקציביים (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב כולל תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב כולל תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל ביצוע הכנסה מיועדת	תקציב כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
25	הרשות לניצולי השואה	5,629.1	(67.7)	5,489.3	(53.2)	125.3	97.8%	115.0	99.8%	6.0	2.8	3.2	46.7%	2.9	95.0%
26	המשרד להגנת הסביבה	2,589.3	(945.5)	717.4	(682.0)	1,608.4	30.8%	341.0	45.5%	35.0	8.0	27.0	22.9%	0.8	25.1%
27	הקצבות לביטוח לאומי	66,916.8	-	66,916.8	-	-	100.0%	-	100.0%	16,984.0	16,984.0	-	100.0%	-	100.0%
29	משרד הבינוי והשיכון	382.3	(23.5)	305.3	(18.0)	71.5	81.0%	66.1	98.6%	-	-	-	-	-	-
30	משרד העלייה והקליטה	2,067.5	(106.0)	1,517.7	(1.6)	445.4	77.3%	308.1	93.0%	52.0	31.9	20.1	61.3%	6.1	73.1%
31	הוצאות ביטחוניות שונות	9,200.9	(278.0)	9,082.9	(160.0)	-	100.0%	-	100.0%	-	-	-	-	-	-
33	משרד החקלאות	2,496.4	(323.6)	1,854.9	(265.4)	583.3	76.1%	537.2	98.1%	125.3	47.6	77.7	38.0%	77.3	99.7%
34	משרד האנרגיה	740.5	(12.8)	569.5	(4.0)	162.2	77.8%	130.6	95.7%	-	-	-	-	-	-
35	הועדה לאנרגיה אטומית	145.9	-	145.9	-	-	100.0%	-	100.0%	-	-	-	-	-	-
36	תעסוקה	4,624.4	(38.3)	3,610.4	(34.1)	1,009.8	78.1%	623.4	91.6%	773.0	238.0	535.0	30.8%	385.5	80.7%
37	משרד התיירות	684.5	(6.1)	419.4	(0.9)	259.9	61.7%	192.5	90.1%	310.3	243.0	67.3	78.3%	7.7	80.8%
38	כלכלה ותעשייה	6,151.6	(567.1)	4,342.8	(531.0)	1,772.7	71.0%	531.6	79.7%	3,215.0	1,754.2	1,460.8	54.6%	1,212.0	92.3%
39	משרד התקשורת	155.4	(32.3)	119.8	(32.0)	35.3	77.2%	36.0	100.5%	-	-	-	-	-	-
40	משרד התחבורה	860.4	(222.4)	649.8	(204.5)	192.7	77.1%	170.0	97.3%	-	-	-	-	-	-
41	רשות ממשלתית למים וביוב	124.5	-	86.8	(0.2)	37.9	69.6%	37.4	99.6%	-	-	-	-	-	-
42	מענקי בינוי ושיכון	3,381.5	-	3,019.4	-	362.1	89.3%	160.7	94.0%	-	-	-	-	-	-
43	המרכז למיפוי ישראל	142.0	(20.9)	98.7	(12.7)	35.1	73.8%	34.7	99.7%	-	-	-	-	-	-
45	תשלום ריבית ועמלות	40,928.6	-	40,876.4	-	52.2	99.9%	(2.8)	99.9%	-	-	-	-	-	-
46	חוק חיילים משוחררים	2,696.3	-	2,612.7	-	83.6	96.9%	-	96.9%	472.0	471.2	0.8	99.8%	-	99.8%
47	רזרבה כללית	0.5	-	-	-	0.5	0.0%	-	0.0%	-	-	-	-	-	-
51	דיור ממשלתי	2,563.9	(1,610.9)	1,909.9	(1,207.8)	250.9	88.4%	-	88.4%	-	-	-	-	-	-
52	המשטרה ובתי הסוהר	333.0	(10.0)	239.7	(2.4)	85.7	73.7%	-	73.7%	67.0	23.2	43.8	34.6%	43.6	99.7%
54	רשויות פיקוח	1,581.5	(64.6)	1,230.5	(58.9)	345.4	78.1%	219.6	92.0%	206.0	122.5	83.5	59.5%	80.6	98.6%

תקציב ההוצאות וביצוע התוכנית הכלכלית לפי סעיפים תקציביים (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב כולל תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב כולל תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	תקציב כולל ביצוע ברוטו	תקציב כולל ביצוע הכנסה מיועדת	תקציב כולל הפרש נטו	תקציב כולל אחוז ביצוע	תקציב כולל התחייבויות שוטפות יתרה (*)	תקציב כולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע (**)	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב התקציב הכולל תקציב נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל ביצוע נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל הפרש נטו	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב הכולל אחוז ביצוע	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב התקציב הכולל התחייבויות שוטפות יתרה	התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה מתוך התקציב התקציב הכולל התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
60	חינוך	3,528.4	(826.0)	3,103.8	(826.0)	424.6	88.0%	-	88.0%	546.0	147.2	398.8	27.0%	397.7	99.8%
67	בריאות	1,299.3	(147.9)	832.1	(54.0)	373.3	69.0%	-	69.0%	352.0	90.7	261.3	25.8%	269.2	102.2%
68	רשות האוכלוסין	988.2	(97.5)	737.2	(48.4)	201.9	78.5%	401.1	121.2%	-	-	-	-	-	-
70	שיכון	8,995.2	(3,667.8)	4,530.1	(3,675.7)	4,473.0	50.3%	-	50.3%	177.0	21.2	155.8	12.0%	173.3	109.9%
73	מפעלי מים	652.9	-	652.5	-	0.4	99.9%	-	99.9%	-	-	-	-	-	-
76	תעשייה	217.0	(120.3)	132.2	(48.1)	12.6	91.3%	-	91.3%	-	-	-	-	-	-
78	תיירות	493.3	(100.9)	307.2	(20.2)	105.4	74.5%	-	74.5%	90.0	-	90.0	0.0%	-	0.0%
79	תחבורה	36,945.2	(1,291.1)	33,113.1	(135.2)	2,676.2	92.5%	15.0	92.6%	3,288.0	625.3	2,662.7	19.0%	2,140.8	84.1%
83	הוצאות פיתוח אחרות	4,546.0	(1,158.5)	2,779.1	(728.2)	1,336.6	67.5%	-	67.5%	1,689.0	944.7	744.3	55.9%	123.7	63.3%
84	תשלום חובות	122,928.4	-	119,779.6	-	3,148.8	97.4%	77.0	97.5%	-	-	-	-	-	-
	סך הכל	**670,260.2**	**(40,755.5)**	**620,164.4**	**(32,434.9)**	**41,775.3**	**93.7%**	**16,108.6**	**96.2%**	**68,168.0**	**55,603.4**	**12,564.6**	**81.6%**	**9,511.2**	**95.5%**
89	מפעלים עסקיים מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר	457.8	(457.8)	342.6	(347.2)	4.6	98.7%	25.9	106.1%	-	-	-	-	-	-
93	מפעלים עסקיים בתי חולים לבריאות הנפש	1,445.4	(1,445.4)	1,452.7	(1,452.7)	-	100.0%	34.7	102.4%	-	-	-	-	-	-
94	מפעלים עסקיים בתי חולים ממשלתים	12,318.0	(12,318.0)	12,417.7	(12,417.7)	-	100.0%	194.3	101.6%	-	-	-	-	-	-
95	מפעלים עסקיים נמל חדרה	42.0	(42.0)	28.7	(29.6)	0.9	97.0%	10.8	133.4%	-	-	-	-	-	-
	מפעלים עסקיים הוצאות מינהל מקרקעי	16,351.1	(16,351.1)	31,537.7	(31,649.6)	111.9	99.6%	3,085.1	109.4%	-	-	-	-	-	-
	סך הכל מפעלים עסקיים	30,614.3	(30,614.3)	45,779.4	(45,896.8)	117.4	99.7%	3,350.8	107.0%	-	-	-	-	-	-
	סך הכל כללי	**700,874.5**	**(71,369.8)**	**665,943.8**	**(78,331.7)**	**41,892.7**	**94.1%**	**19,459.4**	**96.8%**	**68,168.0**	**55,603.4**	**12,564.7**	**81.6%**	**9,511.2**	**95.5%**

(*)על פי חוק יסודות התקציב ניתן לבצע, על בסיס תקציב ההוצאות בשנת התקציב, התחייבויות לפירעון בשנה העוקבת. יתרת ההתחייבויות השוטפות בטבלה זו משקפת את יתרת ההתחייבויות (והביצוע בדרך) של החשבות לסוף השנה, ללא תקנות הרשאה להתחייב. נתונים אלה אינם כוללים את נתוני מערכת הביטחון.
(**)יתרת התחייבויות בביאורי הביצוע של התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה משקפת את יתרות ההזמנות לסוף השנה, לרבות תקנות הרשאה להתחייב ויתרת הזמנות לפירעון בשנים הבאות.

(***)נתוני הביצוע המופיעים במסגרת עמודת ביצוע התוכנית הכלכלית, מהווים את נתוני הביצוע לצורך התמודדות עם משבר הקורונה מתוך נתוני הביצוע הכולל, לפי נתוני המערכת ודיווחי המשרדים (האמור חל גם הביאורים לפרק זה).
(****) ראה נתוני התקציב והביצוע של משרד מבקר המדינה וועדת הבחירות המרכזית לכנסת בביאורים הרלוונטיים.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*)

שם המשרד	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
משרד החינוך	1	79,670.6	485.1	18.6	80,174.3	3,397.2	-	83,571.5
מערכת הביטחון	2	77,169.1	(304.9)	-	76,864.2	1,229.1	-	78,093.3
משרד הבריאות	3	60,697.4	2,653.6	203.5	63,554.5	700.9	-	64,255.4
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	37,600.3	(1.7)	-	37,598.6	96.0	-	37,694.6
רשות המסים בישראל	5	22,657.4	(1,152.4)	247.4	21,752.4	285.1	-	22,037.5
מינהלת הגמלאות	6	19,644.2	5.1	(4.3)	19,645.0	7.5	-	19,652.5
רשות מקרקעי ישראל	7	16,441.1	134.1	-	16,575.2	3.8	-	16,579.0
משטרת ישראל	8	14,432.7	580.2	6.7	15,019.6	188.8	-	15,208.4
בתי חולים ממשלתיים	9	13,634.9	128.5	-	13,763.4	-	-	13,763.4
משרד הרווחה והביטחון החברתי	10	12,311.2	(221.4)	(113.4)	11,976.4	1,193.3	-	13,169.7
משרד הבינוי והשיכון	11	9,347.0	(29.6)	4.5	9,321.9	3,283.5	-	12,605.4
משרד הפנים	12	7,639.3	938.3	8.0	8,585.6	589.3	-	9,174.9
רשות לזכויות ניצולי השואה	13	5,474.3	61.5	1.2	5,537.0	68.5	-	5,605.5
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	14	4,340.4	(3.3)	148.9	4,486.0	203.7	-	4,689.7
שירות בתי הסוהר	15	4,073.2	(19.1)	(6.2)	4,047.9	209.4	-	4,257.3
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע העבודה	16	3,692.4	(20.9)	-	3,671.5	335.7	-	4,007.2
משרד ראש הממשלה	17	3,190.1	22.0	6.9	3,219.0	786.6	-	4,005.6
משרד התרבות והספורט	18	2,773.6	115.7	0.5	2,889.8	427.0	-	3,316.8
משרד המשפטים	19	2,614.1	28.9	12.0	2,655.0	282.8	-	2,937.8
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	20	2,453.1	4.9	-	2,458.0	35.5	-	2,493.5
משרד הכלכלה והתעשייה	21	1,852.7	355.6	-	2,208.3	166.9	-	2,375.2
מערכת בתי המשפט	22	2,019.9	40.6	-	2,060.5	173.7	-	2,234.2
מרכז החינוך העצמאי	23	1,924.1	138.5	-	2,062.6	53.5	-	2,116.1

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

שם המשרד	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	24	1,746.4	(109.0)	20.0	1,657.4	440.0	-	2,097.4
משרד העלייה והקליטה	25	1,706.8	(120.1)	-	1,586.7	482.6	-	2,069.3
קרנות הגנת הסביבה	26	792.2	(3.3)	-	788.9	1,131.9	-	1,920.8
המשרד לביטחון פנים	27	1,646.5	26.6	(0.5)	1,672.6	216.8	-	1,889.4
משרד החוץ	28	1,719.8	5.8	-	1,725.6	156.3	-	1,881.9
המשרד להגנת הסביבה	29	1,355.7	(60.8)	68.0	1,362.9	129.6	-	1,492.5
הכנסת	30	1,245.8	-	-	1,245.8	223.0	-	1,468.8
משרד התיירות	31	1,028.4	(46.3)	-	982.1	177.3	-	1,159.4
מעיין החינוך התורני	32	915.1	137.9	-	1,053.0	52.0	-	1,105.0
רשות האוכלוסין וההגירה	33	936.1	(139.5)	-	796.6	191.6	-	988.2
מינהל הדיור הממשלתי	34	521.8	(28.3)	-	493.5	359.7	-	853.2
משרד האוצר	35	678.1	9.5	-	687.6	134.2	-	821.8
הרשות הממשלתית למים ולביוב	36	807.4	(59.7)	-	747.7	29.6	-	777.3
משרד האנרגיה	37	531.5	21.3	-	552.8	174.7	-	727.5
המשרד לשירותי דת	38	505.9	82.9	-	588.8	108.5	-	697.3
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	39	558.9	13.3	-	572.2	34.8	-	607.0
רשות האכיפה והגבייה	40	498.6	(12.5)	-	486.1	117.8	-	603.9
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	41	564.6	(45.0)	-	519.6	22.9	-	542.5
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	42	390.5	12.7	-	403.2	101.6	-	504.8
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	43	397.9	10.3	(5.2)	403.0	72.3	-	475.3
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	44	387.0	(7.2)	-	379.8	64.7	-	444.5
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	45	422.6	-	-	422.6	5.2	-	427.8
שירות התעסוקה הישראלי	46	405.8	1.3	-	407.1	13.4	-	420.5

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

שם המשרד	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
מינהל התכנון	47	394.7	-	-	394.7	15.7	-	410.4
משרד מבקר המדינה	48	390.0	-	-	390.0	-	-	390.0
לשכת הפרסום הממשלתית	49	375.2	-	-	375.2	-	-	375.2
משרד ההתיישבות	50	112.0	152.3	-	264.3	4.9	-	269.2
הנהלת בתי הדין הרבניים	51	195.4	2.0	-	197.4	41.3	-	238.7
רשות השירות הלאומי אזרחי	52	130.4	13.0	-	143.4	58.3	-	201.7
המשרד לחיזוק וקידום קהילתי	53	111.3	45.2	-	156.5	-	-	156.5
מטה החשכ"ל	54	252,078.6	(3,570.4)	(486.4)	248,021.8	1,345.7	493.1	249,860.6
משרד התקשורת	55	112.9	(5.2)	-	107.7	47.7	-	155.4
המרכז למיפוי ישראל	56	119.0	(2.7)	-	116.3	27.8	-	144.1
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	57	93.0	-	1.0	94.0	35.0	-	129.0
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	58	202.2	(110.0)	-	92.2	18.7	-	110.9
המכון הגיאולוגי	59	84.2	3.3	-	87.5	17.3	-	104.8
המדפיס הממשלתי	60	82.6	-	-	82.6	-	-	82.6
בית נשיא המדינה	61	61.8	(1.8)	-	60.0	16.1	-	76.1
רשות התחרות	62	65.6	-	-	65.6	8.0	-	73.6
נתיב	63	63.9	-	-	63.9	9.1	-	73.0
הרשות לאכיפה במקרקעין	64	55.7	-	-	55.7	6.5	-	62.2
מינהל הרכב הממשלתי	65	25.0	-	-	25.0	29.1	-	54.1
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	66	40.2	(26.4)	-	13.8	30.0	-	43.8
נמל חדרה	67	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0
סך הכל		**680,252.2**	**128.5**	**131.2**	**680,511.9**	**19,869.5**	**493.1**	**700,874.5**

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב על שינוייו
01	נשיא המדינה ולשכתו	61.8	(1.8)	-	60.0	16.1	-	76.1	12.0	16.0
02	הכנסת	821.9	-	-	821.9	223.0	-	1,044.9	71.0	74.0
04	משרד ראש הממשלה	3,156.7	38.5	(4.6)	3,190.6	1,023.8	-	4,214.4	305.0	358.0
05	משרד האוצר	3,638.5	(70.7)	247.4	3,815.2	561.1	-	4,376.3	154.0	173.0
06	משרד הפנים	314.5	25.0	-	339.5	112.6	-	452.1	61.0	70.0
07	המשרד לביטחון הפנים	20,218.2	205.4	19.1	20,442.7	579.4	-	21,022.1	202.0	239.0
08	משרד המשפטים	5,150.4	(64.9)	12.0	5,097.5	676.0	-	5,773.5	108.0	122.0
09	משרד החוץ	1,719.8	5.8	-	1,725.6	156.3	-	1,881.9	35.0	38.0
10	מטה לביטחון לאומי	47.9	(1.2)	-	46.7	10.6	-	57.3	8.0	12.0
11	מבקר המדינה	390.0	-	-	390.0	-	-	390.0	18.0	23.0
12	גמלאות ופיצויים	19,606.1	(0.8)	(4.3)	19,601.0	7.5	-	19,608.5	25.0	27.0
13	הוצאות שונות	20,896.6	(2,056.8)	-	18,839.8	31.5	-	18,871.3	27.0	38.0
14	בחירות ומימון מפלגות	988.5	(45.0)	-	943.5	23.0	-	966.5	10.0	14.0
15	משרד הביטחון	77,183.6	(319.4)	-	76,864.2	1,229.1	-	78,093.3	56.0	67.0
16	הוצאות חירום אזרחיות	706.0	55.2	70.0	831.2	295.8	-	1,127.0	24.0	30.0
17	תאום הפעולות בשטחים	387.0	(7.2)	-	379.8	64.6	-	444.4	106.0	114.0
18	הרשויות המקומיות	7,355.8	879.3	8.0	8,243.1	474.7	-	8,717.8	72.0	90.0
19	מדע, תרבות וספורט	2,840.6	48.7	0.5	2,889.8	427.1	-	3,316.9	127.0	146.0
20	משרד החינוך	70,658.3	(8.8)	167.5	70,817.0	4,131.8	-	74,948.8	356.0	428.0
21	ההשכלה הגבוהה	12,648.1	208.4	-	12,856.5	-	-	12,856.5	12.0	14.0
22	המשרד לשירותי דת	777.3	8.9	-	786.2	149.8	-	936.0	70.0	86.0
23	משרד הרווחה	12,411.3	(221.6)	(113.4)	12,076.3	1,215.2	-	13,291.5	159.0	181.0
24	משרד הבריאות	59,342.7	2,629.6	203.5	62,175.8	626.6	-	62,802.4	241.0	300.0

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב על שינוייו
25	הרשות לניצולי השואה	5,497.9	61.5	1.2	5,560.6	68.5	-	5,629.1	41.0	50.0
26	המשרד להגנת הסביבה	1,282.9	41.3	68.0	1,392.2	1,197.1	-	2,589.3	68.0	75.0
27	הקצבות לביטוח לאומי	65,145.2	1,278.5	-	66,423.7	-	493.1	66,916.8	20.0	26.0
29	משרד הבינוי והשיכון	277.8	38.2	4.5	320.5	61.8	-	382.3	24.0	30.0
30	משרד העלייה והקליטה	1,705.8	(120.1)	-	1,585.7	481.8	-	2,067.5	55.0	60.0
31	הוצאות ביטחוניות שונות	9,200.9	-	-	9,200.9	-	-	9,200.9	4.0	4.0
33	משרד החקלאות	2,152.8	(121.7)	20.0	2,051.1	445.3	-	2,496.4	83.0	90.0
34	משרד האנרגיה	542.0	20.2	-	562.2	178.3	-	740.5	56.0	73.0
35	הועדה לאנרגיה אטומית	145.9	-	-	145.9	-	-	145.9	1.0	1.0
36	תעסוקה	4,243.5	(24.1)	-	4,219.4	405.0	-	4,624.4	137.0	154.0
37	משרד התיירות	551.1	(43.8)	-	507.3	177.2	-	684.5	44.0	47.0
38	כלכלה ותעשייה	7,582.9	(1,630.2)	-	5,952.7	198.9	-	6,151.6	99.0	115.0
39	משרד התקשורת	112.8	(5.2)	-	107.6	47.8	-	155.4	32.0	39.0
40	משרד התחבורה	748.3	(2.7)	-	745.6	114.8	-	860.4	72.0	82.0
41	רשות ממשלתית למים וביוב	115.0	(20.0)	-	95.0	29.5	-	124.5	22.0	28.0
42	מענקי בינוי ושיכון	3,295.6	85.9	-	3,381.5	-	-	3,381.5	23.0	26.0
43	המרכז למיפוי ישראל	118.5	(2.7)	-	115.8	26.2	-	142.0	21.0	26.0
45	תשלום ריבית ועמלות	40,782.6	146.0	-	40,928.6	-	-	40,928.6	11.0	11.0
46	חוק חיילים משוחררים	2,477.3	216.2	-	2,693.5	2.8	-	2,696.3	15.0	16.0
47	רזרבה כללית	-	0.5	-	0.5	-	-	0.5	1.0	12.0
51	דיור ממשלתי	2,744.1	17.5	(556.4)	2,205.2	358.7	-	2,563.9	40.0	57.0
52	המשטרה ובתי הסוהר	384.6	(116.5)	(19.1)	249.0	84.0	-	333.0	14.0	20.0
54	רשויות פיקוח	1,727.1	(371.1)	1.0	1,357.0	224.5	-	1,581.5	136.0	164.0

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	תיאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) בתקציב על שינוייו
60	חינוך	3,458.4	63.2	-	3,521.6	6.8	-	3,528.4	28.0	33.0
67	בריאות	1,260.4	(4.5)	-	1,255.9	43.4	-	1,299.3	17.0	20.0
68	רשות האוכלוסין	936.1	(139.5)	-	796.6	191.6	-	988.2	49.0	54.0
70	שיכון	5,661.8	114.9	-	5,776.7	3,218.5	-	8,995.2	136.0	148.0
73	מפעלי מים	692.6	(39.7)	-	652.9	-	-	652.9	26.0	35.0
76	תעשייה	217.0	-	-	217.0	-	-	217.0	14.0	15.0
78	תיירות	495.8	(2.5)	-	493.3	-	-	493.3	19.0	23.0
79	תחבורה	37,060.2	(115.0)	-	36,945.2	-	-	36,945.2	265.0	304.0
83	הוצאות פיתוח אחרות	4,928.7	(660.4)	6.3	4,274.6	271.4	-	4,546.0	58.0	75.0
84	תשלום חובות	122,899.4	29.0	-	122,928.4	-	-	122,928.4	9.0	9.0
	סך הכל	**649,766.6**	**(0.2)**	**131.2**	**649,897.6**	**19,869.5**	**493.1**	**670,260.2**	**3,899.0**	**4,582.0**
93	מפעלים עסקיים בתי חולים לבריאות הנפש	1,449.2	(3.8)	-	1,445.4	-	-	1,445.4	-	-
94	מפעלים עסקיים בתי חולים ממשלתים	12,185.5	132.5	-	12,318.0	-	-	12,318.0	-	-
95	מפעלים עסקיים נמל חדרה	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0	-	-
98	מפעלים עסקיים הוצאות מינהל מקרקעי	16,351.1	-	-	16,351.1	-	-	16,351.1	-	-
	סך הכל מפעלים עסקיים	**30,485.6**	**128.7**	**-**	**30,614.3**	**-**	**-**	**30,614.3**	**-**	**-**
	סך הכל כללי	**680,252.2**	**128.5**	**131.2**	**680,511.9**	**19,869.5**	**493.1**	**700,874.5**	**3,899.0**	**4,582.0**

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

(**) מספר התקנות כולל תקנות בגין הכנסה מיועדת ותקנות הרשאה להתחייב.

1. משרד החינוך

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2060	יחידות מטה	א	2,967.5	(29.4)	2,235.3	(8.5)	711.3	75.9%	645.6	97.8%
2061	חינוך מיוחד	ב	10,771.5	-	10,572.3	-	199.2	98.2%	178.5	99.8%
2062	קדם יסודי	ג	9,835.3	(1,540.0)	9,696.1	(1,538.2)	137.4	98.6%	107.5	99.7%
2063	יסודי וחטיבות ביניים	ד	16,106.0	(672.8)	15,877.2	(641.9)	197.9	98.8%	148.6	99.7%
2064	חטיבה עליונה	ה	11,097.3	-	10,926.5	-	170.8	98.5%	143.9	99.8%
2065	שירותי עזר, הסעות	ו	5,517.5	(3.4)	5,189.7	(3.4)	327.8	94.1%	290.0	99.3%
2067	פעולות משלימות לקידום	ז	7,465.9	(658.5)	4,510.4	(410.9)	2,707.9	62.5%	2,294.6	94.3%
2068	מינהל עובדי הוראה	ח	1,957.5	-	1,722.6	-	234.9	88.0%	209.4	98.7%
2069	תמיכה בנושאי יהדות	ט	1,346.4	-	1,236.4	(1.1)	111.1	91.8%	90.4	98.5%
2111	תמיכה בהוראה ובמחקר	י	12,856.5	-	12,856.4	-	0.1	100.0%	0.1	100.0%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	יא	148.6	-	81.9	-	66.7	55.1%	65.4	99.1%
6002	תכנית פיתוח חינוך	יב	3,096.6	(826.0)	2,685.4	(826.0)	411.2	86.7%	-	86.7%
6006	חידוש מבנים	יג	402.6	-	392.0	-	10.6	97.4%	-	97.4%
	אחרים		2.3	-	2.2	(0.1)	0.2	91.7%	-	91.7%
			83,571.5	**(3,730.1)**	**77,984.4**	**(3,430.1)**	**5,287.1**	**93.7%**	**4,174.0**	**98.7%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2060	יחידות מטה	א	71.2	25.6	45.6	36.0%	19.4	63.2%
2065	שירותי עזר, הסעות	ו	1,660.8	1,498.7	162.1	90.2%	161.1	99.9%
2067	פעולות משלימות לקידום	ז	490.3	389.1	101.2	79.4%	28.8	85.2%
2111	השכלה גבוהה	י	260.0	260.0	-	100.0%	-	100.0%
6002	תכנית פיתוח חינוך	יב	546.0	147.2	398.8	27.0%	397.7	99.8%
			3,028.3	**2,320.6**	**707.7**	**76.6%**	**607.0**	**96.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
56,447	61,438	63,911	67,598	72,292	74,554	8.8%	4.0%	5.8%	6.9%	3.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
75,959	79,841	7,380	(3,498)	3,882

א. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות השוטפות ושכרם של עובדי מטה המשרד, לרבות בתחומי הדוברות, קשרי חוץ, מדידה והערכה בחינוך, מימון פעילות מוסדות מורשת כגון "יד ושם", בחינות ונושאים נוספים. כמו כן מיועד התקציב למימון אחזקת המטה, וכן ביטוח תלמידים ורכוש במוסדות החינוך.. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-711 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים בדצמבר 2021. תקציב הקורונה בסך של כ-71 מיליוני ₪ מיועד להצטיידות, שיפור עבודת הצוותים החינוכיים והשתלמויות עורכי דין. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-46 מיליוני ₪ נובע ברובו מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שעות לימוד, שירותים נלווים והסעות תלמידים בחינוך המיוחד. אוכלוסיית היעד הינה תלמידי החינוך המיוחד בגילאי שלוש עד עשרים ואחת, שעברו ועדות השמה וכן תלמידים הזכאים לתכנית השילוב במסגרות החינוך הרגילות בגילאי שלוש עד שמונה עשרה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-199 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים בדצמבר 2021.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות האגף לחינוך קדם יסודי המופקד על קביעת מדיניות פדגוגית לילדים בגילאי שלוש עד שש בכל המגזרים. המימון מיועד להשתתפות המדינה בעלויות גן הכוללות שכר גננת, שכר עוזרת גננת ועלויות אחזקה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-137 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת שינויים תקציביים בסוף דצמבר 2021.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר מורים במערך החינוך היסודי ובחטיבות הביניים בחינוך הרשמי והמוכר ובחינוך שאינו רשמי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-198 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת שינויים תקציביים בסוף דצמבר 2021.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל מערך החינוך העל יסודי, בעיקר לתשלומי שכר המורים, השרתים, המזכירים, עובדי הסיוע, עובדי אחזקה אחרים וכן לרכישת ציוד והוצאות אחרות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-171 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי היקף במערכת החינוך לרבות השתתפות במימון עובדי מינהל, שרתים ומזכירים, לבורנטים וספרנים במוסדות חינוך וקציני בטיחות המועסקים על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך. כמו כן, התקציב מיועד להשתתפות בהסעות תלמידים ומורים וכן למענקי פיתוח, שיפוצים והצטיידות. תקציב קורונה עבור מימון אמצעי תקשוב, מיגון גני ילדים ובתי ספר ופיצול כיתות בחינוך היסודי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-328 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים ומקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים בדצמבר 2021. תקציב הקורונה בסך של כ-1,661 מיליוני ₪ מיועד לאמצעי תקשוב, מיגון גני ילדים ובתי ספר ופיצול כיתות בחינוך היסודי. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-162 מיליוני ₪ נובע מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ז. תחום פעולה זה מיועד לקיום פעילויות משלימות למידה במערכת החינוך. התחום כולל את תתי הסעיפים הבאים: קידום ילדים ונוער, פעילויות ופרויקטים במערכת החינוך, שירות פסיכולוגי חינוכי, חינוך בלתי פורמאלי, הארכת יום הלימודים, תקשוב, טכנולוגיה ומדעים במערכת החינוך, תכנית למחוננים, חינוך מבוגרים ואחרים. תקציב קורונה עבור מימון פעילות קיץ, צהרונים ומסגרות משלימות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-2,708 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי בעיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים. וכן מקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים דצמבר 2021. בנוסף תקצוב ביתר בגין הקורונה. תקציב הקורונה בסך של כ-490 מיליוני ₪ מיועד למימון פעילות קיץ, צהרונים ומסגרות משלימות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-101 מיליוני ₪ נובע בחלקו מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים ובחלקו בגין תקצוב פעילויות ביתר.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרות והשתלמויות לעובדי הוראה, השתתפות בהוצאות מנהליות של המכללות להכשרת עובדי הוראה, מימון תכניות מיוחדות להכשרת מורים וכן עבור שעות הדרכה, השתלמויות והפעלת מרכזי פסג"ה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-235 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים בדצמבר 2021.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון תרבות יהודית, להעמקת החינוך היהודי וללימודי ארץ ישראל. כמו כן יועד התקציב למימון התמיכה במוסדות תורניים והפעילויות הבאות:
1) כ- 1,500 מוסדות תורניים בהם לומדים כ- 120,000 תלמידים מעל גיל 18. המוסדות כוללים ישיבות גבוהות, כוללים, ישיבות הסדר, מדרשות לבנות, מסגרות לימוד תורני במוסדות אקדמאים ותוכנית ה"אלף".
2) גרעינים תורניים המהווים קבוצת משפחות של אנשי תורה וחינוך, המתיישבים ביישובי פיתוח על מנת להקים בית מדרש מרכזי ללימודי יהדות, להתערות ביישוב ולקדם את תחומי החינוך, התרבות והרווחה השונים מתוך השקפת עולם יהודית.
3) ארגוני גג של הישיבות בישראל, המטפלים בדחיית שירותם של תלמידי ישיבות שתורתם אומנותם. גופים אלה מייצגים את הישיבות בפני משרדי ממשלה ומוסדות ציבור ופעילותם מוכרת על ידי שלטונות הצבא. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-111 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים ושינויים תקציביים בדצמבר 2021.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון המוסדות להשכלה גבוהה והפעילויות הבאות:
1) מימון 31 מוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות ומכללות). עיקר ההשתתפות הציבורית במוסדות אלו מבוצעת על ידי הקצבה ישירה, המחושבת על פי מודל תקצוב להוראה ולמחקר, המבוסס בעיקרו על תפוקות ההוראה והמחקר של המוסדות.

2) מימון הקצבות ייעודיות לנושאים שונים כגון: הקצבות למחקר, מלגות, פעולות בין אוניברסיטאות, מכינות והרחבת הנגישות להשכלה גבוהה לאוכלוסיות מיוחדות כגון: המגזר הערבי והמגזר החרדי.
3) מימון השתתפות בתקציב ההשכלה הגבוהה לצורך קידום הפעילות המחקרית באוניברסיטאות בתחומים שונים, לרבות הקרן הלאומית למדע, האקדמיה הלאומית למדעים והשתתפות בתכנית Horizon.
4) מימון פרוייקטי פיתוח פיזי (בינוי) והנגשת מבנים לאנשים בעלי מוגבלויות במוסדות להשכלה גבוהה.
5) תקציב קורונה עבור הצטיידות ופעילות המוסדות להשכלה גבוהה.. תקציב הקורונה בסך של כ-260 מיליוני ₪ מיועד להצטיידות ופעילות המוסדות להשכלה גבוהה.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רווחה ושירותים חברתיים במסגרת משרד החינוך. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-67 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת שינויים תקציביים בסוף דצמבר 2021.

יב. תחום פעולה זה מיועד למימון בינוי, פיתוח והצטיידות של מוסדות חינוך באמצעות הרשויות המקומיות, וכן למימון תשתיות היקפיות לשיפור חזות מבני חינוך. מימון בניית כיתות לימוד מתבצע מתקציב משרד החינוך ומתקציב מפעל הפיס. בניית המוסדות באה לענות על הצרכים הנובעים מגידול טבעי ומהגירה פנימית של האוכלוסייה. תקציב קורונה עבור בניה חדשה של כיתות לימוד וגנים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-411 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתקצוב בעודף בתקנת קורונה וכן מקבלת שינויים תקציביים בסוף דצמבר 2021. תקציב הקורונה בסך של כ-546 מיליוני ₪ מיועד לבניה והצטיידות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-399 מיליוני ₪ נובע מתקצוב בעודף תקציב מזומנים בתקנות המנוהלות בהרשאה להתחייב.

יג. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים לחידוש מבנים במסגרות החינוך השונות, לרבות לפרויקטים המיועדים לעיצוב חזות ואסתטיקה, וכן לביצוע התאמות ושינויים במרכזים פדגוגים והקצבות לבתי ספר עבור הצטיידות כיתות.

התקשרויות מהותיות

הפעלת תכניות הזנה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 1,173 מיליוני ₪ עם מילגם שירותים לעיר בע"מ לצורך הפעלת מספר תכניות הזנה לילדים:
1) פרויקט הזנה ארצי מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד התשס"ה- 2005, הקובע כי תלמידי החינוך היסודי וגני החובה הזכאים לכך יקבלו ארוחה חמה אחת ביום, בהתחשב בצורכיהם ובגילם. אוכלוסיית התלמידים הזכאים לארוחה יומית נקבעת על ידי שר החינוך, בהסכמת שר האוצר, מקרב התלמידים במוסדות החינוך ביישובים ובשכונות שבהם חל יום חינוך ארוך (לפי חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997);
2) הזנה בתכניות צהרונים לילדים במסגרת החלטת וועדת טרכטנברג תכנית ציל"ה (צהרי יום להעשרה) עד שנה"ל תשע"ז ותכנית ניצנים החל משנה"ל תשע"ח;
3) הזנה במסגרת תכנית מיל"ת (מסגרת יום לימודית) תכנית תוספתית אשר מתקיימת בחלק מבתי הספר בהם לא קיים יום חינוך ארוך;
4) תכנית פיילוט להזנה של ילדים במסגרות החינוך המיוחד.
התקשרות זו הינה התקשרות המתחדשת מדי שנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 920 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הפעלת מתנ"סים והסכם הבראה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 180 מיליוני ₪ עם החברה למתנ"סים לצורך הפעלת מתנ"סים ברחבי הארץ והתחייבות המשרד לכיסוי התחייבויות החברה בגין סיום יחסי עובד מעביד.
התקשרות זו הינה התקשרות המתחדשת מדי שנה לשנה נוספת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 168 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תכנית החומש התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 115 מיליוני ₪ עם חברת אקסיומה- הישגים בהשכלה לצורך מתן שירותים פדגוגיים ומנהלתיים במסגרת תכנית החומש במגזר הערבי, הבדואי והדרוזי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 107 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

שרותי ארגון מנהלי לעובדי הוראה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 327 מיליוני ₪ עם טלדור מערכות מחשבים לצורך מתן שירותי ארגון מנהלי לביצוע קורסי פיתוח מקצועי וימי עיון לעובדי הוראה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 261 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

2. מערכת הביטחון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייב ויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1510	כח אדם	א	28,831.6	-	27,843.0	-	988.6	96.6%	-	96.6%
1511	הוצאות ביטחון	ב	43,135.1	(14,972.0)	38,424.7	(10,492.2)	230.6	99.4%	-	99.4%
1512	אגפי שיקום ומשפחות	ג	5,994.6	-	5,666.6	-	328.0	94.5%	-	94.5%
1513	קורונה-משרד הביטחון	ד	132.0	-	73.3	-	58.7	55.5%	-	55.5%
			78,093.3	**(14,972.0)**	**72,007.6**	**(10,492.2)**	**1,605.9**	**97.8%**	**-**	**97.8%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
1513	קורונה - משרד הביטחון	ד	132.0	73.3	58.7	55.5%	-	55.5%
			132.0	**73.3**	**58.7**	**55.5%**	**-**	**55.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
69,630	53,837	55,867	57,335	57,460	61,515	(22.7%)	3.8%	2.6%	0.2%	7.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
62,197	63,121	6,251	(5,327)	924

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר והוצאות כוח אדם נוספות בגין: חיילי קבע, חיילי חובה, אזרחים עובדי צה"ל ועובדי משרד הביטחון, תגמולי מילואים, גמלאות לחיילי קבע ולעובדי משרד הביטחון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל הרכש של משרד הביטחון בארץ וכן מימון הרכש בחו"ל המבוצע באמצעות המשלחות (רכש ביטחוני, ציוד, שירותים ואחזקה). ההכנסות המיועדות בתחום פעולה זה נובעות ברובן מהכנסות מסיוע אמריקאי, הכנסות מגורמי חוץ.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תגמולים, הטבות, טיפול רפואי וסוציאלי לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות וכן עלויות הנצחה.

ד. תחום פעולה זה מיועד לסיוע מערכת הבטחון להתמודדות הלאומית עם מגיפת הקורונה בישראל.. תקציב הקורונה בסך של כ-132 מיליוני ₪ מיועד לסיוע מערכת הבטחון להתמודדות הלאומית עם מגיפת הקורונה בישראל. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-59 מיליוני ₪ נובע מפעילות שצפויה להתממש בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

יתרת ההתקשרויות המהותיות מעל 100 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 104.6 מיליארדי ₪, והן כוללות התקשרויות בסך של כ- 19 מיליארדי ₪ בגין פרויקטים מסווגים לרכש אמצעי לחימה, כולל הסכמים עם מדינות זרות והסכמי "גב אל גב" בין מערכת הביטחון לתעשיות הביטחוניות. וכן סך של 6 מיליארדי ₪ בגין פרויקטים בלתי מסווגים של הסכמים עם מדינות זרות והסכמי "גב אל גב" בין מערכות הביטחון לתעשיות הביטחוניות.
להלן פירוט יתרת ההתקשרויות המהותיות הלא מסווגות בסך של כ- 78 מיליארדי ₪:

רכש מסוקי הדרכה התקשרויות משנים 2018-2019 בהיקף של כ- 720 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב וחברה אמריקאית לצורך רכישת מסוקי הדרכה. בשנת 2021 הוגדלה ההתקשרות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 670 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2040.

הפעלת מסלול לימודי רפואה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 185 מיליוני ₪ עם האוניברסיטה העברית בירושלים לצורך הפעלת מסלול לימודי רפואה צבאית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 144 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

רכישת מטוסי אימון מתקדם - לביא התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 2,538 מיליוני ₪ עם חברת איירמאקי האיטלקית לצורך רכישת מטוסי אימון מסוג M- 3461. בשנת 2016 מוזגה חברת איירמאקי לחברת האם פינמכניקה ושונה שמה לחברת לאונרדו. המימון לעסקה הועמד על ידי קונסורציום של בנקים (בנק זר ובנק ישראלי) וכן על ידי גוף מוסדי בבעלות ממשלת איטליה. ההתחייבות בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכת בכ-2,538 מיליוני ₪ נכון ליום 31 בדצמבר 2021. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-1,693 מיליוני ₪ והיא צפויה להיפרע בשנת 2032.

ניהול ותפעול מערך מטוסי לביא, הקמת ואחזקת מערך סימולטורים ומערכות טכנולוגיות למטוסים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 2,760 מיליוני ₪ עם חברת תור (שותפות ייעודית בבעלות אלביט מערכות והתעשייה האווירית לישראל) לצורך ניהול ותפעול מערך מטוסי לביא, הקמת, תפעול ואחזקת מערך סימולטורים וכן אספקה של מערכות טכנולוגיות שונות עבור מטוסי האימון. ההסכם הינו לתקופה בת 20 שנה.
הקמה- ההתקשרות עם חברת תור הינה בהיקף של כ- 435 מיליוני ₪, כאשר סך ההתחייבויות בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכות בכ- 700 מיליוני ₪. ההתחייבות צפויה להסתיים בשנת 2032. נתח ההקמה ממומן כמעט במלואו ע"י בנק ישראלי. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 504 מיליוני ₪.
תפעול ותחזוקה- ההתקשרות עם חברת תור בגין התפעול והתחזוקה הינה בהיקף של כ- 2,060 מיליוני ₪, ממומן מתקציב המשרד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,492 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2035.

רכש ואחזקת מנועים למטוס אימון לביא התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 2,265 מיליוני ₪ לצורך רכישת ואחזקת מנועים למטוסי האימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,159 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

מרחב המים הכלכליים התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,423 מיליוני ₪ עם מספנה גרמנית בשם TKMS לצורך הצטיידות בספינות מגן להגנה על מרחב המים הכלכליים של מדינת ישראל. במקביל התחייבה ממשלת גרמניה לממן מענק בשיעור של 27.5% מהעסקה ולא יותר מ- 115 מיליוני אירו. העסקה ממומנת מ- 3 מקורות: תקציב של כ-80 מיליוני אירו, מענק מממשלת גרמניה של כ- 115 מיליוני אירו ומימון חיצוני מבנק דיסקונט בסך של כ- 236 מיליוני אירו. בשנים 2017-2020 הוגדלה ההתקשרות בכ- 74 מיליוני אירו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1.2מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022. בנוסף, ההתחייבות המוערכת בגין הסכם המימון עומדת על סך של כ- 883 מיליוני ₪, ויתרתה ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-287 מיליוני ₪.

רכש תחמושת (1) התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 2,293 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,085 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2026.

רכש תחמושת (2) התקשרויות משנת 2018 בהיקף של כ- 1,250 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,250 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2030.

רכש תחמושת (3) התקשרויות משנת 2019 בהיקף של כ- 498 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 465 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2026.

חימושים (1) התקשרויות משנת 2014 בהיקף של כ- 499 מיליוני ₪ עם חברת רפאל לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 484 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2023.

חימושים (2) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 150 מיליוני ₪ עם חברת רפאל לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 110 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חימושים (3) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 507 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 373 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

חימושים (4) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 1,099 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת תחמושת. בשנת 2021 הוגדלה ההתקשרות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 794 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

חימושים (5) התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 274 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת תחמושת. בשנת 2021 הוקטנה ההתקשרות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 177 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

חימושים (6) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 149 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 122 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

רכש חימוש התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 202 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך רכישת חימוש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 202 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

רכש תותחים התקשרויות משנים 2018-2019 בהיקף של כ- 2,596 מיליוני ₪ עם אלביט מערכות לצורך רכישת תותחים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 2,086 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2031.

רכש מטוסי תדלוק התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 3,421 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך רכישת מטוסי תדלוק . יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 3,421 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

רכש ראשי קרב התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 191 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך רכישת ראשי קרב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 176 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

מערכות מעיל רוח התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 1,510 מיליוני ₪ עם חברת רפאל וחברת אלתא מערכות בע"מ לצורך פיתוח וייצור של מערכות מעיל רוח - מערכת הגנה אקטיבית לטנקים ונמרים. בשנים 2017 - 2018, ובשנת 2021 נפתחו התקשרויות עם חברות אמריקאיות לרכש פריטים עבור תתי מכלולים למערכת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,122 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

רכש ואחזקה של משק תקשורת התקשרויות משנים 2011 ו-2016 בהיקף של כ- 408 מיליוני ₪ לצורך רכישה ואחזקה של משק התקשורת הטקטית ומשק התג"ם. בשנת 2021 הוקטנה ההתקשרות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 255 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2032.

אחזקת מערכת ניווט התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 240 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך אחזקת מערכת ניווט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 215 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

רכש ממסרות למרכבה התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 118 מיליוני ₪ עם עשות אשקלון תעשיות בע"מ לצורך רכש ליצור טנקי מרכבה . יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 118 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

רכש מכשירי קשר התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 153 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת מכשירי קשר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 143 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

רכש מטוסי 35- F התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 26,025 מיליוני ₪ לצורך רכישת מטוסי 35- F כולל תמיכה טכנית, לוגיסטית והדרכות. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2015 ו-2017 ובשנת 2019 נוסף נתח האחזקה. העסקה ממומנת בחלקה ע"י קו אשראי חיצוני ע"ס 2.4 מיליארד דולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 18,364 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

אחזקת מנועי סופה/רעם התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 2,214 מיליוני ₪ עם חברת יונייטד טכנולוג'יס קורפוריישן פראט אנד וויטני לצורך אחזקת מנועי סופה/רעם ל- 15 שנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 847 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2030.

אחזקת מסוקים התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 127 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך אחזקת מסוקים . יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 113 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

רכש מסוקים (1) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 319 מיליוני ₪ לצורך רכישת מסוקים מחיל הים של ארה"ב. בשנת 2021 הוגדלה ההתקשרות והוארך תוקפה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 177 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

רכש מסוקים (2) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 5,949 מיליוני ₪ לצורך רכישת מסוקים מחיל הים של ארה"ב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 5,949 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

אחזקת רק"ם התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 188 מיליוני ₪ עם חברת קינטיקס לצורך אחזקת רק"ם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 102 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

רכש מנועים רק"ם (1) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 630 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכש מנועים לנמר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 629 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

רכש מנועים רק"ם (2) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 119 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכש מנועים לרק"ם גלגלי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 119 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

שרותי אבטחה, ניקיון והסעדה במעברים התקשרויות משנת 2021 בהיקף של כ- 293 מיליוני ₪ עם קבוצת השומרים, שמירה וביטוח בע"מ וחברת שלג לבן (1986) בע"מ לצורך שרותי אבטחה, שמירה, בידוק בטחוני, ניקיון והסעדה במעברים בצפון ובדרום הארץ. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 189 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 7,400 מיליוני ₪ עם חברת מבט לנגב בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כל הפעילויות, המערכות והציוד בקריית ההדרכה. התשלומים לזכיין החלו

בשנת 2015, עם אישור ההפעלה הראשוני, ויבוצעו על פני 23 שנים עד לשנת 2037. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 4,684 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

בניית מבנים ותשתיות בבסיסי ח"א התקשרויות משנת 2021 בהיקף של כ- 404 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך בניית מבנים ותשתיות בבסיסי ח"א. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 276 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2024.

רישוי תוכנות ושירותי ענן התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 399 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכש רישוי תוכנות ושירותי ענן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 399 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

קריית המודיעין (1) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 10,150 מיליוני ₪ עם הקריה למודיעין פענוח וסייבר בע"מ לצורך מימון,תכנון,הקמה ,תפעול ואחזקה של קריית המודיעין של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כל הפעילויות, המערכות והציוד בקריית המודיעין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 10,150 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2047.

קריית המודיעין (2) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 110 מיליוני ₪ עם חברת השיכון והבינוי-סולל בונה-תשתיות בע"מ לצורך ביצוע עבודות חפירה ודיפון בקריית מודיעין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 110 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

מעבר התקשוב לנגב (1) התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 281 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך הקמת מתקני התקשוב בנגב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 205 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

מעבר התקשוב לנגב (2) התקשרויות משנת 2018 בהיקף של כ- 4,956 מיליוני ₪ עם קריית התקשוב הטכנולוגית בנגב בע"מ, לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית התקשוב הטכנולוגית. סך עלויות ההקמה, המימון (לרבות תחזית עבור התאמות בגין שינויים בריבית) וההפעלה על פני תקופת הפרויקט מסתכמות לכ-5,100 מיליוני ₪. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כלל המתקנים, המערכות והציוד בקריית התקשוב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 4,853 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2046.

מרכז אספקה אחוד (מרה"ס) התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 6,605 מיליוני ₪ עם שפיר אוריין לוגיסטיקה בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול, ואחזקה של מרכז הספקה אחוד (מרה"ס). סך עלויות ההקמה, המימון (לרבות תחזית עבור התאמות בגין שינויים בריבית) וההפעלה על פני תקופת הפרוייקט הינן כ- 6,600 מיליוני ₪. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כלל המתקנים, המערכות והציוד במרה"ס. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 6,594 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

אחזקת מטוסי נחשון התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 134 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך אחזקת מטוסי נחשון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 126 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

אספקת דלק התקשרויות משנת 2020 בהיקף של כ- 679 מיליוני ₪ עם חברת סונול וחברת דלק הישראלית בע"מ לצורך אספקת בנזין וסולר. בשנת 2021 הוגדלו ההתקשרויות והוארך תוקפן. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 394 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

רכש דלק סילוני (דס"ל) וסולר (1) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 924 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת דלק סילוני. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 655 מיליוני ₪. ההתקשרות הסתיימה בשנת 2021. טרם התקבלו כלל החיובים.

רכש דלק סילוני (דס"ל) וסולר (2) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 209 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת סולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 135 מיליוני ₪. ההתקשרות הסתיימה בשנת 2021. טרם התקבלו כלל החיובים.

רכש דלק סילוני (דס"ל) וסולר (3) התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 1,599 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת דלק סילוני. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,599 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

רכש דלק סילוני (דס"ל) וסולר (4) התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 309 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת סולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 309 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

חכירת שירותי רכב (ליסינג) התקשרויות משנים 2016, 2018 ו-2019 בהיקף של כ- 1,394 מיליוני ₪ עם חברת אלדן תחבורה בע"מ, חברת יו.טי.אס - יוניברסל פתרונות תחבורה וש.שלמה רכב לצורך חכירת שירותי רכב (ליסינג). בשנת 2021 הוגדלו ההתקשרויות והוארך תוקפן. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 815 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2026.

רכש ציוד מכני הנדסי כבד התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 254 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת ציוד מכני הנדסי כבד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 234 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

רכש ואחזקת מערכות מחשב התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 129 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכש אחזקת מערכות מחשוב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 129 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

הסעת חיילים בתחבורה ציבורית התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 500 מיליוני ₪ לצורך הסעת חיילים בתחבורה ציבורית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 500 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

אספקת ציוד אישי וספורט התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 124 מיליוני ₪ עם רשתות שיווק לצורך אספקת ציוד אישי וספורט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 124 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תמיכה בסוללות טילי הפטריוט התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 125 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך תמיכה בסוללות טילי הפטריוט. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2015 ו- 2020. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 100 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פרויקט הגנ"א (1) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 712 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2021- 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 215 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פרויקט הגנ"א (2) התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 320 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. בשנת 2021 ההתקשרות הוגדלה והוארך תוקפה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 139 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

פרויקט הגנ"א (3) התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 442 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 367 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

3. משרד הבריאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	א	129.7	-	75.0	-	54.7	57.8%	-	57.8%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	ב	24.3	-	14.0	-	10.3	57.6%	9.8	97.9%
2402	משרד ראשי	ג	11,496.0	(193.7)	8,403.6	(211.7)	3,110.4	73.0%	684.3	78.9%
2404	הכשרה והדרכה	ד	436.7	(83.6)	389.9	(78.9)	42.1	90.3%	34.3	98.2%
2407	רכש שירותי בריאות	ה	5,275.3	(642.8)	4,988.0	(639.6)	284.1	94.6%	292.7	100.2%
2416	שירותי בריאות הציבור	ו	1,608.5	(78.4)	1,365.3	(87.9)	252.7	84.4%	142.8	93.2%
2420	קופות חולים ובתי חולים	ז	43,293.0	(2,890.8)	42,378.1	(2,890.8)	914.9	97.9%	(22.2)	97.8%
2440	מרכזים לבריאות הנפש	ח	48.8	(19.9)	46.7	(20.1)	2.3	95.3%	2.0	99.4%
2450	מרכזים רפואיים	ט	634.6	(310.2)	632.6	(311.7)	3.5	99.4%	31.1	104.3%
6725	בינוי ופיתוח	י	1,299.3	(147.9)	832.1	(54.0)	373.3	69.0%	-	69.0%
	אחרים		9.2	(6.4)	9.0	(7.4)	1.2	88.2%	5.3	140.2%
			64,255.4	**(4,373.7)**	**59,134.3**	**(4,302.1)**	**5,049.5**	**92.1%**	**1,180.1**	**94.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2402	משרד ראשי	ג	9,899.3	7,174.0	2,725.3	72.5%	2,902.7	101.8%
2404	הכשרה והדרכה	ד	18.1	14.9	3.2	82.3%	-	82.3%
2416	שירותי בריאות הציבור	ו	15.0	15.0	-	100.0%	-	100.0%
2420	קופות חולים ובתי חולים	ז	5,750.6	4,865.4	885.2	84.6%	865.2	99.7%
6725	בינוי ופיתוח	י	352.0	90.7	261.3	25.8%	247.4	96.1%
			16,035.0	**12,160.0**	**3,875.0**	**75.8%**	**4,015.3**	**100.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
30,337	33,644	35,108	38,680	51,570	54,832	10.9%	4.4%	10.2%	33.3%	6.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
56,527	59,882	5,565	(2,211)	3,354

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2021 נטו כוללים את נתוני בתי החולים הממשלתיים (ראה ביאור 9 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד לקידום פרויקטים במסגרת המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית". בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-55 מיליוני ₪, הנובע מהזמנות שנוצרו כנגד תקציב הרשאה להתחייב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון חלק משרד הבריאות בתכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון - תכנית בניהול משרד הרווחה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכרם של עובדי המשרד הראשי, תפעול שוטף של המשרד, מימון פרויקטים הנוגעים לתחום הבריאות, שירותי חירום, פעולות לשעת חירום ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-3110 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף השנה וביצוען צפוי בשנה העוקבת, זאת

בשל תקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב, וכן כתוצאה מתהליך אישור ההתקשרויות בוועדות המכרזים וחתימה על ההסכמים. תקציב הקורונה בסך של כ-9,899 מיליוני ₪ מיועד לביצוע דיגומים ובדיקות, רכישת חיסונים והפעלת מפקדת אלון במשרד הבטחון. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-2,725 מיליוני ₪ נובע מהתחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת וכן מפרוייקטים שטרם הושלמה התחשבנות בגינם.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות הכשרה והשתלמויות לרופאים ואחיות, העסקת רופאים, מתמחים וסטאז׳רים, העסקת אחיות שהינן בין היתר עולות חדשות והפעלת בתי ספר לאחיות ויחידות אחרות המסונפות לבתי חולים. תקציב הקורונה בסך של כ-18 מיליוני ₪ מיועד לחיזוק מערך האשפוז הסיעודי.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך הפיקוח והבקרה על מוסדות אשפוז, לרבות רישוי מוסדות רפואה ופיקוח על מקצועות רפואיים, קניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים וכן למימון אספקת מכשירים רפואיים (כדוגמת פרוטזות). תחום פעולה זה מיועד גם למימון פעילות של מסגרות שיקום לאנשים עם נכות נפשית בקהילה, אבחון נכי נפש, קניית שירותי גמילה מסמים ואלכוהול וקניית שירותים מרפאתיים ואמבולטוריים בתחום בריאות הנפש. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-284 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שוטפות בגין חודש דצמבר עבור קנית שירותי אישפוז, שביצוען צפוי בשנה העוקבת.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותן של טיפות חלב, שירותי בריאות התלמיד, מתן חיסונים, תפעול שירות המזון, מעבדות והפעלת לשכות בריאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-253 מיליוני ₪, הנובע מתקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב בגינו נוצרו התחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת וכן מפרוייקטים שטרם הושלמה התחשבנות בגינם. תקציב הקורונה בסך של כ-15 מיליוני ₪ מיועד לתגבור כוח אדם במעבדות ולשכות.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות מתקציב המדינה לקופות החולים בגין השלמת עלות סל הבריאות, בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ״ד-1994, מימון תמיכות שונות לקופות חולים ולגופים ציבוריים אחרים, כגון בתי חולים ציבוריים ובנוסף סבסוד בתי החולים הממשלתיים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-915 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבות לתמיכות שטרם הושלמו התנאים לביצוע תשלומם. תקציב הקורונה בסך של כ-5,751 מיליוני ₪ מיועד לחיזוק מערך שירות הטיפול בקהילה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-885 מיליוני ₪ נובע מהתחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת וכן מפרוייקטים שטרם הושלמה התחשבנות בגינם.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון האשפוז הפסיכיאטרי והפעלת בתי חולים פסיכיאטריים ממשלתיים.

ט. תחום פעולה זה מיועד להפעלת בתי חולים גריאטריים ממשלתיים.

י. תחום פעולה זה מיועד לתכנון פרויקטי בינוי ופיתוח תשתיות רפואיות, הצטיידות בבתי החולים ובמרכזים לבריאות הציבור יעוץ מקצועי, ומיגון מוסדות רפואה, וכן למימון תמיכות מתקציב המדינה לפיתוח תשתיות בקופות החולים ובבתי חולים ציבוריים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-373 מיליוני ₪, הנובע מהזמנות שנוצרו כנגד תקציב הרשאה להתחייב. תקציב הקורונה בסך של כ-352 מיליוני ₪ מיועד לחיזוק מערך האשפוז בהיבט הבינוי. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-261 מיליוני ₪ נובע מהתחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת וכן מפרוייקטים שטרם הושלמה התחשבנות בגינם.

התקשרויות מהותיות

קניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 2,415 מיליוני ₪ עם כ- 280 מוסדות אשפוז גריאטריים לצורך השתתפות המשרד בעלות האשפוז של המטופלים במוסדות אלו, בדרך של הנפקת קודי אשפוז גריאטריים בלשכות הבריאות המחוזיות ותשלום למוסדות בהתאם למשך האשפוז. במהלך שנת 2012 נחתמו הסכמים לשנתיים עם אופציה לשנתיים נוספות. המשרד פרסם מכרז חדש בשנת 2016 שנדחה בשל עתירה לבג״צ. בדצמבר 2017 נדחו העתירות וההתקשרות הוארכה בדרך של פטור עד לספטמבר 2018. ההתקשרות הוארכה פעם נוספת עקב עתירה בבית משפט על פרסום המכרז החדש של 2019 עד לדצמבר 2019 והוארכה מס׳ פעמים נוספות עד יוני 2022 בדרך של פטור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 2,415 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

התקשרות עם חברת ש.ר.א.ל התקשרות משנת 1995 בהיקף של כ- 1,390 מיליוני ₪ עם חברת ש.ר.א.ל לצורך אספקת תרופות, תכשירים, ציוד רפואי וציוד פונקציונאלי לגופים רפואיים ממשלתיים ולגופים אחרים. בנוסף, החברה מחזיקה את מלאי התרופות והחיסונים של משרד הבריאות. בהתאם להחלטת הממשלה מס׳ 1716 מיום 8 באוגוסט 1993, מניות החברה מוחזקות ברובן המכריע (99.9%) על ידי עמותת בתי חולים ציבוריים למען הציבור, שמטרתה, על פי תקנונה, הינה חיזוק הקשר בין בתי החולים הציבוריים לבין הגורמים בקהילה, ופעילותה לקידום רווחת הציבור ביחס לשירות הניתן על ידי בתי החולים הציבוריים. תקופת ההתקשרות המקורית עם החברה הוארכה מעת לעת באמצעות פטור ממכרז.
בשנת 2014, במסגרת הליך חידוש ההתקשרות עם החברה ולאור ביקורת שהועלתה כנגד התנהלות החברה, מינתה החשבת הכללית דאז צוות לבחינת רכש התרופות והציוד הרפואי במערכת הבריאות הממשלתית בראשות כלכלן בכיר ובהשתתפות נציגי משרד הבריאות ומשרד האוצר. הצוות בחן בין היתר את מודל ההפעלה של החברה, על מנת לבדוק את יעילות מתכונת הרכש הקיימת, חלופות אפשריות אחרות ככל שקיימות כאלה ואת היכולת לנצל עוד יותר את היתרון לגודל ככל שקיים במערכת. במקביל, הוקם צוות עבודה משותף למטה החשב הכללי ולמשרד הבריאות אשר

פעל לביצוע פיילוט של רכש בתחום החיסונים והתרכיבים לאגף בריאות הציבור במיניסטריון המשרד במטרה לתכנן ולבצע את רכש החיסונים והתרכיבים לשנת 2016. לאור התהליכים הנ"ל, ביום 1 בפברואר 2015 החליטה החשבת הכללית דאז כי הפטור לחברת ש.ר.א.ל יוגבל לשנה אחת עד ליום 31 בינואר 2016 וכי במהלך תקופה זו יבחנו משרדי הבריאות והאוצר אפשרויות שונות לביצוע המטלות המבוצעות כיום באמצעות ש.ר.א.ל ותתקבל החלטה בנוגע למתכונת הרכש לטווח הארוך.
במהלך שנת 2016 הוארך הפטור מעת לעת בפטור ממכרז לתקופות קצרות. ביום 25 בדצמבר 2016 הוארך הפטור עד לסוף שנת 2018 בכפוף למתווה שגובש על ידי צוות מקצועי באגף החשב הכללי שאושר על ידי ועדת הפטור במשרד אוצר, במסגרתו על משרד הבריאות לפרסם מכרזים עבור בתי החולים הממשלתיים הכלליים בנושאים ספציפיים בהיקף של 120 מיליוני ₪ בשנת 2017 ובהיקף של 110 מיליוני ₪ בשנת 2018. המשרד לא פרסם מכרזים כאמור והכין מסמך עקרונות להסדרת ההתקשרות ובינואר 2019 אישרה ועדת הפטור את הארכת הפטור עד ליולי 2019. הפטור הוארך שוב ע"י הועדה עד לדצמבר 2019 ובדצמבר 2019 הוארך שוב עד ליום 30 ביוני 2020. הפטור הוארך שוב עד ליום 31 בינואר 2021 ולאחר מכן הוארך שוב עד ליום 31 ליולי 2021 ושוב עד ינואר 2022. במקביל מנכ"ל המשרד מינה צוות פנים משרדי שתפקידו לבצע פעולות אופרטיוביות להעמדת חלופה אמיתית לרכש משראל. בנוסף קיים פטור לרכישת חיסונים בגובה של 147 מיליוני ₪ עד לסוף 2021. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 374 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תמיכה בבית חולים לניאדו התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 408 מיליוני ₪ עם בית החולים קרית צאנז ע"ש לניאדו לצורך הסכם הבראה שנחתם בין המדינה לבין בית החולים ביום 7 באוגוסט 2017. במסגרת ההסכם, המדינה התחייבה לסייע לבית החולים בסכום של עד 348 מיליוני ₪ עד לשנת 2023 בכפוף לעמידת בית החולים בתנאי אבני הדרך שנקבעו בהסכם. בנוסף התחייבה המדינה לתמוך בפיתוח תשתיות בסכום של עד 10 מיליוני ₪ בשנה ובסה"כ 60 מיליוני ₪ עד לשנת 2022 בכפוף לאישור הפרוייקטים ע"י ועדת השלושה שמונתה לפקח על יישום הסכם ההבראה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 70 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

תמיכה בקופות חולים התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 6,500 מיליוני ₪ עם קופות החולים, לצורך תמיכה כספית בהתאם להסכמי ייצוב לשנים 2017-2019 ועל פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. בעבר היו נחתמים הסכמי ייצוב עם הקופות לתקופות של 3 שנים אך המגמה היא להכניס את הסכומים הללו לסל התרופות בשנת 2022. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,500 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

קניית שירותי שיקום בתחום בריאות הנפש התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 1,300 מיליוני ₪ עם כ- 200 מסגרות שיקום בתחום הדיור, התעסוקה והפנאי של נכי נפש בקהילה. לצורך ביצוע חוק שיקום נכי נפש בקהילה התש"ס- 2000, מממן משרד הבריאות שהות במסגרות דיור למתמודדים עם נכויות נפשיות והעסקתם במסגרות מגוונות. במהלך שנת 2014 פורסם מכרז חדש לתחום הדיור שנדחה בשל עתירה לבג"צ, פורסם שוב במהלך 2016 ובוטל בהוראת בית המשפט. ההתקשרות הקיימת מבוססת על מערכת ההסכמים הקיימת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,300 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

רכישת חיסוני שגרה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 99 מיליוני ₪ עם פייזר פרמצבטיקה ישראל בע"מ לצורך רכישת חלק מחיסוני השגרה לתינוקות המתחסנים בטיפות חלב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 99 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

בינוי מיטות התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 221 מיליוני ₪ עם שירותי בריאות כללית, לצורך הקמת מחלקות מתפרצות (קורונה) בבתי החולים של הארגון - עבור 3,095 מיטות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 135 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

בדיקות קורונה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 97 מיליוני ₪ עם אלקטרה בע"מ לצורך ביצוע בדיקות קורונה על ידי 3 מעבדות פרטיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 97 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

עבודות גמר במרכז הרפואי פוריה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 111 מיליוני ₪ עם קן-התור הנדסה ובנין בע"מ לצורך ביצוע עבודות גמר ומערכות במרכז שיקום חדש במרכז הרפואי פוריה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 111 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

הקמת מערך ניטור קורונה בשפכים התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם קנדו שרותי סביבה בע"מ לצורך תכנון והקמת מערך התראה ארצי לניטור נגיף הקורונה בשפכים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 65 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

שירותי לוגיסטיקה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 130 מיליוני ₪ עם סלומון לוין ואלשטיין בעמ לצורך שירותי לוגיסטיקה עבור משרד הבריאות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

4. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
4050	משרד ראשי	א	546.4	(138.7)	430.4	(128.0)	105.3	80.3%	100.5	99.1%
4051	תחבורה ימית	ב	90.7	(44.1)	57.4	(39.1)	28.3	67.0%	27.4	98.9%
4052	תעופה	ג	84.5	(39.4)	66.6	(37.4)	15.9	80.7%	14.0	97.7%
4054	תחבורה ציבורית	ד	27.9	-	25.4	-	2.5	91.0%	1.4	96.1%
7950	תחבורה ציבורית	ה	12,402.3	-	11,339.7	-	1,062.6	91.4%	-	91.4%
7951	כבישים	ו	10,099.1	(411.1)	8,263.8	(41.0)	1,465.2	84.9%	15.0	85.1%
7955	תמיכות בתחבורה	ז	14,443.7	(880.0)	13,509.6	(94.2)	148.3	98.9%	-	98.9%
			37,694.6	**(1,513.3)**	**33,692.9**	**(339.7)**	**2,828.1**	**92.3%**	**158.3**	**92.7%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
7950	תחבורה ציבורית	ה	1,140.0	78.0	1,062.0	6.8%	853.0	81.7%
7951	כבישים	ו	1,848.0	384.0	1,464.0	20.8%	1,167.0	83.9%
7955	תמיכות בתחבורה	ז	300.0	163.3	136.7	54.4%	120.8	94.7%
			3,288.0	**625.3**	**2,662.7**	**19.0%**	**2,140.8**	**84.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
16,301	19,192	21,651	25,248	31,074	33,352	17.7%	12.8%	16.6%	23.1%	7.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
36,087	36,181	2,977	(2,883)	94

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2021 נטו כוללים את נתוני נמל חדרה (ראה ביאור 67 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של המשרד, לרבות הוצאות ארנונה, חשמל, מים, טלפון, פעולות רווחה, הדרכה, ניקיון, חניה, אחזקת מבנים, תיקונים, הובלות ומשלוח דברי דואר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-105 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהעברת עודפים לאחר אישור ועדת הכספים וכן המרת תקציב הרשאה להתחייב לתקציב מזומן אשר בוצעו וקבלו ביטוי תקציבי במהלך החודש האחרון של שנת הכספים. כמו כן, נובע מירידה בתשלום למפעילי מערך מבחני נהיגה מעשיים בשל המשך תחלואת נגיף הקורונה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר והוצאות תפעול שונות של רשות הספנות והנמלים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של רשות התעופה האזרחית.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של הרשות הארצית לתחבורה ציבורית.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) חברה ממשלתית רכבת ישראל - בגין מימון של פרוייקטי רכבת כבדה באמצעות חברות ממשלתיות שונות (רכבת ישראל, נתיבי ישראל).
2) רכבת קלה ירושלים - בגין עבודות המגזר הציבורי בפרויקט, לרבות תשלום לזכיין.
3) חברה ממשלתית חברת נתיבי תחבורה עירוניים (נת"ע) - בגין פרויקט הסעת המונים במטרופולין תל אביב.

4) פרויקט המטרונית - בגין הסעת המונים בחיפה.
5) הקמת הרכבל בחיפה.
6) פעולות תכנון וניהול מערך תחבורה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,063 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב יתר של תקנות (קופסאות) קורונה במזומן בשנת הדוח, בהתאם לקצב הביצוע בפועל. בהתאם להנחיית חטיבת מאקרו בחשכ"ל ואגף התקציבים, ביצוע שלא יבוצע בשנת הדוח יתקוצב שנית בשנים הבאות. ניטרול תקצוב היתר בתקנת קורונה כאמור, מביא לתת ביצוע זניח בתחום פעולה זה. תקציב הקורונה בסך של כ-1,140 מיליוני ₪ מיועד להאצת פרוייקטי תשתיות שונים, כדוגמת חשמול המסילה הרכבתית ופרויקט המסילה המזרחית בתקופת התמודדות המשק עם משבר הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-1,062 מיליוני ₪ נובע בגין פעילות מתמשכת להתמודדות עם משבר הקורונה, שתקופת הביצוע שלה במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים, המבוצעים ברובם באמצעות חברת נתיבי ישראל החברה הלאומית תשתיות תחבורה בע"מ (להלן: "חברת נתיבי ישראל"), פרויקטים לפיתוח כבישים עירוניים המתבצעים באמצעות החברה הממשלתית נתיבי איילון וחברות עירוניות ("מוריה" בירושלים) וכן גורמים עירוניים אחרים ברשויות המקומיות השונות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,465 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב יתר של תקנות (קופסאות) קורונה במזומן בשנת הדוח, בהתאם לקצב הביצוע בפועל. בהתאם להנחיית חטיבת מאקרו בחשכ"ל ואגף התקציבים, ביצוע שלא יבוצע בשנת הדוח יתקוצב שנית בשנים הבאות. ניטרול תקצוב היתר בתקנת קורונה כאמור, מביא לתת ביצוע זניח בתחום פעולה זה.. תקציב הקורונה בסך של כ-1,848 מיליוני ₪ מיועד להאצת פרוייקטי תשתיות שונים בתקופת התמודדות המשק עם משבר הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-1,464 מיליוני ₪ נובע בגין פעילות מתמשכת להתמודדות עם משבר הקורונה, שתקופת הביצוע שלה במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעלת תחבורה הציבורית בישראל, על ידי תשלום סובסידיות למפעילי התחבורה הציבורית (רכבת ישראל ומפעילי תחבורה ציבורית אחרים). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-148 מיליוני ₪, הנובע בחלקו (15 מליון ש"ח) מהעובדה כי תחום זה תוקצב בתקציב מזומן של 300 מיליון ₪ בעוד שתקציב הרשאה להתחייב תוקצב בסך של 285 מיליון ₪ ולפיכך למשרד לא התאפשר להתחייב ולממש 15 מיליון ₪ במזומן. תקציב הקורונה בסך של כ-300 מיליוני ₪ מיועד לשיפוי מפעילי התחבורה הציבורית בגין הפסדים בתקופת הקורונה וכן עבור תגבור תחבורה ציבורית בשל מגבלות התקופה והעסקת פקחים לוידוא יישום תקנות הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-137 מיליוני ₪ נובע בגין פעילות מתמשכת להתמודדות עם משבר הקורונה, שתקופת הביצוע שלה במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותחזוקת כבישים בינעירוניים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 79,479 מיליוני ₪ עם חברת נתיבי ישראל לצורך ביצוע פרויקטים ותחזוקת כבישים בינעירוניים. הסכם ההתקשרות הוארך בשנת 2020.
החל משנת 2005 התחייב משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לביצוע מספר רב של פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים כמפורט להלן:
1) תכנון והקמת כבישים בהתאם לתוכנית הפיתוח שסוכמה עם החברה.
2) אחזקת כבישים בינעירוניים.
3) פרויקטים בטיחותיים שונים כגון: הסדרת צמתים, יישור עקומות, ייצוב שוליים והפרדות מפלסיות.
4) בקרת תנועה - פרויקט לניתוב והזרמת התנועה בהתאם לעומסי התנועה השונים לצורך שיפור קיבולת הכבישים.
5) ביצוע פרויקטים מסילתיים עבור רכבת ישראל, כגון מסילת עכו-כרמיאל, מסילת השרון, מסילה מזרחית ומסילת העמק. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 30,564 מיליוני ₪.

הסכם פיתוח והפעלת רכבת ישראל התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 50,185 מיליוני ₪ עם רכבת ישראל לצורך ביצוע תכניות הפיתוח, שתעודכן ותאושר מדי שנה באישור נציגי הממשלה. כמו כן, במסגרת הסכם הסובסידיה הועברו סיכוני הביקוש אל המדינה, וכן הרכבת התחייבה לרמות שירות ותחזוקה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 32,024 מיליוני ₪.

סובסידיה למפעילי התחבורה הציבורית התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 57,575 מיליוני ₪ עם מפעילי התחבורה הציבורית, לצורך סבסוד פעילות התחבורה הציבורית, על מנת לאפשר הפעלתה בתעריפים ובהיקפים שקובעת הממשלה. ככלל, מוסדר הענף בחוזים עם מפעילי תחבורה ציבורית, חלקם כתוצאה מזכייה במכרזים וחלקם כתוצאה מהיותם מפעילים היסטוריים בענף כדוגמת אגד ודן. הסכמים אלו צמודים לסל מדדים שונים, כאשר ההפרש ביניהם מגלם סובסידיה המשולמת למפעיל. להלן פירוט ההתקשרויות:
1) חברת אגד לתחבורה בע"מ - בחודש ספטמבר 2018 נחתם הסכם עם החברה בנושא מתן שרותי תחבורה ציבורית עד לשנת 2029 בהיקף של 19,914 מיליוני ₪, אומדן יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 5,800 מיליוני ₪.
2) חברת דן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ - בחודש ספטמבר 2017 נחתם הסכם עם החברה בנושא מתן שרותי תחבורה ציבורית בגוש דן עד שנת 2025 בהיקף של 5,706 מיליוני ₪, אומדן יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינו כ- 2,200 מיליוני ₪.
3) יתר מפעילי התחבורה הציבורית כתוצאה מזכייה במכרזים ואחרים - אומדן יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 24,395 מיליוני ₪.
יתרת ההתקשרויות בגין כלל הסובסידיות למפעילי התחבורה הציבורית ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 31,127 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2029.

פיתוח כבישים עירוניים התקשרות בהיקף של כ- 39,447 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות, חברות עירוניות ("מוריה" בירושלים ו"יפה נוף" בחיפה) וחברה ממשלתית ("נתיבי איילון" במטרופולין תל אביב) לצורך מימון פרויקטים תחבורתיים במגזר העירוני, כאשר שיעור ההשתתפות של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים נע בין 70% ל- 100%.
1) יתרת ההתקשרות עם חברת מוריה ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 4,841 מיליוני ₪.
2) יתרת ההתקשרות עם חברת נתיבי איילון ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 9,069 מיליוני ₪.
3) יתרת ההתקשרות עם הרשויות המקומיות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 4,243 מיליוני ₪.
4) יתרת ההתקשרות עם חברת נמלי ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ - 667 מיליוני ש"ח.
יתרת ההתקשרות בגין פיתוח כלל הכבישים העירוניים ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-20,388 מיליוני ₪. לא ניתן להעריך את המועד המדויק לסיום ההתקשרויות.

נת"ע - נתיבי תחבורה עירוניים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 46,321 מיליוני ₪ עם חברת נת"ע לצורך הקמת מערך הסעות המונים במטרופולין תל אביב, המתוכננים לחבר בין ערי ה"לוויין" לבין תל אביב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 26,534 מיליוני ₪.

חברת כביש חוצה ישראל התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 15,873 מיליוני ₪ עם חברת כביש חוצה ישראל לצורך קידום סלילתו של כביש 6 בקטע שבין להבים לצומת שוקת ותכנון התוואי שוקת להבים- נבטים וצומת הנגב, וכן בקטע הצפוני מאזור יקנעם עד שלומי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 9,403 מיליוני ₪.

נמל אילת התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 62 מיליוני ₪ עם חברת נמל אילת, לצורך רכישת ציוד נמלי ונכסים אחרים מחברת נמל אילת, בתום תקופת ההסמכה (15 שנה עם אופציה להארכה ל- 10 שנים נוספות), וזאת בהתאם להתחייבות המדינה על פי הסכם עם חברת נמל אילת בע"מ מיום 13 בינואר 2013. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 62 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

5. רשות המסים בישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0552	רשות המיסים	א	3,249.5	(585.7)	2,771.0	(547.2)	440.0	86.3%	445.1	100.2%
1304	תמיכות והוצאות מס	ב	18,706.0	-	17,836.1	-	869.9	95.3%	5.6	95.4%
8302	פיתוח משרד האוצר	ג	82.0	-	52.4	-	29.6	63.9%	-	63.9%
			22,037.5	**(585.7)**	**20,659.5**	**(547.2)**	**1,339.5**	**93.9%**	**450.7**	**96.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
1304	הוצאות מס	ב	17,884.9	17,020.9	864.0	95.2%	-	95.2%
			17,884.9	**17,020.9**	**864.0**	**95.2%**	**0.0**	**95.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
3,138	3,737	3,112	3,690	28,138	20,112	19.1%	(16.7%)	18.6%	662.5%	(28.5%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
22,319	21,452	620	(1,487)	(867)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך גביית המסים בישראל (מסים ישירים ומסים עקיפים) ולביצוע חקיקת מסים, לרבות: פקודת מס הכנסה, פקודת המכס, חוק מע"מ, חוק מיסוי מקרקעין, גביית היטלים מיוחדים, גביית מסים בגין שכר, מיסי רווחים, מס קניה, בלו והיטלי יבוא. תחום הפעולה מכיל גם את התשלומים בגין פיצויי נפגעי איבה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-440 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מיתרת עודפים מחויבים בפריטי ההתחייבות של התפעול, פעולות, הדרכה ומחשוב.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלומי מענקי קורונה, מענקי הכנסה והקלות במיסים (בעיקר החזרי מע"מ לדיפלומטים). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-870 מיליוני ₪, הנובע מהחזרי מענקים ביתר שנגבו על ידי רשות המיסים. תקציב הקורונה בסך של כ-17,885 מיליוני ₪ מיועד לתשלום מענקי הקורונה בהתאם לחוקים ולתקנות הרלוונטיים. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-864 מיליוני ₪ נובע מהסיבה שצויינה לעיל .

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטי פיתוח של רשות המסים, בעיקר פרויקטים ממוחשבים ותשתית פיסית של מתקני מכס.

התקשרויות מהותיות

מוקד שירות לקוחות התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 79 מיליוני ₪ עם תקשובים מרכז תקשורת עסקי בע"מ לצורך הפעלת מרכז שירות טלפוני ללקוחות רשות המסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 56 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הקמת משקף מכולות בנמל אשדוד התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 104 מיליוני ₪ עם י. לרר הנדסה בע"מ לצורך תכנון ובנייה של אתר משקף מכולות בנמל אשדוד החדש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 104 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

הקמת משקף מכולות בנמל חיפה התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 87 מיליוני ₪ עם Nuctech Company Ltd לצורך תכנון ובנייה של אתר משקף מכולות בנמל חיפה החדש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 87 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026

6. מינהלת הגמלאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1211	גמלאות	א	14,546.0	(966.2)	14,428.1	(955.0)	106.7	99.3%	(3.0)	99.2%
1212	הסדר קרנות הפנסיה	ב	5,033.0	-	5,033.0	-	-	100.0%	-	100.0%
1213	תפעול מנהלת הגמלאות	ג	29.5	(1.8)	24.2	(1.8)	5.3	82.0%	5.1	99.3%
8306	השקעות בחברות	ד	44.0	-	38.6	-	5.4	87.7%	-	87.7%
			19,652.5	**(968.0)**	**19,523.9**	**(956.8)**	**117.4**	**99.4%**	**2.1**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
15,087	15,606	16,479	17,272	18,123	18,567	3.4%	5.6%	4.8%	4.9%	2.4%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
18,672	18,685	161	(148)	13

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי גמלאות חודשיים לעובדי מדינה שפרשו ולשאיריהם. בנוסף לגמלה החודשית, משולמים לגמלאים תשלומים חד פעמיים, כגון: מענק פרישה, הבראה, ביגוד ומענק יובל. כמו כן, מיועד תחום זה למימון תשלומי גמלאות לגמלאי משרדים ביטחוניים, גופים חיצוניים, לרבות רשות השידור, רשות הדואר, המוסד לביטוח לאומי וגמלאי המועצה האזורית חוף עזה.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלום סכומי הסיוע שהתחייבה הממשלה להעביר לקרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות שבהסדר.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שוטף של מנהלת הגמלאות הכולל בין היתר תשלומים בנושאי מחשוב ובקרה וכן תשלומים בגין מערכת שכר.

ד. תחום פעולה זה מיועד לסיוע במימון שכר ותפעול שוטף של גמלאי עבר של חברת תע"ש (שהופרטה) וכן, חברת רפא"ל.

התקשרויות מהותיות

אין.

7. רשות מקרקעי ישראל

תחומי פעולה שאינם שייכים למפעל עסקי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
7002	בנייה חדשה	א	234.1	-	234.0	-	0.1	100.0%	-	100.0%
8304	השקעות שונות	ב	183.9	-	61.8	-	122.1	33.6%	-	33.6%
			418.0	**-**	**295.8**	**-**	**122.2**	**70.8%**	**-**	**70.8%**

תחומי פעולה ששייכים למפעל עסקי (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
9820	שכר תפעול והשירות לאזרח	ג	559.9	-	447.9	-	112.0	80.0%	24.8	84.4%
9821	שמירה על הקרקע	ד	108.5	-	70.9	-	37.6	65.3%	12.6	77.0%
9822	פעולות עסקיות ופיננסיות	ה	9,162.6	-	9,729.6	-	(567.0)	106.2%	2,835.9	137.1%
9823	העברות לבעלים	ו	6,250.0	-	21,139.0	-	(14,889.0)	338.2%	206.3	341.5%
9826	הרשות להסדרת הבדואים	ז	80.0	-	150.3	-	(70.3)	187.9%	5.4	194.6%
9872	הכנסות שוטפות	ח	-	(1,023.5)	-	(1,127.4)	103.9	0.0%	-	0.0%
9873	הכנסות הון	ט	-	(15,327.6)	-	(30,522.2)	15,194.6	0.0%	-	0.0%
			16,161.0	**(16,351.1)**	**31,537.7**	**(31,649.6)**	**(78.2)**	**100.2%**	**3,085.0**	110.1%

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

סך הכל רשות מקרקעי ישראל

		תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
		16,579.0	**(16,351.1)**	**31,833.5**	**(31,649.6)**	**44.0**	**99.9%**	**3,085.0**	**109.5%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
8304	פרוייקטי פיתוח	ב	178.0	60.0	118.0	33.7%	-	33.7%
			178.0	**60.0**	**118.0**	**33.7%**	**0.0**	**33.7%**

א. תחום פעולה זה נכלל בתקציב משרד הבינוי והשיכון. לרשות הוקצתה תקנה אחת לצורך סבסוד עלויות פיתוח במסגרת תכנית מחיר למשתכן ואזורי עדיפות לאומית, בהתאם להחלטת הממשלה 315 (דר/23) בדבר תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה.

ב. תחום פעולה זה נכלל בתקציב משרד האוצר, לרשות הוקצתה תקנה אחת לצורך מימון התקשרויות מול קבלנים הפועלים בפרויקטים בתנאי השוק על מנת להעביר פרויקטים אלו לשיווק במסגרת תוכנית מחיר למשתכן ולקבל בהתאם סבסוד מהמדינה.
בנוסף, הוקצתה תקנה נוספת לצורך סבסוד ביצוע תשתיות על תומכות דיור בעיר אשקלון בהתאם להחלטת ממשלה 658 "תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטות ממשלה" מיום 22 בדצמבר 2020, וכן לצורך סבסוד בהתאם להחלטת ממשלה 326 "אישור עדכון התוכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020)" מיום 16 באוגוסט 2020, לבינוי מעונות סטודנטים בגבעת רם במסגרת הסדר מקרקעין בין רשות מקרקעי ישראל ומשרד האוצר לבין האוניברסיטה העברית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-122 מיליוני ₪, הנובע מאי הבשלת התנאים לתשלום סבסוד בגין מעונות הסטודנטים כאמור לעייל שכן ההסכם בהסדר טרם נחתם נכון ליום המאזן. תקציב הקורונה בסך של כ-178 מיליוני ₪ מיועד להאצת פרויקטי נדל"ן ומתן חיזוק למשק בהתמודדות עם המשבר הכלכלי הנלווה למגפת הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-118 מיליוני ₪ נובע מהאמור לעייל.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות כלליות, מטה, חטיבות ומרחבים - הוצאות השכר, הוצאות תפעול, מחשוב, אמרכלות, הוצאות חטיבת השירות וכדומה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-112 מיליוני ₪, הנובע מביצוע נמוך מהחזוי בעלויות התפעול ובשימוש בשירותי יועצים חיצוניים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של חטיבת השמירה על הקרקע, ייעור והוצאות ניהול נכסי רשות הפיתוח.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות העיקרית של הרשות, לרבות:
1) רכישות זכויות במקרקעין (הפקעות, רכישות ופדיון זכויות בקרקעות חקלאיות).
2) תכנון, פיתוח תשתיות ופינויים כלכליים לצורכי פיתוח.
3) הנחות בקרקע הניתנות על פי החלטות מועצת מקרקעי ישראל. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-567 מיליוני ₪, הנובע משינוי מתודולוגית חישוב ההנחות בקרקע במכרזי מקרקעין במסגרת פרויקט מחיר מופחת.

ו. תחום פעולה זה מיועד להעברת עודף הכנסות על הוצאות לבעלי הקרקעות השונים (רשות הפיתוח, מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל). הרשות הינה "מפעל עסקי" בהתאם לחוק יסודות התקציב המעביר את עודף ההכנסות על ההוצאות שנוצר במהלך השנה לבעלים. העודף בגין קרקעות רשות הפיתוח וקרקעות המדינה מועבר לקופת המדינה והעודף בגין קרקעות קק"ל מועבר אליה. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-14,889 מיליוני ₪, הנובעת מאומדן תקציבי נמוך של עודף ההכנסות המתוכנן ביחס לעודף ההכנסות בפועל.

ז. תחום פעולה זה מיועד לתקציב העברה לרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב. תקציב זה כולל תקציבי תכנון ופיתוח ביישובי הבדואים בנגב ותקציב להסדרת תביעות ופיצויים בגין מבנים ותשלומי פסקי דין. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-70 מיליוני ₪, הנובע מאומדן תקציבי נמוך של תשלומי פיתוח המבוצעים על ידי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב הממומנים מהכנסות המפעל העסקי של רשות מקרקעי ישראל.

ח. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות מדמי חכירה שנתיים, וכן הכנסות שוטפות, כגון: תמלוגים ממחצבות והכנסות מתחנות דלק.

ט. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות בגין דמי היתר לתוספת בניה, דמי הסכמה להעברת בעלות, דמי חכירה מהוונים (החכרת ומכירת קרקע לבניה, למגורים, לתעשייה, למסחר ולתיירות), הכנסות מנכסים של רשות הפיתוח, הכנסות הון שונות, החזר קדם מימון והכנסות מקופות פרויקטי פיתוח שהוכרו בגובה הביצוע בפועל בשנה הנוכחית.

התקשרויות מהותיות

הסכם גג - קריית גת התקשרות משנת 2013 והרחבה משנת 2018 עם עיריית קריית גת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,442 יחידות דיור ובנוסף 6,955 יחידות דיור. 350 יחידות לדיור מוגן וכ- 165 אלף מ״ר למסחר ומשרדים שבהסכם ההרחבה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-916 מיליוני ש״ח לפיתוח 6,442 יחידות דיור ותקציבים נוספים בסך של כ- 135 מיליוני ש״ח לפיתוח 355 יחידות דיור. 350 יחידות לדיור מוגן וכ- 80 אלף מ״ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - קריית ביאליק התקשרות משנת 2014 והרחבה משנת 2018 עם עיריית קריית ביאליק לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,888 יחידות דיור וכ- 149 אלף מ״ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-1,140 מיליוני ש״ח לפיתוח 5,023 יחידות דיור וכ- 131 אלף מ״ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - מודיעין - מכבים - רעות התקשרות משנת 2014 עם עיריית מודיעין - מכבים - רעות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,514 יחידות דיור, 120 יחידות לדיור מוגן וכ-404 אלף מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-1,684 מיליוני ש״ח לפיתוח 7,872 יחידות דיור, 120 יחידות לדיור מוגן וכ-404 אלף מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - ראשון לציון התקשרות משנת 2014 עם עיריית ראשון לציון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,136 יחידות דיור, 400 יחידות לדיור מוגן, 300 יחידות מלונאות וכ- 459 אלף מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-1,587 מיליוני ש״ח לפיתוח 10,847 יחידות דיור, 400 יחידות לדיור מוגן, 300 יחידות מלונאות וכ- 83 אלף מ״ר לשטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אשקלון התקשרות משנת 2015 עם עיריית אשקלון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 31,905 יחידות דיור, וכ- 1,055 אלף מ״ר שטחי מסחר ו- 1,700 יחידות מלונאות. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-3,673 מיליוני ש״ח לפיתוח 17,955 יחידות דיור, 1,700 יחידות מלונאות וכ- 1,055 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - רמלה התקשרות משנת 2015 עם עיריית רמלה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 9,145 יחידות דיור וכ- 238 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-917 מיליוני ש״ח לפיתוח 5,330 יחידות דיור וכ- 236 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - הרצליה התקשרות משנת 2016 עם עיריית הרצליה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,443 יחידות דיור (חלקה של הרשות 6,871 יחידות דיור ו-313 יחידות לדיור מוגן) וכ- 477 אלפי מ״ר שטחי מסחר (מתוכם כ- 198 אלפי מ״ר בניהול הרשות). נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-422 מיליוני ש״ח לפיתוח 2,684 יחידות דיור וכ- 126 אלפי מ״ר שטחי מסחר שבניהול הרשות. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - נתניה התקשרות משנת 2016 עם עיריית נתניה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,618 יחידות דיור, 912 יחידות לדיור מוגן (יחידות דיור אלה כוללות 1,842 יחידות דיור שיבנו במקום אתר פסולת בנתניה),400 יחידות מיוחדות, 1,100 יחידות דיור לאחסון מלונאי וכ- 1,996 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 1,245 מיליוני ש״ח לפיתוח 5,816 יחידות דיור, 912 יחידות לדיור מוגן, 1,100 יחידות מלונאות וכ- 373 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - יבנה התקשרות משנת 2016 עם עיריית יבנה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 15,199 יחידות דיור וכ- 331 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-700 מיליוני ש״ח לפיתוח 2,307 יחידות דיור וכ- 49 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - עפולה התקשרות משנת 2016 עם עיריית עפולה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,872 יחידות דיור וכ- 289 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-288 מיליוני ש״ח לפיתוח 2,592 יחידות דיור וכ-3,319 מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אור יהודה התקשרות משנת 2017 ותוספת להסכם משנת 2019 עם עיריית אור יהודה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 5,815 יחידות דיור ו- 1,034 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 1,503 מיליוני ש״ח לפיתוח 5,015 יחידות דיור ו- 784 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אופקים התקשרות משנת 2017 עם עיריית אופקים והחברה הכלכלית אופקים לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,139 יחידות דיור, 524 יחידות מיוחדות וכ- 600 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 1,622 מיליוני ש״ח לפיתוח 9,321 יחידות דיור, 524 יחידות מיוחדות וכ- 600 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אילת התקשרות משנת 2017 עם עיריית אילת והחברה הכלכלית אילת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,408 יחידות דיור, 150 יחידות לדיור מוגן, 5,581 יחידות מלונאות וכ- 179 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-485 מיליוני ש״ח לפיתוח 1,006 יחידות דיור, 3,481 יחידות מלונאות וכ-46 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - באר יעקב התקשרות משנת 2017 ותוספת להסכם משנת 2021 עם עיריית באר יעקב לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 13,151 יחידות דיור, 250 יחידות לדיור מוגן, 250 יחידות מיוחדות וכ- 1,540 אלפי מ״ר שטחים סחירים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 971 מיליוני ש״ח לפיתוח 8,885 יחידות דיור, 250 יחידות לדיור מוגן וכ- 150 אלפי מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - נתיבות התקשרות משנת 2017 עם עיריית נתיבות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 14,760 יחידות דיור, 540 יחידות לדיור מוגן, 250 יחידות מלונאות וכ- 92 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-1,638 מיליוני ש״ח לבניית 11,293 יחידות דיור, 540 יחידות דיור מוגן, 250 יחידות מלונאות וכ- 92 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - חיפה התקשרות משנת 2018 עם עיריית חיפה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 15,695 יחידות דיור וכ-150 אלפי מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 566 מיליוני ש״ח לפיתוח 6,542 יחידות דיור וכ- 150 אלפי מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - ירושלים התקשרות משנת 2019 עם עיריית ירושלים לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 14,613 יחידות דיור, 500 יחידות מיוחדות וכ- 197 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 598 מיליוני ש״ח לפיתוח 2,206 יחידות דיור ולפיתוח כ- 14 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - רמת גן התקשרות משנת 2019 עם עיריית רמת גן לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 9,664 יחידות דיור, 300 יחידות לדיור מוגן, 800 יחידות מיוחדות וכ- 695 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 466 מיליוני ש״ח לבניית 3,400 יח״ד, 300 יחידות דיור מוגן, 200 יחידות מיוחדות ו- 394 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - יהוד-מונוסון התקשרות משנת 2019 עם עיריית יהוד-מונוסון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,317 יחידות דיור, 300 יחידות מיוחדות וכ-681 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 696 מיליוני ש״ח לבניית 4,117 יח״ד, 300 יחידות מיוחדות וכ- 381 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - קריית אתא התקשרות משנת 2020 עם עיריית קריית אתא לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 16,549 יחידות דיור, 1,900 יחידות מיוחדות וכ-1,283 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 854 מיליוני ש״ח לבניית 4,917 יחידות דיור, 500 יחידות מיוחדות וכ-12 אלף מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - שדה דב התקשרות משנת 2021 עם עיריית תל אביב לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות במתחם שדה דב לשעבר לבניית כ- 16,000 יחידות דיור, 30,000 יחידות מלונאות וכ- 192 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 446 מיליוני ש״ח לבניית 4,844 יחידות דיור (מתוכם 2,684 בבעלות רמ״י), 30,000 יחידות מלונאות וכ-192 אלף מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אום אל פחם התקשרויות משנת 2021 עם עיריית אום אל פחם לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 5,293 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ- 25 מיליוני ש״ח לבניית 136 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

עבודות פיתוח ושיווק קרקעות התקשרויות עיקריות לצורך פיתוח תשתיות לקרקעות שייעודן למגורים, תעשייה, מסחר, מלונאות ועוד, לצורך שיווקן. בגין פרויקטים פעילים בהם טרם הסתיימו העבודות נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הרשות שילמה במצטבר כ-13,450 מיליוני ₪.

הסכם אסטרטגי "מעלות-תרשיחא" התקשרות משנת 2017 לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,206 יחידות דיור (מתוכן חלק הרשות 5,589 יחידות דיור) וכ- 278 אלפי מ"ר לתעסוקה, מסחר ותיירות. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו תקציבים בסך של כ-560 מיליוני ש"ח לפיתוח 2,462 יחידות דיור וכ- 9,400 מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.

מבני תעשייה התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 370 מיליוני ₪ עם מבני תעשייה לצורך עבודות פיתוח תשתיות ציבוריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 61 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

תכנון וניהול עתודות קרקע התקשרויות לצורך ביצוע פעולות תכנון לקרקעות הנמצאות בניהולה של רשות מקרקעי ישראל, לרבות הגדרת יעוד הקרקע, חלוקת הקרקע למגרשים ואופן השימוש בהם, זאת בכדי ליצור עתודות קרקע זמינות לשיווק ולבניה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ-925 מיליוני ₪.

בח"א 21 התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 134 מיליוני ₪ עם חברת נמלי ישראל, רשות שדות התעופה ועיריית חיפה לצורך מימון עלויות הגירה לטובת פינוי בית הספר הטכני (בח"א 21). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 89 מיליוני ₪.

הסכם תע"ש מערכות התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,735 מיליוני ₪ עם תע"ש מערכות בע"מ לצורך יישום החלטה מס' מח/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013 בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעתקה והפינוי של מפעלי תע"ש מרמת השרון לרמת בקע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,407 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

השבת קרקעות התקשרויות עיקריות בהיקף של כ- 964 מיליוני ₪ עם חוכרים של קרקע חקלאית על פי חוזה בתוקף וכן עם אגודה שיתופית שהיא מושב עובדים, כפר שיתופי, אגודה חקלאית, קיבוץ או מושב שיתופי, אשר מושכרים לה מקרקעין כמשבצת בתנאי נחלה או מחזיקה במשבצת בתנאי נחלה כבת רשות, לצורך השבת ופדיון קרקעות בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל 1469 ו- 1470. בשנת 2021 הרשות הקימה 194 התקשרויות חדשות שסכומן הכולל הינו כ- 210 מיליוני ₪, כמו כן בשנת 2021 שילמה הרשות 461 מיליוני ₪ בגין התקשרויות שנפתחו בשנה זו ובשנים הקודמות. יתרת ההתקשרויות עיקריות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 765 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנים.

הסכם חזית הים חיפה התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 800 מיליוני ₪ עם עיריית חיפה לצורך מימון פרויקט חזית הים העירונית ושיקוע מסילות הרכבת בחיפה. מימון הפרויקט על ידי הרשות יעשה מתוך תקבולים שיתקבלו בפועל משיווק הפרויקטים על ידי הרשות ולא על ידי קדם מימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 800 מיליוני ₪.

ניהול נכסים התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 275 מיליוני ₪ עם עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ לצורך ניהול נכסי רשות הפיתוח. ההתקשרות נחתמה לתקופה של 5 שנים כאשר הצדדים רשאים להאריך את תקופת ההתקשרות בחמש שנים נוספות. במסגרת ההתקשרות הרשות נדרשת לשלם עמלות בגין ניהול נכסים, עמלת מכר ועמלת גבייה והכנסות אחרות אשר לא יעלו על 55 מיליוני ₪ בשנה. בתום שנתיים מתחילת ההתקשרות הרשות והחברה יבחנו את תשלום התמורה בהתאם לחוזה ההתקשרות, ויהיו רשאים לשנות את התמורה. בפברואר 2019 האריכו הצדדים את ההסכם לשלוש שנים נוספות ועוד שתי שנות אופציה בעלות מוערכת של 55 מיליוני ₪ לשנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 117 מיליוני ₪.

פינוי מט"ש הרצליה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 234 מיליוני ₪ עם איגודן תשתיות איכות סביבה לצורך ביטול ופינוי מט"ש הרצליה וחיבורו למערכת הולכה של איגודן ומט"ש שפד"ן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 194 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

פינוי שטחים מהמרכז הרפואי תל-השומר התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,212 מיליוני ₪ לצורך פינוי שטחים מהמרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא, תל-השומר לטובת בינוי של כ- 3,000 יחידות דיור והשלמת תשתיות נדרשות במרחב, וזאת בהתאם למסמך עקרונות שאושר באוקטובר 2017. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 937 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

הסדרת נכסי חברת חשמל התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 1,000 מיליוני ₪ עם חברת חשמל לישראל לצורך מימון עלויות הפינוי של חברת החשמל מנכסים המוחזקים על ידה שיועברו למדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 699 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

הסכם חליפין באדמות הימנותא נתניה התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 514 מיליוני ₪ עם חברת הימנותא בע"מ (חברת בת של קק"ל) לצורך יישום תיקון להסכם שנחתם בין הרשות לבין החברה, ביום 25 במרץ 2018. התיקון להסכם הנ"ל קובע כי תמורת "קרקעות נתניה" כהגדרתן בהסכם תהיה זכאית החברה לתמורה כספית ולא לתמורה בקרקע כפי שנקבע בהסכם המקורי.

הפיצוי הכספי לו זכאית החברה בהתאם לנקוב בהסכם, ישולם בחמישה תשלומים לפי אבני הדרך המפורטות בהסכם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 351 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

תכנית כפר בתיה התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם עמותת נשי אמי"ת, רשת מוסדות חינוך ישראל לצורך קידום הליכי התכנון והמימוש של תכנית כפר בתיה.
במסגרת הסכם העקרונות, תעביר רמ"י לרשת אמי"ת סכום של 65 מיליון ₪ בשבע פעימות כמפורט בהסכם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 60 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

8. משטרת ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0780	משטרת ישראל	א	14,976.2	(509.5)	14,302.5	(299.6)	463.8	96.9%	204.6	98.2%
5250	פיתוח - משטרה	ב	232.2	(10.0)	178.0	(2.4)	46.6	79.3%	-	79.3%
			15,208.4	**(519.5)**	**14,480.5**	**(302.0)**	**510.4**	**96.6%**	**204.6**	**98.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0780	משטרת ישראל	א	109.7	81.9	27.8	74.7%	1.3	75.8%
5250	משטרת ישראל	ב	61.5	17.7	43.8	28.8%	43.4	99.3%
			171.2	**99.6**	**71.6**	**58.2%**	**44.7**	**84.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
10,737	11,858	12,345	13,086	13,759	14,178	10.4%	4.1%	6.0%	5.1%	3.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
13,920	14,689	1,126	(357)	769

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר השוטרים והטבות שכר נלוות וכן למימון תשלומי גמלאות, מענקי פרישה והיוון חלק מתשלומי הפנסיה. תחום פעולה זה מיועד גם לפעילות השוטפת של המשטרה וכן למימון האגפים השונים - אגף החקירות והמודיעין, אגף המבצעים, אגף תחזוקה ולוגיסטיקה, אגף התנועה, אגף משאבי אנוש, משמר הגבול וכ"א טכנולוגי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-464 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף שנת התקציב והתשלום בגינן ימומש בשנה העוקבת. תת ביצוע בהכנסה המיועדת נובע בעיקר מתקצוב עודף מול רכישות שירותים ממשטרת ישראל בשנה זו. תקציב הקורונה בסך של כ-110 מיליוני ₪ מיועד להוצאות שכר, אחזקה ותפעול המערך לנושאי אכיפת הגבלות הקורונה במשק.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון ופיתוח פרויקטי מחשוב ואמצעים, חיזוק המשילות במגזר הערבי וירושלים והקמה ושיפוץ של מבני משטרה. תקציב הקורונה בסך של כ-62 מיליוני ₪ מיועד לתקצוב שניתן למשטרה לטובת האצת תהליכים במשק לרבות בניית תחנות משטרה לאכיפה במגזר הערבי. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-44 מיליוני ₪ נובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף שנת התקציב והתשלום בגינן ימומש בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

חכירת כלי טייס (מסוקים) התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 391 מיליוני ₪ עם חברת אלביט מערכות לצורך שירותי חכירת כלי טייס (מסוקים). הסכום אינו כולל הוצאות עקיפות של שעות טיסה, דלק וביטוח. כמו כן, חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 302 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2038.

מרכז הדרכה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 2,100 מיליוני ₪ עם קבוצת "פוליסיטי" לצורך הקמה והפעלת מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. ההתקשרות התבצעה בשיטת P.F.I. במטרה לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים, לייעול ושידרוג מערך ההדרכה. העלויות הקבועות כוללות מרכיבים כדוגמת בינוי, תשתיות ותחזוקה ללא מרכיב משתנות כדוגמת עלויות הדרכה והסעדה. חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,586 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

מרכז לוגיסטי התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 250 מיליוני ₪ עם חברת לוגיסטיקר לצורך הקמת מרכז לוגיסטי, אשר יאחסן וירכז את המלאי הלוגיסטי של המשטרה. העלות כוללת את המרכיבים הקבועים הכוללים את הפעלת המרכז, השינוע וההפצה ומרכיב הביטוח אך אינה כוללת את העלויות המשתנות. חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 207 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2031.

9. בתי חולים ממשלתיים (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
9301	מרכז רפואי מזור	111.2	-	115.6	-	(4.4)	***	3.6	107%
9371	הכנסות מרכז רפואי מזור	-	(111.2)	-	(115.6)	4.4	***	-	***
9302	מרכז רפואי מעלה הכרמל	94.6	-	95.6	-	(1.0)	***	3.3	105%
9372	הכנסות מרכז רפואי מעלה הכרמל	-	(94.6)	-	(95.6)	1.0	***	-	***
9303	מרכז רפואי שער מנשה	165.8	-	165.5	-	0.3	***	5.7	103%
9373	הכנסות מרכז רפואי שער מנשה	-	(165.8)	-	(165.5)	(0.3)	***	-	***
9304	מרכז רפואי לב השרון	108.0	-	108.2	-	(0.2)	***	4.4	104%
9374	הכנסות מרכז רפואי לב השרון	-	(108.0)	-	(108.2)	0.2	***	-	***
9305	מרכז רפואי בת ים	122.8	-	123.6	-	(0.8)	***	1.8	102%
9375	הכנסות מרכז רפואי בת ים	-	(122.8)	-	(123.6)	0.8	***	-	***
9306	מרכז רפואי באר יעקב	153.6	-	153.4	-	0.2	***	6.8	104%
9376	הכנסות מרכז רפואי באר יעקב	-	(153.6)	-	(153.4)	(0.2)	***	-	***
9307	מרכז רפואי ירושלמי	131.3	-	132.1	-	(0.8)	***	5.6	105%
9377	הכנסות מרכז רפואי ירושלמי	-	(131.3)	-	(132.1)	0.8	***	-	***
9308	מרכז רפואי באר שבע	124.9	-	125.4	-	(0.5)	***	3.5	103%
9378	הכנסות מרכז רפואי באר שבע	-	(124.9)	-	(125.4)	0.5	***	-	***
9320	מאגר הכנסות מרכזיות	433.2	-	433.2	-	-	***	-	100%
9390	השלמת הכנסות בתי חולים	-	(433.2)	-	(433.2)	-	***	-	***
9401	מרכז רפואי ע"ש ד"ר שיבא תל-השומר	2,227.5	-	2,227.5	-	(0.2)	***	61.4	103%
9471	הכנסות מרכז רפואי ע"ש ד"ר שיבא תל-השומר	-	(2,227.5)	-	(2,227.7)	0.2	***	-	***

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
9402	ביי"ח ע"ש רמב"ם חיפה	1,341.5	-	1,343.0	-	(1.5)	***	47.7	104%
9472	הכנסות רמב"ם חיפה	-	(1,341.5)	-	(1,343.0)	1.5	***	-	***
9403	בית חולים נהריה	726.4	-	744.5	-	(18.1)	***	-	102%
9474	הכנסות בי"ח נהריה	-	(726.4)	-	(744.5)	18.1	***	-	***
9404	ביי"ח ע"ש וולפסון חולון	619.6	-	617.8	-	1.8	***	11.8	102%
9473	הכנסות בי"ח וולפסון תל-גיבורים	-	(619.6)	-	(617.8)	(1.8)	***	-	***
9405	ביי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	915.5	-	968.5	-	(53.0)	***	-	106%
9475	הכנסות בי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	-	(915.5)	-	(968.5)	53.0	***	-	***
9406	בית חולים ע"ש הלל יפה חדרה	610.2	-	605.0	-	5.2	***	28.5	104%
9476	הכנסות בי"ח הלל יפה חדרה	-	(610.2)	-	(605.0)	(5.2)	***	-	***
9407	מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	561.2	-	579.4	-	(18.2)	***	13.0	106%
9477	הכנסות מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	-	(561.2)	-	(579.4)	18.2	***	-	***
9408	בי"ח חולים פוריה טבריה	358.8	-	396.8	-	(38.0)	***	-	111%
9478	הכנסות בי"ח פוריה טבריה	-	(358.8)	-	(396.8)	38.0	***	-	***
9409	בית חולים ע"ש זיו צפת	414.9	-	407.9	-	7.0	***	-	98%
9479	הכנסות בי"ח צפת	-	(414.9)	-	(407.9)	(7.0)	***	-	***
9410	בית חולים עירוני	436.3	-	421.1	-	15.2	***	-	97%
9480	הכנסות בי"ח עירוני ממשלתי חיפה	-	(436.3)	-	(421.1)	(15.2)	***	-	***
9411	מרכז רפואי עירוני	1,960.0	-	1,960.0	-	-	***	31.9	102%
9481	הכנסות מרכז רפואי	-	(1,960.0)	-	(1,960.0)	-	***	-	***
9412	העברת הכנסות בתי חולים ממשלתיים למאגר	2,146.1	-	2,146.1	-	-	***	-	100%

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
	הכנסות מרכז								
9482	השלמת הכנסות בתי חולים	-	(2,146.1)	-	(2,146.1)	-	***	-	***
		13,763.4	**(13,763.4)**	**13,870.4**	**(13,870.4)**	**-**	**100.0%**	**229.0**	**102%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2021

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

בתי החולים הממשלתיים הכלליים (להלן: "בתי החולים") הינם יחידות סמך של משרד הבריאות, הפועלות כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הוצאות בתי החולים מותנה בהכנסותיהם. עיקר הכנסותיהם של בתי החולים נובע ממכירת שירותי אשפוז ושירותי בריאות לקופות החולים, כאשר אופן ההתחשבנות בין בתי החולים ובין קופות החולים נקבע על ידי משרד הבריאות. בין משרד הבריאות לבין בתי החולים קיימת התחשבנות הדדית בנושאים שונים, לרבות העברת מימון לתקציב הפעולה השנתי, תשלומים המשולמים באופן מרוכז על ידי משרד הבריאות לספקים שונים, גבייה מרוכזת שמבצע המשרד מלקוחות שונים, מימוני ביניים שמעמיד המשרד לרשות בתי החולים, מימון בגין סעיפי תקציב מרכזיים ויחידות נלוות (כגון: בתי ספר לאחיות ובתי ספר לרנטגן) וכן מימון גירעונות משנים קודמות.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

10. משרד הרווחה והביטחון החברתי (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	א	18.1	-	12.2	-	5.9	67.4%	-	67.4%
2301	תחום פעולה כללי	ב	2,054.5	(34.5)	1,488.7	(18.2)	549.5	73.0%	296.6	87.6%
2302	אזרחים ותיקים	ג	566.0	(196.3)	542.4	(194.1)	21.4	96.2%	19.5	99.7%
2305	אגף משאבי קהילה	ד	1,195.7	(290.4)	1,185.5	(289.0)	8.8	99.3%	6.6	99.8%
2307	אנשים עם מוגבלויות	ה	5,056.5	(1,391.0)	4,797.9	(1,381.2)	248.8	95.1%	238.3	99.8%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	ו	3,014.8	(594.2)	2,562.2	(583.9)	442.3	85.3%	434.5	99.7%
2311	נוער צעירים ושירותי תקון	ז	984.0	(68.6)	786.1	(67.0)	196.3	80.0%	188.0	99.2%
2312	תמיכה בפיתוח	ח	241.3	-	44.0	-	197.3	18.2%	104.8	61.7%
5440	השקעה בתשתיות מיעוטים	ט	38.8	-	4.4	-	34.4	11.3%	13.0	44.8%
			13,169.7	**(2,575.0)**	**11,423.4**	**(2,533.4)**	**1,704.7**	**87.0%**	**1,301.3**	**96.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2301	מטה ושירותים מרכזיים	ב	670.0	330.5	339.5	49.3%	61.6	58.5%
			670.0	**330.5**	**339.5**	**49.3%**	**61.6**	**58.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
6,325	6,908	7,525	8,064	8,899	8,890	9.2%	8.9%	7.2%	10.4%	(0.1%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
9,623	10,595	1,787	(815)	972

(*) ביום 19 ביולי 2021 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד התעשייה והכלכלה . בנוסף ביום 22 לאוגוסט התקבלה החלטת ממשלה לשינוי שם המשרד למשרד הרווחה והביטחון החברתי.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות פרויקט ישראל דיגיטלית למיחשוב הלשכות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר עובדים, הוצאות תחזוקת המשרד, שירותי מחשוב ומיכון, פעולות הדרכה, תפעול לשכות מחוזיות ולמימון פרויקט קרן הסיוע הממשלתית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-550 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-670 מיליוני ₪ מיועד לשיפוי מסגרות רווחה בגין עלויות קורונה, רכש ציוד להגנה וחיטוי לאתרי המשרד ולמעונות הממשלתיים, פתיחת מסגרות חרום למבודדים, סיוע לקשישים ולנזקקים, הגברת פעילות בתחום מניעת אלימות וסיוע לעמותות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-339 מיליוני ₪ נובע עקב חוסר הוודאות לאורך השנה ביחס לביצוע הוצאות בגין קורונה בהתאם להתפתחות המגיפה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון טיפול חוץ ביתי הכולל פיקוח על בתי אבות,השתתפות באחזקת זקנים במעונות גריאטרים, וסיוע מיוחד לקשישים (חימום,הבראה,מרכזי יום,מועדונים ודיור מוגן). כולל ביצוע בגין התוכנית הכלכלית.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון אוכלוסיות נזקקות (פרטים ומשפחות) המוכרות למחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ ו/או הנמצאות מתחת לקו העוני, מימון הפעילות של מתנדבי השירות האזרחי בקהילה ובמוסדות הרווחה, מימון המוקד הטלפוני 118, תחנות שי"ל, פניות הציבור וועדות ערר וכן תמיכה באחזקת תלמידים ממשפחות נזקקות במסגרות של פנימיות חינוכיות.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים לאנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית (להלן: מש"ה), כגון: שירותי אבחון, מתן טיפול קהילתי וביתי וטיפול חוץ ביתי במעונות ציבוריים ופרטיים למש"ה וכן טיפול חוץ ביתי וקהילתי לאוטיסטים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-249 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) השתתפות בתשלום שכר עובדי לשכות לשירותים חברתיים ברשויות מקומיות ובהוצאות ארגון ומינהל ברשויות מקומיות.
2) טיפול וסיוע לאלכוהוליסטים, דרי רחוב, ילדים עניים ומשפחות במצוקה.
3) אחזקה ותפעול מרכזים למניעת אלימות במשפחה והשתתפות באחזקת ילדי רווחה במעונות יום ומשפחתונים.
4) שירות לילדים ונוער - טיפול חוץ ביתי הכולל משפחות אומנה, ילדים בפנימיות ופעילויות קהילתיות.
5) השירות לזקן - טיפול חוץ ביתי הכולל פיקוח על בתי אבות, השתתפות באחזקת זקנים במעונות גריאטריים, וסיוע מיוחד לקשישים (חימום, הבראה, מרכזי יום, מועדונים ודיור מוגן). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-442 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) שכר חוקרי נוער, קציני מבחן לנוער וקציני מבחן למבוגרים, טיפול בנפגעי סמים, השתתפות בשיקום נוער במסגרת מפעלי תעסוקה לנוער (מפת"נים) ממשלתיים ומוניציפאליים.
2) שירות לטיפול בצעירים בקהילה הכולל עולים, נוער חרדי מנותק, חבורות רחוב וסידור חוץ ביתי לנערים.
3) שירות לטיפול בנשים ונערות במצוקה, לרבות מקלטים לנשים מוכות, מרכזי סיוע לנשים ונערות קורבנות אונס ומקלט לקורבנות סחר בנשים.
4) חסות הנוער - סידור נערים ונערות במעונות ופנימיות על פי חוק.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-196 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתיות במוסדות רווחה.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-197 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות במסגרת תקציב הרשאה להתחייב וביצוען צפוי בשנות התקציב הבאות.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות במסגרת החלטת ממשלה לפיתוח החברה הבדואית, לרבות הכשרות מקצועיות, חינוך בלתי פורמלי, הדרכה לקהילה, מחקר מלווה, ועוד.
כמו כן, מיועד למימון פעולות נוספות בתחומים כגון: סיוע בהקמת כפר נוער, חינוך בלתי פורמלי, תמיכה בהכשרות וברשויות מקומיות ועוד.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-34 מיליוני ₪, הנובע מכך שתחום פעולה זה הועבר למשרד הרווחה והביטחון החברתי בסופה של שנת 2021. כחלק מהשינוי, חלק מהתקנות הוסבו לתקנות הרשאה להתחייב הכוללות גם תקציב מזומן. יתרת ההתחייבויות בתקציב המזומן עומדות על סך של 19 מלש"ח. יתרת התקציב במזומן שלא נוצל הוחזר לאוצר, ובמקביל נפתחו התחייבויות במסגרת תקציב הרשאה להתחייב שביצוען צפוי בשנות התקציב הבאות.

התקשרויות מהותיות

ג'וינט ישראל - תכנית נושמים לרווחה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 297 מיליוני ₪ עם ג'וינט ישראל לצורך ביצוע תכנית נושמים לרווחה במרכז עוצמה לשיקום משפחות החיות בעוני ובהדרה, המקנה תפעול ואספקת סל מענקים גמיש. עד כה נחתמו שמונה הסכמים, שהאחרון נחתם במהלך דצמבר 2021 בהיקף של 67 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 171 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

11. משרד הבינוי והשיכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2901	משרד ראשי	א	382.4	(23.5)	305.3	(18.0)	71.6	81.0%	65.2	98.3%
4201	סבסוד ריבית להלוואות ומענקים	ב	1,016.9	-	802.1	-	214.8	78.9%	17.9	80.6%
4202	סיוע בשכר דירה	ג	2,265.6	-	2,131.8	-	133.8	94.1%	129.2	99.8%
4203	עמלות ניהול הסיוע	ד	99.0	-	85.5	-	13.5	86.4%	13.6	100.1%
5435	הרשות להתחדשות עירונית	ה	80.3	-	72.3	-	8.0	90.0%	34.0	132.4%
7002	בנייה חדשה	ו	6,540.3	(2,954.5)	2,987.6	(2,997.5)	3,595.7	45.4%	-	45.4%
7003	פעולות פיתוח במרקם הוותיק	ז	270.5	(1.0)	267.0	(0.3)	2.8	99.0%	-	99.0%
7004	פעולות שיכון	ח	290.9	(15.1)	150.5	-	125.3	54.6%	-	54.6%
7005	דיור ציבורי	ט	1,659.0	(697.2)	891.0	(677.9)	748.7	54.3%	-	54.3%
	אחרים		0.5	-	-	-	0.5	0.0%	0.8	160.0%
			12,605.4	**(3,691.3)**	**7,693.1**	**(3,693.7)**	**4,914.7**	**61.0%**	**260.7**	**63.1%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
7002	בנייה חדשה	ו	155.8	-	155.8	0.0%	173.0	111.0%
7005	דיור ציבורי	ט	21.2	21.2	-	100.0%	0.3	101.4%
			177.0	**21.2**	**155.8**	**12.0%**	**173.3**	**109.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
3,984	4,382	5,256	5,209	5,469	3,999	10.0%	19.9%	(0.9%)	5.0%	(26.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
5,660	8,914	4,089	(836)	3,254

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות שוטפות, לרבות שכר, תשלומים ליועצים, אמרכלות, תפעול, פרסומים, רשם הקבלנים והנהלת המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-72 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב, כתוצאה מאישור התקציב וקבלת העודפים בסוף השנה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון סבסוד ריבית להלוואות ומענקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-215 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בתכנית האשראי. התקציב של התכנית מבוסס על אומדנים והביצוע לפי רכישת דירות בפועל ולפי מימוש בפועל של תעודות הזכאות שיש לאנשים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בשכר דירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-134 מיליוני ₪, ומכיוון שהמשרד מתבסס על אומדנים ולא בוצע הכל במזומן, ניתן לראות שהביצוע כולל התחייבויות הינו כמעט 100%.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום עמלה לגופים המבצעים עבור משרד הבינוי והשיכון פעולות הכרוכות במתן סיוע לזכאים, לרבות מתן הלוואות לדיור וסיוע בשכר דירה.

ה. תחום פעולה זה מיועד לפעילות הרשות להתחדשות עירונית, הפועלת למען הגדלת היקף המימוש של מיזמים להתחדשות עירונית והאצת ביצועם לשם הגדלת היצע הדיור במרקם העירוני הבנוי.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון מגוון רב של פעולות פיתוח כגון תכנון עתודות קרקע, מדידות, ניהול פרויקטים, חברות מנהלות, חברות מתכננות, ביצוע והשלמת עבודות פיתוח בשכונות חדשות. מימון חלק ניכר מפעילות הפיתוח, מקורו בשיווקי המשרד במתכונת "משק כספי סגור" בכל רחבי הארץ לרבות חריש, ראש העין, נצרת עלית, יבנה, חומת שמואל, מודיעין, מעלה אדומים ועוד. כמו כן נכלל בתחום זה פעולות פיתוח במסגרת הבנייה הכפרית וסבסוד תשתיות ביישובים כפריים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-3,596 מיליוני ₪, הנובע ברובו מניהול פרויקטים במסגרת "משק כספי סגור", כאשר ההכנסות בגין השיווק מתקבלות מראש, ואילו ההוצאות של הפרויקט מתהוות ומשולמות בהתאם לקצב הפיתוח בפועל, וכן התארכות תהליכי הפיתוח החל משלב התכנון וכלה בביצוע עבודות הפיתוח בפועל, אשר נעשות במסגרת התקשרויות רב שנתיות, בתקופות שבין מספר חודשים למספר שנים. גם בשנה זו השיווקים הרבים הביאו לגידול ניכר בהכנסות שכנגדן קיימות התחייבויות אשר ימומשו בעתיד במזומן. תקציב הקורונה בסך של כ-156 מיליוני ₪ מיועד להאצת פרוייקטי נדל"ן. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-156 מיליוני ₪ נובע מכיוון שמדובר על פרוייקטי נדל"ן, במהלך השנה התקשרו עם ספקים אך העבודה טרם בוצעה.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות במרקם הוותיק, לרבות פעולות במסגרת שיקום שכונות פיזי, פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים, הקמת מוסדות דת והקמת מוסדות ציבור.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות בתחומים שונים המבוצעות על ידי משרד הבינוי והשיכון, כגון, פיתוח מערכות מידע, מיגון יישובי שדרות ואבטחת מזרח ירושלים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-125 מיליוני ₪, הנובע מכך שפעילות דירה להשכיר הועברה ממשרד האוצר למשרד והמזומן הועבר לטובת כיסוי יתרת ההזמנות נכון ליום המעבר אך טרם בוצע.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון שיפוץ ואחזקה של הדיור הציבורי, לרבות הסכמים שונים עם החברות המשכנות, הקמת שיפוץ והפעלת דיור מוגן, וכן למימון רכישת דירות עבור דיירי הדיור הציבורי וכן עבור נכים, עולים וותיקים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-749 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהכנסות ממכירת דירות משנים קודמות, אשר התקבלו כעודפים בשנת 2020 וזאת בנוסף להכנסות ממכר דירות שהתקבלו השנה. תקציב הקורונה בסך של כ-21 מיליוני ₪ מיועד לאבטחת בתי גיל זהב.

התקשרויות מהותיות

הגדלת מלאי הדירות הציבוריות באמצעות הקמת יחידות דיור חדשות במבני הסוכנות היהודית התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 788 מיליוני ₪ עם הסוכנות היהודית לצורך השקעה משותפת של המדינה והסוכנות, בחלקים שווים, במימון הקמתן של כ- 2,650 יחידות דיור לגיל הזהב על גבי מבנים שבבעלות או בחכירה של הסוכנות, או בסמוך להם וניהול יחידות הדיור על ידי הסוכנות.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 557 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

ניהול דירות בדיור הציבורי התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 929 מיליוני ₪ עם חברת עמיגור ניהול נכסים בע"מ לצורך ניהול דירות הדיור הציבורי של המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 527 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

ניהול דירות בדיור הציבורי התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 2,175 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך התקשרות לניהול דירות הדיור הציבורי בבעלות המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 862 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הגדלת מלאי הדירות בדיור הציבורי התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 1,000 מיליוני ₪ עם חברת עמידר וחברת מטרופוליס לצורך רכישת דירות למלאי דירות הדיור הציבורי ודירות נ"ר עבור זכאי משרד הבינוי והשיכון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 713 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים כפריים התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,743 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע, תכנון, פיתוח וסבסוד עבודות שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים כפריים באזורי עדיפות לאומית בכל הארץ, השתתפות בבנייה ושיפוץ מוסדות ציבור והקמת ישובים חדשים בפריפריה. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומתבצעות בשלבים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 949 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות במודיעין התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 577 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות באתרים שונים בעיר מודיעין. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועדי האכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 104 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה התקשרויות משנת 2010 בהיקף של כ- 4,518 מיליוני ₪ עם חברות מנהלות לצורך ביצוע, תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה ביישובים שונים בארץ, באזורי עדיפות לאומית, בנייה כפרית ומיעוטים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,681 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,992 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון, פיתוח, תשתיות ומוסדות ציבור ביישובי מיעוטים- דרוזים, צ'רקסים, בדואים וערבים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,537 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות ביישוב חריש התקשרויות משנת 2012 בהיקפים משתנים עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בחריש. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועד האכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 250 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות לבנייה באזורי עדיפות לאומית התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,264 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים באזורי עדיפות לאומית. ההתחייבויות הן רב שנתיות, הביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 303 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות לבנייה באזורים שונים בארץ התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 4,280 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים. ההתחייבויות הן רב שנתיות והביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 2,127 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

הקמת מוסדות ציבור התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,166 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות לצורך תכנון ותקצוב מוסדות ציבור בשכונות חדשות וותיקות. ההתחייבויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 590 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח יישובים בפריפריה התקשרויות משנת 2009 בהיקף של כ- 844 מיליוני ₪ עם עיריות וחברות שונות לצורך ביצוע עבודות פיתוח ושדרוג תשתיות, מרכזים מסחריים, מתחמי תיירות, מבני ציבור ועוד, זאת על מנת לסייע לרשויות ביישובים החלשים בפריפריה לצמוח פיזית, כלכלית וחברתית. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 319 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון עתודות קרקע התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,795 מיליוני ₪ עם מתכננים, מודדים ומנהלי פרויקטים לצורך תכנון של יישובים ושכונות עירוניות הכולל ליווי תכנון, ייזום והכנה של הנחיות לתכנון, מדידות ופיקוח וניהול פרויקטים בכל אזורי הארץ. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 1,106 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פעולות תומכות בבנייה חדשה למגורים התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 990 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך ביצוע שיקום תשתיות בשכונות קיימות ברחבי הארץ לצד שכונות חדשות, ופעולות תומכות שונות בשכונות החדשות כגון : ביצוע תשתיות, פיתוח פארקים, השלמות תשתיות, כבישים והסדרת צמתים, המסייעות להאצת ענף הנדל"ן. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 475 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

איגו"ח עמידר התקשרויות משנת 2017 בהיקפים משתנים עם חברת עמידר לצורך הנפקת אג"ח, כאשר בסכום שיגויס ירכשו דירות חדשות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 600 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2029.

הסכמי גג התקשרויות משנת 2014 בהיקפים משתנים עם עיריות שונות לצורך הסכמי מסגרת בערים באר שבע, אשדוד, בית שמש, ראש העין, דימונה, טירת הכרמל, לוד, נהריה, שדרות, אלעד, עכו ומגדל העמק. במהלך חיי ההסכמים נחתמות התחייבויות נוספות, נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקטים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 3,289 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח מערכות מידע התקשרויות משנת 2018 בהיקפים משתנים עם IBM,נס וספקים קטנים לצורך פיתוח מערכות מידע. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 71 מיליוני ₪.

תכנון וניהול פרויקטים הרשות להתחדשות עירונית התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 446 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות לצורך ביצוע עבודות תכנון וניהול פרוייקטים לתוספת בנייה באזורים מבונים הכוללת פינוי, בינוי ועיבוי. ההתקשרויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 403 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

דירה להשכיר התקשרויות משנת 2020 בהיקפים משתנים עם דירה להשכיר לצורך קידום פרויקטי השכירות לדיור להשכרה לטווח ארוך, לניהול מכרזים ולשווק פרויקטים במטרה לפתח את שוק השכירות בישראל ולבסס שוק דיור להשכרה לטווח ארוך. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 221 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

ניהול יחידות דיור עבור גיל הזהב התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 532 מיליוני ₪ עם חברת עמיגור ניהול נכסים בע"מ לצורך ניהול כ- 4,400 יחידות דיור עבור גיל הזהב בבעלות הסוכנות היהודית ו- 645 יחידות דיור עבור גיל הזהב בבעלות המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 284 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

ניהול הדירות בדיור הציבורי התקשרות משנת 1980 בהיקף של כ- 295 מיליוני ₪ עם חברות מאכלסות לצורך התקשרויות עם חלמיש, שקמונה, חלד ואזורים לניהול דירות הדיור הציבורי ועם ענבל חברה לביטוח דירות הדיור הציבורי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 113 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

שיקום שכונות התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 739 מיליוני ₪ עם האגודה לתרבות הדיור ורשויות מקומיות לצורך שיפוץ, חיזוק ושיקום מבנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 147 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

ניהול בתי גיל הזהב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 278 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך ניהול בתי דיור גיל הזהב שבבעלות המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 76 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

ניהול בתי גיל הזהב התקשרות משנת 2022 בהיקף של כ- 333 מיליוני ₪ עם עמידר ושלו לצורך ניהול בתי דיור גיל הזהב שבבעלות המדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 333 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

12. משרד הפנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0620	מטה ופעולות המשרד	א	218.4	-	169.6	-	48.8	77.7%	53.4	102.1%
0621	הבחירות ברשויות	ב	58.4	-	42.4	-	16.0	72.6%	6.0	82.9%
0622	שירותי דת לעדות לא יהודיות וליהודים קראים	ג	145.7	-	107.6	-	38.1	73.9%	16.1	84.9%
0623	הרשות למאגר ביומטרי	ד	29.5	-	18.4	-	11.1	62.4%	10.8	99.0%
1811	העברות לרשויות מקומיות	ה	8,195.4	(8.0)	7,417.6	(5.9)	775.7	90.5%	514.1	96.8%
1812	קרן לצמצום פערים	ו	522.4	-	522.4	-	-	100.0%	-	100.0%
	אחרים		5.1	-	2.5	-	2.6	49.0%	-	49.0%
			9,174.9	**(8.0)**	**8,280.5**	**(5.9)**	**892.3**	**90.3%**	**600.4**	**96.8%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0622	שירותי דת לעדות לא	ג	1.7	0.8	0.9	47.1%	0.8	94.1%
1811	העברות לרשויות	ה	1,382.0	1,167.0	215.0	84.4%	211.7	99.8%
			1,383.7	**1,167.8**	**215.9**	**84.4%**	**212.5**	**99.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
5,180	5,906	6,771	7,048	9,737	8,275	14.0%	14.6%	4.1%	38.2%	(15.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
7,639	9,167	2,089	(562)	1,528

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלת המשרד, תקציבי פעולות המטה והוצאות השכר - שיא כוח אדם, עובדים ארעיים, שעות נוספות, כוננויות וכדומה. בנוסף, מתוקצבות הוצאות השכר של המינהל לשלטון מקומי, לרבות האגף לביקורת, אגף שכר וכוח אדם ברשויות המקומיות, היחידה לחיוב אישי וכן פעולות הדרכה שעורך המשרד ברשויות המקומיות ושכירת שירותי יעוץ חיצוניים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות הכרוכות בהיערכות משרד הפנים לקראת הבחירות, הכוללות הכנת פנקס בוחרים ומשלוח הודעות לבוחר כמתחייב על פי החוק וכן הוצאות השכר של יחידות הפיקוח, וכן תקצוב מימון המפלגות לסיעות ברשויות המקומיות בהתאם לחוק.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי דת שוטפים ופיתוח מבני דת. שירותי דת כוללים הוצאות שוטפות של תפעול האגף, הוצאות שכר של עובדי האגף ותמיכות בעדות לא יהודיות. פיתוח מבני דת כולל הוצאות פיתוח של האגף המשמשות בעיקר להשקעות במבני דת של העדות הלא יהודיות. תקציב הקורונה בסך של כ-2 מיליוני ₪ מיועד לטהרת נפטרי קורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-1 מיליוני ₪ נובע מכך שהביצוע תלוי במספר נפטרים מהקורונה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות התפעול וכוח האדם של הרשות למאגר ביומטרי האחראית על ניהולו ואבטחתו של המאגר הביומטרי. הרשות פועלת במסגרת הפרויקט להנפקת תיעוד לאומי חדש - דרכונים ותעודות זהות אשר יכללו נתונים ביומטריים של מבקשי התיעוד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים ותקציבים המיועדים לרשויות המקומיות. עיקרי המענקים הם: מענקי איזון לרשויות המקומיות, מענקי איזון לפיתוח, מענקי הבראה, מענק הבירה לעיריית ירושלים ומענקים שוטפים אחרים. כמו כן, במסגרת תוכנית זו מתוקצבים רואי חשבון מבקרים וחשבים מלווים. בתחום פעולה זה

קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-776 מיליוני ₪, הנובע מעודפים מחויבים שהתקבלו בסוף שנת התקציב, אשר נרשמו התחייבויות בגינם וטרם מומשו במזומן, וכן בשל מענקי פיתוח בהרשאה שטרם הגיעו לביצוע. תקציב הקורונה בסך של כ-1,382 מיליוני ₪ מיועד לסיוע בארנונה לעסקים, תווי מזון לאזרחים, סלי סיוע לרשויות והחלטות ממשלה שונות בעניין הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-215 מיליוני ₪ נובע משינוי בקצב מימוש תווי מזון ע"י אזרחים. בנושא סלי סיוע התקבל תקציב גדול בדצמבר שלא מומש, ובנושא סיוע בארנונה לעסקים, הנושא תלוי בביצוע של משרד הכלכלה ובבדיקות של הסוכנות לעסקים קטנים במשרד הכלכלה.

ו. תחום פעולה זה מיועד לחלוקת המשאבים בגין הקרן לצמצום פערים - מדובר בשינוי חקיקה אשר מבטל את "ערי עולים". יישובים אשר הוגדרו "ערי עולים" היו זכאים לקבלת ארנונה באופן מלא בגין מוסדות ציבור. כתוצאה מביטול "ערי העולים" הוחלט על מנגנון של חלוקת המשאבים בנושא בהיקף של 500 מיליוני ₪. החלוקה מבוצעת בהתאם לקריטריונים שנקבעו ומדורגת על פני מספר שנים.

התקשרויות מהותיות
אין.

13. רשות לזכויות ניצולי השואה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2501	תגמולים לנכים	א	68.5	-	42.8	-	25.7	62.5%	25.3	99.4%
2502	תגמולים ישירים וטיפול רפואי	ב	5,537.0	(67.7)	5,423.6	(53.2)	98.9	98.2%	89.7	99.8%
			5,605.5	**(67.7)**	**5,466.4**	**(53.2)**	**124.6**	**97.8%**	**115.0**	**99.8%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2501	תגמולים לנכים	א	6.0	2.8	3.2	46.7%	2.9	95.0%
			6.0	**2.8**	**3.2**	**46.7%**	**2.9**	**95.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
4,885	5,043	5,564	5,516	5,500	5,413	3.2%	10.3%	(0.9%)	(0.3%)	(1.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
5,408	5,538	289	(159)	130

(*) במסגרת החלטת ממשלה מס׳ 99 מיום 14 ביוני 2020, הוחלט על העברת שטח הפעילות של הרשות לזכויות ניצולי השואה ממשרד האוצר למשרד לשוויון חברתי.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תפעול שוטף של הרשות, כגון: שיפור תהליכי עבודה, הוצאות דואר ומיכון, מחשוב והוצאות תפעול בהן מחויבת הרשות על ידי משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי. בנוסף, תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים עקיפים לניצולי השואה, כגון: פעולות לרווחת ניצולי השואה, פרויקט מתנדבים מול הגוינט, מתאמי טיפול, ייעוץ וחוות דעת מומחים, שירותי מענה טלפוני וועדות רפואיות וכן הוצאות קורונה. תקציב הקורונה בסך של כ-6 מיליוני ₪ מיועד לפעילויות הבאות:
1 - לתקצוב אוריינות דיגיטלית (השירות כולל ביקורי בית אצל ניצולים לצורך הדרכתם בשימוש בתוכנות ובאפליקציות שנועדו ליצור קשר עם בני משפחה וקרובים)
2 - לצורך יצירת קשר (מוקד טלפוני) בפרויקט "מגן זהב" במהלכו נוצר קשר עם למעלה מ-70 אלף ניצולי שואה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-3 מיליוני ₪ נובע מהתקשרויות רב שנתיות.
עיקר העודפים בתחום נוצר מהתקשרויות שוטפות חוצות שנה בגין הפרויקטים שתוארו מעלה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום תגמולים חודשיים לנכי המלחמה בנאצים, נכי רדיפות הנאצים ולזכאי חוק הטבות לניצולי השואה. בנוסף, תחום הפעולה נועד למימון שיקום רפואי, תשלום דמי הבראה, הנחות ברכישת תרופות סל, מענק ציוד ביתי, אחזקת טלפון, עזרה ביתית, רכישת שירותי סיעוד, תשלום תמיכות לעמותות העוסקות ברווחת ניצולי השואה וכן תשלום מענק חד שנתי מכח החלטה מנהלית של שר האוצר לפליטי שואה יוצאי מרוקו, אלג׳יריה ועירק שאינם זכאים לקבל תגמולים חודשיים, וכן תשלום מענקים שנתיים למקבלי תגמול לפי הכנסה ומקבלי השלמת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, ומענקים רבעוניים המשולמים למקבלי רנטה גרמנית מכח חוק הפיצויים הפדרלי הגרמני - BEG. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-99 מיליוני ₪, שנובע מכך שהפעילויות רב שנתיות.

התקשרויות מהותיות
אין.

14. המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2066	חינוך התיישבותי	א	4,662.9	(278.5)	4,228.5	(213.2)	369.1	92.0%	307.1	98.7%
6002	תכנית פיתוח חינוך	ב	11.3	-	9.6	-	1.7	85.0%	-	85.0%
6006	חידוש מבנים	ג	15.5	-	14.5	-	1.0	93.5%	-	93.5%
			4,689.7	**(278.5)**	**4,252.6**	**(213.2)**	**371.8**	**92.0%**	**307.1**	**98.6%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2066	חינוך התיישבותי	א	50.6	34.8	15.8	68.8%	15.0	98.4%
			50.6	**34.8**	**15.8**	**68.8%**	**15.0**	**98.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
3,214	3,492	3,609	3,804	3,868	4,039	8.6%	3.4%	5.4%	1.7%	4.4%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
4,211	4,411	597	(397)	200

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער, המשמש כמחוז ארצי של 151 בתי ספר על יסודיים אזוריים-התיישבותיים, כפרי הנוער ופנימיות, שבהם לומדים כ- 84 אלף תלמידים. כמו כן, אחראי המינהל על השמה, קליטה ופיקוח בפנימיות, באגודה לקידום החינוך ובמפעל להכשרת ילדי ישראל. המינהל מפקח על החינוך הימי במדינת ישראל ומשמש מרכז ארצי בתחומי מדעי החיים, הסביבה והחקלאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-369 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שהתשלום שלהן צפוי בשנה העוקבת, וכן מהתקשרויות והסכמים אשר נפרסים על שתי שנות תקציב. תקציב הקורונה בסך של כ-51 מיליוני ₪ מיועד לפעילות המשרד במשבר הקורונה וכולל:מתן מענה בנושאים טיפוליים פסיכוסוציאלים ועובדים סוציאליים, למידה מרחוק-רכישת מחשבים ניידים ,מקרנים,מצלמות למחשבים וכדומה. וכן לרכישת ציוד מיגון וחיטוי.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתוכנית לחידוש כיתות לבתי-ספר בפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתוכנית מענקים לחידוש מבנים בפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי.

התקשרויות מהותיות
אין.

15. שירות בתי הסוהר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0770	שירות בתי הסוהר	א	4,156.4	(227.6)	3,923.3	(212.0)	217.5	94.7%	174.2	99.0%
5240	פיתוח - שירות בתי הסוהר	ב	100.9	-	61.7	-	39.2	61.1%	-	61.1%
	אחרים		-	-	-	(5.1)	5.1	0.0%	-	0.0%
			4,257.3	**(227.6)**	**3,985.0**	**(217.1)**	**261.8**	**93.8%**	**174.2**	**97.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0770	שירות בתי הסוהר	א	23.1	21.3	1.8	92.2%	1.8	100.0%
5240	שירות בתי הסוהר	ב	5.5	5.5	-	100.0%	0.2	103.6%
			28.6	**26.8**	**1.8**	**93.7%**	**2.0**	**100.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
3,287	3,481	3,541	3,646	3,731	3,768	5.9%	1.7%	3.0%	2.3%	1.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
3,839	4,030	379	(189)	190

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) הוצאות שכר ונלוות לעובדי שירות בתי הסוהר.
2) הוצאות תפעול ואחזקה שוטפות בגין מים, חשמל, ארנונה, דלק, תקשורת וכדומה.
3) הוצאות בגין אסירים עבור אחזקתם בבתי סוהר, לרבות כלכלה, ביגוד, טיפול רפואי וחינוך.
4) הפעלת מערך הסוהרים הכולל הוצאות בגין ביגוד, מזון, הכשרה והדרכה.
5) תשלומים לאחזקת מערכות הביטחון.
6) רכש וקניות לתפעול שוטף.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-217 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-23 מיליוני ₪ מיועד להצטיידות ומיגון עבור אסירים וסוהרים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח, שיפוץ והרחבה של בתי סוהר קיימים, וכן למימון הוצאות מחשוב בבתי סוהר, לרבות הקמת מערכת מחשוב חדשה בליבת הארגון, פיתוח והחלפת מערכות מחשוב קיימות. תקציב הקורונה בסך של כ-6 מיליוני ₪ מיועד לפיתוח מתקנים לעבודה מרחוק בעקבות מגפת הקורונה.

התקשרויות מהותיות

בית -סהר 'אלה' התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 76 מיליוני ₪ עם חברת עומר הנדסה לצורך הרחבת מתקן בית - סהר 'אלה' ב- 416 מקומות כליאה נוספים, כחלק מהעירכות שירות בתי הסוהר לעמידה בהחלטת בג"צ משנת 2017 להגדיל את מרחב המחייה (שטח הכליאה) של האסירים בישראל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 70 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

16. משרד הכלכלה והתעשייה – זרוע העבודה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3630	שכר ותפעול	א	327.7	(0.5)	287.8	-	39.4	88.0%	36.3	99.1%
3640	רגולציה, מחקר ואכיפה - שוק העבודה	ב	64.4	(9.2)	31.8	(8.6)	32.0	49.8%	31.3	98.9%
3641	עידוד תעסוקת הורים באמצעות סבסוד מעונות, משפחתונים וצהרונים	ג	1,538.8	-	1,466.6	-	72.2	95.3%	45.7	98.3%
3642	עידוד תעסוקת אוכלוסיות יעודיות	ד	487.2	-	239.8	-	247.4	49.2%	185.0	87.2%
3644	הכשרה מקצועית - מבוגרים, בתי ספר מקצועיים ומכללות להנדסאים וטכנאים	ה	1,584.4	(23.6)	1,095.1	(20.5)	486.2	69.3%	192.7	81.4%
	אחרים		4.7	-	2.5	-	2.2	53.2%	-	53.2%
			4,007.2	**(33.3)**	**3,123.6**	**(29.1)**	**879.4**	**78.0%**	**491.0**	**90.3%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3630	שכר ותפעול	א	24.0	10.1	13.9	42.1%	12.2	92.9%
3641	עידוד תעסוקת הורים	ג	17.3	17.2	0.1	99.4%	-	99.4%
3642	עידוד תעסוקת אוכלוסיות	ד	190.4	20.8	169.6	10.9%	161.5	95.7%
3644	הכשרה מקצועית -	ה	366.8	58.0	308.8	15.8%	169.7	62.1%
			598.5	**106.1**	**492.4**	**17.7%**	**343.4**	**75.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	-	2,889	3,193	3,050	3,095	0.0%	0.0%	10.5%	(4.5%)	1.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
3,659	3,974	465	(150)	315

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים ושינוי שם המשרד ל"משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים". תחום התעסוקה מנוהל כזרוע עצמאית (להלן **"זרוע עבודה"**) ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים (להלן **"זרוע רווחה"**).

(**) ביום 19 ביולי 2021 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת זרוע העבודה למשרד הכלכלה והתעשייה, ושינוי שם המשרד ל"משרד הכלכלה והתעשייה – זרוע העבודה" נקבע שההעברה תמומש עד 31 באוקטובר 2021. התיאור להלן מתייחס לתקופה שבה זרוע העבודה הייתה חלק ממשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלה, שכר, אמרכלות המשרד הראשי והמחוזות והפעולות המשלימות של יחידות המשרד. תקציב הקורונה בסך של כ-24 מיליוני ₪ מיועד לפיתוח מיזמים ופרויקטים דיגיטליים וכן ניתוחים שוטפים של שוק העבודה ושל תוכניות הזרוע. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-14 מיליוני ₪ נובע כיוון שמרבית תקציבי הקורונה הגיעו בשלב מאוחר יחסית בשנה, רוב ההתקשרויות ימומשו בשנת 2022.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הכרוכות באכיפת יחסי עבודה וחוקי עבודה, התארגנות קואופרטיבית ובטיחות בעבודה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון האגף לעידוד תעסוקת הורים, העוסק בפיתוח ופיקוח על שירותים שנועדו לסייע לאימהות עובדות, ובעיקר לצורך סבסוד שהותם של ילדים בגיל הרך במעונות יום, משפחתונים וצהרונים. בנוסף, יועד תחום זה למימון השתתפות בבינוי ושיפוץ מבנים למעונות יום. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-72 מיליוני ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף השנה וההתחשבנות בגינן תהיה בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף השנה ואמורות להסתיים במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב וכן מתקציבי מזומן בתקנות הרשאה שלא נוצלו. תקציב הקורונה בסך של כ-17 מיליוני ₪ מיועד לתמיכה במעונות יום- מענקים שניתנו לארגונים לאור הפגיעה הכלכלית שספגו בעקבות משבר הקורונה (בין השאר בעקבות הקטנת גודל הקבוצות, הוצאות מיוחדות ועוד).

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות לעידוד תעסוקת אוכלוסיות יעודיות (אנשים עם מוגבלויות, חרדים ומיעוטים) באמצעות מרכזי הכוון תעסוקתי והכשרה מקצועית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-247 מיליוני ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף השנה וההתחשבנות בגינן תהיה בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף השנה ואמורות להסתיים במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב וכן מתקציבי מזומן בתקנות הרשאה שלא נוצלו. תקציב הקורונה בסך של כ-190 מיליוני ₪ מיועד להגדלת שיעורי תעסוקה של אוכלוסיות מועטות השתתפות באמצעות הרחבה והטמעה של תוכניות תעסוקה שונות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-170 מיליוני ₪ נובע מכיוון שמרבית תקציבי הקורונה הגיעו בשלב מאוחר יחסית בשנה, רוב ההתקשרויות ימומשו בשנת 2022.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח הון אנושי באמצעות ביצוע קורסי הכשרה מקצועית למובטלים ולאוכלוסיות ייעודיות אחרות, להכשרת נוער בבתי ספר טכנולוגיים והכנתו לחיי עבודה ושירות בצה״ל וכן להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-486 מיליוני ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף השנה וההתחשבנות בגינן תהיה בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף השנה ואמורות להסתיים במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב וכן מתקציבי מזומן בתקנות הרשאה שלא נוצלו. תקציב הקורונה בסך של כ-367 מיליוני ₪ מיועד להרחבת ההכשרות המקצועיות לאור הגידול באבטלה וכן פיתוח תוכניות לצמצום נשירה והענקת מלגות למקבלי ההכשרות ולסטודנטים של מה״ט. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-309 מיליוני ₪ נובע מכיוון שמרבית תקציבי הקורונה הגיעו בשלב מאוחר יחסית בשנה, רוב ההתקשרויות ימומשו בשנת 2022.

התקשרויות מהותיות

אלפנאר - לקידום תעסוקת ערבים בישראל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 155 מיליוני ₪ עם אלפנאר - לקידום תעסוקת ערבים בישראל לצורך תכנית ריאן להקמה והפעלת מרכזי הכוון תעסוקתיים לחברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 109 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

בעצמי (ע"ר) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 147 מיליוני ₪ עם בעצמי (ע"ר) לצורך תכנית ריאן להקמה והפעלת מרכזי הכוון תעסוקתיים לחברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 101 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

17. משרד ראש הממשלה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0451	משרד ראשי	א	1,427.1	(2.4)	833.7	(2.7)	593.7	58.4%	587.3	99.6%
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	ב	629.7	(0.5)	345.8	(0.7)	284.1	54.9%	163.4	80.8%
0455	נציבות שירות המדינה	ג	152.6	(1.0)	107.6	(0.4)	44.4	70.8%	44.0	99.7%
0457	המשרד לשוויון חברתי	ד	314.9	(0.3)	183.0	(0.3)	131.9	58.1%	107.5	92.3%
1051	מטה לביטחון לאומי	ה	57.3	-	41.3	-	16.0	72.1%	14.7	97.7%
8303	פיתוח משרד ראש הממשלה	ו	1,404.4	(13.5)	601.6	(6.3)	795.6	43.1%	-	43.1%
8306	השקעות בחברות	ז	19.6	-	9.4	-	10.2	48.0%	-	48.0%
			4,005.6	**(17.7)**	**2,122.4**	**(10.4)**	**1,875.9**	**53.1%**	**916.9**	**76.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0451	משרד ראשי	א	96.0	26.0	70.0	27.1%	69.7	99.7%
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	ב	44.6	5.8	38.8	13.0%	37.2	96.4%
0457	המשרד לשוויון חברתי	ד	55.0	35.9	19.1	65.3%	19.1	100.0%
8303	פיתוח משרד ראש	ו	684.0	128.0	556.0	18.7%	123.3	36.7%
			879.6	**195.7**	**683.9**	**22.2%**	**249.3**	**50.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,731	2,152	2,140	2,096	2,193	2,112	24.3%	(0.6%)	(2.1%)	4.6%	(3.7%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
3,179	3,988	1,070	(261)	809

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו השוטפת של משרד ראש הממשלה וכן שירותים מקצועיים, שירותי מיכון, שכר, אמרכלות ותפעול שוטף. בנוסף, תחום זה כולל את מימון פעולות לשכת ראש הממשלה, אבטחת ראש הממשלה והמשרד, ייעוץ לראש הממשלה ולמשרד ותפעול בית ראש הממשלה. כמו-כן, נכללות בתחום זה התוכניות הבאות: המועצה להנצחה ותמיכות בארגוני הנצחה, ארכיון המדינה, מערך הגיור ורשויות סטטוטוריות המתוקצבות על ידי משרד ראש הממשלה, בהן מרכז רבין, מרכז בגין ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-594 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בסוף שנת הכספים 2021 ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל. התקציב והביצוע בפועל כוללים גם את נתוני התוכנית הכלכלית - קורונה, אשר מפחיתים את אחוז הביצוע. תקציב הקורונה בסך של כ-96 מיליוני ₪ מיועד לפרויקט מחשב לכל ילד, פרסום קמפיינים בנושא הקורונה ותוכנית אגף "חברה וממשל". תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-70 מיליוני ₪ נובע מכך שתקציבים רבים התקבלו בסוף שנת הכספים 2021, דבר זה גרם באופן ישיר לחוסר יכולת לבצע תשלומים בגינם בסוף שנת הכספים 2021.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות כגון שכר חברי הממשלה, לשכות שרים ומשרדים שונים כגון: משרד התפוצות, המשרד לנושאים אסטרטגיים, המשרד לענייני מודיעין ומשרד ירושלים ומורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-284 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בסוף שנת הכספים 2021 ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל. תקציב הקורונה בסך של כ-45 מיליוני ₪ מיועד לפעילות הסברה וסיוע ליהודי התפוצות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-39 מיליוני ₪ נובע מכך שתקציבים רבים התקבלו בסוף שנת הכספים 2021, דבר זה גרם באופן ישיר לחוסר יכולת לבצע תשלומים בגינם בסוף שנת הכספים 2021.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של נציבות שירות המדינה, שהינה יחידת סמך במשרד ראש הממשלה, האחראית על ניהול מערך עובדי המדינה לרבות קידום רפורמות בגיוס ומיון כוח אדם לשירות המדינה. כמו כן, הנציבות מקיימת קורסים מקצועיים וקורסי הכנה לפרישה לעובדי מדינה ולחברות ממשלתיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו של המשרד לשוויון חברתי. בהתאם להחלטות הממשלה, המשרד לשוויון חברתי עוסק בתחומי פעולה שונים, בהם אזרחים ותיקים, רשות הצעירים, הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, הרשות לקידום מעמד האישה ומטה ישראל דיגיטלית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-132 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בתקנות תמיכה כתוצאה מאישור ועדת תמיכות בסוף השנה. תת הביצוע בתקנות קניות נובע מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל. תקציב הקורונה בסך של כ-55 מיליוני ₪ מיועד לפיתוח והתאמת פעילויות חדשות שמטרתן הפגת תחושת הבדידות וסיוע לאזרחים ותיקים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון המטה לביטחון לאומי המופקד על הקשר בין גורמי הביטחון השונים לראש הממשלה והממשלה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון תוכניות ופרויקטים רב שנתיים בתחומים שונים כגון: השקעות בטכנולוגיות ומיחשוב, פרויקט מסע, פרויקט תגלית, פרויקטים רב שנתיים לפיתוח ירושלים ואגן העיר העתיקה והעצמת תשתיות מורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-796 מיליוני ₪, הנובע מכך שמדובר בפרויקטים רב שנתיים וכן מכך שחלק ניכר מהתקציב התקבל רק בסוף שנת הכספים 2021 ולכן לא ניתן היה לממשו בפועל. תקציב הקורונה בסך של כ-684 מיליוני ₪ מיועד להאצת שירותים דיגיטליים מותאמים לצרכי התקופה וליצירת פתרונות תעסוקה במגזר החרדי עקב משבר הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-556 מיליוני ₪ נובע בגין פעילות מתמשכת להתמודדות עם משבר הקורונה, שתקופת הביצוע שלה במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים ארוכי טווח של מערך הסייבר הלאומי. בהתאם להחלטת ממשלה 2444 מיום 15 בפברואר 2015, מבצע מערך הסייבר הלאומי פעילות להגנת הסייבר ולמניעת פגיעה בתהליכים ארגוניים או במידע ארגוני, באופן המאפשר למדינה להגן על תפקודו התקין של מרחב הסייבר ועל האינטרס הציבורי. במסגרת זו, מפעיל מערך הסייבר את ה CERT הלאומי, מקיים מיזמים משותפים עם מרכזי מחקר אוניברסיטאיים ומבצע רכש בתחומים טכנולוגיים, פיתוח הון אנושי ומערכות מודיעין. בנוסף משולמות הטבות למעסיקים בקריית הסייבר.

התקשרויות מהותיות

תכנית היובל התקשרות משנת 2017 מתוקף החלטת ממשלה 1483 מחודש יוני 2016, בהיקף של כ- 599 מיליוני ₪ עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פרויקט המפעיל מנועי צמיחה לחיזוק כלכלת עיר הבירה ירושלים בארבעת תחומי הפעילות הבאים: תיירות, תעשייה מתקדמת, אקדמיה ושיפור איכות החיים. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2021. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 250 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

ציוני הדרך התקשרות משנת 2019 מתוקף החלטת ממשלה מס' 1412 מיום 21 בפברואר 2010 בעניין העצמת תשתיות המורשת הלאומית, בהיקף של כ- 110 מיליוני ₪ עם החברה הממשלתית לתיירות לצורך השקעה ממשלתית בשימור ושיקום נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים, המביאים לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 71 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

פיתוח ירושלים - עתיקה חדשה התקשרות משנת 2012 מתוקף החלטות ממשלה 4090 ו-4651, בהיקף של כ- 382 מיליוני ₪ עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך חיזוק ומיצוב אגן העיר העתיקה תוך פיתוח המרחב הציבורי התיירותי בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 229 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

יוזמת עתיד העם היהודי התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 405 מיליוני ₪ עם מוזאייך יונייטד לצורך חיזוק הזהות היהודית של דור העתיד בתפוצות והעמקת הקשר בין יהודי התפוצות לעם ישראל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 113 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חינוך יהודי בתפוצות (מסע) התקשרות משנת 2007 בהיקף של כ- 73 מיליוני ₪ עם חברת מסע לצורך ביצוע פרויקט לחיזוק החינוך הציוני בקרב צעירים יהודים מהתפוצות, באמצעות תכניות חינוכיות ארוכות טווח בישראל. הפעילות מתבצעת בהתאם להחלטות ממשלה, שאינן מגדירות סכום התקשרות כולל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

ישראל זכות מלידה (תגלית) התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 780 מיליוני ₪ עם חברת "ישראל זכות מלידה בינלאומית" לצורך חיזוק הזהות היהודית ציונית של צעירים יהודים בעולם וקידום הקשר שלהם עם ישראל, באמצעות ביקור חוויתי חינוכי ציוני בן עשרה ימים בישראל ללא עלות כספית מצד המשתתפים. ההתקשרות כוללת הסכם הארכה לחמש שנים שנחתם בדצמבר 2017 בהיקף של 780 מיליוני ₪, המכונה הסכם חומש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 383 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

דה לגיטימציה התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 128 מיליוני ₪ עם חברת קלע שלמה בע"מ (חל"צ) לצורך מיזם משותף למאבק בדה לגיטימציה. במסגרת העברת סמכויות, ההזמנה צפויה להסגר במשרד רה"מ ולעבור בשנת 2022 לאחריות משרד החוץ. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 121 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

פמ"י התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 238 מיליוני ₪ עם חברת פיתוח מזרח ירושלים בע"מ לצורך פיתוח תשתיות תיירות, הפעלת פרויקטים מגוונים וביצוע ניקיון ותחזוקה במזרח העיר ובאגן העיר העתיקה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 84 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

18. משרד התרבות והספורט ומשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1940	מנהל מדע	א	625.9	(50.5)	469.7	(7.9)	113.6	80.5%	84.3	95.0%
1941	מטה המשרדים	ב	173.5	(0.6)	107.0	-	65.9	61.9%	61.9	97.7%
1942	מינהל התרבות	ג	1,427.6	(1.5)	1,119.0	0.3	306.8	78.5%	258.6	96.6%
1943	מינהל הספורט	ד	1,089.8	(20.0)	936.3	(4.0)	137.5	87.2%	59.3	92.7%
			3,316.8	**(72.6)**	**2,632.0**	**(11.5)**	**623.7**	**80.8%**	**464.1**	**95.1%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
1940	משרד המדע	א	30.0	7.3	22.7	24.3%	22.6	99.7%
1942	מינהל התרבות	ג	241.5	179.5	62.0	74.3%	61.2	99.7%
1943	מינהל הספורט	ד	129.7	73.5	56.2	56.7%	63.9	105.9%
			401.2	**260.3**	**140.9**	**64.9%**	**147.7**	**101.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,530	1,735	1,908	2,359	2,442	2,620	13.4%	10.0%	23.6%	3.5%	7.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
2,702	3,244	835	(292)	543

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מחקרים לעידוד צמיחה בתחומים שונים כגון: ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, רפואה, חלל ועוד לשילוב מערכות המדע הישראליות במסגרות מדע בינלאומיות לטובת פיתוח מדעי בעל פוטנציאל כלכלי, לביסוס מעמדה העולמי של ישראל בתחומי המדע והחלל, וכן מימון פרוייקטים לקירוב המדע לקהילה על רבדיה, לקידום מדעי וטכנולוגי במגזרים השונים ולקידום תחום החלל בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-114 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-30 מיליוני ₪ מיועד לביצוע מחקרים מדעיים בתחומים שונים הקשורים למגיפת הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-23 מיליוני ₪ נובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהתקשרויות לביצוע מחקרים שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב משותף למטה משרדי המדע והטכנולוגיה והתרבות והספורט, למימון הוצאות שכר, אחזקת רכב, שכר דירה, תפעול, שירותי יעוץ, אבטחה ומחשוב וכן למימון פעילותו של מרכז ההסברה לעריכת הטקסים הממלכתיים של מדינת ישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-66 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכה תקציבית במוסדות וגופי תרבות שונים כגון: תיאטראות, מוזיאונים, מחזות זמר, קולנוע, מוזיקה ותזמורת, מחול, אופרות, ספרות וכתבי עת, אומנות פלסטית, פסטיבלים, תרבות בקהילה ומורשת עדות ישראל, תרבות ערבית ודרוזית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-307 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-241 מיליוני ₪ מיועד לתמיכה ומתן סיוע לגופי תרבות שנפגעו כתוצאה ממגיפת הקורונה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הרחבת הפעילות הגופנית באוכלוסייה, לטיפוח וקידום המצוינות בחינוך הגופני ובספורט, להשבחת ההוראה וההדרכה בחינוך הגופני, בספורט ובמחול, בבתי ספר ובמערכות הלא פורמאליות, ולפיתוח יוזמות חדשות בחינוך גופני ובספורט, וכן מתן תמיכות ותקציבים לאגודות ואיגודי ספורט למימון פעילותם בתחומי הספורט השונים בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-138 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם

והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-130 מיליוני ₪ מיועד לתמיכה ומתן סיוע לגופי ספורט שנפגעו כתוצאה ממגיפת הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-56 מיליוני ₪ נובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2021, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות
ניהול רכש הספריות הציבוריות התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 79 מיליוני ₪ עם חברת ניטו טק בע"מ לצורך ניהול וביצוע הרכש של הספריות הציבוריות בהתאם לחוק הספריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 59 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

פרוייקט אולטראסט התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 101 מיליוני ₪ עם מכון ויצמן לצורך רכישת לויין שעל גביו טלסקופ חלל לביצוע פרוייקט מדע חלל פורץ דרך. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 96 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

בניית מתקנים במכון וינגייט התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 206 מיליוני ₪ עם מכון וינגייט לצורך בניית מבנה רב תכליתי לענפי ספורט שונים ושיפוץ ושדרוג של המתקנים הקיימים לתכלול פעילות הספורט בישראל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 195 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

19. משרד המשפטים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0851	משרד ראשי	א	2,935.3	(642.7)	2,424.5	(633.2)	501.3	82.9%	497.7	99.9%
	אחרים		2.5	-	2.2	-	0.3	88.0%	-	88.0%
			2,937.8	**(642.7)**	**2,426.7**	**(633.2)**	**501.6**	**82.9%**	**497.7**	**99.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0851	משרד ראשי	א	33.0	12.2	20.8	37.0%	20.8	100.0%
			33.0	**12.2**	**20.8**	**37.0%**	**20.8**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,357	1,484	1,568	1,626	1,646	1,794	9.4%	5.7%	3.7%	1.2%	9.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,983	2,295	408	(96)	312

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר של עובדי המשרד וכן מימון פעילות כלל יחידות המשרד, בין היתר: הייעוץ המשפטי לממשלה וייעוץ וחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי, הסנגוריה הציבורית, רשות הפטנטים, רשות התאגידים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אגף שומת מקרקעין, אגף האפוטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, הנהלת בתי הדין השרעיים, הנהלת בתי הדין הדתיים הדרוזיים, הרשות להגנת הפרטיות, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תיאום המאבק בסחר בבני אדם, תיאום המאבק בגזענות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, בתי הדין המנהליים לפי חוק הכניסה לישראל, אגף בירור תלונות נחקרים, מחלקת חנינות, נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, נציבות תלונות הציבור על שופטים, היחידה לענייני עדות דתיות, מחלקת 'רשומות' וכן יחידות מטה הנהלת המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-501 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שהתשלום בגינן צפוי בשנה העוקבת וכן מהתקשרויות והסכמים אשר נפרסים על שתי תקופות תקציב. תקציב הקורונה בסך של כ-33 מיליוני ₪ מיועד לפרוייקטי האצה דיגיטלית שמטרתם שיפור המענה והשירותים מרחוק לציבור. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-21 מיליוני ₪ נובע מתהליכי מכרוז והתקשרות ארוכים, הביצוע החל לקראת סוף השנה והתשלומים על פי אבני דרך.

התקשרויות מהותיות
אין.

20. הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3830	המדען הראשי	א	2,493.5	(499.0)	2,129.8	(495.6)	360.3	85.5%	52.4	87.6%
			2,493.5	**(499.0)**	**2,129.8**	**(495.6)**	**360.3**	**85.5%**	**52.4**	**87.6%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3830	המדען הראשי	א	814.0	520.8	293.2	64.0%	424.0	116.1%
			814.0	**520.8**	**293.2**	**64.0%**	**424.0**	**116.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	1,438	1,500	1,527	1,892	1,634	0.0%	4.3%	1.8%	23.9%	(13.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,954	1,995	257	(217)	40

א. תחום פעולה זה מיועד לסיוע בקידום החדשנות הטכנולוגית בתעשייה ובמשק הישראלי על ידי מתן תמיכות וקידום יוזמות חדשניות, זאת כדי להבטיח פיתוח מתמשך של היקף הפעילות והמו"פ הטכנולוגי בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-360 מיליוני ₪, המורכב מ:
א. תת ביצוע של כ-293 מיליוני ₪ בתקציב הקורונה, התקנה תוקצבה בשנת 2021 עבור השנה השוטפת ועבור השנים הבאות.
ב. 40 מיליוני ₪ שחויבו בתקנות תפעול וביקורת פרויקטים ונחשבים כעודפים מחויבים.
ג. 27 מיליוני ₪ שלא נוצלו בתקציב המענקים, בשל ריבוי הכנסות וקצב חלוקת מענקים. תקציב הקורונה בסך של כ-814 מיליוני ₪ מיועד לסייע לתעשיית ההיי-טק בהתמודדות עם השלכות משבר הקורונה ולשפר את יכולתו של המשק לצמוח עם תום המשבר. קצב הביצוע תלוי בהתקדמות הביצוע של הגופים שמקבלים את התמיכה בהתאם לאבני דרך.

התקשרויות מהותיות

אין.

21. משרד הכלכלה והתעשייה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3840	עידוד המגזר העסקי	א	1,741.8	(52.9)	1,054.1	(20.2)	655.0	61.7%	340.4	81.6%
3870	שכר ותפעול המשרד	ב	367.7	(15.2)	290.8	(15.2)	76.9	79.1%	70.6	98.3%
5411	הרשות להגנת הצרכן	ג	37.2	-	28.3	-	8.9	76.1%	8.8	99.7%
7610	השקעה בפיתוח תשתיות	ד	217.0	(120.3)	132.2	(48.1)	12.6	91.3%	-	91.3%
	אחרים		11.5	-	10.0	-	1.5	87.0%	-	87.0%
			2,375.2	**(188.4)**	**1,515.4**	**(83.5)**	**754.9**	**66.7%**	**419.8**	**85.2%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3840	עידוד המגזר העסקי	א	915.0	424.6	490.4	46.4%	722.8	125.4%
			915.0	**424.6**	**490.4**	**46.4%**	**722.8**	**125.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
5,368	4,601	1,450	1,085	1,592	1,432	(14.3%)	(68.5%)	(25.2%)	46.7%	(10.1%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,664	2,187	634	(112)	523

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים ושינוי שם המשרד ל"משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים". לאור זאת, החל מיום 1 בינואר 2018 תחומי פעולה 3640, 3641, 3642 ו- 3644 בגין תחום התעסוקה הועברו לאחריות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

א. תחום פעולה זה מיועד לעידוד המגזר העסקי:
1) מימון פעילות רשות ההשקעות.
2) מימון פעילות הסכנות לעסקים קטנים ובינוניים.
3) מימון פעילות מינהל סחר חוץ.
4) מימון פעילות מכון היהלומים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-655 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתת ביצוע במזומן של תקציבי קורונה, ומהתחייבויות המתפרסות על מספר תקופות תקציב. תקציב הקורונה בסך של כ-915 מיליוני ₪ מיועד להתמודדות התעשייה עם משבר הקורונה, כדוגמת החזרי ארנונה לעסקים ותמיכות אחרות. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-490 מיליוני ₪ נובע בעיקר מתוכניות שטרם חוייב בגינם תקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלה, שכר, אמרכלות המשרד הראשי והמחוזות והפעולות המשלימות של יחידות המשרד.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-77 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות המתפרסות על מספר תקופות תקציביות.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתית תעשייתית באמצעות מינהל אזורי פיתוח.

התקשרויות מהותיות

סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מוקדי שטח - מערך מעוף התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 430 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך הפעלת מוקדי שטח ולייעול מתן השירותים לעסקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 228 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

קרנות הון סיכון התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 225 מיליוני ₪ עם חברת פנינסולה בע"מ וקוגיטו קפיטל אס.אם.אי לצורך הקמת קרנות הון צמיחה. הקרנות יספקו פתרונות מימון לטווח ארוך וכן ישקיעו בעסקים בינוניים ויגשרו על הפער הקיים כיום בין צרכי העסקים לבין היצע ההון הקיים בשוק. גודלה הסופי של כל קרן צפוי לעמוד על בין 450-300 מיליוני ₪ (יתרת הכסף מקורה בעיקר ממשקיעים מוסדיים). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

חוק עידוד השקעות הון

החוק לעידוד השקעות הון משמש מכשיר להמרצת קצב הצמיחה של משק המדינה ולמשיכת הון חיצוני ומקומי. מטרתו של החוק היא עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באיזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר הייצור של משק המדינה, שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בינלאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים וברי- קיימא. לשם ביצוע המטרה מעניק החוק יתרונות למפעלים ולמשקיעים בצורת מענקים והקלות מס. הביצוע המעשי של החוק, עליו ממונים שר האוצר ושר הכלכלה נתון בידי מרכז ההשקעות ורשות המיסים. מרכז ההשקעות במשרד הכלכלה פועל לעידוד יוזמות כלכליות להקמה והרחבה של מפעלים תעשייתיים, מבנים לתעשייה, ולהשקעות הון פיזיות בתעשייה בישראל. המענקים מיועדים למפעלים בתעשיה שאושר להם מענק כאמור. העברת המענקים מותנית בביצוע התכנית שאושרה על ידי מרכז ההשקעות, על בסיס אבני דרך ולאחר ביצוע ההשקעות בפועל. תקופת ביצוע התכנית מוגבלת לחמש שנים ממועד אישורה. להלן פירוט התקשרויות מהותיות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, אשר יתרתן ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 4,572 מיליוני ₪:

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 80 מיליוני ₪ עם חברת סודהסטרים תעשיות בע"מ לצורך הרחבת מפעל באזור תעשייה עידן הנגב, לייצור מוצרי הגזה ביתיים להכנת משקאות תוססים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 56 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

חוק עידוד השקעות הון- הקמת מפעל יצור נחושת התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 115 מיליוני ₪ עם חברת ערבה מיינס בע"מ לצורך הקמת מפעל לייצור נחושת מתכתית במכרות תמנע. ביצוע ההשקעה בהתאם לתוכנית המאושרת מזכה את החברה במענק בסך של 115 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 115 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 700 מיליוני ₪ עם חברת אינטל אלקטרוניקה בע"מ לצורך הרחבה של מפעל לייצור רכיבים מיקרו אלקטרונים על גבי פרוסות סיליקון בקרית גת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 320 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 4,081 מיליוני ₪ עם חברת אינטל אלקטרוניקה בע"מ לצורך הרחבה של מפעל לייצור רכיבים מיקרו אלקטרונים על גבי פרוסות סיליקון בקרית גת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 4,081 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

22. מערכת בתי המשפט

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0854	מערכת בתי המשפט	א	2,234.2	(235.8)	2,051.2	(236.4)	183.6	91.8%	178.6	99.8%
			2,234.2	**(235.8)**	**2,051.2**	**(236.4)**	**183.6**	**91.8%**	**178.6**	**99.8%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0854	מערכת בתי המשפט	א	16.0	6.4	9.6	40.0%	2.3	54.4%
			16.0	**6.4**	**9.6**	**40.0%**	**2.3**	**54.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,584	1,660	1,919	1,835	1,736	1,815	4.8%	15.6%	(4.4%)	(5.4%)	4.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,784	1,998	242	(28)	214

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר שופטי ועובדי מערכת בתי המשפט, מימון הוצאות שוטפות, לרבות ניהול ותחזוקת היחידות (הנהלה, עליון, מחוזי, שלום ובתי הדין לעבודה). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-184 מיליוני ₪, הנובע מרישום התחייבויות בסוף השנה שמימושן צפוי בשנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-16 מיליוני ₪ מיועד למימון שיפורים טכנולוגיים שיאפשרו תיעוד ותמלול דיונים, קיום דיונים מרחוק, הרחבת מערך האחסון והעבודה מהבית. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-10 מיליוני ₪ נובע מהתחייבויות שנרשמו בסוף שנה ויתרה תקציבית שינוצלו בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות
אין.

23. מרכז החינוך העצמאי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2063	יסודי וחטיבות ביניים	א	2,116.1	-	1,990.8	-	125.3	94.1%	70.9	97.4%
			2,116.1	**-**	**1,990.8**	**-**	**125.3**	**94.1%**	**70.9**	**97.4%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2063	יסודי וחטיבות ביניים	א	84.3	39.1	45.2	46.4%	17.7	67.4%
			84.3	**39.1**	**45.2**	**46.4%**	**17.7**	**67.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,452	1,534	1,617	1,724	1,826	1,991	5.6%	5.4%	6.6%	5.9%	9.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,924	2,116	198	(6)	192

(*) לפי סעיפים 3א(ט) ו-3א(י) לחוק יסודות התקציב תשמ"ה-1985, סעיף 3א לחוק בדבר תמיכה במוסדות ציבור לא יחול על הוצאות הממשלה לצורך תמיכה בתאגיד מרכז החינוך העצמאי, גוף זה יתוקצב בתקציב משרד החינוך והתרבות למטרות חינוך בלבד על פי קריטריונים ענייניים אחידים ושוויוניים כמו לכלל ילדי ישראל.

א. תחום פעולה זה מיועד לתמיכה בעמותה עבור שכר עובדי הוראה, גמלאות, עובדי מטה המרכז לחינוך עצמאי, מימון מוסדות הפטור, תשלומי הסעות וכן הוצאות תפעול ופעילות המרכז ובתי הספר כגון: הוצאות חינוך ורווחה וריישוי ופיתוח. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-125 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנרשמו בעיקר במהלך סוף השנה ובתחילת שנת הלימודים תשפ"ב ואמורים להיות מבוצעים במהלך השנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-84 מיליוני ₪ מיועד לתקצוב קורונה ניתן בעבור נושאים שונים כגון: למידה מרחוק, ציוד, תגבור ניקיון, העסקת עוזרי חינוך, ותוכניות העשרה לצמצום פערי לימוד. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-45 מיליוני ₪ נובע מרישום מאוחר של התחייבויות אשר ביצוען יהיה במהלך השנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות
אין.

24. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	א	30.8	-	23.6	-	7.2	76.6%	23.0	151.3%
3301	הוצאות שוטפות לפעילות המשרד	ב	711.7	(142.6)	499.0	(142.4)	212.5	70.1%	187.6	96.5%
3306	תמיכות בחקלאות	ג	1,279.1	(21.8)	938.2	-	319.1	74.6%	256.7	95.0%
3309	מנהלת תנופה	ד	75.8	-	58.1	-	17.7	76.6%	12.7	93.4%
			2,097.4	**(164.4)**	**1,518.9**	**(142.4)**	**556.5**	**73.2%**	**480.0**	**96.3%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3306	תמיכות בחקלאות	ג	115.3	38.0	77.3	33.0%	77.3	100.0%
			115.3	**38.0**	**77.3**	**33.0%**	**77.3**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,430	1,685	1,654	1,472	1,689	1,377	17.8%	(1.8%)	(11.0%)	14.7%	(18.5%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,602	1,933	564	(233)	331

א. תחום פעולה זה מיועד לתמיכות בגרעיני משימה. התמיכות מהוות מקור תמיכה לקהילה המשימתית בשני אופנים עיקריים:
1) השתתפות בתשלום שכר למנהלי הגרעינים ולעובדים בגרעין.
2) השתתפות בתשלום עבור פעילויות חברתיות וקהילתיות אותן מקיים הגרעין בתחום מגוריו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבי השכר והתפעול המקצועי והשוטף של מספר יחידות מרכזיות: יחידות פיקוח ואכיפה המספקות שירותים לאזרח ולחקלאות (השירותים הווטרינרים, היחידה להגנת הצומח, אגף הדייג ויחידת הפיקוח על הצומח והחי), היחידה העוסקת במחקר ופיתוח (יחידת המדען הראשי), יחידת שירותי הדרכה לחקלאים, היחידה לפיתוח הכפר ויחידת מנהלת ההשקעות בחקלאות, אשר מאשרת מענקים והטבות מס להשקעות בחקלאות ויחידות מטה הנותנים שירותים מקצועיים ליתר יחידות המשרד. חלק מהותי מפעילותן של היחידות ממומן מאגרות ודמי שירות.. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-213 מיליוני ₪, המורכב מאוסף רב של פעילויות שונות בסכומים נמוכים. העודף המחויב ברוטו בתחום זה הוא 187.6 מליוני ש"ח והיתרה בעודפים משוריינים.
תת הביצוע בתשלומים נובע בעיקר מכך שתקציב המדינה לשנת 2021 אושר בנובמבר 2021, ולכן בהרבה פעילויות, המשרד הספיק להתחייב אך לא הספיק לשלם בשנת התקציב אלא בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות ממשלתיות בחקלאות, בתשתיות ובמחקר החקלאי, וכולל כמה מרכיבים שהעיקריים בהם:
1) תשלומי סובסידיה לייצור ביצים ופטם על פי חוק הגליל, תשמ"ח-1987.
2) השתתפות הממשלה בביטוח מפני נזקי טבע ואסונות טבע בחקלאות.
3) פיצויים בגין השמדת בעלי חיים על פי פקודת מחלות בעלי חיים.
4) תמיכה במוצרים ציבוריים כגון: הדברה, שטחים פתוחים, שימור קרקע וניקוז.
5) הסכם המים שנחתם בין המדינה לבין התאגדות חקלאי ישראל, לפיו ניתנת תמיכה לחקלאים עקב העלאת תעריפי המים.
6) הסכם למיכון חקלאות ישראל (הסכם להפחתת עובדים זרים).
7) מענקי השקעות - בהתאם לאמור בחוק עידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980.
8) תמיכה במחקר חקלאי לשם פתרון בעיות הקשורות בייצור, ייצוא, עיבוד ושיווק תוצרת חקלאית וביחסי הגומלין של החקלאות והסביבה.

9) תמיכה בפיתוח הכפר - מענקים להכנת תכניות אב ומתאר וליצירת עוגנים לפיתוח הכפר במועצות אזוריות ובישובים חקלאיים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-319 מיליוני ₪, המורכב מאוסף רב של פעילויות שונות בסכומים נמוכים. העודף המחויב ברוטו בתחום זה הוא 256.7 מליוני ₪ והיתרה בעודפים משוריינים. תת הביצוע בתשלומים נובע, בעיקר, מכך שתקציב המדינה לשנת 2021 אושר בנובמבר 2021 ולכן בהרבה פעילויות המשרד הספיק להתחייב, אך לא הספיק לשלם בשנת התקציב אלא בשנה העוקבת.
תת ביצוע בהכנסות- תקציב ההכנסה המיועדת בתחום פעולה זה כולל מספר נושאים:
• מימון של רשות מקרקעי ישראל על פי החלטת ממשלה לפרוייקט של העסקת מתנדבים בחקלאות. רשות מקרקעי ישראל טרם שילמו את חלקם על פי החלטת הממשלה גם לשנת 2020 וגם לשנת 2021 (3.3 מליוני ₪ בכל שנה).
• מימון של רשות מקרקעי ישראל לנושא של קציר מוקדם בעוטף עזה 2021 (1.95 מליוני ₪).
• מימון של רשות מקרקעי ישראל למענקים להכנת תוכניות כוללניות במרחב הכפרי.
• מימון של קרן קיימת לישראל (באמצעות החשכ"ל) להצבת מגורונים (מגורים זמניים) ב-27 ישובים כפריים ברמת הגולן) 8.3 מליוני ₪. תקציב הקורונה בסך של כ-115 מיליוני ₪ מיועד ל :85 מיליוני ₪ לטובת השקעות בטכנולוגיות חקלאיות מתקדמות, על פי החלטת ממשלה 326 מתאריך 16/8/20
ו-30 מליוני ש"ח לפרוייקטי תשתית ניקוז. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-77 מיליוני ₪ נובע מ: תקציבי הטכנולוגיות החקלאיות החדשניות, מדובר בפעולות שמתפרסות על פני מספר שנים. המימון איננו 100% של המדינה, השוק הפרטי מממן חלק מהעלות, וה"נתמכים" צריכים לגייס הון עצמי ולבצע את ההשקעה. לאחר מכן המדינה משלמת את חלקה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות מנהלת תנופה לטיפול במפוני גוש קטיף וצפון השומרון על פי חוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005, הכולל מתן פיצויים לזכאים, סיוע במעבר למקומות מגורים חדשים, תעסוקה חדשה והעתקת קבוצות מתיישבים ליישובים חלופיים.

התקשרויות מהותיות

אחסנת מלאי חירום התקשרויות משנים 2014-2021 בהיקף של כ- 295 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך אחסנת מלאי חירום מספוא וחיטה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 89 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2024.

מנהלת תנופה התקשרויות משנת 2020 בהיקף של כ- 74 מיליוני ₪ עם מדרשת התורה והארץ לצורך מימון העתקת מוסד הציבור "מכון התורה והארץ" שפעל בגוש קטיף למיקום הקבע החדש שלו ביישוב ניצן, בהתאם להחלטת הוועדה המיוחדת לפי חוק יישום תוכנית ההתנתקות. הסכום כולל את הקמת המבנים וציודם. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 53 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

25. משרד העלייה והקליטה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3011	מינהל	א	284.2	-	193.5	-	90.7	68.1%	76.5	95.0%
3012	שירותי קליטה	ב	1,326.1	(105.2)	878.9	(0.1)	342.1	72.0%	230.5	90.9%
3013	תשלומים ישירים	ג	457.2	(0.9)	445.2	(1.5)	12.6	97.2%	1.3	97.5%
	אחרים		1.8	-	0.8	-	1.0	44.4%	0.8	88.9%
			2,069.3	**(106.1)**	**1,518.4**	**(1.6)**	**446.4**	**77.3%**	**309.1**	**93.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3011	מינהל	א	20.5	13.9	6.6	67.8%	2.4	79.5%
3012	שירותי קליטה	ב	31.5	18.0	13.5	57.1%	3.7	68.9%
			52.0	**31.9**	**20.1**	**61.3%**	**6.1**	**73.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,704	1,724	1,533	1,599	1,446	1,517	1.2%	(11.1%)	4.3%	(9.6%)	4.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,601	1,963	569	(207)	363

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, הנהלה וכלליות, הוצאות מנהל ואמרכלות תפעול ומיחשוב, כולל ביצוע בגין התכנית הכלכלית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות בגין תכניות שביצוען החל בסוף שנת 2021 או שיחל בשנת 2022 והתשלום בגינן צפוי להתבצע בשנה העוקבת, ובגין ביצוע בשנת 2021 שטרם הוגשו בגינו דרישות לתשלום או שטרם שולם בשנת 2021. תקציב הקורונה בסך של כ-20 מיליוני ₪ מיועד לביצוע רכש עבור הכשרות תעסוקתיות לעולים ולייעוץ בתחום היזמות לעולים, שניהם על רקע הקשיים בשוק התעסוקה אשר נבעו מהתפשטות הנגיף, וכן לתפעול מלוניות לעולים הנדרשים לבידוד.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות לעידוד עלייה; סיוע לתושבים חוזרים; שירותי קליטה לעולים במגוון תחומים, ביניהם סיוע לעולים בדיור, שכירות והפעלה של מרכזי קליטה, שכירת מקבצי דיור לקשישים עולים; סיוע בתעסוקה, בין היתר, בתחומי המדע והיזמות באמצעות הכשרות, הסבות מקצועיות, תמריצים למעסיקים, מתן הלוואות ליזמים וסיוע לאוכלוסיות מיוחדות (רופאים, מהנדסים וכד'); סיוע לסטודנטים עולים בשכר לימוד ומלגות; סיוע לקליטה בקהילה, קליטה חברתית, תמיכות בעמותות וברשויות מקומיות, פעולות בתחום החינוך הבלתי פורמאלי; סיוע לרווחת אוכלוסיות העולים, השתלבות נוער ותוכנית לאומית לילדים ולנוער בסיכון; סיוע לקליטת עולי אתיופיה, בין היתר, קליטתם באתרים זמניים, מתן שירותי חינוך, קליטה חברתית ותעסוקה, כולל ביצוע בגין התכנית הכלכלית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-342 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות בגין תכניות שביצוען החל בסוף שנת 2021 או שיחל בשנת 2022 והתשלום בגינן צפוי להתבצע בשנה העוקבת. בגין ביצוע בשנת 2021 שטרם הוגשו בגינו דרישות לתשלום או שטרם שולם בשנת 2021 ובגין תמיכות לשנת 2021 שהדיווח והתשלום בגינן יתבצעו במהלך שנת 2022. תקציב הקורונה בסך של כ-32 מיליוני ₪ מיועד לתמיכות בעולים אשר נפגעו מהשלכות התפשטות הנגיף, בתחומים הבאים: מתן שוברים לקורסי הכשרה לעולים, מתן שוברים לקורסים ללימוד עברית לעולים, תמיכה מוגברת בסטודנטים עולים, מתן תמריצים לדיגיטציה של עסקים בבעלות עולים, תמיכה בהעסקת עולים, תגבור הכוונת עולים לתעסוקה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-14 מיליוני ₪ נובע ממימוש חלקי של התקציב בשל צרכים נמוכים מהצפי בתחומים האמורים לעיל.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלומי סיוע ישירים לעולים, בין היתר, על פי חוקים, נהלים, הוראות שעה ועל פי החלטות ממשלה: תשלומי סיוע סל קליטה, סיוע בדמי קיום, סיוע בהבטחת הכנסה לעולים, סיוע לחיילים ועוד.

התקשרויות מהותיות

מקבצי דיור לעולים התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ- 6,564 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך שכירת מקבצי דיור. מקבצי הדיור הם מבנים בבעלות יזמים פרטיים, בהם מתגוררים עולים קשישים הזכאים לדיור מסובסד מטעם המשרד. המשרד שוכר את המקבצים לתקופות אשר מוארכות מעת לעת. תפעול ההתקשרות עם בעלי המקבצים נעשה על ידי חברת עמידר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,383 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

מרכזי קליטה לעולים יוצאי אתיופיה התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 1,581 מיליוני ₪ עם הסוכנות היהודית לצורך שכירת והפעלת מרכזי קליטה לעולים יוצאי אתיופיה. הסוכנות מפעילה עבור המשרד את מרכזי הקליטה בהם שוהים העולים יוצאי אתיופיה בשנים הראשונות לאחר עלייתם. בנוסף, הסוכנות היא הבעלים של חלק מהמבנים המשמשים כמרכזי קליטה, ולגביהם משלם לה המשרד תשלומי שכירות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 199 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

שכירת מבנים המשמשים כמרכזי קליטה לעולים יוצאי אתיופיה התקשרות משנת 1999 בהיקף של כ- 949 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך שכירת מרכזי קליטה. מדובר במבנים בבעלות פרטית המאוכלסים על ידי עולים יוצאי אתיופיה בשנים הראשונות לאחר עלייתם. תפעול ההתקשרות עם בעלי המבנים נעשה על ידי עמידר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 92 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

פרויקט קמ"ע (קליטת מדענים עולים) התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ- 1,532 מיליוני ₪ עם גופי מחקר שונים (מוסדות להשכלה גבוהה, קרנות מחקר, מוסדות רפואה, משרדי ממשלה ועוד) לצורך העסקתם של מדענים עולים כחוקרים עצמאיים או כחלק מצוותי מחקר באוניברסיטאות, בתי חולים, מפעלים עתירי מחקר ופיתוח ועוד. במסגרת התכנית מממן המשרד שיעור ניכר מעלות העסקתו של החוקר, עבור חוקרים שנכנסו לתכנית עד 2010 עד הגיעם לגיל הפנסיה, ועבור חוקרים שנכנסו לתכנית מאוחר יותר, למשך חמש שנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 140 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

פרויקט קרקע חומה התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 162 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות, חברות כלכליות עירוניות וחברות משכנות לצורך בניית מקבצי דיור לעולים קשישים על קרקע חומה (קרקע ביעוד ציבורי), בהתאם לשתי החלטות ממשלה שהתקבלו במרס 2011 ובמרס 2012. בהתאם להחלטות הממשלה המשרד ישתתף בעלות הבניה באמצעות מענקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 102 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

26. קרנות הגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2613	קרנות	א	1,920.8	(788.6)	293.6	(648.1)	1,486.7	16.5%	158.8	25.4%
			1,920.8	**(788.6)**	**293.6**	**(648.1)**	**1,486.7**	**16.5%**	**158.8**	**25.4%**

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2021

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של ארבע קרנות:
1) קרן הניקיון - קרן זו פועלת ע"פ חוק שמירת הניקיון ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים לשמירה על איכות הסביבה.
2) הקרן למניעת זיהום ים - הקרן הוקמה ע"פ פקודת מניעת זיהום מי הים בשמן ומטרתה לרכז אמצעים כספיים ללחימה בזיהום מי הים והחופים.
3) הקרן למען בעלי-חיים - הקרן הוקמה ע"פ חוק צער בעלי-חיים ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים שישמשו לפעילות בנושא חינוך, הסברה והדרכה למניעת התעללות בבעלי-חיים וסיוע לארגונים ורשויות מקומיות בטיפול והגנה על בעלי-חיים.
4) קרן שיקום מחצבות מפעלי ים המלח - הקרן הוקמה מכוח חוק זיכיון ים המלח ומטרתה לממן שיקום אתרים בהם בוצעה כריה ע"י מפעלי ים המלח.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,487 מיליוני ₪, הנובע ברובו מעודפים שהצטברו בקרן הניקיון. עודפים אלו הינם תזרימיים בלבד ומיועדים למימון הקמת מתקנים לטיפול בפסולת ופרויקטים רב שנתיים בתחום עידוד המיחזור והפחתת הטמנת פסולת.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

27. המשרד לביטחון פנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0750	משרד לבטחון פנים	א	276.3	(10.6)	220.6	(0.2)	45.3	83.0%	43.0	99.1%
0755	הרשות להגנה על עדים	ב	70.4	-	65.9	-	4.5	93.6%	4.6	100.1%
0760	כבאות והצלה	ג	1,542.7	(16.4)	1,342.6	(13.8)	197.5	87.2%	185.7	99.2%
			1,889.4	**(27.0)**	**1,629.1**	**(14.0)**	**247.3**	**86.8%**	**233.3**	**99.3%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0750	המשרד לבטחון הפנים	א	3.5	2.1	1.4	60.0%	1.4	100.0%
0760	כבאות והצלה	ג	26.8	7.5	19.3	28.0%	18.9	98.5%
			30.3	**9.6**	**20.7**	**31.7%**	**20.3**	**98.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,315	1,571	1,825	2,005	1,963	1,615	19.5%	16.2%	9.9%	(2.1%)	(17.7%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,619	1,862	370	(126)	243

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות, פעולות אמרכלות ופרויקטים שונים. תקציב הקורונה בסך של כ-4 מיליוני ₪ מיועד לרכש ושירותים ייעודיים הכוללים בין היתר מערכות מחשוב וציוד . תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-1 מיליוני ₪ נובע מזמני אספקה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדים ופעילות הרשות להגנה על עדים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות ואמרכלות של הרשות הארצית לכבאות והצלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-198 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות רב שנתיות ברשות הכבאות, בין היתר בתחומי בינוי ורכש כבאיות אשר מועד אספקתן אינו בשנת התקציב של מועד ההזמנה. תקציב הקורונה בסך של כ-27 מיליוני ₪ מיועד לרכש ושירותים ייעודיים הכוללים בין היתר מערכות מחשוב וציוד. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-19 מיליוני ₪ נובע מזמני אספקה ושינוי עיתוי.

התקשרויות מהותיות

שירותי כיבוי מהאוויר התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 360 מיליוני ₪ עם חברת אלביט לצורך מתן שירותי כיבוי מהאוויר באמצעות מטוסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 71 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

28. משרד החוץ

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0951	משרד החוץ	א	1,881.9	(78.2)	1,591.4	(36.1)	248.4	86.5%	160.2	95.2%
			1,881.9	**(78.2)**	**1,591.4**	**(36.1)**	**248.4**	**86.5%**	**160.2**	**95.2%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0951	משרד החוץ	א	10.0	9.2	0.8	92.0%	0.8	100.0%
			10.0	**9.2**	**0.8**	**92.0%**	**0.8**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
1,708	1,571	1,733	1,618	1,483	1,555	(8.0%)	10.3%	(6.6%)	(8.3%)	4.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,642	1,804	224	(62)	162

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) הוצאות שוטפות של הנהלת מטה המשרד בארץ ואגף המינהל, לרבות שכר עובדים, הדרכה, דואר וטלפונים, אחזקת מבנה המשרד, תפעול המטה ומיסי עירייה.
2) הוצאות תפעול מטה נציגויות המשרד בחו"ל לרבות שכר ונלוות בחו"ל, אמרכלות נציגויות, בטחון הנציגויות בחו"ל, רכש, בינוי ופתיחת נציגויות.
3) פעילויות דיפלומטיות בחו"ל הכוללות תשלומי מיסים לאו"ם ותשלומים לארגונים, פרויקטים ופעולות של המערך המדיני, וכו'.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-248 מיליוני ₪, הנובע מקיטון בביצוע פעולות בארץ ובחו"ל, בינוי ופיתוח בחו"ל וסיוע בינלאומי המיוחס למגיפת הקורונה . תקציב הקורונה בסך של כ-10 מיליוני ₪ מיועד לביצוע בגין התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה שיועד לצורך הטסה לקבלת חיסונים, בדיקות קורונה, מתן ציוד רפואי לנציגויות ופינוי שליחים ובני משפחותיהם מחו"ל.

התקשרויות מהותיות
אין.

29. המשרד להגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2611	שכר ותפעול	א	263.7	(0.1)	237.3	-	26.3	90.0%	23.5	99.0%
2612	פעילות שוטפת	ב	378.4	(156.8)	166.2	(33.8)	89.2	65.1%	158.7	127.2%
2614	פרוייקטים מקק"ל	ג	26.4	-	20.3	-	6.1	76.9%	-	76.9%
5413	רשות הטבע והגנים	ד	499.7	-	456.1	-	43.6	91.3%	43.5	100.0%
8304	השקעות שונות	ה	324.3	(235.0)	115.9	(115.9)	89.3	56.5%	-	56.5%
			1,492.5	**(391.9)**	**995.8**	**(149.7)**	**254.5**	**79.6%**	**225.8**	**97.7%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2612	פעולות	ב	35.0	8.0	27.0	22.9%	0.8	25.1%
5413	רשות הטבע והגנים	ד	166.0	122.5	43.5	73.8%	43.5	100.0%
			201.0	**130.5**	**70.5**	**64.9%**	**44.3**	**87.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
364	260	383	593	983	492	(28.6%)	47.3%	54.8%	65.8%	(49.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,035	2,233	1,445	(248)	1,197

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2021 נטו כוללים את נתוני קרנות הגנת הסביבה (ראה ביאור 26 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול, מחשוב ודיור של המשרד להגנת הסביבה ומחוזותיו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות שוטפת של יחידות המשרד, כגון: מניעה ובקרה על זיהום האוויר, מניעת זיהום מקורות מים, קידום תשתיות איכות הסביבה במפעלים וברשויות מקומיות, מערך התכנון הסביבתי, חינוך והסברה ופעילויות מחקר ופיקוח, תקצוב חברות ממשלתיות ורשויות נחל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-89 מיליוני ₪, הנובע מכך שחלק עיקרי מההוצאה המותנית בהכנסה שתוקצבה בתחום זה הועברה לביצוע בשנת הכספים הבאה. תקציב הקורונה בסך של כ-35 מיליוני ₪ מיועד לפרוקטים בנושא מדבור, שינוי אקלים, טכנולוגיות סביבה, ומעבדה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-27 מיליוני ₪ נובע מתקצוב הגבוה מתכנון המשרד לביצוע בשנת 2021.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים שיבוצעו בהתאם להסכם של המדינה עם קק"ל, לפיו קק"ל תעביר סכומים בסך כולל של 390 מיליוני ₪, חלק מהמיזמים יבוצעו ע"י המדינה (המשרד להגנת הסביבה, רט"ג, שיכון וכו') וחלק ע"י הקרן הקיימת לישראל.

ד. תחום פעולה זה מיועד לתקציב של רשות הטבע והגנים הממומן בחלקו על ידי הממשלה ובחלקו נובע מהכנסות בגין פעילות הרשות (כגון: דמי כניסה לאתרים), כאשר ביצוע התקציב נעשה באופן עצמאי על ידי הנהלת הרשות. התקציב מיועד להוצאות תפעול, אחזקה ופיקוח בשמורות הטבע ובגנים, שימור ופיתוח אתרים, מימון מחקרים, השתתפות במימון מיזמים כלכליים ועוד. תקציב הקורונה בסך של כ-166 מיליוני ₪ מיועד לשיפוי בגין ירידה בתקבולים באתרים, העסקת מובטלים בשטחים פתוחים, ופיתוח מיזמים כלכלים באתרים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון ההתקשרות עם החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ שהוכרה בהחלטת ממשלה כזרוע ביצוע לניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצר השרון (לשעבר תע"ש). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-89 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות בגין פרויקטים רב שנתיים המשולמים בהתאם לשלבי ההתקדמות.

התקשרויות מהותיות

שיקום קרקעות מזוהמות התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 567 מיליוני ₪ עם החברה לשירותי איכות הסביבה לצורך ניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצר השרון (לשעבר תע"ש). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 325 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

סיוע ל"אשכולות" לייעול במשק הפסולת התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 250 מיליוני ₪ עם ריכוז של רשויות מקומיות לצורך סיוע לאשכולות בהתייעלות והוזלה של מערכי איסוף ופינוי פסולת והעלאת אחוזי המיחזור ברשויות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 101 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

סיוע למניעת התמוטטות המצוק החופי התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 360 מיליוני ₪ עם החברה הממשלתית להגנת מצוקי חוף הים לצורך התמודדות עם התמוטטות המצוק לאורך חופי מדינת ישראל. החברה פועלת להקמת מכשול לכרסום המים במצוק ע"י הזרמת חול, שוברי גלים, והקמת גאוטויבים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 120 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תמיכה בהקמה ותפעול של מתקני מיון פסולת התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 317 מיליוני ₪ עם חברות פרטיות לצורך סיוע להקמה ותפעול מתקני מיון על מנת להפחית את היקף ההטמנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 172 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

צמצום פערים במזרח ירושלים התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 97 מיליוני ₪ עם עריית ירושלים לצורך תמיכה בביצוע פרויקטים לקידום נושאים שונים בתחום איכות הסביבה: טיפול בפסולת מעורבת, טיפול בפסולת הבנייה, חינוך סביבתי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 66 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

30. הכנסת (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0202	חברי הכנסת	א	176.8	-	163.2	-	13.6	92.3%	5.9	95.6%
0203	פעולות הכנסת	ב	642.9	-	449.0	-	193.9	69.8%	58.2	78.9%
0204	רזרבה	ג	18.0	-	-	-	18.0	0.0%	-	0.0%
0205	תוספת מבנה	ד	113.4	-	22.5	-	90.9	19.8%	6.5	25.6%
0208	גימלאות חברי כנסת	ה	65.0	-	60.3	-	4.7	92.8%	-	92.8%
0209	מוזיאון הכנסת	ו	28.4	-	0.5	-	27.9	1.8%	2.1	9.2%
1410	מימון מפלגות	ז	423.9	-	302.7	-	121.2	71.4%	-	71.4%
	אחרים		0.4	-	(4.1)	-	4.5	-1025.0%	-	-1025.0%
			1,468.8	**-**	**994.1**	**-**	**474.7**	**67.7%**	**72.7**	**72.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
678	752	828	1,434	1,101	994	10.9%	10.1%	73.2%	(23.2%)	(9.7%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
1,246	1,469	223	-	223

(*) תקציב הכנסת נקבע ומבוצע על ידי הכנסת ואינו באחריות הממשלה.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר חברי הכנסת וכן נושאים נלווים, כגון: יועצים פרלמנטאריים, הוצאות רכב, קשר עם הבוחר, הוצאות לינה בבתי מלון, לימוד שפה, אבטחה ומיגון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים מקצועיים לוועדות הכנסת, קשרי חוץ, טקסים והנצחה, שכר צוות פרלמנטארי - סיעות, הוצאות עובדי הכנסת, אמרכלות, ביטחון וניהול מערכות מידע. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-194 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שתמורתן טרם שולמה ומדחיית יישומם של פרויקטים שתוכננו להתבצע בשנים 2020 ו- 2021 לשנת 2022, בין היתר בשל מגיפת הקורונה, וכן דחיית אישור חוק תקציב המדינה לחודש נובמבר שנת 2021.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון אפשרי של פעילויות שונות ובלתי צפויות, הבאות לידי ביטוי במסגרת תחומי תקציב אחרים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון עלות ההקמה של אגף המשרדים החדש - "אגף קדמה", הכולל חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מתקנים ומערכות וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, ההנובע מהקצאת תקציב עבור התחייבויות בשנה העוקבת.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קצבאות (פנסיה) והוצאות נלוות אחרות לחברי כנסת גמלאים.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פיצוי בעל זכויות או טובות הנאה במקרקעין הידועים כ"בית פרומין" (משכן הכנסת הישן), בשינויים המחויבים, על פי האמור בסעיף 17(ו)(3) לחוק מוזיאון הכנסת, תש"ע-2010. בנוסף, מיועד תחום פעולה זה למימון שיפוץ בית פרומין ותפעולו של מוזיאון הכנסת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-28 מיליוני ₪, ההנובע מהקצאת תקציב עבור התחייבויות בשנה העוקבת.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של המפלגות הנבחרות לכנסת, לרבות מתן הלוואות על חשבון תשלומי מימון עתידיים. התקציב נקבע על פי האמור בחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973, הקובע מדדים לפיהם תתוקצב כל מפלגה אשר נבחרה בבחירות לכנסת הנוכחית. כמו כן, מכוח האמור בחוק מימון מפלגות, בשנים בהן מתקיימות בחירות לכנסת, נכללות גם הוצאות למימון בחירות עבור מפלגות שנבחרו לכנסת הנוכחית. בנוסף, על פי תיקון מספר 24 לחוק המפלגות, תשנ"ב 1992, בשנים בהן מתקיימות בחירות מקדימות (פריימריס) לתפקיד של חבר

כנסת, נכללים תשלומים המיועדים למתן הלוואות ומענקים למועמדים לתפקיד, על פי קריטריונים הקבועים בחוק.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-121 מיליוני ₪, עיקר תת הביצוע נובע מפריט

התחייבות "הלוואות למפלגות". הפריט תוקצב בסכום של 117.1 מליוני ₪. במהלך שנת 2021 ניתנו שש הלוואות למפלגות הכנסת בסכום כולל של 110.4 מליוני ₪. במקביל נעשו החזרים בגין הלוואות אלו, לרבות הלוואות שניתנו למפלגות בגין שנים קודמות בסכום כולל של 84 מיליוני ש"ח. כך שבגין מנגנון הקצאת הלוואות למפלגות הכנסת בלבד, נוצר תת ביצוע של 90.7 מליוני ש"ח. כמו כן, פריט התחייבות "מימון מפלגות שוטף" תוקצב ביתר, על ידי משרד הפנים, בסכום של 28.9 מיליוני ש"ח.

התקשרויות מהותיות

בנייה ותחזוקה של אגף חדש "קדמה" התקשרות משנת 2001 בהיקף של כ- 372 מיליוני ₪ עם חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של "אגף קדמה" (אגף משרדים חדש במשכן הכנסת), לרבות הקמת חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנת ואספקת כל המתקנים, המערכות והציוד וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. ההתקשרות כוללת שני מרכיבים עיקריים כמפורט להלן:
1) הקמה - הקמת פרויקט "אגף קדמה". לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.
2) הפעלה - הפעלת ותחזוקת האגף למשך 25 שנים החל ממועד העברתו לרשותה של הכנסת. התקשרות זו נחתמה ל- 25 שנים, כאשר הכנסת רשאית להשתחרר מההסכם בכל עת לאחר חמש השנים הראשונות שלאחר תחילת תקופת ההפעלה ובהתראה של שלושה חודשים מראש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 135 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2033.

שירותי שידורים באולפן ערוץ הכנסת התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 270 מיליוני ₪ עם ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ לצורך שירותי שידורים בערוץ הכנסת. ההתקשרות עם חברת ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ (להלן: "הזכיין") מחולקת למספר מרכיבים:
1) שירותי שידורים באולפן ערוץ הכנסת לתקופה של 10 שנים. מרכיב זה הינו המשמעותי ביותר מבחינת ההיקף הכספי ומסתכם לכ- 250 מיליוני ₪. (סכום התמורה השנתית הינו 25.2 מיליוני ₪ כולל מע"מ והינו צמוד למדד המחירים לצרכן המתעדכן ב- 1 בינואר בכל שנה ביחס למדד הבסיס שהינו מדד חודש אוגוסט 2016).
2) שידרוג ורכישת ציוד לאולפן ערוץ הכנסת. הכנסת רשאית להחליט על שדרוג הציוד, כולו או חלקו לפי שיקול דעתה הבלעדי, וכן על רכישת ציוד נוסף ככל שתמצא לנכון. הכנסת רשאית להורות לזכיין לרכוש עבורה את הציוד ולקבל החזר כספי בעד עלויות הרכישה.
3) שירותים ופעולות שונות. מדובר בהוצאות חד פעמיות בגין פרויקטים שונים הקשורים לביצוע השידורים. פעולות אלו כוללות בין היתר: א) אריזה גרפית ומיתוג מחדש של ערוץ הכנסת. ב) אפיון, הקמה ופיתוח אתר אינטרנט, שיהיה בחזקתו של הזכיין.
4) הפצת שידורי הכנסת. על הכנסת מוטלות ההוצאות הכרוכות בהפצת שידורי ערוץ הכנסת, למנוייו של הזכיין, באמצעות רשת כבלים, שידורי לוויין, תחנות שידור ספרתיות, מכוח הוראות חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, תשע"ב 2012. בנוסף, חלה על הכנסת החובה בנשיאת עלויות בעד קווי תמסורת וציוד קצה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 171 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

31. משרד התיירות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3701	מינהל ושירותים כלליים	א	85.9	-	74.7	-	11.2	87.0%	11.0	99.8%
3702	פיתוח המוצר התיירותי	ב	336.9	(1.8)	249.7	-	85.4	74.5%	25.4	82.1%
3703	המינהל לשיווק התיירות	ג	205.2	(3.0)	64.2	(0.3)	138.3	31.7%	131.1	96.4%
3704	פעולות תכנון וכלכלה	ד	50.8	(1.3)	26.3	(0.6)	23.8	52.5%	23.8	100.0%
7801	פיתוח	ה	206.4	-	107.7	-	98.7	52.2%	-	52.2%
7802	השקעות בפיתוח אכסון מלונאי	ו	79.8	-	77.2	-	2.6	96.7%	-	96.7%
7803	ים המלח	ז	194.4	(100.9)	109.5	(20.2)	4.2	96.3%	-	96.3%
			1,159.4	**(107.0)**	**709.3**	**(21.1)**	**364.2**	**66.1%**	**191.3**	**83.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3702	פיתוח המוצר התיירותי	ב	310.3	243.0	67.3	78.3%	7.7	80.8%
7801	פיתוח תשתיות	ה	90.0	-	90.0	0.0%	-	0.0%
			400.3	**243.0**	**157.3**	**60.7%**	**7.7**	**62.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
659	741	887	807	538	688	12.4%	19.7%	(9.0%)	(33.3%)	27.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
921	1,052	216	(85)	131

א. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב הפעילות הקשיחה של המשרד הכוללת שכר עובדים, שכר דירה, תפעול, מחשוב וכו'.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב פעילויות תמיכה הנוגעות לטיפול במשבר הקורונה- מתן תמיכות למלונאים וכן קיום אירועים באילת ואילות. בנוסף, נכללות בתחום זה פעילויות שגרתיות של המשרד כגון הכשרת כח אדם בתיירות באמצעות קיום השתלמויות למורי דרך ופיתוח המוצר התיירותי באמצעות הגדלת ההתמחות במקצועות התיירות השונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-85 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסך של 60 מיליוני ש"ח שלא בוצע בתמיכות למתקנים מלונאיים. מדובר במבחני תמיכה סבוכים מבחינת אופי והיקף הבדיקות שנדרש לבצע וההיקפים התקציביים. על אף האמור, המשרד הצליח להעניק תמיכות בסך של 240 מיליוני ש"ח מתוך תקציב של 300 מיליוני ש"ח במהלך שנת 2021. תמיכות אלה ממשיכות גם בשנת 2022 והתקציב בגינן אף הוגדל. תקציב הקורונה בסך של כ-310 מיליוני ₪ מיועד ל:
1. סך של 300 מיליוני ₪ עבור מתן תמיכות למתקנים מלונאיים בעקבות משבר הקורונה.
2. סך של 10 מיליוני ₪ לעיר אילת ולמועצה אזורית חבל אילות עבור סיוע בקידום ושיווק אירועים תיירותיים רבי משתתפים.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב פעולות שיווק ופרסום בחו"ל בעיקר באמצעות קמפיינים, תקצוב פעילות לשכות המשרד בחו"ל, אירוח אישים מחו"ל, נוהל עידוד טיסות לארץ וכו'. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-138 מיליוני ₪, הנובע מהשפעת הקורונה על פעילויות השיווק של המשרד עקב הירידה בתיירות הנכנסת.

ד. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב פעולות בשני מישורים:
אגף תכנון- בדיקת עמידה של התוכניות האדריכליות בתקנים הפיזיים של בתי מלון שקיבלו אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק, יזום ותכנון תב"עים תיירותיים לבניית בתי מלון ברחבי הארץ.
אגף כלכלה- בדיקת בקשות של בתי מלון לקבלת אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק עידוד השקעות הון ומתן שירות של סקר כדאיות כלכלי על ההשקעות של היזמים שבחלקו מסובסד על ידי המשרד.

ה. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב בגין פיתוח תשתיות תיירותיות המבוצע באמצעות חברות ממשלתיות שהוגדרו כזרוע ביצוע של משרד התיירות. פעילות זו כוללת פיתוח תשתיות תיירות בערי תיירות ובמוקדי תיירות שונים בארץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-99 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתקציב קורונה שהתקבל בסוף שנת 2021 מתוקף החלטת ממשלה 326 . תקציב הקורונה בסך של כ-90 מיליוני ₪ מיועד לפיתוח תשתיות תיירותיות בערי הצפון להתמודדות עם משבר הקורונה. מבחני התמיכה יפורסמו בשנת 2022 והביצוע יחל בשנת 2023.

ו. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב מענקים לגופים הנתמכים ע"פ חוק עידוד השקעות הון להקמה, שדרוג, הסבה והרחבת בתי מלון וכן סיוע בתיירות כפרית במגזרים השונים ברחבי המדינה.

ז. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב עבודות להגנות החוף בים המלח ופיתוח תשתיות תיירותיות.

התקשרויות מהותיות

פרויקט הרכבל התקשרויות משנת 2017-2019 בהיקף של כ- 211 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פיתוח פרויקט הרכבל בירושלים מתוקף החלטות ממשלה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 200 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025. הפרויקט מתעכב בשל דיונים בבג"צ כבר למעלה משנה. המשך הפרוייקט ולוחות הזמנים יושפעו מהחלטת בג"צ.

פרויקט קדם התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 54 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פיתוח פרוייקט קדם בירושלים אשר יהווה נקודה מרכזית אליה יגיעו המבקרים במסלול בית שני ושם יוצגו הממצאים שנמצאו בחפירות חניון גבעתי. על גג המבנה מתוכננת התחנה האחרונה של הרכבל ולכן ישנה חשיבות לתיאום הלו"ז בין פרויקט הרכבל ופרוייקט קדם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 54 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

פיתוח ושיקום תשתיות בים המלח התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 152 מיליוני ₪, עם החברה להגנות ים המלח לצורך שיקום ופיתוח האגן הדרומי, וזאת בהתאם להחלטות ממשלה משנת 2012 (4064 ו-4254). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 85 מיליוני ₪. במהלך שנת 2021 התקבלו החלטות צת"פ על הגדלת היקף מסגרת ההתקשרות.

פיתוח תשתיות באילת התקשרויות מהשנים 2018-2021 בהיקף של כ- 95 מיליוני ₪, עם החברה להגנות ים המלח לצורך פיתוח רצועת החוף בעיר אילת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 87 מיליוני ₪.

חוק עידוד השקעות הון

מנהלת ההשקעות במשרד התיירות פועלת לעידוד יוזמות כלכליות להשקעות הון פיזיות בתעשיית התיירות בישראל במסגרת החוק לעידוד השקעות הון. במהלך השנים, אושרו מענקים לחברות שונות, להקמת/הרחבת/השבת/הסבת מבנים לתפעול מלונאי על מנת שיהיו בני תחרות בינלאומית ובעלי תרומה למשק הישראלי.
במסגרת נוהל זה, ניתן כתב אישור כמפורט להלן:

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון בירושלים התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 90 מיליוני ₪, עם חברת נצבא החזקות 1995 בע"מ לצורך הקמת מלון בירושלים וזאת בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 74 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון באילת התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 53 מיליוני ₪, עם חברת מלונות אסטרל בע"מ לצורך הקמת מלון באילת וזאת בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

32. מעיין החינוך התורני

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2063	יסודי וחטיבות ביניים	א	1,105.0	(7.2)	1,018.4	(6.4)	85.8	92.2%	56.1	97.3%
			1,105.0	**(7.2)**	**1,018.4**	**(6.4)**	**85.8**	**92.2%**	**56.1**	**97.3%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2063	יסודי וחטיבות ביניים	א	27.8	23.1	4.7	83.1%	1.0	86.7%
			27.8	**23.1**	**4.7**	**83.1%**	**1.0**	**86.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
614	701	766	822	884	1,012	14.2%	9.3%	7.3%	7.5%	14.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
908	1,098	192	(2)	190

(*) לפי סעיפים 3א(ט) ו-3א(י) לחוק יסודות התקציב תשמ"ה-1985, סעיף 3א לחוק בדבר תמיכה במוסדות ציבור לא יחול על הוצאות הממשלה לצורך תמיכה בתאגיד מעיין החינוך התורני, גוף זה יתוקצב בתקציב משרד החינוך והתרבות למטרות חינוך בלבד על פי קריטריונים ענייניים אחידים ושוויוניים כמו לכלל ילדי ישראל.

א. תחום פעולה זה מיועד לתמיכה בעמותה עבור שרתים ומזכירים,רכישת ציוד ואחזקת בתי הספר,הסעות תלמידים והקצאות אחרות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-86 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שבוצעו לקראת סוף שנה שהתשלום בגינן יבוצע בשנה העוקבת. תקציב הקורונה בסך של כ-28 מיליוני ₪ מיועד לרכישת ציוד ומגון ותשלום עוזרי חינוך.

התקשרויות מהותיות
אין.

33. רשות האוכלוסין וההגירה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
6811	מטה, לשכות אוכלוסין ותפעול	א	644.6	(47.4)	472.7	(32.7)	157.2	75.0%	355.3	131.4%
6812	טיפול בזרים ומעסיקים	ב	212.5	(10.1)	168.6	(6.2)	40.0	80.8%	41.5	100.7%
6813	ביקורת גבולות	ג	131.1	(40.0)	95.9	(9.5)	4.7	95.3%	4.2	99.5%
			988.2	**(97.5)**	**737.2**	**(48.4)**	**201.9**	**78.5%**	**401.0**	**121.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
593	647	800	836	670	689	9.1%	23.6%	4.5%	(19.9%)	2.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
839	891	204	(152)	52

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות מטה רשות האוכלוסין וההגירה, כולל שכר ופעולות הנהלה, הדרכה, רווחה, פרסום, משאבי אנוש ותפעול שוטף. כמו כן, תחום זה מיועד למימון שכר, פעילות שוטפת, שכר דירה ותפעול של לשכות מינהל האוכלוסין האחראיות על מרשם האוכלוסין של מדינת ישראל. בנוסף בתוכנית זו מתוקצבת פעילות המחשוב והביומטריה, רכישת חומרי גלם להנפקת דרכונים ותעודות זהות חכמות (תיעוד ביומטרי), ניהול ופיתוח קבצי מרשם אוכלוסין ופיתוח ותחזוקת מערכות מחשוב. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-157 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מעודפים השייכים ליחידת המיחשוב ולפרוייקטי מיחשוב גדולים הנמשכים יותר משנה, וכן פרויקטים בתחומי רכש ושיפוץ לשכות. חלק מהתקנות בתחום פעולה זה הינן תקנות הרשאה להתחייב היסטוריות שהפכו לתקנות מזומן ולכן יתרת ההתחייבויות לפירעון בשנים הבאות בתקנות אלו, מופיעה כיום כהתחייבויות שוטפות בתקציב המזומן, דבר שמביא לחריגה, לכאורה, בתחום זה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של מינהל האכיפה בביצוע פעולות אכיפה שוטפות, העסקה כדין של זרים ומסתננים, שוהים בלתי חוקיים ומסתננים בעת שהייתם בישראל, הסדרת הרישומים, קביעת מעמדם של פליטים וביצוע פעולות להוצאתם של מסתננים מישראל.
כמו כן, תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול של מינהל שירות למעסיקים ולעובדים זרים, האמון על מתן השירות בכל הנוגע להעסקתם של עובדים זרים כחוק בישראל, העסקת פלסטינאים, חתירה להסכמים בי-ליטרליים להבאת עובדים זרים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ופעולות של מינהל מעברי הגבול האמון על אכיפת חוק הכניסה לישראל והפעלת מעברי הגבול הבינלאומיים ומימוש מדיניות הרשות ושר הפנים בנושא ביקורת ובקרת הגבולות. מינהל זה מהווה גוף מקצועי ומנחה לבקרי הגבול, מייעץ למנכ"ל הרשות ומתכלל את עבודת המטה מול גורמי חוץ בנושא ביקורת הגבולות.

התקשרויות מהותיות

תעודת זהות חכמה התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 390 מיליוני ₪ עם חברת אנטסרב לצורך ייצור, הנפקה ואספקה של תעודות זהות חכמות הכוללות מאפיינים טכנולוגיים ואמצעי זיהוי ביומטריים. ההתקשרות ממומשת בעיקרה בהתאם לכמות התעודות שמיוצרת ומונפקת לאזרחים. הנפקת תעודות הזהות החלה במחצית הראשונה של שנת 2013. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 59 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

פיתוח מערכת "איתן" התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 840 מיליוני ₪ עם חברת IBM לצורך פיתוח מערכת מיחשובית שנועדה לנהל את מרשם האוכלוסין ולתת מענה לטכנולוגיות החדשות הקיימות בשוק, לשיפור השירות, הרחבה והטמעת מערכות נוספות לניהול יעיל ותקין של מרשם האוכלוסין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 650 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2035.

תחזוקה ותפעול מערכת ביקורת גבולות התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 145 מיליוני ₪ עם אלביט מערכות תקשוב וסייבר בע"מ לצורך תחזוקה ותפעול מערכת ביקורת גבולות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 121 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

34. מינהל הדיור הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	33.4	(4.7)	27.8	(2.8)	3.7	88.3%	2.8	97.1%
5107	בינוי משרדי ממשלה ובתי משפט	ב	704.6	(364.2)	228.2	(50.4)	162.6	58.4%	-	58.4%
5108	פעולות מרכזיות	ג	115.2	(25.0)	8.0	(0.4)	82.6	8.8%	-	8.8%
			853.2	**(393.9)**	**264.0**	**(53.6)**	**248.9**	**51.5%**	**2.8**	**52.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
148	197	60	177	180	210	33.1%	(69.5%)	195.0%	1.7%	16.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
128	459	417	(85)	331

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות ניהול נכסי המדינה, בהתאם לחוק נכסי המדינה תשי"א-1951, אשר מטיל על שר האוצר, או מי מטעמו את האחריות לביצוע עסקאות בנכסי מדינה. הפעילות בתחום זה כוללת בין היתר מכירת נכסים, עריכת שמאות, מעקב ושמירה על נכסים, עריכת סקרים ומיפוי של נכסי מדינה.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתכנון, ניהול והקמה של בתי משפט ברחבי הארץ, תכנון, ניהול והקמת קריות ממשלתיות ומשרדי ממשלה, וכן למימון פעילות פרוייקטים שונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-163 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות לסוף השנה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר דירה של משרדי הממשלה, וכן לטובת תשלומי ארנונה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-83 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות לסוף השנה.

התקשרויות מהותיות

תכנון,בניה, מימון (חלקי) של מבנה ג'נרי 2, ניהול התפעול והתחזוקה של בניין וחניון ג'נרי 1 ובניין מרכז אנרגיה בקריית בן גוריון, ירושלים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 861 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי בע"מ לצורך הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים. החל משנת 2015 נחתמו מספר תוספות להסכם בעלות כוללת של 214 מיליוני ₪. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 694 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2040.

בית המשפט בלוד התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 175 מיליוני ₪ עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית משפט בלוד, 60% מהיתרה הנ"ל הינה בגין פריסה של מענק ההקמה ו- 40% בגין תחזוקה. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 83 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2032.

בית המשפט בתל אביב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 418 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי-סולל בונה תשתיות בע"מ לצורך הרחבת בית המשפט בתל אביב. הפרויקט כולל תכנון והקמה של מגדל חדש, חניון תת קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב וכן תחזוקת המבנה לתקופה של 20 שנה. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 242 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2034.

משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 706 מיליוני ₪ עם אפי נכסים זכיינות ירושלים בע"מ לצורך מימון חלקי בהקמה ותחזוקה של מבנה משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 572 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.

הקריה המחוזית בירושלים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 860 מיליוני ₪ עם אפי נכסים זכיינות ירושלים בע"מ לצורך מימון חלקי, תכנון, הקמה ותחזוקה של הקריה המחוזית בירושלים. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 717 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2042.

בית המשפט בבת-ים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 308 מיליוני ₪ עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בבת-ים. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 249 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.

הקריה המחוזית בנוף הגליל התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 386 מיליוני ₪ עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של הקריה המחוזית בנוף הגליל. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 292 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

בית המשפט בחדרה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 262 מיליוני ₪ עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בחדרה. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 186 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

בית המשפט בטבריה התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 83 מיליוני ₪ עם אפקון לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית משפט בטבריה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 73 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2044.

בית משפט צפת התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 60 מיליוני ₪ עם אפקון לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית משפט בצפת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 57 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2044.

35. משרד האוצר (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	658.5	(24.9)	474.9	(3.1)	161.8	74.6%	159.3	99.6%
1302	הוצאות ממשלתיות כללי	ב	20.1	-	5.4	-	14.7	26.9%	14.7	100.0%
2501	תגמולים לנכים	ג	23.6	-	22.9	-	0.7	97.0%	-	97.0%
8302	פיתוח משרד האוצר	ד	118.4	-	96.9	-	21.5	81.8%	-	81.8%
	אחרים		1.2	-	0.6	0.1	0.5	54.5%	-	54.5%
			821.8	**(24.9)**	**600.7**	**(3.0)**	**199.2**	**75.1%**	**174.0**	**96.8%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
0551	משרד האוצר ראשי	א	100.0	97.1	2.9	97.1%	0.1	97.2%
			100.0	**97.1**	**2.9**	**97.1%**	**0.1**	**97.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
539	447	646	582	604	598	(17.1%)	44.5%	(9.9%)	3.8%	(1.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
653	797	182	(38)	144

(*) תקציב משרד האוצר לא כולל את מינהל הדיור, מינהל הרכב, מינהל התכנון, המדפיס הממשלתי, רשות שוק ההון, רשות המיסים, הרשות לאכיפה במקרקעין וחשבות מטה החשב הכללי המוצגים בביאורים נפרדים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מטה משרד האוצר, אגף תקציבים, אגף החשב הכללי, אגף שכר והסכמי עבודה, אגף מחקר כלכלה והכנסות, פעולות בחו"ל, הלשכה לפיצויים אישיים, ורשות החברות הממשלתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-162 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2021 שהתשלום בגינן יחול בשנה העוקבת. בנוסף, חלק מהוצאה הותנה בהכנסה אשר לא התקבלה ולפיכך לא בוצעה הוצאה זו. תקציב הקורונה בסך של כ-100 מיליוני ₪ מיועד לטובת סיוע לעמותות שנפגעו ממשבר הקורונה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון רכישת שירותי ייעוץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-15 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2021 שהתשלום בגינן יחול בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלום הוצאות שכר ונלוות עבור הרשות לניצולי שואה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מרכבה.

התקשרויות מהותיות

אין.

36. הרשות הממשלתית למים ולביוב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
4130	תקציב הרשות הממשלתית למים וביוב	א	124.5	-	86.8	(0.2)	37.9	69.6%	37.4	99.6%
7330	פעולות במשק המים	ב	652.8	-	652.5	-	0.3	100.0%	-	100.0%
			777.3	-	**739.3**	**(0.2)**	**38.2**	**95.1%**	**37.4**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
640	639	718	741	795	739	(0.2%)	12.4%	3.2%	7.3%	(7.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
807	777	121	(151)	(30)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות הממשלתית למים ולביוב הכוללת בין היתר, הוצאות שכר ונלוות, הוצאות תפעוליות והוצאות ייעוץ בקרה וליווי.

ב. תחום פעולה זה מיועד לסיוע קידום פרויקטים להשבת קולחין בחקלאות על ידי ליווי ומתן סיוע ליזמות פרטית.
ב. לסיוע לתאגידי מים וביוב ולמועצות אזוריות, בדרך של מתן הלוואות ומענקים, לצורך פיתוח תשתיות ביוב ביישובים שונים.
ג. למענקי סיוע לרשויות מקומיות אשר מקימות תאגיד מים וביוב, במטרה לעודד את הקמת תאגידי המים והביוב ברשויות ולכיסוי הוצאות הקמת התאגיד.
ד. לתמיכות בתחום התשתיות לתאגידים ואגודות המים ותכנון פעולות משק המים
ה. לפעולות ניטור איכות המים.

התקשרויות מהותיות

מפעלי השבת קולחין התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 2,883 מיליוני ₪ עם יזמים מהמגזר הפרטי לצורך בניית מפעלי השבת קולחין המספקים מים מושבים לחקלאות וזאת כנגד ויתור על מכסות של מים שפירים. משך הקמת הפרויקט נאמד בשלוש שנים, כאשר היזם מקבל מענק מהמשרד בגובה של עד 60% מעלות הפרויקט (למעט פרויקט בין-מפעלי הממומן ב- 100%). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 999 מיליוני ₪.

ביוב ארצי התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 3,740 מיליוני ₪ עם תאגידי מים וביוב או רשויות מקומיות לצורך פיתוח תשתיות ביוב ארצי. ההסכמים נחתמים בין הקבלנים ובין תאגידי המים והביוב או הרשויות המקומיות, כאשר התשלום מבוצע על ידי הרשות הממשלתית למים ולביוב ישירות לקבלנים, לאחר אישורם על ידי תאגידי המים והביוב או הרשות המקומית ומנהלת הביוב הארצי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 1,908 מיליוני ₪.

תאגידי מים וביוב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 721 מיליוני ₪ עם תאגידי מים וביוב ורשויות מקומיות לצורך מתן מענקי סיוע לתאגידי מים וביוב ולרשויות מקומיות לצורך הקמת התאגיד, ביצוע פרויקטים, הרחבת הפעילות לרשויות נוספות ועוד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 246 מיליוני ₪.

37. משרד האנרגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3430	מטה המשרד	א	633.0	-	497.3	-	135.7	78.6%	110.9	96.1%
5431	רשות הגז הטבעי	ב	91.8	-	30.5	-	61.3	33.2%	11.6	45.9%
	אחרים		2.7	-	2.6	-	0.1	96.3%	-	96.3%
			727.5	**-**	**530.4**	**-**	**197.1**	**72.9%**	**122.5**	**89.7%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
5431	רשות הגז הטבעי	ב	40.0	-	40.0	0.0%	37.1	92.8%
			40.0	**-**	**40.0**	**0.0%**	**37.1**	**92.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
302	450	663	469	512	530	49.0%	47.3%	(29.3%)	9.2%	3.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
531	728	294	(98)	196

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מספר פעילויות ובעיקרן:
1) ההוצאות השוטפות של המשרד, לרבות שכר עובדים, אמרכלות והוצאות תפעוליות אחרות.
2) מדען הראשי- הכנת תשתיות טכנולוגיות ואנושיות למימוש מדיניות ארוכת טווח מוטת טכנולוגיה בתחומי העיסוק של המשרד, רכישת ידע ויצירת קשרים עם גופים בינלאומיים במטרה לשמור את מדינת ישראל בחזית הידע העולמי בתחומי פעילות המשרד.
3) שימור אנרגיה - פעילות לשיפור מאזן האנרגיה של ישראל על ידי ייעול השימוש באנרגיה וניצולה בצורה המיטבית, באמצעות קידום יישום השימוש במקורות אנרגיה חלופיים וכן מתן הסברה והדרכה בתחום שימור משאבי האנרגיה.
4) רישוי אוצרות טבע - פעילות המנהל לרישוי אוצרות טבע במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים. המנהל עוסק ברגולציה של חיפוש, רישוי והפקה של אוצרות טבע, כגון: חומרי גלם לבנייה ולסלילה, מינרלים תעשייתיים, נפט, גז, פצלי שמן וכבול. כמו כן אחראי המנהל על גביית תמלוגים בנושאים שבתחום אחריותו.
5) היערכות לשעת חירום ומשברי אספקת דלק מסיבות שונות, מימון הוצאות ביטוח, אחזקה וריענון של מלאי הדלקים בחירום (אזרחי וצבאי) הנמצאים החל מ- 2014 בהחזקה של המדינה וצמצום תופעת מכירות דלקים לא חוקיות.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-136 מיליוני ₪, הנובע בין היתר מתקצוב תקנות במזומן לפעולות אשר נמשכות מעבר לשנת תקציב אחת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רשות הגז הטבעי אשר הוקמה מכוח חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ותפקידה הסדרת הפעילות במשק הגז הטבעי ושמירה על הבטיחות בפעילויות במשק הגז הטבעי. רשות הגז הטבעי פועלת לקידום מטרותיו של חוק משק הגז הטבעי, מפקחת על מילוי הוראותיו, הוראות הרישיונות וממלאת את התפקידים שנקבעו לה בחוק. הרשות אחראית על קביעת התעריפים ואמות המידה, בטיחות, פיקוח ובקרה על המערכת.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-61 מיליוני ₪, הנובע בין היתר מתקצוב תקנות במזומן לפעולות אשר נמשכות מעבר לשנת תקציב אחת.

התקשרויות מהותיות

חלוקת גז באזור ירושלים התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 60 מיליוני ₪ עם רתם גז טבעי בע"מ לצורך חלוקת גז באזור ירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 56 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

חלוקת גז באזור הצפון התקשרות משנת 2022 בהיקף של כ- 68 מיליוני ₪ עם חברת מרימון גז טבעי צפון בע"מ לצורך חלוקת גז באזור חיפה, נהריה, צפת, כרמיאל והקריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 68 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

עידוד מאגרים קטנים התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 100 מיליוני ₪ עם נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ לצורך עידוד מאגרים קטנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

38. המשרד לשירותי דת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2201	המשרד לשירותי דת	א	652.6	(4.9)	555.5	(3.2)	95.4	85.3%	86.8	98.7%
2202	הרבנות הראשית	ב	44.7	(5.1)	25.8	(3.2)	17.0	60.3%	11.5	87.1%
			697.3	**(10.0)**	**581.3**	**(6.4)**	**112.4**	**83.8%**	**98.3**	**98.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
2201	המשרד לשירותי דת	א	12.0	9.7	2.3	80.8%	2.3	100.0%
			12.0	**9.7**	**2.3**	**80.8%**	**2.3**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
509	529	566	666	543	575	3.9%	7.0%	17.7%	(18.5%)	5.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
496	687	227	(36)	191

א. תחום פעולה זה מיועד למימון התחומים הבאים, בין היתר:
1) השתתפות בתקציב המועצות הדתיות למימון פעילותן השוטפת ושכר עובדיהן.
2) פיקוח ובקרה במועצות הדתיות.
3) תפעול מועצות בתי העלמין.
4) טיפול במקומות הקדושים לרבות קבר הרשב"י והילולת ל"ג בעומר.
5) שיפוץ ופיתוח מבני דת, כגון: בתי כנסת ומקוואות.
6) תמיכה בעמותות במסגרת תמיכות 3 א' בתחומי הדת.
7) הוצאות תפעול המשרד והוצאות שכר עובדים.
8) הזהות היהודית.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-95 מיליוני ₪, הנובע מכך שהתחייבויות המשרד הינן חוצות שנות תקציב. במהלך שנת 2021 ישנן התחייבויות שמועד מימושן תקף לשנת 2022. תקציב הקורונה בסך של כ-12 מיליוני ₪ מיועד למערך הטיפול בנפטרי קורונה. מדובר במערך שהוקם בהתאם לנוהל משרד הבריאות.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הרבנות הראשית לישראל. תחומי פעילותה הינם הרבנים הראשיים לישראל, בחינות ההסמכה לרבנות ודיינות, תחום הכשרות והפיקוח עליו, בריתות למתגיירים ועוד. הרבנות הראשית לישראל מהווה יחידת סמך של המשרד החל משנת 2014, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 104 מיום 5 במאי 2013.

התקשרויות מהותיות

תמיכות בגין שיפוץ ובניית מבני דת התקשרויות משנים 2015-2021 בהיקף של כ- 301 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות ומועצות דתיות לצורך בנייה ושיפוץ מבני דת במדינת ישראל בהתמקדות על בניית בתי כנסת ומקוואות, זאת בנוסף לפרויקטים נלווים כגון: שיפוץ משרדי מועצות דתיות, מערכות חימום, עירובין והנגשה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 176 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2024.

39. הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5440	השקעה בתשתיות מיעוטים	א	107.0	-	48.1	-	58.9	45.0%	8.8	53.2%
8304	השקעות שונות	ב	310.0	(310.0)	141.3	(141.3)	-	100.0%	-	100.0%
9826	הרשות להסדרת הבדואים	ג	190.0	-	-	-	190.0	0.0%	-	0.0%
			607.0	**(310.0)**	**189.4**	**(141.3)**	**248.9**	**43.2%**	**8.8**	**45.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
39	70	68	69	46	48	79.5%	(2.9%)	1.5%	(33.3%)	4.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
59	107	69	(21)	48

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול, פרסום, סבסוד מגרשים, תשתיות על, מנהל הרכב והדיור והשתתפויות במשרדי ממשלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-59 מיליוני ₪, כיוון שחלק משמעותי מהתקציב בתחום זה אושר והתקבל לקראת סוף שנת התקציב והרשות טרם הספיקה לממשו מהסיבות הבאות:
מדובר בעיקר בתקציב תשתיות על לצורך פיתוח מגרשים למגורים, חלקו במסגרת התקשרויות עם רשויות מקומיות בהן קצב הביצוע איטי יותר וחלק מההתקשרויות עם חברות מנהלות.
בחלק מהפרויקטים המבוצעים ע"י חברות מנהלות חל שינוי בחברה המנהלת, דבר שהביא לעיכוב. כמו כן במס' מכרזים לפרויקטים לא היו זוכים ולכן היה צורך לצאת למכרזים חוזרים.
בנוסף, היו מקרים של תביעות משפטיות על ידי קבלני משנה והפרעות מצד תושבים בשטח אשר גרמו לעיכובים בביצוע הפרויקטים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות (תכנון, מיפוי ומדידות) באגפי הביצוע, ביצוע פרוייקטים בתחום פיתוח תשתיות באמצעות חברות מנהלות וביצוע עבודות תכנון סטוטורי באמצעות יועצים וחברות מתכננות, לצד הכנסות מיועדות של תקבולי פיתוח מרשות מקרקעי ישראל המתקבלות בהתאם להיקף ההוצאה בפועל.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון באמצעות רשות מקרקעי ישראל עבור הסכמי הסדרה ופרוייקטים של תכנון ופיתוח. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-190 מיליוני ₪. התקנות בתקציב מזומנים הועברו לרשות הבדואים, אולם, לא ניתן היה לבצע התחשבנות בין המשרדים ולכן, הביצוע נרשם בקוד חברה 0300 (רמ"י) באופן הבא: בתקנת תכנון ופיתוח - ניצול 100 מיליוני ₪ מתוך תקציב של 120 מיליוני ₪. בתקנת הסדרה – ניצול של 55 מיליוני ₪ מתוך תקציב של 70 מיליוני ₪.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב התקשרויות משנים 2013-2021 בהיקף של כ- 1,597 מיליוני ₪ עם ספקים שונים לצורך ביצוע עבודות פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב. ההתקשרויות מורכבות מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 917 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

תכנון, מיפוי ומדידות של מגרשים למגזר הבדואי בנגב התקשרויות משנים 2013-2021 בהיקף של כ- 233 מיליוני ₪ עם ספקים שונים לצורך עבודות תכנון, מיפוי ומדידות בהקמת ישובים. ההתקשרות מורכבת מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2021 הינן כ- 108 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

40. רשות האכיפה והגבייה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0855	רשות האכיפה והגבייה	א	603.9	(266.9)	505.4	(266.9)	98.5	83.7%	95.1	99.4%
			603.9	**(266.9)**	**505.4**	**(266.9)**	**98.5**	**83.7%**	**95.1**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
182	223	221	232	221	239	22.5%	(0.9%)	5.0%	(4.7%)	8.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
232	337	125	(20)	105

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות, הכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, לרבות מערכת מחשוב ותחזוקת מבנים בהם פועלות יחידות הרשות (שכירות, ארנונה, חשמל, מים, תחזוקה ובטחון) ופעולות גביה (עיקולים, מסירות, חקירות, מוקד מידע, דפוס ודיור וכו'). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-99 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות והתקשרויות שטרם בוצע תשלום בגינן, וכן בגין הזמנות והתחייבויות אשר יבוצעו בשנת 2022.

התקשרויות מהותיות
אין.

41. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1420	הוצאות הבחירות לכנסת	א	542.5	-	533.4	-	9.1	98.3%	46.7	106.9%
			542.5	**-**	**533.4**	**-**	**9.1**	**98.3%**	**46.7**	**106.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
1420	הוצאות הבחירות לכנסת	א	151.9	106.1	45.8	69.8%	-	69.8%
			151.9	**106.1**	**45.8**	**69.8%**	**0.0**	**69.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
15	19	20	566	354	533	26.7%	5.3%	2730.0%	(37.5%)	50.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
565	543	23	(45)	(22)

(*) ועדת הכספים של הכנסת קובעת את תקציב ועדות הבחירות על פי הצעת ועדת הבחירות (עפ"י סעיף 134 לחוק הבחירות לכנסת).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של ועדת הבחירות המרכזית, הנדרשת להיות ערוכה ומוכנה לבחירות בכל עת. התקציב מיועד למימון רכישת ציוד לבחירות, שדרוג ופיתוח המערכות הממוחשבות, הוצאות אחזקת המרכז הלוגיסטי, תשלומי שכר לעובדי הבחירות ולעובדי שבוע הבחירות, תשלום לצה"ל על קיום בחירות בצבא, תשלום למשטרה עבור אבטחת הבחירות ועוד.
בתקופת הבחירות שתחילתה כ- 3 חודשים לפני מועד הבחירות מקימה הוועדה 19 ועדות אזוריות ו 6 ועדות משנה ברחבי הארץ, מגייסת כ - 1,100 עובדים לתקופה של כ 3-4 חודשים ומקימה כ 15,000 קלפיות ברחבי הארץ הפועלות באמצעות כ- 75,000 בעלי תפקידים שונים ולמעלה מ 60,000 חברי ועדות קלפי המגויסים על ידי סיעות הכנסת היוצאת. תקציב הקורונה בסך של כ-152 מיליוני ₪ מיועד לקיום הבחירות לכנסת ה-24 בצל מגפת הקורונה. להלן פירוט ההוצאות העיקריות שהוצאו בשל מגפת הקורונה, לצורך שמירה על בריאות ציבור הבוחרים ועובדי ועדת הבחירות:
1. רכישת ציוד חיטוי ומיגון לכל חברי ועדות הקלפי ולכלל ציבור הבוחרים, וכן לעובדי הספירה של קולות החיילים.
2. הקמת כ-200 אוהלי "הצבע וסע" בכל רחבי הארץ לקלפיות לחולים ומבודדים.
3. הקמת 50 קלפיות מתניידות באוטובוסים – "קלפיבוס", לקיצור תורים.
4. התקשרות לניקוי כל ריכוזי הקלפיות במהלך כל יום הבחירות.
5. פעולות הסברה בכל הקשור להצבעה בטוחה של הבוחרים.
6. הגדלת כמות הקלפיות בכ-25% לצורך ריווח תורים, כמו גם הוספת קלפיות בבתי אבות.
7. הקמת אוהלים לספירת קולות החיילים על מנת לרווח את שולחנות הספירה.
תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-46 מיליוני ₪ נובע מתקצוב עודף לפעילות מתמשכת להתמודדות עם משבר הקורונה ביחס לצרכים בפועל בשנת התקציב.

התקשרויות מהותיות

אין.

42. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0456	המשרד לשיתוף פעולה אזורי	א	49.5	-	19.8	-	29.7	40.0%	26.8	94.1%
0463	המשרד לפיתוח הנגב	ב	455.3	-	326.7	-	128.6	71.8%	29.1	78.1%
			504.8	**-**	**346.5**	**-**	**158.3**	**68.6%**	**55.9**	**79.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
174	274	345	431	436	347	57.5%	25.9%	24.9%	1.2%	(20.4%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
390	505	171	(57)	114

א. תחום פעולה זה מיועד למשרד לשיתוף פעולה אזורי, הפועל לקידום פרויקטים שונים של שיתוף פעולה אזורי בין ישראל לרשות הפלסטינית, ירדן, מצרים, טורקיה ומדינות אחרות באזור בתחומים של תעשיה והי-טק, חקלאות יבשתית וימית, תיירות, איכות הסביבה ועוד. תחום הפעולה כולל תקציב לפעולות, שכר ותפעול.

ב. תחום פעולה זה מיועד למשרד לפיתוח הנגב והגליל, הפועל לעידוד הגירה והתיישבות ביישובי הנגב והגליל, וכן לפיתוח הנגב והגליל כמרחב לצעירים בתחומי ההשכלה, התעסוקה, התרבות והקהילה, ובנוסף, פועל לשילוב בני המיעוטים במרחבי התעסוקה. תחום הפעולה כולל תקציב לפעולות, שכר ותפעול. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-129 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מצמצום פעילות וירידה בדרישות התשלום שהתקבלו לאור הגבלות הקורונה.

התקשרויות מהותיות

ערים חכמות התחייבות משנת 2019 בהיקף של כ- 50 מיליוני ₪ לג.מ. אור ברזילי, נקסטקום אנרג'י בע"מ וטלדור מערכות מחשבים בע"מ לצורך קידום טכנולוגיה לצד שיפור יעילות וחסכון בערים, באמצעות החלפת תאורת הרחובות לתאורת לדים, התקנת גגות סולאריים על מוסדות ציבור והקמת מערכות פינוי אשפה חכמות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הקמת מוסדות ציבור התחייבות משנת 2015 בהיקף של כ- 262 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות לצורך הקמה ושיפוץ של מוסדות ציבור בעיריות וברשויות המקומיות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 144 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

מטרופולין באר שבע התחייבות משנת 2015 בהיקף של כ- 130 מיליוני ₪ לעיריית באר שבע לצורך הקמה ושיפוץ של מבני ציבור ומתקני תשתית, בהיקפים משמעותיים, שיש בהם כדי לתרום להפיכת באר שבע למטרופולין של צפון הנגב, ולסייע לקליטת אוכלוסייה בהיקף רחב. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 96 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

הסרת חסמים לביצוע התחייבות משנת 2019 בהיקף של כ- 143 מיליוני ₪, עם עיריות ומועצות מקומיות לצורך סיוע לרשויות מקומיות ואשכול רשויות מקומיות בגליל, בנגב ובפריפריה החברתית, לקידום תכניות ופרויקטים מחוללי צמיחה בתחום הפיתוח הכלכלי, שהחסם היחיד העומד בפני מימושם הוא העדר תקציב.
התמיכה תינתן באמצעות הקצאת תקציב לפרויקטים ולתוכניות אשר יביאו להגדלת ההכנסות או לחיסכון בהוצאות מתוך סך ההכנסות העצמיות/תקציב ההוצאות של רשויות מקומיות/אשכולות בגליל, בנגב ובפריפריה החברתית וזאת באמצעות הסרת חסמים תקציביים, בהתאם למטרות המפורטות בקול הקורא. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 135 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

ערים מעורבות התחייבות משנת 2021 בהיקף של כ- 50 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות לצורך במסגרת תכנית הממשלה לפיתוח כלכלי בחברה הערבית עד לשנת 2026, אשר אושרה בישיבת הממשלה ביום 24.10.2021, נקבע כי, בשנת 2021 יקצה המשרד תקציב בסך 50 מיליון ₪ לטובת הפעלת תכניות בערים בהן מיעוט ניכר של אוכלוסיית החברה הערבית (להלן: "ערים מעורבות"), לעידוד שיתוף פעולה, קיום משותף, צמצום פערים, תמיכה בדו קיום וחיזוק הקשרים בין יהודים לערבים וזאת בתיאום עם הרשות לפיתוח כלכלי. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תכנית הצפון התחייבות משנת 2017 בהיקף של כ- 80 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות בצפון הארץ לצורך ביצוע של שלושה פרויקטים: תכנית לעידוד ההגירה החיובית, תכנית להקמת מרכזי שיקום תעסוקתי בערים ובמועצות מקומיות בצפון הארץ ותכנית להרחבת המכללה לחינוך בקצרין. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

עלה נגב התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 140 מיליוני ₪ לרשות לפיתוח הנגב לצורך פיתוח הכפר השיקומי "עלה נגב" לילדים, נוער ובוגרים, והפעלת תוכניות במגוון תחומים עפ"י החלטת ממשלה 3345. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 66 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פרויקטים הרשות לפיתוח הנגב התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 115 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח הנגב לצורך ביצוע פרויקטים לפיתוח הנגב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 74 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פרויקטים הרשות לפיתוח הגליל התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 118 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח הגליל לצורך ביצוע פרויקטים לפיתוח הגליל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 56 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

43. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0453	סטטיסטיקה ממלכתית	א	475.3	(6.9)	292.7	(3.9)	179.6	62.0%	57.4	74.1%
			475.3	**(6.9)**	**292.7**	**(3.9)**	**179.6**	**62.0%**	**57.4**	**74.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
220	248	244	258	283	289	12.7%	(1.6%)	5.7%	9.7%	2.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
386	468	103	(20)	83

א. תחום פעולה זה מיועד למימון עריכת דוחות סטטיסטיקה שוטפים ופעולות מיוחדות הדרושות לקיום המערכת הסטטיסטית וכן למימון פעולות ייחודיות של הלמ"ס כגון: הכנות למפקד האוכלוסין וביצוע חזרה הכללית למפקד, היערכות לסקר מיומנות בוגרים (PIAAC) וביצוע סקר מקדים, ביצוע סקרים מיוחדים לקורונה, כגון: סקר הערכת עסקים בעת התפשטות הנגיף, סקרי חוסן אזרחי, סקר סרולוגי ועוד, איסוף נתונים וחישוב אומדנים לסקר בריאות, העמקת השימוש באומדני הבזק במספר סקרים כלכליים ובאומדני אוכלוסיה, ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-180 מיליוני ₪, תת הביצוע ע"ס 180 מיליוני ₪ הינו תולדה של שני גורמים:
(1) ביצוע של 122 מיליוני ₪ בהרשאה להתחייב בתוכנית עבודה של מפקד אשר תוקצב גם בתקציב השוטף (מזומן) השנה.
(2) תקציב המדינה אושר בחודש נובמבר 2021 ובמסגרתו התקבלו השלמות עודפים ותוספות תקציביות, חלק מתקציבים אלו המשרד לא הספיק לממש בשנת 2021.

התקשרויות מהותיות
אין.

44. תיאום פעולות הממשלה בשטחים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1731	המנהל האזרחי באיו"ש	א	337.4	(196.5)	253.3	(189.7)	77.3	76.6%	71.6	98.3%
1732	מנהלת תיאום הפעולות בשטחים	ב	79.3	(0.3)	76.5	(0.3)	2.8	96.5%	2.4	99.5%
1733	מפקדת תיאום וקישור חבל עזה	ג	17.7	(0.7)	13.7	(0.7)	4.0	77.4%	2.8	93.2%
1750	מחצבות	ד	10.1	(10.0)	0.4	(6.3)	6.0	6.3%	0.6	15.6%
			444.5	**(207.5)**	**343.9**	**(197.0)**	**90.1**	**79.2%**	**77.4**	**97.1%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
1731	המנהל האזרחי	א	45.0	41.3	3.7	91.8%	3.7	100.0%
			45.0	**41.3**	**3.7**	**91.8%**	**3.7**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
89	165	121	114	109	147	85.4%	(26.7%)	(5.8%)	(4.4%)	34.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
180	237	66	(9)	57

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מפקדת המנהל האזרחי באיזור יהודה ושומרון (איו"ש) ומפקדות תיאום וקישור גזרתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-77 מיליוני ₪, הנובע מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב. תקציב הקורונה בסך של כ-45 מיליוני ₪ מיועד להאצת המשק.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת תיאום הממשלה בשטחים ובית הספר לתיאום וקישור.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת התיאום והקישור לאיזור חבל עזה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון קרן שיקום מחצבות ביהודה ושומרון. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-6 מיליוני ₪ .

התקשרויות מהותיות
אין.

45. מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3302	מנהל המחקר החקלאי	א	427.8	(159.2)	358.1	(123.0)	33.5	91.4%	80.1	111.9%
			427.8	**(159.2)**	**358.1**	**(123.0)**	**33.5**	**91.4%**	**80.1**	**111.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3302	מנהל המחקר החקלאי	א	10.0	9.6	0.4	96.0%	-	96.0%
			10.0	**9.6**	**0.4**	**96.0%**	**0.0**	**96.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
209	225	265	276	257	235	7.7%	17.8%	4.2%	(6.9%)	(8.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
263	269	20	(15)	5

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות מחקר ופיתוח בכל ענפי החקלאות, לרבות מטעים, בעלי חיים, קרקע ומים, הגנת הצומח, הנדסה חקלאית, טכנולוגיה של מזון, אחסון תוצרת חקלאית וגידולי שדה. הפעילויות מתבצעות במרכז וולקני בבית דגן ובשתי חוות חקלאיות אזוריות - חוות נווה יער בצפון וחוות גילת בדרום. תקציב הקורונה בסך של כ-10 מיליוני ₪ מיועד להשקעות בטכנולוגיות חקלאיות בהתאם להחלטת ממשלה 326 מיום 16.8.2020.

התקשרויות מהותיות

אין.

46. שירות התעסוקה הישראלי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3643	שירות התעסוקה	א	420.3	(5.0)	358.5	(5.0)	61.8	85.3%	61.5	99.9%
	אחרים		0.2	-	0.2	-	-	100.0%	-	100.0%
			420.5	**(5.0)**	**358.7**	**(5.0)**	**61.8**	**85.3%**	**61.5**	**99.9%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3643	שירות התעסוקה	א	167.5	128.7	38.8	76.8%	38.3	99.7%
			167.5	**128.7**	**38.8**	**76.8%**	**38.3**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
235	260	258	254	285	354	10.6%	(0.8%)	(1.6%)	12.2%	24.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
401	415	32	(17)	15

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרה מקצועית לדורשי עבודה ופעולות תומכות השמה וכן הוצאות שכר לעובדים, הוצאות הנהלה ותפעול כגון: שכירות, ארנונה, חשמל, מים, דואר, טלפון, דמי ניהול וניקיון, אבטחה, ציוד משרדי, הוצאות משפטיות, פרסום, יעוץ, ביקורת וועדות רפואיות, ועדות ערר, מחשוב ומערכות מידע, הדרכה, רווחה, הסברה, דוברות, מחקרים, ואחזקת רכב ממשלתי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-61.8 מיליוני ₪. השירותים שנצרכו במהלך חודש דצמבר 2021 וטרם שולמו והתחייבויות בגין פרוייקטים שהחלו וטרם הסתיימו כמו הכשרות שונות, תמיכה במעסיקים ועוד. תקציב הקורונה בסך של כ-168 מיליוני ₪ מיועד לפעילות מוקד בקרה עבור מענק למעסיקים שהחזירו עובדים לעבודה מחל"ת ועבור תגבור המוקד הטלפוני ופעילות תמיכה בהשמה.

התקשרויות מהותיות
אין.

47. מינהל התכנון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5433	יחידת סמך מינהל התכנון	א	410.4	(40.0)	358.0	(37.8)	50.2	87.7%	23.9	93.6%
			410.4	**(40.0)**	**358.0**	**(37.8)**	**50.2**	**87.7%**	**23.9**	**93.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
207	292	331	343	366	320	41.1%	13.4%	3.6%	6.7%	(12.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
355	370	26	(10)	16

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבו הכולל של מנהל התכנון, לרבות: שכר, ייעוץ, תפעול, שירותי תכנון ותמיכות בהתאם לכללי מנהל התכנון.

התקשרויות מהותיות

ביצוע תכניות מתאר התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 186 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך ביצוע תכניות מתאר כוללניות ליישובים על פי תכנית העבודה של מינהל התכנון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 54 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

48. משרד מבקר המדינה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב (**) ברוטו	תקציב (**) הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
1101	ניהול ומטה	א	40.8	-	33.6	-	7.2	82.4%	4.2	92.6%
1102	ביצוע ביקורת	א	169.6	-	142.3	-	27.3	83.9%	3.7	86.1%
1103	נציבות תלונות הציבור	א	45.7	-	42.3	-	3.4	92.6%	0.2	93.0%
1104	הוצאות חד פעמיות	ב	74.3	-	17.6	-	56.7	23.7%	24.7	56.9%
1106	אמרכלות	א	168.6	-	108.2	-	60.4	64.2%	41.7	88.9%
	אחרים		7.7	-	-	-	7.7	0.0%	-	0.0%
			506.7	**-**	**344.0**	**-**	**162.7**	**67.9%**	**74.5**	**82.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
316	301	318	339	323	344	(4.7%)	5.6%	6.6%	(4.7%)	6.5%

(*) תקציב משרד מבקר המדינה נקבע על פי סעיף 10 לחוק יסוד מבקר המדינה, לפי הצעת מבקר המדינה ואישורו בידי ועדת הכספים של הכנסת, ואינו באחריות הממשלה. דין וחשבון כספי של המשרד מוגש מידי שנה על ידי מבקר המדינה לאישור ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה, זאת לפי סעיף 25 לחוק מבקר המדינה. המחוקק קבע דרך זו בקביעת התקציב, בכדי לשמור על עצמאותו של משרד מבקר המדינה ואי תלותו ברשות המבצעת.

(**) נתוני התקציב, הביצוע ויתרת ההתחייבויות מתבססים על דיווח משרד מבקר המדינה.
נתוני התקציב לשנת 2021, כפי שדווחו ע"י מבקר המדינה, כוללים עודפים משנת 2020 בסך של 116.7 מיליון ₪. כמו כן, צוין ע"י משרד מבקר המדינה כי עודפים אלו דווחו על ידו לוועדת הכספים בכנסת בחודש נובמבר 2021, בנוסף להחזרת 31 מיליון ₪ לאוצר המדינה. סכומים אלה לא נכללו במערכות התקציב ולפיכך אינם כלולים בתקציב על שינוייו של הממשלה, כפי שבא לידי ביטוי בדוחות הראשיים בחלק זה של הדוחות הכספיים.

א. תחומי פעולה אלו מיועדים למימון משכורות עובדים העוסקים בביצוע ביקורת שוטפת במשרדי הממשלה, במערכת הביטחון וברשויות המקומיות, למימון משכורות עובדים העוסקים בבירור תלונות מאת הציבור שהוגשו למבקר המדינה, המכהן גם כנציב תלונות הציבור, וכן למימון הוצאות תפעוליות שוטפות של המשרד. בתחום פעולה 1106 – אמרכלות המיועד בעיקר למימון הוצאות תפעוליות השוטפות של המשרד, קיים תת ביצוע של כ-60.4 מיליוני ש"ח , הנובע ברובו מהתחייבויות שהתשלום בגינן בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות חד פעמיות, בעיקר בתחום המחשוב במשרד. בתחום זה קיים תת ביצוע בסך של כ-56.7 מיליוני ש"ח, הנובע מפרויקטים רב שנתיים שטרם מומשו ומהתחייבויות שהתשלום בגינן יתבצע בשנה העוקבת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בסך של כ-57 מיליוני ₪, הנובע מפרויקטים רב שנתיים שטרם מומשו ומהתחייבויות שהתשלום בגינן יתבצע בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות
אין.

49. לשכת הפרסום הממשלתית (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
8902	לשכת הפרסום הממשלתית	375.2	-	301.0	-	74.2	**80%**	8.7	82.5%
8990	הכנסות לשכת הפרסום הממשלתית	-	(375.2)	-	(297.9)	(77.3)	***	-	0.0%
		375.2	**(375.2)**	**301.0**	**(297.9)**	**(3.1)**	**101%**	**8.7**	**104.0%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

לשכת הפרסום הממשלתית פועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הלשכה מותנה במלואו בהכנסותיה. תחום פעולה זה יועד למימון מתן שירותים בתחום הפרסום למשרדי ממשלה, תאגידים סטטוטוריים, חברות ממשלתיות וגופים ציבוריים, ולמתן שירותים מקצועיים ובכללם פיתוח אסטרטגיה פרסומית-שיווקית, הכנת מסרים והפקתם בצורות שונות: מודעות, תשדירי רדיו וטלוויזיה, שיתופי פעולה עם ערוצי תקשורת, פרסומים באינטרנט ובשלטי חוצות והעברת המסרים לאמצעי התקשורת.

התקשרויות מהותיות
אין.

50. משרד ההתיישבות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	א	269.2	-	167.5	-	101.7	62.2%	35.8	75.5%
			269.2	**-**	**167.5**	**-**	**101.7**	**62.2%**	**35.8**	**75.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	-	-	-	-	168	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
112	269	164	(7)	157

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו השוטפת של משרד ההתיישבות וכן שירותים מקצועיים, שכר, פעולות, פרוייקטים וכו'.

התקשרויות מהותיות

תכנית החטיבה להתיישבות 2021 התקשרויות משנת 2021 בהיקף של כ- 58 מיליוני ₪ עם החטיבה להתיישבות לצורך התקשרות עם ההסתדרות הציונית העולמית לצורך יישום תכניות החטיבה להתיישבות לשנת 2021.

תכנית החטיבה להתיישבות 2022 התקשרות משנת 2021 בהיקף של כ- 55 מיליוני ₪ עם החטיבה להתיישבות לצורך התקשרות עם ההסתדרות הציונית העולמית לצורך יישום תכניות החטיבה להתיישבות לשנת 2022. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

51. הנהלת בתי הדין הרבניים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
2203	בתי הדין הרבניים	א	238.7	(3.6)	200.9	(3.2)	37.4	84.3%	37.5	100.0%
			238.7	**(3.6)**	**200.9**	**(3.2)**	**37.4**	**84.3%**	**37.5**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
156	166	190	193	201	198	6.4%	14.5%	1.6%	4.1%	(1.5%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
192	235	49	(6)	43

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) תשלומי שכר עבור רבנים ראשיים, דיינים, עובדים קבועים ועוד.
2) תפעול שוטף, כגון: תשלומי שכר דירה, אבטחה והוצאות משרדיות, הוצאות מיחשוב וכו'.
3) טיפול בענייני נשים עגונות.
4) ועדת בוחנים האחראית על עריכת מבחני הסמכה לטוענים רבניים.
5) טיפול בהקדשות דתיים.

התקשרויות מהותיות
אין.

52. רשות השירות הלאומי אזרחי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3660	מנהלת השירות	א	201.7	-	130.3	-	71.4	64.6%	71.1	99.9%
	אחרים		-	-	0.2	-	(0.2)	0.0%	-	0.0%
			201.7	**-**	**130.5**	**-**	**71.2**	**64.7%**	**71.1**	**100.0%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
3660	מנהלת השירות	א	7.0	3.2	3.8	45.7%	3.8	100.0%
			7.0	**3.2**	**3.8**	**45.7%**	**3.8**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
98	115	109	134	120	130	17.3%	(5.2%)	22.9%	(10.4%)	8.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
130	202	85	(13)	71

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של רשות השירות הלאומי אזרחי, אשר הוקמה כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה ועברה למשרד החקלאות. בהתאם להחלטת הממשלה ה- 35, עברה למשרד ההתיישבות בתחילת שנת 2021 וכיום מהווה יחידת סמך במשרד ההתיישבות. רשות השירות הלאומי אזרחי מהווה את הגוף הממשלתי המרכז תחתיו את כלל הטיפול בנושא השירות הלאומי-אזרחי במדינת ישראל ואת הצורך במימון תקנים של מתנדבי השירות מכלל המגזרים והקבוצות בחברה : יהודים ובני מיעוטים, דתיים, חילוניים וחרדים, בנות ובנים, נוער בסיכון ובעלי צרכים מיוחדים ותקנים במשרדי ממשלה שונים, הפועלים באמצעות מכרז הרשות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-71 מיליוני ₪, תת הביצוע נובע מתוספת תקציב בסך 3 מיליון ₪ מחודש ספטמבר 2021. התכנית תוקצבה מעבר לביצוע החודשי בפועל ולצפי הביצוע החודשי המצטבר עד תום השנה. תקציב הקורונה בסך של כ-7 מיליוני ₪ מיועד לפעילויות בני/בנות שירות לאומי בגין משבר הקורונה. תת ביצוע בתקציב הקורונה בסך של כ-4 מיליוני ₪ נובע מתוספת תקציב בחודש ספטמבר 2021.

התקשרויות מהותיות

אין.

53. המשרד לחיזוק וקידום קהילתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	א	153.5	-	93.9	-	59.6	61.2%	58.3	99.2%
	אחרים		3.0	-	1.0	-	2.0	33.3%	1.7	90.0%
			156.5	**-**	**94.9**	**-**	**61.6**	**60.6%**	**60.0**	**99.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	-	-	-	-	95	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
111	157	45	-	45

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו השוטפת של המשרד לחיזוק וקידום קהילתי וכן שירותים מקצועיים, שכר, פעולות, פרוייקטים וכו'.

התקשרויות מהותיות
אין.

54. מטה החשכ"ל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0470	רזרבות	א	17.6	-	-	-	17.6	0.0%	-	0.0%
0551	משרד האוצר ראשי	ב	379.3	(18.1)	206.2	(16.1)	171.1	54.7%	166.1	98.7%
1302	הוצאות ממשלתיות כללי	ג	125.7	-	121.1	-	4.6	96.3%	4.4	99.8%
1303	שלטון מקומי	ד	15.7	-	7.5	-	8.2	47.8%	8.1	99.4%
1613	מיגון אוכלוסיה - סופת חול	ה	107.0	-	85.4	-	21.6	79.8%	-	79.8%
1616	מרכיבי ביטחון	ו	898.5	(125.0)	540.0	(46.6)	280.1	65.8%	-	65.8%
1617	רשות חירום לאומית		121.5	-	68.8	-	52.7	56.6%	-	56.6%
2711	השתתפות אוצר המדינה לפי חוק	ז	39,619.2	-	39,619.2	-	-	100.0%	-	100.0%
2712	תשלומי העברה במימון אוצר המדינה	ח	26,788.4	-	26,788.4	-	-	100.0%	-	100.0%
2713	השתתפות בהוצאות מינהל	ט	509.2	-	509.2	-	-	100.0%	-	100.0%
3101	הוצאות ביטחון שונות		9,200.9	(278.0)	9,082.9	(160.0)	-	100.0%	-	100.0%
3501	הועדה לאנרגיה אטומית		145.9	-	145.9	-	-	100.0%	-	100.0%
3840	עידוד המגזר העסקי	י	1,543.8	-	863.7	-	680.1	55.9%	68.2	60.4%
4505	מלוות פנים	יא	33,894.1	-	33,856.6	-	37.5	99.9%	(0.2)	99.9%
4506	מלוות חוץ	יב	7,034.5	-	7,019.8	-	14.7	99.8%	(2.7)	99.8%
4601	חוק חיילים משוחררים	יג	2,696.3	-	2,612.7	-	83.6	96.9%	-	96.9%
5110	פרוייקטי משרד הביטחון	יד	1,735.1	(1,221.8)	1,670.2	(1,156.9)	-	100.0%	-	100.0%
7803	ים המלח	טו	12.8	-	12.7	-	0.1	99.2%	-	99.2%
8301	השקעות במפעלי הממשלה	טז	716.5	(600.0)	574.1	(464.7)	7.1	98.8%	-	98.8%
8302	פיתוח משרד האוצר	יז	103.3	-	34.8	-	68.5	33.7%	-	33.7%
8303	פיתוח משרד ראש הממשלה	יח	15.4	-	-	-	15.4	0.0%	-	0.0%
8304	השקעות שונות	יט	85.8	-	49.6	-	36.2	57.8%	-	57.8%
8306	השקעות בחברות	כ	1,138.4	-	1,002.6	-	135.8	88.1%	-	88.1%
8405	מלוות פנים	כא	112,620.0	-	111,701.8	-	918.2	99.2%	-	99.2%
8406	מלוות חוץ	כב	10,308.4	-	8,077.8	-	2,230.6	78.4%	77.0	79.1%
	אחרים		27.3	-	17.8	-	9.5	65.2%	1.7	71.4%
			249,860.6	**(2,242.9)**	**244,668.8**	**(1,844.3)**	**4,793.2**	**98.1%**	**322.6**	**98.2%**

נתוני הקורונה מתוך פירוט הנתונים שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב קורונה	ביצוע קורונה	הפרש	אחוז ביצוע	יתרת התחייבויות קורונה	אחוז ביצוע כולל
	הוצאות ממשלתיות							
1302	כלליות	ג	-	-	-	**	-	**
1616	מרכיבי ביטחון תשלומי העברה	ו	254.0	192.9	61.1	75.9%	-	75.9%
2712	במימון	ח	16,984.0	16,984.0	-	100.0%	-	100.0%
3840	עידוד המגזר העסקי חוק חיילים	י	1,486.0	808.8	677.2	54.4%	65.2	58.8%
4601	משוחררים	יג	472.0	471.2	0.8	99.8%	-	99.8%
8306	השקעות	כ	827.0	756.7	70.3	91.5%	0.4	91.5%
			20,023.0	**19,213.6**	**809.4**	**96.0%**	**65.6**	**96.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
168,233	189,869	173,010	202,679	219,960	242,825	12.9%	(8.9%)	17.1%	8.5%	10.4%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
249,349	247,618	32,526	(34,257)	(1,731)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים שסוכם עליהם במסגרת ההסכם הקואליציוני אולם עדיין לא התקבלה בגינם חוות דעת משפטית לאופן השימוש בכספים.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שרותי מטה שונים של החשב הכללי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-171 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פעילות מתמשכת, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון נושאים ייחודיים, כגון: מימון הכוח הרב לאומי בסיני, מימון פעילות חברת נכסים מ.י בע"מ, הוצאות מס הכנסה וביטוח לאומי בגין שווי ההטבות הגלומות בהלוואות מסובסדות לעובדי המדינה, הוצאות בגין ניהול ותפעול מערך הלוואות המדינה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון העמדת אשראי לשלטון המקומי.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של פיקוד העורף וההגנה האזרחית.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון מרכיבי ביטחון שונים במסגרת פיקוד העורף וההגנה האזרחית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-280 מיליוני ₪, ההנובע מאי הצלחה לממש התקשרויות בהיקף משמעותי לאחר תום התקופה ללא תקציב מדינה. תקציב הקורונה בסך של כ-254 מיליוני ₪ מיועד לסיוע לעורף בנושאי רווחה, הבראה, משמרות זהב, מזון ועוד.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון חלקה של המדינה בתשלומים למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המבוצעות בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות המדינה למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המחויבות מכוח חוקים שאינם חוק הביטוח הלאומי ואשר מבוצעות על ידי המוסד לביטוח לאומי במימון המדינה, כגון: חוק הפוליו, תשלום הבטחת הכנסה, תשלום לנפגעי פעולות איבה ומענקי לימוד למשפחות ברוכות ילדים. בנוסף, התחום יועד למימון הסכמים של הממשלה עם המוסד לביטוח לאומי, כגון: תשלום קצבת ניידות, תשלומי גמלאות סיעוד, נכות וזקנה לאוכלוסיות שאינן זכאיות מתוקף חוק הביטוח הלאומי ומימון הקמת מצבות לגלמודים. תקציב הקורונה בסך של כ-16,984 מיליוני ₪ מיועד להעברות בנושא הקלות באבטלה ומענקים לאזרחים.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הממשלה בגין עלויות המינהל והתפעול של המוסד לביטוח הלאומי.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים באמצעות העמדת אשראי, ולהעמדת הלוואות לסיוע להקמת עסקים חדשים או להרחבת עסקים קיימים. מרבית הפעילות מתבצעת באמצעות הסכמים עם המערכת הבנקאית. תקציב הקורונה בסך של כ-1,486 מיליוני ₪ מיועד לסיוע לעסקים באמצעות הלוואות בערבות המדינה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-680 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתקציב התכנית הכלכלית להתמודדות עם משבר הקורונה שצפוי לשמש לביצוע גם בשנים הבאות.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והצמדה בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים.

יב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והפרשי שער בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ.

יג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי מענק שחרור, תשלומי פקדון, מענקים וקרן לסיוע נוסף (קרן לכיסוי מלגות לימודים ומכינות קדם אקדמיות) לחיילים משוחררים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-84 מיליוני ₪, הממשיכה בהיקף מעט נמוך מהצפי השנתי של פקדונות ע"י חיילים משוחררים. תקציב הקורונה בסך של כ-472 מיליוני ₪ מיועד למענקי דיור קורונה לסיוע לחיילים משוחררים בודדים.

יד. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות למשרד הביטחון ומשרדים נוספים בגין פרוייקטי שוה"מ 3, מעבר מחנות צה"ל לנגב, אמ"ן ותקשוב ופרוייקטי פינוי כלכלי נוספים.

טו. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקט של קציר ים המלח על ידי חברת מפעלי ים המלח לצורך עצירת מפלס ים המלח.

טז. תחום פעולה זה מיועד להשתתפות המדינה בהלוואות לעובדי המדינה ולעובדי ההוראה באמצעות הבנקים.

יז. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי מענק להקמת שירותי מחשוב בנקאיים, מימון פרויקט להחלפת מערכת השכר במשרדי הממשלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-69 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

יח. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח מערכות מידע במסגרת פעילות מערך הדיגיטל הלאומי. הכספים יועברו למערך הדיגיטל הלאומי בהתאם לקצב ביצוע הפיתוח, זאת בהתאם לסיכום התקציבי לשנת 2022.

יט. תחום פעולה זה מיועד למימון פירוק רשות השידור והעברת הפעילות לתאגיד השידור הציבורי, במסגרת מימון המדינה בשינויים מבניים, סיוע ותוכניות הבראה.

כ. תחום פעולה זה מיועד להסכמי מימון הנובעים מהפרטת תע"ש מערכות עבור חברות נצר השרון ותומר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-136 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב. תקציב הקורונה בסך של כ-827 מיליוני ₪ מיועד לסיוע לחברות תעופה.

כא. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן של הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-918 מיליוני ₪, הנובע מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

כב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-2231 מיליוני ₪, הנובע מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

התקשרויות מהותיות

קרנות מנוף לסיוע לחברות ישראליות התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 1,125 מיליוני ₪ עם קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי לצורך התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 1,125 מיליוני ₪ עם קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי לצורך התמודדות עם משבר האשראי העולמי. על מנת לסייע לחברות ישראליות למחזר את חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי, בין יתר צעדי הממשלה, הוקמו בשנת 2009 שלוש קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי, בדרך של מחזור חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי. ההתחייבות הכוללת להשקעה של שלוש הקרנות יחדיו עמדה על כ- 4.5 מיליארדי ₪, כאשר רבע מסכום זה מגויס באמצעות התחייבות הממשלה והיתר באמצעות גיוס הון מהגופים המוסדיים בישראל. במסגרת הסכם השותפות עם קרנות המנוף, מבטיחה הממשלה תשואה מינימאלית ליתר השותפים בקרנות, ואף משתפת אותם בחלק מרווחיה. להלן פירוט ההתקשרויות עם הקרנות וההשקעות שבוצעו על ידן:
- קרן בראשית - הסכם שותפות מחודש מרץ 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 1.64 מיליארדי ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2021 הינו כ- 405 מיליוני ₪.
- קרן אוריגו - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 972 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2021 הינו כ- 241 מיליוני ₪.
- קרן KCPS - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 999 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2021 הינו כ- 247 מיליוני ₪.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 243 מיליוני ₪.

קציר ים המלח התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 760 מיליוני ₪ עם מפעלי ים המלח לצורך התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 760 מיליוני ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010 (החל מ- 1 בינואר 2012) עם מפעלי ים המלח לצורך עצירת עליית מפלס ים המלח. כתוצאה משקיעת המלח כחלק מתהליך הייצור של מפעלי ים

המלח, מפלס מי הים בבריכה הדרומית (בריכה 5) באזור עין בוקק עולה בכל שנה בכ- 20 ס"מ ומאיים להציף את בתי המלון וכביש 90. על מנת לעצור את עליית המפלס הוחלט על ביצוע פרויקט של קציר המלח על ידי חברת מפעלי ים המלח. ההחלטה על ביצוע הפרויקט עוגנה בהסכם שנחתם בין אגף החשב הכללי לבין חברת מפעלי ים המלח בהמשך להחלטת ממשלה 4060 מיום 1 בינואר 2012. בהתאם להסכם הקציר חברת מפעלי ים המלח, מלבד ביצוע הפרויקט, תממן לפחות 80% מעלותו אשר נאמדה על כ- 3.8 מיליארדי ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 שילמה המדינה סכום של כ-66 מיליוני ₪ בגין הסכם זה.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 694 מיליוני ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010 (החל מ-1 בינואר 2012).

יישום חוק השידור הציבורי התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,945 מיליוני ₪ עם רשות השידור ותאגיד השידור הישראלי לצורך מימון עלויות כונס הנכסים הרשמי לפירוק רשות השידור והעברת תקצוב להקמת תאגיד השידור הישראלי. ביום 11 באוגוסט 2014 פורסם חוק השידור הציבורי התשע"ד-2014. בהתאם לחוק, תיסגר רשות השידור במתכונתה הנוכחית, ובמקומה יוקם תאגיד שידור ציבורי חדש. בהתאם לחוק ביום 15 במאי 2017 חל יום התחילה שבו הופסקו השידורים על ידי רשות השידור הקיימת, הסתיימה העסקת עובדי רשות השידור והחלו שידורים על ידי תאגיד השידור הישראלי "כאן".
בהתאם לחוק, משרד האוצר נדרש לממן את עלויות הפירוק של רשות השידור. עד כה הועברו כ-1.8 מיליארדי ₪ לצורך כיסוי הגירעונות השוטפים, מימון עלויות הפירוק ופרישת עובדי רשות השידור.
בנוסף לכך, התחייב משרד האוצר להעביר לתאגיד השידור הישראלי "כאן" סכום של עד 390 מיליוני ₪ לצורך הקמתו. משרד האוצר עמד בכל התחייבויותיו לתאגיד השידור הציבורי נכון לתאריך 31 בדצמבר 2021.
כמו כן, בהתאם לסעיף 108 לחוק,האחריות על ארכיון רשות השידור הועברה לתאגיד השידור הישראלי. לאור מצבו הפיסי של הארכיון והצורך בשימור חומרי הארכיון לשימוש התאגיד והציבור הרחב, סוכם כי תאגיד השידור הישראלי יבצע דיגיטציה והנגשה לציבור של חומרי הארכיון כחלק מפעילות ההקמה. לצורך כך, ביום 17 באפריל 2018 נחתם הסכם בין המדינה לבין תאגיד השידור הישראלי "כאן" במסגרתו התחייב משרד האוצר להעביר לתאגיד השידור הישראלי סכום של עד 190 מיליוני ₪ למימון פרויקט הדיגיטציה. ביום 8 ביולי 2021 נחתמה תוספת להסכם המימון מיום 29 ביולי 2015 להנגשת תכני הטלוויזיה החינוכית והגבלת סכום הפרויקט הכללי לסך של 185,250,000 ש"ח. במהלך השנים הועבר סך של כ-69 מיליוני ₪ למימון עלויות הפרויקט.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 121 מיליוני ₪.

הסכם למימון פרישת עובדים במכון התקנים התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 300 מיליוני ₪ עם מכון התקנים לצורך התקשרות משנת 2017 עם מכון התקנים לצורך מימון הוצאות פרישה. במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז- 2016 , נעשו שינויים מבניים בענף התקינה בישראל אשר כתוצאה מהם אמור להיפתח שוק התקינה בהדרגה לתחרות במהלך השנים 2017-2021. לנוכח פתיחת שוק התקינה לתחרות והצפי לפגיעה בהכנסות של מכון התקנים בשנים הבאות, סוכם כי המכון יבצע מהלכי התייעלות וצמצום מצבת כוח האדם החל משנת 2017. כתנאי לפתיחת שוק התקינה לתחרות הסכימה הממשלה להשתתף בעלויות הפרישה של עד 300 עובדים במכון התקנים, כאשר מספר העובדים יקבע בהתאם להיקף הירידה בהכנסות של המכון בפועל. לצורך כך נחתם ביום 3 בדצמבר 2017 בין החשב הכללי לבין מכון התקנים הסכם למימון הוצאות הפרישה. העלות הכוללת של ההסכם תלויה בהיקף פרישת העובדים במכון ומוערכת בסכום של כ-300 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022. עד כה הועברו כ-235 מיליוני ₪ למימון עלויות הפרישה של העובדים, בהתאם להסכם.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 155 מיליוני ₪.

הגדלת הון של הבנק הבינלאומי לשיקום ופיתוח התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 66 מיליוני ₪ עם הבנק הבינלאומי לשיקום ופיתוח לצורך פיתוח (IBRD), זרוע של הבנק העולמי לצורך הגדלת ההון של הארגון. המוסד נוסד בשנת 1945 ומעניק הלוואות וערבויות לממשלות במדינות מתפתחות. כיום חברות בו 189 מדינות. ה-IBRD מממן את הפרויקטים של הבנק בריבית רגילה ומתמקד במדינות מעמד הביניים ובמדינות העניות בעלות כשירות אשראי. המימון מגיע באמצעות מניות הון המוחזקות ע"י המדינות החברות בבנק. בשנת 2018, אישרו נגידי הבנק (ביניהם שר האוצר הישראלי) שתי החלטות להגדלת ההון בבנק. ההחלטות שאושרו הם: החלטה מספר 663 בכותרתה "הגדלת הון כללית, 2018" והחלטה 664 בה אישרו על "הגדלת הון סלקטיבית, 2018". מטרת שני החלקים של הגדלת ההון הם לאפשר מתן יותר הלוואות מהבנק לשווקים בעולם.
הגדלת ההון הכללית, כפי שנשמעת, מגדילה את ההון הכללי בבנק באופן בו כל מדינה תשלם לפי החלק היחסי שלה בבעלות הבנק. הגדלה זאת תסתכם בהוספה של 230,500 מניות, כאשר כל מניה שווה כ-120,000 דולר. ישראל, אשר מחזיקה כיום בכ-0.26% ממניות הבנק, יכולה לרכוש עד 613 מניות. ישראל נדרשת להגדיל את התחייבויות ההון המושקע בIBRD ב-73,949,255 דולר, כאשר 14,789,851 דולר הם במזומן (paid-in) ו-59,159,404 דולר בהתחייבות לשעת חירום (callable). בהגדלת ההון הסלקטיבית, המדינות רשאיות לבחור אם לרכוש את המניות הנוספות ועל ידי כך, לשנות את אחוזי ההחזקה והשפעה בבנק. ההגדלה תסתכם בהוספה של 245,773 מניות, כאשר כל מניה שווה כ-120,000 דולר. ישראל יכולה לרכוש עד 754 מניות. אחרי ה"חלוקה מחדש" שמתבצעת בעקבות הגדלת ההון הסלקטיבית, לישראל יש כוח הצבעה רב יותר בIBRD בהשוואה למצב לפני הגדלת ההון הסלקטיבית, מ0.26% ל-0.28%. בהגדלה הסלקטיבית, ישראל רשאית להגדיל את התחייבויות ההון המושקע בIBRD ב-85,501,262 דולר, כאשר 5,457,527 דולר הם במזומן (paid-in) ו-85,501,262 דולר בהתחייבות לשעת חירום (callable). התשלומים יחלו רק בשנת 2022.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 66 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

פרוייקטים בשיתוף המגזר הפרטי ממשלת ישראל, באמצעות החשב הכללי, מובילה פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי אשר הביאו לשיפור ולצמיחה משמעותית בפיתוח תשתיות במדינת ישראל ובתחומים נוספים. במסגרת זו, ניתן למנות פרויקטים של מתקני התפלה, פרויקטי תחבורה שונים ופרויקטים בתחום האנרגיה הסולארית. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

נציגות האוצר בניו יורק - ארגון הבונדס התקשרות משנת 1951 בהיקף של כ- 93 מיליוני ₪ עם ארגון הבונדס לצורך ההתקשרות של מדינת ישראל עם הארגון החלה בשנת 1951. מדי שנה מדינת ישראל מגייסת באמצעות ארגון הבונדס על שלוחותיו, ערך מט"ח (דולר של ארה"ב, דולר קנדי, אירו ולירה שטרלינג) בשווי ממוצע של כ- 1.3 מיליארד דולר, על פי צרכי ודרישות מדינת ישראל כפי שמועברים ממשרד האוצר והחשב הכללי. הסכמי החיתום קובעים תשלום של עמלת חיתום שנתית.בהתאם להסכמי חיתום מול ארגוני הבונדס השונים (DCI, CISL, ו-DCI INTERNATIONAL), נדרשת הנציגות להעביר בכל שנה עמלת ברוקר דילר (עמלת חיתום) בהתאם להחלטת החשב הכללי לאותה השנה. במהלך השנים 2020 ו-2021, שילמה הנציגות עמלה לשלושת הארגונים, בסך כולל של כ-45 מיליוני דולר של ארה"ב בכל שנה . יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 93 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת רב שנתית.

55. משרד התקשורת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3911	מנהל	א	155.4	(32.3)	119.8	(32.0)	35.3	77.2%	36.0	100.5%
			155.4	**(32.3)**	**119.8**	**(32.0)**	**35.3**	**77.2%**	**36.0**	**100.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
66	64	76	76	79	88	(3.0%)	18.8%	0.0%	3.9%	11.4%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
81	123	52	(9)	43

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר לעובדים, ביצוע שירותי ייעוץ בתחומים שונים, פעולות פיקוח על חברות התקשורת, תמיכה בשידורים לציבור וניהול ספקטרום התדרים של מדינת ישראל.

התקשרויות מהותיות
אין.

56. המרכז למיפוי ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
4302	שכר ותפעול	א	80.6	-	72.1	-	8.5	89.5%	8.1	99.5%
4303	פעולות מיפוי	ב	61.4	(20.9)	26.6	(12.7)	26.6	50.0%	26.5	99.8%
	אחרים		2.1	-	0.9	-	1.2	42.9%	1.6	119.0%
	99.9%		**144.1**	**(20.9)**	**99.6**	**(12.7)**	**36.3**	**73.3%**	**36.2**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
98	100	109	102	105	87	2.0%	9.0%	(6.4%)	2.9%	(17.1%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
98	123	36	(11)	25

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר עבור עובדי מפ"י על כל מרכיביו, הוצאות שוטפות המיועדות לאחזקת המשרד והוצאות עבור מערכות מחשוב.

ב. תחום פעולה זה מיועד להכנת תשתיות לאומיות, לרבות חלוקת הקרקע לגושים וחלקות לצורך רישום מקרקעין, קביעת מוצרי המיפוי הנדרשים לתמיכה בצרכים הממלכתיים, לתכנון, ביצוע ותחזוק מערכת המידע הגיאוגרפית הלאומית וכן מחקר ופיתוח בתחומים אלה.

התקשרויות מהותיות
אין.

57. רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5436	רשות שוק ההון	א	129.0	(21.5)	79.4	(20.3)	48.4	62.1%	49.2	100.6%
			129.0	**(21.5)**	**79.4**	**(20.3)**	**48.4**	**62.1%**	**49.2**	**100.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	32	37	51	58	59	0.0%	15.6%	37.8%	13.7%	1.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
73	108	49	(14)	35

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבה הכולל של רשות שוק ההון ומכיל תקציב שכר ותקציב הוצאות לביצוע רכש, שירותים ותפעול (תקציב קניות).

התקשרויות מהותיות
אין.

58. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
4053	בטיחות בדרכים	א	110.9	(0.2)	70.0	-	40.7	63.2%	26.7	87.4%
			110.9	**(0.2)**	**70.0**	**-**	**40.7**	**63.2%**	**26.7**	**87.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
91	84	107	84	76	70	(7.7%)	27.4%	(21.5%)	(9.5%)	(7.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
202	111	44	(135)	(91)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, לרבות תשלום שכר עובדים ומימון פעולות בטיחות שונות כגון: מידע, סקרים ומחקרים, פעולות בטיחות ברשויות המקומיות, פעולות הסברה ותגבור שופטי תעבורה. יצוין כי פעילות הרשות לבטיחות בדרכים כוללת גם השתתפות במימון פעילות במשטרת ישראל בתחום אכיפת התנועה, במשרד החינוך בתחום החינוך התעבורתי ובהנהלת בתי המשפט בתקצוב שופטי תעבורה.

התקשרויות מהותיות
אין.

59. המכון הגיאולוגי (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
3431	מינהל האדמה והים	א	104.8	(12.8)	69.7	(4.0)	26.3	72.6%	19.6	93.0%
			104.8	**(12.8)**	**69.7**	**(4.0)**	**26.3**	**72.6%**	**19.6**	**93.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
78	84	66	74	61	66	7.7%	(21.4%)	12.1%	(17.6%)	8.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
71	92	23	(2)	21

(*) על פי תיקון להחלטת ממשלה 4494 שפורסם ביום 2 במרץ 2017, פורק מינהל מדעי האדמה והים, הוסדר מעמד החברה לחקר ימים ואגמים כזרוע ביצוע של הממשלה והוסדר מעמד המכון הגיאולוגי כיחידת סמך של משרד האנרגיה. כמו כן, נקבע בתיקון להחלטת הממשלה כי האגף לסיסמולוגיה יועבר מהמכון הגיאופיסי אל המכון הגיאולוגי. תהליך זה הושלם במהלך שנת 2020.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מינהל המחקר למדעי האדמה והים (להלן: "המינהל") שהוקם בשנת 2009 על פי החלטת ממשלה להסדרת פעילות שני מכונים ואגף במסגרת המינהל: מכון חקר הימים והאגמים, המכון למדעי האדמה (המכון הגיאולוגי) והאגף הסיסמולוגי של המכון הגיאופיסי שעתיד להיות חלק מהמכון הגיאולוגי.

התקשרויות מהותיות
אין.

60. המדפיס הממשלתי (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
8901	המדפיס הממשלתי	82.6	-	41.6	-	41.0	50.4%	17.2	71%
8989	הכנסות המדפיס	-	(82.6)	-	(49.3)	(33.3)	0.0%	-	0%
		82.6	**(82.6)**	**41.6**	**(49.3)**	**7.7**	**84.4%**	**17.2**	**119%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

המדפיס הממשלתי הינו גוף המהווה יחידת סמך במשרד האוצר, הפועל כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. יעדיו הינם ביצוע הדפסות עבור משרדי הממשלה ויעוץ מקצועי בנושא דפוס. המדפיס אינו מתוקצב ומאזן את הוצאותיו מהכנסות הנובעות מייצור והפקת עבודות דפוס עבור משרדי הממשלה בשני תחומים:

א. פעילות יצרנית – ביצוע עבודות שירותי דפוס, כגון: הנפקת דרכונים, תעודות זהות, הדפסת בחינות בגרות, מבחני משרד העבודה וכן שירותי הדפסות כלליות שונות עבור משרדי הממשלה השונים.

ב. פעילות לא יצרנית – מכרזים לביצוע עבודות עבור משרדי הממשלה השונים באמצעות גורמים פרטיים ותיאום ביניהם, במטרה לנצל את היתרונות לגודל של הממשלה בביצוע עבודות הדפוס על-ידי השוק הפרטי, ייעוץ ובקרה מקצועית בתחום הדפוס למשרדים על העבודות המופקות בבתי הדפוס הפרטיים עבור משרדי הממשלה.

התקשרויות מהותיות
אין.

61. בית נשיא המדינה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0151	נשיא המדינה ומוסדותיו	א	76.1	(1.8)	65.0	(1.2)	10.5	86.1%	11.1	100.8%
			76.1	**(1.8)**	**65.0**	**(1.2)**	**10.5**	**86.1%**	**11.1**	**100.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
57	57	56	56	69	64	0.0%	(1.8%)	0.0%	23.2%	(7.2%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
60	74	19	(5)	14

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מקום מושבו ופעולותיו של נשיא המדינה במשכן הנשיא בירושלים, אירוח טקסים ממלכתיים רשמיים ואחרים בארץ, ביקורים ממלכתיים רשמיים ואחרים בחו"ל ופעילות מגוונת וענפה במשכן הנשיא ומחוצה לו המבטאת את הקשר המיוחד של הנשיא, עם מוסדות ואזרחי מדינת ישראל, בהתאם להשקפת עולמו. נתח השכר מהווה כ-35 מיליוני ₪ מסך התקציב.

התקשרויות מהותיות
אין.

62. רשות התחרות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5410	רשות התחרות	א	73.6	(0.4)	58.1	-	15.1	79.4%	11.4	94.9%
			73.6	**(0.4)**	**58.1**	**-**	**15.1**	**79.4%**	**11.4**	**94.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	-	-	-	59	58	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	(1.7%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
65	73	11	(3)	8

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדי רשות התחרות הכלכלית והוצאות שוטפות של הרשות.

התקשרויות מהותיות

אין.

63. נתיב

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0459	לשכת הקשר נתיב	73.0	-	57.9	-	15.1	79.3%	12.4	96.3%
		73.0	**-**	**57.9**	**-**	**15.1**	**79.3%**	**12.4**	**96.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
69	66	69	67	58	58	(4.3%)	4.5%	(2.9%)	(13.4%)	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
64	73	12	(3)	9

נתיב מהווה יחידת סמך של משרד ראש הממשלה, שייעודה העיקרי הוא לפעול בקרב יהודים וזכאי עלייה במדינות ברית המועצות לשעבר, על מנת לעודד ולסייע לעלייתם למדינת ישראל ולחזק את זיקתם לישראל, לציונות וליהדות.

התקשרויות מהותיות
אין.

64. הרשות לאכיפה במקרקעין

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5434	היחידה הארצית לפיקוח על הבניה	א	62.2	(2.0)	55.0	(1.2)	6.4	89.6%	6.4	100.0%
			62.2	**(2.0)**	**55.0**	**(1.2)**	**6.4**	**89.6%**	**6.4**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
-	-	-	-	-	54	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
54	60	7	(1)	7

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ופעילות הרשות לאכיפה במקרקעין בתחומי אכיפת דיני התכנון והבנייה.

התקשרויות מהותיות
אין.

65. מינהל הרכב הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	54.1	(25.0)	(29.2)	(23.8)	82.1	-55.2%	103.5	140.5%
	אחרים		-	-	-	-	-	0.0%	9.9	0.0%
			54.1	**(25.0)**	**(29.2)**	**(23.8)**	**82.1**	**-55.2%**	**113.4**	**159.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
142	(127)	4	(31)	91	(53)	(189.4%)	(103.1%)	(875.0%)	(393.5%)	(158.2%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
-	29	30	(0)	29

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מינהל הרכב הממשלתי, תקציב מינהל הרכב ממומן כולו כנגד השתתפות משרדי הממשלה, התקציב משמש לטובת רכישת כלי רכב, חידוש כלי רכב, הוצאות ביטוח, תחזוקה ותפעול. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-82 מיליוני ₪, ההנובע בין היתר מהחלטה לעצור את חידוש כלי הרכב בתקופה בה לא היה תקציב מדינה מאושר, הגביה מהמשרדים נמשכה באופן חלקי ולכן היקף ההכנסות היה גבוה מהיקף התשלומים. בנוסף, קיים פער בין מועד הוצאת ההתחייבות בגין חידוש כלי רכב לבין מועד התשלום בפועל. התשלום מבוצע עם קבלת הרכב. הזמן בין הזמנת הרכב לקבלתו יכול להימשך בין 3 חודשים לשנה.

התקשרויות מהותיות

רכישת כלי רכב עבור משרדי הממשלה התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 113 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך רכישת והחלפת כלי רכב עבור כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ- 68 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

66. הרשות לשירותים ציבוריים חשמל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
5430	רשות החשמל	א	43.8	-	32.7	-	11.1	74.7%	9.4	96.1%
			43.8	**-**	**32.7**	**-**	**11.1**	**74.7%**	**9.4**	**96.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	ביצוע רב שנתי (נטו) 2020	ביצוע רב שנתי (נטו) 2021	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018	שיעור שינוי 2020/2019	שיעור שינוי 2021/2020
27	33	40	40	34	33	22.2%	21.2%	0.0%	(15.0%)	(2.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2021 (נטו) השינוי נטו
40	44	31	(28)	4

מטרת הרשות לשירותים ציבוריים חשמל הינה להסדיר ולפקח על מתן שירותים ציבוריים בתחום החשמל. תפקידי הרשות מוגדרים בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (סעיף 30), וכוללים שלושה תחומי פעילות עיקריים: קביעת תעריפים ודרכי עדכונם, קביעת אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן בעל רישיון ספק שירות חיוני (להלן: "אמות המידה") ופיקוח על מילוי חובותיו על פי אמות המידה וכן מתן רישיונות ופיקוח על מילוי הוראות שנקבעו ברישיונות. רשות החשמל פועלת באמצעות מליאת הרשות, המורכבת מיו"ר הרשות, משני נציגי משרדי הממשלה ומשני נציגי הציבור, כולם בעלי מומחיות בתחומי מקצוע שונים הנוגעים למשק החשמל.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול ותשלום ליועצים.

התקשרויות מהותיות

אין.

67. נמל חדרה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות שוטפות יתרה	התחייבויות שוטפות אחוז ביצוע
9510	הוצאות	א	42.0	-	28.7	-	13.3	68.3%	10.8	94%
9572	הכנסות נמל חדרה		-	(42.0)	-	(29.6)	(12.4)	0.0%	-	0%
			42.0	**(42.0)**	**28.7**	**(29.6)**	**0.9**	**97.0%**	**10.8**	**133.4%**

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (ראה ביאור 4 לדוחות ביצוע התקציב).

נמל חדרה הינו יחידת סמך ממשלתית באחריות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים הפועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעלת גוררות, הוצאות תפעוליות והוצאות משרדיות של הנמל. עיקר הכנסותיו של הנמל מקורן באגרות רציף ואגרות נוספות עבור שירותים שונים לאוניות.

התקשרויות מהותיות

אין.

חלק ד'

מידע נוסף

כללי

ממשלת ישראל מפרסמת נתונים כספיים על פעילויותיה במספר רבדים וזאת במטרה לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים לבחון טוב יותר את פעילות הממשלה. מטרת חלק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות מידע שימושי נוסף, הכולל גם מידע כלכלי ואקטוארי, במטרה להגביר את שקיפות ונאותות הדיווח ולספק נקודות מבט נוספות ומעמיקות יותר על סוגיות משמעותיות הנוגעות לניהול הדיווח הכספי. הדוחות הכספים של המדינה (הכוללים נתונים של ממשלת ישראל, רשויות המדינה, חברות ממשלתיות מאוחדות ותאגידים סטטוטוריים מאוחדים), הנערכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את המצב הכספי ואת הביצוע הכספי למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. מידע שוטף בנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת הצעת תקציב המאושרת על ידי הכנסת, בדיווחים על ביצוע התקציב ובמידע נוסף שנכלל בפרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי ההחלטות מעת לעת.

בעקבות אימוץ דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות פרופסור מנואל טרכטנברג, החליטה הממשלה ביום 25 בדצמבר 2011[27] על הקמת צוות לגיבוש תוכנית אופרטיבית לשיפור עבודת המטה ויכולות תכנון וביצוע של משרדי הממשלה - "ועדת המשילות" (להלן "הוועדה").

במסגרת עבודת הוועדה, שהמלצותיה התקבלו על ידי הממשלה בתאריך 30 ביוני 2013[28] ניתנה התייחסות לאחד הנושאים המהותיים - מעקב אחר התחייבויות תקציביות עתידיות. על פי הוועדה, "במנגנון הקיים כיום, סדרי העדיפויות התקציביים של הממשלה נקבעים פעם אחת במהלך השנה, וזאת בעת העברת תקציב המדינה. עם זאת, נכון להיום, אין מנגנון המסכם ומשקף את ההתחייבויות העתידיות, כך שלהתחייבויות שמעבר לשנת התקציב אין "מחיר" מוחשי. דהיינו, אין דרישה למצוא מקורות באופן מיידי לתקצוב החלטות שהשפעתן על התקציב בשנים הבאות."

הצעת הוועדה: "...לפיכך נדרש מנגנון יוצר שקיפות במנגנון התקציב השוטף הנוכחי, באופן שיאפשר למקבלי ההחלטות להביא בחשבון את ההשלכות העתידיות על התקציב, וזאת בשים לב למספר עקרונות מהותיים:

א. **אחריות פיסקלית** – בהינתן מידע זה, יינתן למקבלי ההחלטות תמונת המסגרות המוגדרת מראש במגבלת ההוצאה כך שהממשלה תוכל להחליט על סדרי עדיפויות במקרה והיא מבקשת לקבל החלטה שהשלכותיה התקציביות חורגות ממגבלות התקציב בשנים הבאות.

ב. **שקיפות** – הגברת השקיפות בכל הנוגע לצבר ההתחייבויות העתידיות בכל עת, תאפשר למשרדים ולממשלה להטמיע כראוי את עלות הדרישות התקציביות שהם מחליטים. משרד האוצר יהיה אחראי לספק נתונים מדויקים וארוכי טווח ככל הניתן אודות ההתחייבויות התקציביות של הממשלה, וזאת בכל מועד שבו מתקבלת החלטה תקציבית.

ג. **פיקוח ובקרה** – על מנת שהתהליך כולו יתכנס וייהנה מאמינות גבוהה, יש למסד את מנגנוני הפיקוח והבקרה על השחקנים השונים.

ד. **קביעת מסגרת תקציב רב-שנתית** – אשר תשמש לבקרה על התחייבויות תקציביות עתידיות בממשלה ובכנסת במסגרת זו, תוגדר מסגרת תקציבית לשלוש שנים נוספות מעבר לתקציב בהתאם לכללי ההוצאה והגירעון, ובהתחשב בתחזיות צמיחה ומדיניות מס (צפי הכנסות).

ה. **עדכון תמונה תקציבית מלאה לאורך השנה ('נומרטור'), על ידי אגף התקציבים במשרד האוצר** – הנוגעת לטייסים האוטומטיים בשלוש השנים הקרובות. הנתונים יכללו את כלל ההתחייבויות הנובעות מהחלטות ממשלה, חקיקה פרטית, פסיקה, הסכמי שכר, סיכומים תקציבים והתחייבויות אחרות. מטבע הדברים מובן כי "איכות" התמונה תרד עם ההתקדמות בשנים שכן היא תלויה במשתנים רבים שהאפשרות לחזותם מוגבלת[29]."

[27] החלטת ממשלה מס. 4028 משנת 2011.

[28] מתוך החלטת ממשלה מס. 482 משנת 2013.

[29] מתוך דוח הצוות לשיפור עבודת המטה ויכולות הביצוע של משרדי הממשלה.

א. תחזית לשנת 2022[30]

הבחירות לכנסת ה-24 התקיימו ביום 23 במרץ 2021. ביום 13 ביוני 2021 הושבעה הממשלה ה-36.
ב-4 בנובמבר 2021 אושר תקציב המדינה לשנים 2021 ו-2022, זאת לאחר שהמדינה התנהלה ללא תקציב מאושר[31] במשך 22 חודשים רצופים. בתקופה זו פעלה המדינה בהתאם להוראות סעיף 3.ב. ל"חוק יסוד: משק המדינה" אשר מעגן את הכללים לביצוע הוצאות המדינה בשנה ללא תקציב מדינה מאושר (להלן: "תקציב המשכי").
בפועל, חוק התקציב השנתי מוגש בהתאם להוראות "חוק יסוד: משק המדינה", שלפיהן ייקבע תקציב המדינה בחוק והוא יכלול את ההוצאות הצפויות והמתכוננות של הממשלה. בהתאם להוראות החוק, תקציבי המדינה לשנות הכספים 2021 ו-2022 מוגשים במתכונת חד-שנתית זה לצד זה. לצד הצעת חוק התקציב השנתי לשנות הכספים 2021- ו 2022 הגישה הממשלה לאישור הכנסת את ההצעות החוקים הבאות, אשר אושרו יחד עם אישור התקציב:

1. **<u>הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית</u>** - תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022, הכוללת את שינויי המדיניות בתקציב המדינה הדורשים שינויי חקיקה, לרבות צעדי התאמה פיסקליים בהוצאה ובהכנסה, וכן את:
2. **<u>הצעת חוק התכנית הכלכלית</u>** - תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022 הכוללת את שינויי החקיקה הנדרשים ליישום הרפורמות המרכזיות של הממשלה לשנים 2021- ו 2022.

לפירוט נוסף בדבר תוכנם של החוקים והרפורמות השונות עליהם הוחלט במסגרתם, ראה באתר האנטרנט של משרד האוצר, https://www.gov.il/he/departments/units/department_budget/.

כפי שדווח באירועים לאחר תאריך המאזן, ביום 20 ביוני 2022, ראש הממשלה, נפתלי בנט, וראש הממשלה החלופי, יאיר לפיד, הגישו את הצעת חוק התפזרות הכנסת העשרים וארבע, התשפ"ב – 2022. בהתאם להצעתם, ייערכו בחירות לכנסת ה-25, בשלהי 2022. ביום 22 ביוני 2022, הצעת החוק עברה בקריאה טרומית.

ב. תוכן המידע הנלווה

(1) הדוחות הכספיים כוללים מידע בנוגע להתחייבויות הממשלה בראייה ארוכת טווח. המידע המוצג בחלק זה מתייחס, בין היתר, להתחייבויות בתחום החברתי מכוח חוק המוסד לביטוח לאומי, למחויבות כלפי ניצולי שואה, להתחייבויות הנוגעות לפנסיה תקציבית בחלוקה לפי מגזרים, להתחייבויות הנובעות מהתקשרויות מהותיות של משרדי ממשלה, להתחייבויות הנובעות מהחוב הממשלתי וכיוצ"ב.

השנה הוחלט להרחיב את הדיווח בחלק זה כך שיכלול פרק נפרד שיעסוק בנושאי קיימות ואקלים תוך הבנה לחשיבות הנושא ובראיה צופה פני עתיד, יצויין כי הדיווח מהווה השלמה למידע הנלווה בפרק זה אשר משקף בכללותו תמונה רחבה בראייה ארוכת טווח, כאמור לעיל, ובדגש על קיימות פיסקלית, להרחבה בנושא רק פרק 1 לחלק זה בנושא אקלים וקיימות.

(2) חלק מהמידע הנוסף הינו מידע שהופק בסיוע אקטוארים, והמטרה המרכזית הינה להציג תזרים מזומנים עתידי ארוך טווח בגין חלק מההתחייבויות העיקריות של הממשלה. דיווח זה מבוסס על ההנחה הבסיסית כי מדיניות הממשלה הקיימת לא תשתנה בצורה משמעותית בטווח הארוך. יש לציין כי מידע אקטוארי מבוסס על מידע שהתקבל מהגורמים המטפלים בכל תחום וכן על הנחות אקטואריות אשר כל שינוי באחד מהפרמטרים בכוחו להשפיע על המידע המוצג.

(3) יחד עם זאת, המידע החזוי הנ"ל עשוי להוות, בעבור מקבלי ההחלטות וקובעי המדיניות, תשתית אמפירית לצורך קבלת החלטות פרוספקטיביות להן תהיינה השלכות אורך ורוחב על המדיניות הפיסקלית של מדינת ישראל. כן המידע יאפשר מתן ביטוי כספי או "מחיר" להחלטות הממשלה והשפעתן על כלל אזרחי המדינה בהווה ובעתיד, בטווח הקצר ובטווח הארוך.

[30] למידע נוסף בנושא ראה אתר משרד האוצר.
[31] חוק התקציב האחרון שאושר, נכון למועד זה, היה לשנת 2019 (אושר ביום 15 במרץ 2018).

1. דיווח בנושא אקלים וקיימות (Sustainability)

1. מבוא

בעשור האחרון חלה התפתחות ניכרת בהבנה הציבורית, התאגידית והממשלתית בנושאי הקיימות, הסביבה, האקלים, החברה, האחריות התאגידית וה- ESG (*Environmental, Social, Governance*). הנושאים מצויים כיום בקדמת פעילותן של מדינות, רגולטורים, תאגידים וארגונים רבים.

ניסיונות גלובליים להסדרת כללים ויעדים בינלאומיים **בנושאי קיימות** החלו כבר בשנות ה- 90 במסגרת התוכנית לשותפות גלובאלית, הנקראת גם אג'נדה 21, פסגת "כדור הארץ"[32], במסגרתה אומצו והוכרזו יעדים ומסמכי עקרונות שהיוו את הבסיס ליצירת יעדי פיתוח בר קיימא של האו"ם[33] לשנת 2030 (הנקראים בקיצור ה- SDG's).

לצד זאת, **שינוי האקלים** הציב אתגר נוסף שדרש תיאום בזירה הגלובאלית וכבר בשנת 1987 נחתמה אמנת מונטריאול לקידום פעולות שיקום להידלדלות האוזון הסטרטוספרי[34]. לאחר מכן התקיימה ועידת "פסגת כדור הארץ" כאמור. בשנת 1997 נחתם עדכון ראשון לאמנת האקלים בוועידת האו"ם לשינוי אקלים בקיוטו, יפן בהסכם שכונה "פרוטוקול קיוטו"[35]. העדכון השני לאמנת האקלים התבצע בשנת 2015 בוועידת האו"ם לשינוי אקלים ה-21 במספר שהתקיימה בפריז, צרפת, עדכון שכונה "הסכמי פריז"[36]. בשנת 2021, התקיימה ועידת האומות המאוחדות לשינוי אקלים [37] במסגרתה חידשו המדינות את מחויבותם לתהליך ועודכנו יעדים כגון הפחתה הדרגתית של שימוש בפחם.

מדינת ישראל רואה חשיבות רבה בקידום הצעדים והמשאבים המושקעים בהיבטי קיימות, סביבה ואקלים, הן כחלק מפעילות המגזר הציבורי ומשרדי הממשלה והן על ידי המגזר הפרטי והעסקי. בשנים האחרונות נושאים אלו קודמו באמצעות פרסום תוכניות אסטרטגיות, קביעת יעדים, קידום החלטות ממשלה וקידום חקיקה.

בהתאם וכחלק מכלל פעולות המדינה בנושאי הקיימות ותוך התייחסות למודעות ההולכת וגוברת לנושאי סביבה, אקלים וחברה הוחלט ע"י אגף החשב הכללי לשלב במידע הנלווה לדוחות הכספיים, החל משנה זו, התייחסות לנושאים אקלים וקיימות תוך הבנה לחשיבות הנושא ובראיה צופה פני עתיד.

מטרת הדיווח לשקף עבור משתמשי הדוחות הכספיים חלק מהפעולות העיקריות שנעשו בנושאים אלו, הן לצורך מעקב אחר שינויים ומגמות במדינת ישראל ובעולם, הן לצורך הצגת הפעולות והצעדים שנעשו במהלך תקופת הדוחות הכספיים ואשר תרמו להשגת יעדי הממשלה והן לצורך הצגתם של נושאים עיקריים הדורשים טיפול ו/או מעקב.

זהו הדיווח הראשון לנושא זה ובכך מהווה דיווח ראשוני בלבד אשר יהווה כפתיח לדיווחים הבאים. משכך עיקר הדיווח כולל סקירה של יעדים ופעולות בנושא אקלים וסביבה וסקירת ארגונים, מתודולוגיות דיווח ומגמות עולמיות, כמפורט <u>בנספח א'</u> לדיווח.

עם התפתחות פעילות משרדי הממשלה בנושאי ESG, לצד התפתחות הרגולציה והוראות נוספות של ארגון ה- IPSASB והתקינה הבינלאומית והמקומית המתגבשת בנושאי אקלים וקיימות, אגף החשב הכללי ימשיך בבחינת היבטי הדיווח.

2. פירוט הדיווח בנושאי קיימות, סביבה ואקלים לשנת הדוח 2021

מטרתם של משרדי הממשלה וגופים ציבורים אחרים, לפעול באופן שוטף וכחלק מתפקידם לקידום נושאים כלכליים, סביבתיים, חברתיים, משילותיים תוך קידום החברה בישראל, רווחת הפרט והמדינה בכלל. במסגרת הפירוט בסעיף

---

[32] התוכנית משנת 1992, הפסגה התקיימה בריו דה ג'נרו - United Nations Framework Convention on Climate Change | UNFCCC United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, Brazil, 3-14 June 1992 | United Nations

[33] בחודש ספטמבר 2015 אימצו מדינות העולם, ובהן ישראל, את "אג'נדה 2030 לפיתוח בר קיימא" של האו"ם. האג'נדה כוללת תוכנית פעולה המורכבת מ-17 יעדים ו-169 מטרות משנה ו-230 פרמטרים שאותן נדרש להטמיע במדינות החברות, במטרה להוביל להתפתחות עולמית בת קיימא עד 2030. מטרות ויעדים אלה מכונים ה- Sustainable Development Goals – SDG's, מתחילת 2016 מדינות מדווחות על יישום יעדים אלה בכדי לקבוע מדיניות משופרת ביחסי הגומלין המורכבים בין כלכלה, חברה וסביבה ובכדי להעלות את המודעות לתוכנית, ראו להלן - https://sdgs.un.org/goals. בחודש יוני 2018 מינה ראש הממשלה לשעבר, צוות עבודה בראשות משרד החוץ והמשרד להגנת הסביבה, בכדי לקדם את הטמעת ה- SDG's בישראל. בחודש יולי 2019 אישרה הממשלה החלטה להטמיע את מדדי פיתוח בר-קיימא העולמיים בתוכניותיה. לאחר העברת החלטת הממשלה הציג השר להגנת הסביבה לשעבר באו"ם את דוח הטמעת היעדים - Voluntary National Review-VNR. מאז טרם הוגש דוח התקדמות חדש. נכון להיום, ניתן לראות יותר ויותר חברות וארגונים שונים בישראל מדווחים ומשלבים את יעדי ומטרות המשנה של האו"ם.

[34] About Montreal Protocol (unep.org)

[35] What is the Kyoto Protocol? | UNFCCC

[36] נכון לשנת 2022, על אמנת פריז חתומות 197 מדינות, ביניהן מדינת ישראל, במטרה להפחית פליטת גזי חממה, מזעור הנזק הקיים ומימון הטיפול בפליטת גזי חממה על ידי מדינות העולם. לינק להלן - The Paris Agreement | UNFCCC

[37] הידועה גם כועדת האקלים של האו"ם ועידה ה- 26 (אחרונה למועד זה) וכונסה בגלאזגו, סקוטלד

זה להלן נשפוך אור על חלק מהפעולות המשמעותיות שנעשו עד כה, אשר תרמו להתפתחויות ולקידום השגת יעדי הממשלה בנושאי קיימות ואקלים.

2.1. איכות הסביבה ושינויי אקלים

2.1.1 הקדמה

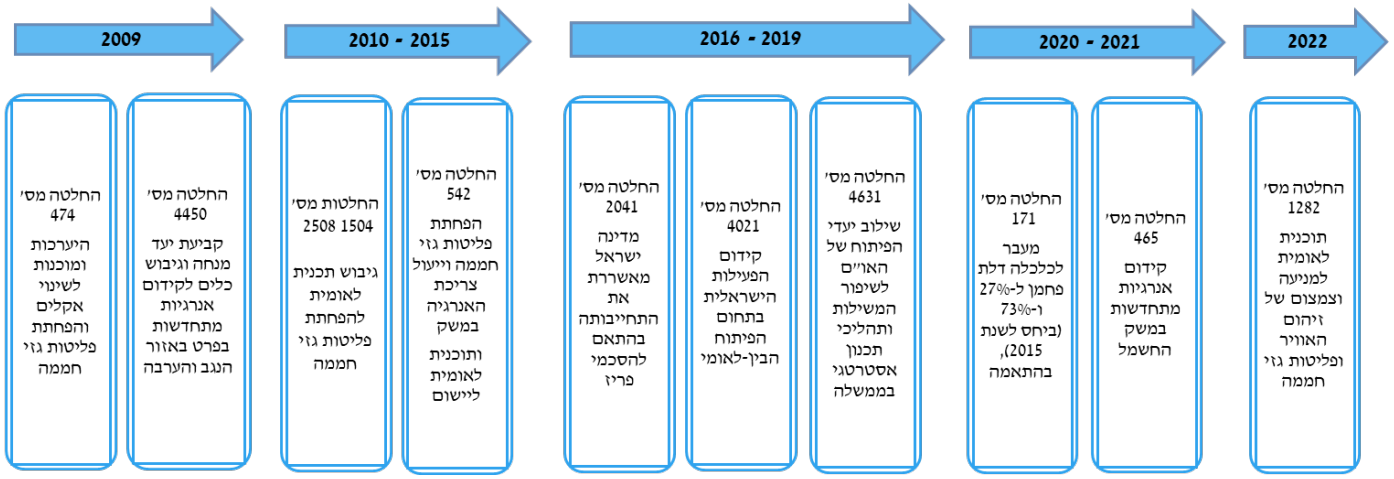
שינויי האקלים[38] המואצים טומנים בחובם סכנות ונזקים רבים המשפיעים על כלל תחומי החיים. השפעת שינויים אלו משתנה בהתאם לתנאים המקומיים הגאוגרפים, ומשכך יש חשיבות בקידום תוכניות מקומיות להיערכות לשינויי האקלים וקידום פעולות אדפטציה (הִסְתַּגְּלוּת). יחד עם זאת נדרשת הסכמה גלובלית לפעילות וקידום פעולות מיטיגציה (אַפָּחוּת), כיוון ששינויי האקלים הינם בבסיסם תופעה גלובלית המושפעת מפעילות אנושית בכל העולם[39].

נושא האקלים מטופל תחת מספר משרדי ממשלה להם השפעה סביבתית ישירה או עקיפה, כדוגמת המשרד להגנת הסביבה, משרד האנרגיה, משרד הכלכלה, משרד התחבורה ועוד.

לצד אלו, קיימות פעילויות בין משרדיות המקדמות טכנולוגיה וחדשנות כמנוף לצמיחה כלכלית מכילה ובת-קיימא בישראל. **המשרדים והפעילויות מהווים גורם מניע לשינוי סביבתי ועמידה ביעדי הממשלה בנושאים אלו**, ובמקביל מהווים גורם בקרתי ולעיתים אף רגולטורי לפיקוח ובקרה לאי עמידה בהנחיות הממשלה והחוקים בנושא.

2.1.2 שינוי אקלים בישראל - השתתפות ישראל בפורומים והחלטות ממשלה בנושא אקלים

תרשים א' – ריכוז החלטות ממשלה עיקריות בנושא אקלים:

בשנת 2009, הועברה החלטת ממשלה החלטה מס' 474, שדנה **בהיערכות ומוכנות ישראל לשינוי האקלים והצורך בהפחתת פליטות גזי חממה**[40].בשנת 1996 מדינת ישראל החלה לקחת צעד פעיל במאמץ הגלובלי עם חתימת הממשלה על **אמנת האקלים הבינלאומית**. מדינת ישראל המשיכה לקדם את מחויבותה הבינלאומית עם חתימתה על עדכוני האמנה ב-1997 וב-2015. מכוח הסכם פריז שנחתם בשנת 2016, על ישראל ויתר המדינות החתומות עליו, חלות שורה של מחויבויות, ביניהן **הגשת דו"ח הפחתת פליטות גזי חממה ויעדים, קידום אסטרטגיה לאומית להפחתת פליטות עד שנת 2050 ונקיטת צעדים לאומיים לשינוי אקלים**[41].

טרם השתתפות מדינת ישראל בוועידת האו"ם לאקלים בפריז בשנת 2015 קבעה הממשלה בהחלטה מס' 542, את יעדי **צמצום פליטות הפחמן לשנים 2025 ו-2030, ויעדים נוספים של התייעלות אנרגטית, שימוש במקורות אנרגיה מתחדשים** ועוד[42]. לאחר חתימת ישראל על הסכמי פריז בחודש אפריל 2016 ואשרור החתימה על האמנה על ידי

---

[38] שינויי האקלים הינם תופעה טבעית המתרחשת בצורה מחזורית בטווח זמן של עשרות אלפי שנים עד מיליוני שנים והינה מושפעת ממכלול תופעות המתרחשות בכדור הארץ ובחלל. אך החל מהמהפכה התעשייתית שהחלה במאה ה-19, התרחשה האצה דרמטית בקצב שינוי האקלים, לרבות עליית הטמפרטורה הממוצעת בכדור הארץ, ריבוי אירועי מזג אוויר קיצוניים, עליית פני האוקיינוסים והפחתת משקעים. מרבית המומחים והמחקרים מצביעים על קשר ישיר בין פעילות אנושית, לרבות שריפת דלקי מאובנים, להאצת שינוי האקלים ולתופעת ההתחממות הגלובלית ראו לעניין זה What Is Climate Change? | United Nations

[39] הפאנל הבין-ממשלתי לשינוי אקלים (IPCC) פרסם דו"ח הערכה, במסגרתו שינוי האקלים עבר את נקודת האל חזור, ציין כי הערכות המדענים הקודמות לא צפו את קצב ההתקדמות המהיר וטען כי רק פעולות דרסטיות מאוד בהתנהלות האנושית יוכלו להשאיר את השינוי תחת 2 מעלות בממוצע לשנה מעל קו הבסיס הטרום תעשייתי.

[40] היערכות ישראל לשינוי אקלים - היערכות ומוכנות לשינוי אקלים והפחתת פליטות גזי חממה | מספר החלטה 474 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)

[41] הצעת חוק האקלים, התשפ"א–2021(nevo.co.il)

[42] הפחתת פליטות גזי חממה וייעול צריכת האנרגיה במשק | מספר החלטה 542 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)

החלטת ממשלה מס׳ 2041[43] בחודש נובמבר 2016, נקבעו בין השנים 2016-2019 מספר החלטות ממשלה שנועדו לקדם את היערכות מדינת ישראל לשינוי האקלים, וכן תוכניות הפעולה הנדרשות להפחתת ההשפעות הסביבתיות של המדינה לרבות הפחתת פליטות גזי חממה פר נפש[44][45] לרבות החלטת ממשלה 4631 בנושא ***שילוב יעדי הפיתוח של האו#ם לשיפור המשילות והתהליכי תכנון אסטרטגי בממשל*** לאור חשיבות קידום יעדי ה- SDG׳s. בחודש יולי 2021 טרם השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים בגלזגו, סקוטלנד עודכנו **יעדי הפליטות לשנים 2030 ו-2050 בהתאם להחלטת ממשלה מס׳ 171 – מעבר לכלכלה דלת פחמן, ל-27% ו-73% (ביחס לשנת 2015), בהתאמה**[46].

בחודש מאי 2022 אושרה בוועידת השרים לענייני חקיקה הצעת **חוק האקלים**[47]. מטרת החוק היא ליצור מסגרת כוללת להתמודדות מדינת ישראל עם משבר האקלים.

2.1.3 קידום אסטרטגיה ותוכניות עבודה בין משרדיות בנושאי האקלים ואיכות הסביבה

בנושא **שינוי אקלים ופליטות גזי חממה**, הוסמך **המשרד להגנת הסביבה** מכוח החלטות הממשלה, לקידום היערכות ישראל לשינוי אקלים, קידום כלכלה מקיימת ודלת ופחמן וביצוע בקרה ואכיפה על פעולות משרדי הממשלה בנושאי אקלים. בחודש ספטמבר 2016 פרסם המשרד להגנת הסביבה את התוכנית האסטרטגית הלאומית הראשונה להתמודדות עם שינוי האקלים והפחתת גזי חממה – התוכנית הלאומית ליישום הסכם פריז. תוכנית זו אימצה את יעדי הפליטות שנקבעו בהחלטת ממשלה מס׳ 542, ופירטה את צעדי המדינה ומשרדי הממשלה לקידום הפחתת פליטות, הערכות מדינת ישראל לשינוי אקלים והקמת צוות ממשלתי שנועד לקדם ולבחון את הפעולות הנדרשות בנושא האקלים[48].

בחודש יולי 2021 הציג המשרד להגנת הסביבה תוכנית אסטרטגית לאומית ליישום פעולות להתמודדות עם משבר האקלים לשנים 2022-2026. התוכנית האסטרטגית מורכבת מתוכניות משנה להפחתת פליטות (בהתאם לסקטורים שונים: תוכניות היערכות במערכת החינוך, קידום מזון מקיים, שמירה על מערכות אקולוגיות, קידום עירוניות מקיימת וצעדי מדיניות רוחביים בדגש על קידום חדשנות ומנגנונים כלכליים, וביצוע מעקב בקרה ותיאום עם ועל כל החוליות בשרשרת)[49]. בחודש אוקטובר 2021 המשרד להגנת הסביבה פרסם את התוכנית האסטרטגית הלאומית למעבר לכלכלה דלת פחמן לשנת 2050, במסגרתה הוצגו צעדים ויעדים לסקטורים ולתחומים שונים לטווח הבינוני והארוך[50].

כמו כן, נציין כי המשרד להגנת הסביבה פרסם בין השנים 2016-2022 מסמכי מדיניות נוספים העוסקים בקידום מדיניות תמחור פחמן בישראל, זאת לצורך קידום המעבר לשימוש בדלקים לא מזהמים[51], העלאת המיסוי על כלים חד פעמיים על מנת להפחית את צריכתם פר נפש בישראל[52] וקידום טכנולוגיות אגירה ושימוש בלוחות סולאריים במקום קידום תחנות כוח פיקריות (הנותנות מענה בזמנים של חוסר וודאות כאשר קיים חוסר התאמה בין הביקוש להיצע) לצורך הפחתת הפליטות ממגזר הפקת האנרגיה בישראל וחסכון של מיליארדי שקלים למשק הישראלי[53] ועוד.

משרד האנרגיה פועל בשני אפיקים מרכזיים למימוש היעדים בתחום האנרגיה לשנת 2030 מתוקף החלטת ממשלה 465 - גיבוש מפת דרכים ברורה וקידום נושאים מהותיים על ידי חמישה צוותים בין-משרדיים. כחלק מפעילויות הצוותים נבחנות הפעולות לייעול הייצור של אנרגיות מתחדשות בשטחים מבונים וקידום מערכות אגרו-וולטאי (פריסת לוחות סולאריים מעל שדות חקלאיים) על מנת לעמוד ביעד ייצור אנרגיה מאנרגיות מתחדשות כאמור לעיל. משרד האנרגיה פרסם שתי תוכניות התומכות בתוכניות האסטרטגיות של המשרד להגנת הסביבה. בחודש נובמבר 2020 משרד האנרגיה פרסם את התוכנית הלאומית להתייעלות אנרגטית לפיה מנה את כלל הפעילויות הנדרשות על מנת לעמוד ביעד התייעלות אנרגטית של 17% עד שנת 2030. במסגרת התוכנית נסקרו פעולות שיש לקדם בסקטורים שונים, כגון ייצור אנרגיה ואגירה, ענף הבנייה ודלקים לתחבורה. התוכנית מציגה יעדי משנה וממליצה לקדם פעולות הקשורות להלוואות וחינוך[54]. בחודש אוקטובר 2021 לצד פרסום האסטרטגיה הלאומית לכלכלה דלת פחמן 2050 של המשרד להגנת הסביבה, פרסם משרד האנרגיה את מפת הדרכים ליצירת משק אנרגיה דל בפחמן. במסגרת הפרסום עודכנו יעדי ההתייעלות האנרגטית ל-30%, והפחתת זיהום האוויר מייצור החשמל ב-90% עד שנת 2030[55].

בנושאים נוספים, חשוב לציין כי קיימים היבטים סביבתיים מרכזיים נוספים המטופלים ומנוהלים על ידי משרדי ממשלה שהוזכרו ואחרים לרבות רשויות כגון היבטי טיפול בפסולת, משק המים והניקוז, משק האנרגיה לרבות ניהול

---

[43] אשרור הסכם פריז בדבר התמודדות בינלאומית עם שינויי האקלים | מספר החלטה 2041 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)
[44] שילוב יעדי הפיתוח של האו״ם לשיפור המשילות ותהליכי תכנון אסטרטגי בממשלה | מספר החלטה 4631 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)
[45] היערכות ישראל להסתגלות לשינויי אקלים: יישום ההמלצות לממשלה לאסטרטגיה ותכנית פעולה לאומית | מספר החלטה 4079 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)
[46] מעבר לכלכלה דלת פחמן | מספר החלטה 171 | משרד ראש הממשלה(www.gov.il)
[47] ראו סעיף 9 לעיל
[48] התכנית הלאומית ליישום הסכם פריז(www.gov.il)
[49] תכנית יישום לאומית להתמודדות עם משבר האקלים(www.gov.il)
[50] תקציר מנהלים - עיקרי האסטרטגיה הלאומית לישראל דלת פחמן ומשגשגת - אוקטובר 2021(www.gov.il)
[51] מדיניות תמחור פחמן בישראל | המשרד להגנת הסביבה(www.gov.il)
[52] מיסוי כלי פלסטיק חד-פעמיים בישראל - מסמך מדיניות | המשרד להגנת הסביבה(www.gov.il)
[53] אגירת אנרגיה מתחדשת כתחליף לתחנות כוח פיקריות - יוני 2020(www.gov.il)
[54] תכנית לאומית להתייעלות באנרגיה(www.gov.il)
[55] מפת הדרכים למשק אנרגיה דל פחמן עד שנת 2050 | משרד האנרגיה(www.gov.il)

מערכת החשמל והגז הטבעי, שמירה על המגוון הביולוגי, תחבורה ועוד ואין באמור לעיל, למצות ולמפות את מלוא הנושאים הסביבתיים המתכוללים במשרדים ובכלל.

לצד פעילויות המשרדים, נכון לציין כי קיימות ועדות, פורומים וצוותי עבודה כגון "פורום האקלים הישראלי"[56], "הסנדבוקס הירוק" צוות משימה להאצת טכנולוגיות אקלים, צוות מעקב אנרגיות מתחדשות ועוד. בנוסף, נציין את מנהלת האקלים שהוקמה מתוקף החלטת ממשלה מס' 4079 שפרסמה בחודש אפריל 2021 דו"ח ראשון הבוחן את היערכות מדינת ישראל לשינוי האקלים, יחד עם פרסום המלצות לעתיד. מטרת המנהלת היא לנטר את התקדמות פעילות משרדי הממשלה בנושאי אקלים וגיבוש המלצות לאסטרטגיה בנושאי אקלים. המנהלת מצאה כי יש להכיר בשינוי האקלים כאיום אסטרטגי לאומי וכי יש להקצות לנושא זה תקציב לקידום תוכנית חומש וכי יש להעניק כלים וחופש פעולה לרשויות מקומיות כגורם מוביל ומשמעותי בנושא[57].

2.2. קידום היבטי קיימות במשרדי ממשלה

לצד נושא הסביבה והאקלים, פועלים משרדי ממשלה בתחומי החברה והממשל לרבות משרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה, משרד המשפטים, משרד האוצר, משרד הרווחה, משרד הכלכלה – זרוע עבודה, המשרד לשיווין חברתי, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד החדשנות ועוד רבים אחרים, **בכך לכל משרד קיימת השפעה סביבתית, חברתית וממשלתיים ישירה או עקיפה (הן פנימית במשרדים והן חיצונית).**

לדוגמה ברובד החברתי ניתן לציין את קידום הגיוון המגדרי והאתני, בנושא זה פועל משרד הכלכלה והתעשיה באמצעות נציבות שוויון הזדמנויות בעבודה המטפלת באכיפה של חוקי העבודה ברמה האזרחית, פועלת להפנמת הנורמות הראויות של שוויון הזדמנויות בעבודה ושואפת להוביל רפורמה מקיפה וכוללת בהטמעת שוויון הזדמנויות בשוק העבודה. הנציבות מקדמת הכרה בזכויות עבודה המעוגנות בחוק ואת מימושן ושואפת למנוע מצבים בהם מכלול הקשיים גורם לעובדים/ות לוותר על זכויותיהם והם נמנעים מלפנות לערכאות המשפטיות. הנציבות נועדה לתת מענה של ממש לקשיים המתגלים בשטח, בכל הנוגע לאכיפה של חוקי השוויון. בנוסף, פועלת לפרסם מדד גיוון שהושק לראשונה בשנת 2016 והוא מספק תמונת מצב על אי-השוויון בייצוג במקומות העבודה ובשכר של נשים, ערבים, חרדים, יוצאי אתיופיה ובני 45 ומעלה.

המשרד לנושאים אסטרטגים והסברה המתמודד למזער את תופעת הדה לגיטמציה[58] לקיום מדינת ישראל ולאור הניסיון הפסול, להטות תפיסות ועמדות כנגד חברות עסקיות בישראל השיק תכנית Impact Nation למימון דיווחי ESG לחברות עסקיות העומדות באמות המידה שקבע המשרד.

בנושא דיווחי ESG ניתן לציין את רשות החברות הממשלתיות שחייבה חברות ממשלתיות להגיש מידי שנה דוח לפיתוח בר קיימא (פב"ק) בהתאם להחלטת ממשלה מס' 246 מיום 14 במאי 2003 "תוכנית אסטרטגית לפיתוח בר-קיימא בישראל", ובהתאם לחוזר מנהל הרשות בנושא "יישום תוכנית אסטרטגית לפיתוח בר-קיימא" בחברות ממשלתיות מיום 29 ביוני 2009. המדריך לפיתוח בר קיימא עבור חברות ממשלתיות, פורסם במהלך דצמבר 2013.

חשוב לציין, כי משרדי הממשלה פועלים פנים ארגונית לקידום נושאי הקיימות והאקלים, בקידום רפורמות פנימיות של התייעלות בצי הרכבים ומעבר לרכבים ירוקים יותר, מעבר לתלושי שכר ירוקים (לחסוך בנייר והדפסות), קידום אנרגיה סולרית בגגות מבני הממשלה, בדיקת התכנות לאיפוס אנרגיה ולדירוג 3 כוכבים בתקן הבניה הירוקה, נגישות במשרדים ועוד.

מעבר לכך, נציין כי מקודמות רפורמות במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו–2022), התשפ"ב- 2021, אותו אישרה מליאת הכנסת בחודש נובמבר 2021. במסגרת זו אושרו רפורמות וחקיקות פיסקליות שכוללות רפורמות הנכללות תחת היבטי קיימות, סביבה וחברה, שכן הוא עוסק בחיזוק ההון אנושי, תשתיות ציבוריות ותנאים סביבתיים להאצת הצמיחה.

אין באמור לעיל, לפרט את כל פעולות והנושאים המקודמים והמטופלים בנושאי קיימות/ESG במשרדי הממשלה.

2.3. התפתחות ESG במגזר הפיננסי

ESG הינו מונח כולל המשלב היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי מתוך הבנה שאלו מייצרים ניהול טוב יותר של הסיכונים וההזדמנויות ובכך נחשבים כמהותיים בקבלת החלטות של משקיעים[59]. בצידו השני, ברמת התאגידים,

---

[56] פורום האקלים הישראלי

[57] היערכות מדינת ישראל לשינוי אקלים - דוחות המנהלת | המשרד להגנת הסביבה, נציין כי מנהלת זו מורכבת מנציגי ממשלה, גופים אזרחיים וארגוני סביבה ובראשה עומדת מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה

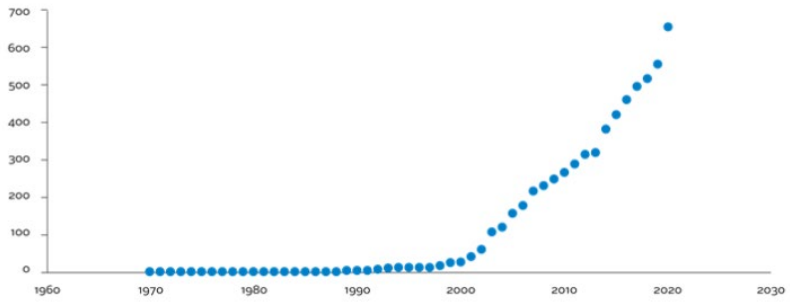
[58] פעילות הדה-לגיטמציה (דל"ג) נגד מדינת ישראל, מנסה לרתום את שיקולי ההשקעה האתיים כדי להרתיע גופים בינלאומיים מפני השקעות בחברות ישראליות ובישראל בטענות שווא, ראו פרסומים של המשרד לעניין זה –
https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/impact230920/he/strategic_affairs_nation230920.pdf

[59] הנושא צבר תאוצה כאשר קבוצה של משקיעים מוסדיים - קרנות פנסיה וחברות ביטוח בעולם חברו יחד כדי לנסח עקרונות להשקעה אחראית- כזו הלוקחת בחשבון גורמים מהותיים לביצועי החברה שהם מעבר למידע הפיננסי שמדווח. המשקיעים המוסדיים התאגדו תחת יוזמה המגובה על ידי האו"ם שנקראת United Nations backed Principles for Responsible Investments (UNPRI) במסגרתה הם מנסחים פרקטיקות וכלים לניהול הסיכונים וההזדמנויות העולים מגורמי ESG. המסמך כולל שישה עקרונות להשקעות אחראיות שנועדו להתוות את המסגרת עבור מנהלי השקעות וגופים מוסדיים לניהול נכסי הציבור שתחת אחריותם בצורה אחראית, תוך התייחסות לשיקולי ESG. נכון להיום כ- 4,000 גופים וחברות חתומים על מסמך

תחום האחריות התאגידית, שהתגבש למונחים של ESG, במסגרתו תאגידים מדווחים על השפעותיהם בהיבטים כאמור ובהתאם למתודולוגיות דיווח מקובלות.

המגמה העולמית רואה בהשקעה ב- ESG ככלי בעל ערך אמיתי לארגון ולמחזיקי העניין, כראיה ארוכת טווח תוך ניהול סיכונים בצורה אחראית ומושכלת בטווח הארוך. מעבר להיבטי גילוי ושקיפות המביאים לשיפור תדמיתי וחיזוק המוניטין, כלי זה מסייע בניהול יעיל יותר של הסיכונים (גם הלא פיננסים). העשייה בתחום מאפשרת לייצר מיפוי כולל ושלם של הפעילויות, להבין את ההשפעות השונות ולאור כך גם להציב יעדים מדידים ביתר קלות. יישום של אלה ומתן שקיפות לנושא, מהווה אמצעי לקשר ישיר, שקוף ואמין עם כלל בעלי העניין בחברה ובמדינה.

תרשים ב' - התפתחות כמותית של רגולציות בהיבטי ESG בעולם משנים 1960-2020[60]

התרשים פורסם על ידי ארגון ה- PRI במטרה להראות את מגמת העליה במספר הרגולציות בעולם בתחומי ה- ESG, ניתן לראות כי בשנים האחרונות נוספו רגולציות רבות בהיבטי ESG בעולם. בשנת 2020 נוספו כ- 120 חוקים ורגולציות, הנתון מראה עלייה של יותר מ- 30% משנת 2019 (המס' הגדול ביותר אי פעם).

הרגולציה בישראל החלה לעודד עשיה בנושא במס' ערוצים: רשות ניירות ערך החלה במהלכים שונים שתפקידם לעודד שקיפות של מנפיקים בנושא ה- ESG. רשות ניירות הערך פרסמה קול קורא בנושא דרישות הדיווח ולאחר מכן מסמך המלצות.
רשות שוק ההון פרסמה בשנת 2017 חוזר שעסק בנושא אחריות תאגידית ובחודש נובמבר 2021 פרסמה תיקון לחוזר העוסק בשילוב מדיניות ESG כחלק ממדיניות ההשקעה של גופים מוסדיים . במסגרת התיקון לחוזר, הגופים המוסדיים יידרשו לפרסם בתחילת חודש יולי 2022 מדיניות המצהירה על שיקולי השקעה הנוגעים לסיכונים סביבתיים, חברתיים ממשל תאגידיים (ESG) ולסיכונים מתפתחים, כגון סייבר וטכנולוגיה העשויים להשפיע על ביצועי תיק ההשקעות.
כמו כן, רגולטורים נוספים כדוגמת המפקח על הבנקים ומבקר המדינה נתנו דעתם לנושאי אקלים, קיימות ו-ESG. כל זאת לצד, נושאים והסדרות קיימות כגון חוקי יסוד וחוקים שונים המסדירים את הנושאים קיימות, סביבה, אקלים, חברה וממשל תאגידי.

3. פרסומים מקצועיים בנושא קיימות ואקלים

3.1. קיימות ואקלים

כידוע ממשלת ישראל נמצאת בשנים האחרונות בשלב של השלמת רפורמה מקיפה בחשבונאות הממשלתית, שעיקרה אימוץ הדרגתי של התקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי International Public Sector (IPSASB) Accounting Standards Board וזאת במסגרת החלטת ממשלה מס' 2375 שהתקבלה בשנת 2004 ביוזמת אגף החשב הכללי.
לאחרונה, פרסם ה-IPSASB מסמך היוועצות בדבר קידום דיווח קיימות במגזר הציבורי Advancing Public Sector Sustainability Reporting לתגובת הציבור (עד ליום 09.09.2022) וזאת לנוכח דרישת מחזיקי העניין. כחלק ממסמך ההיוועצות, מציין ה- IPSASB כי לאחרונה חלה התקדמות משמעותית בכל הנוגע לפיתוח בסיס מתודולוגי עולמי מוסכם לדיווחים הנוגעים לקיימות במגזר הפרטי. עוד מציין ה-IPSASB כי התהליך הנוגע לדיווח של המגזר הציבורי עדיין לא התקדם באותו האופן.

העקרונות. חשוב בהקשר זה לציין תוכנית נוספת של האו"ם בהקשר דומה שנקראת Sustainability stock exchange המאורגנת על ידי UNCTAD, ה- UN Global Compact, UNEP FI וה-PRI. חיבור הגופים כאמור נוצר במטרה לספק פלטפורמה גלובלית לבחינה כיצד בורסות, בשיתוף משקיעים, חברות (מנפיקים), רגולטורים, קובעי מדיניות וארגונים בינלאומיים רלוונטיים, יכולות לשפר את הביצועים בנושאי ESG ולעודד השקעות בר קיימא, לרבות מימון יעדי ה-SDG's .

[60] https://www.unpri.org/pri-blog/regulation-database-update-the-unstoppable-rise-of-ri-policy/7352.article

3.2. פרסומים מקצועיים בנושא קיימות פיסקלית ארוכת טווח

בחודש יולי 2013 פרסמה הוועדה הבין-לאומית לתקני חשבונאות בין-לאומיים למגזר הציבורי (IPSASB) הנחיה ליישום Reporting on the Long-Term Sustainability of an Entity's Finances (דיווח בדבר יציבות פיננסית ארוכת טווח של ישות). הנחיה זו עוסקת בהרחבה בנושא, ומתווה הוראות לדיווח על היציבות הפיסקלית לטווח ארוך של ישות במגזר הציבורי. ההנחיה מספקת מידע על ההשפעות של המדיניות השוטפת של ישות והחלטות במועד הדיווח על תזרימי המזומנים העתידיים של הישות ומידע נלווה בדוחות הכספיים.
נושא הקיימות הפיסקלית קיבל התייחסות חשבונאית ענפה בעולם, למשל בתקן חשבונאות ממשלתי אמריקני מס' 36 (SFFAS36) - Reporting Comprehensive Long Term Fiscal Projections for the U.S. Government. תקן זה עוסק בהרחבה בנושא, ובין היתר מתווה את הכללים להכנת תחשיב קיימות פיסקלית. בתחזיות ישנם פרמטרים רבים, ביניהם: שינויים דמוגרפיים, שערי ריבית, אחוזי צמיחה וכו'. בהתאם לתחזיות אלה נאמד הגירעון המצטבר כאחוז מהתמ"ג בתרחישים השונים, וכן מוצג ניתוח רגישות בפני מקבלי החלטות על מנת שיוכלו להיערך מבעוד מועד.

במסגרת הדיווח בדבר היציבות הפיסקלית לזמן ארוך של ישות, ניתן מידע על תזרימי המזומנים החזויים הקשורים לאספקת מוצרים ושירותים ותוכניות המעניקות הטבות סוציאליות. לצורך ההערכות של היציבות הפיסקלית לזמן ארוך נעשה שימוש במידע פיננסי ומידע לא פיננסי לגבי תנאים כלכליים ותנאים דמוגרפיים עתידיים, על בסיס הנחות לגבי מגמות מקומיות וגלובליות (יצרנות, תחרותיות כלכלית, שינויים צפויים במשתנים דמוגרפיים ועוד). ההנחיה מפרטת את העקרונות, השיטות והפרמטרים לחישוב וכן ניתוחי רגישות, כדי לאפשר למשתמשים להבין את ההשפעה של שינויים בהנחות כלכליות ודמוגרפיות.

מידע זה מאפשר למשתמשים להעריך היבטים שונים של היציבות הפיסקלית ארוכת הטווח של ישות, לרבות המהות והיקף הסיכונים הפיננסים שהישות ניצבת בפניהם.

הדוחות הכספיים של מדינת ישראל כוללים מידע בנוגע להתחייבויות הממשלה בראייה ארוכת טווח. המידע המוצג בחלק זה מתייחס, בין היתר, להתחייבויות בתחום החברתי מכוח חוק המוסד לביטוח לאומי, למחויבות כלפי ניצולי שואה, להתחייבויות הנוגעות לפנסיה תקציבית בחלוקה לפי מגזרים, להתחייבויות הנובעות מהתקשרויות מהותיות של משרדי ממשלה, להתחייבויות הנובעות מהחוב הממשלתי וכיוצ"ב.

נספח א' – סקירה של רגולציות ומתודולוגיות דיווח בינלאומיות

כאמור במבוא לדיווח, נפרט להלן למשתמשי הדוחות הכספיים סקירה של התפתחות הרגולציה ותקינה דיווחית בנושאי הקיימות, אקלים ו- ESG.

על אף שנכון להיום אין סטנדרטיזציה אחידה בין המדינות לגבי רגולציה הנוגעת ליצירת דיווח ושקיפות בעשיה של התאגידים ובחלק מהמקרים הגילוי שניתן על תאגידים הינו וולונטרי, אנו כן עדים להתפתחות ניכרת ברגולציות שונות הנוגעות לסוגיות קיימות, אקלים ואחריות תאגידית במהלך השנים האחרונות. כחלק מכך, גופים רגולטורים במדינות שונות בעולם בעיקר באירופה דורשים מתן של גילוי אודות היבטי וסיכוני ה- ESG של התאגידים. השינויים ברגולציה נובעים מאותן מגמות מתפתחות בתחומי הקיימות, שינויים גלובליים ומודעות סביבתית מוגברת, אקטיביזם חברתי ודרישה של ציבור המשקיעים. ההיבטים הרלוונטיים הנוגעים לרגולציה בתחום ה- ESG מתרכזים לרוב בשני מישורים: גילוי אופן ההתחשבות בשיקולי ESG בפעילות תאגידים וגילוי של משקיעים וגופים פיננסיים בדבר שקלול היבטי ESG במדיניות ההשקעה שלהם.

קיימים מס' ארגונים מרכזיים שגיבשו מתודולוגיות דיווח מקובלות בעולם כאשר אנו רואים הן לצד התקינה המתפתחת והן לצד הרגולציה מעבר לדיווח של נושאי הקיימות/ESG כנושאים שלובים בדוחות כספיים.

להלן עיקרי המתודולוגיות:

1. **Global Reporting Initiative- GRI** הינו ארגון ללא מטרות רווח, שנוסד בשנות ה- 90 בתמיכת האו"ם וייסד בשנת 1997 את התקינה הבינלאומית הראשונה בנושא. התקינה הינה כללית ורחבה, ומקיפה מגוון נושאים. מתודולוגיה זו נועדה לשרת את כלל מחזיקי העניין ולכן היא מודולרית ובעלת מס' רבדים. בסוף שנת 2021 המתודולוגיה עודכנה לאחר המלצות ובקשות מתאגידים וארגונים שונים. בהתאם לעדכון זה, המתודולוגיה חולקה לשלושה סוגי תקנים – אוניברסאליים, סקטוריאליים ונושאיים, כאשר במסגרת כל סוג תקנים קיימים תתי תקנים נוספים.
2. **The Sustainability Accounting Standards Board – SASB** הינו ארגון ללא מטרות רווח, שנוסד בשנת 2011 בארה"ב במטרה לפתח ולהטמיע תקני חשבונאות בנושאי קיימות. נכון להיום, ה- SASB מקנה תקינה מפורטת לגבי מגוון רחב של תעשיות וכן מדריך מקוצר שבו נדונים הסיכונים המהותיים ביותר בחלוקה לענפים ותעשיות (בחלוקה ל- 77 ענפים)..
3. **Task Force on Climate-Related Financial Disclosures – TCFD** הוקם בחודש דצמבר 2015 על ידי ה- Financial Stability Board (ארגון בינלאומי שהוקם על ידי מדינות ה-G20 בעקבות משבר הסאב פריים ומטרתו לפרסם המלצות וניתוחים על המערכת הפיננסית הגלובלית). מטרת הארגון הינה קידום שיקוף של היבטי אקלים בהקשרים פיננסים אצל תאגידים ציבוריים, למען מחזיקי העניין, בראשם בעלי המניות והמשקיעים. מתודולוגיית הדיווח של ה-TCFD הינה מתודולוגיית של ניהול סיכוני אקלים השואפת לשלב את פעילות ניהול סיכוני האקלים כחלק מניהול הסיכונים הכולל של החברה.
4. **Integrated Reporting Framework-** בשנת 2013 ארגון ה- International Integrated Reporting Council (IIRC) השיק גרסה ראשונה של מסגרת דיווח "דוח משולב". בפברואר 2020 הארגון ביצע עדכון למסגרת הדיווח. מטרת הארגון הינה לקדם יציבות פיננסית ופיתוח בר קיימא באמצעות התנהגות תאגידית אחראית והחלטות השקעה מותאמות במטרה ליצור ערך לטווח הארוך. ארגון ה- IIRC מתמקד בשילוב הפעילות הפיננסית לשאר הגורמים של אקלים ואחריות תאגידית, לפיכך פיתח שיטת דיווח משולבת היוצרת אסטרטגיה חדשה בשווקי ההון באופן בר קיימא, ועל פי דיווח זה ניתן לשקף בצורה תמציתית נושאים הנוגעים לביצועי התאגיד, ממשל, סיכונים, הזדמנויות ועוד. בחודש יוני 2021 הוקם ה- Value Reporting Foundation על ידי מיזוג של ה- International Integrated Reporting Council (IIRC) ו- Sustainability Accounting Standards Board (SASB). ארגון זה אחראי על הנושא של "דיווח משולב" לתאגידים. הארגון פועל על מנת לפתח מתודולוגיה משותפת שעתידה להתפרסם במהלך שנת 2022.
5. **IFRS® International Financial Reporting Standard** מפתח תקנים חשבונאיים, ולאחרונה החל לגבש תקן דיווחי בנושאי ESG, קיימות ואקלים. מטרת הארגון היא להביא שקיפות, אחריות ויעילות לשווקים הפיננסים ברחבי העולם. התקנים לדיווחים פותחו על מנת לתת מענה בינלאומי והם מבוססים על עקרונות אשר ניתנים לאכיפה, מקובלים ברחבי העולם ומבוססים על תקנים שמנוסחים בצורה ברורה.
בחודש נובמבר 2021 לאור דרישות מחזקי העניין, הכריז ה- IFRS על הקמת ה- Internal Sustainability Standards Board (ISSB). מטרת ה- ISSB לפתח בסיס עולמי, מקיף ואחיד של תקני גילוי בנושא קיימות אשר יאפשרו לחברות לספק מידע מקיף עבור השווקים הפיננסיים העולמיים. המטרה היא שהתקנים יהוו בסיס לקידום ודיווח היבטי ESG ויאפשרו למחזיקי העניין להבין את ההשלכות על הדוחות הכספיים ואת הסיכונים הנגזרים מכך. ה- IFRS פרסם במרץ 2022 טיוטת בנושא **Sustainability Disclosure Standard** לשני תקנים מוצעים: IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information ו- IFRS S2 Climate-related Disclosures. האחד מפרט דרישות גילוי כלליות הקשורות לקיימות והשני מפרט דרישות גילוי הקשורות לאקלים וממוקד יותר. מחזיקי עניין יכולים להגיש התייחסות/להשיב עד לסוף חודש יולי 2022. לאחר שההצעות יבחנו המטרה היא לפרסם את התקנים בצורה מסודרת עד לסוף שנת 2022.

2. התחייבויות בתחום החברתי

התחייבויות המדינה בתחום החברתי הן רבות ומקיפות, וכוללות התחייבויות על פי חוק המוסד לביטוח לאומי, התחייבויות במסגרת שירותי הבריאות, הרווחה הקליטה ועוד. להלן דוגמאות מהמוסד לביטוח לאומי ומהרשות לזכויות ניצולי השואה למחויבויות המדינה בתחום החברתי:

א. המוסד לביטוח לאומי

(1) כללי

בחודש יוני 2020 פרסם המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), "דוח אקטוארי מלא" (להלן: "הדוח") ליום 31 בדצמבר 2016. דוח זה מוגש אחת לשלוש שנים בהתאם לסעיף 24 ב' לחוק הביטוח הלאומי. הדוח הבא צפוי להתפרסם כשלוש שנים ממועד פרסום הדוח האחרון. **לאור העובדה כי נתוני דוח המל"ל ליום 31 בדצמבר 2016 הוצגו במסגרת פרק זה בדוחות הכספיים של מדינת ישראל לשנים 2019 ו-2020, נתונים אלו מוצגים בפרק זה ללא שינוי גם בדוחות אלו.**

הדוח הנערך והמפורסם על ידי המל"ל מספק הערכה של המל"ל למצבו הפיננסי ארוך הטווח וליכולתו להמשיך ולשלם בצורה יציבה ועקבית את הקצבאות בעתיד, וזאת בהינתן מערכת הכללים לגבי התקבולים והתשלומים כפי שמוגדרים בחוק כיום, ובהתחשב בסביבה הדמוגרפית והכלכלית הצפויה.

הדוח בוחן וצופה האם לדעת המל"ל תתאפשר היכולת לממן את תשלומי הקצבאות תחת תנאי החוק הקיימים, ועוסק בענפי הביטוח בלבד ואינו עוסק בפעילות המל"ל לפי סעיף 9 לחוק המל"ל או בפעילות המל"ל בנושא דמי ביטוח בריאות.

הדוח התבסס על מספר הנחות עבודה דמוגרפיות וכלכליות:

<u>הנחות דמוגרפיות</u>:

תחזית גידול האוכלוסייה. הדוח מבוסס על אוכלוסיית מדינת ישראל ביום 31 בדצמבר 2016 ותחזית התפתחות אוכלוסיית המדינה לשנים הבאות. התחזית מבוססת על הנחות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) לגבי ילודה, תמותה והגירה.

<u>הנחות כלכליות</u>:

א. התפלגות ההכנסות מעבודה (להלן: "השכר") – התפלגות השכר במודל נתונה לפי: עיסוק (שכירים/עצמאים), 3 מגזרים (יהודים לא חרדים, חרדים וערבים), מין וגיל. ההתפלגות נלקחה ממסד הנתונים של המל"ל כפי שדווחו באמצעות המעסיקים והעצמאים עבור שנת 2016. תחזית השכר לאורך שנות התחזית נגזרת מהתפלגות השכר בשנת 2016 ומוצמדת להנחת גידול ריאלי בשכר.

ב. גידול ריאלי שנתי בשכר – מינהל המחקר והתכנון במל"ל בנה מודל המחשב הנחה זו לכל אחת מ- 72 תתי אוכלוסיות המורכבות מ- 3 מגזרים, שבהם גברים ונשים מחולקים ל- 12 קבוצות גיל.

ג. שיעורי משלמי דמי ביטוח – שיעורי משלמי דמי ביטוח מעבודה לפי מעמד תעסוקתי (שכירים/עצמאים), ומשלמי דמי ביטוח שאינם שכירים או עצמאים (כגון סטודנטים ותלמידי ישיבה). החלוקה בוצעה גם לפי מגזר, מין וגיל ונלקחה ממסד הנתונים של המל"ל כפי שדווחו באמצעות המעסיקים והעצמאים עבור שנת 2017.

ד. תחזית לגידול בשיעורי משלמי דמי ביטוח – תחזית השינויים בשיעורי משלמי דמי ביטוח מסתמכת על מחקר שנערך במינהל המחקר והתכנון במל"ל לגבי תחזית שיעורי התעסוקה בשנים הבאות. לצורך הדוח, הניח המל"ל שניתן לגזור את השינויים בשיעורי משלמי דמי ביטוח בשנים העתידיות מהשינויים בשיעורי התעסוקה.

ה. תחזית שיעורי הריבית שיקבל המל"ל על השקעותיו באג"ח.

ו. תחזית בנק ישראל לשינויים בשיעורי אבטלה.

הדוח שפורסם הינו דוח אקטוארי ולא דוח חשבונאי הערוך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. כמו כן, הדוח ערוך ומחושב בעבור המל"ל ולא בראיית ממשלת ישראל בכללותה ועל כן אינו מתייחס ואינו מציג את הנתונים הבאים:

1. מקורות מימון נוספים חיצוניים לממשלה בכללותה, מעבר לדמי הביטוח הלאומי.
2. השפעה אפשרית על הגרעון החשבונאי של המל"ל ושל מדינת ישראל בכללותה.
3. סכומים בגין ענפי פעילות בהם המל"ל משמש להעברת תשלומים בלבד, כגון תשלומי מילואים הממומנים על ידי משרד הביטחון, גביית דמי ביטוח בריאות והעברתם למערכת הבריאות (בגין קופות החולים), השלמת הכנסה וגמלאות המשולמות על ידי משרד האוצר בהתאם לסעיף 9א לחוק המל"ל.

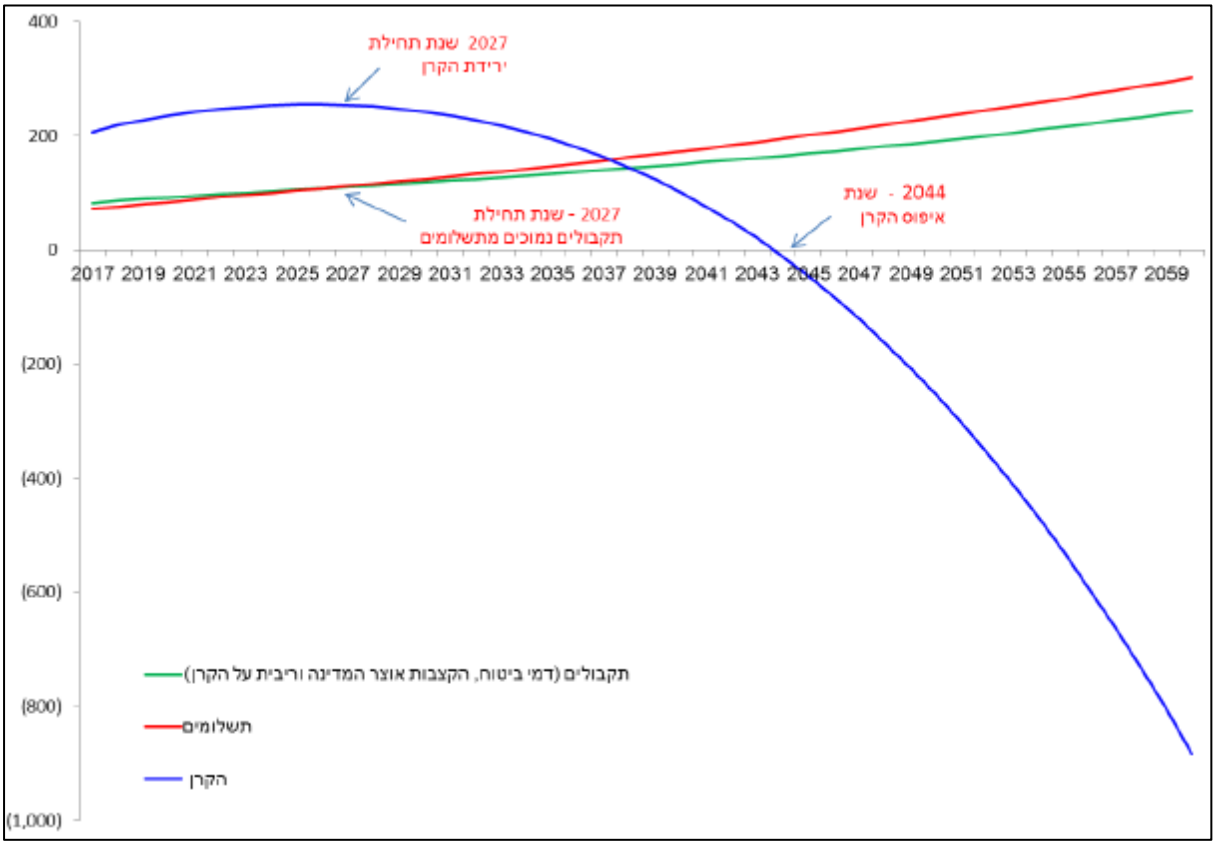
(2) תמצית סיכום ומסקנות הדוח

על פי תחזית הדוח של המל"ל:

- **בשנת 2025** רמת הכיסוי הכוללת של המל"ל צפויה לרדת מתחת לרמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות הפיננסית של המל"ל[61].
- **בשנת 2027** התקבולים של המל"ל יהפכו להיות נמוכים מהתשלומים.
- **בשנת 2044** הקרן תתרוקן וללא מימון נוסף המל"ל לא יהיה מסוגל לשלם את מלוא התחייבויותיו על פי החוק.

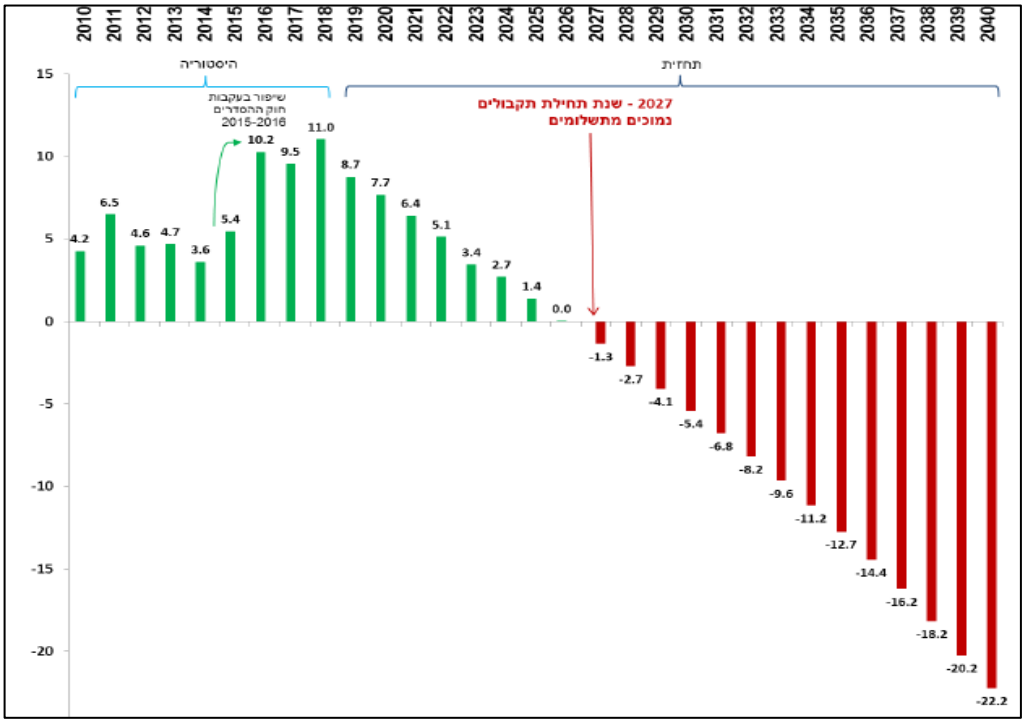
(3) להלן מידע מתוך הדוח התלת - שנתי

א. תחזית התקבולים, התשלומים והקרן של המל"ל במיליארדי ₪ (מחירי סוף 2016):

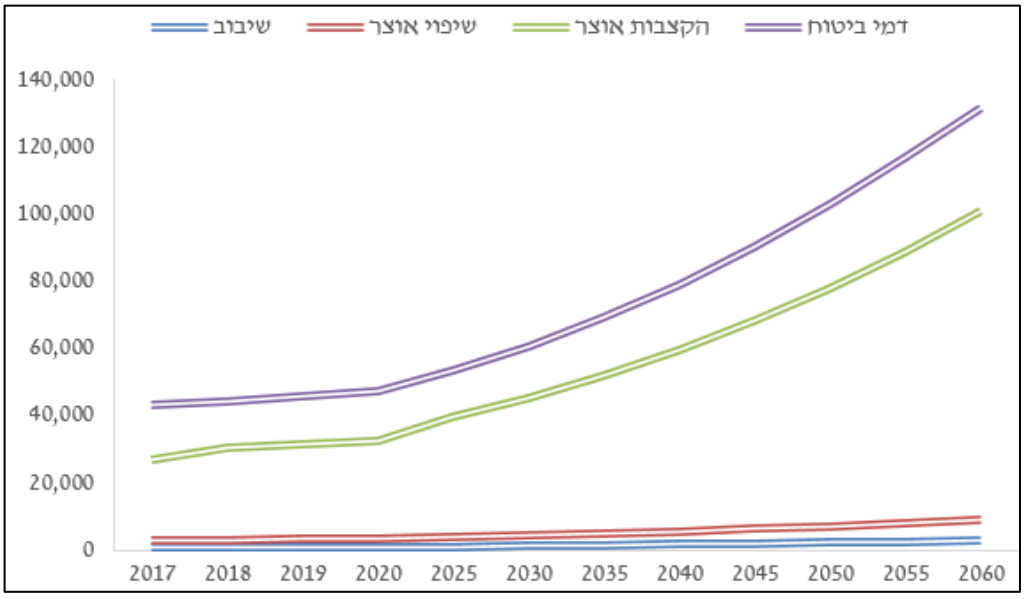

[61] במל"ל הוגדר מדד "רמת הכיסוי" שהוא היחס בין יתרת הקרן בסוף השנה לתשלומים במשך השנה. רמת הכיסוי הוגדרה לכל ענף ביטוח בנפרד, וכדי לבחון את הקיימות הפיננסית של המל"ל בכללותו לשכת האקטואר הגדירה וחישבה את "רמת הכיסוי הכוללת" של כל ענפי הביטוח יחד. רמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות פיננסית כפי שהוגדרה ע"י לשכת האקטואר עומדת על כ 2.5 שנים.

ב. תחזית תקבולים (דמי ביטוח, הקצבות האוצר וריבית על הקרן) פחות תשלומים (קצבאות והוצאות הנהלה וכלליות) במיליארדי ₪ (מחירי סוף 2016):

ג. התפלגות ותחזית תקבולים שוטפים של מל"ל מדמי ביטוח ומימון האוצר (במיליוני ₪) :

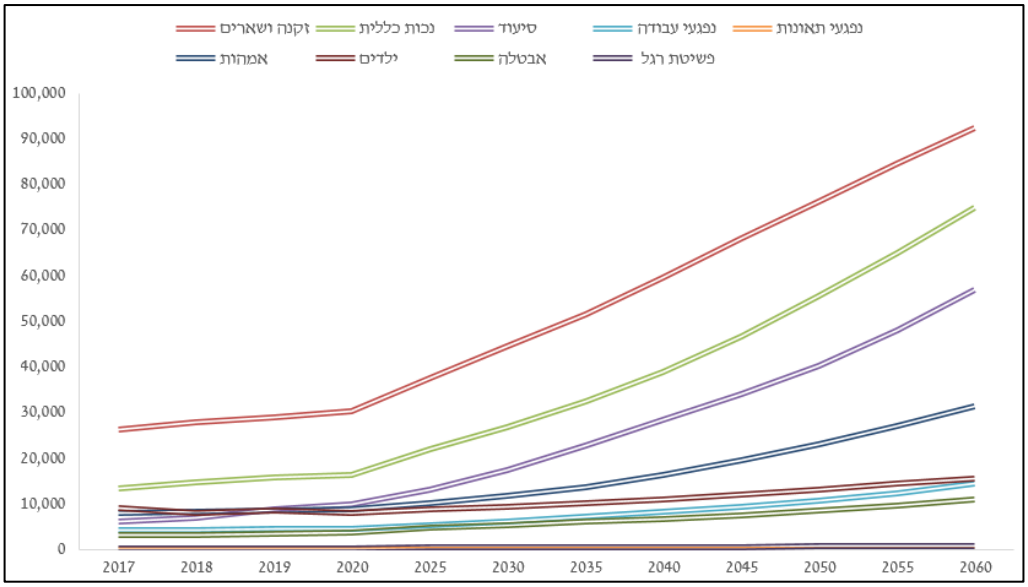

סכומים שמשרד האוצר מעביר באופן שוטף מתקציב המדינה למל"ל (בגין השתתפות בענפים, שיפוי ללא תשלומי ריבית על הקרן), הינם לפני מתן ביטוי לסכומים נוספים שיידרשו לפי דוח המל"ל לכיסוי הגירעון התזרימי הצפוי ללכת ולגדול עם השנים. בשנת 2019, כ- 56% מהתקבולים (ללא תשלומי ריבית על הקרן) מבוססים על דמי ביטוח הנגבים מתושבי המדינה וממעסיקים, וכ- 43% ממומן על ידי משרד האוצר (הכנסה נוספת לא מהותית – שיבובים מול חברות ביטוח וגורמים אחרים).

ד. תשלומי המל"ל

אומדן תשלומי המל"ל העיקריים הינם בגין קצבאות ומענקי זקנה ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה, סיעוד, אימהות וילדים, נפגעי תאונות, פשיטת רגל ואבטלה. למל"ל תשלומים נוספים מכוח סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי וכן הוצאות מנהליות, תפעוליות ועלויות פנסיה בגין עובדי המל"ל.

התפלגות ותחזית תשלומים לפי ענפים (במיליוני ₪):

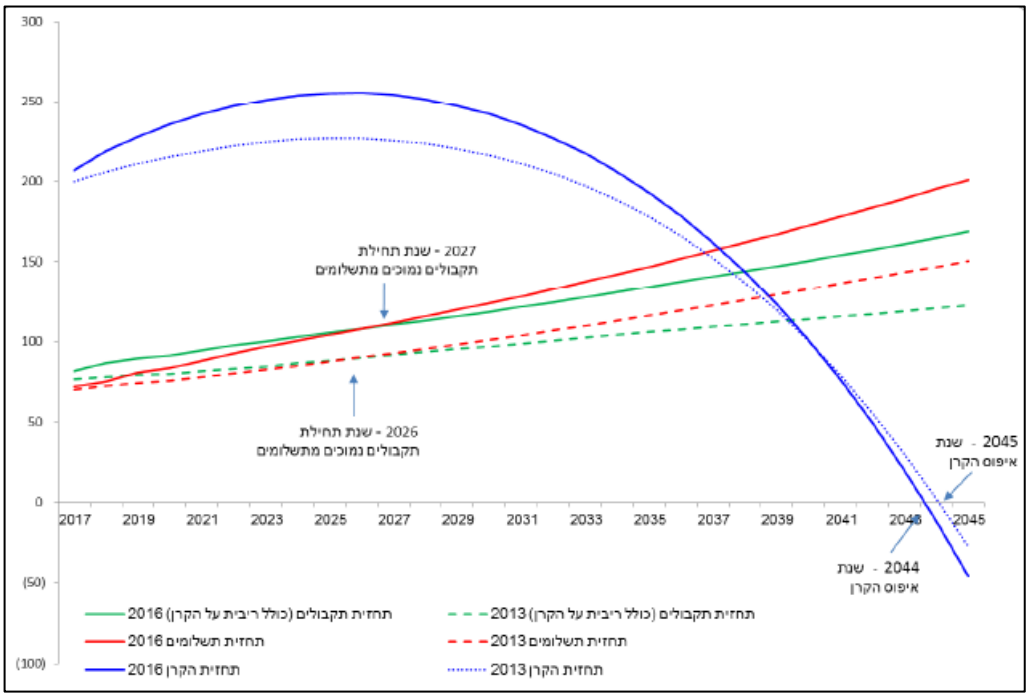

חלוקת סך כל התשלומים בין הענפים משתנה בין השנים 2017 ו-2060. חלקם של התשלומים בענפי נכות כללית וענף הסיעוד, גדלים על חשבון שאר הענפים. חלקו של ענף סיעוד בסך התשלומים צפוי לגדול מ- 9% בשנת 2017 ל- 19% בשנת 2060.

שנה	זקנה ושארים	נכות כללית	סיעוד	נפגעי עבודה	אמהות	ילדים	אחר	סה"כ
2017	37.00%	19.00%	9.00%	6.00%	11.00%	13.00%	5.00%	100%
2060	31.00%	25.00%	19.00%	5.00%	11.00%	5.00%	4.00%	100%

ה. השוואת התוצאות בדוח הנוכחי לדוח הקודם

נערכה השוואה בין תוצאות דוח זה לבין הדוח המלא הקודם לתאריך 31 בדצמבר 2013.

השוואת תחזית התקבולים, התשלומים והקרן בין הדוח הנוכחי לדוח הקודם (במיליארדי ₪, במחירי סוף 2016):

הגרף שלעיל מציג השוואה בין תחזית התקבולים, התשלומים והקרן שבדוח הנוכחי לדוח הקודם. כפי שניתן לראות בגרף שלעיל, נקודת האיזון בין התשלומים לתקבולים, קרי, הנקודה שבה התשלומים מתחילים להיות גבוהים מהתקבולים (והקרן מתחילה לרדת) נדחתה בשנה (משנת 2026 לשנת 2027). אולם, שנת "איפוס הקרן" הוקדמה בשנה (משנת 2045 לשנת 2044).

לתמצית הדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי לשנת 2020 – *ראה נספח ה' לדוחות הכספיים*.

ב. אקטואריה ברשות לזכויות ניצולי השואה

1. כללי

הרשות לזכויות ניצולי השואה (להלן: "הרשות"), משמשת כזרוע של מדינת ישראל לתשלום תגמולים והטבות עבור ניצולי השואה והזכאים השונים. נכון לסוף שנת 2021 הרשות משרתת כ- 185 אלף ניצולים (בשנת 2020 כ- 200 אלף ניצולים) העומדים בתנאים (להלן: "הזכאים") של החוקים הבאים:

(א) חוק נכי רדיפות הנאצים תשי"ז - 1957;
(ב) חוק נכי המלחמה בנאצים תשי"ד - 1954;
(ג) חוק ההטבות לניצולי שואה, תשס"ז - 2007.

2. אוכלוסיית הזכאים

האוכלוסיות העיקריות שאותן משרתת הרשות מתוקף החקיקה שלעיל הן אלה:

(א) **נכי רדיפות הנאצים** - מי שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם השילומים בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדראלית של גרמניה מיום כ' באלול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' 1א' שבו היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדראלית של גרמניה וזאת בלבד שעלה לישראל לפני 1 באוקטובר 1953, וביום 1 באפריל 1957 היה, ולאחר מכן נשאר, אזרח ותושב ישראל, ודרגת נכותו אינה פחותה מ- 25%. ניצולים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם, וכן לשורה של הטבות נלוות נוספות.

(ב) **נכי המלחמה בנאצים** - מי שהוכרו לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954. בהתאם ללשון החוק, נכה המלחמה בנאצים הוא מי שלקה בנכות (המוגדרת בחוק כחבלה, מחלה או החמרת מחלה) בתקופת שירות מלחמתי בצבא אחת ממעצמות הברית או באחת היחידות שלחמו במחתרת (פרטיזנים), במלחמת העולם השנייה, בתקופת השירות ועקב אותו שירות. נכים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם ולהטבות נוספות.

(ג) **חוק ההטבות** - חוק ההטבות מקנה קצבה ו/או הטבות לשתי קבוצות עיקריות:

1) ניצולי שואה שזכאים לקצבה חודשית - ניצולי שואה יוצאי מחנות וגטאות או מי שהוכרו על ידי קרן סעיף 2 של ועידת התביעות, שלא הוכרו כנכי חוק רדיפות הנאצים (בכלל זה מדובר בניצולי שואה שעלו לישראל לאחר 1 באוקטובר 1953, כך שבהסכם השילומים לא שללו את זכותם לתבוע בשל נכותם את הרפובליקה של גרמניה). ניצולים אלה זכאים לקצבה חודשית ולהטבות נוספות, ורואים אותם כאילו הם נכים הזכאים לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, לכל דבר ועניין.

2) ניצולי שואה שאינם מקבלים קצבה חודשית בשל רדיפות הנאצים מישראל או מכל גורם אחר (מגרמניה, ממדינת חוץ אחרת או מוועידת התביעות). ניצולים אלה זכאים למענק הטבות שנתי, אשר החל מינואר 2022 עומד על סך של 6,500 ש"ח ולהטבות נוספות.

(ד) **נפגעי התנכלויות אנטישמיות בתקופת מלחמת העולם השנייה** - ביום 31 בדצמבר 2015 הכיר שר האוצר דאז בסבלן של קבוצות אשר חוו התנכלויות אנטישמיות וגזעניות בתקופת מלחמת העולם השנייה, ואשר אינן זכאיות לתגמולים חודשיים ולהטבות לפי חוק נכי רדיפות הנאצים או חוק הטבות לניצולי שואה או לקצבה ממדינה אחרת מקרב, יוצאי מרוקו, עירק ואלג'יר. ניצולים אלו זכאים למענק הטבות שנתי, אשר החל מינואר 2021 עומד על סך של 6,500 ש"ח ולהטבות נוספות.

3. פירוט הזכאות

הזכאים מקבלים החזרים וסיוע באופן ישיר או דרך ספק בתחומים הבאים: ציוד רפואי, טיפול רפואי על סוגיו השונים, הבראה רגילה ו/או עם טיפולים במרחצאות מרפא, הטבות ומענקים במסגרת שיקום ורווחה, תשלום לרופאים אשר ישנה התקשרות עימם, תמיכה למוסדות ציבור ולגופים המעניקים סיוע פרטני לניצולי השואה ועוד.

4. תיקוני חקיקה

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו- 2022), התשפ"ב-2022. אושרה הגדלת המענק השנתי המשולם לפי ס' 4 לחוק הטבות (אוכלוסייה 3.ב) או לפי ההחלטה המנהלית מיום 31 בדצמבר 2015 (אוכלוסייה ב.4), מסך של 3,991 ש"ח לסך של 6,500 ש"ח.

5. ההתחייבות

ההתחייבות האקטוארית מתייחסת לאוכלוסייה סגורה של ניצולי השואה הקיימים או שאיריהם המקבלים תגמול, בלי להביא בחשבון מצטרפים חדשים עתידיים אפשריים. כמו כן, החישוב האקטוארי התבסס על הנחות אקטואריות, שתואמות הדדית ולא מוטות[62], בכפוף למגבלות הנתונים שעל בסיסן בוצע התחשיב.

ההתחייבויות האקטואריות של ממשלת ישראל, הנובעות מתשלומי הגמלאות על פי החוקים שצוינו לעיל בגין תשלומי תגמולים לאוכלוסיית ניצולי השואה הזכאים ליום 31 בדצמבר 2021, מסתכמות בכ- 52.4 מיליארדי ש"ח (כ- 53.2 מיליארדי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020).

6. תיאור הנתונים שהתקבלו

החישוב האקטוארי בוצע על נתונים פרטניים של אוכלוסיית ניצולי השואה ליום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "מועד החתך"). החישוב הביא בחשבון פרמטרים אישיים כגון מצב משפחתי, משך התשלום (חד- פעמי או מתמשך), אחוז הקצבה, סוג הגמלה: נכות, נכות מיוחדת, תוספות למיניהן, ניכויים וקיזוזים, מענק, טיפולים רפואיים ואחזקת טלפון.

7. עיקרי שיטת חישוב ההתחייבות

7.1. החישוב נערך לכל ניצול/ה ואלמנ/ה באופן פרטני כשהוא מהוון.

7.2. ריבית ההיוון והנחות אקטואריות.

בחישוב ההתחייבות הובאו בחשבון הפרמטרים וההנחות האלה:

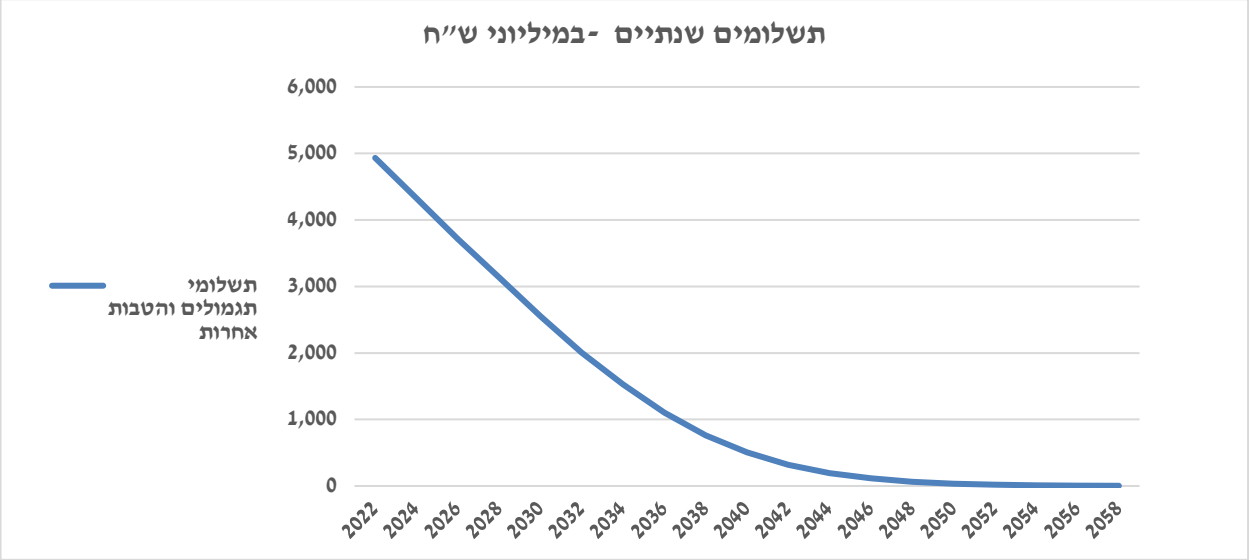
(א) ריבית ההיוון: שיעורי ריבית להיוון מתבססים על עקום תשואה של אג"ח ממשלתיות צמודות מדד המחירים לצרכן נכון לסוף חודש דצמבר 2021.

(ב) הנחות פיננסיות: שיעורי אינפלציה חזויים, שיעור הגידול השנתי בתשלומים בגין הטבות אחרות (שאינן תגמולים), שיעור השינוי השנתי במדד הסקטור הציבורי הקהילתי, שיעור השינוי השנתי בסכומי המינימום של תגמולים חודשיים, תוספת עתידית שנתית באחוז הנכות.

(ג) הנחות דמוגרפיות: שיעור התמותה (לוחות תמותה), מצב משפחתי.

[62] Mutually compatible and unbiased

8. תחזית טווח ארוך לשנים 2022 - 2058 של ההתחייבות האקטוארית:

לוח - תחזית תשלומים שנתיים לא מהוון (במיליוני ₪):

שנה	תשלום חזוי	שנה	תשלום חזוי
2022	4,933	2041	403
2023	4,619	2042	319
2024	4,328	2043	250
2025	4,023	2044	194
2026	3,718	2045	149
2027	3,425	2046	114
2028	3,136	2047	86
2029	2,845	2048	64
2030	2,554	2049	48
2031	2,271	2050	35
2032	2,002	2051	26
2033	1,748	2052	19
2034	1,525	2053	14
2035	1,305	2054	10
2036	1,104	2055	7
2037	923	2056	5
2038	763	2057	4
2039	624	2058	3
2040	504	2059 והלאה	8

3. פנסיה תקציבית

בהמשך לפירוט שניתן *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים ובחלק ב'3 - דוחות כספיים סולו ממשלת ישראל מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*, מצורף בזאת פירוט נוסף של החבות לתשלומי הקצבה במסגרת הסדרי הפנסיה התקציבית.

להלן יפורט מידע נוסף[63] עבור גמלאי מערכת הביטחון (ללא פנסיית גישור) ; גמלאי הוראה ; גמלאי מדינה (מערכת הבריאות, שופטים ודיינים, נבחרי ציבור, ביקורת המדינה והיתר) ; גמלאי משטרה ושב"ס.

- שכר חציוני וממוצע (למעט מערכת הביטחון).
- התפלגות מקבלי הקצבה (למעט מערכת הביטחון).
- רשימת עשרים מקבלי הקצבאות הגבוהות[64].

המידע מבוסס על תשלומי הקצבה ברוטו לחודש דצמבר 2021, כולל קצבאות ששולמו לשארים.

החבות האמורה **אינה כוללת** את החבויות הבאות :

(א) **פנסיית גישור בצה"ל** - בסעיפים 167(א) ו-(ב) לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה-לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה- 1985 (בסעיף זה : "החוק"), נקבעו תנאי זכאות לתשלום קצבת גישור לחיילים חדשים, כהגדרתם בחוק. בהתאם להוראות סעיף 167(ו) לחוק, אופן החישוב של קצבת הגישור ייקבע בתקנות. בשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע, בין היתר, בשל הסיבות שלהלן :

1. בחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות) התשמ"ה – 1985 נקבע כי שר הביטחון ושר האוצר יתקינו תקנות, רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע. עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת.
2. בהתאם לאמור בסעיף 9 להסכם העקרונות לאופן יישום סיכום הביטחון לשנים 2015-2020 מיום 9 במאי 2016, (להלן : "הסכם העקרונות") צה"ל נדרש לאשר אצל החשב הכללי את גובה פנסיית הצל התקציבית. על אף האמור, צה"ל טרם העביר את המידע הנדרש לאישור החשב הכללי.
3. בהתאם להחלטת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה מיום 4 במרץ 2019, יש לשלם בשלב זה לפורשים מקדמות בלבד, עד להתקנת תקנות בנושא. צה"ל טרם העביר מידע ברור לאופן היישום, בהתאם לבקשות סגן בכיר לחשב הכללי לראש אכ"א.

(ב) **פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון אחרים** - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית גישור של עובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בגופי הביטחון. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, משולמות לפורשים מקדמות עד להתקנת תקנות לחישוב פנסיית הגישור. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של עובדי שירותי הביטחון האחרים.

(ג) **מענק יובל** - פרק 25.5 לתקשי"ר מסדיר את ההנחיות לתשלום מענק יובל לעובדים פעילים ולגמלאים, ופרק 13.3.3 להוראות התכ"ם מפרט את כללי הזכאות והתשלום עפ"י הדירוגים המזכים במענק יובל. ככלל, הזכאות למענק יובל מתגבשת בעת צבירת וותק של 25 שנים. המחויבות בגין מענק יובל עבור אוכלוסיית העובדים הפעילים שטרם התגבשה זכאותם למענק, אינה כלולה בחישוב המחויבות לפנסיה תקציבית ובשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין בגינה.

(ד) **שי לחג** - הזכאות לשי לחג אינה זכאות הנובעת מהוראות חוק אלא מעוגנת בנהלים פנימיים של נציבות שירות המדינה וטרם נערכה בחינה משפטית בדבר הגדרתה כזכות מוקנית שיש להכלילה במסגרת המחויבות לפנסיה תקציבית. לאור האמור, הזכאות לשי לחג אינה כלולה בחישוב המחויבות לפנסיה תקציבית ובשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין בגינה.

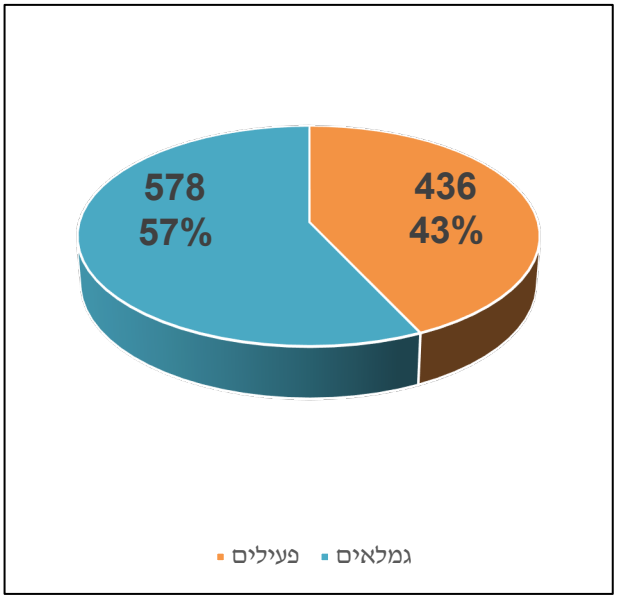
(ה) **היוון עתידי אפשרי** - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

[63] הנתונים אינם כוללים תשלומים שנתיים במידה והיו (לדוגמה : הבראה).

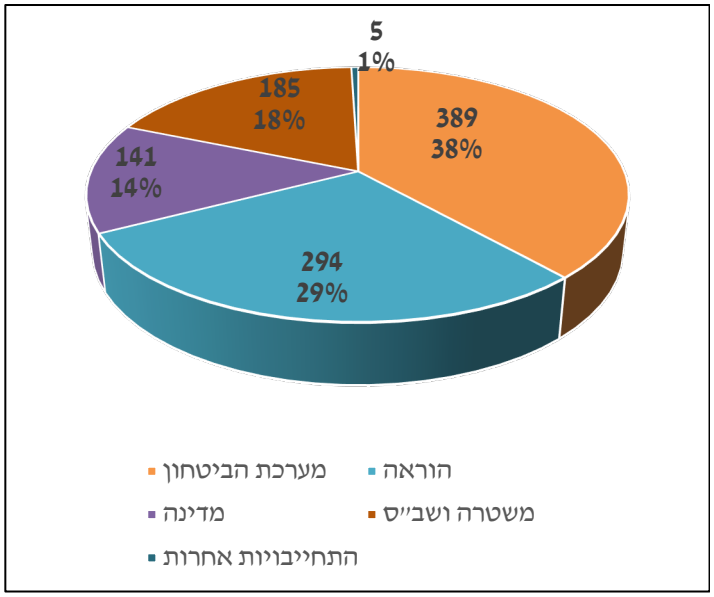
[64] במקרים בהם הגמלאי היוון חלק מהקצבה, נעשה שימוש בקצבה המלאה ללא הפחתת היוון. הנתונים כוללים גמלאים בעלי מאפיינים זהים.

להלן התפלגות החבות האקטוארית **המלאה**[65] לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק):

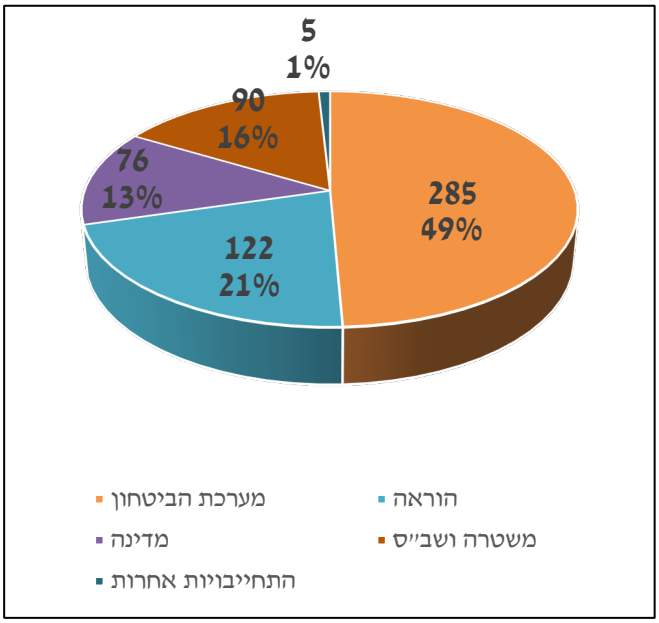
החבות האקטוארית המלאה
כ-1,014 מיליארדי ₪:

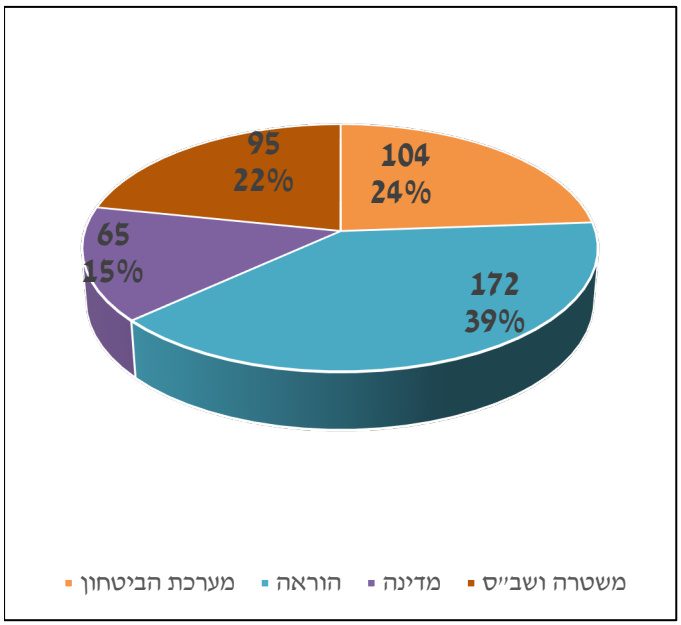

החבות האקטוארית המלאה
כ-1,014 מיליארדי ₪:

החבות האקטוארית המלאה בגין גמלאים
כ-578 מיליארדי ₪:

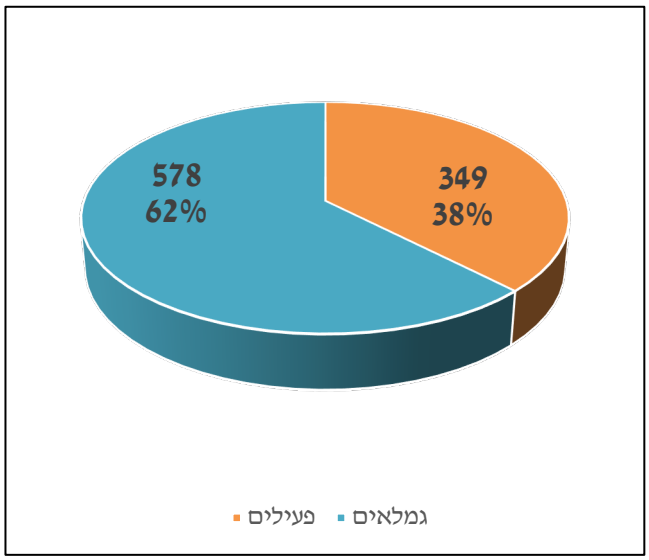

החבות האקטוארית המלאה בגין פעילים
כ-436 מיליארדי ₪:

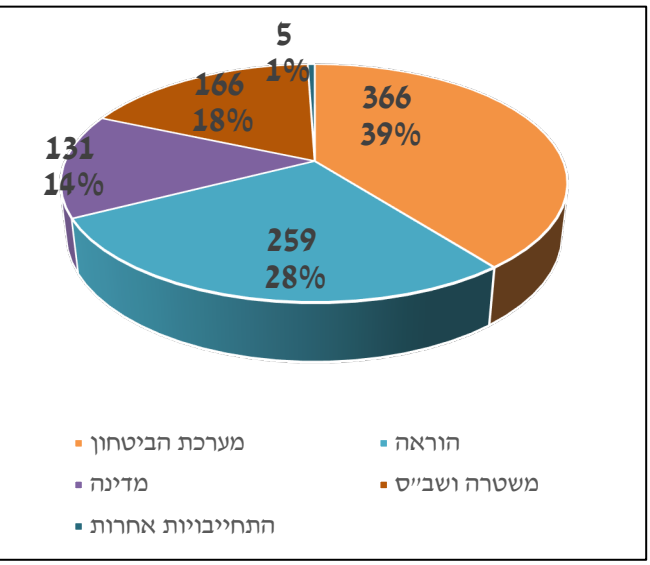

[65] חבות מלאה הינה החבות היחסית בתוספת החבות העתידית שתיווצר בגין עובדים פעילים במהלך שנות עבודתם הצפויות.

להלן התפלגות החבות האקטוארית **היחסית**[66] לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק):

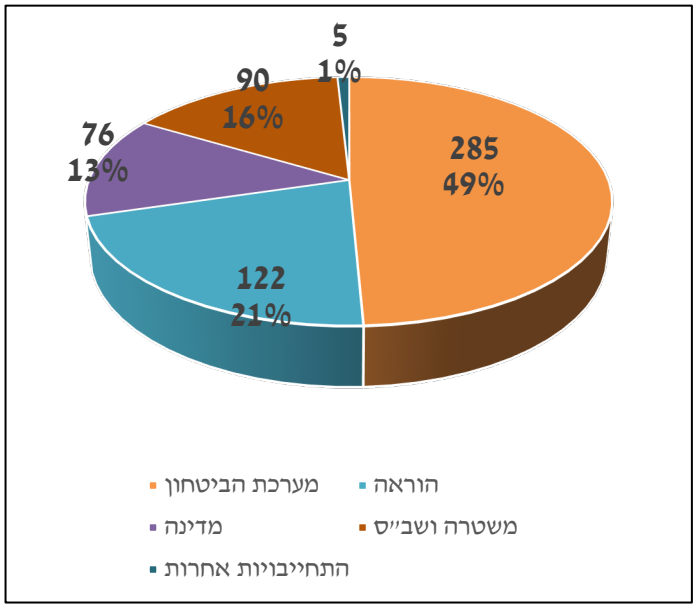
החבות האקטוארית היחסית
כ-927 מיליארדי ₪:

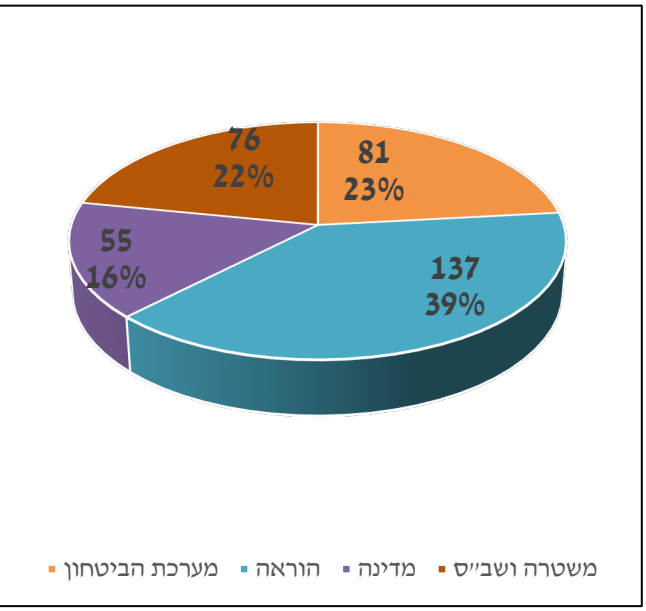

החבות האקטוארית היחסית
כ-927 מיליארדי ₪:

החבות האקטוארית המלאה בגין גמלאים
כ-578 מיליארדי ₪:

החבות האקטוארית היחסית בגין פעילים
כ-349 מיליארדי ₪:

[66] חבות יחסית מוגדרת כחבות הקיימת כלפי העובדים הזכאים, בהתבסס על הוותק הפנסיוני שנצבר לעובד עד מועד הדיווח.

א. גמלאי מערכת הביטחון*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
284,912	260,857	(*)	(*)

(*) נתון מסווג.

- **נתוני קצבאות כולל שארים ונכות ששולמו <u>בחודש דצמבר 2021</u> לגמלאי מערכת הביטחון**

מאחר שלא ניתן להציג את ממוצע מקבלי הגמלה, מובא הפירוט הבא:

אחוז הגמלאים הזכאים מסך כלל הגמלאים	נתוני דצמבר 2021 ב- ₪
25% מהגמלאים מקבלים מתחת	8814
50% מהגמלאים מקבלים מעל	12,838
25% מהגמלאים מקבלים מעל	17,707

טווחי הקצבה	סכום ששולם בחודש דצמבר 2021 באלפי ₪	עלות חודשית בכל טווח ב-%
10,000-0	120,332	14.6%
20,000-10,000	414,906	50.5%
30,000-20,000	193,974	23.6%
40,000-30,000	67,530	8.2%
50,000-40,000	19,366	2.4%
60,000-50,000	4,941	0.6%
70,000-60,000	1,026	0.1%
80,000-70,000	**141**	**0%**
סך הכל		1.0001

- **20 גמלאי מערכת הביטחון בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

	דירוג שכר	קצבה ₪
1	מערכת הביטחון	71,250
2	מערכת הביטחון	70,246
3	מערכת הביטחון	68,350
4	מערכת הביטחון	67,942
5	מערכת הביטחון	67,728
6	מערכת הביטחון	66,304
7	מערכת הביטחון	66,163
8	מערכת הביטחון	64,812
9	מערכת הביטחון	64,306
10	מערכת הביטחון	63,821

	דירוג שכר	קצבה ₪
11	מערכת הביטחון	63,222
12	מערכת הביטחון	63,182
13	מערכת הביטחון	62,969
14	מערכת הביטחון	62,769
15	מערכת הביטחון	62,008
16	מערכת הביטחון	61,705

	דירוג שכר	קצבה ₪
17	מערכת הביטחון	60,824
18	מערכת הביטחון	60,028
19	מערכת הביטחון	59,688
20	מערכת הביטחון	59215

***ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50**

ב. גמלאי הוראה*

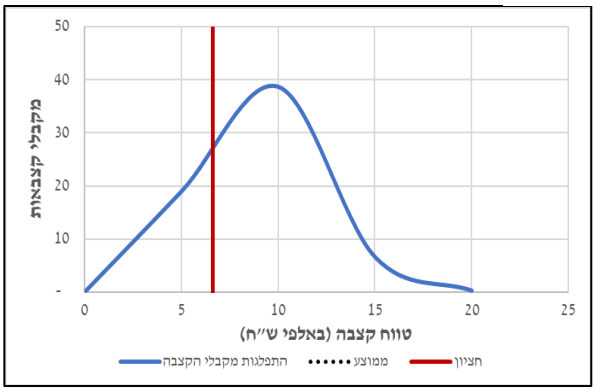
חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
122,046	111,002	64,327	62,207

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לגמלאי הוראה ב- ₪:**

	2021	2020
ממוצע	6,610	6,443
חציון	6,644	6,514

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	29.5%	64,001
10,000-5,000	60%	284,078
15,000-10,000	10.2%	75,260
20,000-15,000	0.3%	3,546
סה"כ	**100%**	**426,885**

- **20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	עובדי הוראה	18,203
2	עובדי הוראה	17,823
3	עובדי הוראה	17,703
4	עובדי הוראה	17,479
5	עובדי הוראה	17,422
6	עובדי הוראה	17,244
7	עובדי הוראה	17,230
8	עובדי הוראה	17,097
9	עובדי הוראה	17,093
10	עובדי הוראה	17,069

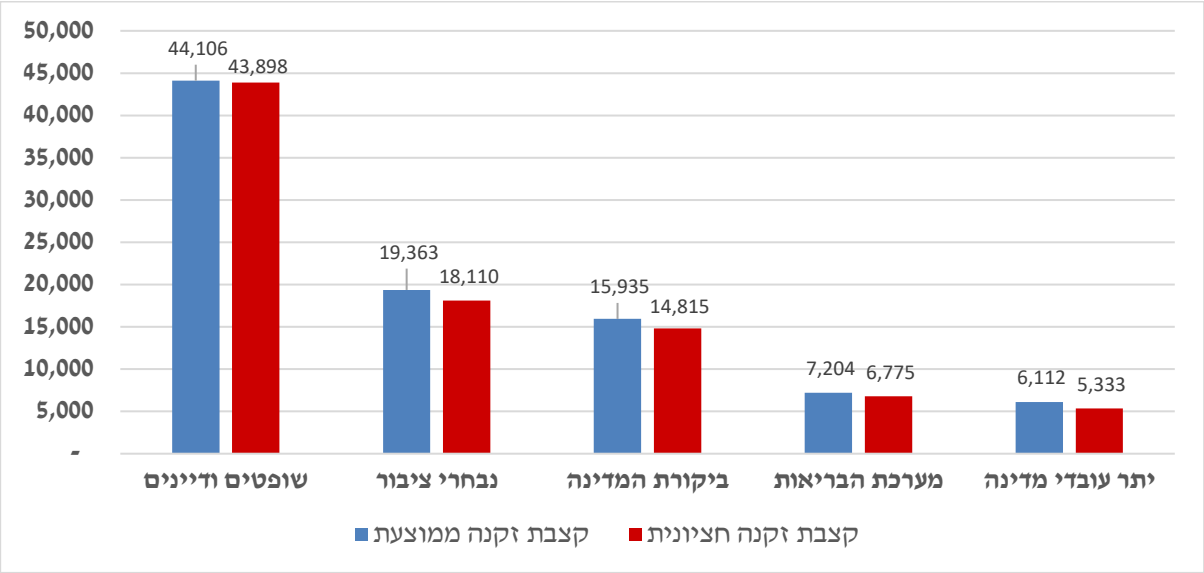
מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	עובדי הוראה	16,970
12	עובדי הוראה	16,937
13	עובדי הוראה	16,821
14	עובדי הוראה	16,810
15	עובדי הוראה	16,809
16	עובדי הוראה	16,799
17	עובדי הוראה	16,795
18	עובדי הוראה	16,795
19	עובדי הוראה	16,795
20	עובדי הוראה	16,795

***ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50**

ג. גמלאי המדינה*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
76,207	69,630	44,633	44,289

להלן נתוני ממוצע וחציון הקצבאות ב-₪ ששולמו בחודש דצמבר 2021, ברמת תתי הקבוצות הכלולות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

*ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50

להלן פירוט בגין חמש תתי הקבוצות שנכללות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

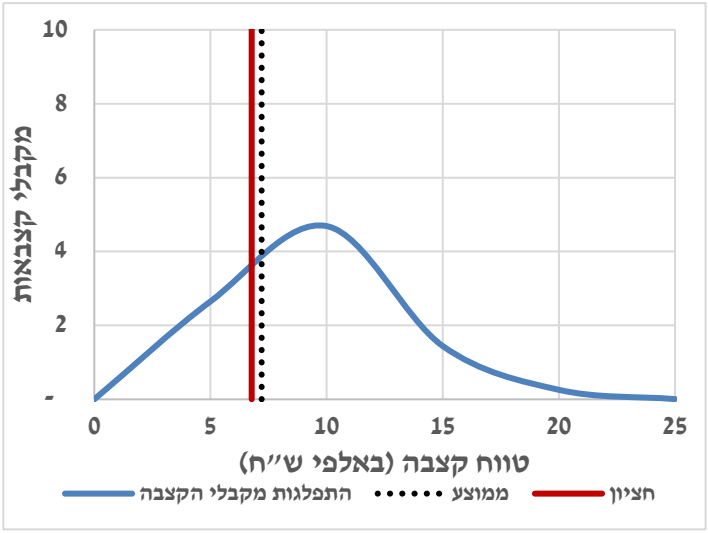
(1) **גמלאי מערכת הבריאות ללא מנהל ומשק**

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לגמלאים – רופאים, אחיות ופרא-רפואיים ב-** ₪:

	2021	2020
ממוצע	7,204	7,130
חציון	6,775	6,678

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	29%	9,223
10,000-5,000	52%	34,120
15,000-10,000	16%	17,429
20,000-15,000	3%	4,244
25,000-20,000	0%	123
	100%	**65,139**

- **20 גמלאי מערכת הבריאות בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	רופאים	21,215
2	אחים ואחיות	20,504
3	אחים ואחיות בריאות הציבור	20,361
4	רופאים	20,302
5	רופאים	20,261
6	רופאים	20,141
7	רופאים	19,680
8	אחים ואחיות	19,641
9	אחים ואחיות	19,348
10	אחים ואחיות בריאות הציבור	19,229

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	רופאים	19,118
12	אחים ואחיות	18,953
13	אחים ואחיות	18,882
14	רופאים	18,844
15	רופאים	18,835
16	אחים ואחיות	18,774
17	רופאים	18,625
18	רופאים	18,619
19	רופאים	18,617
20	אחים ואחיות	18,594

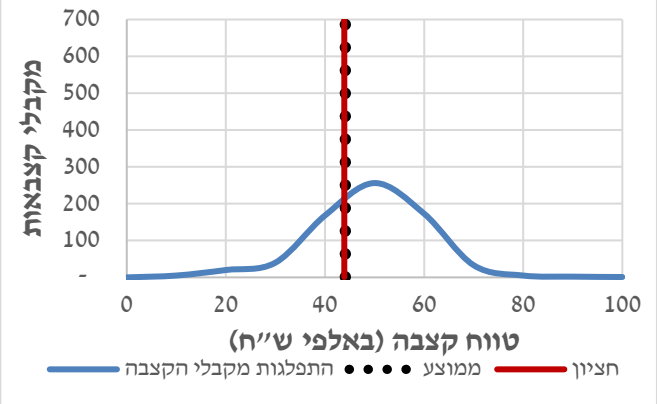
(2) **גמלאי השופטים והדיינים**

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לגמלאי השופטים והדיינים ב-₪:**

	2021	2020
ממוצע	44,106	43,484
חציון	43,898	43,171

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	0.7%	28
20,000-10,000	2.8%	299
30,000-20,000	5.7%	975
40,000-30,000	23.9%	6,137
50,000-40,000	36.4%	11,405
60,000-50,000	24.6%	9,433
70,000-60,000	4.7%	2,092
80,000-70,000	0.7%	375
90,000-80,000	0.3%	169
90,000-100,000	0.2%	92
סה"כ	1	**31,005**

- **20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	דיינים	92,426
2	שופטים	84,947
3	שופטים	84,481
4	שופטים*	81,900
5	שופטים	79,871
6	שופטים	78,234
7	שופטים	74,433
8	שופטים	71,048
9	שופטים	71,048
10	שופטים	69,520

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	שופטים	69,512
12	שופטי ביה"ד לעבודה	69,316
13	קאדים	69,091
14	שופטים	68,896
15	דיינים	68,067
16	שופטים	66,346
17	שופטים	65,953
18	שופטים	65,298
19	שופטים	65,076
20	שופטים	64,914

* שופט הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים בשירות הציבורי (בחלק מהמקרים הוצגה סכימה של קצבאות, ובחלק מהמקרים הזכויות לקצבה נובעות מרצף זכויות או מזכאות לקצבה הגבוהה מבין השתיים).

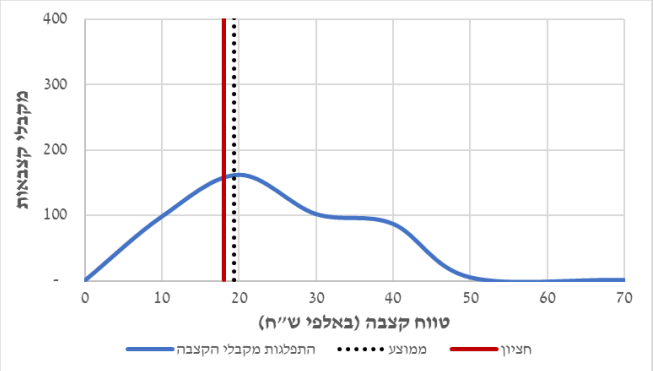
(3) **גמלאי נבחרי ציבור**

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לגמלאים נבחרי ציבור ב-₪:**

	2021	2020
ממוצע	19,363	19,150
חציון	18,110	18,110

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	21.5%	665
20,000-10,000	35.6%	2,482
30,000-20,000	22.4%	2,546
40,000-30,000	19.1%	2,836
50,000-40,000	1.1%	219
70,000-50,000	0.3%	63
סה"כ	**100%**	**8,811**

- **20 גמלאי נבחרי ציבור בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	נבחרי ציבור *	65,114
2	נבחרי ציבור *	62,881
3	נבחרי ציבור	62,881
4	נבחרי ציבור *	53,581
5	נבחרי ציבור *	51,262
6	נבחרי ציבור *	50,764
7	נבחרי ציבור *	50,764
8	נבחרי ציבור *	50,764
9	נבחרי ציבור *	50,598
10	נבחרי ציבור *	50,321

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	נבחרי ציבור *	50,140
12	נבחרי ציבור *	50,140

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
13	נבחרי ציבור *	49,608
14	נבחרי ציבור *	48,025
15	נבחרי ציבור *	47,494
16	נבחרי ציבור *	47,210
17	נבחרי ציבור *	46,971
18	נבחרי ציבור *	46,809
19	נבחרי ציבור	46,586
20	נבחרי ציבור *	45,274

*נבחר ציבור הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים, במקרים אלו הוצגה סכימת הקצבאות.

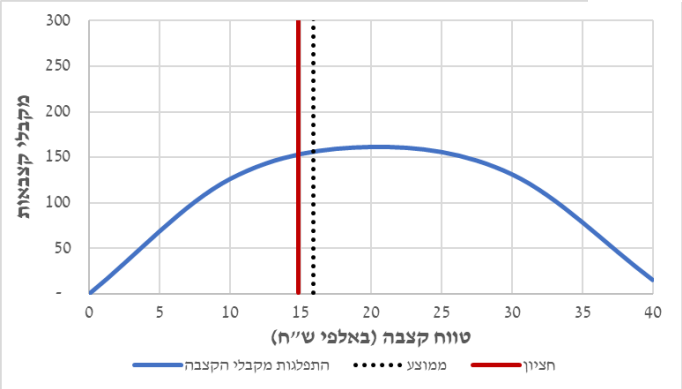
(4) **גמלאי ביקורת המדינה***

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לגמלאי ביקורת המדינה ב-₪:**

	2021	2020
ממוצע	15,935	15,595
חציון	14,815	14,253

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	29.1%	904
20,000-10,000	37.2%	2,320
30,000-20,000	30.3%	3,201
40,000-30,000	3.4%	474
סה"כ	**100%**	**6,899**

- **20 גמלאי ביקורת המדינה בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	ביקורת מדינה	32,374
2	ביקורת מדינה	32,096
3	ביקורת מדינה	32,096
4	ביקורת מדינה	32,096
5	ביקורת מדינה	32,096
6	ביקורת מדינה	32,096
7	ביקורת מדינה	32,096
8	ביקורת מדינה	31,582
9	ביקורת מדינה	31,550
10	ביקורת מדינה	31,550

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	ביקורת מדינה	31,550
12	ביקורת מדינה	31,257
13	ביקורת מדינה	30,949
14	ביקורת מדינה	30,503

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
15	ביקורת מדינה	30,322
16	ביקורת מדינה	29,791
17	ביקורת מדינה	29,506
18	ביקורת מדינה	29,474
19	ביקורת מדינה	29,298
20	ביקורת מדינה	29,298

*ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50

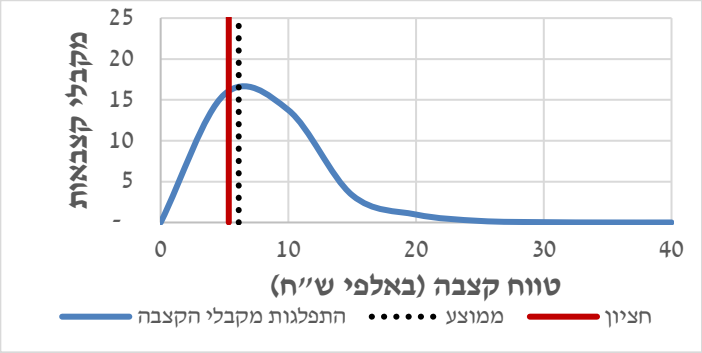
(5) **יתר גמלאי המדינה***

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 ליתר גמלאי המדינה ב-₪:**

	2021	2020
ממוצע	6,112	6,044
חציון	5,333	5,249

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	46.2%	49,352
10,000-5,000	40.5%	97,017
15,000-10,000	9.8%	39,570
20,000-15,000	2.9%	16,380
25,000-20,000	0.5%	4,129
30,000-25,000	0.1%	1,050
35,000-30,000	0.0%	62
40,000-35,000	0.0%	37
סה"כ	**100%**	**207,597**

- **20 גמלאי יתר שירות המדינה בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

	דירוג שכר	קצבה ₪
1	בכיר	31,328
2	משפטנים	30,517
3	משפטנים	29,046
4	עובדי מחקר	29,029
5	מח"ר	28,719
6	עובדים בכירים	28,523
7	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
8	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
9	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
10	רשות הכבאות	27,882

	דירוג שכר	קצבה ₪
11	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,804

	דירוג שכר	קצבה ₪
12	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,668
13	עובדים בכירים	27,581
14	עובדי מחקר	27,553
15	בכיר	27,488
16	בכיר	27,174
17	עובדי מחקר	27,146
18	ביקורת המדינה	27,047
19	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,035
20	עובדי מחקר	26,926

***ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50**

ד. גמלאי משטרה ושב"ס*

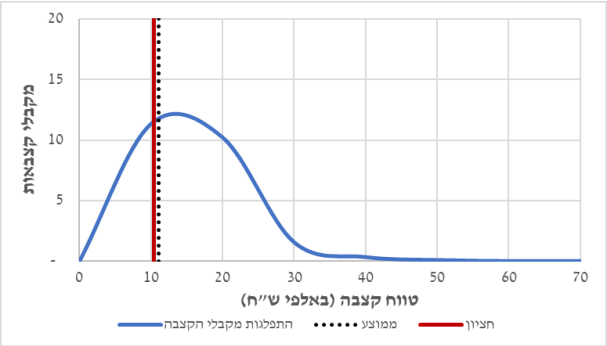
חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2021	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2020	מספר זכאים 31 בדצמבר 2021	מספר זכאים 31 בדצמבר 2020
90,118	80,865	23,478	23,090

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2021 לשוטרים וסוהרים בגמלאות ב-₪:**

	2021	2020
ממוצע	11,051	10,842
חציון	10,384	10,079

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2021:**

טווחי הקצבה	אחוז מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	48.1%	61,344
20,000-10,000	43.3%	145,177
30,000-20,000	6.7%	36,452
40,000-30,000	1.5%	11,835
50,000-40,000	0.3%	4,219
60,000-50,000	0.1%	776
70,000-60,000	0.0%	637
סה"כ	**100%**	**260,440**

- **20 גמלאי משטרה ושב"ס בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2021**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	רופאים	68,497
2	שופטים	67,799
3	שופטים	66,524
4	שופטים	64,863
5	שופטים	64,418
6	שופטים	62,604
7	שופטים	62,116
8	מהנדסים	60,132
9	שופטים	60,101
10	שופטים	60,086

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	שופטים	59,469
12	שופטים	59,085
13	שופטים	59,018
14	שופטים	58,138
15	מהנדסים	57,287
16	משפטנים	57,006
17	משפטנים	56,619
18	משפטנים	56,240
19	שופטים	55,624
20	שופטים	52,523

***ראה הערות שוליים מספר 49 ו-50**

אחריות הגורמים המעורבים בתהליך קביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) אוכלוסייה	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) גוף מאשר תנאי הפרישה	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) הממונה על הגמלאות*	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) גוף משלם
עובדי הוראה	נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
עובדי מדינה לרבות מערכת הבריאות וביקורת המדינה	נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
נושאי משרה שיפוטית	הנהלת בתי המשפט	הנהלת בתי המשפט	אגף החשב הכללי**
ח"כים* **	כנסת	כנסת	כנסת
שרי ממשלה* [1]**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
נשיא* **	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
גופי הביטחון (למעט צה"ל)	נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	גופי הביטחון
צה"ל	צה"ל	צה"ל	צה"ל
משטרה ושב"ס	משטרה / שב"ס	אגף החשב הכללי**	משטרה / שב"ס

[1] שר שכיהן גם כח"כ, מקבל שתי קצבאות משני גופים. קצבתו כשר נקבעת ומשולמת באגף החשב הכללי וקצבתו כח"כ נקבעת ומשולמת בכנסת.

*"הממונה על הגמלאות" – מופקד על בחינת תנאי הפרישה, בחינת זכויות הפורש ואישור הגמלה.

**מנהלת הגמלאות במשרד האוצר.

***ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

- בגופים שבהם אגף החשב הכללי הוא הממונה על הגמלאות ו/או הגוף המשלם את תשלום הקצבה, קיימים תהליכי עבודה המאפשרים בקרה ושקיפות על תשלומי הקצבה.
- החלטת ממשלה 4088 קבעה כי תתבצע שקיפות ובקרה על השכר והגמלאות של צה"ל באמצעות מטה השכר שבאגף החשב הכללי. בעקבות החלטת הממשלה, נחתם הסכם עם צה"ל לצורך הסדרת מערך בקרה אפקטיבי בפיקוח מטה השכר באגף החשב הכללי. בשלב זה, מערך הבקרה טרם השיג את יעדו.

פירוט הזכויות לחישוב האחוז מהשכר הקובע המשמש לקביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

אוכלוסייה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) % צבירה לשנה (משרה מלאה)	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) תוספות פרישה תוספת אחוזית לקצבה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) דרגה אישית בפרישה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) % צבירה מקסימלי מהמשכורת הקובעת לקצבה
עובדי הוראה	2% לשנה	בהתאם לתקשי"ר**	במקרה חריג בהתאם לתקשי"ר**	70%
עובדי מדינה לרבות בריאות וביקורת המדינה	2% לשנה	בהתאם לתקשי"ר**	לפי הסכם קיבוצי ובהתאם לתקשי"ר**	70%
נושאי משרה שיפוטית	עד 7% לשנה [1]	-	-	70%
ח"כים*	2% לשנה	-	-	70%
שרי ממשלה*	2% לשנה	-	-	70%
נשיא*	0.7	-	-	70%
גופי ביטחון	2% לשנה	לפי הסכם עם אגף הממונה על השכר ונש"מ	-	70%+2% לכל שנה בשירות חובה
צה"ל***	2% לשנה	נוהל הגדלות רמטכ"ל	החלטת רמטכ"ל	70%+2% לכל שנה בשירות חובה
משטרה ושב"ס	2% לשנה	פקודת משטרה / שב"ס	-	70%+2% לכל שנה בשירות חובה

[1] בהתאם לכללים הבאים:

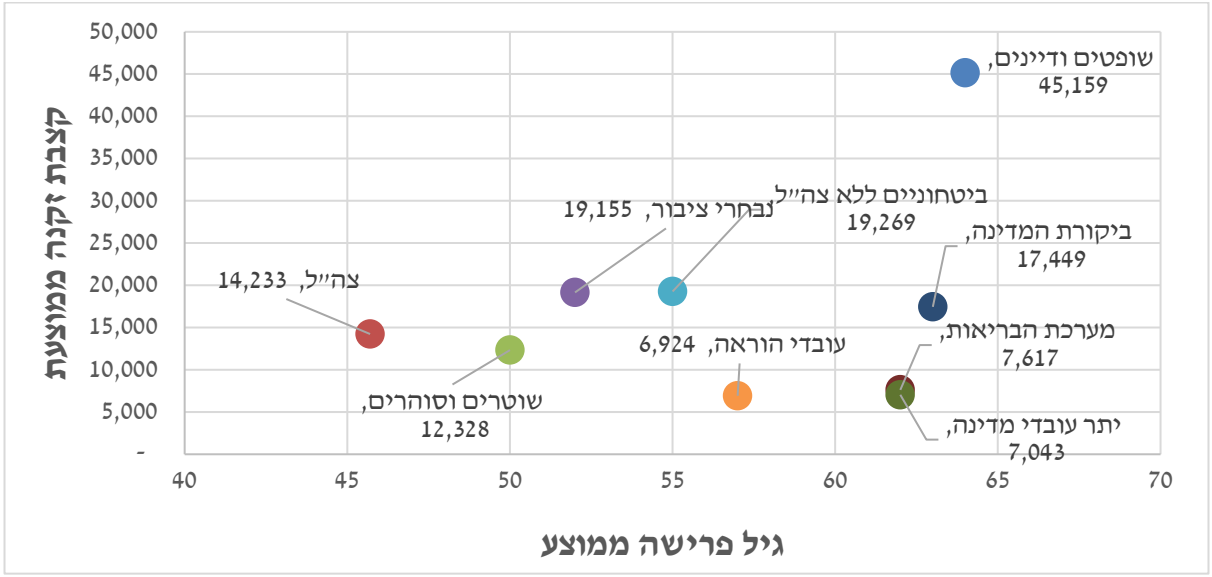
1. אם כיהן לא יותר מ-5 שנים – 7% לשנה.
2. אם כיהן למעלה מ-5 שנים אך לא יותר מ-8 שנים – 50% מהמשכורת הקובעת.
3. אם כיהן למעלה מ-8 שנים – 50% מהמשכורת קובעת ועוד 3% לכל שנת כהונה שכיהן בה למעלה מ-8 שנים.

*ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

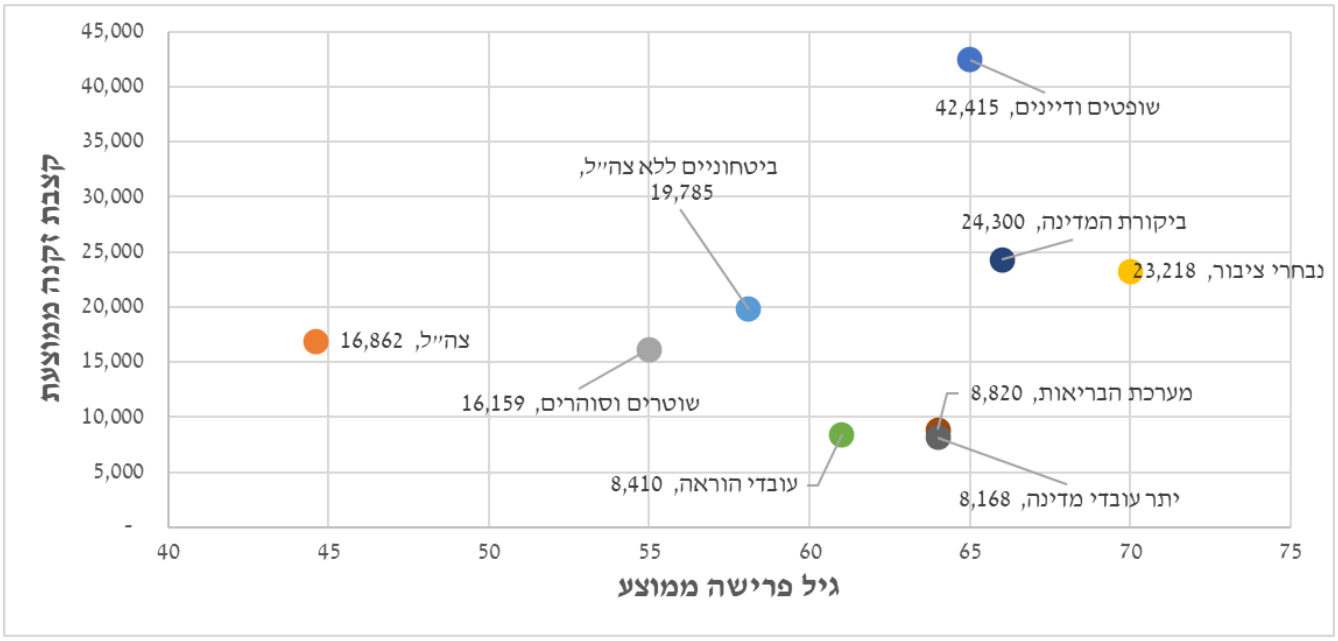
**קיימים קריטריונים מפורטים בסעיף 85 לתקשי"ר.

***ביום 28 בפברואר 2022, מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה את הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) (תיקון מס' 33), התשפ"ב-2022. במסגרת התיקון, מוצע לקבוע את זכאותו של חייל ששירת עשר שנים לפחות בשירות קבע, ואשר פרש מן השירות לאחר גיל 40. לפירוט נוסף ראה ביאור 19.

ממוצע קצבאות הפרישה לגמלאים (ללא שאירים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2020:

ממוצע קצבאות הפרישה לגמלאים (ללא שאירים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו לגמלאות בשנת 2021:

התזרים הנומינלי הצפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית* (במיליארדי ₪)

שנה	גמלאים מקבלי קצבה	פעילים שיפרשו	סה"כ
2022	24.20	1.71	25.91
2023	24.62	2.67	27.29
2024	24.96	3.75	28.71
2025	25.28	4.89	30.17
2026	25.57	6.09	31.66
2027	25.82	7.31	33.13
2028	26.05	8.48	34.53
2029	26.21	9.66	35.87
2030	26.34	10.87	37.21
2031	26.43	12.10	38.53
2032	26.48	13.32	39.80
2033	26.48	14.45	40.93
2034	26.44	15.52	41.96
2035	26.33	16.54	42.87
2036	26.17	17.51	43.68
2037	25.94	18.43	44.37
2038	25.65	19.26	44.91
2039	25.28	20.01	45.29
2040	24.85	20.71	45.56
2041	24.34	21.32	45.66
2042	23.75	21.92	45.67
2043	23.10	22.46	45.56
2044	22.39	22.96	45.35
2045	21.61	23.39	45.00
2046	20.79	23.78	44.57
2047	19.91	24.12	44.03
2048	19.00	24.42	43.42
2049	18.06	24.65	42.71
2050	17.11	24.82	41.93
2051	16.14	24.93	41.07
2052	15.17	24.95	40.12
2053	14.21	24.90	39.11
2054	13.26	24.76	38.02
2055	12.33	24.53	36.86
2056	11.42	24.20	35.62
2057	10.54	23.77	34.31
2058	9.69	23.24	32.93
2059	8.87	22.60	31.47
2060	8.09	21.87	29.96
2061	7.34	21.05	28.39
2062	6.63	20.13	26.76

שנה	גמלאים מקבלי קצבה	פעילים שיפרשו	סה"כ
2063	5.96	19.14	25.10
2064	5.32	18.07	23.39
2065	4.72	16.95	21.67
2066	4.15	15.78	19.93
2067	3.63	14.58	18.21
2068	3.14	13.36	16.50
2069	2.70	12.15	14.85
2070	2.29	10.96	13.25
2071	1.93	9.79	11.72
2072	1.60	8.67	10.27
2073	1.32	7.61	8.93
2074	1.07	6.62	7.69
2075	0.85	5.69	6.54
2076	0.67	4.85	5.52
2077	0.52	4.08	4.60
2078	0.40	3.40	3.80
2079	0.30	2.80	3.10
2080	0.22	2.27	2.49
2081	0.16	1.82	1.98
2082	0.11	1.44	1.55
2083	0.08	1.12	1.20
2084	0.05	0.86	0.91
2085	0.04	0.65	0.69
2086	0.02	0.48	0.50
2087	0.02	0.35	0.37
2088	0.01	0.25	0.26
2089	0.01	0.17	0.18
2090	0.00	0.12	0.12
2091	0.00	0.08	0.08
2092	0.00	0.05	0.05
2093	0.00	0.03	0.03
2094	0.00	0.02	0.02
2095	0.00	0.01	0.01
2096	0.00	0.01	0.01
2097	0.00	-	-
2098	0.00	-	-
2099	0.00	-	-
2100	0.00	-	-
2101	0.00	-	-
2102	0.00	-	-
2103	0.00	0.00	0.00

* בניכוי 2% דמי ניהול משכר הפעילים הזכאים לפנסיה תקציבית.
** נתונים אלו אינם כוללים את מלוא רכיבי ההתחייבות, כמפורט לעיל בפתיח של פרק זה.

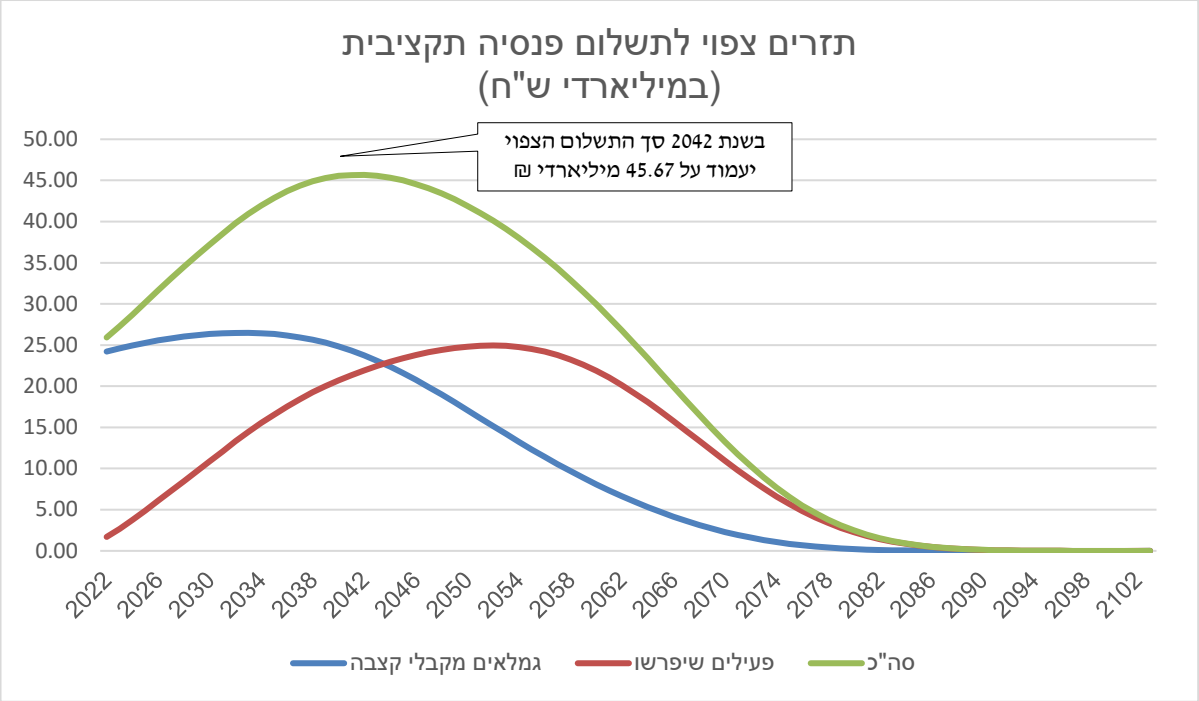
התזרים הנומינלי הצפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית* (במיליארדי ₪)

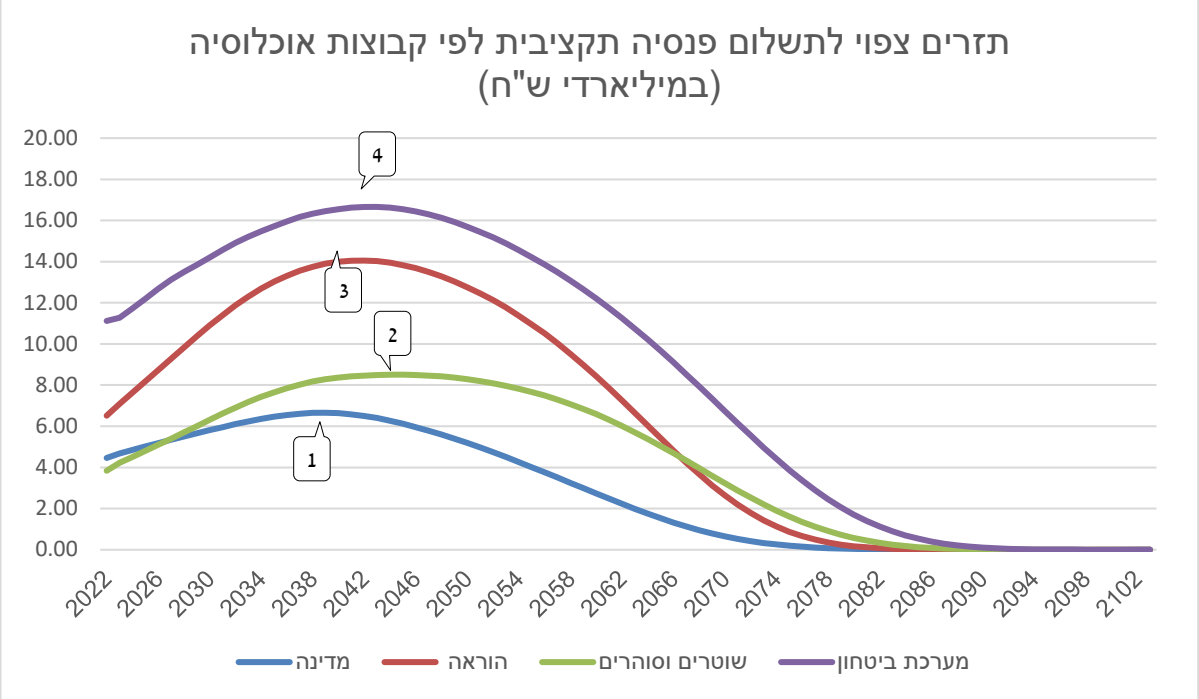
שנה	מדינה	הוראה	שוטרים וסוהרים	מערכת ביטחון
2022	4.46	6.51	3.83	11.11
2023	4.68	7.09	4.23	11.28
2024	4.84	7.63	4.51	11.72
2025	5.01	8.17	4.80	12.19
2026	5.17	8.72	5.09	12.67
2027	5.34	9.28	5.40	13.12
2028	5.50	9.82	5.70	13.50
2029	5.66	10.37	6.01	13.84
2030	5.81	10.89	6.31	14.19
2031	5.95	11.40	6.62	14.56
2032	6.10	11.88	6.91	14.92
2033	6.23	12.31	7.18	15.22
2034	6.36	12.69	7.43	15.48
2035	6.46	13.03	7.65	15.73
2036	6.55	13.32	7.85	15.96
2037	6.61	13.56	8.03	16.17
2038	6.65	13.75	8.17	16.33
2039	6.66	13.90	8.29	16.46
2040	6.64	14.00	8.36	16.55
2041	6.57	14.04	8.42	16.62
2042	6.50	14.05	8.46	16.66
2043	6.40	14.02	8.49	16.66
2044	6.27	13.95	8.51	16.62
2045	6.12	13.83	8.51	16.54
2046	5.96	13.68	8.49	16.44
2047	5.78	13.49	8.46	16.30
2048	5.59	13.28	8.42	16.13
2049	5.39	13.03	8.36	15.92
2050	5.18	12.76	8.29	15.69
2051	4.97	12.46	8.19	15.45
2052	4.74	12.12	8.09	15.17
2053	4.50	11.76	7.96	14.88
2054	4.26	11.37	7.82	14.56
2055	4.02	10.95	7.66	14.22
2056	3.76	10.50	7.49	13.86
2057	3.51	10.03	7.29	13.48
2058	3.25	9.52	7.08	13.08
2059	2.99	8.99	6.84	12.66
2060	2.73	8.43	6.59	12.21
2061	2.48	7.85	6.31	11.75
2062	2.23	7.26	6.02	11.26

* בניכוי 2% דמי ניהול משכר הפעילים הזכאים לפנסיה תקציבית.

שנה	מדינה	הוראה	שוטרים וסוהרים	מערכת ביטחון
2063	1.99	6.65	5.71	10.75
2064	1.75	6.03	5.38	10.22
2065	1.53	5.42	5.04	9.67
2066	1.32	4.81	4.69	9.11
2067	1.13	4.23	4.33	8.52
2068	0.95	3.66	3.96	7.93
2069	0.79	3.13	3.60	7.33
2070	0.65	2.64	3.23	6.73
2071	0.53	2.19	2.88	6.13
2072	0.42	1.78	2.53	5.54
2073	0.33	1.43	2.20	4.96
2074	0.25	1.13	1.90	4.41
2075	0.19	0.87	1.61	3.87
2076	0.15	0.66	1.35	3.37
2077	0.11	0.49	1.11	2.90
2078	0.08	0.36	0.91	2.46
2079	0.06	0.25	0.73	2.06
2080	0.04	0.17	0.57	1.71
2081	0.03	0.12	0.44	1.40
2082	0.02	0.08	0.33	1.13
2083	0.01	0.05	0.25	0.89
2084	0.01	0.03	0.18	0.70
2085	0.01	0.02	0.13	0.53
2086	-	0.01	0.09	0.40
2087	-	0.01	0.06	0.30
2088	0.00	0.00	0.04	0.22
2089	0.00	0.00	0.03	0.15
2090	0.00	0.00	0.02	0.11
2091	0.00	0.00	0.01	0.07
2092	0.00	0.00	0.01	0.05
2093	0.00	0.00	0.00	0.03
2094	0.00	0.00	0.00	0.02
2095	0.00	0.00	0.00	0.01
2096	0.00	0.00	0.00	0.01
2097	0.00	0.00	0.00	-
2098	0.00	0.00	0.00	-
2099	0.00	0.00	0.00	-
2100	0.00	0.00	0.00	-
2101	0.00	0.00	0.00	-
2102	0.00	0.00	0.00	-
2103	0.00	0.00	0.00	0.00

** נתונים אלו אינם כוללים את מלוא רכיבי ההתחייבות, כמפורט לעיל בפתיח של פרק זה.

1. בשנת 2039 סך התשלום הצפוי בעבור עובדי המדינה יעמוד על 6.66 מיליארדי ₪.
2. בשנת 2045 סך התשלום הצפוי בעבור אוכלוסיית המשטרה ושירות בתי הסוהר יעמוד על 8.51 מיליארדי ₪.
3. בשנת 2042 סך התשלום הצפוי בעבור עובדי ההוראה יעמוד על 14.05 מיליארדי ₪.
4. בשנת 2043 סך התשלום הצפוי בעבור אוכלוסיית מערכת הביטחון יעמוד על 16.66 מיליארדי ₪.

התזרים הנומינלי הצפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית ביחס לתוצר החזוי*

הנחות העבודה שנלקחו במסגרת ביצוע הבדיקה הן אלה:

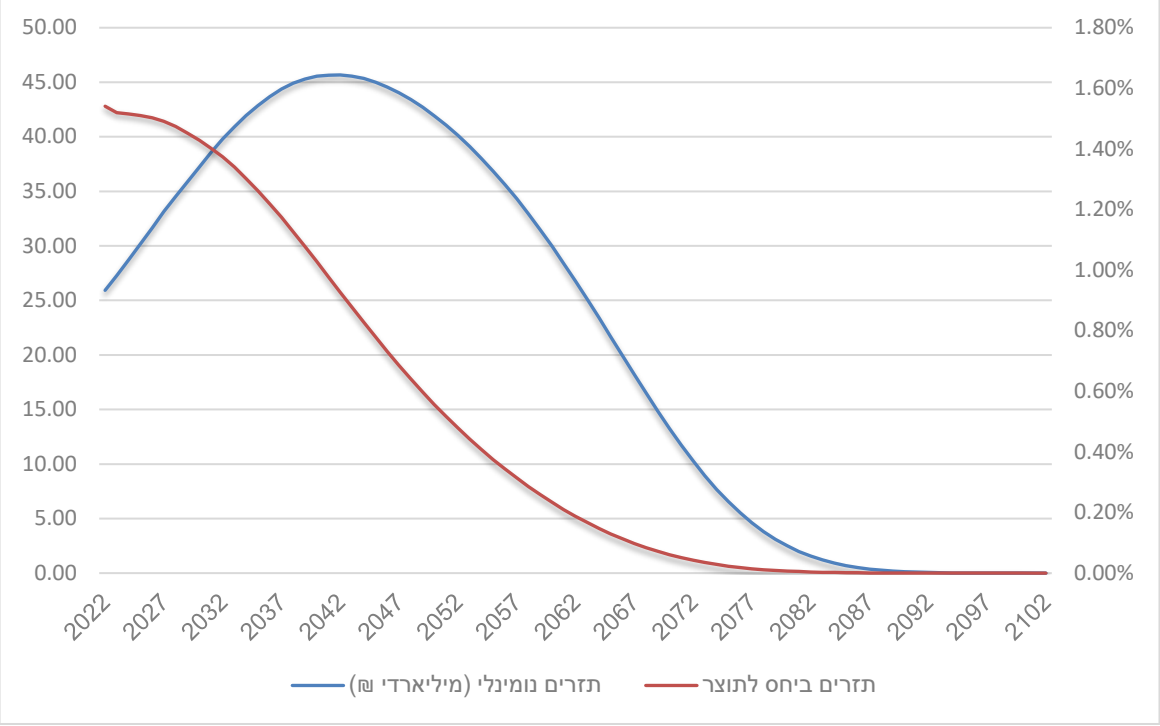
1. תחזית תוצר, תרחיש בסיס - צמיחה נומינלית[67] בשנת 2021 11.1% (8.2% צמיחה ריאלית ו-2.6% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2022 - 8.1% (5.1% צמיחה ריאלית ו-2.9% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2023 - 6.8% (3.6% צמיחה ריאלית ו-3.0% מחירי תוצר), צמיחה נומינלית בשנת 2024 - 5.5% (3.7% צמיחה ריאלית ו-2.0% מחירי תוצר).
2. ההצמדה למדד בוצעה בהתאם לתחזית השנתית בשינוי מדד המחירים לצרכן של אגף הכלכלן הראשי במשרד האוצר, מחודש מרץ 2022, לפיה השינוי בשנים 2021-2024 יעמדו על 2.8%, 3.5%, 3.1% ו-2.7% בהתאמה. החל משנת 2025 ואילך הונח כי השינוי במדד המחירים לצרכן יהיה במסגרת יעד האינפלציה השנתי ויסתכם ב-2.7% לשנה.

עיקר התחייבויות המדינה לפנסיה, כולל ארבע קבוצות עיקריות שהשינוי העתידי הצפוי בהן פועל בכיוונים מנוגדים:

1. תשלומי הפנסיה התקציבית.
2. תמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות.
3. פנסיית הגישור.
4. סבסוד הריבית באג"ח מיועדות[68].

מבדיקת היחס בין התזרים הנומינאלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינאלי, עולה כי שיאו של היחס נמצא בשנת 2022 ועומד על כ-1.54% תוצר. יחס זה צפוי לקטון לאור הגידול בתוצר הנומינאלי הגבוה מהגידול הנומניאלי בתשלום הפנסיה התקציבית. בשנת 2042 בו התזרים הנומינאלי הינו מקסימאלי, היחס בין התזרים הנומינאלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינאלי צפוי לעמוד על כ-0.93%. **יחד עם זאת יש לזכור כי מדובר בהתחייבות חלקית בלבד שאיננה כוללת את פנסיית הגישור ועל כן לא ניתן להסיק מסקנות ממספרים אלה.**

חישובים אלו אינם כוללים את התמיכה הישירה בקרנות הפנסיה הוותיקות והנפקת אגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח. לכן, מדובר באומדנים חלקיים בלבד.

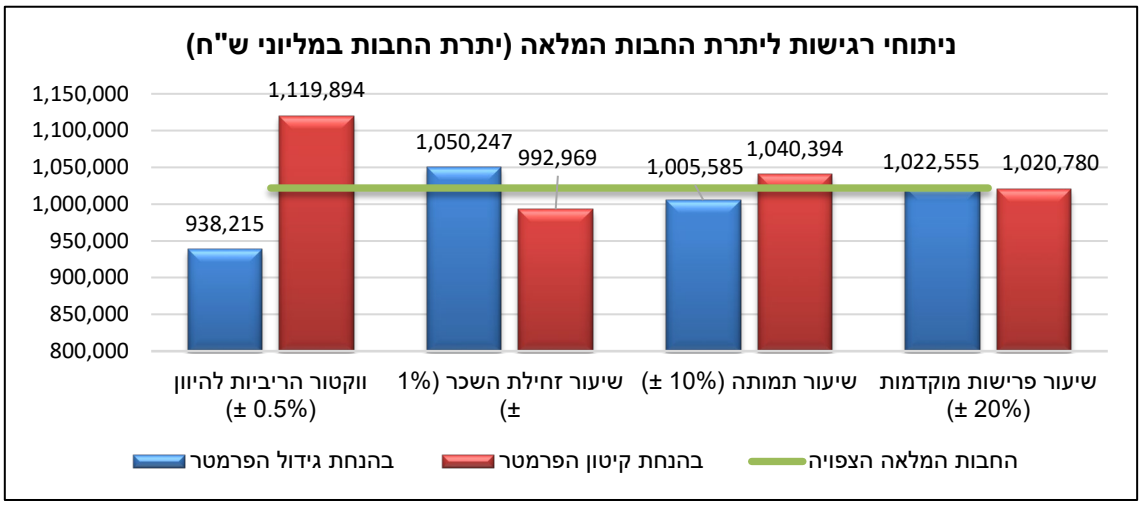

[67] בהתאם לתחזיות ההתפתחויות המקרו-כלכליות של אגף הכלכלן הראשי לשנים 2022-2024, עדכון מרץ 2022.
[68] לעניין הרפורמה באגרות החוב המיועדות, ראה פירוט בחלק ד' לדוחות הכספיים – החוב הממשלתי

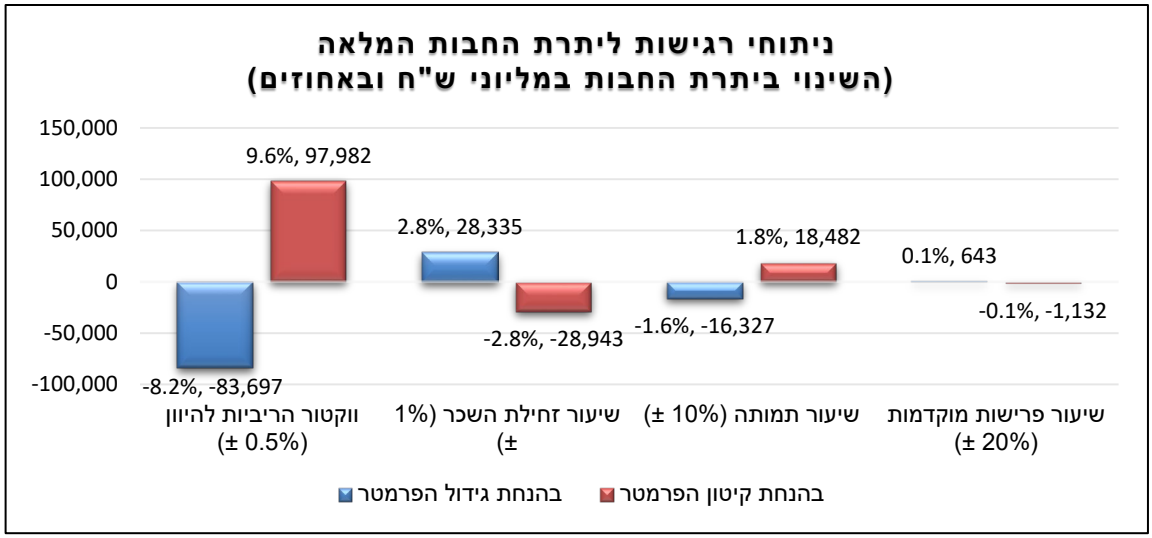
ניתוחי רגישות

להלן מידע השוואתי בדבר ניתוחי רגישות של החבות המלאה בגין פנסיה תקציבית, בהתבסס על שינויים אפשריים בהנחות האקטואריות המשמעותיות לתום תקופת הדיווח. ניתוח הרגישות המוצג להלן, חושב עבור כל אחד מהפרמטרים ללא תלות הדדית כלשהי ביתר ההנחות (כאשר שאר הנחות היסוד ללא שינוי). למידע נוסף בדבר ניתוח רגישות של החבות המלאה ראה *חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*. כאמור בביאור, יתרת החבות המלאה ליום 31 בדצמבר 2021 הינה 1,022 מיליארדי ₪.

טבלת ניתוח הרגישות כפי שמופיעה חלק ב) פרק 2 . דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 2: . התחייבויות בגין זכויות עובדים :

פרמטרים לרגישות	31 בדצמבר 2021 חבות מלאה (במיליוני ₪) החבות המלאה הצפויה	31 בדצמבר 2021 חבות מלאה (במיליוני ₪) בהנחת גידול הפרמטר	31 בדצמבר 2021 חבות מלאה (במיליוני ₪) בהנחת קיטון הפרמטר
ווקטור הריביות להיוון	1,021,912	938,215	1,119,894
(± 0.5%)	1,021,912	(8.2%)	9.6%
שיעור זחילת השכר (*)	1,021,912	1,050,247	992,969
(± 1%)	1,021,912	2.8%	(2.8%)
שיעור תמותה	1,021,912	1,005,585	1,040,394
(± 10%)	1,021,912	(1.6%)	1.8%
שיעור פרישות מוקדמות (**)	1,021,912	1,022,555	1,020,780
(± 20%)	1,021,912	0.1%	(0.1%)

4. פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

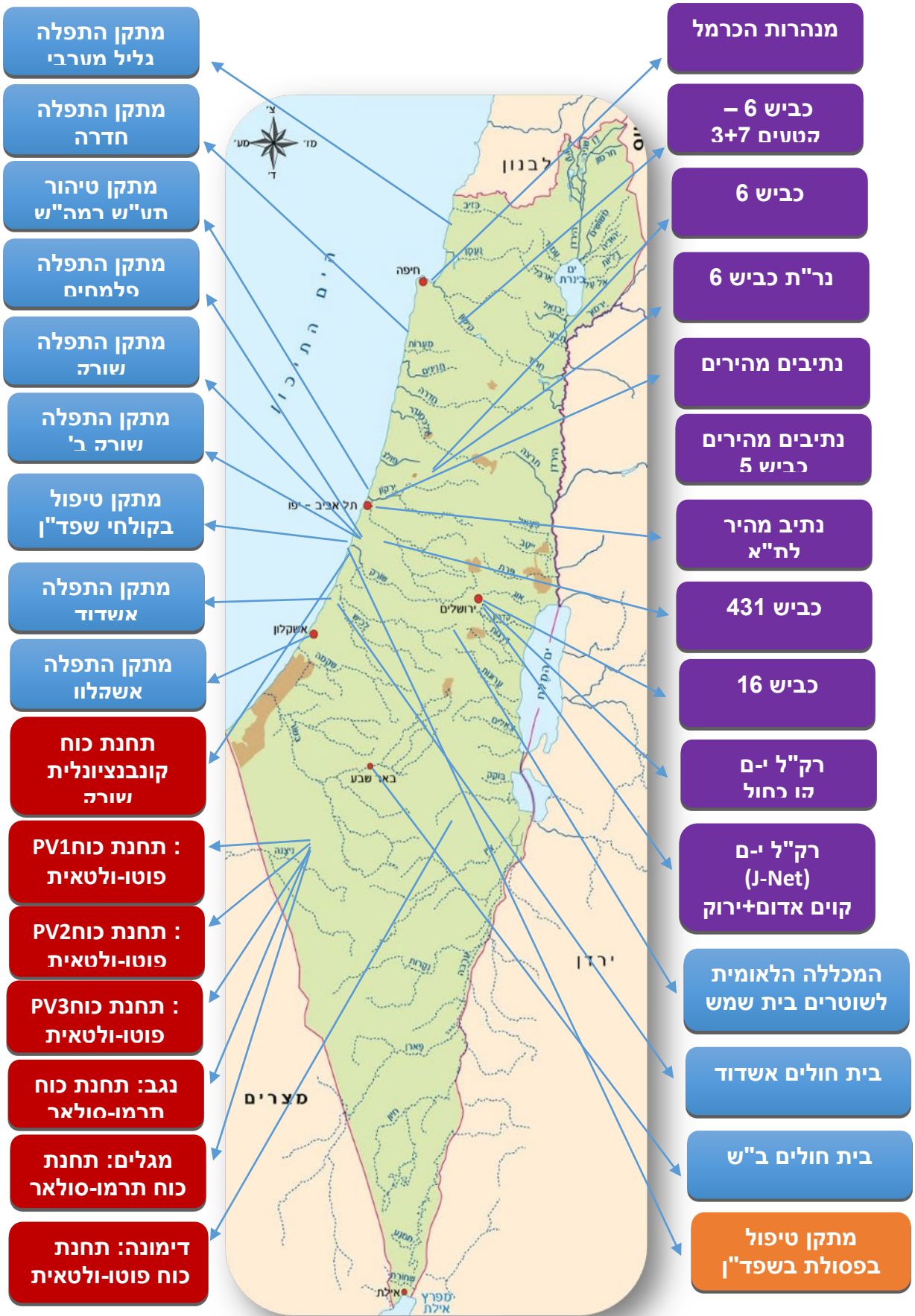
חטיבת הפרויקטים באגף החשב הכללי במשרד האוצר ובענבל חברה לביטוח בע"מ - חברה ממשלתית, אחראית על ייזום וקידום פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (להלן: פרויקטי P.P.P. - Public Private Partnership).
הפרויקטים המבוצעים כיום בחטיבה הם בעיקר בתחומי התחבורה, המים, האנרגיה, הבינוי והסביבה וקידומם נעשה באמצעות ועדות מכרזים בין-משרדיות. לחטיבת הפרויקטים יש את הכלים המקצועיים להובלת הפרויקטים האמורים תוך מתן מענה מקצועי לכל היבטי הפרויקט לרבות בדיקות היתכנות; חלוקה נכונה של הסיכונים בפרויקט; הכנת מסמכי המכרזים וניהול ההליכים המכרזיים; הובלת תהליך הסגירה הפיננסית מטעם המדינה; ליווי ובדיקה של יישום ההסכמים ושותפות בחשיבה אסטרטגית עם המשרד הממשלתי המעורב.
מזה כשני עשורים מבוצעים במדינת ישראל פרויקטים באמצעות מודל ה- P.P.P. מדובר בפרויקטים עתירי השקעה אשר הקמתם, מימונם ותפעולם בשילוב המגזר הפרטי מתאפשרים בזכות המודל. מאפייני מודל ה- P.P.P כוללים התקשרות בין המדינה לזכיין הפרטי לטובת הקמת תשתית ציבורית ותפעולה. הנכסים ונשוא השירות הינם בבחינת שירות ציבורי עם תועלות משקיות והזכיין אחראי על תכנון, מימון, הקמה, תפעול ותחזוקה של הפרויקטים לתקופה ארוכת טווח וקצובה (לרוב 25 - 30 שנים) תחת הסכם זיכיון. הגדרת התפוקות ורמת השירותים מוכתבת ונאכפת על ידי המדינה. בתום הסכם הזיכיון, מועברים הפרויקטים למדינה ללא תמורה וברמה תפעולית טובה (למעט פרויקטי B.O.O בהם הנכס נשאר בבעלות הזכיין בסיום תקופת ההסכם). חלוקת סיכונים נכונה בין המגזר הפרטי למגזר הציבורי מאפשרת לכל צד לקבל על עצמו את הסיכונים אותם ביכולתו לנהל בצורה הטובה ביותר.
יתרונות פרויקטי ה-P.P.P.: שיפור רמת השירות למדינה ולאזרח; קיצור לוחות הזמנים; סינרגיה בין תכנון והקמת הפרויקט להפעלתו; פתרון מימון אלטרנטיבי באמצעות גופי מימון שונים; חיסכון בעלויות על פני חיי הפרויקט; יצירת צמיחה ללא גידול בגירעון הממשלתי לטווח הקצר; הגברת התחרות במשק; אופטימיזציה בחלוקת הסיכונים; יישום שיטות וטכנולוגיות מתקדמות (בין-לאומית ו/או מקומיות) ומקסום יתרונות הסקטור הפרטי בהקמת פרויקטים ותפעולם תוך השגת "Value for Money" ועמידה ביעדים לאומיים.
קריטריונים מובילים לבחירת פרויקטים לביצוע בשיטת P.P.P. כוללים, בין השאר, קיומה של כדאיות כלכלית למשק; היכולת להעביר סיכונים מרכזיים למגזר הפרטי; קיום מרכיבי הפעלה ותחזוקה משמעותיים; גמישות בתכנון ומקום לחדשנות על פי מתודולוגיה מובנית.
קידום הפרויקטים משתלב עם מדיניות הממשלה להשקעה בתשתיות ועם התכנית האסטרטגית הרב שנתית שמקדם החשב הכללי לביצוע פרויקטי תשתיות לאומיים אשר חלקם יבוצע בשיתוף עם המגזר הפרטי.

היקף ההשקעה הכולל בפרויקטי P.P.P. בישראל המקודמים באמצעות חטיבת תשתיות ופרויקטים, אשר מצויים בשלב ההקמה או התפעול עומד עד כה על למעלה מ- 34 מיליארדי ₪.

להלן מפה המתארת את הפרויקטים המקודמים על ידי חטיבת התשתיות והפרויקטים במשרד האוצר ובחברת ענבל.

מפת פרויקטי P.P.P.

הפרויקטים והיקפי ההשקעה המקודמים כיום במודל P.P.P

בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, הכרה בנכס מתבצעת כאשר צפוי שהטבות כלכליות עתידיות הקשורות לנכס יזרמו אל הישות, וכן כאשר עלות הנכס או שוויו ההוגן ניתנים למדידה באופן מהימן. ההכרה בנכס בדוח הכספי מתבצעת לאורך תקופת ההקמה לפי עלויות שנצברו בפועל.
בהתאם לכך, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי בחלק ב פרק 1 לדוחות הכספיים מציג פרויקטים שהחלה הקמתם ונצברו עבורם עלויות הקמה, וכן פרויקטים פעילים שהקמתם הסתיימה. בחלק זה של הדוח הכספי יוצגו בנוסף לפרויקטים שבביאור 12, גם פרויקטים בשלבים מקדמיים יותר- בתקופת קידום, הקמה, מכרז וסגירה פיננסית.

פרק זה מחולק לפרויקטים משקיים ופרויקטים פנים ממשלתיים:

א. פרויקטים משקיים

תחבורה

תחום התחבורה כולל את הפרויקטים הבאים: רכבת קלה י-ם; נתיב מהיר בכניסה לת"א; כביש חוצה ישראל; חוצה ישראל הצפוני (קטעים 3 ו-7); כביש 431; מנהרות הכרמל; שדה תעופה בין לאומי משלים לנתב"ג; כביש 16 ונתיבים מהירים נוספים בגוש דן.

פרויקטים בתקופת קידום/הקמה/מכרז/סגירה פיננסית:

- כביש 16 - כביש גישה נוסף לירושלים מכיוון מערב המחבר בין כביש מס' 1 לשדרות מנחם בגין (ממוצא למחלף בייט - אזור בית החולים שערי צדק). הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז נחתם ברבעון הרביעי של שנת 2018. הזכיין הגיע לסגירה פיננסית והחל בעבודות ההקמה ברבעון הרביעי של שנת 2019. הפרויקט צפוי להתחיל לפעול בשני שלבים החל מהמחצית השנייה של שנת 2022.
- נתיבים מהירים בגוש דן – הקמת מערך נתיבים מהירים וחניוני 'חנה וסע' סביב מטרופולין גוש דן. הסכם זיכיון עם המציע הזוכה לנתיבים המהירים לאורך כבישים 20 ו-2 נחתם ברבעון הרביעי של שנת 2020. במקביל מקודם מכרז לנתיבים מהירים לאורך כביש 5.
- רכבת קלה ירושלים - הרחבת הקו הקיים (הקו האדום) ובניית קווים נוספים - הקו הירוק הוא הקו השני ברשת התחבורה הציבורית בירושלים המבוססת על רכבת קלה. הקו יאריך את הקו הקיים עד לנווה יעקב בצפון וביה"ח הדסה בדרום, יחבר בין שני הקמפוסים של האוניברסיטה העברית ויגיע עד למלחה, גילה והר נוף. עם סיום ההקמה, אורך הרשת, כולל הקו הקיים, יעמוד על כ-42 ק"מ והיא תכלול מעל 70 תחנות. שתי הצעות למכרז התקבלו ברבעון שני 2019, והסכם הזיכיון נחתם ברבעון שלישי 2019. הזכיין החל בעבודות ההקמה ברבעון רביעי של 2020. כמו כן, באפריל 2020 פורסם מיון מוקדם לקו נוסף של הרכבת הקלה בירושלים- הקו הכחול, באורך 31 ק"מ, אשר יחבר בין שכונת רמות בצפון העיר לשכונת גילה בדרום העיר ירושלים. מסמכי המכרז פורסמו במהלך רבעון שלישי 2021.
- רכבת קלה (Tram-Train) חיפה- נצרת – חברת חוצה ישראל מקדמת פרויקט לתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של קו הרכבת הקלה שיעבור בין העיר חיפה לעיר נצרת. המכרז פורסם, והכרזה על זוכה צפויה להיות במחצית השניה של שנת 2023.
- רכבת קלה- קו ירוק וקו סגול במטרופולין תל אביב – חברת נתיבי תחבורה עירוניים (להלן – נת"ע) פרסמה מכרז פומבי בינלאומי לבחירת שני זכיינים לקו הירוק והקו הסגול במטרופולין תל אביב. הקווים יתווספו לקו האדום של הרכבת הקלה במטרופולין תל אביב הנמצא כיום בשלבי הקמה מתקדמים. כל פרויקט להקמת כל קו, יבוצע על ידי זכיין מהמגזר הפרטי, בשיטת P.F.I, במסגרתה יידרש הזכיין לממן, לתכנן ולהקים את קווי הרכבת הקלה, לרבות ביצוע עבודות הנדסה אזרחית, אספקת קרונות ומערכות ותחזוקתם, ולהעבירם לנת"ע, בתום תקופת ההסכם, בתמורה למענק ולתשלומים עיתיים קבועים. הסכמי הזיכיון בפרוייקטים אלו נחתמו במאי 2022, וההקמה צפויה להימשך בין 5 ל-6 שנים.

מים

מתקני התפלת מי- ים פעילים – תחום התפלת מי הים כולל חמישה מתקני התפלת מי- ים פעילים - אשקלון, פלמחים, חדרה, שורק א' ואשדוד, בהיקף השקעה כולל של מעל 6 מיליארדי ₪. תפוקת ההתפלה החוזית המצטברת במתקנים הינה כ-585 מיליוני קוב מים בשנה – כ-65% מסך הצריכה הביתית והתעשייתית של מים שפירים במשק בשנה.

פרויקטים בתקופת קידום/הקמה/מכרז/סגירה פיננסית:

- מתקן התפלה שורק ב' – מתקן התפלת מי-ים נוסף המוקם בשורק בעל כושר ייצור של 200 מיליון קוב מים בשנה. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2020 ועבודות ההקמה החלו בחודש יולי 2020 וצפויות להסתיים בשנת 2023. זכיין הפרויקט הוא חברת SMS IDE בע"מ.
- מתקן התפלה גליל מערבי – מתקן התפלת מי-ים שיוקם בגליל המערבי בעל תפוקה של 100 מיליון קוב מים בשנה. המיון המוקדם פורסם ברבעון ראשון 2020 ומסמכי המכרז פורסמו ברבעון רביעי 2020. ברבעון שלישי 2021 הוגשו 3 הצעות למכרז, שתיים מתוכן נבחרו להגיש הצעה בשלב ה- BAFO, במסגרתו מקודמת הסגירה הפיננסית.
- פרויקט תע"ש רמת השרון – פרויקט להקמת מתקן לטיפול במי תהום מזוהמים במתחם תע"ש רמה"ש. מסמכי המיון המוקדם פורסמו ברבעון ראשון 2020, ומסמכי המכרז פורסמו ברבעון שלישי 2021.
- מתקן טיפול משלים בקולחי השפד"ן – פרויקט להקמת מתקן טיפול משלים לקולחי השפד"ן, על מנת לטפל בעודפי הקולחין שאין עבורם קיבלת במאגרי ההחדרה של מקורות (בתהליך ה-SAT). הצפי לפרסום מיון מוקדם למכרז הינו במהלך 2022.

אנרגיה

בהתאם להחלטות ממשלה מספר 2390 מיום 23 בספטמבר 2007 ומספר 3338 מיום 27 במרץ 2008, והחלטת ממשלה מספר 2117 מיום 22 באוקטובר 2014, ועדת המכרזים הבין - משרדית המשותפת למשרד האוצר, משרד האנרגיה, רשות החשמל והחברה הממשלתית ענבל, פרסמה מכרזים להקמתן של ארבע תחנות כוח מאנרגיית השמש באזור אשלים שבנגב: שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולארית בהיקף של עד 121 מגה-ואט כל אחת ושתי תחנות כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהיקף של עד 30 ו- 40 מגה-ואט, על גבי שטח המשתרע על כ-10,000 דונם. בהתאם להחלטת ממשלה ומספר 465 מיום 25.10.2020 הוועדה עתידה לפרסם מכרז להקמתה של תחנת כוח פוטו-וולטאית נוספת באזור אשלים. ההיקף הכספי הכולל של הפרויקטים הינו מעל ל- 7 מיליארדי ₪.

תחנות כוח סולאריות פעילות באזור אשלים: תחנת כוח תרמו-סולארית "PLOT A", תחנת כוח תרמו-סולארית "PLOT B" ותחנת כוח פוטו-וולטאית – "PV1".

פרויקטים בתקופת קידום/הקמה/מכרז/סגירה פיננסית:

- תחנת כוח פוטו-וולטאית באזור אשלים - "PV2" - בפברואר 2017 פורסמו מסמכי המכרז וביוני 2019 נבחר זוכה, הפרויקט מצוי בהקמה.
- תחנת כוח פוטו-וולטאית באזור דימונה - תחנת כוח פוטו-וולטאית מדרום לדימונה בשטח של כ-3,000 דונם. התחנה צפויה לכלול מתקן לאגירת חשמל. במרץ 2022 נחתם הסכם עם הזוכה, צפי לסגירה פיננסית ותחילת הקמה בשנת 2023.
- תחנות כוח קונבנציונליות הפועלות באמצעות גז טבעי. פרסום מיון מוקדם צפוי בשנת 2022.

בינוי

- בית החולים אשדוד - פרויקט להקמת בית חולים ציבורי בעיר אשדוד. בית החולים כולל את כלל תמהיל המחלקות הדרושות עבור בית חולים ציבורי - חדר מיון, חדרי ניתוח, מעבדות, מחלקות פנימיות, יולדות וכו'. בית החולים החל לפעול בסוף שנת 2017. עם סיום תקופת הזיכיון הפרויקט ימשיך לפעול בחכירת הזכיין.

לפירוט נוסף אודות פרויקטי בינוי, ראה פרויקטים פנים ממשלתיים.

סביבה

פרויקטים בתקופת קידום/הקמה/מכרז/סגירה פיננסית:

- מתקן טיפול בפסולת עירונית - מתקן טיפול בפסולת עירונית אורגנית בשיטות מתקדמות והפקת "אנרגיה ירוקה" באזור השפד"ן - בחודש מאי 2018 נחתם הסכם זיכיון עם הזוכה במכרז. בחודש דצמבר 2020 הושלמה הסגירה הפיננסית ע"י הזכיין.

ב. פרויקטים פנים ממשלתיים

מנהל הדיור/מנהלת הבינוי/חטיבת נכסים

מנהלת הבינוי מבצעת פרויקטי בינוי רחבי היקף בפריסה ארצית.

פעילות הליבה של המנהלת כוללת בניית קריות ממשלה ובתי משפט (עד כה נבנו באמצעות המנהלת 560,000 מ"ר של בתי משפט וקריות ממשלה).

היקף הבניה המצטבר מסתכם בבניית מאות אלפי מ"ר ובסכום של מיליארדי שקלים המשולמים ליזם על בסיס רבעוני לאורך תקופת ההתקשרות (טווחי ההתקשרות- 20-25 שנה).

כיום המנהלת מקדמת מספר פרויקטים רחבי היקף הנמצאים בשלבים שונים: תכנון, טרום מכרז/מכרז וביצוע.

פרויקטים בביצוע

- בניין משרד המשפטים, ירושלים- כ- 62,900 מ"ר;
- קריה מחוזית ירושלים- 76,000 מ"ר;
- קריה מחוזית נוף הגליל- 48,650 מ"ר;
- קריית הממשלה נתניה- 25,500 מ"ר;
- בית משפט טבריה- 6,000 מ"ר;
- בית משפט צפת- 4,150 מ"ר;

פרויקטים לקראת מכרז

- קריה נפתית עפולה- 13,000 מ"ר;
- בית משפט עפולה- 3,100 מ"ר;
- ג'נרי 3- 85,000 מ"ר.

משרד הביטחון

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב

קריית ההדרכה בנגב על שם האלוף אריאל שרון היא הקריה הראשונה אשר הוקמה במסגרת מעבר צה"ל דרומה. הקריה היא קמפוס הדרכתי המאחד בתוכו שבעה בתי ספר תומכי לחימה.

הפרויקט מבוצע בשיטת PFI למימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים) של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. הפרויקט אוכלס בשנת 2016. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיין לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

קריית התקשוב

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של קריית התקשוב בבאר שבע. הפרויקט כולל הקמת מבנים (משרדים, מתקנים מנהלתיים, מערך הסעדה) ליחידות אגף התקשוב, מפקדת פיקוד הדרום וליחידות טכנולוגיות מחיל האוויר. הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז נחתם ברבעון הרביעי של שנת 2018 לתקופה של 25 שנה. בחודש מאי 2021 נחתמה תוספת להסכם שכללה שינויים במספר מבנים לרבות הכנסת שתי חטיבות נוספות לקריית התקשוב. כתוצאה מתוספת זו ישנו עיכוב בפרויקט של כ-15 חודשים.

קריית המודיעין

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של קריית המודיעין בנגב, בסמוך לעומר. הפרויקט כולל הקמת מבנים (משרדים, בתי מלאכה, מחסנים, מתקנים מנהלתיים, מערך הסעדה) ליחידות חיל המודיעין, ומתן שירותי אחזקה ותפעול למשך תקופת הזיכיון. מסמכי המכרז של הפרויקט פורסמו ברבעון השני של שנת 2018. ברבעון השלישי של שנת 2020 הוכרז זוכה, אך טרם נחתם הסכם זיכיון.

מרה"ס

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של שלושה מרכזים לוגיסטיים מרחביים: משמר הנגב, בית נבאללה ונטפים. הזכיין יהיה אחראי לאחזקת המבנים והמתחמים שהקים וכן על תפעול מחסנים לוגיסטיים בבית נבאללה ובמשמר הנגב. מסמכי המכרז פורסמו ברבעון השני של שנת 2018. ההסכם עם הזוכה נחתם ברבעון השלישי של שנת 2020 לתקופה של 25 שנים.

אופק רחב

פרויקט להקמה של מחנה רב זרועי ברמלה, בצמוד לפיקוד העורף, אשר צפוי להכיל מפקדות חיל ראשיות, לשכת גיוס, בקו"ם, מרפאה אזורית ועוד. מסמכי המכרז פורסמו ברבעון השלישי של שנת 2019. צפי לבחירת זוכה ברבעון ראשון של שנת 2022.

משטרת ישראל

פרויקט המכללה הלאומית לשוטרים

המכללה הלאומית לשוטרים נמצאת באזור בית שמש ומשתרעת על פני 230 דונם. הפרויקט כולל הקמה, אחזקה ותפעול של המכללה נוסף על מתן שירותי הסעדה והדרכה, והינו מהמתקדמים בעולם. איחוד מערך ההכשרות של משטרת ישראל תחת קורת גג אחת מאפשר איגום משאבים וחיסכון בעלויות לצד טיוב וסנכרון ההכשרות ושימוש באמצעי הדרכה מעשיים ובטכנולוגיה מתקדמת, ובכך משפר משמעותית את מערך ההכשרה וההדרכה של משטרת ישראל. הפרויקט החל לפעול בינואר 2015.

5. התקשרויות מהותיות

תקציב המדינה משקף את תוכנית העבודה של משרדי הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים המשפיעים והחשובים ביותר בעבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה ומטרותיה. התקשרויות הממשלה לטווח ארוך עם גורמי חוץ (שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליוני ₪, או 100 מיליוני ₪ במערכת הביטחון או שנדרש לפרסמן בכפוף לקריטריונים אחרים) מהוות מרכיב משמעותי בעבודת המשרדים. להלן מידע בדבר התקשרויות מהותיות כפי שדווחו על ידי משרדי הממשלה וכלולות במסגרת *חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2021* נכון ליום 31 בדצמבר 2021 (במיליוני ₪):

משרד	סכום התקשרויות	יתרת התקשרויות
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	288,942	150,102
משרד הביטחון (התקשרויות שאינן מסווגות)	99,472	77,552
משרד הבינוי והשיכון	31,372	17,636
משרד הבריאות	12,736	6,218
משרד העלייה והקליטה	10,788	1,916
הרשות הממשלתית למים ולביוב	7,344	3,153
רשות מקרקעי ישראל	7,303	5,480
משרד הכלכלה והתעשייה	5,631	4,855
מטה החשכ"ל	4,289	1,372
מינהל הדיור הממשלתי	4,119	3,165
משטרת ישראל	2,741	2,095
משרד ראש הממשלה	2,715	1,306
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	1,830	1,025
משרד החינוך	1,795	1,456
המשרד להגנת הסביבה	1,591	784
רשות האוכלוסין וההגירה	1,375	830
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה	1,088	723
משרד התיירות	654	553
הכנסת	642	306
משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה	386	349
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	369	142
המשרד לביטחון פנים	360	71
משרד הכלכלה והתעשייה - זרוע העבודה	302	210
המשרד לשירותי דת	301	176
משרד הרווחה והביטחון החברתי	297	171
רשות המסים בישראל	270	247
משרד האנרגיה	228	174
מינהל התכנון	186	54
מינהל הרכב הממשלתי	113	68
משרד ההתיישבות	113	105
שירות בתי הסוהר	76	70
סך הכל	**489,426**	**282,365**

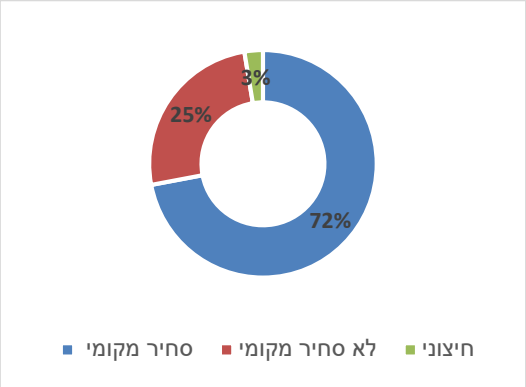
(*) לא כולל התקשרויות בגין הסכמי גג. לפירוט בדבר הסכמי הגג ראה *חלק ל - מידע נוסף - תכניות הממשלה בתחום הדיור*.

6. החוב הממשלתי[69]

משבר הקורונה

שנת 2021 התאפיינה בהתאוששות מהירה של המשק ממשבר הקורונה, אשר התבטאה בין היתר מגידול בהכנסות הממשלה מעל לתחזיות המוקדמות אשר הובילו לירידה משמעותית בגירעון הממשלתי ולירידה ביחס החוב הציבורי לתוצר משיעור של 71.7% בשנת 2020 לשיעור של 68.8% בשנת 2021. גיוס החוב לשנת 2021 הסתכם בכ-166 מיליארדי ₪, מתוכם כ-119 מיליארדי ₪ בחוב המקומי הסחיר, כ-42 מיליארדי ₪ בחוב הלא סחיר וכ-4 מיליארדי ₪ בחוב החיצוני.

פירוט גיוסים:

יעדים ומדיניות בניהול החוב

פעילות יחידת ניהול החוב מתרכזת במימון פעילות הממשלה, תוך שירות מטרות ארוכות טווח בניהול החוב. מדיניות זו, הנקבעת על-ידי החשב הכללי, מתייחסת הן לשיקולי המדינה כריבון - הפועל לתמיכה ולפיתוח שוק איגרות החוב הממשלתיות, והן לשיקולי המדינה כמנפיק - הפועל לניהול תיק יעיל תוך כדי הקטנת עלויות הגיוס בהתחשב בסיכון התיק הרצוי. היקף גיוס החוב והמדיניות לניהולו משפיעים באופן ישיר על שיעור החוב הממשלתי מהתוצר ועל נטל הריבית בתקציב המדינה. תכנון אסטרטגי ארוך טווח ושמירה על מדיניות גיוסים יציבה ועקבית, מסייעים בניהול יעיל של החוב הממשלתי ובהגברת השקיפות והוודאות בניהולו מול שחקנים ופעילים בשוק ההון בארץ ובעולם.

מדיניות ניהול הסיכונים בחוב הממשלתי

ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי מתמקד בניהול הסיכונים הפיננסיים בהתאם לרמת הסיכון הנקבעת באמצעות מדדים כמותיים ותוך התייחסות לעלויות מזעור הסיכונים.

דירוג האשראי של מדינת ישראל

דירוג האשראי הוא אומדן רמת הסיכון הגלומה בהשקעה ויכולתו של המנפיק לעמוד בהתחייבויותיו.

בתהליך של קביעת דירוג האשראי של מדינה, חברות הדירוג בוחנות פרמטרים רבים לפי כמה קטגוריות, ובהן סיכון פוליטי, יציבות פיסקאלית, גמישות פיסקאלית, יציבות מוניטרית ויציבות חיצונית. כל פרמטר נמדד באופן השוואתי למדינות בעלות דירוג דומה – "קבוצת הייחוס". קיימת שונות של מדינות הייחוס בין חברות הדירוג השונות, אך ניתן לציין בהקשר של קבוצת הייחוס של ישראל, בין היתר, את סלובניה, צ'ילה, סלובקיה, קוריאה, פולין וצ'כיה.

ביום 16 בפברואר 2022, חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ והותירה את התחזית על "יציבה". בהודעתה הדגישה החברה את האלמנטים החזקים בכלכלת ישראל וביניהם: התאוששות מהירה של המשק, הורדת הגירעון התקציבי, חשבונות חיצוניים איתנים ומבנה מוסדי חזק. על פי החברה, המגבלות העיקריות על דירוג האשראי הינן סיכונים גיאו-פוליטיים ונטל חוב גבוה באופן יחסי.

ביום 8 באפריל 2022, חברת הדירוג Moody's אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A1 והעלתה את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל ל"חיובית", לאור הביצועים הפיסקליים החזקים ואיתנות הכלכלה הישראלית, כמו גם קידום רפורמות מבניות שנועדו לטפל באתגרים ארוכי הטווח של הכלכלה הישראלית.

[69] מתוך דוח החוב הממשלתי 2021 תשפ"א.

ביום 13 במאי 2022, חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA- והותירה את התחזית על "יציבה". בהודעתה ציינה החברה את המאפיינים העיקריים של דירוג האשראי של מדינת ישראל, ביניהם כלכלה מגוונת ואיתנה, חשבונות חיצוניים חזקים, מבנה חוב מיטבי לצד סיכונים גיאופוליטיים מוגברים.

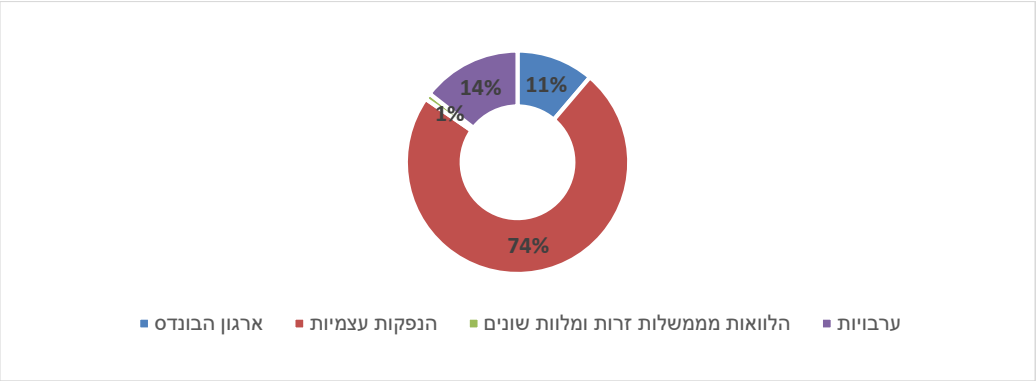
חברת דירוג	דירוג איגרות חוב בחו"ל	תחזית
Fitch	A+	יציבה
Moody's	A1	חיובית
Poor's & Standard	AA-	יציבה

החוב הממשלתי[70]

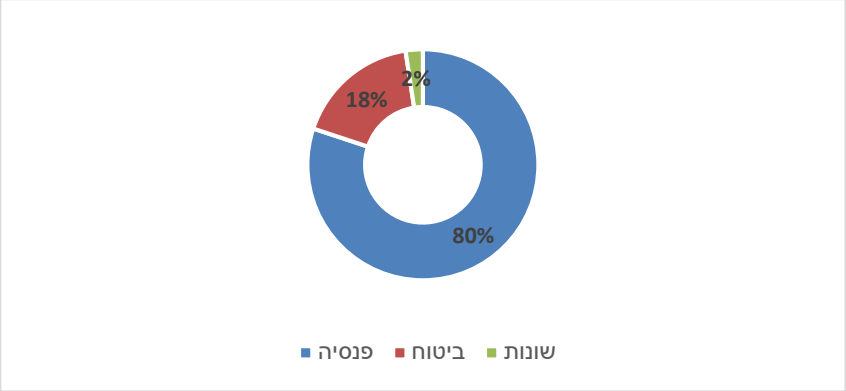
החוב הממשלתי גדל בשנת 2021 בכ-6% ועמד על כ-1,044 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-984 מיליארדי ש"ח אשתקד. עיקר הגידול הנומינלי בחוב הממשלתי נובע מגיוס נטו חיובי על מנת למנן את צורכי הממשלה. מנגד, גורמי שוק ובראשם ייסוף משמעותי של השקל אל מול הדולר והאירו תרמו לקיזוז חלקי.

תרשים 1 - מבנה החוב הממשלתי בסוף שנת 2021 (במיליארדי ₪)

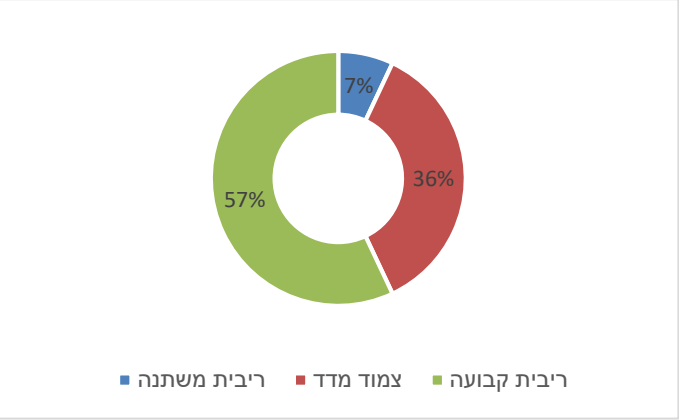
חוב חיצוני סה"כ - 147.8 – 14%

חוב מקומי לא סחיר סה"כ – 312.5 – 30%

חב מקומי סחיר סה"כ- 583.6 – 56%

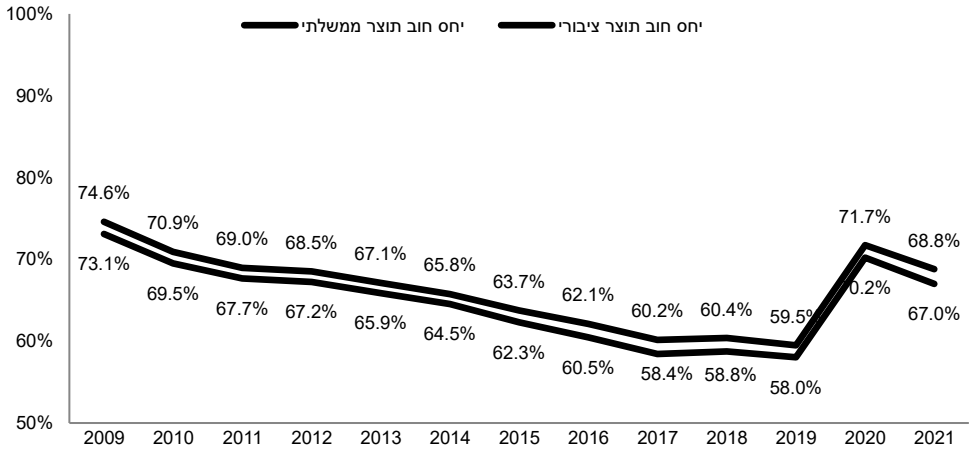

[70] החוב הממשלתי המפורט בפרק זה מוצג ללא פרמיה וניכיון וכן אינו כולל את חוב הממשלה למוסד לביטוח לאומי.

יחס החוב לתוצר

יחס החוב לתוצר הוא סמן מרכזי בקביעת דירוג האשראי וביציבותה הפיננסית של המדינה.

המשך המגמה של הקטנת יחס החוב לתוצר בעשור החולף הינה תוצאה ישירה של המדיניות הכלכלית, ומעידה על חוסנה הפיננסי של המדינה, בייחוד לאור העלייה המשמעותית ביחס זה במדינות המפותחות, כפי שמשתקף בתרשימים 2 ו- 3 שלהלן.

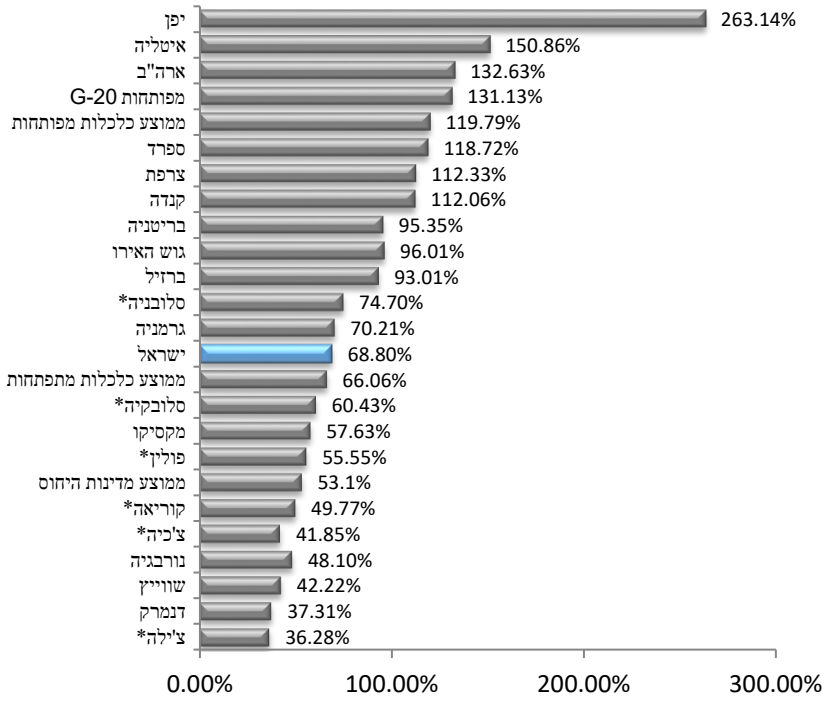
תרשים 2- יחס החוב הממשלתי והציבורי מהתוצר בשנים 2009-2021 (באחוזים)[71]

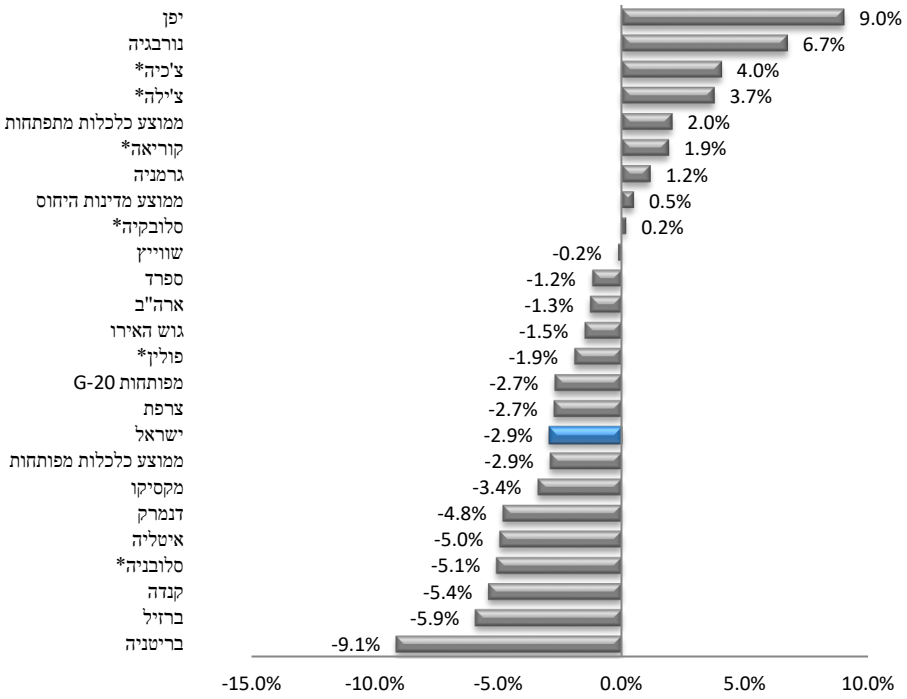

יחס החוב הציבורי לתוצר (כולל חובות הרשויות המקומיות) ירד בשנת 2021 ב-2.9% ועמד על 68.8% לעומת 71.7% אשתקד, יחס החוב הממשלתי לתוצר ירד בשנת 2021 ב-3.2% ועמד על 67.0%, לעומת 70.2% אשתקד.

[71] מקור: משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר מקומי גולמי בשנת 2021 בהתאם לחשבונות לאומיים של הלמ"ס, מחודש אפריל 2022.

תרשים 3 - יחס החוב הציבורי מהתמ"ג בשנת 2021[72]

תרשים 4 - שינוי ביחס החוב הציבורי לתוצר בין השנים 2020 ו-2021

* מדינות ייחוס.

[72] מקור: ישראל – משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר גולמי בשנת 2021 בהתאם לחשבונות לאומיים של הלמ"ס מחודש אפריל 2022. יתר המדינות – Fiscal Monitor, October 2022.

החוב הלא סחיר – מגמות מרכזיות ואומדן תקציבי להיקף הסבסוד

אפיק החוב הלא סחיר מורכב בעיקר משלושת המכשירים הבאים:

- איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה - כיום מונפקות לקרנות הפנסיה איגרות חוב מסוג "ערד" אשר נושאות ריבית קבועה של 4.86% שנתי והינן צמודות למדד. כחלק מהרפורמה בקרנות הפנסיה בשנת 2003 ונוכח גירעונות אקטואריים בחלק מקרנות הפנסיה הוותיקות, הוחלט[73] על עדכון תקרת ההשקעה של קרנות פנסיה הוותיקות והחדשות באיגרות חוב מיועדות ל-30%[74] מהשווי המשוערך של נכסי הקרן. כמו כן הוחלט כי בעתיד יונפקו לכל קרנות הפנסיה איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות קופון אפקטיבי של 4.86% לשנה, זאת במקום איגרות חוב מסוג "מירון" הנושאות קופון אפקטיבי של 5.58% לשנה.
בשנים האחרונות, איגרות חוב אלו משיאות תשואה גבוהה יותר מהתשואה המקבילה בשוק הסחיר ומהוות סבסוד בפועל של המדינה לקרנות הפנסיה.

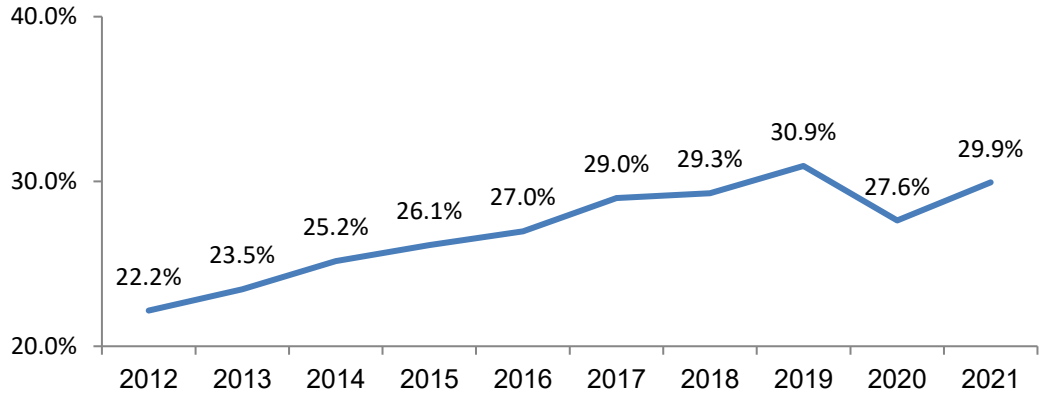
- איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח - מדינת ישראל מנפיקה איגרות חוב לפי חוק המלווה (חברות ביטוח) התשכ"ג-1962. המטרה העיקרית של איגרות החוב הינה לאפשר לחברות הביטוח לקיים כיסוי ביטוחי לפוליסות ביטוח חיים מסוג ח"ץ (חיים-צמוד) שהונפקו בשנים 1962-1991. קיימים עשרה סוגים של מלוות (קרן א' עד י') עם ריביות הנעות בין 4% ל-6.2% וטווחי הנפקה הנעים בין 10 ל-25 שנים.

- אמיסיות – הלוואות כתוצאה מהסכמים היסטוריים עם קופות הגמל. מדובר בהלוואות צמודות למדד בעלות ריבית קבועה 4.95%-5.95%.

מלאי החוב הלא סחיר

תרשים 5 – שיעור החוב הלא סחיר מסך החוב הממשלתי

מלאי החוב המקומי הלא-סחיר בסוף שנת 2021 גדל בכ-15% ועמד על כ-312.5 מיליארד ש"ח המהווה כ-29.9% מסך החוב, לעומת שיעור של 27.6% בשנת 2020.

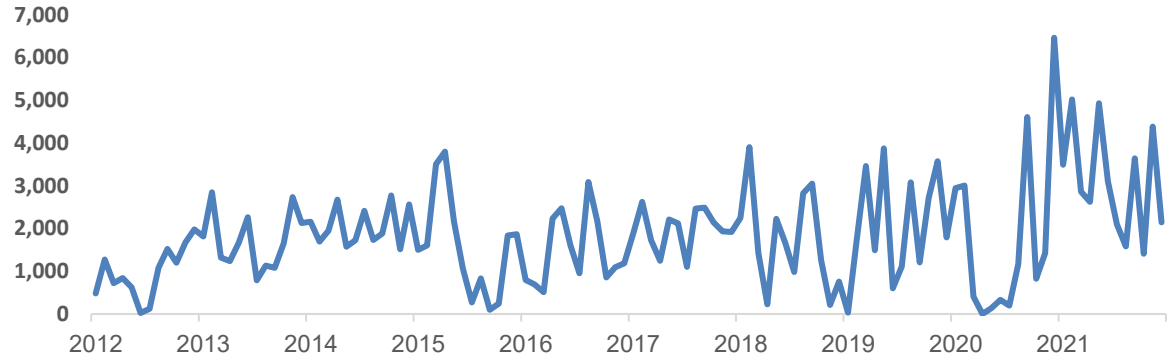

[73] תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מספר 3) התשס"ג-2003.
[74] לעומת לפחות 93% בקרנות פנסיה וותיקות ו- 70% בקרנות פנסיה חדשות.

גיוס החוב הלא סחיר

היקף הגיוס הלא סחיר לשנת 2021 הסתכם בכ-42 מיליארד ₪, מתוכו הגיוס בקרנות הפנסיה עמד על כ-37.2 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-73% לעומת כ-26 מיליארדי ש"ח בשנת 2020.

תרשים 6 – היקף גיוסים חודשיים של אג"ח מיועדות לפנסיה בשנים 2012-2021

סיכום נתוני הגיוס באפיק הלא סחיר

לוח 1 - היקף הגיוס הלא סחיר לשנת 2021 בחלוקה לסקטורים (מיליארד ₪)

אפיק גיוס	גיוסי קרן	פדיונות קרן	גיוס נטו
פנסיה	37,277	2,713	34,564
ביטוח	4,148	5,084	(936)
אמיסיות ומלוות שונים	549	621	(72)
סה"כ	**41,974**	**8,418**	**33,556**

סובסידיה לקרנות הפנסיה

מתודולוגיה

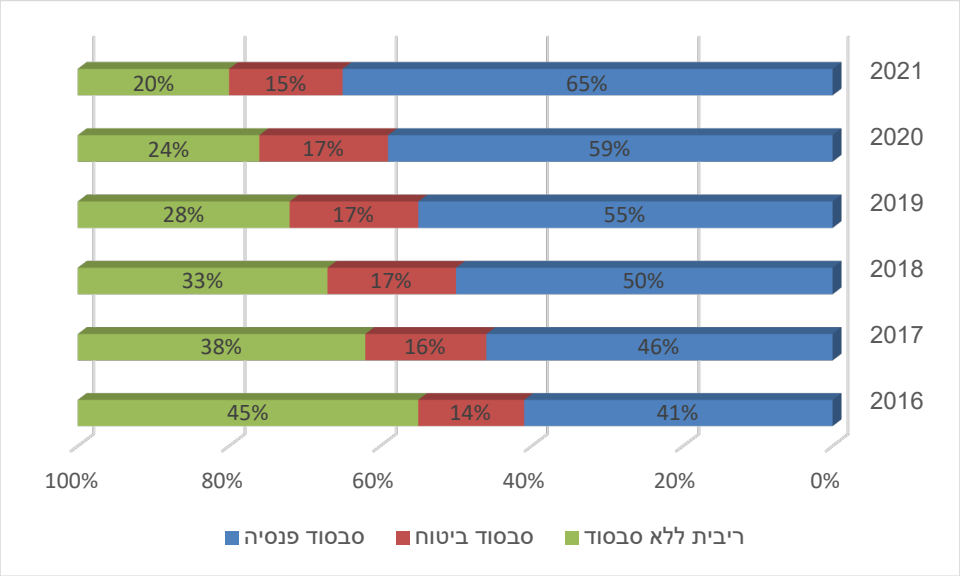
האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה (הנושאות קופון של 5.58% וקופון של 4.86%) לתשואת אגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה. בעבור השנים 2006-2019 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה חודשית (156 הנפקות) על בסיס המערכות התפעוליות של משרד האוצר. בעבור השנים 1995-2005 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה שנתית הן עבור איגרות חוב מסוג מירון והן בעבור איגרות חוב מסוג ערד בהתאם לנתוני הנפקות שהתקבלו מבנק ישראל. בסיס הנתונים לחישוב תשואות השוק נלקח מתוך מאגר של בנק ישראל המציג את תשואות איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עבור תקופות שונות לפדיון.

סובסידיה לחברות הביטוח

מתודולוגיה

המתודולוגיה דומה לזו בחישוב איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה - האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח (הנושאות קופונים של בין 4% ל-6.2%) לתשואת איגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה מבסיס הנתונים של בנק ישראל.

תרשים 7– שיעור הסבסוד התקציבי מתוך הוצאות הריבית לחוב הלא סחיר בשנים 2016 ועד 2021

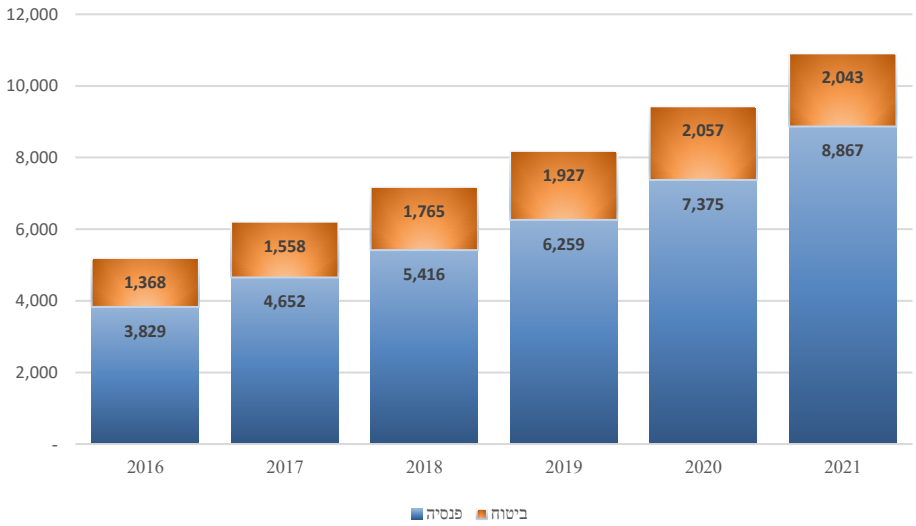

סיכום האומדן התקציבי לסבסוד אג"ח מיועדות

לוח 2 מסכם את תוצאות האומדנים התקציביים לשנת 2021 וכוללת השוואה לשנים 2017-2020. ניתן לראות כי היקף הסבסוד של אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה ולחברות הביטוח נמצא במגמת עליה בשנים אלו.

לוח 2 – היקף הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות בשנים 2017-2021

מלש"ח	2021	2020	2019	2018	2017
קרנות הפנסיה	8,867	7,375	6,259	5,416	4,652
חברות הביטוח	2,043	2,057	1,927	1,765	1,558
סך הסבסוד	**10,910**	**9,432**	**8,186**	**7,181**	**6,210**

תרשים 8 – היקף הסבסוד התקציבי לחוב הלא סחיר בחלוקה לביטוח ופנסיה בשנים **2016 ועד 2021**

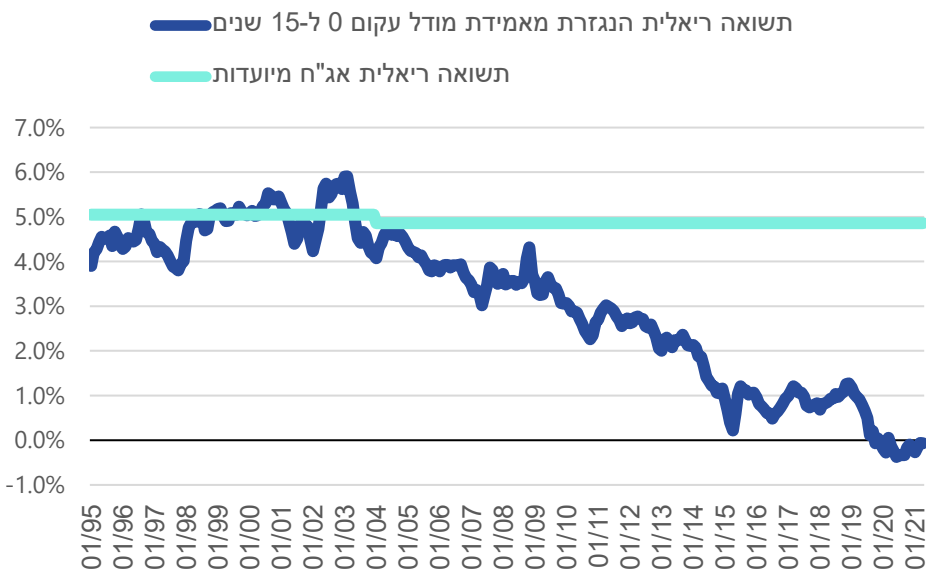

תרשים 8 מציג פריסה של האומדן התקציבי לסבסוד לפי שנים. ניתן לראות כי גם בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח ישנה עלייה בהיקף הסבסוד בשנים האחרונות, זאת בעיקר לאור הירידה בתשואות איגרות חוב ממשלתיות סחירות.

רפורמת האג"ח המיועדות

המדינה רואה חשיבות גבוהה בהבטחת יציבות התשואות בקרנות הפנסיה ובפרישת רשת בטחון לציבור החוסכים לפנסיה. עם זאת, לאורך השנים מנגנון זה ייצר אתגרים משמעותיים הן לתקציב המדינה והן לניהול החוב הממשלתי. בהתאם לכך, במסגרת פרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2021 ו-2022), התשפ"א 2021- נקבע כי הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה תיושם באמצעות מנגנון הבטחת תשואה אשר יחליף את המנגנון הקיים של הנפקת איגרות חוב מסוג "ערד".

אגרות חוב מסוג "ערד" הן אגרות חוב ממשלתיות צמודות ל-15 שנה המשלמות קופון חצי שנתי של 2.4% (או 4.86% שנתי). במודל הקיים, אחת לחודש כל קרן פנסיה משערכת את נכסיה ורוכשת אג"ח מסוג "ערד". חוב זה מונפק על ידי הממשלה ומהווה אפיק מימון תנודתי ויקר ביחס לאפיקי המימון האחרים העומדים לרשות הממשלה, ביניהם גיוס החוב בעלות אלטרנטיבית בשוק המקומי הסחיר. בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012, קרן פנסיה תשקיע שיעור מוגדר מראש מהשווי המשוערך של נכסי הקרן באיגרות חוב מיועדות כפי שיפורט להלן.

תרשים 9 – תשואת אג"ח מיועדות מול תשואת אג"ח ממשלתית סחירה

כפי שניתן להסיק מהגרף ומהאמור לעיל, מודל זה מייצר אתגרים משמעותיים הן לתקציב המדינה והן לניהול החוב. מבחינה תקציבית, הסדר זה כרוך בסבסוד (המחושב כפער בין הריבית הנקובה באג"ח המיועדת לבין עלות הגיוס של אג"ח ממשלתית סחירה בעלת מח"מ מקביל) בהיקף אדיר, העומד נכון לשנת 2021 על סך של כ-8.9 מיליארד ש"ח, ואף צפוי לגדול בשנים הקרובות. מבחינת ניהול החוב, הנפקת אג"ח "ערד" דוחקת את החוב הסחיר ומקשה על תכנון היקפי הגיוס לממשלה.

המנגנון החדש

במסגרת המנגנון החדש, במקום שהמדינה תנפיק אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה, הקרנות ישקיעו בשוק ההון את אותו שיעור נכסים שלהן הן היו זכאיות. הנכסים יושקעו במסלול השקעה ייעודי (מסלול מובטח תשואה) אשר יחקה את תמהיל ההשקעה במסלול הגדול ביותר בקרן. כמו כן, הממשלה הגדירה תשואת יעד 5 שנתית בשיעור של 5.15% צמוד למדד, כאשר בשנים הטובות בשוק ההון, בהן תשואת קרנות הפנסיה באפיק מובטח תשואה תהיה גבוהה מתשואת היעד, תופנה התשואה העודפת לקרן ייעודית בניהול הממשלה, אשר תממן את השנים הלא טובות בשוק ההון שבהן התשואה תהיה נמוכה מתשואת היעד. במסגרת החוק נקבע כי כספים אלו לא ניתנים לשימוש למטרות אחרות. במידה וקרן הפנסיה לא תשיג את תשואת היעד בחלוף 5 שנים, המדינה תשלים את ההפרש מאותה קרן ייעודית. כמו כן, המדינה תפריש מדי שנה כסף ייעודי לקרן בהתאם למתווה שנקבע בחוק.

תחולת הרפורמה

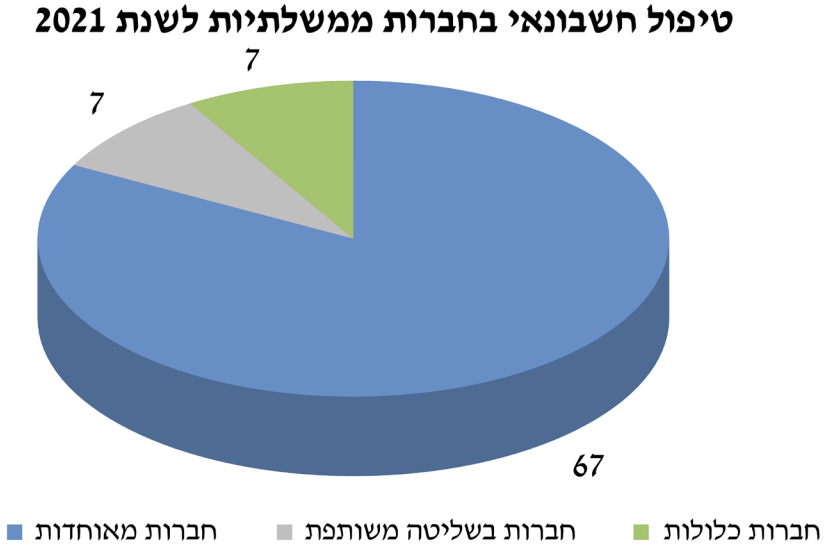
מימוש הרפורמה בשנת 2022 מצריך היערכות תפעולית של קרנות הפנסיה, היערכות תפעולית של מערכות החשב הכללי ותיקון תקנות וחוזרים של רשות שוק ההון. מועד התחולה שנקבע בחוק הינו 1.7.2022, כאשר בסמכות שר האוצר המועד נדחה ל- 1.10.2022.

7. החברות הממשלתיות

השקעה בחברות ממשלתיות

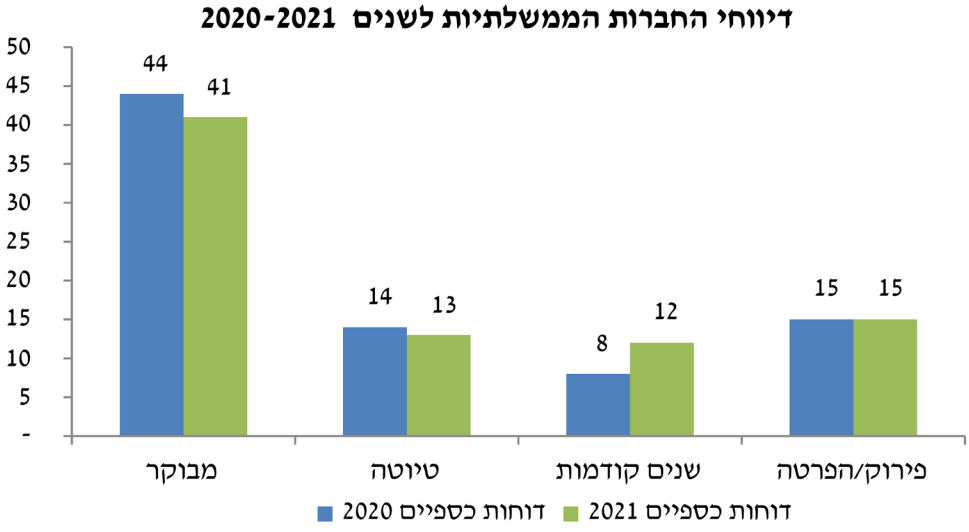
ממשלת ישראל פועלת לקידום מדיניותה הכלכלית-חברתית גם בדרך של השקעה בחברות ממשלתיות וחברות מעורבות, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "החברות ממשלתיות"). לפעילות החברות הממשלתיות השפעה משמעותית על המשק ועל אספקת השירותים השונים הניתנים לציבור בתחומי התשתית, הבינוי, החשמל, המים ועוד. הפיקוח על החברות הממשלתיות נתון בידי רשות החברות הממשלתיות (להלן: "רשות החברות") אשר נוסף על כך מייעצת לחברות, לוועדות שרים ולמשרדי הממשלה בניהול עסקי החברות, ועוסקת בכל הקשור להפרטות, פירוקים והקמת חברות ממשלתיות חדשות. רשות החברות העבירה מידע לגבי 81 חברות ממשלתיות, אשר המהותיות שבהן: חברת החשמל לישראל בע"מ, התעשייה האווירית לישראל בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, חברות הנמל ורכבת ישראל בע"מ.

להלן חלוקת החברות הממשלתיות לפי הטיפול החשבונאי בהן:

הנתונים הכספיים של החברות הממשלתיות שנכללו בדוחות הכספיים מתבססים על דוחותיהן הכספיים המבוקרים של החברות הממשלתיות לאותו מועד. במקרים שבהם לא התקבלו דוחות כספיים מבוקרים במועד, מתבססים דוחות אלה על טיוטות דוחות כספיים לאותו מועד או על דוחות כספיים מבוקרים/טיוטות לתקופות מוקדמות יותר, לפירוט *ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*.

להלן דיווחי החברות הממשלתיות לשנים 2020-2021:

להלן התנועה בהשקעת ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות בשנת 2021 (במיליוני ₪)

סעיף	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי בהיקף ההשקעה א	חלק ברווח (הפסד) ב	דיבידנד ב	שינויים אחרים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
תשתיות	51,046	125	2,897	(155)	809	**54,722**
ביטחון וביטחון פנים	8,085	43	927	(3)	(285)	**8,767**
חינוך, בריאות, חברה ורווחה	2,103	-	(2)	-	49	**2,150**
ממשל ומנהל	(7,536)	-	(1,107)	(1)	14	**(8,630)**
סך הכל	**53,698**	**168**	**2,715**	**(159)**	**587**	**57,009**

א. תשתיות - השינוי מורכב מהשקעת המדינה בחברה לניהול המערכת בע"מ.

ביטחון וביטחון פנים - השינוי מורכב מהשקעת המדינה בנצר השרון בסכום של 12 מיליוני ₪ ובחברת תומר בע"מ בסכום של 31 מיליוני ₪.

ב. להלן פירוט נתוני חלק המדינה ברווח/הפסד של החברות הממשלתיות ודיבידנדים שהוכרזו על ידן בשנת 2021:

סעיף	חלק ברווח (הפסד)	דיבידנד
סעיף רכבת ישראל בע"מ	(5)	-
סעיף חברת החשמל לישראל בע"מ	1,283	-
סעיף חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	536	-
סעיף נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	252	-
סעיף חברת נמל אשדוד בע"מ	(14)	90
סעיף תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	47	-
סעיף מקורות חברת המים בע"מ	386	-
סעיף חברת נמל חיפה בע"מ	271	-
סעיף חברת דואר ישראל בע"מ	(175)	-
סעיף אחרות	316	65
סך הכל תשתיות	**2,897**	**155**
סעיף רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	432	-
סעיף התעשייה האווירית לישראל בע"מ	478	-
סעיף אחרות	17	3
סך הכל ביטחון וביטחון פנים	**927**	**3**
סעיף אחרות	(2)	-
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**(2)**	**-**
סעיף בנק החקלאות לישראל בע"מ	(1,127)	-
סעיף אחרות	20	1
סך הכל ממשל ומנהל	**(1,107)**	**1**
סך הכל	**2,715**	**159**

חברות ממשלתיות – הפרטות והנפקות הון

א. כללי

כאמור, הפיקוח על החברות הממשלתיות נתון בידי רשות החברות אשר מייעצת לחברות, לוועדות שרים ולמשרדי הממשלה בניהול עסקי החברות, ועוסקת בכל הקשור להפרטות, פירוקים והקמת חברות ממשלתיות חדשות. מטרת פרק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות הכספיים סקירה על פעולות ההפרטה, הפירוקים והשינויים המבניים (להלן: "פעולות ההפרטה/הליכי הפרטה") שרשות החברות הגישה לממשלה, פעולות הפרטה אותן ביצעה במהלך שנת 2021 ושעתידה לבצע בהתאם להחלטות הממשלה השונות. מידע שוטף נוסף הנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת פרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי ההחלטות מעת לעת.

הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את מצבה הכספי ואת הביצוע הכספי של המדינה והישויות המאוחדות על ידה, למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. לפעולות ההפרטה השפעה על נכסי המדינה כפי שמוצגים בדוחות. לאור התמשכות הליכי ההפרטה על- פני שנים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים להליכים אלו על פי תקן דיווח כספי בין-לאומי IFRS 5 בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה. הביטוי בדוח הכספי להפרטות ניתן בשנת הדיווח שבה מבוצעות ההפרטות בפועל.

תהליכי ההפרטה כוללים מספר החלטות ממשלה שהמרכזית שבהן (במהלך השנים האחרונות) הינה החלטת ממשלה מספר חכ/42 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי), אשר התקבלה ביום 5 באוקטובר 2014. עיקר ההחלטה הינו תוכנית רב-שנתית להנפקת מיעוט של חברות ממשלתיות (להלן: "תוכנית ההנפקות"). ההחלטה קיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 19 באוקטובר 2014. בהתאם להחלטה זו, החלה רשות החברות בבניית תשתית להנפקות וההערכות לביצוע תוכנית הנפקות, לרבות גיבוש תוכנית עבודה מפורטת, תיקוף התוכניות האסטרטגיות של החברות ומיפוי פרטני של החברות המיועדות להנפקה בשנים 2015 - 2017.

תוכנית ההנפקות כוללת שתי דרכי פעולה כמפורט להלן:

(1) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, יימכרו חלק מאחזקות המדינה באמצעות הצעה לציבור, לבד או בשילוב עם גיוס הון לחברה, בדרך של הנפקת ניירות ערך לציבור על פי תשקיף בבורסה לניירות ערך בתל אביב, בשיעור כולל שבין 25% - 49% בדילול מלא מהון המניות של החברות (להלן: "הנפקת מיעוט"), כך שגרעין השליטה יישאר בידי מדינת ישראל.

(2) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה לא קיים אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, תיערך הפרטה באמצעות הנפקה או בדרך של מכירה פרטית או בשילוב של כל אחת מהדרכים כאמור.

להלן רשימת החברות אשר נכללות במסגרת תוכנית ההנפקות והליכי ההפרטה לגביהן טרם הסתיימו נכון לתחילת שנת הדוח:

(א) חברת נמל אשדוד בע"מ
(ב) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
(ג) חברת דואר ישראל בע"מ
(ד) חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ
(ה) התעשייה האווירית לישראל בע"מ
(ו) מקורות חברת המים בע"מ
(ז) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ
(ח) חברת נמל חיפה בע"מ
(ט) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ
(י) חברת החשמל לישראל בע"מ

כמו כן החלטת ממשלה מספר חכ/42 כוללת התייחסות לעניין חברת רכבת ישראל בע"מ שלגביה הוחלט כי יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף ואת היתכנות ביצוע ההנפקה.

ב. תמצית הליך ההפרטה בחברות הממשלתיות:

(1) התעשייה הצבאית לישראל

ביום 25 בנובמבר 2018 נחתם הסכם מכירת מלוא אחזקות המדינה בחברת התעשייה הצבאית לישראל (להלן: "החברה" או "תעש" או "נצר השרון בע"מ") לאלביט מערכות בע"מ.

ביום 28 באוגוסט 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הוועדה") החלטה בדבר הפרטת התעשייה הצבאית לישראל.

ביום 23 בדצמבר 2013 התקבלה החלטת הוועדה מספר מח/2, אשר עודכנה ביום 16 במאי 2014, לפיה הוחלט בשלב ראשון, על פיצול והעברת הפעילות העסקית של החברה לחברה ממשלתית חדשה בשם תעש מערכות בע"מ ועל הקמת חברה ממשלתית חדשה נוספת בשם תומר בע"מ (להלן: "תומר") ובשלב שני, הפרטת חברת תעש מערכות בע"מ.

פינוי מקרקעין החברה ואיכות הסביבה

במסגרת ההפרטה הוחלט על פינוי וטיהור מתחמי תעש ברמת השרון, במטרה לשחרר את הקרקע לטובת בנייה למגורים ולשימושים נוספים.

לצורך עמידה ביעדים אלה נחתם בשנת 2015 הסכם תקציבי בהיקף של כ- 1,700 מיליוני ₪ בין אגף התקציבים במשרד האוצר לבין רשות מקרקעי ישראל, בהתאם להחלטה מס' מח/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013, בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעתקה והפינוי של מפעלי תעש מרמת השרון לרמת בקע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-1,407 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

תביעות עתידיות

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, ישמשו חלק מכספי התמורה של הפרטת חברת תעש מערכות בע"מ, את חברת נצר השרון בע"מ (תעש השיורית) לטובת התחייבויות העומדות כנגדה.

מימון החברה לאחר מועד ההפרטה

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, נקבע כי המדינה תישא בעלויות התפעול של נצר השרון בע"מ (תעש השיורית) בשנים הבאות.

תמורה למדינה

תעש מערכות בע"מ נמכרה תמורת סכום של כ- 1,800 מיליוני ₪ ועוד 100 מיליוני ₪ שיועברו למדינה בהתאם לביצועי תעש מערכות בע"מ עד לשנת 2025.

(2) חברת נמל אשדוד בע"מ

ביום 9 בספטמבר 2009 קבעה הוועדה מתווה לתוכנית ההפרטה של חברת נמל אשדוד בע"מ (להלן: "החברה") וחברות הנמל האחרות. בהתאם למתווה זה, השלב הראשון יבוצע החל מיום 17 בפברואר 2010, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות, עד לשיעור של 15% מהון המניות המונפק של כל חברה.

השלב השני יבוצע לאחר 17 בפברואר 2011, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות ו/או הנפקות למשקיעים מוסדיים, ובלבד שאחזקות המדינה בכל חברה לא יפחתו מ- 51% מהון המניות המונפק של החברות.

בשלב השלישי, תימכר יתרת אחזקות המדינה בכל אחת מהחברות או תדולל במכירה פרטית באחת הדרכים המפורטות בשלב השני, החל מיום 17 בפברואר 2020. בהתאם לתוכנית הרב-שנתית שאושרה בממשלה, נקבע כי במהלך שנת 2015 יקודם מהלך ההפרטה של החברה, תוך בחינת האפשרות להקדים את לוחות הזמנים למכירת יתרת אחזקות המדינה בחברה (השלב השלישי כמפורט לעיל).

נכון למועד פרסום הדוח, תוכנית ההנפקות בנוגע לחברת נמל אשדוד טרם הגיעה לכדי מימוש.

במהלך שנת 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות לבניית נמלים חדשים באשדוד ובחיפה.

ביום 28 במאי 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות הפעלה בין-לאומיות להפעלת הנמלים החדשים דלעיל. חברות הפעלה אלה צפויות להתחיל לפעול בשנת 2021 ולהתחרות באופן ישיר בחברות הנמל. כיום, נמצאת המדינה במו"מ בחסות בית הדין הארצי לעבודה עם נציגות העובדים בחברות הנמל, הנוגע לפיתוח חברות הנמל בעתיד, אגב התחרות הצפויה להיפתח.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

בחודש פברואר 2021 חתמה חברת נמל אשדוד על הסכם קיבוצי עם ועד עובדי החברה הכולל תוכנית פרישה מרצון ותכנית התייעלות לפעילות הנמלית.

(3) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2015 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה").

נכון למועד פרסום הדוח, תוכנית ההנפקות בנוגע לחברה טרם הגיעה לכדי מימוש.

(4) חברת דואר ישראל בע"מ

בשנת 2013 הציגה הנהלת חברת דואר ישראל בע"מ (להלן: "החברה") תכנית הבראה. לאחר משא ומתן מתמשך בין מדינת ישראל, החברה והסתדרות העובדים הכללית החדשה, נחתם במרס 2015 הסכם קיבוצי בין החברה, המדינה והסתדרות העובדים הכללית החדשה. במסגרת ההסכם הקיבוצי הוסכם, בין היתר, על מכירה של עד ל- 40% מאחזקות המדינה בחברת דואר ישראל בע"מ כאמור לעיל.

ביום 2 ביולי 2018 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה כי הנפקת המיעוט של חברת דואר ישראל בע"מ תתבצע בשני שלבים:

(א) בשלב הראשון יוצעו 20% ממניות החברה למשקיע אסטרטגי ("הליך מכירה פרטית").

(ב) בשלב השני תפעל הרשות למכירה של מניות נוספות בחברה, כך ששיעור החזקותיה של המדינה בחברה לא יפחת מ- 60%. המכירה תתבצע תוך שנתיים לאחר השלמת המכירה הפרטית כאמור, בדרך של הצעה/הצעות לציבור על פי תשקיף, אחת או יותר, שתכלול הצעת מכר של המדינה ו/או גיוס הון לחברה בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

ביום 14 ביולי 2020 פורסם נוהל למכירת מניות החברה, והליך המכירה הפרטית החל. המועד להגשת הפניות, בהתאם לתנאים הקבועים בנוהל המכירה חל באוקטובר 2020. נכון למועד פרסום הדוח, פונים, שאושרו על ידי הוועדה למכירת מניות המדינה, צפויים להגיש הצעות איכות ומחיר על מנת לעבור לשלב ההתמחרות בו יבחר המציע המועדף.

ביום 12.04.2022 אישרה ועדת שרים לענייני הפרטה תיקון של החלטת ההפרטה המתוארת לעיל, לפיו תבוצע מכירת 40% (בדילול מלא) מהון המניות של החברה, בדרך של הצעה לציבור על פי תשקיף, אחת או יותר, בבורסה לניירות ערך בתל אביב, שתכלול הצעת מכר של המדינה, הקצאת מניות עם גיוס הון לחברה, או כל שילוב בינן ("הנפקה בבורסה"). יתרת אחזקות המדינה בחברה (60%) תימכר, כמקשה אחת, בדרך של מכירה למשקיע פרטי או לקבוצת משקיעים, מהארץ או מחו"ל ("מכירה פרטית"), שיכולה להתבצע בשילוב גיוס הון לחברה באמצעות הקצאת מניות החברה לרוכש.

(5) התעשייה האווירית לישראל בע"מ

במסגרת תוכנית ההנפקות, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "החברה").

(6) ביום 19 בנובמבר 2020 הובאה לאישור הועדה לענייני שרים החלטה מח/5 לפיה, בין היתר, ימכרו עד 49% מהון המניות של החברה בדרך של הצעה לציבור על פי תשקיף בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ביום 15 בדצמבר 2020 אישרה הועדה את ההחלטה והרשות פועלת לקידום תהליך ההנפקה. בין הפעולות שנקטה בשנת 2021 לצורך קידום ההפרטה: בחירת מנהלי קונסורציום מנהלים ומפיצים, אשר עתידים להוביל את ההצעה לציבור בבורסה לניירות ערך בתל אביב, תיקוני חקיקה, חיסיון מידע מול בית משפט, צו אינטרסים חיוניים של המדינה, משא ומתן עם ארגון עובדי החברה, הסדרת נכסי החברה, הערכות שווי, תקנון החברה ועוד.**מקורות חברת המים בע"מ**

במסגרת תוכנית ההנפקות, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של מקורות חברת המים בע"מ (להלן: "החברה").

התקיימו דיונים בדבר מבנה הענף, רגולציה ואופן ביצוע ההפרטה על ידי הצוותים המקצועיים במשרד האוצר ומשרד האנרגיה. לאחר הסדרת מבנה הענף והרגולציה החלה על החברה, ניתן יהיה ליישם את הנפקת החברה בהתאם להחלטת הממשלה. נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(7) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

במסגרת תוכנית ההנפקות, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של ההחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (להלן: "החברה") בשיעור של עד 49% מהון המניות של החברה.

ביום 1 באוקטובר 2020 הובאה לאישור הועדה לענייני שרים החלטה מח/2 לפיה, בין היתר, עד 49% ממניות החברה לשירותי איכות הסביבה יימכרו בדרך של הצעת מניות לציבור בבורסה לניירות ערך בתל אביב. עם אישור החלטת ההפרטה בוועדת השרים לענייני הפרטה החלה הרשות לפעול, בשיתוף פעולה עם המשרד להגנת הסביבה, במטרה להסדיר סוגיות הנדרשות להסדרה לקראת ההנפקה, לרבות

בעניין התחרות בשוק הפסולת המסוכנת, הסכם זרוע הביצוע לשיקום קרקעות מזוהמות וגיבוש צו אינטרסים חיוניים, בהתאם להחלטת ההפרטה.

(8) חברת נמל חיפה בע"מ

בהתאם לתוכנית הרב-שנתית נקבע כי הפרטת חברת נמל חיפה בע"מ תתבצע בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מס' מח/4 מיום 9 בספטמבר 2009 (ראה פירוט בפסקה ב' (2) לעיל תחת חברת נמל אשדוד בע"מ), במהלך שנת 2016. לקראת סוף שנת 2015 הנחתה רשות החברות הממשלתיות את חברת נמל חיפה להיערך להליך הנפקה דומה לזה של נמל אשדוד.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

בחודש דצמבר 2018, לאחר מו"מ ממושך ואינטנסיבי, הגיעה המדינה להסכמות עם הסתדרות העובדים של חברת נמל חיפה בנוגע לתנאי פרישה של עובדים, התייעלות וביצוע פרויקטים תשתיתיים בנמל, העברת הפעילות של מחלקת הים מחברת נמל חיפה לחברת בת של חנ"י והסכמה על הפרטת החברה באמצעות מכירת 100% ממניותיה למשקיע אסטרטגי.

בשנת 2019 פעלה המדינה לגיבוש מדיניות ההפרטה. ביום 21 בינואר 2020 התקבלה החלטה מספר מח/11 של הוועדה בדבר מכירת חברת נמל חיפה בע"מ. בהחלטה נקבע כי יש למכור את כל אחזקות המדינה בחברה בדרך של מכירה פרטית, כמקשה אחת, לרוכש אסטרטגי, בשילוב עם גיוס הון לחברה באמצעות הקצאת מניות החברה לרוכש והכל לפי התנאים המפורטים בהחלטה.

ביום 21 ביולי 2020 פורסמה מודעה בעיתונות בדבר הזמנה להגשת פניות בהליך מכירת מניות החברה. ביום 29 לאוקטובר 2020 התקיים מועד הגשת הפניות בהליך במסגרתו הוגשו פניות מגופים מקומיים ובינלאומיים, הליך המכירה נמצא בהתקדמות.

בחודש נובמבר 2021 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את נוסח הצו לשמירה על האינטרסים החיוניים של המדינה בחברת נמל חיפה בע"מ שעיקריו הם: (1) הבטחת קיום פעילות חיונית לביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה (2) שמירת אופייה של החברה כחברה ישראלית שמרכז עסקיה וניהולה בישראל (3) קידום התחרות בתחבורה נמלית ומניעת ריכוזיות במשק ועוד.

(9) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ (להלן: "החברה").

נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(10) חברת החשמל לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן: "החברה").

בכפוף להחלטת הממשלה על ביצוע שינוי מבני בחברה, תבוצע הנפקת מיעוט בשיעור כולל של עד 25% מהון המניות של החברה בדילול מלא.

נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(11) רכבת ישראל בע"מ

כאמור לעיל, במסגרת החלטת ממשלה מספר חכ/42, נקבע כי יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף והיתכנות ביצוע ההנפקה. המלצות הצוות יוגשו לממשלה והצעת הממשלה, אם תידרש, תוגש לוועדת השרים לענייני הפרטה.

ג. תקבולי הפרטות

בשנת 2021 לא התקבלו תקבולים בגין הפרטות.
בינואר 2021 התקבל תקבול מחברת אלביט בגין הפרטת תע"ש על סך כ-195 מיליוני ₪.

ד. הקמה, פירוק ושינויים מבניים בחברות

משרדי הממשלה השונים יחד עם רשות החברות פועלים להקמה, פירוק ושינויים מבנים בחברות הממשלתיות כדוגמת פירוק מתימו"פ וחלד, פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ, המכון הישראלי ליין בע"מ ושביט בע"מ, שינויים מבניים בחברת החשמל, מקורות, תשתיות נפט ואנרגיה ונמל אשדוד. לאור התמשכות הליכים אלו על- פני שנים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים לחלק מהליכים אלו על פי תקני הדיווח הכספי. מידע נוסף ניתן למצוא בדוח הכספי של רשות החברות הממשלתיות באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו https://mof.gov.il/GCA.

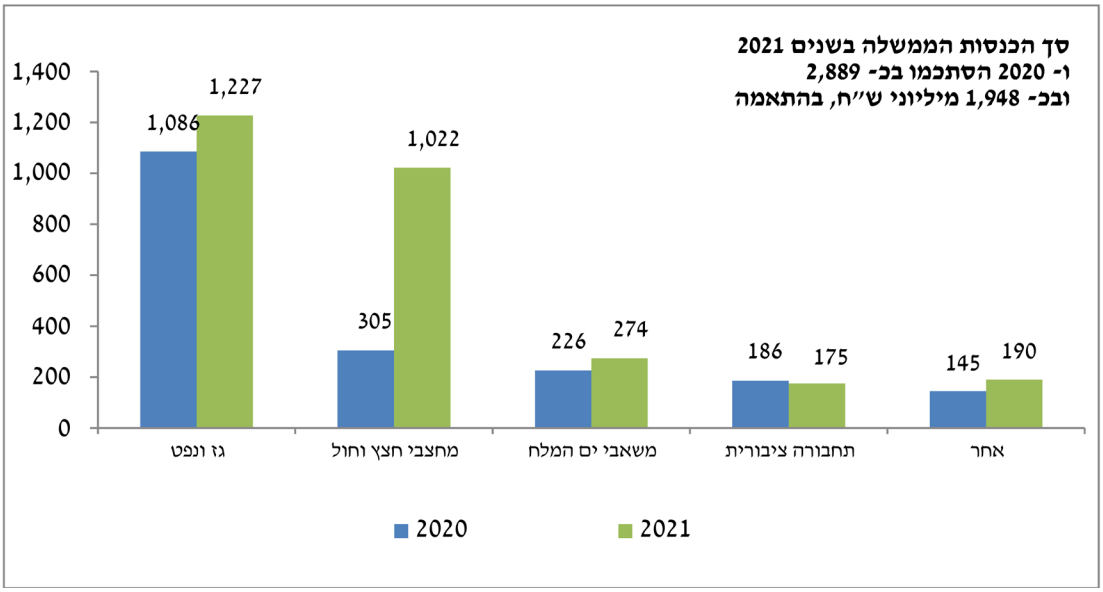
8. הכנסות מתמלוגים

למדינה קיימת זכות לתקבולים או להטבות כלכליות אחרות בגין תמלוגים, הנובעת הן ממתן זיכיונות ורישיונות לזכיינים והן מסיוע בתוכניות מו"פ שנתמכות על ידי המדען הראשי ברשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "הסדרי תמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, תקנות, החלטות מנהליות, הסכמים, הסדרים וכו' היכולים להשתנות מעת לעת. ההכנסות מתמלוגים נובעות בעיקרן ממתן זיכיונות בגין הפקת משאבי טבע (כדוגמת הפקת נפט וגז טבעי, כריית אשלג, פוספטים, חצץ וחול) ומתוכניות מו"פ שנתמכו על ידי המדען הראשי. התמלוגים שלהם זכאית הממשלה נגזרים בעיקר מנוסחת תמלוגים הקבועה בהסדר ספציפי, או מתמלוגים הנגזרים כאחוז מההכנסות (לעיתים בניכוי הוצאות מסוימות), בגין מכירות של המשאבים או מוצרי הפיתוח על ידי הישויות הנתמכות לצדדים שלישיים. לרוב, ההכנסות מתמלוגים במשרדי הממשלה השונים אינן נפרסות ליניארית, ואחוז התמלוגים המשולם על ידי הישויות השונות, נגזר מרווחי או ממכירותיה של הישות לתקופה מסוימת .

במסגרת הפיקוח על כספי התמלוגים פורסמה בשנת 2014 הוראת תכ"ם בדבר "הכנסות מתמלוגים – רישום דיווח ובקרה."

יש לציין, כי בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, תמלוגים הנובעים מסיוע בתכניות מו"פ, אינם נכללים בדוחות הכספיים במסגרת הכנסות מעסקאות חליפין אלא במסגרת סעיף חייבים בגין תמלוגים, כהקטנת הנכס (*ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בדוחות הכספיים*).

פירוט מקורות התמלוגים - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנים 2020 - 2021 במיליוני ₪

9. תוכניות הממשלה בתחום הדיור

רקע

במסגרת ההתמודדות עם עליית מחירי הדיור בישראל, ממשלת ישראל נוקטת במספר רב של צעדים ומקדמת יוזמות שונות באמצעות גיוסם של כלל הגורמים הרלוונטיים להתמודדות עם הנושא. להלן פירוט בדבר פרויקטים מרכזיים בשנים 2013 - 2021 ולאחר מועד הדיווח:

א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות.
ב. תוכנית "מחיר למשתכן".
ג. תוכנית "דיור במחיר מופחת".
ד. תוכנית " דיור במחיר מטרה" ו"דירה בהנחה".
ה. פעילות חברת "דירה להשכיר" ותוכנית "השכר ומהר".
ו. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב.
ז. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2.
ח. הסכם חזית הים חיפה.
ט. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה.
י. תמריץ הדיור - תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה.
יא. מכרזי שיווק "תכנן ובנה".
יב. התחדשות עירונית.
יג. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים.
יד. חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה).
טו. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית.
טז. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר.
יז. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות.

מקור הנתונים שיוצגו בפרק זה:

הנתונים המפורטים בפרק זה, העוסקים בהיבטים כספיים ותקציביים, הופקו ממערכות המידע של היחידות המקצועיות הרלוונטיות ובהן: רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה וחברת דירה להשכיר (להלן - **היחידות המקצועיות**).
הנתונים הכמותיים על היקפי יחידות הדיור ונתוני הביצוע המפורטים בפרק זה נלקחו מדוחותיהם הכספיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים ומדוחות נוספים אשר מפורסמים על ידי היחידות המקצועיות. הגילוי הכספי הניתן במסגרת פרק זה ועיבוד הנתונים לצורכי הצגה אינם מבוקרים ואין לראותם כחלק מהדוחות הכספיים של מדינת ישראל.

א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות

הסכמי גג הינם הסכמי פיתוח מורחבים הנחתמים בין המדינה, באמצעות רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, לבין רשויות מקומיות. ההסכמים נערכים בהתאם להחלטות ממשלה והחלטות מועצת מקרקעי ישראל. מטרת ההסכמים הינה להגדיל את יכולת הממשלה לשווק יחידות דיור בהיקף נרחב ובטווח זמן קצר ברשות המקומית עמה נערך ההסכם ובכך להרחיב את היצע הדיור בכללותו.
הסכמי הגג נועדו להתמודד עם מגוון חסמי שיווק ופיתוח, המקשים על בניית יחידות דיור חדשות, ועם קשיי הרשויות המקומיות בהתמודדות עם גידול ניכר במספר תושביהן תוך זמן קצר. במסגרת ההסכמים, ובהתאם להחלטות המועצה, תקציבי הפיתוח הנגבים בעת שיווק יחידות הדיור נותנים מענה רחב מבעבר לפיתוח תשתיות, והשתתפות מוגדלת בבינוי מוסדות ציבור ובשיקום התשתיות במרקם הוותיק (תקציב ישן מול חדש). כמו כן, המדינה מתחייבת להעמיד מימון מוקדם ולפעול להסרת חסמים תכנוניים נלווים. הרשות המקומית, מצידה, מחויבת לשיתוף פעולה, אחראית לפיתוח התשתיות, ונדרשת לפעול לזירוז הבנייה, בין השאר באמצעות התחייבות למתן היתרי בנייה בזמן קצוב ומהיר.

המדיניות בנושא הסכמי הגג, כמו גם התנאים לחתימה על ההסכמים ואופן ביצועם, נקבעו בהחלטות קבינט הדיור שבהמשך אושרו כהחלטות ממשלה וכן בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל.

מכסת יחידות הדיור בהסכמי הגג – באוקטובר 2013 נתקבלה החלטת ממשלה מס׳ 768 (דר/29) בדבר חתימת הסכמי גג עם ארבע רשויות מקומיות. באפריל 2014 נתקבלה החלטה מס׳ 1535 (דר/46) המרחיבה אפשרות זו לכלל הרשויות, אך מגבילה את כמות הסכמי הגג ל-100,000 יחידות דיור. בינואר 2016 נתקבלה החלטה מס׳ 1028 (דר/45) המגדילה מכסה זו עד ל-175,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו עד לסוף שנת 2017. בינואר 2017 התקבלה החלטה מס׳ 2337 (דר/129) המגדילה למכסה של 150,000 יחידות דיור בשנים 2016-2017, ועד ל-250,000 יחידות דיור בסה״כ. באוגוסט 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס׳ 2997 (דר/146) המגדילה את המכסה ב- 75,000 יחידות דיור בסה״כ. בדצמבר 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס׳ 3260 (דר/167) המגדילה את המכסה עד ל-375,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו בין השנים 2016 - 2018. בינואר 2020 נתקבלה החלטה מס׳ 4846 (דר/296) המאריכה את תוקף המכסה הקיימת בסך 375,000 יחידות דיור למימוש בגין הסכמי גג שייחתמו בין השנים 2016-2020. עד כה, במסגרת החלטות הממשלה השונות אושרו סך של 475,000 יחידות דיור בין השנים 2013 - 2021.
מתוך מכסה זו, נוצלו במצטבר כ-96.1% נכון ליום 31 בדצמבר 2021.

תנאי הסף לחתימת הסכם גג - בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס׳ 1439 מיום 24 בספטמבר 2015, תנאי לחתימת הסכם גג הוא כי בתחומי הרשות המקומית קיימות לפחות 5,000 יחידות דיור זמינות לשיווק. יחידות דיור אשר לגביהן קיימות תוכניות מפורטות שמכוחן ניתן להוציא היתרי בנייה, או תוכניות כאמור אשר צפויות להיות מאושרות על ידי מוסדות התכנון המוסמכים לכך, וזאת תוך לא יותר מ-18 חודשים ממועד חתימת הסכם הגג. כמו כן, תתחייב הרשות המקומית לאפשר שיווק קרקע בתחומה בקצב שלא יפחת מ- 2,000 יחידות דיור לשנה.

בחודש אוגוסט 2017 אישר הקבינט את הצעת שר הבינוי והשיכון להקצות עד 10 אלפי ₪ ליח״ד כהעמקת סבסוד לערים שבהן ייחתם הסכם גג בפריפריה. עד לשנת הדיווח ההחלטה יושמה בעיר דימונה בלבד.

להלן סקירת הסכמי הגג שנחתמו עד כה:

יצוין כי בעקבות שינויים בתכניות החלות על המתחמים הנכללים בהסכמי הגג, או עדכונים ותוספות לתכולת ההסכמים כגון כתוצאה מאישורי הות״פ או מסיבות אחרות, מעת לעת חלים עדכונים בתכולת הסכמי הגג לעניין מספר יחידות הדיור ויתר השימושים ביחס לתכולת ההסכם המקורי. כמו כן, יצוין כי מעת לעת נעשות ברשות מקרקעי ישראל או במשרד הבינוי והשיכון פעולות שונות לשיפור וטיוב הבקרה הכספית וכן רישום ושמירת המידע הכספי לגבי עלויות הפיתוח, המאפשרות לתת מידע נוסף או מפורט יותר לעומת זה שהוצג בעבר.

עד לתאריך המאזן נחתמו שלושים וארבעה הסכמי גג לבניית 456,318 יחידות דיור, לרבות יחידות דיור מוגן (לא כולל אקוויולנט בגין שטחי מסחר ותעסוקה, וכן לא כולל יח״ד למלונאות).

עד לתאריך המאזן אושרו מכוח שלושים וארבעה ההסכמים אומדני תקציבים בהיקף של 38,448 מיליוני ₪ לפיתוח 209,220 יחידות דיור לרבות יחידות דיור מוגן, כ-8,441,804 מ״ר למסחר, משרדים ותעסוקה וכ-36,831 יחידות דיור למלונאות. יצוין כי בגין חלק מיחידות הדיור אושרו עד כה אומדני עלויות פיתוח בגין תשתיות צמודות בלבד או תשתיות על בלבד, וכן כי במספר מצומצם של אתרים ביצוע העבודות ימומן במנגנון של אגרות והיטלים שייגבו ישירות ע״י הרשויות המקומיות.

החל משנת 2015, תקציבי הפיתוח מאושרים במסגרת פעילות הות״פ. בוועדה חברים נציגי אגף התקציבים, אגף החשב הכללי, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון ומינהל התכנון. נציג חברת דירה להשכיר מצטרף

להרכב הוועדה בהחלטות בנושאים הקשורים בחברה. נציין כי עד לשנת 2015 (מועד הקמת הוועדה), אושרו תקציבי הפיתוח בוועדות הפרויקטים של רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון.

תקציבים אלה הינם במסגרת התקשרויות עם הרשויות המקומיות וייעודם הינו ביצוע עבודות תשתית ופיתוח הממומנות ברובן מערך הקרקע, ויתרתן ממקורות תקציביים, זאת בהתאם לכללים החשבונאיים והפיסקליים החלים על רישומים אלו, בהתאם למתודולוגיה שגובשה על ידי החשב הכללי, כמפורט להלן. ביצוע העבודות הינו באחריותן של הרשויות המקומיות (למעט הסכמי הגג שנחתמו עם הערים ראש העין ובית שמש, המבוצעים ישירות ע"י משרד הבינוי והשיכון).

להלן פירוט הסכמי הגג שנחתמו ונתונים כספיים עיקריים:

1. <u>עד ליום 31 בדצמבר 2021:</u>

1.1. הסכמי גג שנחתמו באמצעות משרד הבינוי והשיכון:

- **עיריית ראש העין:** בשנת 2014 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ- 13,636 יחידות דיור למגורים, 250 יחידות דיור מוגן וכ- 226,560 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 2,259 מיליוני ₪ לפיתוח 5,187 יחידות דיור למגורים, ו- 458,760 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 2,110 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית באר שבע:** בשנת 2015 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ- 18,140 יחידות דיור למגורים וכ-131,880 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 1,943 מיליוני ₪ בגין 10,462 יחידות דיור למגורים, 160 יחידות דיור מוגן ו-102,600 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 2,259 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית טירת הכרמל:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,024 יחידות דיור למגורים וכ-256,320 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 467 מיליוני ₪ לפיתוח 2,697 יחידות דיור למגורים וכ-135,152 מ"ר למסחר ותעסוקה, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-432 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית בית שמש:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 13,007 יחידות דיור למגורים וכ-698,760 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 4,161 מיליוני ₪ לפיתוח 13,007 יחידות דיור למגורים, 160 יחידות דיור מוגן וכ-698,760 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 2,836 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עכו:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 11,986 יחידות דיור למגורים וכ-675,840 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,605 מיליוני ₪ לפיתוח 9,263 יחידות דיור למגורים וכ- 1.1 מיליוני מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-409 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית לוד:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 17,090 יחידות דיור למגורים וכ-1,279,080 מ"ר למסחר ומשרדים נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 2,347 מיליוני ₪ לפיתוח 15,962 יחידות דיור למגורים, 300 יחידות דיור מוגן ו-203,120 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-778 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אשדוד:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 30,046 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-809,160 מ"ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של 516 מיליוני ₪ לפיתוח 3,455 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-101,330 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-263 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית דימונה:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 21,111 יחידות דיור למגורים, 200 יחידות דיור מוגן ו-613,320 מ"ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, בסך של כ- 682 מיליוני ₪ לפיתוח 4,870 יחידות דיור למגורים, 200 יחידות דיור

מוגן ו- 26,720 מ״ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-682 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית מגדל העמק:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,217 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-40,440 מ״ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 429 מיליוני ₪ לפיתוח 2,095 יחידות דיור למגורים , 240 יחידות דיור מוגן וכ-21,240 מ״ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-98 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נהריה:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,063 יחידות דיור למגורים, 480 יחידות דיור מוגן ו-245,640 מ״ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 372 מיליוני ₪ לפיתוח 2,661 יחידות דיור למגורים, 480 יחידות דיור מוגן וכ-28,500 מ״ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 306 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית שדרות:** בשנת 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 6,167 יחידות דיור למגורים, 370 יחידות דיור מוגן ו-454,320 מ״ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 952 מיליוני ₪ לפיתוח 5,595 יחידות דיור למגורים, כ- 196 יחידות דיור מוגן וכ-73,318 מ״ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 549 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

עיריית אלעד: בשנת 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,222 יחידות דיור ו-1,627,080 מ״ר תעשייה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים בסך של 226 מיליוני ₪ לפיתוח 1,099 יחידות דיור למגורים וכ- 83,645 מ״ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 118 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

1.2. הסכמי גג שנחתמו באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית קריית גת:** התקשרות משנת 2013 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח בפרויקט ״כרמי גת״, לבניית 6,442 יחידות דיור למגורים. בשנת 2018 אושרה הרחבה לבניית 6,955 יחידות דיור נוספות למגורים, 350 יחידות לדיור מוגן ו-165 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-804 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-247 מיליוני ₪ בגין 6,797 יחידות דיור למגורים, 350 יחידות לדיור מוגן וכ-80 אלף מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-951 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית מודיעין-מכבים-רעות:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,514 יחידות דיור למגורים, 120 יחידות לדיור מוגן וכ-404 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-1,044 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ- 640 מיליוני ₪, בגין 7,872 יחידות דיור למגורים, 120 יחידות דיור מוגן וכ-404 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-1,651 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית קריית ביאליק:** התקשרות משנת 2014 והרחבה משנת 2018 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,888 יחידות דיור למגורים וכ-149 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-731 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ-409 מיליוני ₪, בגין 5,023 יחידות דיור למגורים וכ-131 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 889 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית ראשון לציון:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,136 יחידות דיור למגורים, 400 יחידות לדיור מוגן, 300 יחידות מלונאות וכ-459 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-931 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ-656 מיליוני ₪, בגין 10,847 יחידות דיור למגורים, 400 יחידות דיור מוגן, 300 יחידות מלונאות וכ-83 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 1,036 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית רמלה:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 9,145 יחידות דיור למגורים וכ-238 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-447 מיליוני ₪ וכן לפיתוח לפיתוח תשתיות על בסך של כ-470 מיליוני ₪ בגין 5,330 יחידות דיור למגורים וכ-236 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן,

נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 260 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית אשקלון:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 31,905 יחידות דיור למגורים, 1,700 יחידות מלונאות וכ-1,055 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-2,587 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ- 1,086 מיליוני ₪, בגין 17,955 יחידות דיור למגורים, 1,700 יחידות מלונאות וכ-1,055 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 1,703 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית הרצליה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,443 יחידות דיור למגורים (מתוכן 6,871 יחידות דיור בניהול רשות מקרקעי ישראל ו- 313 יח״ד בדיור מוגן) וכ-477 אלף מ״ר למסחר (מתוכם 198 אלף מ״ר בניהול רשות מקרקעי ישראל). נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-170 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-252 מיליוני ₪ בגין 2,684 יחידות דיור למגורים וכ-126 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 351 מיליוני₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתניה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,618 יחידות דיור למגורים, 912 יחידות לדיור מוגן, 400 יחידות מיוחדות, 1,100 יחידות מלונאות וכ-1,996 אלף מ״ר למסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ- 877 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ- 368 מיליוני ₪, בגין 5,816 יחידות דיור למגורים, 912 יחידות דיור מוגן, 1,100 יחידות מלונאות וכ-373 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-355 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית יבנה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 15,199 יחידות דיור למגורים וכ- 331 אלף מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-439 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ- 261 מיליוני ₪, לפיתוח 2,307 יחידות דיור למגורים וכ-49 אלף מ״ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 746 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עפולה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,872 יחידות דיור למגורים וכ-289 אלף מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-172 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ- 116 מיליוני ₪, בגין 2,592 יחידות דיור למגורים וכ-3,319 מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 171 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אילת:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,408 יחידות דיור, 150 יחידות לדיור מוגן, 5,581 יחידות מלונאות וכ-179 אלף מ״ר למסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-362 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ-124 מיליוני ₪, לפיתוח 1,006 יחידות דיור, 3,481 יחידות מלונאות וכ-46 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבות בסך של כ-168 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אור יהודה:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 5,616 יחידות דיור למגורים וכ-1,034 אלף מ״ר שטחי תעסוקה. בשנת 2019 אושרה הרחבה לבניית 199 יחידות דיור נוספות למגורים. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-1,132 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ-371 מיליוני ₪, בגין 5,015 יחידות דיור למגורים וכ-784 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-372 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אופקים:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,139 יחידות דיור למגורים, 524 יחידות מיוחדות וכ-600 אלף מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-1,220 מיליוני ₪ וכן לפיתוח תשתיות על בסך של כ-402 מיליוני ₪, לפיתוח 9,321 יחידות דיור, 524 יחידות מיוחדות וכ-600 אלף מ״ר בגין שטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-462 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית באר יעקב:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 13,151 יחידות דיור, 250 יחידות לדיור מוגן, 250 יחידות מיוחדות וכ-1,540 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-593 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ- 378 מיליוני ₪ בגין 8,885 יחידות דיור למגורים, 250 יחידות דיור מוגן וכ-150 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 454 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתיבות:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 14,760 יחידות דיור, 540 יחידות לדיור מוגן, 250 יחידות מלונאות וכ-92 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-1,242 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-397 מיליוני ₪ בגין 11,293 יחידות דיור למגורים, 540 יחידות דיור מוגן, 250 יחידות מלונאות וכ-92 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 643 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית חיפה:** התקשרות משנת 2018 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 15,695 יחידות דיור וכ-150 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-69 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-496 מיליוני ₪ בגין 6,542 יחידות דיור למגורים וכ-150 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-150 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית ירושלים:** התקשרות משנת 2019 במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח לבניית 14,613 יחידות דיור, 500 יחידות לדיור מוגן, 500 יחידות מיוחדות וכ-197 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-488 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-110 מיליוני ₪, לפיתוח 2,206 יחידות דיור וכ-14,065 מ״ר לשטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 429 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית רמת גן:** התקשרות משנת 2019 במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח לבניית 9,664 יחידות דיור, 300 יחידות לדיור מוגן, 800 יחידות מיוחדות וכ-695 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-205 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-260 מיליוני ₪, לפיתוח 3,400 יחידות דיור, 300 יחידות דיור מוגן, 200 יחידות מיוחדות וכ-394 אלף מ״ר לשטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 85 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית יהוד - מונוסון:** התקשרות משנת 2019 במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,317 יחידות דיור, 300 יחידות מיוחדות וכ-681 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח תשתיות צמודות על סך של כ- 473 ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-223 מיליוני ₪ בגין 4,117 יחידות דיור למגורים, 300 יחידות מיוחדות וכ-381 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן נרשמו התחייבויות בסך של כ- 80 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית קריית אתא:** התקשרות משנת 2020 במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח לבניית 16,549 יחידות דיור, 1,900 יחידות מיוחדות וכ-1,283 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-491 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-363 מיליוני ₪, לפיתוח 4,917 יחידות דיור, 500 יחידות לדיור מוגן ו- 12 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 181 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית תל אביב:** התקשרות חדשה משנת הדוח במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח מתחם שדה דב לשעבר לבניית כ-16,000 יחידות דיור, 30,000 יחידות מלונאות וכ- 192 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-285 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-161 מיליוני ₪, לפיתוח 4,844 יחידות דיור (מתוכם 2,684 יחידות בבעלות רמ״י), 30,000 יחידות מלונאות ו- 192 אלף מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 100 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אום אל פחם:** התקשרות חדשה משנת הדוח במסגרת הסכם הגג בגין עבודות פיתוח לבניית כ- 5,293 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו אומדני תקציבים, לפיתוח תשתיות צמודות בסך של כ-20 מיליוני ₪ ולפיתוח תשתיות על בסך של כ-5 מיליוני ₪, לפיתוח 136 יחידות דיור. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 35 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

להלן פירוט באשר לאופן הרישום בהסכמי הגג:

א. **תשתיות צמודות**: תשתיות המצויות בשטח של תכנית הכלולה בהסכם הגג, ומשרתות את אותה התוכנית בלבד. מדובר בעבודות פיתוח קרקע המשרתות אתר אחד בלבד, ומבוצעות על מנת לאפשר מסירת קרקעות ליזמים הרוכשים את הקרקע ואת אכלוסן. פיתוח הקרקע כולל את העבודות שלהלן: עבודות סלילה, תיעול, ניקוז, מים, ביוב ושטחים ציבוריים פתוחים, לרבות עבודות עפר, קירות תמך, חשמל ותקשורת, העתקת תשתיות ופינוי פסולת. עלות עבודות פיתוח אלו נרשמות כהוצאה מותנית בהכנסה בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין, למעט סבסוד פיתוח תקציבי או האצת נדל"ן היכן שישנו, הנרשם כהוצאה.

ב. **תשתיות-על:** תשתיות המשרתות את כלל תחום התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ולא מתחם מסוים בלבד, ובחלק מהמקרים גם מתחמים שאינם כלולים בהסכם הגג, לרבות שכונות קיימות. לדוגמא: שצ"פים או פארקים גדולים, שדרוג רחובות ראשיים, תיעול אזורי, קווי סניקה ומאסף, הטמנת קווי מתח עליון ועוד. עבודות פיתוח אלה נרשמות ברובן, כהוצאה מותנית בהכנסה בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין, למעט סבסוד פיתוח תקציבי או האצת נדל"ן היכן שישנו, הנרשם כהוצאה.

ג. **תשתיות תחבורתיות**: תשתיות על, מתחום התחבורה, כגון מחלפים ועורקי תחבורה ראשיים, אשר מצויות, כולן או חלקן, מחוץ לגבולות התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ואשר הקמתן הינה תנאי לקידום התוכנית או התוכניות. מדובר בפרויקטים תחבורתיים שאינם בתחום אחריות הפיתוח של הרשות המקומית. עלות העבודות נרשמת כהוצאה בתקציב המדינה.

ד. **מוסדות ציבור רשות**: השתתפות המדינה בעלות הקמת מוסדות ציבור רשות (כגון מעונות יום, בתי תפילה, מקוואות, מתנ"סים, מגרשי ספורט), בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, מעבר לתקציבים ייעודיים, ככל שישנם. ההשתתפות נרשמת כהוצאה מותנית בהכנסה, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

ה. **מוסדות ציבור חובה**: השתתפות המדינה בהקמת מוסדות ציבור חובה (גנים ובתי ספר) שניתנת בהתאם לפרוגרמת משרד החינוך. השתתפות זו ניתנת במסגרת תקציב המדינה, ואינה כלולה בתקציבי הסכמי הגג. הוצאות אלה נרשמות כהוצאה בתקציב המדינה. נוסף על כך ובהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל, ניתנת לרשות המקומית אפשרות להסיט עד 50% מהשתתפות בעבור מוסדות ציבור רשות כאמור לעיל, לטובת מימון הקמת מוסדות ציבור חובה. הוצאות אלה נרשמות כהוצאה בתקציב המדינה.

ו. **ישן מול חדש**: השתתפות המדינה בעלות שדרוג תשתיות בשכונות שהוקמו 15 שנים טרם מועד השיווק של יחידות הדיור החדשות, ובלבד שמדובר ביישובים שהוקמו 28 שנים טרם מועד השיווק האמור. ההשתתפות נקבעת בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, ונרשמת כהוצאה מותנית בהכנסה, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

יצוין כי בוצעה עבודת מטה לבחינת אופן הרישום הנאות של סוגי העלויות המפורטות לעיל, לעניין בחינת שיעור ואופן מימון עלויות אלו מערך הקרקע, (לגבי חלק מהעלויות, העבודה עדיין מתבצעת).

ב. תוכנית "מחיר למשתכן"

בחודש יולי 2015 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 315 (דר/23) ומס' 203 (דר/13) את תוכנית מחיר למשתכן במתכונתה הנוכחית, הכוללת מתווה הנחות בקרקע, העמדת מענקים לרוכשים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה. בהחלטות נקבע כי מועצת מקרקעי ישראל תקבע את העקרונות לקביעת ערך הקרקע לצורך מתן ההנחות, ובהמשך לכך, עקרונות אלה עוגנו במסגרת מספר החלטות מועצת מקרקעי ישראל.

התוכנית היוותה נדבך מרכזי במדיניות ממשלת ישראל בתחום הדיור בשנים האחרונות. לפי התוכנית, בלימת עליית מחירי הדיור תיעשה הן במישרין – באמצעות שיווק רחב היקף של דירות במחיר מוזל והורדת נטל עלות הדיור בעבור חסרי דירה, והן בעקיפין – באמצעות יצירת אמון בקרב הציבור ביכולת הממשלה להביא לפתרון הבעיה, ובנכונות הצעדים בהם היא נוקטת.

מדובר בתוכנית לשיווק יחידות דיור בבנייה רוויה במחיר מופחת לזכאי משרד הבינוי והשיכון, שהינם זוגות או יחידים מעל גיל 35, שהוכרו כחסרי דירה. בהתאם לכללי התוכנית, יוכלו הזכאים להשתתף בהגרלות לרכישת דירה במחיר מופחת במתחמים ששווקו במסגרת זו, תוך הקצאת חלק מהדירות בעדיפות לבני המקום. יצוין כי מאז סוף שנת 2015 ועד לסוף שנת 2020, רובן המכריע של הקרקעות במדינת ישראל שווקו ע"י ממשלת ישראל במתכונת זו. לאחר סיום התכנית, החליפה אותה תכניות "דיור במחיר מופחת", ותכנית "מחיר מטרה" כפי שיפורט להלן.

במכרזי מחיר למשתכן מחיר הקרקע ליזם קבוע מראש, ומגלם הנחה מערך הקרקע לפי שומה. יצוין כי בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל היום הקובע לשווי ערך הקרקע בכל השומות שצורפו ושיצורפו במכרזי מחיר למשתכן הינו 1 ביוני 2015. ביום 12 במרץ 2020 עדכנה הרשות את היום הקובע ליום מתן השומה על ידי השמאי.

על מנת להבטיח כי ההנחה תקבל ביטוי במחיר הדירה לרוכש, היזם נדרש לבנות את הדירות בהתאם למפרט קבוע מראש. התחרות בין היזמים במכרז הינה על המחיר הנמוך ביותר למ״ר דירתי. ממחיר זה נגזר, בהתאם למנגנון קבוע מראש, מחיר הדירה הסופי לרוכש, וזאת כמכפלה של הצעת היזם הזוכה בגודלה של הדירה במ״ר, עם משקולות שונות לשטח דירה עיקרי, מרפסת/גינה, מחסן וחניה.
כמו כן, במתחמים בהם ערכי הקרקע נמוכים, מלבד ההנחה ממחיר הקרקע לפי השומה, כפי שנקבע בקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל מספר 4.7 ״מכרז לדיור בהישג יד – מחיר למשתכן״, הממשלה מעניקה ליזמים גם תוספת סבסוד עלויות ופיתוח, וכן מעמידה מענקים מותנים לרוכשים, בהתאם להחלטות הממשלה, כמפורט להלן:

ערך קרקע ממוצע ליחידת דיור בעיר (ללא פיתוח) בהתאם לשומת השמאי הממשלתי	פחות מ- 50,000 ₪	50,001 - 100,000 ₪	100,001 - 150,000 ₪	150,001 ₪ ומעלה
הנחה ממחיר הקרקע	80% הנחה	80% הנחה	80% הנחה	120,000 ₪
תוספת סבסוד פיתוח (מעבר לסבסוד הניתן לפי אזורי עדיפות לאומית)	40,000 ₪	40,000 ₪	-	-
מענק מותנה לרוכשים	60,000 ₪	40,000 ₪	-	-

לצורך הבטחת מטרת ההטבה, זכאי הרוכש דירה במסגרת מכרזי מחיר למשתכן, אינו רשאי למכור או להעביר את זכויותיו בדירה לצד ג׳ עד לאחר תום חמש שנים ממועד קבלת החזקה בדירה, או עד לאחר תום 7 שנים ממועד עריכת ההגרלה, אולם הוא רשאי להשכירה למטרת מגורים. הפרת מגבלה זו צפויה להיות כרוכה בתשלום פיצוי למדינה ובהחזר המענקים המותנים, אם ניתנו.

היקף השיווקים בתוכנית:

החל מחודש אוקטובר 2015, מועד הזכייה במכרז מחיר למשתכן הראשון, ועד ליום 31 בדצמבר 2021, שווקו בהצלחה (נבחרו יזמים זוכים במכרזים) 79,228 יחידות דיור במסגרת תכנית מחיר למשתכן במתכונתה החדשה. בשנת הדוח לא שווקו דירות במסגרת תכנית מחיר למשתכן. נכון ליום 31 בדצמבר 2021, בסך הכל פורסמו מכרזים לשיווק 133,115 יחידות דיור, לרבות מכרזים בהם טרם נבחרו זוכים, לא כולל שיווקים חוזרים.

אומדן התקבולים וההנחות מקרקע:

הבהרה: מיד לאחר הזכייה במכרז, היזם נדרש לשלם מקדמה בגובה הערבות שהופקדה במכרז, ויתרת דמי החכירה הינה לתשלום עד 90 ימים ממועד הזכייה, ללא הצמדה. בהתאם למתודולוגיית הרישום הכספי של רשות מקרקעי ישראל, **מלוא גובה ההנחה בקרקע נרשם כהוצאה וכהכנסה בתקציב רמ״י כבר במועד קבלת התשלום הראשון מן הזוכה**. בנוסף, כל תמורה מקרקע נרשמת כהכנסה בשנה בה התקבלו הכספים, ולכן במקרים בהם התשלום הראשון התקבל בשנה מסוימת ויתרת התשלום בשנה העוקבת, כל תשלום מדווח כהכנסה בשנה בה התקבל.

בגין שיווקי תוכנית מחיר למשתכן, שלגביהם התקבלו הכנסות מקרקע בשנת הדוח, עמדה ההכנסה משיווקים אלה על סך של כ-21 מיליוני ₪. יובהר כי נתון זה כולל הכנסות משיווקים שבוצעו בסוף 2020 והתשלום הראשון בגינם התקבל בשנת הדוח. אובדן ההכנסות מערך הקרקע בגין ההנחות בקרקע בשנת הדוח עומד על כ-67 מיליוני ₪. בהמשך להבהרה לעיל, יצוין כי לגבי חלק מן המכרזים שבגינם התקבל תקבול ראשון בשנת הדוח ומלוא ההנחה נרשמה בשנת הדוח, התקבלו חלק מן ההכנסות לאחר תאריך המאזן והן לא נכללות בנתוני ההכנסות המדווחים לעיל בגין שנת הדוח.

בהמשך להבהרה שלעיל, יובהר כי בעבור חלק מן המכרזים שפורסמו לאחר תאריך המאזן התקבל תקבול ראשון, ולכן כבר נרשמה מלוא ההנחה, אולם טרם התקבלו מלוא ההכנסות.

מתודולוגיית אומדן ההנחות מקרקע ורישומן:

גובה ההנחה בקרקע חושב כהפרש שבין 91% ממחיר הקרקע לפי שומה של השמאי הממשלתי לבין התשלום ששילם היזם בפועל כפי שנקבע בחוברת המכרז. החל מיום תחילת התוכנית, מועד השומה עבור הקרקעות

ששווקו נקבע ליום 1 ביוני 2015. בהמשך, ביום 12 במרץ 2020, התקבלה החלטת מועצה לפיה מועד השומה יהיה יום מתן השומה על ידי השמאי.

יצוין כי לאור שיטת המכרז, הגוזרת את ההנחות בקרקע משומות רטרואקטיביות שנערכו למחיר הקרקע וכתוצאה מכך גם את ההנחות שנרשמו, כמפורט לעיל, בעוד שבפועל הדירות נמכרו לזכאים במחירים המגלמים הנחה של מאות אלפי ₪ ממחיר הדירה, העלות הכלכלית הריאלית ואומדן ההנחות המצרפי בקרקע הינם גבוהים יותר מהאמור, ככל הנראה במידה ניכרת. לאור זאת, וכפי שיפורט בהמשך, במסגרת השיווקים שנעשו במסלולי "מחיר מופחת" ו"מחיר מטרה", עודכן אופן חישוב ההנחות, עדכון שהתאפשר בשל שינוי שיטת המכרז.

הגרלות לבחירת זכאים:

הליך בחירת הזכאים מתבצע על ידי משרד הבינוי והשיכון ובאחריותו, באמצעות מערכת ממוחשבת מאובטחת ייעודית לרישום והגרלה ובפיקוח רואה חשבון חיצוני. לאחר סיום הליך בחירת הזכאים, מופנים הזוכים ליזמים לצורך בחירת דירתם.

עד סוף שנת הדוח הוגרלו כ-78,477 יח"ד לזכאים ב- 1,618 הגרלות. כ-203,761 זכאים נרשמו להגרלה כלשהי עד סוף השנה מתוך כ-243,673 זכאים למחיר למשתכן כחסרי דיור וכ-24,013 זכאים למחיר למשתכן כמשפרי דיור.

סבסוד פיתוח ומענקי רוכשים:

להלן נתוני הזכאות לסבסוד פיתוח ומענקי רוכשים במסגרת תוכנית מחיר למשתכן נכון למועד המאזן (הנתונים במצטבר במיליוני ₪), בגין מכרזים ששווקו בהצלחה, בחלוקה לפי השנה שבה נסגר המכרז ונבחר יזם זוכה. יצוין כי כל הנתונים שבטבלה שלהלן משקפים אומדני התחייבויות בגין מכרזים אלה בהתאם לכללי תוכנית מחיר למשתכן, ולא ביצוע בפועל:

תיאור	עד 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016	במהלך שנת 2017	במהלך שנת 2018	במהלך שנת 2019	במהלך שנת 2020	במהלך שנת 2021	עד ליום 31 בדצמבר 2021 (מצטבר)
תוספת סבסוד	31	231	289	420	99	58	3	1,131
מענקי רוכשים	40	297	323	256	124	83	4	1,127

יובהר כי מעבר לסבסוד המוצג לעיל, חלק מהיישובים מקבלים סבסוד נוסף בגין השתייכות לאזור עדיפות לאומית על פי התנאים המפורטים בהחלטת ממשלה מספר 1527 מיום 13 ביוני 2016 ובהחלטת ממשלה מספר 4302 מיום 25 בנובמבר 2018.

משפרי דיור ומשתכן צעיר

בהתאם לקובץ החלטות של מועצת מקרקעי ישראל פרק משנה 4.7 "מכרז לדיור בהישג יד – מחיר למשתכן" נקבע כי ניתן למכור דירות, אשר לא נרכשו במסגרת הגרלות הזכאים, לחסרי דירה או למשפרי דיור. משפר דיור כהגדרתו בקובץ החלטות הינו בעל דירה אשר מתחייב למכור את דירתו תוך 12 חודשים לאחר קבלת הדירה שבה זכה. עד ליום 31 בדצמבר 2021 נפתחו כ-605 הגרלות המשך למשפרי דיור, הכוללות כ-24 אלף יחידות דיור ביישובים שונים, לרבות חיפה, באר שבע, נהריה וכו'. בהגרלות אלה ובמכירת דירות ללא הגרלה זכו 4,657 משפרי דיור.
נוסף על כך, ביום 7 במאי 2018 התקבלה החלטת ממשלה מספר 3836 (דר/201) המאפשרת מתן מענקים למשפרי דיור לדירות שנותרו בערים אשר זכאיות למענק, בהתאם לכללים שנקבעו בתוכנית מחיר למשתכן.
כמו כן, יצוין כי במקרים מסוימים בהם נותרות דירות שלא נמכרו לזוכים חסרי דירה או בהליכי מכר נוספים, לעיתים ניתנת ליזם האפשרות למכור את הדירות גם לחסרי דיור העונים על הגדרת "משתכן צעיר", בהתאם לקביעת משרד הבינוי והשיכון על פי כללי התוכנית. יצוין כי מי שרוכש דירת מחיר למשתכן במסלול "משתכן צעיר" אינו זכאי לקבל את מענק הרוכשים.

ערבויות מדינה בפרוייקטי מחיר למשתכן

בחודשים הראשונים להפעלת תוכנית מחיר למשתכן, לא כללו תנאי המכרזים דרישה ספציפית מהקבלן לגבי אופן הבטחת זכויות הרוכשים מבין החלופות שמאפשר חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974. לכן, חלק מהקבלנים אשר זכו במכרזי מחיר למשתכן במהלך אותה תקופה הבטיחו את השקעותיהם של רוכשי הדירות בפרויקט באמצעות רישום הערות אזהרה בלבד על שמם (בטוחה אפשרית לפי החוק הנ"ל). לאור זאת, במקרים מסויימים סירבו בנקים למשכנתאות להעמיד הלוואות משכנתא לרוכשי דירות בפרויקטים בהיעדר בטוחה מסוג ערבות בנקאית או ביטוח עד להשלמת שלבים מתקדמים בבניית הפרויקט, כך שנוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות הצפוי לבין המועדים שבהם נדרשים הרוכשים להעביר את התשלומים לקבלן.
על מנת לפתור בעיה זו ולאפשר לרוכשי דירות בפרויקטים לקבל הלוואה לרכישת הדירה, הוחלט על העמדת ערבות מדינה לבנקים בגין משכנתאות שיעמידו לרוכשים, אשר תתממש במקרה שבו הקבלן לא יוכל להשלים את הפרויקט. לאורך חיי התוכנית הועמדו ערבויות מדינה בהיקף מצטבר של 2,366 מיליוני ₪ להקמת 2,723 יחידות דיור ב-23 פרויקטים. במהלך שנת הדוח, ערבות המדינה פקעה בכל אותם פרוייקטים, ועל כן זוהי השנה האחרונה בה ישנה הרחבה בסוגיה זו.

ג. תוכנית "דיור במחיר מופחת"

ביום 8 בספטמבר 2020 התקבלה החלטת מועצת מקרקעי ישראל לתיקון פרק 4.7 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל שעניינה "מכרז לדיור במחיר מופחת". בדומה לתכנית "מחיר מטרה" שקדמה ל"מחיר למשתכן", שתיהן היו תכניות מסוג "דיור במחיר מופחת". בעקבות התיקון הופסק השימוש במונח "מחיר למשתכן". בעת אישורה הוגדר כי התכנית תהיה בתוקף בשנים 2020-2023, אולם בפועל, עם כניסתה של תוכנית חדשה ("דיור במחיר מטרה" כפי שיפורט בהמשך) ביום 28.10.2021, הופסקו השיווקים בתכנית זו.

להלן השינויים שחלו בתנאי תכנית "דיור מחיר מופחת", לעומת "מחיר למשתכן":

1. במכרזי מחיר מופחת מחיר הקרקע ליזם קבוע מראש, ומגלם הנחה מערך הקרקע לפי שומה עדכנית.
2. ככלל, שיווק מכרזים במסגרת התכנית יתבצע בקרקעות בהן מחיר למ"ר אינו עולה על 20,000 ₪ לא כולל מע"מ, בהתאם לכללים הנהוגים ברשות מקרקעי ישראל.
3. נוספו מחיר מינימום ומקסימום למ"ר במחיר המכירה לדייר, אשר לרוב מגלמים הנחות בטווח של בין 250,000 ₪ ל-450,000 ₪ ממחיר הדירה. אם היזם מעוניין להציע מחיר הנמוך ממחיר המינימום, הדבר אינו אפשרי, ובמקום זאת באפשרותו להעלות את גובה התוספת לתמורה המופחתת על הקרקע.
4. השומות בכל מכרז תהיינה מעודכנות למועד עריכתן (בשונה מיוני 2015).
5. נקבעו כללים חדשים לעניין גובה תוספות סבסוד הפיתוח ומענקי הרוכשים, כמפורט להלן:
   5.1 ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי יעמוד על סך של 0-50,000 ₪ תעמוד הזכאות על 60,000 ₪ סבסוד פיתוח ליח"ד ו- 40,000 ₪ מענק לזכאים (בשונה מ- 60,000 ₪ מענק לזכאים ו- 40,000 ₪ סבסוד במסגרת תוכנית מחיר למשתכן)
   5.2 ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי יעמוד על 50,001 – 100,000 ₪ תעמוד הזכאות על 40,000 ₪ סבסוד פיתוח ו-40,000 ₪ מענק לזכאים (בדומה לנהוג עד כה במחיר למשתכן)
   5.3 יונהג מתווה פוחת – תוספות סבסוד הפיתוח יפחתו ב- 10,000 ₪ במועדים שנקבעו בהחלטת הממשלה. בפועל בוצעה הפחתה אחת, לאחר ה-1.7.2021, כך שגובה סבסוד הפיתוח הנקוב בסעיף הקודם הופחת ל-50,000 ₪ ו-30,000 ₪ בהתאמה.
6. תיקבע טבלת ערכי קרקע עדכנית לעניין הישובים המזכים בתוספת סבסוד או במענק, בהתאם לערכי קרקע ממוצעים נכון ליוני 2020.

ניתנה אפשרות ליזם לתמחור דיפרנציאלי של הדירות עד לתנודה של 10% מעל ומתחת למחיר הזוכה, בכפוף לכך שבסה"כ הגבייה המצרפית תהיה לפי מחיר הזכייה במכפלת כלל השטחים. מנגנון זה החליף את הדיפרנציאציה בין תמחור הקומות שהייתה נהוגה במחיר למשתכן מאז 2017.

היקף השיווקים בתוכנית:

החל מחודש נובמבר 2020, מועד הזכייה במכרז דיור במחיר מופחת הראשון, ועד ליום 31 בדצמבר 2021, שווקו בהצלחה (נבחרו יזמים זוכים במכרזים) 12,123 יחידות דיור במסגרת תכנית "דיור במחיר מופחת" במתכונתה החדשה. לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2022 שווקו בהצלחה 457 יחידות דיור.

אומדן התקבולים וההנחות מקרקע:

בגין שיווקי תוכנית דיור במחיר מופחת, שלגביהם התקבלו הכנסות מקרקע בשנת הדוח, עמדה ההכנסה משיווקים אלה על סך של כ-4,970 מיליוני ₪. יובהר כי נתון זה כולל הכנסות משיווקים שבוצעו בסוף 2020 והתשלום הראשון בגינם התקבל בשנת הדוח. אובדן ההכנסות מערך הקרקע בגין ההנחות בקרקע בשנת הדוח עומד על כ- 1,551 מיליוני ₪. בהמשך להבהרה לעיל, יצוין כי לגבי חלק מן המכרזים שבגינם התקבל תקבול ראשון בשנת הדוח ומלוא ההנחה נרשמה בשנת הדוח, התקבלו חלק מן ההכנסות לאחר תאריך המאזן והן לא נכללות בנתוני ההכנסות המדווחים לעיל בגין שנת הדוח.

בהמשך להבהרה שלעיל, יובהר כי בעבור חלק מן המכרזים שפורסמו לאחר תאריך המאזן התקבל תקבול ראשון, ולכן כבר נרשמה מלוא ההנחה, אולם טרם התקבלו מלוא ההכנסות.

מתודולוגיית אומדן ההנחות מקרקע ורישומן:

גובה ההנחה בקרקע חושב כמכפלה של מספר יח"ד בכל מתחם אשר שווקו במסגרת "מחיר מופחת" בגובה ההנחה בקרקע ביחס ליח"ד ממוצעת במתחם. לאור שיטת המכרז, גובה ההנחה בקרקע ביחס ליח"ד ממוצעת במתחם נאמד ב-60% מגובה ההנחה ממחיר הדירה. נתון זה, מקורו בניתוח אגף השמאות ברמ"י שהתבצע לאחר כל סגירה של מכרז, בשיתוף עם חשבות רמ"י.

יצוין כי לאור שינוי שיטת המכרז לעומת זו שהייתה נהוגה במסלול מחיר למשתכן, ועדכון מנגנון חישוב ההנחות ורישומן שהתאפשר כתוצאה מכך, אומדן ההנחות הנקוב הינו קרוב יותר לערכו הריאלי. יובהר כי אין לראות בכך אינדיקציה לעלות כלכלית גבוהה יותר בשיטת מחיר מופחת לעומת שיטת מחיר למשתכן.

סבסוד פיתוח ומענקי רוכשים:

במסגרת תכניות דיור במחיר מופחת בשנת 2021 שווקו קרקעות בהן קיימת זכאות לתוספת סבסוד פיתוח, בהתאם לפירוט הבא:

1. מס' יח"ד ששווקו ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי עומד על סך של 0-50,000 ₪ וזכאים לתוספת סבסוד פיתוח של 60,000 ₪ הינו 2,817 יח"ד, או 50,000 ₪ בשיווקים בהם חוברות המכרז פורסמו החל מיום ה-01.07.2021.
2. מס' יח"ד ששווקו ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי עומד על סך של 50,001-100,000 ₪ וזכאים לתוספת סבסוד פיתוח של 40,000 ₪ הינו 2,657 יח"ד, או 30,000 ₪ בשיווקים בהם חוברות המכרז פורסמו החל מיום ה-01.07.2021.

להלן נתוני הזכאות לסבסוד פיתוח ומענקי רוכשים במסגרת תוכנית "דיור במחיר מופחת" נכון למועד המאזן, (הנתונים במצטבר במיליוני ₪), בגין מכרזים ששווקו בהצלחה.

תיאור	ישובים בעלי ערך קרקע של 0-50,000 ש"ח	ישובים בעלי ערך קרקע של 50,001-100,000 ש"ח	סה"כ
תוספת סבסוד	**106**	**169**	**275**
מענקי רוכשים	**106**	**113**	**219**

נתונים אלו משקפים אומדני התחייבויות בגין מכרזים אלה בהתאם לכללי תוכנית דיור במחיר מופחת, ולא ביצוע בפועל.

ד. תוכנית " דיור במחיר מטרה" ו"דירה בהנחה"

ביום 9 בספטמבר 2021 התקבלה החלטת מועצת מקרקעי ישראל, לתיקון פרק 4.7 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל, שעניינו "מכרז לדיור במחיר מטרה". החלטת המועצה נכנסה לתוקף ביום 28 באוקטובר 2021 ובעקבות התיקון הופסקו שיווקים במסגרת תוכנית "דיור במחיר מופחת". בהתאם לנוסח החלטת המועצה המאושרת, תוקף ההחלטה הינו עד ליום 31 בדצמבר 2023, וניתן להאריכו עד ליום 31 בדצמבר 2025 בכפוף לאישור תקציבי.
להלן עיקרי השינויים שחלו בתנאי תכנית " דיור במחיר מטרה", לעומת תוכנית "דיור במחיר מופחת" ו"מחיר למשתכן" הקודמות לה:

1. מושא התחרות במכרזים יהא מחיר הקרקע ליזם, ולא מחיר המכירה למ"ר לרוכש כפי שהתקיים במכרזי תוכניות מחיר למשתכן ודיור במחיר מופחת.
2. מחיר המכירה למ"ר לרוכשים במסגרת התוכנית יקבע במסגרת המכרז, הוא מחיר המטרה.
3. ממחיר הדירה הסופית, מחויב היזם לתת לזוכים, לאחר התחשבות בשטחים אקוויוולנטיים, הנחה בגובה 300,000 ₪ (כולל מע"מ) או עד 20% ממחיר הדירה, לפי הנמוך מבניהם.
4. השומה הקובעת את המחיר למ"ר בנוי תהיה נכונה לתאריך 31 בדצמבר 2020. אחת לשנה, החל מיום 31 בדצמבר 2021, השומה ומגבלת ההנחה בסך של 300,000 שקלים חדשים, יעודכנו בהתאם לשינוי במדד המחירים לצרכן במהלך אותה שנה, בתוספת 1%.
5. במכרזים במסלול מחיר מטרה, שיעור הדירות המיועדות לזכאים יעמוד על 60% מכלל הדירות המשווקות בכל מתחם בנייה, למעט מקרים מיוחדים אשר מפורטים בהחלטת המועצה.
6. ככלל, שיווק מכרזים במסגרת תכנית מחיר מטרה, יבוצע ברשויות מקומיות שבתחומן המחיר למ"ר דירתי ממוצע לא עולה על 20,000 שקלים חדשים ללא מע"מ, בהתאם לנתוני רשות המסים הנכונים ליום 31 בדצמבר 2020 או ברשויות אשר נמצאות במדד חברתי כלכלי בדירוג 4 ומטה.
7. בדומה לתוכנית "דיור במחיר מופחת", הכללים לעניין גובה תוספות סבסוד הפיתוח ומענקי הרוכשים הינם כמפורט להלן:
   7.1 ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי יעמוד על סך של 0-50,000 ₪ תעמוד הזכאות על 50,000 ₪ סבסוד פיתוח ליח"ד ו- 40,000 ₪ מענק לזכאים.
   7.2 ביישובים בהם ערך הקרקע הסטטיסטי יעמוד על 50,001–100,000 ₪ תעמוד הזכאות על 30,000 ₪ סבסוד פיתוח ו-40,000 ₪ מענק לזכאים.

היקף השיווקים בתוכנית:

בשנת 2021 לא שווקו מכרזים במסגרת "מרכז לדיור במחיר מטרה". לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2022 שווקו בהצלחה 2,019 יחידות דיור.
לעניין תכנית "דירה בהנחה", יובהר כי לא מדובר בתכנית נפרדת, אלא בשם הנוכחי של מחיר מטרה, וכן במונח כוללני המתייחס לכלל תכניות הדיור במחיר מופחת מקום שאין צורך להבחין ביניהן (לדוגמא במסגרת הליכי ההגרלה).

ה. פעילות חברת "דירה להשכיר" ותוכנית "השכר ומהר"

בחודש אוקטובר 2013 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 770, ומס' 796 להקים חברה ממשלתית אשר תהיה אמונה על קידום הכנת תוכניות לדיור וקידום תחום הדיור להשכרה ארוכת טווח, במסגרת הפרויקט הלאומי לדיור. לאור זאת, הוקמה בשנת 2014 החברה הממשלתית דירה להשכיר, אשר הוכרזה כזרוע ביצוע של משרד האוצר ע"י צוות המנכ"לים ביום 21 ביוני 2015. ביום 21 בנובמבר 2016 אושרו עקרונות הסכם המסגרת המתוקנים עם החברה ע"י הקבינט החברתי-כלכלי וביום 9 בפברואר 2017 נחתם הסכם המסגרת המסדיר את פעילותה.
בכל הקשור לפרויקטי השכירות, באה החברה בנעלי ועדת המכרזים הבין-משרדית לדיור להשכרה לטווח ארוך שבראשה עומד נציג אגף החשב הכללי (להלן – **ועדת המכרזים**), וממשיכה לנהל מכרזים ולשווק פרויקטים על בסיס המודל שגיבשה ועדת המכרזים, זאת במטרה לפתח את שוק השכירות בישראל בכלל, ולבסס שוק דיור להשכרה לטווח ארוך בפרט. החברה אחראית גם לפיקוח ולבקרה על הזוכים במכרזים אלה לאורך כל תקופת ההשכרה.

להלן עיקרי המודל:

1. איתור ושיווק מתחמים מתאימים שישווקו במכרז קרקע ללא מחיר מינימום (להלן - **הפרויקט**). יצוין כי בחלק מהפרויקטים הראשונים ששווקו נתנה המדינה ליזמים רשתות הגנה פיננסיות.
2. שיווק מתחמי השכירות מתבצע בהתאם לפרק משנה 4.8 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל "מכרז דיור להשכרה", הקובע מסלול ייחודי להקצאת קרקע לבניית דירות להשכרה.

3. 25% מהדירות יושכרו לזכאים במחיר מוזל של 80% ממחיר השוק (לפי שומה למ״ר), ויתר הדירות יושכרו במחירי שוק. משך השכירות ע״י שוכר מסוים, לרבות אופציות, יוגבל לעשר שנים, ולאחריהן באפשרות השוכר לחתום מחדש על חוזה להשכרת הדירה, ותינתן לו זכות ליציאה מדי שנה. על אף האמור לעיל, בשיווק מתחמים הנכללים בתוכניות סטטוטוריות שאושרו על ידי הותמ״ל עומד שיעור הדירות במחיר מוזל המיועדות להשכרה לזכאים על 50% מסך יחידות הדיור במתחם.
4. לאחר עשרים שנות השכרה יוכל היזם למכור את הדירות בשוק החופשי. בחלק מהמכרזים תקופת ההשכרה קצרה יותר בהתאם להיתכנות הכלכלית של הפרויקט.
5. כל הדירות ייבנו לפי מפרט טכני מינימלי אחיד, וגודל הדירות שיושכרו במחיר מוזל לא יעלה על 100 מ״ר. הדירות שבמחיר מוזל יחולקו בשיעור זהה בין כל בנייני הפרויקט. במסגרת המכרז נקבע מפרט תחזוקה ושירות מחייב, והיזם אחראי לקיים אותו לכל אורך תקופת ההשכרה, תוך הפקדת ערבויות להבטחת התחייבויותיו.

להלן נתוני שיווקי קרקע במתכונת מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך שבהם נבחרו זוכים בשנת הדוח:

תיאור	היזם הזוכה	מועד הזכייה	סכום זכייה (₪)	מספר יחידות דיור במכרז	מספר יחידות דיור להשכרה במכרז	מספר יחידות דיור להשכרה אחרי שבס	
רמלה מכבי	דונה דום בע"מ	17/02/2021	35,118,118	300	200		
חיפה מבואות דרומיים	רמי שבירו הנדסה ובניה והשקעות בע"מ	11/04/2021	118,568,851	335	335	402	
שדרות	רייסדור יזמות בע"מ	21/04/2021	7,780,000	71	49	58	
בני ברק צפון	אשטרום בני ברק צפון שותפות מוגבלת	29/06/2021	127,121,111	219	219		
רכסים	דונה דום בע"מ	13/07/2021	55,555,518	390	198		
אור יהודה פארק איילון א'	שיכון ובינוי בע"מ, שיכון ובינוי נדל"ן (נכסים) בע"מ	03/08/2021	202,007,018	159	159		
בית שמש נאות אילנה	דונה דום בע"מ	09/08/2021	94,180,180	250	176		
אופקים	מגידו י.ק. יזום בע"מ	09/08/2021	12,710,018	208	124		
רמת גן משולש הבורסה	ג.ז. מדף 32 בע"מ	19/08/2021	936,888,026	750	750		350*** יח"ד למעונות
רמת גן תל השומר דרום א'	ק.מ מדף 3 בע"מ	13/09/2021	392,888,777	243	243	291	
אילת שחמון	יניב גוב-ארי השקעות ויזמות בע"מ, א' חבר בע"מ, עץ השקד יזום בע"מ	02/09/2021	21,888,441	140	140		
רמת גן תל השומר דרום ב'	גזית גלוב בע"מ	24/08/2021	430,000,000	247	247		
לוד נופי בן שמן א'	שיכון ובינוי בע"מ, שיכון ובינוי נדל"ן (נכסים) בע"מ	04/11/2021	81,887,453	274	240		
רמת השרון רצועת נופש	גיא & דורון לוי הנדסה בניה והשקעות בע"מ	09/11/2021	271,009,999	116	116		
לוד נופי בן שמן ב'	ריט אזורים ה.פ-ליווינג בע"מ	15/11/2021	164,000,000	402	336		
תל אביב שדה דב א'	שיכון ובינוי בע"מ, שיכון ובינוי נדל"ן (נכסים) בע"מ	02/12/2021	793,845,018	324	324		
אשקלון עיר היין	דונה דום בע"מ	06/12/2021	184,118,118	705	500		
לוד רובע בינ"ל א'	אשטרום פארק איילון שותפות מוגבלת	26/12/2021	217,700,000	300	300		
סה"כ			4,147,266,646	5,433	4,656	751	350

החל מראשית התוכנית בשנת 2013 ועד ליום 31 במרס 2021 פורסמו ונבחרו זוכים בארבעים ושלושה מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך. להלן נתונים מצטברים אודות מכרזים אלה, מחולקים לשנים בהתאם למועד ההכרזה על הזוכה במכרז:

שיוך לשנים – לפי מועד ההכרזה על זוכה במכרז	במצטבר עד ליום 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016 בלבד	במהלך שנת 2017 בלבד	במהלך שנת 2018 בלבד	במהלך שנת 2019 בלבד	במהלך שנת 2020 בלבד	במהלך שנת 2021 בלבד	במצטבר עד ליום 31 בדצמבר 2021
מספר מכרזים	3	3	4	6	4	5	18	43
סה"כ יח"ד במכרזים	729	809	912	1,031	755	982	5,679	10,897
מתוכן, סה"כ יח"ד להשכרה	645	809	800	893	578	686	4,902	9,313
סה"כ יח"ד להשכרה כולל שבס	738	919	929	941	629	730	5,653	10,539
אומדן לאובדן הכנסות מקרקע (במיליוני ₪)	355.9	192	56	195	103	136	61	1,098.9

לאור הקושי לבצע השוואה על בסיס נתוני שיווק חופשי מקבילים, ומגמת צמצום הפער בין תוצאות מכרזי שוק חופשי ודיור להשכרה בשנים האחרונות, לרבות מקרים בשנה האחרונה בהם תוצאות המכרז היו גבוהות מנתוני השומה שנערכה לאותו האתר, אומדני אובדן ההכנסות מקרקע חושבו כמכפלה של היקף ההכנסות במכרז (תוצאה בפועל) באחוז קבוע, המשקף פער מינימלי בין שיווק בשוק החופשי לשיווק במסגרת דיור להשכרה.

להלן פירוט מכרזים שפורסמו בתקופת המאזן אך טרם נסגרו או שהזוכה בהם נבחר לאחר תאריך המאזן:

שם הפרויקט	מיקום הפרויקט	מספר יח"ד במכרז	מתוכן יח"ד להשכרה	תאריך פרסום מכרז	תאריך סגירת המכרז
תל אביב	שדה דב ב'	511	511	Q4	04.04.22
ירושלים	צומת פת	296	296	Q4	16.05.22
ירוחם	האירוסים	152	81	Q4	טרם
לוד	הרובע הבינלאומי ה' (ניר צבי ה')	375	375	Q3	07.03.22
אור יהודה	פארק איילון ב	250	250	Q4	30.05.22
אור יהודה	פארק איילון ג	159	159	Q4	טרם
נוף הגליל	מול תבור	276	184	Q4	טרם
אשדוד	קרית לכיש	179	179	Q3	13.01.22
אשדוד	מתחם הצעירים	440	440	Q3	26.01.22
לוד	הרובע הבינלאומי ב' (ניר צבי ב')	244	244	Q3	24.02.22
לוד	הרובע הבינלאומי ג' (ניר צבי ג')	344	344	Q3	03.03.22
לוד	הרובע הבינלאומי ד' (ניר צבי ד')	220	220	Q3	24.03.22

תוכנית "השכר ומהר":

פעילות נוספת של החברה בתחום הדיור להשכרה הינה תוכנית "השכר ומהר". התוכנית אושרה בהחלטת ממשלה מס' 2196 (דר/57) מיום 3 בנובמבר 2014 שעניינה פיתוח שוק שכירות מוסדי בישראל.

במסגרת התוכנית תפעל החברה לרכישת פרויקטים שלמים למגורים בשלבי תכנון ובנייה שונים. החברה תשלים את הפרויקטים, תאכלסם בשוכרים, ולאחר השלמת אכלוס הפרויקט תפעל למכירת הפרויקטים כנכסים מניבים לגופים מוסדיים וקרנות ריט. מכירת הנכס תתבצע באופן שיחייב את הרוכש להשכיר את הפרויקט לתקופה של חמש עשרה שנים.

הרכישה תתבצע באמצעות הלוואת בעלים ממדינת ישראל בשיעור של עד 65%, ויתרת סכום הרכישה תמומן באמצעות גורמים מממנים חיצוניים.

התכנית נועדה להרחיב את הקמת הפרויקטים להשכרה ארוכת טווח גם לקרקעות פרטיות ולהניע את פעילות הגופים המוסדיים בענף.

עד כה רכשה החברה במסגרת התכנית 3 פרויקטים, כדלקמן:

יישוב	שם הפרוייקט	סה"כ יחידות	מחיר העסקה	גובה הלוואת המדינה	סטטוס	שנה
חיפה	נווה שאנן	109	131,250,000 ₪	40,000,000 ₪	מאוכלס	2017
נהריה	קרן היסוד – "סלע בינוי"	61	69,655,555 ₪	21,754,000 ₪	בהקמה	2019
כפר יונה	"צמרות השרון UP בכפר יונה"	58	90,145,000 ₪	31,652,000 ₪	מאוכלס	2019

מעונות סטודנטים:

פעילות מרכזית נוספת בתחום הינה הקמת מעונות סטודנטים, בהיקף מתוכנן של כ-20,000 מיטות. ביום 26 בדצמבר 2016 פרסמה החברה, ביחד עם משרד האוצר ועל דעת הות"ת, קול קורא להגשת בקשות לקבלת סיוע בהקמת מעונות סטודנטים עבור מוסדות להשכלה גבוהה המוכרים ע"י המל"ג ורשויות מקומיות בהיקף של 86.6 מיליוני ₪. במסגרת הקול הקורא זכו תשעה מוסדות ורשויות מקומיות וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

א. מוסדות להשכלה גבוהה – אוניברסיטת בן גוריון (שני פרויקטים), אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בר אילן והטכניון.
ב. רשויות מקומיות – עיריית נתניה, עיריית ראשון לציון, עיריית גבעת שמואל[75] ומועצה מקומית קצרין.

נכון לשנת 2021 אוכלסו 5 פרויקטי מעונות סטודנטים באוניברסיטת ת"א, באוניברסיטת בר-אילן, בנתניה ובאוניברסיטת בן-גוריון.

כתוצאה מהענקת הסיוע אוכלסו כ-1,500 מיטות וצפויות להתווסף אליהן עוד כ-1,000 מיטות לסטודנטים.

תכנון סטטוטורי ותכנון בקרקע פרטית מרובת בעלים:

כחלק מפעילויותיה המרכזיות, מובילה החברה תכנון סטטוטורי בהיקף של עשרות אלפי יחידות דיור בהתאם להרשאות לתכנון המתקבלות מן הוועדה לתכנון ופיתוח וכן בהכרזות של הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור, בדומה ולצד רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון. החברה פועלת לאיתור מתחמי קרקע לתכנון ,לפיתוח ולקידום תכנון סטטוטורי במתחמים ובמגרשים.

בנוסף, פועלת החברה לקידום תכנון בקרקע פרטית מרובת בעלים, במסגרת הסכם מפורט בינה לבין הממשלה. עד כה אושרו במסגרת פעילות זו תכניות לקידום בהיקף של כ- 13,000 יח"ד בישובים: גדרה, חדרה, כפר סבא ונס ציונה.

פעילויות נוספות של החברה בתחומי התכנון והפיתוח:

[75] לאחר קבלת מכתב הזכייה ביקשה עיריית גבעת שמואל לבטל את זכייתה בקול הקורא.

במסגרת פרסום קול קורא לקבלת סיוע כספי לקידום תכנון מגורים על קרקעות פרטיות במגזר הכללי וביישובי מיעוטים זכו שמונה ערים ורשויות מקומיות בסך הכל וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

- מגזר כללי - רחובות, גני תקוה, ירושלים ועכו.
- מגזר מיעוטים – שפרעם, ראמה, כפר קאסם וטורעאן.

במגזר המיעוטים, התכניות מקודמות נמצאות בשלבי תכנון ראשוניים (למעט טורעאן שויתרה על זכייתה).

במסגרת הקול הקורא, יתוקצבו ויקודמו על ידי החברה תכניות שונות של קרקעות פרטיות מרובות בעלים, בהיקף של כ-10,000 יחידות דיור חדשות.

בתחום הפיתוח, החברה שותפה בניהול הסכם הגג שנחתם בין הממשלה לבין עיריית לוד לגביו נמסר מידע בחלק העוסק בהסכמי הגג.

ו. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב

בהתאם להחלטת ממשלה 3161, בשנת 2012 חתמו אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה על סיכום תקציבי לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב, ובשנת 2016 חתמו על סיכום תקציבי נוסף לפינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (שוה"ם 3). בפברואר 2020 נחתמו סיכומים תקציביים המתקנים את שוה"ם 1 ואת שוה"ם 3. במסגרת תיקון שוה"ם 1, התחייבה הרשות לממן עלויות הגירה ופינוי בסך של 650 מיליוני ₪ (חלקה של הרשות 85% מסך ההסכם).

פינוי המחנות ישחרר עתודות קרקע חשובות בלב אזורי הביקוש, לצורך בנייה למגורים. על קרקעות אלו מתוכננות להיבנות כ-60,000 יחידות דיור וכן שטחי מסחר ותעסוקה נרחבים.

אומדן היקף הסיכום התקציבי לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב כ-7,830 מיליוני ₪ מתקציב רמ"י (כולל 298 מיליוני ₪ ששולמו כהוצאה תקציבית טרם נחתם הסכם שוה"ם 3 ושיטת הרישום השתנתה). אומדן היקף הסיכום התקציבי לשוה"ם 3 עומד על כ-18,578 מיליוני ₪ מתקציב רמ"י. לסכומים אלו יתווספו הפרשי הצמדה ככתוב בהסכמים. אומדן היקף הסיכום התקציבי לשוה"ם 1 עומד על כ- 650 מיליוני ₪ מתקציב רמ"י כ – 115 מיליוני ₪ מתקציב משרד הביטחון, בנוסף משרד האוצר תקצב בעבר תוספת בסך של כ- 400 מיליוני ₪ במסגרת הסיכום התקציבי המקורי. לסכומים אלו יתווספו הפרשי הצמדה ככתוב בהסכמים. יצוין כי הסיכומים הנקובים לעיל הם אומדנים העשויים להשתנות בהתאם לתוצאות המכרזים.

נכון לתאריך המאזן יתרת ההתחייבויות של רמ"י בעניין פינוי מחנות אמ"ן ותקשוב הינה היא כ- 5,339 מיליוני ₪, ולסיכום שוה"ם 3 היתרה הינה כ- 11,436 מיליוני ₪. שני סיכומים אלה צפויים להסתיים בשנת 2043. יתרת סיכום שוה"ם 1 נכון לתאריך המאזן כ- 493 מיליוני ₪ והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

באוקטובר 2017 נחתם הסכם לפינוי בח"א 21 בחיפה ומוזיאון צה"ל בתל אביב. לשם העתקת הפעילות תממן הרשות סל של כ- 775 מיליוני ₪ (חלקה של הרשות כ 69% מסך ההסכם) בנוסף על כ- 145 מיליוני ₪ שיתוקצבו מתקציב משרד הביטחון, וכ- 175 מיליוני ₪ על ידי משרד האוצר. 30 מיליוני ₪ נוספים תוקצבו על ידי משרד האוצר בכפוף לעמידה בלו"ז. יתרת הסיכום לשנת הדיווח כ 613 מיליוני ₪ והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

לצד סיכום תקציבי שוה"ם 3 ישנם סיכומים תקציביים תומכים נלווים, וביניהם סיכומים אלה:

- הסדר בין רשות מקרקעי ישראל לבין אגף התקציבים במשרד האוצר, המסדיר את חובת התשלום של רשות מקרקעי ישראל למשרד הביטחון בכל שנה, בגיבוי תקציבי של אגף התקציבים במקרה של פער תזרימי.
- גיבוי תזרימי לרשות מקרקעי ישראל לעבודות טיהור המים והקרקע, שיבוצעו במימון משרד הביטחון.
- "מחוללי שיווק": מהלכי פינוי משלימים שיבוצעו ע"י משרד הביטחון, במטרה להגדיל את יכולות השיווק של רשות מקרקעי ישראל ולתמוך בהן.
- ממשלת ישראל אישרה החרגת פרויקטים אלה ממגבלת העסקת עובדים זרים בענף הבנייה למגורים בלבד.

הסיכום התקציבי שנחתם בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה קבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון. ביצוע הבינוי החלופי על ידי משרד הביטחון נעשה בקצב שאינו זהה ללוחות הזמנים של הפינוי. תוצאת עובדה זו היא שהעברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית לפי אבני דרך בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. על מנת לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה בשנת 2017 בחשב הכללי קרן חוץ-תקציבית המהווה את ההפרש בין העברות רשות מקרקעי ישראל בהתאם לאבני הדרך לבין ההוצאות בפועל שביצע משרד הביטחון.

שנה	העברות מרמ"י (מלש"ח)	משיכות מהקרן בגין ביצוע משרד הבטחון (מלש"ח)	הפקדה לקרן/משיכה מהקרן, נטו (מלש"ח)	יתרה (מלש"ח)
2017	3,252	1,050	2,202	2,202
2018	1,945	1,232	713	2,915
2019	920	1,458	(538)	2,377
2020	1,179	1,501	(322)	2,055
2021	1,502	1,201	301	2,356
סה"כ	**8,798**	**6,442**	**2,356**	**-**

הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ואת רישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ז. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2

בשנים 2013 - 2014 נחתמו שני סיכומים תקציביים בין אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, ומשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, למימוש ומימון פרויקטים תחבורתיים, במטרה למצוא פתרונות תחבורה ולהסיר חסמים המעכבים שיווק יחידות דיור (להלן: "**הסיכומים התקציביים**"). כל פרויקט מנוהל, מקודם ומתוקצב בנפרד. הסיכום התקציבי הראשון, שנחתם בשנת 2013, כולל תשעה פרויקטים, שעלותם נאמדת בכ-2,342 מיליוני ₪. הסיכום התקציבי השני, שנחתם בשנת 2014, כולל 41 פרויקטים נוספים שעלותם נאמדת בכ-4,765 מיליוני ₪. האומדנים העדכניים בגין סיכומים אלה משוערכים כיום לסכום של כ-9,638 מיליוני ₪.

הפרויקטים האמורים הינם תחבורתיים בעיקרם, וכוללים הקמת מחלפים והפרדות מפלסיות, סלילה ושדרוג כבישים, הקמת תחנות רכבת, שיקוע מסילות, שדרוג והסדרת צמתים ועוד. הסיכומים התקציביים מסדירים את רשימת הפרויקטים שיבוצעו, אומדני העלויות, לוחות הזמנים לביצוע, זהות הגורם המבצע, מקורות המימון והעמדת קדמי מימון. השתתפות משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל במימון הפרויקטים תלויה בזהות הגוף האחראי על הפיתוח, וקדמי מימון, אם נדרשים, מועמדים על ידי משרדים אלה. הצדדים רשאים לשנות את תמהיל הפרויקטים שאותם הם ממנים, ובלבד ששיעור ההשתתפות הכללית בסך הפרויקטים של כל אחד מהגורמים לא ישתנה.

הערכים שלהלן כוללים את אומדני הפרויקטים כפי שמובאים בסיכומים השונים, ובפרויקטים שהחל בהם ביצוע, וכן נכללו עדכוני האומדנים. יצוין כי הסכומים המקוריים במסגרת הסיכומים התקציביים היו מבוססים על אומדנים ראשוניים, ובחלק מהפרויקטים שהתקדמו נערכו אומדנים מפורטים יותר לצורך ביצוע התחייבויות, הנתונים המצרפיים עודכנו בהתאם. להלן פירוט הסיכומים התקציביים, בהתאם לאומדנים המקוריים:

שם פרויקט	מס' פרויקטים	אומדן הסיכום התקציבי להיקף ההתקשרות הכולל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות משרד הבינוי והשיכון (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות רשות מקרקעי ישראל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי לתקצוב משרד התחבורה (מיליוני ₪)	השתתפות רשויות מקומיות
הסכם נתיב לדירה 1 משנת 2013	9 (*)	2,088	50	528	1,304	207

שם פרויקט	מס' פרויקטים	אומדן הסיכום התקציבי להיקף ההתקשרות הכולל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות משרד הבינוי והשיכון (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות רשות מקרקעי ישראל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי לתקצוב משרד התחבורה (מיליוני ₪)	השתתפות רשויות מקומיות
הסכם נתיב לדירה 2 משנת 2014	41 (*)	4,156	543	1,726	1,793	94
סה"כ	**50**	**6,244**	**593**	**2,254**	**3,097**	**301**

(*) הטבלה כוללת את כלל הפרויקטים המופיעים בסיכומים התקציביים. יצוין כי שני פרויקטים, בעתלית ובראש העין, נכללו הן בנתיב לדירה 1 והן בנתיב לדירה 2, ועל כן מספר הפרויקטים הכולל הוא 48, אולם אין כפילות בנתוני האומדנים הכספיים המוצגים לעיל.

בהתאם לכללי החשבונאות הלאומית, חלק מהכספים נרשמים כהוצאה במשרד התחבורה.

ח. הסכם חזית הים חיפה

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-1.3 מיליארדי ₪ כאשר 500 מיליוני ₪ ימומנו על ידי משרד התחבורה ו-800 מיליוני ₪ על ידי רשות מקרקעי ישראל עם עיריית חיפה ומשרד האוצר לצורך הסבת השטח המערבי של נמל חיפה לחזית ים עירונית. יתרת ההתקשרות של רשות מקרקעי ישראל ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-800 מיליוני ₪ בשנת הדיווח לא חלה התקדמות וטרם התקבל עדכון לגבי מועד הסיום המשוער.

ט. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה

בהמשך למדיניות הממשלה להגדלת היצע הדיור, הכריז קבינט הדיור על החברה לשירותי איכות הסביבה (להלן: "**החברה**") כזרוע ביצוע בתחומי הניהול, לצורך ניהול פרויקטי שיקום קרקעות המיועדות לבנייה, מגורים ולתעסוקה.

במסגרת זו החברה מנהלת פרויקטים של שיקום קרקעות שיפונו או פונו ממחנות צה"ל וממפעלי תע"ש, וכן כל שיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדמם. כמו כן, החברה משמשת כזרוע לביצוע פעולות שיקום ישירות בתחומים שבהם הינה בעלת בלעדיות, והן פעילויות הליבה של החברה.

ביום 17 בנובמבר 2015 אישר צוות המנכ"לים, בהתאם לתקנה 3ד לתקנות חובת המכרזים, את החברה כזרוע ביצוע, ולאחר מכן בוצעה הכרזת קבינט הדיור האמורה. בעקבות אישור זה התקשר המשרד להגנת הסביבה (להלן: "**המשרד**"), ביום 12 באפריל 2016, עם החברה בהסכם לתקופה מקסימלית של 15 שנה (התקשרות ל-5 שנים עם שתי אופציות להארכה של חמש שנים כל אחת). בהסכם זה נקבעה לחברה תמורה של דמי ניהול מתוך תקציב הפרויקט.

במהלך שנת 2018 עלה הצורך להרחיב את ההסכם עם החברה גם לצורך שיקום מטמנות ולהסרת אסבסט מקרקעות בגליל המערבי. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 תהליך הרחבת ההסכם לצורך שיקום מטמנות אושר והסתיים, אולם תהליך הרחבת ההסכם להסרת אסבסט מקרקעות טרם הסתיים.

עלויות שיקום הקרקעות ישולמו על ידי המשרד להגנת הסביבה במימון מתקציבי רשות מקרקעי ישראל, וזאת כחלק מעלויות הפיתוח של כל אתר ואתר. עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת. ההערכה על פי תוכניות העבודה לעלויות השיקום הכוללות היא בסך של מיליארדי ₪.

ועדת היגוי בראשות משותפת של מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ונציג חשכ"ל, המונה נציגים מאגף תקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל ומשרד הביטחון, אמונה על ניהול ואישור פעילות השיקום של החברה במהלך תקופת ההתקשרות. בשנת 2016 אישרה הוועדה התחלת פעילות בחמישה מתחמים. במהלך שנת 2017 השלימה החברה טיפול בחמשת המתחמים וכן החלה החברה פעילות ב-10 מתחמים נוספים, שעיקרה ביצוע סקרים מקדימים וסקרי סיכונים לצורך אפיון הזיהומים במתחמים אלה וקביעת אופי המשך הטיפול בקרקע. הפעילות כללה ביצוע סקרים מקדימים וביצוע סקרי סיכונים וטיפול בקרקע (ככל שנדרשו). במהלך שנת 2021

אישרה הוועדה התחלת פעילות ב-9 מתחמים אשר כולל ביצוע סקרים מקדימים וסקרי קרקע לצורך אפיון וקביעת המשך הטיפול הנדרש.

במצטבר, עד ליום 31 בדצמבר 2021, אישרה ועדת היגוי התחלת פעילות ב-36 מתחמים, כאשר ב-22 מהמתחמים הסתיים הטיפול בקרקע (המתחמים עם NFA מלא), בשטח כולל של כ-6,000 דונם עליהם עתידים להיבנות בהתאם לתב"עות המאושרות עד למועד הדיווח כ-25,730 יח"ד.

עד כה אושר תקציב בסך של כ-598 מיליוני ₪ בעבור פעילות זו וכן קיימת יתרת התחייבות בסך של כ-321 מיליוני ₪, כאשר ההתחייבות העיקרית הינה בגין שיקום אתר לסילוק פסולת בנתניה שתוקצב בכ- 100 מלש"ח (אשר בו שלב הטיפול בפסולת וקרקע החל בספטמבר 2018).

בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015, עלויות שיקום הקרקעות יתוקצבו כקדם מימון מתקציב רשות מקרקעי ישראל כחלק מעלויות הפיתוח בכל אתר ואתר.

רשות מקרקעי ישראל תקזז את עלויות שיקום מחנות צה"ל המתפנים מחלקו של משרד הביטחון בשווי הקרקעות המתפנות, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 3161 מיום 17 באפריל 2011.

עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת, ויאושרו לכל פרויקט פרטני לאחר הכנת תוכנית שיקום.

יודגש כי ללא ניקוי הקרקע אין היתכנות לשיווק הקרקעות, ועל כן הוצאה זו נרשמת, כבעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל, שכן היא רלוונטית וקשורה קשר אינהרנטי ליכולת לשווק את הקרקע.

י. תמריץ הדיור – תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה

ביום 3 באפריל 2014 אימצה הממשלה את החלטה מס' דר/44 של ועדת השרים לענייני דיור ונתנה לה תוקף של החלטת ממשלה שמספרה 1533. החלטת הממשלה מס' 1533 הנחתה את שרי הפנים והאוצר להפעיל תוכנית שמטרתה לתמרץ רשויות מקומיות להוציא היתרי בנייה ליחידות דיור חדשות. החלטת הממשלה עודכנה ביום 18 בספטמבר 2017, בהתאם לסיכום בין משרד הפנים ומשרד האוצר: במסגרת העדכון שונו גובה המענק והתקרה המקסימאלית השנתית למענקים וכן נוסף מנגנון הפחתה לרשויות בדירוג גבוה יותר הזכאיות למענק.

החלטת ממשלה מספר 1533 קובעת את התנאים למתן תמריץ דיור לרשויות מקומיות (לאחר העדכון בשנת 2017):

- מספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שהוענקו להן היתרי הבנייה במהלך שנת הכספים שנבחנת עומד על 200 יחידות דיור או יותר.
  בשנת הכספים הנבחנת חל גידול של 10% לפחות במספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שלהן הוענקו היתרי הבנייה לעומת הממוצע השנתי של יחידות דיור שהוענקו להן היתרים בתחומי הרשות המקומית בשנים 2012 עד 2014.
  - שיעור גידול של עד 50% יזכה במענק בסך 10,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 15,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - שיעור גידול מעל ל-50% יזכה במענק בסך 15,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 20,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - בהתקיים תנאים מסוימים חלף התנאים הנ"ל, רשות, שנחתם עימה הסכם גג, תהיה זכאית לקבל מענק מוגדל בסך של 10,000 ₪ ליחידת דיור (שאינה בהתחדשות עירונית).
  - נקבע מנגנון הפחתה לרשויות בדירוג סוציו אקונומי 10-5, בהתאם לדירוג הפריפריאלי.
- התמריץ יינתן עד למקסימום של 20,000 יחידות דיור בכל שנה לכלל הרשויות המקומיות.
- רשויות בהסכמי גג והיקף האוכלוסייה בהם גדל באופן משמעותי יהיו זכאיות למענק בעד יחידות הדיור ע"פ ההנחיות הבאות:
  - הרשות חתמה על הסכם גג עד לשנת 2018.
  - נקבע מנגנון תקצוב לרשויות בהתאם לשיעור גידול האוכלוסייה.

ביצוע ההחלטה:

- בשנת 2015 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2014 ל-28 רשויות מקומיות, בגין 11,361 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור בהסכמי גג. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-105.3 מיליוני ₪.
- בשנת 2016 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2015 ל-36 רשויות מקומיות, בגין 17,156 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור בהסכמי גג. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ- 112.1 מיליוני ₪.
- בשנת 2017 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2016 ל-38 רשויות מקומיות, בגין 18,705 יחידות דיור ועוד 496 יחידות דיור בהסכמי גג. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-116.5 מיליוני ₪.
- בשנת 2018 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנים 2017 ל-47 רשויות מקומיות, בגין 22,495 היתרים ליחידות דיור חדשות, בוצע נרמול לפי 20,000 יחידות דיור, סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 154 מיליוני ₪.
- בשנת 2019 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2018 וגידול באוכלוסייה ל- 54 רשויות מקומיות, וזאת בגין 21,847 היתרים ליחידות דיור חדשות. בוצע נרמול לפי 20,000 יחידות דיור, סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 186 מיליוני ₪.
- בשנת 2020 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2019 וגידול באוכלוסייה ל- 42 רשויות מקומיות, וזאת בגין 52,762 היתרים ליחידות דיור חדשות. בוצע נרמול לפי 20,000 יחידות דיור, סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 135 מיליוני ₪.
- בשנת 2021 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2020 וגידול באוכלוסייה ל-40 רשויות מקומיות וזאת בגין 19,165 היתרים ליחידות דיור חדשות. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 167 מלש"ח.

יא. מכרזי שיווק "תכנן ובנה"

בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1320 מיום 24 במרס 2016, יפרסמו משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל מכרזים למכירת זכויות במקרקעין לצורך בנייה למגורים, אשר במסגרתם יחויבו הזוכים לבצע מטלות תכנון, ביצוע והקמה של מתחם המגורים, לרבות מבני המגורים, עבודות הפיתוח, וכן מבני ציבור רשות ומבני ציבור חובה הכלולים בשטח התוכנית (להלן: "תכנן ובנה").

מכרז תכנן ובנה, נועד לזרז ולייעל את תהליך הקמת שכונה הכוללת היקף משמעותי של יחידות דיור, וזאת תוך שמירה על סטנדרט בנייה איכותי ותוך עידוד שיתופי פעולה בין יזמים ישראליים לזרים לצורך יישום ידע וטכנולוגיות בנייה מתקדמות.

הקמת השכונה בכללותה, לרבות מבני הציבור רשות ומבני ציבור חובה, על ידי יזם אחד, תאפשר את הקטנת החיכוך והכפילויות בין הגורם המפתח הציבורי לבין הגורם המבצע הפרטי, ובהתאם, תאפשר את קידום הבנייה תוך קיצור לוחות הזמנים. על מנת להבטיח את הסטנדרט הנדרש נקבעו בתנאי המכרז מפרטים ואפיונים לכלל העבודות.

במסגרת מכרז תכנן ובנה תשווק קרקע בייעוד מגורים או מסחר, אשר קיימות לגביה תוכנית או תוכניות, שמכוחן ניתן להוציא היתרי בנייה לבניית 500 יחידות דיור לכל הפחות.

בשנת 2017 שווק מתחם אחד, שכונת אור המזרח בחריש (1,196 יחידות דיור), במתכונת תכנן ובנה על ידי משרד הבינוי והשיכון. מסלול השיווק ומכיר הדירות היה מחיר למשתכן.

בחודש דצמבר 2017 זכה יזם במכרז. בתאריך 8 בפברואר 2018 חתם משרד הבינוי עם היזם על חוזה הבנייה. החברה החלה בפעילות הפיתוח והבנייה.

בשנת 2018 פורסמו עוד שני מכרזי שיווק במתכונת תכנן ובנה: מכרז בעיר שדרות בן 1,010 יח"ד ומכרז בעיר בית שמש בן 1,036 יח"ד. בשני המכרזים האמורים נבחר יזם זוכה בסוף שנת 2020. 50% מהדירות בכל אחד משני המתחמים הן במחיר מופחת.

יב. התחדשות עירונית

ביום 21.08.2016 נחקק חוק הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית, ובו נקבע כי תוקם רשות הכפופה לשר הבינוי והשיכון, במטרה לקדם ולהאיץ מימוש של פרויקטים להתחדשות עירונית. הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית פועלת לשדרוג אזורים ותיקים ולתוספות בנייה באזורים מבונים. פרויקט ההתחדשות העירונית פועל בשלושה מסלולים מרכזיים: שני המסלולים הראשונים - פינוי-בינוי ועיבוי - מיועדים לרשויות המקומיות, ואילו המסלול השלישי, מיסוי, מיועד ליזמים. בנוסף, מקדמת הרשות תכניות מתאר להתחדשות עירונית לשכונות ולרובעים שלמים, תוך ראייה כוללת של צרכי השכונה כולה.

בהתאם להחלטת ממשלה 203 בנושא עידוד הליכי התחדשות עירונית מיום 1.8.2021 הוחלט לערוך הסכמי מסגרת להתחדשות עירונית למול רשויות מקומיות בהן צפויים להיות מאושרים מספר רב של היתרי בניה. במסגרת זו, מיועדים להינתן תמריצים בסך של 440 מיליון ₪ במצטבר, מכח הסכמים הצפויים להיחתם עם מספר רשויות מקומיות במהלך שנת 2022.

בהתאם להחלטת ממשלה 875 בנושא קידום התחדשות עירונית בפריפריה מיום 30.12.2021 הוחלט על פרסום קולות קוראים לתמיכה בפרויקטים של התחדשות עירונית בפריפריה. במהלך שנת 2022 צפוי להתפרסם קול קורא ראשון בהיקף של 110 מיליון ₪ למטרה זו.

בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מחודש נובמבר 2021, המתקנת את סעיף 5.6.16א לקובץ החלטות המועצה, אושר עדכון של מנגנון הקצאת קרקע משלימה בפיילוט שייערך בחמישה מתחמים ברשויות מקומיות שונות. במסגרת הפיילוט, התקבולים ממתחמי הפיילוט אמורים לשמש לטובת השלמת כדאיות כלכלית לביצוע פרויקטי פינוי בינוי בערים אלו. תחילת יישום הפיילוט צפויה בשנת 2022.

יצוין כי בהחלטת המועצה בעניין קרקע משלימה נכתב כי "המועצה רשמה בפניה את הודעת החשב הכללי כי טרם הוחלט האם ניתן לייעד הכנסות משיווק מגרשי השלמה לסבסוד מתחמי התחדשות עירונית, לרבות בדרך של ויתור על הכנסות בעין, וההחלטה תתקבל בהתאם לכללים הפיסקאליים ולכללי החשבונאות הלאומית". נכון לתאריך המאזן טרם התקבלה החלטה בעניין.

יג. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים

מדינת ישראל מעמידה לזכאים חסרי דיור הלוואות ומענקים לרכישת דירה, בהתאם לחוק הלוואות לדיור, תשנ"ב-1992 והחלטות הממשלה (להלן: "**הלוואות הזכאות**"). להוציא מענקים ותוכניות סיוע ייחודיות, בתוכניות הסיוע העיקריות כל ההלוואות ניתנות לפי אותו המנגנון, שבו הניקוד וסוג התוכנית קובעים את גודל ההלוואה. לכל חסר דיור נקבע ניקוד, בהתאם לקריטריונים, כאשר גובה ההלוואה עולה עם הניקוד. ישנן תכניות המאפשרות לקבל הלוואה מוגדלת. תכניות אלה מיועדות לאוכלוסיות ספציפיות או ליישובים ולצורות התיישבות מסוימות. גובה ההלוואה בתוכניות הסטנדרטיות נע בין 60 - 220 אלפי ₪, ועומד על כ-93 אלפי ₪ בממוצע. כל ההלוואות נושאות ריבית קבועה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 30 בנובמבר 2015 פורסם ברשומות תיקון מס' 13 לחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992, וזאת במסגרת אישור חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016). בעקבות התיקון לחוק נערכו בשנת 2016 מספר שינויים משמעותיים בתחום הלוואות הזכאות, ואלה הם:

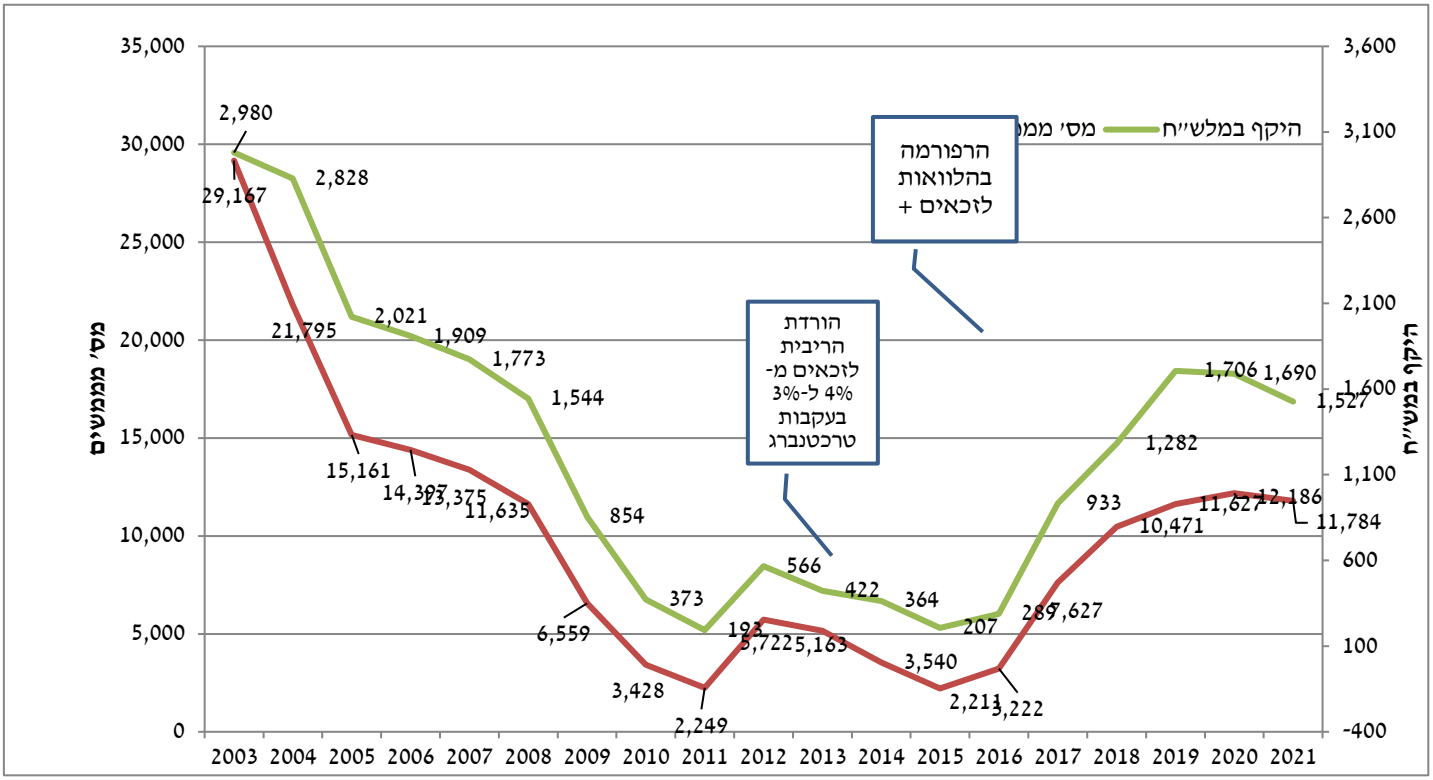
1. הורדת סף הניקוד המינימלי המאפשר ליטול הלוואת זכאות מ-1,000 נק' ל-599 נק'.
2. נוספה אפשרות לבחור בין מספר תקופות הלוואה הנעות בין 5 שנים ל-30 שנים.
3. קביעת מנגנון חדש של ריבית מופחתת – במרבית תכניות הסיוע מנגנון הריבית הנהוג עד כה קבע שההלוואות לזכאים יועמדו בריבית קבועה צמודה בשיעור אחיד לכלל הלווים ולכל תקופת הלוואה. בעקבות הרפורמה נקבע כי שיעור הריבית ייקבע בהתאם לתקופת ההלוואה שבחר הלווה, ויהיה נמוך ב-0.5% מהריבית הממוצעת על הלוואות לדיור בריבית קבועה צמודת מדד בהתאם לפרסום החודשי האחרון של בנק ישראל, תוך המרת ריבית אפקטיבית לנומינלית, ובכל מקרה לא יותר מ-3%.
4. כמו כן, נקבע מנגנון המגביל את כמות ההלוואות היכולות להינתן בריבית מופחתת. כל הלוואה מעבר למגבלה תועמד בריבית הממוצעת ולא יותר מ-3%.

שינויים אלה, לצד הובלת תוכנית מחיר למשתכן והתוכניות שהמשיכו אותה הביאו לגידול בביקוש להלוואות הזכאות. בשנת 2015 מימשו 2,211 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-207 מיליוני ₪. בשנת 2016 מימשו 3,222 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-289 מיליוני ₪. בשנת 2017 מימשו 7,621 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של 933 מיליוני ₪. בשנת 2018 מימשו 10,469 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-1,439 מיליוני ₪ (נתונים מטויבים). בשנת 2019 מימשו 11,446 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-1,706 מיליוני ₪. בשנת

2020 מימשו 12,206 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של 1,690 מיליוני ₪. בשנת הדוח מימשו 11,784 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של 1,527 מיליוני ₪. נתוני ביצוע הלוואות הזכאות כוללים הן הלוואות תקציביות והן הלוואות בנק מסובסדות, אך אינם כוללים מענקים.

ביום 8 ביולי 2018 פורסם ברשומות תיקון מס' 18 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998. בהתאם לחוק ובהתקיים התנאים הקבועים בו, אדם עם מוגבלות מקצרת חיים יהיה זכאי לסיוע חודשי מהמדינה לצורך רכישת דירה.

היקפי ביצוע - הלוואות דיור

יד. חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998

ביום 31 בדצמבר 2017 פג תוקפו של חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998. מטרת החוק היא לאפשר לזכאי לרכוש את הדירה הציבורית שבה הוא מתגורר במחיר ובתנאים טובים יותר מתנאי השוק, וזאת בהתאם לקריטריונים שמפורטים בחוק.

ביום 11 במרס 2018 הוארך החוק בחמש שנים נוספות החל מיום 1 בינואר 2018.

מיום 1 בינואר 2014 ועד תאריך המאזן נמכרו לזכאים כ- 11,653 דירות מתוקף החוק. למען הסר ספק, יובהר כי נתון זה אינו כולל דירות שנמכרו שלא מכח החוק.

טו. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית

בחודש דצמבר 2015 נחתם הסכם בין משרד הבינוי והשיכון לבין הסוכנות היהודית להקמתן של 2,650 יחידות דיור בבתי גיל הזהב המיועדות לקשישים הזכאים לדיור ציבורי (להלן – **ההסכם העיקרי**). יחידות הדיור יוקמו באמצעות חברת עמיגור על גבי או בסמוך לבתי הדיור הקיימים המיועדים לגיל הזהב ושייכים לסוכנות היהודית. הרחבת מבנים קיימים תיעשה בעיקרה על גבי קרקעות חומות[76] שבהן לסוכנות ישנן זכויות חכירה. הסכם זה משרת מטרה ציבורית חשובה ומאפשר מתן מענה מהיר למספר רב של זכאים לדיור ציבורי הממתינים לקבלת דירה, שכן דירת גיל זהב המתאכלסת מובילה למעשה לפינויה של דירת מגורים אחרת המתאימה למשפחה. לפיכך, הקמת הדירות על קרקעות שבבעלות הסוכנות מאפשרת את הגדלת היצע הדיור בישראל, ובפרט כשמדובר בקרקעות חומות, שכן מדובר בבניית יחידות דיור ייעודיות שלא על גבי קרקע המיועדת למגורים.

המדינה והסוכנות היהודית יישאו בעלויות ההקמה בחלקים שווים, ובלבד שחלקה של המדינה לא יעלה על 200,000 ₪ ליחידת דיור. הקמת הדירות ואכלוסן צפויים להסתיים בשנת 2026. ההסכם נחתם לתקופה של עשרים שנות השכרה, עם זכות ברירה השמורה למדינה להארכת ההתקשרות בשתי תקופות נוספות, בנות עשר שנים כל אחת. המדינה תישא במרבית שכר הדירה, בסך של 1,500 ₪ בחודש פר יחידות דיור במשך 20 השנים הראשונות, ובתקופות האופציה יפחת סכום זה ויעמוד על 1,000 ₪ בחודש. גודל הדירות יעמוד על כ- 40 מ"ר בממוצע.

כיוון שמדובר בהתקשרות ארוכת שנים, שבמהלכן צפוי בלאי טבעי ניכר של הנכסים שהכרח לטפל בו על מנת שהדירות יוכלו לשמש למגורים גם בתקופת האופציה, נקבע כי הסוכנות תקצה סך של 90 מיליוני ₪ מתוך דמי השכירות שיתקבלו בתקופת האכלוס בעבור "שיפוץ עמוק" של הדירות. זאת מעבר לעלות תחזוקה שוטפת בהיקף של כ-6 מיליוני ₪ בשנה.

ההסכם קובע כי רווחי הסוכנות מן הפרויקט, ככל שיהיו, יושקעו בחזרה בנכסי הדיור הציבורי שבניהול הסוכנות לרבות בשיפוצם ובהרחבת מלאי הדיור הציבורי באמצעות הקמה או רכישה של יחידות דיור נוספות.

בשנת 2016 הוציא משרד הבינוי והשיכון לסוכנות היהודית הזמנה בסך של 530 מיליוני ₪ לצורך תכנון ובנייה של יחידות הדיור כמפורט בטבלה להלן.

ביום 4 בספטמבר 2019 נחתמה תוספת להסכם, על פיה הסוכנות תבנה כ-240 יחידות דיור בפסגת זאב לצורך שיכון זכאי משרד הקליטה המתגוררים במלון דיפלומט המיועד לשמש את שגרירות ארה"ב. מאחר שישנן מגבלות תכנון ושיפועים חריגים במגרש, המגדילים משמעותית את עלויות הבניה והפיתוח, המשרד ישלם לסוכנות, בנוסף להשתתפות המשרד בפרויקט לפי ההסכם העיקרי, תוספת של 15.5 מיליוני ₪ עבור הוצאות הפיתוח, שיבוצעו באתר זה, ותוספת של כ-3.66 מיליוני ₪ עבור השתתפות המדינה בעלויות רכישת המגרש.

[76] קרקע חומה – מקרקעין המיועד לצרכי ציבור, כפי שאלה מוגדרים בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, פרק א', סעיף 188.

עד תום שנת 2021 שילם משרד הבינוי והשיכון סך של כ-255 מיליוני ₪ לסוכנות היהודית במסגרת ההתקשרות. לאחר תאריך המאזן ועד ליום 27 בפברואר 2022 בוצעו תשלומים בסך של כ-13 מיליוני ₪.

סטאטוס ביצוע הפרויקטים, מעודכן ליום 8 בפברואר 2022:

עיר	מספר יח"ד	אבן דרך נוכחית	צפי לסיום הפרויקט
תל אביב (השלום)	181	האכלוס הושלם בחודש ינואר 2021	
אשקלון (לימור)	471	בניין 1- האכלוס הושלם בניין 2- בשלבי אכלוס בניין 3- האכלוס צפוי בשנת 2022	2021
אשדוד	220	הפרויקט בשלבי סיום. האכלוס צפוי להתחיל לקראת סוף הרבעון הראשון של 2022.	2022
הרצליה	111	הפרויקט בשלבי סיום. האכלוס צפוי להתחיל לקראת סוף הרבעון הראשון של 2022.	2022
באר שבע	111	הפרויקט בשלבי סיום. האכלוס צפוי להתחיל ברבעון השני של 2022.	2022
תל אביב (פלוגות)	90	ביצוע	2023
נתניה (עין התכלת)	299	ביצוע	2023
רחובות (אושיות א')	128	בקשה להיתר	2023
נתניה (הר' קוק)	325	ביצוע	2024
חיפה (אבא חושי)	182	תכנית העיצוב האדריכלי מעוכבת. בדיונים מול עיריית חיפה	2025
בת ים	292	השלמת תנאים לבקשה להיתר בניה	2025
ירושלים	240	התקבל תיק מידע. לפני הגשת בקשה להיתר	2026

במסגרת הסיכום התקציבי בין משרד הבינוי והשיכון למשרד האוצר לתקציב 2021-2022, סוכם על הקמת 3,000 יח"ד נוספות לגיל הזהב. המשרד בודק אפשרויות להקמת יח"ד אלה, בין השאר בדרך של הקמת יח"ד אלה על גבי או בסמוך לבתי הדיור הקיימים המיועדים לגיל הזהב ושייכים לסוכנות היהודית, בדומה להסכם שנכרת למול הסוכנות היהודית בשנת 2015.

טז. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר

החלטת ממשלה מס' 2127 מיום 27 באוקטובר 2014 קבעה עקרונות הסכם מסגרת בין משרד הבינוי והשיכון לבין חברת עמידר לביצוע פעולות בתחום הדיור הציבורי ובבתי גיל הזהב, וכן פעולות בתחום ההתחדשות העירונית הן בדיור הציבורי והן ביישובים שנקבעו כבעלי עדיפות לאומית או באתרים בעלי חשיבות לאומית. ביום 11 בספטמבר 2016 אושרו ע"י ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה עקרונות הסכם המסגרת המתוקן. על רקע זה חתם המשרד ביום 15 בספטמבר 2016 על הסכם עם חברת עמידר על מנת שתפעל בתוכניות להתחדשות עירונית ביישובים שונים ברחבי הארץ, לרבות ביישובים שבהם לא קיימת כדאיות כלכלית לביצוע. מטרת ההסכם העיקרית הינה חיזוק מבנים בפריפריה, הן הגיאוגרפית והן החברתית, שאין בהם כדאיות כלכלית. זאת באמצעות ביצוע פרויקטים רווחיים של התחדשות עירונית במבנים בהם יש רוב שוכרים של הדיור הציבורי.

בהתאם להסכם קיבלה חברת עמידר על עצמה לבצע פרויקטים להתחדשות עירונית בבניינים שבהם ככלל, למעלה מ-50% מהדירות הינן דירות של הדיור הציבורי, הן פרויקטים בעלי כדאיות כלכלית והן פרויקטים שאינם בעלי כדאיות כלכלית. החברה תקים קרן התחדשות עירונית אשר תפעל כמשק כספי סגור. רווחים המתקבלים בקרן מפרויקטים בעלי כדאיות כלכלית ישמשו לביצוע פרויקטים שאינם בעלי כדאיות כלכלית, או לרכש דירות דיור ציבורי בהתאם להסכמות של המשרד עם עמידר.

הדירות הנוספות שייבנו מתוקף זכויות הבנייה הנוספות שיוקנו לעמידר בפרויקטים לא יהוו דירות דיור ציבורי, ויימכרו על ידי עמידר בשוק החופשי. זאת בכפוף לזכות ראשונים של המשרד, שעם מימושה ייתכן שחלק מהדירות החדשות (עד 25%) יירכשו לטובת דיור ציבורי, הכל בהתאם להחלטת המשרד. במסגרת ההסכם החברה צפויה לבנות כ- 300 יחידות דיור בפרויקטי תמ"א 38 וכ- 1,600 יחידות דיור בפרויקטי פינוי בינוי.

עד לתאריך המאזן נחתם עם עמידר נספח להסכם לביצוע פרויקט אחד בלבד: במהלך שנת 2018 נחתם נספח להסכם לביצוע פרויקט ברחוב יהושפט ברמת גן, במסגרתו ייהרס בניין המונה 12 דירות ישנות, ובמקומו ייבנה בניין המונה 41 דירות חדשות. בעקבות החלטת הוועדה המקומית, הופחת מספר הדירות מ-41 ל-36.

יז. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות

קרן המע"מ הינה קרן ממשלתית המנוהלת בחטיבת מקרקעין ופנים באגף החשב הכללי, שמטרתה השבת סכומים בגובה מרכיב המע"מ לקוני דירות. זאת עם מימוש בטוחות אשר הועמדו על ידי תאגיד בנקאי או מבטח לבקשת מוכר, בהתקיים נסיבות מימוש בטוחות.

ביום 30 במרס 2017 פורסם ברשומות תיקון מס' 9 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – החוק). לפי סעיף 3ג2(ג) לחוק, הוטל על החשב הכללי להקים קרן שמטרתה השבת סכומים בגובה רכיב המע"מ לקוני דירות בעת מימוש בטוחות, כאמור בהוראות החוק (להלן – הקרן או קרן המע"מ).

במרבית פרויקטי הבנייה החדשה למגורים, היזם מוכר את הדירות לקונים עוד בטרם הושלם תהליך הבנייה, וגובה את תמורת הרכישה לשיעורין. על מנת להגן על רוכשי דירות מפני אירוע של כשל שעלול להביא לכך שהיזם לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו, להשלים את הבנייה ולמסור את הדירה לרוכשים, העלולים לאבד את חסכונותיהם ולהיוותר ללא דירה, קבע המחוקק כי המוכר מחויב להעניק לקונה אחד מתוך חמישה סוגים של בטוחות, וכן הטיל מגבלות על קצב שחרור הכספים למוכר.

שתיים מן הבטוחות הן בטוחות פיננסיות – ערבות בנקאית ע"י תאגיד בנקאי לפי סעיף 2(1) לחוק, או פוליסת ביטוח ע"י מבטח לפי סעיף 2(2) לחוק (להלן – הבטוחות הפיננסיות). בגין רובן המכריע של העסקאות ניתנת לרוכש בטוחה פיננסית. במצב הקיים, גובה הבטוחה הינו כגובה מלוא הסכומים ששילם הקונה עד אותה עת.

לאחר התיקון האחרון לחוק, בהתקיים הנסיבות המוגדרות בחוק כאירוע של מימוש בטוחה, יידרש התאגיד הבנקאי או המבטח להשיב לקונה את הכספים ששילם ללא רכיב המע"מ (מכוח הבטוחה הפיננסית), בעוד שהמדינה תידרש להשיב את רכיב המע"מ לקונה, באמצעות קרן ייעודית שתוקם לשם כך. השבת רכיב המע"מ לקונה תיעשה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח (להלן – תאגיד מלווה) שהעמיד את הבטוחה הפיננסית.

הקרן הוקמה ביום 30 באפריל 2017 והוראותיה חלות לגבי פרויקט בנייה או בניין שחוזי המכר לגבי כל הדירות הכלולות בו נכרתו החל מיום 14 במאי 2017 ואילך.

הקרן הוקמה כקרן חוץ תקציבית באגף החשב הכללי במשרד האוצר ורשומה בספרי החשב הכללי.

בשנת 2021 בית המשפט אישר לראשונה שמונה חילוטי ערבויות חוק מכר לגבי שמונה דיירים בפרויקט אחד, והועברו לקרן דרישת החזר מע"מ באמצעות הבנק. סך כלל המימושים שבוצעו בשנת הדו"ח הוא כ-618 אלפי ₪.

בד בבד עם הקמת הקרן, גובש מודל פיננסי לאומדן החשיפה בתרחישים שונים, ובהמשך חלק מהפרמטרים של המודל עודכנו. בהתאם למודל הקיים, נכון לסוף שנת 2021 תוחלת הסיכון של הקרן הינה 19.6 מיליוני ₪, וכרית ההון לשנת 2019 הינה 486.7 מיליוני ₪, וזאת בהתאם לאומדן החשיפה העדכני. לא בוצע תקצוב נוסף של כרית ההון בשנת הדו"ח. יצוין כי בשנת הדוח החל תהליך של בקרת עומק שנערכה על נתוני הדיווחים, אשר יושלם לאחר תאריך המאזן, ולאחריו צפוי עדכון של מודל החשיפה של הקרן.